

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego 2025

Report on the socio-economic situation of Pomorskie Voivodship 2025

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego 2025

Report on the socio-economic situation of Pomorskie Voivodship 2025

Urząd Statystyczny w Gdańsku Statistical Office in Gdańsk

Gdańsk 2025

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Gdańsku, Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Gdańsk, Pomeranian Centre For Regional Surveys

pod kierunkiem

supervised by

Jerzego Auksztola

Zespół autorski

Editorial team

Danuta Bielaszewska, Beata Bojarska, Anna Borkowska, Wiesława Bryłowska, Karina Budzińska, Iwona Erber, Ewelina Grochowska-Subotowicz, Katarzyna Iljaszczuk-Więsek, Anna Karczewska, Małgorzata Kloz, Mirosława Lindenberg, Małgorzata Litwinowicz, Teresa Miszke, Andrzej Muszewski, Mateusz Nowakowski, Dorota Piotrowska, Magdalena Poleszuk, Tomasz Ratyński, Małgorzata Rekowska, Sylwia Rojek, Aleksandra Sarnowska, Andrzej Sirocki, Alicja Smoleń, Monika Towiańska, Artur Urbański, Małgorzata Wiktorczyk, Natalia Wosztal, Joanna Wyzina, Anna Żochowska

Prace redakcyjne

Editorial work

Magdalena Poleszuk

Tłumaczenie

Translation

Małgorzata Kruszewska, Magdalena Poleszuk

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Ewa Bujarska, Andrzej Muszewski, Mateusz Nowakowski

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publications available on website

<http://gdansk.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/inne-opracowania/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Gdańsku przekazuje Państwu „Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego 2025”. Publikacja prezentuje procesy zachodzące w gospodarce na terenie województwa i uwzględnia zjawiska istotne z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

Opracowanie składa się z komentarzy analitycznych uzupełnionych tablicami szczegółowymi dla województwa oraz ilustracjami graficznymi w formie map i wykresów przedstawiających wybrane cechy, zjawiska i zaobserwowane tendencje. Analizowane dane w większości przedstawione zostały w ujęciu dynamicznym od 2015 r., a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju oraz innych województw. Dodatkowo dołączone zostały tablice przekrojowe obrazujące poziom zjawiska w województwie na tle kraju oraz tablice dla Gdańska i pozostałych miast na prawach powiatu w województwie. Podstawowe wyjaśnienia metodyczne znajdują się w tekście analitycznym.

W tegorocznej edycji publikacji po raz pierwszy uwzględniono – w formie Aneksu – wybrane informacje na temat Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI), zdefiniowanych w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 jako obszary (gminy) zagrożone trwałą marginalizacją oraz miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze, dla których funkcjonują specjalne instrumenty wsparcia rozwojowego. Szeroki zakres danych dla obszarów funkcjonalnych (w tym OSI) znajduje się również w dedykowanym module „Obszary funkcjonalne” w Banku Danych Lokalnych (pod adresem <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/obszary>) oraz w publikacji Głównego Urzędu Statystycznego „Rozwój regionalny Polski – raport analityczny 2024”.

Przekazując Państwu aktualne wydanie Raportu mam nadzieję, że opracowanie spotka się z dużym zainteresowaniem i będzie dla Państwa użytecznym źródłem wiedzy w zakresie przedstawianych zagadnień. Informacje dotyczące bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zawarte są również w Banku Danych Lokalnych BDL, Dziedzinowych Bazach Wiedzy DBW oraz w innych wydawnictwach Urzędu dostępnych na stronie internetowej <http://gdansk.stat.gov.pl>, do zapoznania z którymi serdecznie Państwa zachęcam.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Gdańsku

Jerzy Auksztol

Gdańsk, kwiecień 2025 r.

Preface

The Statistical Office in Gdańsk presents the “Report on the socio-economic situation of Pomorskie Voivodship 2025”. The publication highlights the processes occurring in the economy of the Voivodship and addresses phenomena crucial to the socio-economic development of the region.

The study consists of analytical commentaries supplemented with detailed tables for the Voivodship as well as maps and graphs presenting selected characteristics, phenomena and observed trends. The analysed data are mostly presented dynamically from 2015 onwards, as well as in comparison to national averages and aggregates for other voivodships. Additionally, the report features cross-section tables illustrating the level of the phenomenon in the Voivodship against the whole country, as well as the tables presenting data for Gdańsk and other Voivodship’s cities with powiat status. Basic methodological explanations are included in the analytical text.

This year’s edition of the publication includes, for the first time in the form of an Annex, selected information about the Areas of Strategic Intervention (ASI), defined in the National Strategy for Regional Development 2030 as areas (gminas) at risk of permanent marginalisation and cities losing their socio-economic functions, for which special development support instruments are in place. A wide range of data for functional areas (including ASIs) is also available in the dedicated module “Functional Areas” in the Local Data Bank (at <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/obszary>) and in the publication of Statistics Poland “Regional Development in Poland – Analytical Report 2024”.

Presenting the current edition of the Report, I trust it will attract great interest and will be a useful source of knowledge on the topics discussed. Information on the socio-economic situation of the Voivodship is also available in the Local Data Bank, Knowledge Databases and in other publications of the Statistical Office, accessible on our website at <http://gdansk.stat.gov.pl>, which I highly recommend to readers.

Director
of Statistical Office in Gdańsk

Jerzy Auksztol

Gdańsk, April 2025

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
Preface	4
Objaśnienia znaków umownych	22
Symbols	
Ważniejsze skróty	23
Major abbreviations	
Synteza	24
Executive summary	28
Rozdział 1. Województwo na tle kraju	32
Chapter 1. Voivodship against the background of the country	
Rozdział 2. Województwo na tle pozostałych województw	35
Chapter 2. Voivodship against the background of other voivodships	
Rozdział 3. Powierzchnia i podział terytorialny województwa	43
Chapter 3. Area and territorial division of the Voivodship	
Rozdział 4. Środowisko	45
Chapter 4. Environment	
4.1. Powierzchnia	45
4.1. Area	
4.2. Zużycie wody, Ścieki komunalne i przemysłowe	47
4.2. Water consumption. Municipal and industrial wastewater	
4.3. Zanieczyszczenie i ochrona powietrza	51
4.3. Pollution and protection of air	
4.4. Ochrona przyrody. Lasy	52
4.4. Nature protection. Forests	
4.5. Odpady przemysłowe i komunalne	56
4.5. Industrial and municipal waste	
4.6. Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska	60
4.6. Economic aspects of environmental protection	
Rozdział 5. Społeczeństwo	62
Chapter 5. Society	
5.1. Kapitał ludzki	62
5.1. Human capital	
Demografia	62
Demography	
Edukacja	71
Education	
Zasoby pracy	80
Labour resources	

5.2. Jakość życia	90
5.2. Quality of life	
Zamożność mieszkańców	90
Inhabitants` wealth	
Pomoc społeczna i wspieranie rodziny	96
Social assistance and family support	
Warunki mieszkaniowe	105
Housing conditions	
Ochrona zdrowia	111
Health care	
Kultura	117
Culture	
Bezpieczeństwo publiczne	121
Public safety	
Społeczeństwo informacyjne	124
Information society	
Aktywność społeczna	126
Social activity	
Rozdział 6. Gospodarka	128
Chapter 6. Economy	
6.1. Produkt krajowy brutto	128
6.1. Gross domestic product	
6.2. Przedsiębiorczość	134
6.2. Entrepreneurship	
Podmioty gospodarki narodowej	134
Entities of the national economy	
Działalność badawcza i rozwojowa	138
Research and development as well	
Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwach	145
Use of information and communication technologies in enterprises	
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	147
Financial results of non-financial enterprises	
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw	152
Investment outlays of enterprises	
6.3. Produkcja i usługi	156
6.3. Production and services	
Rolnictwo	156
Agriculture	
Przemysł	163
Industry	
Budownictwo	169
Construction	
Rynek wewnętrzny	176
Internal market	

Transport	178
Transport	
Gospodarka morska	187
Maritime economy	
Energia	189
Energy	
Rozdział 7. Zarządzanie rozwojem	192
Chapter 7. Development management	
7.1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego	192
7.1. Revenue of local government units	
7.2. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego	196
7.2. Expenditure of local government units	
7.3. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego	200
7.3. Result of budgets of local government units	
7.4. Projekty dofinansowane ze środków europejskich	203
7.4. Projects co-financed by the European funds	
7.5. Planowanie przestrzenne	208
7.5. Spatial planning	
Rozdział 8. Wybrane dane o województwie pomorskim	214
Chapter 8. Selected data on Pomorskie Voivodship	
Rozdział 9. Wybrane dane o Gdańsku	218
Chapter 9. Selected data on Gdańsk	
Rozdział 10. Wybrane dane o miastach na prawach powiatu	220
Chapter 10. Selected data on cities with powiat status	
Aneks. Wybrane dane dla Obszarów Strategicznej Interwencji w województwie pomorskim	221
Annex. Selected data for Areas of Strategic Intervention in Pomorskie Voivodship	
Ochrona środowiska	221
Environmental protection	
Procesy demograficzne	232
Demographic processes	
Kapitał ludzki i społeczny	240
Human and social capital	
Przedsiębiorczość	245
Entrepreneurship	
Infrastruktura	247
Infrastructure	
Finanse jednostek samorządu terytorialnego i zarządzanie rozwojem	265
Finance of local government units and development management	

Spis tablic

List of tables

Tablica 1. Table 1.	Powierzchnia geodezyjna według kierunków wykorzystania 46 Geodesic area by land use	46
Tablica 2. Table 2.	Zużycie wody według potrzeb w ciągu roku 48 Water consumption by needs during the year	48
Tablica 3. Table 3.	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi 49 Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground	49
Tablica 4. Table 4.	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza 52 Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality	52
Tablica 5. Table 5.	Odpady przemysłowe 57 Industrial waste	57
Tablica 6. Table 6.	Odpady komunalne zebrane selektywnie w ciągu roku 58 Municipal waste collected separately during the year	58
Tablica 7. Table 7.	Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej w latach 2015-2023 (ceny bieżące) 61 Outlays on fixed assets for environmental protection and water management in 2015-2023 (current prices)	61
Tablica 8. Table 8.	Ludność 63 Population	63
Tablica 9. Table 9.	Wychowanie przedszkolne 72 Pre-primary education	72
Tablica 10. Table 10.	Osoby, które przystąpiły/zdały egzamin maturalny 78 Number of persons who sat/passed the matriculation examination	78
Tablica 11. Table 11.	Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL (przeciętne w roku) 81 Economic activity of the population aged 15-89 by LFS (annual averages)	81
Tablica 12. Table 12.	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw 92 Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector	92
Tablica 13. Table 13.	Świadczenia społeczne 94 Social benefits	94
Tablica 14. Table 14.	Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny 95 Average monthly available income	95
Tablica 15. Table 15.	Świadczenia pomocy społecznej 97 Social assistance benefits	97
Tablica 16. Table 16.	Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej 98 Beneficiaries of social assistance at domicile	98
Tablica 17. Table 17.	Świadczenia wychowawcze „RODZINA 500 plus” 100 „FAMILY 500 plus” child-raising benefit	100
Tablica 18. Table 18.	Świadczenia na rzecz rodziny 101 Family benefits	101
Tablica 19. Table 19.	Żłobki i kluby dziecięce 103 Nurseries and children's clubs	103

Tablica 20.	Zasoby mieszkaniowe	105
Table 20.	Dwelling stocks	
Tablica 21.	Wodociągi	107
Table 21.	Water supply system	
Tablica 22.	Kanalizacja	108
Table 22.	Sewage system	
Tablica 23.	Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych	110
Table 23.	Gas supply network as well as consumers and consumption of the gas from gas supply network in households	
Tablica 24.	Placówki opieki zdrowotnej	112
Table 24.	Health care facilities	
Tablica 25.	Instytucje kultury	119
Table 25.	Cultural institutions	
Tablica 26.	Wypadki drogowe oraz ich skutki	123
Table 26.	Road accidents and their effects	
Tablica 27.	Gospodarstwa domowe posiadające dostęp do Internetu w domu oraz osoby korzystające z Internetu ...	124
Table 27.	Households with access to the Internet at home and Internet users	
Tablica 28.	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne wpisane do rejestru REGON	126
Table 28.	Foundations, associations and social organisations entered in the REGON register	
Tablica 29.	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON	135
Table 29.	Entities of the national economy in the REGON register	
Tablica 30.	Nakłady wewnętrzne na działalność B+R według źródeł finansowania (ceny bieżące)	139
Table 30.	Intramural expenditure on R&D by sources of financing (current prices)	
Tablica 31.	Nakłady wewnętrzne na działalność B+R według pochodzenia środków (ceny bieżące)	142
Table 31.	Intramural expenditure on R&D by origin of funds (current prices)	
Tablica 32.	Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	151
Table 32.	Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises	
Tablica 33.	Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych (ceny bieżące)	154
Table 33.	Investment outlays of non-financial enterprises (current prices)	
Tablica 34.	Plony wybranych ziemiopłodów rolnych	157
Table 34.	Yields of selected agricultural crops	
Tablica 35.	Przemysł	166
Table 35.	Industry	
Tablica 36.	Budownictwo	170
Table 36.	Construction	
Tablica 37.	Budownictwo mieszkaniowe	173
Table 37.	Residential construction	
Tablica 38.	Dynamika sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące)	177
Table 38.	Indices of retail sales of goods (current prices)	
Tablica 39.	Drogi publiczne według rodzajów nawierzchni	178
Table 39.	Public roads by types of surface	
Tablica 40.	Drogi publiczne o twardej nawierzchni	179
Table 40.	Hard surface public roads	

Tablica 41.	Komunikacja miejska	183
Table 41.	Urban transport	
Tablica 42.	Ruch pasażerów w Porcie Lotniczym Gdańsk	186
Table 42.	Passenger traffic at Gdańsk Airport	
Tablica 43.	Obroty ładunkowe w portach morskich	188
Table 43.	Cargo traffic in seaports	
Tablica 44.	Odbiorcy i zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych	190
Table 44.	Consumers and consumption of electricity in households	
Tablica 45.	Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego	192
Table 45.	Revenues of budgets of local government units	
Tablica 46.	Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego	196
Table 46.	Expenditures of budgets of local government units	
Tablica 47.	Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego	200
Table 47.	Result of budgets of local government unit	
Tablica 48.	Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego w 2023 r.	201
Table 48.	Debt of local government units in 2023	
Tablica 49.	Wartość całkowita projektów w tym wartość dofinansowania ze środków Unii Europejskiej projektów zrealizowanych w ramach Umowy Partnerstwa 2014-2020 na terenie województwa do końca grudnia 2024 r.	204
Table 49.	Total value of projects including the value of European Union co-financing of projects implemented under the Partnership Agreement 2014-2020 in the Voivodship by the end of December 2024	
Tablica 50.	Obszary zdegradowane w gminach	210
Table 50.	Degraded area in gminas	

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1. Chart 1.	Odpady komunalne zebrane selektywnie w odpadach komunalnych zebranych ogółem w 2023 r.	35
Wykres 2. Chart 2.	Ubytek naturalny na 1000 ludności w 2024 r.	36
Wykres 3. Chart 3.	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2024 r.	36
Wykres 4. Chart 4.	Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2024 r.	41
Wykres 5. Chart 5.	Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową na 1 mieszkańca w 2023 r. (ceny bieżące)	41
Wykres 6. Chart 6.	Grunty zrekultywowane i zagospodarowane w ciągu roku	47
Wykres 7. Chart 7.	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi	50
Wykres 8. Chart 8.	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w 2023 r.	55
Wykres 9. Chart 9.	Odpady przemysłowe wytworzone w ciągu roku na 1 mieszkańca	57
Wykres 10. Chart 10.	Odpady komunalne wytworzone w ciągu roku na 1 mieszkańca	59
Wykres 11. Chart 11.	Nakłady na środki trwałe według źródeł finansowania w latach 2015-2023 (ceny bieżące)	61
Wykres 12. Chart 12.	Ludność	64
Wykres 13. Chart 13.	Indeks starości oraz udział osób w wieku 0-14 i 65 lat i więcej	66
Wykres 14. Chart 14.	Mediana wieku ludności	67
Wykres 15. Chart 15.	Małżeństwa zawarte	68
Wykres 16. Chart 16.	Ruch naturalny ludności	69
Wykres 17. Chart 17.	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na 1000 ludności	70
Wykres 18. Chart 18.	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego według typów placówek	73
Wykres 19. Chart 19.	Ludność według poziomu wykształcenia według BAEL	74
Wykres 20. Chart 20.	Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych	75

Wykres 21. Chart 21.	Uczniowie szkół ponadpodstawowych dla młodzieży według typów szkół w roku szkolnym 2023/24 76 Students of post-primary schools for youth by types of schools in the 2023/24 school year	76
Wykres 22. Chart 22.	Absolwenci szkół zawodowych dla młodzieży według podgrup kierunków kształcenia w roku szkolnym 2022/23 77 Graduates of vocational schools for youth by narrow fields of education in the 2022/23 school year	77
Wykres 23. Chart 23.	Studenci studiów stacjonarnych w miejscowościach akademickich na 1000 ludności 78 Students in full-time programmes in academic towns per 1,000 population	78
Wykres 24. Chart 24.	Absolwenci uczelni według grup kierunków kształcenia w roku akademickim 2022/23 79 Graduates by broad fields of education in the 2022/23 academic year	79
Wykres 25. Chart 25.	Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na edukację 80 Educational expenditure of budgets of local governments units	80
Wykres 26. Chart 26.	Współczynnik aktywności zawodowej według kwartałów 82 Activity rate by quarters	82
Wykres 27. Chart 27.	Pracujący w gospodarce narodowej według wybranych sekcji PKD i płci w 2024 r. 84 Employed persons in the national economy by selected PKD/NACE sections and sex in 2024	84
Wykres 28. Chart 28.	Stopa bezrobocia rejestrowanego 87 Registered unemployment rate	87
Wykres 29. Chart 29.	Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw 93 Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector	93
Wykres 30. Chart 30.	Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych w 2023 r. 96 Subjective assessment of the financial situation of households in 2023	96
Wykres 31. Chart 31.	Rodziny, którym przyznano pomoc według przyczyn 99 Number of families granted social assistance by causes	99
Wykres 32. Chart 32.	Dzieci w wieku do lat 3 na 100 miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych 103 Children up to the age of 3 years per 100 places in nurseries and children's clubs	103
Wykres 33. Chart 33.	Lekarze i pielęgniarki na 10 tys. ludności 114 Doctors and nurses per 10 thousand population	114
Wykres 34. Chart 34.	Lekarze specjaliści 115 Medical specialists	115
Wykres 35. Chart 35.	Świadczenia udzielone w trybie ambulatoryjnym w szpitalnych oddziałach ratunkowych i izbach przyjęć 116 Outpatient health services provided in hospital emergency wards and admission rooms	116
Wykres 36. Chart 36.	Imprezy i uczestnicy imprez organizowanych przez placówki kultury w 2023 r. 120 Events organised by culture institutions and the event participants in 2023	120
Wykres 37. Chart 37.	Osoby zamawiające przez Internet towary lub usługi do użytku prywatnego w ciągu ostatnich 12 miesięcy 125 Individuals ordering goods or services via the Internet for private use during the last 12 months	125
Wykres 38. Chart 38.	Osoby korzystające z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy 125 Individuals using e-government services during the last 12 months	125
Wykres 39. Chart 39.	Dynamika produktu krajowego brutto (ceny bieżące) 129 Indices of gross domestic product (current prices)	129
Wykres 40. Chart 40.	Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według podregionów (ceny bieżące) – odchylenia względne od przeciętnej wartości w kraju 130 Gross domestic product per capita by subregions (current prices) – relative deviations from the national average value	130

Wykres 41. Chart 41.	Wartość dodana brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące)	131
Wykres 42. Chart 42.	Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i podregionów (ceny bieżące)	133
Wykres 43. Chart 43.	Podmioty gospodarki narodowej	134
Wykres 44. Chart 44.	Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji PKD	137
Wykres 45. Chart 45.	Spółki handlowe według rodzaju kapitału	138
Wykres 46. Chart 46.	Udział nakładów wewnętrznych na działalność B+R finansowanych przez sektor przedsiębiorstw w nakładach wewnętrznych na działalność B+R	140
Wykres 47. Chart 47.	Nakłady wewnętrzne na działalność B+R na 1 mieszkańca	141
Wykres 48. Chart 48.	Personel wewnętrzny B+R na 1000 osób aktywnych zawodowo	144
Wykres 49. Chart 49.	Zgłoszenia wynalazków dokonane przez podmioty krajowe na 1 mln mieszkańców	145
Wykres 50. Chart 50.	Przedsiębiorstwa posiadające dostęp do Internetu	146
Wykres 51. Chart 51.	Przedsiębiorstwa otrzymujące zamówienia przez sieci komputerowe	147
Wykres 52. Chart 52.	Udział eksportu w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółem	148
Wykres 53. Chart 53.	Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw niefinansowych	150
Wykres 54. Chart 54.	Dynamika nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw niefinansowych (ceny bieżące)	154
Wykres 55. Chart 55.	Udział województwa w krajowej produkcji wybranych ziemiołódów rolnych i ogrodnictwa w 2024 r.	158
Wykres 56. Chart 56.	Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	159
Wykres 57. Chart 57.	Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	160
Wykres 58. Chart 58.	Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)	161
Wykres 59. Chart 59.	Dynamika skupu mleka	161
Wykres 60. Chart 60.	Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)	167

Wykres 61. Chart 61.	Produkcja sprzedana przemysłu według sekcji PKD (ceny bieżące) Sold production of industry by PKD sections (current prices)	167
Wykres 62. Chart 62.	Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle Indices of average paid employment in industry	168
Wykres 63. Chart 63.	Przeciętne zatrudnienie w przemyśle według sekcji PKD Average paid employment in industry by PKD sections	169
Wykres 64. Chart 64.	Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) Indices of sold production of construction (current prices)	170
Wykres 65. Chart 65.	Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące) Indices of construction and assembly production (current prices)	171
Wykres 66. Chart 66.	Produkcja budowlano-montażowa według działów PKD (ceny bieżące) Construction and assembly production by PKD divisions (current prices)	171
Wykres 67. Chart 67.	Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie Indices of average paid employment in construction	172
Wykres 68. Chart 68.	Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania Indices of dwellings completed	173
Wykres 69. Chart 69.	Mieszkania oddane do użytkowania według form budownictwa Dwellings completed by forms of construction	174
Wykres 70. Chart 70.	Dynamika sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) Indices of retail sales of goods (current prices)	176
Wykres 71. Chart 71.	Drogi publiczne o twardej nawierzchni Hard surface public roads	180
Wykres 72. Chart 72.	Krajowe linie regularnej komunikacji autobusowej w 2023 r. National lines of scheduled bus transport in 2023	183
Wykres 73. Chart 73.	Międzynarodowy ruch pasażerów w Porcie Lotniczym Gdańsk (przyjazdy i wyjazdy) International passenger traffic at Gdańsk Airport (arrivals and departures)	186
Wykres 74. Chart 74.	Dynamika obrotów ładunkowych w portach morskich Indices of cargo traffic in seaports	187
Wykres 75. Chart 75.	Obroty ładunkowe w portach morskich według kategorii ładunkowych Cargo traffic in seaports by cargo categories	189
Wykres 76. Chart 76.	Zużycie energii elektrycznej według sektorów gospodarki Electricity consumption by economy sectors	190
Wykres 77. Chart 77.	Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2023 r. Expenditure of budgets of local government units by divisions in 2023	205
Wykres 78. Chart 78.	Liczba jednostek samorządu terytorialnego według relacji wyniku budżetowego do dochodów ogółem w 2023 r. Number of local government units by relation of the budget result to total revenue in 2023	201
Wykres 79. Chart 79.	Dotacje otrzymane przez jednostki samorządu terytorialnego na realizację projektów europejskich Grants received by local government units for the implementation of European projects	205
Wykres 80. Chart 80.	Przedsięwzięcia z zakresu rewitalizacji zaplanowane w programach rewitalizacji GPR/PR według obszaru interwencji w 2023 r. Revitalisation ventures planned in GPR/PR revitalisation programmes by intervention area in 2023	213
Wykres 81. Chart 81.	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi (w ciągu roku) w 2023 r. Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground (during the year) in 2023	221

Wykres 82. Chart 82.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2023 r.	223
Wykres 83. Chart 83.	Powierzchnia obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych a w 2023 r.	225
Wykres 84. Chart 84.	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w % powierzchni ogólnej w 2023 r.	227
Wykres 85. Chart 85.	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w 2023 r.	227
Wykres 86. Chart 86.	Powierzchnia terenów zieleni w 2023 r.	229
Wykres 87. Chart 87.	Odpady komunalne wytworzone (w ciągu roku) w 2023 r.	231
Wykres 88. Chart 88.	Odpady komunalne zebrane selektywnie (w ciągu roku) w 2023 r.	231
Wykres 89. Chart 89.	Gęstość zaludnienia w 2023 r.	233
Wykres 90. Chart 90.	Ludność w 2023 r.	233
Wykres 91. Chart 91.	Ludność według ekonomicznych grup wieku w 2023 r.	234
Wykres 92. Chart 92.	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 r.	234
Wykres 93. Chart 93.	Przyrost/ubytok naturalny na 1000 ludności w 2023 r.	236
Wykres 94. Chart 94.	Współczynnik starości demograficznej w 2023 r.	238
Wykres 95. Chart 95.	Migracje ludności na pobyt stały w 2023 r.	238
Wykres 96. Chart 96.	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2023 r.	239
Wykres 97. Chart 97.	Pracujący w gospodarce narodowej w 2023 r.	240
Wykres 98. Chart 98.	Bezrobotni zarejestrowani w 2023 r.	242
Wykres 99. Chart 99.	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2023 r.	242
Wykres 100. Chart 100.	Fundacje w rejestrze REGON w 2023 r.	244
Wykres 101. Chart 101.	Stowarzyszenia i organizacje społeczne w rejestrze REGON w 2023 r.	244
Wykres 102. Chart 102.	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2023 r.	245
Wykres 103. Chart 103.	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 1000 ludności w 2023 r.	245

Wykres 104.	Długość sieci wodociągowej w 2023 r.	247
Chart 104.	Length of the water supply network in 2023	
Wykres 105.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w 2023 r.	248
Chart 105.	Population connected to the water supply network in 2023	
Wykres 106.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w % ogółu ludności w 2023 r.	248
Chart 106.	Population connected to the water supply network in % of total population in 2023	
Wykres 107.	Długość sieci kanalizacyjnej w 2023 r.	250
Chart 107.	Length of the sewage network in 2023	
Wykres 108.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w 2023 r.	250
Chart 108.	Population connected to the sewage network in 2023	
Wykres 109.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności w 2023 r.	251
Chart 109.	Population connected to the sewage network in % of total population in 2023	
Wykres 110.	Długość sieci gazowej w 2023 r.	253
Chart 110.	Length of the gas supply network in 2023	
Wykres 111.	Ludność korzystająca z sieci gazowej w 2023 r.	253
Chart 111.	Population connected to the gas supply network in 2023	
Wykres 112.	Ludność korzystająca z sieci gazowej w % ogółu ludności w 2023 r.	254
Chart 112.	Population connected to the gas supply network in % of total population in 2023	
Wykres 113.	Mieszkania oddane do użytkowania w 2023 r.	256
Chart 113.	Dwellings completed in 2023	
Wykres 114.	Powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w 2023 r.	256
Chart 114.	Useful floor area of dwellings completed in 2023	
Wykres 115.	Apteki ogólnodostępne w 2023 r.	258
Chart 115.	Generally available pharmacies in 2023	
Wykres 116.	Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną w 2023 r.	258
Chart 116.	Population per generally available pharmacy in 2023	
Wykres 117.	Biblioteki publiczne (z filiami) w 2023 r.	260
Chart 117.	Public libraries (with branches) in 2023 r.	
Wykres 118.	Placówki kultury w 2023 r.	262
Chart 118.	Culture institutions in 2023 r.	
Wykres 119.	Imprezy zorganizowane przez placówki kultury w 2023 r.	262
Chart 119.	Events organised by culture institutions in 2023 r.	
Wykres 120.	Turystyczne obiekty noclegowe w 2023 r.	264
Chart 120.	Tourist accommodation establishments in 2023	
Wykres 121.	Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach noclegowych w 2023 r.	264
Chart 121.	Bed places in tourist accommodation establishments in 2023	

Spis map

List of maps

Mapa 1. Map 1.	Stężenie pyłów zawieszonych PM _{2,5} i PM ₁₀ oraz NO ₂ w 2023 r.	35
	Concentration of suspended particulate matter PM _{2,5} and PM ₁₀ as well as NO ₂ in 2023	
Mapa 2. Map 2.	Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2024 r. (przeciętne w roku)	37
	Employment rate by LFS in 2024 (annual averages)	
Mapa 3. Map 3.	Stopa bezrobocia według BAEL w 2024 r. (przeciętne w roku)	37
	Unemployment rate by LFS in 2024 (annual averages)	
Mapa 4. Map 4.	Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2023 r.	38
	Average monthly available income per capita in households in 2023	
Mapa 5. Map 5.	Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w 2023 r.	38
	Beneficiaries of social assistance at domicile in total population in 2023	
Mapa 6. Map 6.	Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności w 2023 r.	39
	Dwelling stocks per 1,000 population in 2023	
Mapa 7. Map 7.	Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w 2023 r.	39
	Outpatient health care units in 2023	
Mapa 8. Map 8.	Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w 2023 r. (ceny bieżące)	40
	Gross domestic product per capita in 2023 (current prices)	
Mapa 9. Map 9.	Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności w 2024 r.	40
	Entities of the national economy per 10 thousand population in 2024	
Mapa 10. Map 10.	Drogi publiczne o twardej nawierzchni na 100 km ² powierzchni ogólnej w 2023 r.	42
	Hard surface public roads per 100 km ² of total area in 2023	
Mapa 11. Map 11.	Energia ze źródeł odnawialnych w 2023 r.	42
	Energy from renewable sources in 2023	
Mapa 12. Map 12.	Podział administracyjny województwa pomorskiego w 2024 r.	43
	Administrative division of Pomorskie Voivodship in 2024	
Mapa 13. Map 13.	Podział województwa pomorskiego według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) w 2024 r.	44
	Division of Pomorskie Voivodship according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) in 2024	
Mapa 14. Map 14.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2023 r.	48
	Water consumption for the needs of the national economy and population in 2023	
Mapa 15. Map 15.	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w 2023 r.	50
	Population connected to wastewater treatment plants in 2023	
Mapa 16. Map 16.	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w 2023 r.	54
	Area of special nature value under legal protection in 2023	
Mapa 17. Map 17.	Lesistość w 2023 r.	56
	Forest cover in 2023	
Mapa 18. Map 18.	Odpady komunalne wytworzone w 2023 r.	59
	Municipal waste generated in 2023	
Mapa 19. Map 19.	Zmiana liczby ludności w latach 2015-2024	65
	Population changes in 2015-2024	

Mapa 20. Map 20.	Przyrost/ubytok naturalny ludności w 2024 r. Natural increase/decrease in 2024	69
Mapa 21. Map 21.	Saldo migracji ludności na pobyt stały w 2024 r. Net migration of the population for permanent residence in 2024	71
Mapa 22. Map 22.	Wychowanie przedszkolne w roku szkolnym 2023/24 Pre-primary education in the 2023/24 school year	73
Mapa 23. Map 23.	Uczniowie w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2023/24 Pupils in primary schools in the 2023/24 school year	75
Mapa 24. Map 24.	Udział kobiet w ogólnej liczbie pracujących w gospodarce narodowej według gminy zamieszkania w 2024 r. Share of women in the total number of employed persons in the national economy by gmina of residence in 2024	85
Mapa 25. Map 25.	Średnia wieku pracujących w gospodarce narodowej według gminy zamieszkania w 2024 r. Average age of employed persons in the national economy by gmina of residence in 2024	86
Mapa 26. Map 26.	Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2024 r. Registered unemployment rate in 2024	88
Mapa 27. Map 27.	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w 2023 r. Average monthly gross wages and salaries in 2023	91
Mapa 28. Map 28.	Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej w 2023 r. Scope of use of social assistance at domicile in 2023	99
Mapa 29. Map 29.	Żłobki i kluby dziecięce w 2023 r. Nurseries and children's clubs in 2023	104
Mapa 30. Map 30.	Warunki mieszkaniowe ludności w 2023 r. Housing conditions of the population in 2023	106
Mapa 31. Map 31.	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych w 2023 r. Consumption of water from water supply systems in households in 2023	107
Mapa 32. Map 32.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w 2023 r. Population connected to the sewage network in 2023	109
Mapa 33. Map 33.	Ludność korzystająca z gazu z sieci w 2023 r. Population connected to the gas supply network in 2023	110
Mapa 34. Map 34.	Ambulatoryjna opieka zdrowotna w 2023 r. Outpatient health care in 2023	113
Mapa 35. Map 35.	Wydatki gmin i miast na prawach powiatu w dziale „Ochrona zdrowia” w 2023 r. Expenditures of gminas and cities with powiat status in the “Health care” division in 2023	117
Mapa 36. Map 36.	Wydatki budżetów gmin i miast na prawach powiatu w dziale „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” w 2023 r. Expenditures of gminas and cities with powiat status in the “Culture and national heritage” division in 2023	121
Mapa 37. Map 37.	Zagrożenie przestępczością w 2024 r. Crime risk in 2024	122
Mapa 38. Map 38.	Bezpieczeństwo na drogach w 2024 r. Road safety in 2024	123
Mapa 39. Map 39.	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne wpisane do rejestru REGON w 2023 r. Foundations, associations and social organisations entered in the REGON register in 2023	127
Mapa 40. Map 40.	Podmioty gospodarki narodowej w 2024 r. Entities of the national economy in 2024	136

Mapa 41. Map 41.	Nakłady wewnętrzne na działalność B+R na 1 mieszkańca w 2023 r.	142
	Intramural expenditure on R&D per capita in 2023	
Mapa 42. Map 42.	Udział środków zewnętrznych w nakładach wewnętrznych na działalność B+R w 2023 r.	143
	Share of external funds in intramural expenditure on R&D in 2023	143
Mapa 43. Map 43.	Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca w 2023 r. (ceny bieżące)	153
	Investment outlays in enterprises per capita in 2023 (current prices)	
Mapa 44. Map 44.	Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2023 r.	164
	Sold production of industry (current prices) per inhabitant in 2023	
Mapa 45. Map 45.	Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w 2023 r.	165
	Average employment in industry in 2023	
Mapa 46. Map 46.	Mieszkania oddane do użytkowania w 2024 r.	175
	Dwellings completed in 2024	
Mapa 47. Map 47.	Drogi gminne i powiatowe o nawierzchni twardej ulepszonej w 2023 r.	181
	Improved hard surface communal and district roads in 2023	
Mapa 48. Map 48.	Drogi dla rowerów w 2023 r.	182
	Cycle tracks in 2023	
Mapa 49. Map 49.	Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w 2023 r.	191
	Consumption of electricity in households in 2023	
Mapa 50. Map 50.	Dochody własne budżetów gmin na 1 mieszkańca w 2023 r.	194
	Own revenues of budgets of gminas per capita in 2023	
Mapa 51. Map 51.	Dotacje dla gmin na 1 mieszkańca w 2023 r.	195
	Grants or gminas per capita in 2023	
Mapa 52. Map 52.	Wydatki inwestycyjne gmin na 1 mieszkańca w 2023 r.	198
	Investment expenditures of gminas per capita in 2023	
Mapa 53. Map 53.	Zadłużenie gmin w dochodach ogółem w 2023 r.	202
	Debt of gminas in total revenue in 2023	
Mapa 54. Map 54.	Dotacje otrzymane przez gminy na realizację projektów europejskich w 2023 r.	206
	Grants received by gminas for the implementation of European project in 2023	
Mapa 55. Map 55.	Udział europejskich dotacji inwestycyjnych w wydatkach inwestycyjnych ogółem w gminach w 2023 r.	207
	Share of the European investment grants in total investment expenditure of gminas in 2023	
Mapa 56. Map 56.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem w 2023 r.	208
	Share of the area covered by binding local spatial management plans in total area in 2023	
Mapa 57. Map 57.	Aktywność gmin w zakresie rewitalizacji w 2023 r.	210
	Revitalisation activities of gminas in 2023	
Mapa 58. Map 58.	Udział powierzchni obszaru zdegradowanego w powierzchni ogółem gmin, które prowadziły działania rewitalizacyjne na podstawie GPR lub PR w 2023 r.	211
	Share of degraded area in total area of gminas which carried out revitalisation activities on the basis of GPR or PR in 2023	
Mapa 59. Map 59.	Udział powierzchni obszaru rewitalizacji w powierzchni ogółem gmin, które prowadziły działania rewitalizacyjne na podstawie GPR lub PR w 2023 r.	212
	Share of revitalisation area in total area of gminas which carried out revitalisation activities on the basis of GPR or PR in 2023	
Mapa 60. Map 60.	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi (during the year) per capita in 2023	222

Mapa 61. Map 61.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 mieszkańca w 2023 r.	224
	Water consumption for the needs of the national economy and population per capita in 2023	
Mapa 62. Map 62.	Powierzchnia obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych w % powierzchni ogólnej w 2023 r.	226
	Area of special nature value under legal protection in % of total area in 2023	
Mapa 63. Map 63.	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej na 1 mieszkańca w 2023 r.	228
	Area of parks, public green spaces, and housing estate green spaces per capita in 2023	
Mapa 64. Map 64.	Powierzchnia terenów zieleni na 1 mieszkańca w 2023 r.	230
	Area of green spaces per capita in 2023	
Mapa 65. Map 65.	Gęstość zaludnienia w 2023 r.	232
	Population density in 2023	
Mapa 66. Map 66.	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 r.	235
	Non-working age population per 100 persons of working age in 2023	
Mapa 67. Map 67.	Przyrost/ubytok naturalny na 1000 ludności w 2023 r.	236
	Natural increase/decrease per 1,000 population in 2023	
Mapa 68. Map 68.	Współczynnik starości demograficznej w 2023 r.	237
	Old age rate in 2023	
Mapa 69. Map 69.	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2023 r.	239
	Internal and international net migration for permanent residence per 1,000 population in 2023	
Mapa 70. Map 70.	Pracujący w gospodarce narodowej na 1000 ludności w 2023 r.	241
	Employed persons in the national economy per 1,000 population in 2023	
Mapa 71. Map 71.	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2023 r.	243
	Percentage of registered unemployed persons in the total population in working age population in 2023	
Mapa 72. Map 72.	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 1000 ludności w 2023 r.	246
	Entities of the national economy in the REGON register per 1,000 population in 2023	
Mapa 73. Map 73.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w 2023 r.	249
	Population connected to the water supply network in 2023	
Mapa 74. Map 74.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w 2023 r.	252
	Population connected to the sewage network in 2023	
Mapa 75. Map 75.	Ludność korzystająca z sieci gazowej w 2023 r.	255
	Population connected to the gas supply network in 2023	
Mapa 76. Map 76.	Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w 2023 r.	257
	Dwellings completed per 1,000 population in 2023	
Mapa 77. Map 77.	Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną w 2023 r.	259
	Population per generally available pharmacy in 2023	
Mapa 78. Map 78.	Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną w 2023 r.	261
	Population per library establishment in 2023	
Mapa 79. Map 79.	Liczba ludności na 1 placówkę kultury w 2023 r.	263
	Population per culture institution in 2023	
Mapa 80. Map 80.	Dochody ogółem budżetów gmin i miast na prawach powiatu w 2023 r.	265
	Total revenues of budgets of gminas and cities with powiat status in 2023	
Mapa 81. Map 81.	Dochody własne budżetów gmin i miast na prawach powiatu w 2023 r.	266
	Own revenues of budgets of gminas and cities with powiat status in 2023	

Mapa 82.	Dochody gmin i miast na prawach powiatu na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w dochodach ogółem w 2023 r.	267
Map 82.	Revenues of gminas and cities with powiat status for the financing and co-financing of EU programmes and projects in total revenues in 2023	
Mapa 83.	Wydatki ogółem budżetów gmin i miast na prawach powiatu w 2023 r.	268
Map 83.	Total expenditures of budgets of gminas and cities with powiat status in 2023	
Mapa 84.	Wydatki inwestycyjne budżetów gmin i miast na prawach powiatu w 2023 r.	269
Map 84.	Investment expenditures of budgets of gminas and cities with powiat status in 2023	
Mapa 85.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem w 2023 r.	270
Map 85.	Share of the area covered by binding local spatial management plans in the total area in 2023	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło. magnitude zero.
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit.
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
Kropka (•)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe. data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless.
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. categories of applied classification presented in an abbreviated form.
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. not all elements of the sum are given.
Comma (,)	used in figures represents the decimal point.

W Raporcie zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych – skrócone nazwy oznaczone zostały w tablicach i na wykresach „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

The names of some classification levels used in the Report are abbreviated; those abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES – PKD 2007

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
sekcje sections	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy divisions	
Handel hurtowy	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi
Handel detaliczny	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning	Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
zł PLN	złoty złoty	ust.	ustęp
tys.	tysiąc	PKD	Polska Klasyfikacja Działalności
mln	milion	ww.	wyżej wymieniony
g	gram gram	m.in.	między innymi
kg	kilogram kilogram	tj.	to jest
t	tona tonne	r.	rok
dt	decytona decitonne	poz.	pozycja
l	litr litre	str.	strona
ha	hektar hectare	cd. cont.	ciąg dalszy continued
m ²	metr kwadratowy square metre	dok. cont.	dokończenie continued
m ³	metr sześcienny cubic metre	np. e.g.	na przykład for example
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre	Agl.	Aglomeracja
TWh	terawatogodzina terawatt hour	gminy zagrożone threatened gminas	gminy zagrożone trwałą marginalizacją gminas threatened by permanent marginalisation
kpl.	komplet	PM _{2,5} PM _{2,5}	pył zawieszony o średnicy cząstek poniżej 2,5 µm particulate matter 2.5 micrometers or less in diameter
szt.	sztuka	PM ₁₀	pył zawieszony o średnicy cząstek poniżej 10 µm particulate matter 10 micrometers or less in diameter
p.proc.	punkt procentowy	µm	mikrogram microgram
Nr No.	numer number	NO ₂	dwutlenek azotu nitrogen dioxide
Dz. U.	Dziennik Ustaw		

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Od 2023 r. do przeliczeń wskaźników odnoszących się do powierzchni ogólnej kraju i poszczególnych jednostek podziału terytorialnego przyjęto całkowitą powierzchnię jednostek, wliczając obszar morskich wód wewnętrznych.

Due to data rounding, in some cases the sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

Since 2023, the total area of the units, including the area of internal marine waters, has been used to calculate indicators relating to the total area of the country and individual territorial division units.

Środowisko

W 2023 r. w skali roku odnotowano spadek **poboru wody** na potrzeby gospodarki narodowej i ludności. Zakłady przemysłowe wytworzyły mniej **odpadów** (bez odpadów komunalnych), a zakłady uznane za szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza wyemitowały do atmosfery mniej **zanieczyszczeń gazowych** (bez dwutlenku węgla).

W 2023 r. w województwie pomorskim **powierzchnia** zarówno **gruntów leśnych**, jak i **lasów** była wyższa niż w 2022 r., a **wskaźnik lesistości** w województwie był niższy.

Spółeczeństwo

W 2024 r. w porównaniu z 2023 r. zaobserwowano nieznaczny **spadek liczby ludności** województwa. Ponownie liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń, co spowodowało **ubytek naturalny ludności**, który w przeliczeniu na 1000 ludności był jednym z najniższych w kraju (druga lokata po województwie małopolskim). W 2024 r., tak jak we wcześniejszych latach, **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały** było dodatnie, a w przeliczeniu na 1000 ludności dało drugi najwyższy wskaźnik w kraju (po województwie mazowieckim).

W roku szkolnym 2023/24 odnotowano w skali roku wzrost **liczby placówek wychowania przedszkolnego** i nieznaczny spadek liczby uczęszczających do nich **dzieci**. W roku szkolnym 2022/23 szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży ukończyło o 0,8 tys. (o 2,5%) więcej absolwentów niż przed rokiem. Największą popularnością wśród uczniów szkół ponadpodstawowych cieszyły się **technika** oraz **licea ogólnokształcące**. W roku akademickim 2022/23 wśród osób opuszczających uczelnie dominowali **absolwenci** kierunków z grupy Biznes, administracja i prawo, Technika, przemysł, budownictwo oraz Nauki społeczne, dziennikarstwo i informacja.

W 2024 r. udział osób z wykształceniem wyższym w ogólnej liczbie ludności w wieku 15-89 lat był niższy niż w 2023 r., a wyższy niż w 2021 r.

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) za 2024 r. wykazały **spadek wskaźnika zatrudnienia** w porównaniu z 2023 r., a wzrost w stosunku do 2021 r. **Stopa bezrobocia** była wyższa niż w 2023 r., a niższa niż w 2021 r. Natomiast wskaźnik obciążenia osób pracujących **osobami niepracującymi** był wyższy niż w 2023 r., a niższy niż w 2021 r.

W końcu października 2024 r. **liczba pracujących** w gospodarce narodowej w województwie pomorskim była wyższa niż w październiku 2023 r. W 2024 r. w skali roku wzrosła **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w powiatowych urzędach pracy oraz liczba zgłoszonych **ofert pracy**. Wśród osób bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 35-44 lata. **Stopa bezrobocia rejestrowanego** ukształtowała się na poziomie niższym niż ogólnokrajowy oraz pozostała na niezmienionym w stosunku do 2023 r. poziomie.

W 2023 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** (w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób) było wyższe niż w 2022 r., a niższe niż średnia w kraju. W 2024 r. w skali roku odnotowano wzrost **przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto** w sektorze przedsiębiorstw m.in. w sekcjach zakwaterowanie i gastronomia, administrowanie i działalność wspierająca oraz pozostała działalność usługowa.

Przeciętna liczba **emerytów i rencistów** w województwie pomorskim w 2024 r. była wyższa niż rok wcześniej. W skali roku wzrosła również **przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto**, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych niż świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym.

W ramach programu „**Rodzina 500 plus**” w 2023 r. świadczeniem wychowawczym objęto więcej dzieci niż w 2022 r. Udział **beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej** w ogólnej liczbie mieszkańców województwa pomorskiego pozostał na niezmiennym w skali roku poziomie, jednak niższym niż w 2015 r.

Na koniec 2023 r. działało więcej **placówek opieki nad dziećmi** do lat 3 (żłobków i klubów dziecięcych) niż w 2022 r. i w 2015 r., wyższa też była liczba dostępnych w nich miejsc.

W 2023 r., w porównaniu z 2022 r., w województwie pomorskim odnotowano wzrost liczby **mieszkań** w zasobach mieszkaniowych. W skali roku odnotowano wzrost długości **sieci wodociągowej, sieci kanalizacyjnej oraz sieci gazowej**. Przełożyło się to na wzrost **zużycia wody** w gospodarstwach domowych i wzrost ilości ścieków odprowadzonych siecią kanalizacyjną, natomiast zużycie gazu z sieci było niższe.

W końcu 2023 r. w województwie pomorskim działało więcej **podmiotów ambulatoryjnej opieki zdrowotnej** oraz udzielono więcej **porad lekarskich i stomatologicznych** niż w 2022 r. i 2015 r. Na koniec 2023 r. odnotowano mniej niż w 2022 r. i 2015 r. **szpitali ogólnych**, a także pacjentów w nich przebywających. W 2023 r. bezpośrednio z pacjentem pracowało więcej **lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek oraz położnych** niż w 2022 r.

W 2023 r. w województwie pomorskim odnotowano mniej niż w 2022 r. **bibliotek i punktów bibliotecznych**. W skali roku wzrosła natomiast liczba muzeów (łącznie z oddziałami), **galerii sztuki, kin oraz centrów, domów i ośrodków kultury, a także klubów i świetlic**. Liczba **teatrów i instytucji muzycznych** w porównaniu z 2022 r. nie zmieniła się. W 2023 r. **wydatki budżetów gmin i miast na prawach powiatu** w dziale „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” w przeliczeniu na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie wyższym niż rok wcześniej.

W 2024 r. w województwie pomorskim w skali roku odnotowano spadek liczby **przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych**, a wzrost liczby **wypadków drogowych**.

W 2024 r. w województwie pomorskim udział gospodarstw domowych (z co najmniej jedną osobą w wieku 16-74 lata) posiadających **dostęp do Internetu w domu** oraz udział osób w wieku 16-74 lata **korzystających z Internetu** zwiększył się zarówno w stosunku do 2023 r., jak i 2015 r.

W 2022 r. w województwie pomorskim działało więcej niż w 2020 r. i w 2016 r. rejestrowych **organizacji non-profit**.

Gospodarka

W 2023 r. na podstawie wstępnego szacunku wartość **produktu krajowego brutto** wytworzonego w województwie pomorskim wzrosła w porównaniu z 2022 r. Dynamika PKB w 2023 r. (liczona rok do roku) była niższa niż rok wcześniej, ale wyższa niż w 2020 r. W 2023 r. w skali roku zmniejszył się udział województwa w generowaniu PKB kraju oraz relacja PKB na 1 mieszkańca według parytetu siły nabywczej do średniej unijnej.

W 2024 r. w województwie pomorskim odnotowano (analogicznie jak w latach poprzednich) wzrost liczby **podmiotów** wpisanych do rejestru REGON, wśród których najliczniejszą grupę stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W stosunku do 2015 r. odnotowano znaczący wzrost liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz liczby podmiotów zarejestrowanych w sekcji informacja i komunikacja oraz w budownictwo.

Od 2015 r. średnia wartość **nakładów wewnętrznych na działalność B+R** przypadająca na jednego mieszkańca województwa pomorskiego przewyższa wartość krajową. W 2023 r. w skali roku odnotowano zarówno wzrost nakładów wewnętrznych poniesionych na działalność B+R w cenach bieżących, jak i liczby podmiotów i personelu wewnętrznego w działalności B+R.

W 2024 r. w województwie pomorskim udział przedsiębiorstw posiadających **dostęp do szerokopasmowego łącza Internetowego** zwiększył się w stosunku do 2023 r. i 2015 r. W 2023 r. udział przedsiębiorstw prowadzących sprzedaż poprzez sieci komputerowe zmniejszył się w porównaniu z rokiem poprzednim i wzrósł w stosunku do 2015 r. W 2023 r. z otwartych danych publicznych korzystało więcej przedsiębiorstw niż w 2022 r.

W 2024 r. odnotowano w skali roku wyższe **wyniki finansowe** badanych przedsiębiorstw niefinansowych województwa pomorskiego oraz **poprawę wskaźników ekonomiczno-finansowych**, z wyjątkiem wskaźnika rentowności sprzedaży brutto. Zmniejszył się udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw niefinansowych.

W 2024 r. w skali roku odnotowano wzrost wartości **nakładów inwestycyjnych**, w strukturze których przeważały nakłady na budynki i budowle. Odnotowano wzrost zarówno wartości kosztorysowej inwestycji rozpoczętych, jak i liczby nowych inwestycji.

W 2024 r., w porównaniu z 2023 r., odnotowano wzrost produkcji **ziemniaków**, a spadek produkcji **zbóż ogółem** oraz **rzepaku i rzepiku**. Natomiast produkcja **buraków cukrowych** pozostała na niezmiennym poziomie.

W 2024 r. w skali roku odnotowano wzrost pogłowia drobiu i owiec oraz spadek pogłowia bydła i trzody chlewnej. Zwiększył się **skup** ziarna żyta, ziemniaków oraz żywca wieprzowego i drobiowego oraz mleka, a zmniejszył się skup ziarna pszenicy i żywca wołowego. **Ceny skupu** ziemniaków i mleka wzrosły w porównaniu z 2023 r., podczas gdy ceny pszenicy, żyta, żywca wołowego, wieprzowego i drobiowego były niższe.

W 2024 r. dynamika **produkcji sprzedanej przemysłu** (w cenach stałych) była wyższa niż w 2023 r., a niższa niż w 2021 r. W skali roku zanotowano w przemyśle wzrost **wydajności pracy** oraz spadek **przeciętnego zatrudnienia**.

W porównaniu z 2023 r. odnotowano spadek **produkcji sprzedanej budownictwa** w cenach bieżących, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia oraz wzroście wydajności pracy w tej sekcji. Niższa w skali roku była również wartość produkcji budowlano-montażowej.

W 2024 r. w skali roku odnotowano spadek liczby **mieszkań oddanych do użytkowania** i przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania. Wyższa była natomiast liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto.

W 2024 r. wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) wzrosła w stosunku do 2023 r., w tym w największym stopniu wśród jednostek z grup: „pojazdy samochodowe, motocykle, części”, „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” oraz „meble, RTV, AGD”.

Według stanu na koniec 2023 r. zarówno długość dróg publicznych o twardej nawierzchni, jak i długość dróg dla rowerów w województwie pomorskim wzrosła w stosunku do 2022 r. i 2015 r. W 2023 r. w województwie pomorskim odnotowano w skali roku wzrost liczby przewiezionych **pasażerów** transportem autobusowym w komunikacji krajowej i międzynarodowej. Przedsiębiorstwa i zakłady komunikacji miejskiej przewiozły środkami komunikacji miejskiej (tj. autobusami, tramwajami i trolejbusami) więcej pasażerów niż w 2022 r., a mniej niż w 2015 r. Liczba startów i lądowań samolotów w Porcie Lotniczym Gdańsk oraz liczba pasażerów obsługiwanych wzrosła zarówno w stosunku do 2022 r., jak i 2015 r.

W 2024 r. **obroty ładunkowe** w portach morskich województwa pomorskiego były niższe od zrealizowanych w 2023 r. oraz wyższe od zanotowanych w 2015 r.

W 2023 r. w elektrowniach województwa pomorskiego wyprodukowano więcej **energii elektrycznej** niż w 2022 r., a najwięcej energii zużyto w sektorze przemysłowym. W ciągu roku zwiększyło się zarówno zużycie energii elektrycznej, jak i liczba jej odbiorców w gospodarstwach domowych.

Zarządzanie rozwojem

W 2023 r. **dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego** były wyższe niż uzyskane w 2022 r., przy czym subwencja ogólna z budżetu państwa wzrosła, a dochody własne i dotacje zmniejszyły się. Wyższe niż przed rokiem były dotacje otrzymane na realizację projektów europejskich. **Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego** były wyższe niż zrealizowane w 2022 r., przy czym wydatki majątkowe (w tym inwestycyjne) wzrosły, a wydatki bieżące zmniejszyły się. W 2023 r. jednostki samorządu terytorialnego uzyskały ujemny wynik budżetowy i deficyt ten był wyższy niż rok wcześniej, podczas gdy w 2015 r. wystąpiła nadwyżka budżetowa.

Spośród **projektów** zrealizowanych w ramach **Umowy Partnerstwa 2014-2020** na terenie województwa pomorskiego do końca grudnia 2024 r. najwyższą wartość całkowitą miały projekty Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Najwyższy udział dofinansowania ze środków UE uzyskały projekty w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój.

Executive summary

Environment

In 2023, a decrease in water abstraction for the needs of the national economy and population was recorded throughout the year. Industrial plants generated less **waste** (excluding municipal waste), while plants of significant nuisance to air quality emitted smaller volume of **gaseous pollutants** (excluding carbon dioxide) into the atmosphere.

In 2023, the **area** of both **forest land** and **forests** increased in Pomorskie Voivodship in relation to 2022. However, the **forest cover indicator** declined.

Society

In 2024, a slight decrease in the **population** in the Voivodship was recorded compared to 2023. Once again, deaths outnumbered births, resulting in a **natural decrease** in the population, which was one of the lowest in the country per 1,000 inhabitants (second after Małopolskie Voivodship). In 2024, as in previous years, **the balance of internal and international net migration of the population for permanent residence** was positive, yielding the second highest rate per 1,000 population countrywide (following Mazowieckie Voivodship).

In the 2023/24 school year, the number of **pre-primary establishments** increased yearly, while the number of **enrolled children** decreased. In the 2022/23 school year, primary schools for children and youth recorded 0.8 thousand (2.5%) more graduates than a year earlier. **Technical and general secondary schools** were the most popular with the post-primary school students. In the 2022/23 academic year, **graduates** of the following fields: Business, administration and law, Engineering, manufacturing and construction, as well as Social sciences, journalism and information prevailed among the higher education institution alumni.

In 2024, the share of people with higher education in the total population aged 15-89 decreased in comparison with 2023 and increased in comparison with 2021.

The results of the Labour Force Survey (LFS) for 2024 showed a decrease in **employment rate** in comparison with 2023 and increased in comparison with 2021. The **unemployment rate** increased in relation to 2023 but decreased in relation to 2021. The indicator defining the burden of **non-working people** upon the working population increased in relation to 2023 and decreased in relation to 2021.

At the end of October 2024, **the national economy** in Pomorskie Voivodship recorded more employed people than at the end of October 2023. In 2024, the powiat labour offices registered more **unemployed persons** and **job offers**. People aged 35-44 years were the most numerous among the unemployed. The **unemployment rate** was below the national average and remained stable in relation to 2023.

In 2023, the **average monthly gross wage and salary** (in entities employing 10 and more persons) was higher than in 2022 but below the national average. In 2024, as compared with 2023, the average monthly gross wage and salary in the enterprise sector increased in the sections: Accommodation and catering, Administrative and support service activities and Other service activities, etc.

In 2024, the average number of **retirees and pensioners** in Pomorskie Voivodship was higher than in the previous year. There was also an increase in the **average monthly gross retirement and other pensions**. Benefits paid out from non-agricultural social security system were characterised by higher growth than those paid to farmers.

As part of the **“Family 500 plus”** programme, the child-raising benefit covered more children in 2023 than in 2022. The share of **beneficiaries of social assistance at domicile** in the total number of inhabitants of Pomorskie Voivodship remained stable in comparison with 2022 and was lower than in 2015.

At the end of 2023, there were more care **facilities for children** up to the age of 3 years (nurseries and children’s clubs) than in 2022 and 2015. There were also more places available in these facilities.

In 2023, Pomorskie Voivodship saw an annual increase in the number of **dwellings** in the housing stock. The length of the **water supply, sewage and gas supply networks** also increased over the year. This led to a bigger **water** consumption in households and more wastewater discharged via the sewage network. However, the **gas consumption** was smaller.

At the end of 2023, there were more **outpatient health care facilities** and more **medical and dental consultations** were provided in the Voivodship than in 2022 and in 2015. Compared to the end of 2022 and 2015, there were fewer **general hospitals** and fewer **patients** staying in them. In 2023, **more medical doctors, dentists, nurses and midwives** worked directly with a patient than in 2022.

In 2023, there were fewer **libraries and library service points** in Pomorskie Voivodship than in 2022. However, the number of **museums (including branches), art galleries, cinemas and centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres** increased over the year. The number of **theatres and musical institutions** remained unchanged compared to 2022. In 2023, **expenditures of gminas and cities with powiat status** in the “Culture and protection of national heritage” budget category were higher per capita than a year earlier.

In 2024, the number of **crimes ascertained in completed preparatory** proceedings decreased, while the number of **road accidents** increased in Pomorskie Voivodship over the year.

In 2024, the share of households (with at least one person aged 16-74) with the **Internet access at home** and the share of persons aged 16-74 **using the Internet** increased in Pomorskie Voivodship in relation to both 2023 and 2015.

In 2022, more registered **non-profit organisations** operated in Pomorskie Voivodship than in 2020 and 2016.

Economy

In 2023, based on a preliminary estimate, the **gross domestic product** generated in Pomorskie Voivodship increased compared to 2022. The GDP growth rate in 2023 (year-in-year) was lower than in the previous year but higher than in 2020. In 2023, both the Voivodship’s share in the country’s GDP and the GDP per capita at purchasing power parity relative to the EU average decreased year-on-year.

In 2024, Pomorskie Voivodship recorded (like in prior years) an increase in the number of **entities** entered into the REGON register, among which natural persons conducting economic activity were the largest group. Compared to 2015, there was a significant increase in the number of foundations, associations and social organisations, as well as entities registered in the Information and communication and Construction sections.

Since 2015, the average **intramural expenditure on R&D** per capita in Pomorskie Voivodship has been above the national value. In 2023, the intramural expenditure on R&D at current prices increased on a yearly basis, as well as the number of entities and the internal R&D personnel.

In 2024, the share of enterprises with **broadband Internet** access increased in Pomorskie Voivodship as compared to 2023 and 2015. The share of enterprises conducting sales via computer network decreased compared to the previous year, but increased relative to 2015. In 2023, more enterprises used open public data than in 2022.

In 2024, compared to 2023, both the **financial results** of the surveyed non-financial enterprises and their economic and financial indicators improved in Pomorskie Voivodship, with the exception of the gross sales profitability rate. The share of profitable enterprises in the total number of non-financial enterprises decreased.

In 2024, there was an annual increase in the value of **investment outlays** in which the expenditure on buildings and civil engineering structures prevailed. The cost estimate value of investments in progress and the number of new investments also increased.

In 2024, compared to 2023, the production of potatoes grew, while the production of **total cereals, rape and turnip rape** declined. However, the production of **sugar beets** remained stable.

In 2024, there was an increase in the size of poultry and sheep stock, while cattle and pig stock decreased over the year. The **procurement** of rye grain, potatoes, pig and poultry for slaughter and milk went up, while the procurement of wheat grain and cattle for slaughter dropped. The **procurement prices** of potatoes and milk increased compared to 2023, while the prices of wheat, rye, cattle, pigs and poultry for slaughter decreased.

The indices of **sold production of industry** (constant prices) were up on 2023, but down on 2021. The annual **productivity** in industry increased, but the average **paid employment** decreased.

Compared to 2023, the value of **sold production of construction** at current prices was lower. The average **paid employment** declined, whereas productivity in this section went up. The value of construction and assembly production was lower year-on-year.

In 2024, fewer **dwellings** were **completed** and the average useful floor space of a dwelling was smaller. There were more dwellings which received construction permits or whose construction projects were registered. There were also more dwellings in progress.

In 2024, the value of **retail sales** (current prices) increased with respect to 2023, mainly in units operating in the categories: "motor vehicles, motorcycles, parts", "pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment" and "furniture, radio, TV and household appliances".

As at the end of 2023, both the length of hard surface public roads and the length of bicycle paths in Pomorskie Voivodship increased compared to 2022 and 2015. In 2023, there was an annual increase in the number of **passengers** transported in domestic and international bus transport in Pomorskie Voivodship. Municipal transport plants transported more passengers by urban transport (i.e. buses, trams and trolleybuses) than in 2022 but fewer than in 2015. The number of aircraft take-offs and landings at the Gdańsk Airport and the number of handled passengers increased compared to both 2022 and 2015.

In 2024, **cargo traffic** in the seaports of Pomorskie Voivodship was smaller than in 2023 but bigger than in 2015.

More **electricity** was produced in the Voivodship's power plants in 2023 than in 2022. The most energy was consumed in the industrial sector. Both consumption of electricity and the number of consumers in households increased during the year.

Development management

The **revenue of the budgets of local government units** was higher than in 2022. The general subsidy from the state budget increased, while own revenue and grants decreased. Subsidies received for the implementation of European projects were higher than a year earlier. The **expenditure of local government budgets** was higher than in 2022, with the capital expenditure (including investment) increasing, while the current expenditure decreased. In 2023, local government units recorded a negative budget result which was larger than the deficit of the previous year, in contrast to a surplus observed in 2025.

The **projects** implemented under the Operational Programme Infrastructure and Environment had the highest total value among all projects completed under the **Partnership Agreement 2014-2020** in Pomorskie Voivodship by the end of December 2024. The projects under the Operational Programme Knowledge Education Development received the highest share of EU funding.

Rozdział 1

Chapter 1

Województwo na tle kraju

Voivodship against the background of the country

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Województwo pomorskie Pomorskie Voivodship
Udział gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania w powierzchni ogółem w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia) w % Share of devastated and degraded land requiring reclamation and management in total area in 2023 (as of 31 December) in %	0,2	0,2
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2023 r. w hm ³ Water consumption for the needs of the national economy and population in 2023 in hm ³	7921,3	183,5
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi w 2023 r. w hm ³ Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground in 2023 in hm ³	6835,6	152,9
Ścieki komunalne oczyszczane ogółem w 2023 r. w dam ³ Total municipal wastewater treated in 2023 in dam ³	1390700	90467
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w 2023 r. w tonach/rok: Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in 2023 in tonnes/year:		
gazowych gaseous pollutants	172771340	6081627
pyłowych particulate pollutants	15994	466
Obszary prawnie chronione ogółem w powierzchni ogółem w 2023 r. w % (stan w dniu 31 grudnia) Total area under legal protection in total area in 2023 in % (as of 31 December)	32,2	31,0
Lesistość w 2023 r. w % (stan w dniu 31 grudnia) Forest cover in 2023 in % (as of 31 December)	29,6	34,2
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia) Population per km ² of total area in 2024 (as of 31 December)	119	121
Ubytek naturalny na 1000 ludności w 2024 r. Natural decrease per 1,000 population in 2024	-4,2	-2,5
Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2024 r. Net migration for permanent residence per 1,000 population in 2024	0,2	2,3
Przeciętne trwanie życia w 2023 r. w latach: Life expectancy in 2023 in years:		
mężczyźni males	74,7	75,2
kobiety females	82,0	82,0
Dzieci w wieku 3-6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego ^a na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat w roku szkolnym 2023/24 Children aged 3-6 years in pre-primary establishments ^a per 1,000 children aged 3-6 years in the 2023/24 school year	961	942
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2024 r. (przeciętne w roku) w % Employment rate by LFS in 2024 (annual averages) in %	56,8	59,2
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL w 2024 r. (przeciętne w roku) w % Activity rate by LFS in 2024 (annual averages) in %	58,5	60,5

a W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a In nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres; including children in units performing health care activity throughout the school year.

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Województwo pomorskie Pomorskie Voivodship
Stopa bezrobocia według BAEL w 2024 r. (przeciętne w roku) w % Unemployment rate by LFS in 2024 (annual averages) in %	2,9	2,1
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia) Registered unemployed persons per job offer in 2024 (as of 31 December)	21	15
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w 2024 r. w zł Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a in 2024 in PLN	8265,92	8393,41
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2024 r. w zł Average monthly gross retirement and other pension paid from the non- -agricultural social security system in 2024 in PLN	3735,81	3722,76
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2023 r. w zł Average monthly available income per capita in households in 2023 in PLN	2678,30	2291,82
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych ^b w 2023 r. w % At-risk-of-poverty rate after social transfers ^b in 2023 in %	14,0	12,5
Współczynnik Giniego ^b w 2023 r. w % Gini coefficient ^b in 2023 in %	27,0	27,2
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w 2023 r. w % Beneficiaries of social assistance at domicile in total population in 2023 in %	3,4	3,6
Udzielone świadczenia pomocy społecznej w 2023 r. w tys. zł Social assistance benefits granted in 2023 in thousand PLN	3708389	269369
Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia) Children in nurseries and children's clubs per 1,000 children up to the age of 3 years in 2023 (as of 31 December)	195	164
Liczba ludności na 1 placówkę ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w 2023 r. Population per outpatient health care unit in 2023	1413	1685
Pracownicy medyczni na 10 tys. ludności w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia): Medical personnel per 10 thousand population in 2023 (as of 31 December):		
lekarze doctors	37,6	36,8
pielęgniarki nurses	57,4	45,8
Łóżka w szpitalach na 10 tys. ludności w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia) Beds in hospitals per 10 thousand population in 2023 (as of 31 December)	42,8	33,0
Produkt krajowy brutto ^c (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2023 r. w zł Gross domestic product ^c (current prices) per capita in 2023 in PLN	90396	86245
Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia) Entities of the national economy per 10 thousand population in 2024 (as of 31 December)	1415	1567
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia) Commercial companies with foreign capital participation per 10 thousand population in 2024 (as of 31 December)	24	16

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej. ^b Na podstawie danych z Europejskiego Badania Warunków Życia Ludności (EU-SILC). ^c Wstępny szacunek.

^a Data concern economic entities employing 10 persons and more. ^b Data based on the European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC). ^c Preliminary estimate.

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Województwo pomorskie Pomorskie Voivodship
Personel wewnętrzny B+R na 1000 osób aktywnych zawodowo ^a w 2023 r. Internal R&D personnel per 1,000 economically active persons ^a in 2023	9,4	10,7
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych ^b w 2024 r. w % Share of profitable enterprises in the total number of surveyed non-financial enterprises ^b in 2024 in %	77,3	77,9
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^b w 2024 r. w % Cost level indicator in non-financial enterprises ^b in 2024 in %	95,7	93,9
Dynamika nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw ^b w 2024 r. (rok poprzedni=100; ceny bieżące) Indices of investment outlays of enterprises ^b in 2024 (previous year=100; current prices)	93,3	103,0
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych ^c w 2024 r. w szt. Cattle density per 100 ha of agricultural land ^c in 2024 in heads	43,1	30,5
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych ^c w 2024 r. w szt. Pig density per 100 ha of agricultural land ^c in 2024 in heads	62,1	103,5
Produkcja sprzedana przemysłu ^d (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w 2024 r. w zł Sold production of industry ^d (current prices) per average employed person in industry in 2024 in PLN	851725	782984
Produkcja sprzedana budownictwa ^d (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w 2024 r. w zł Sold production of construction ^d (current prices) per average employed person in construction in 2024 in PLN	977059	1019232
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w 2024 r. Dwellings completed per 1,000 population in 2024	5,3	7,8
Drogi publiczne o twardej nawierzchni na 100 km ² powierzchni ogólnej w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia) Hard surface public roads per 100 km ² of total area in 2023 (as of 31 December)	101,9	79,5
Długość linii kolejowych eksploatowanych na 100 km ² w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia) Length of railway lines operated per 100 km ² in 2023 (as of 31 December)	6,3	6,8
Udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej w 2023 r. w % Share of renewable energy sources in production of electricity in 2023 in %	27,4	64,5

a Aktywni zawodowo (wszystkie osoby pracujące oraz uznane za bezrobotne) – na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności – dane średnioroczne. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. c Stan w dniu 1 czerwca; użytki rolne według stanu w dniu 1 czerwca 2023 r. (dane wstępne). d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Active population (all persons employed and considered unemployed) – based on the Labour Force Survey – average annual data. b Data concern economic entities employing more than 49 persons. c As of 1 June; agricultural land as of 1 June 2023 (preliminary data). d Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Rozdział 2

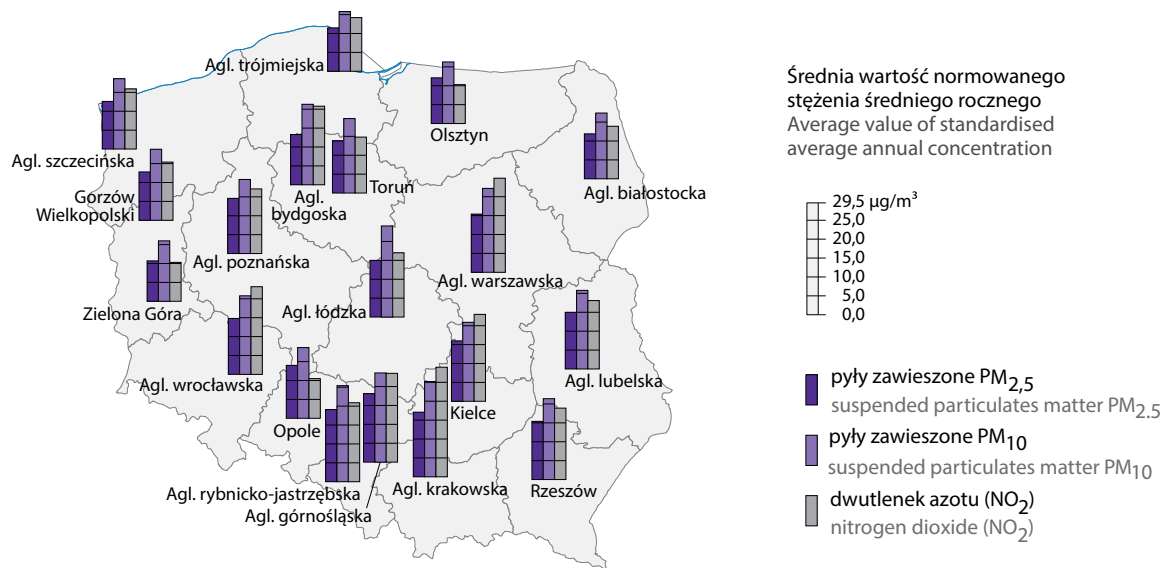
Chapter 2

Województwo na tle pozostałych województw

Voivodship against the background of other voivodships

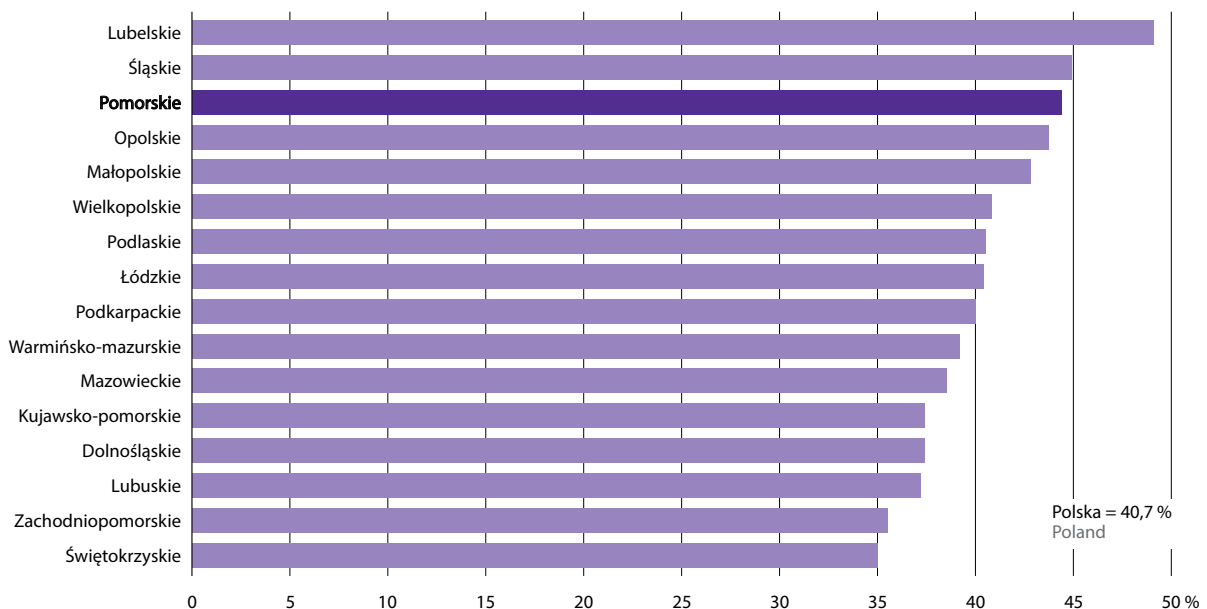
Mapa 1. Stężenie pyłów zawieszonych PM_{2,5} i PM₁₀ oraz NO₂ w 2023 r.

Map 1. Concentration of suspended particulate matter PM_{2,5} and PM₁₀ as well as NO₂ in 2023

Wykres 1. Odpady komunalne zebrane selektywnie w odpadach komunalnych zebranych ogółem w 2023 r.

Chart 1. Municipal waste collected separately in total municipal waste collected in 2023

Wykres 2. Ubytek naturalny na 1000 ludności w 2024 r.

Chart 2. Natural decrease per 1,000 population in 2024

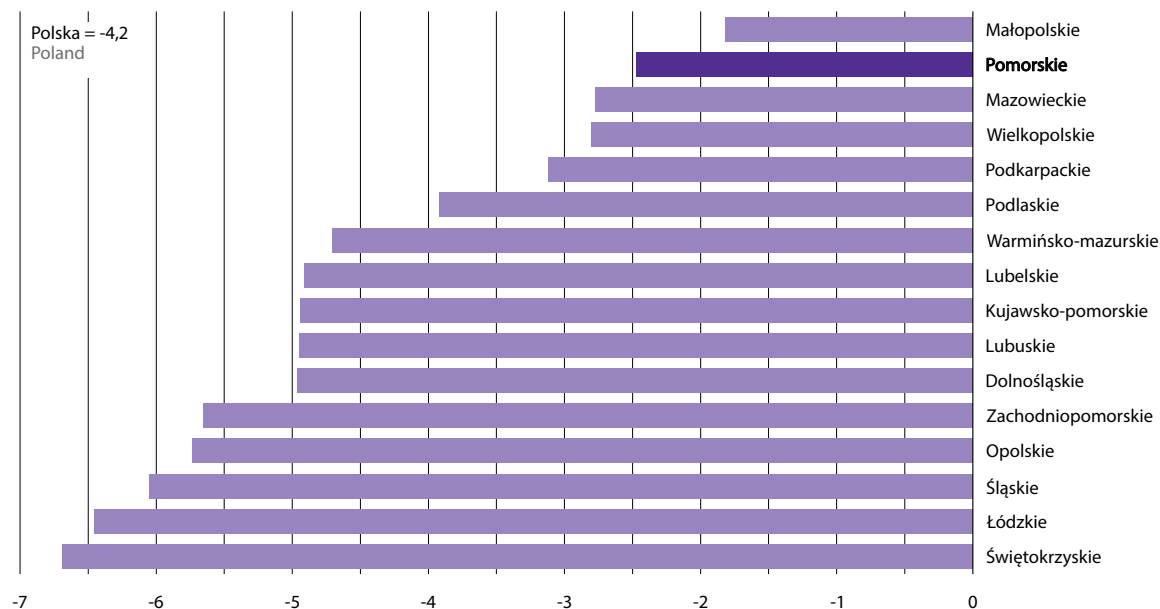
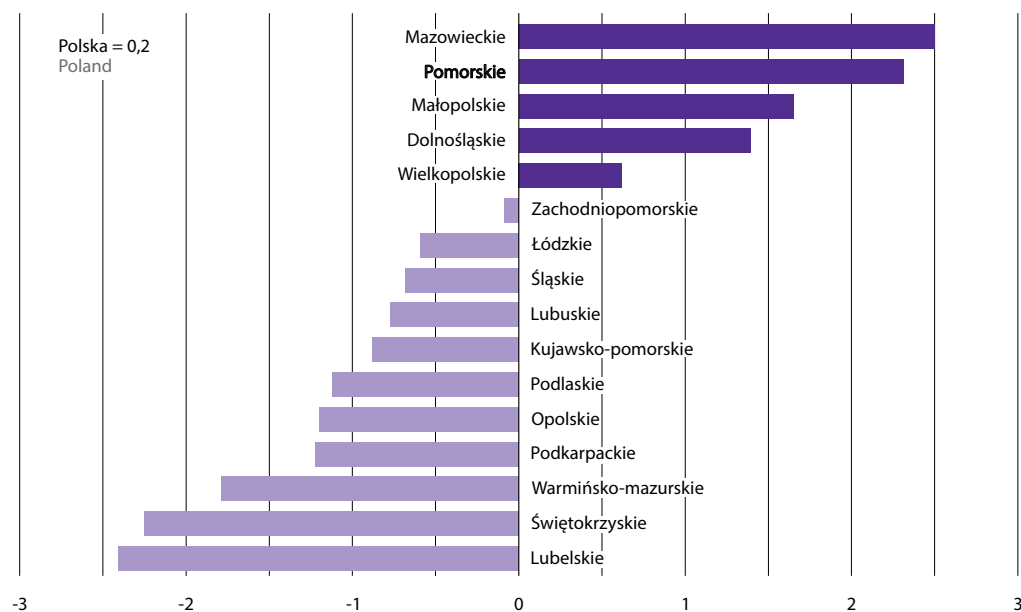
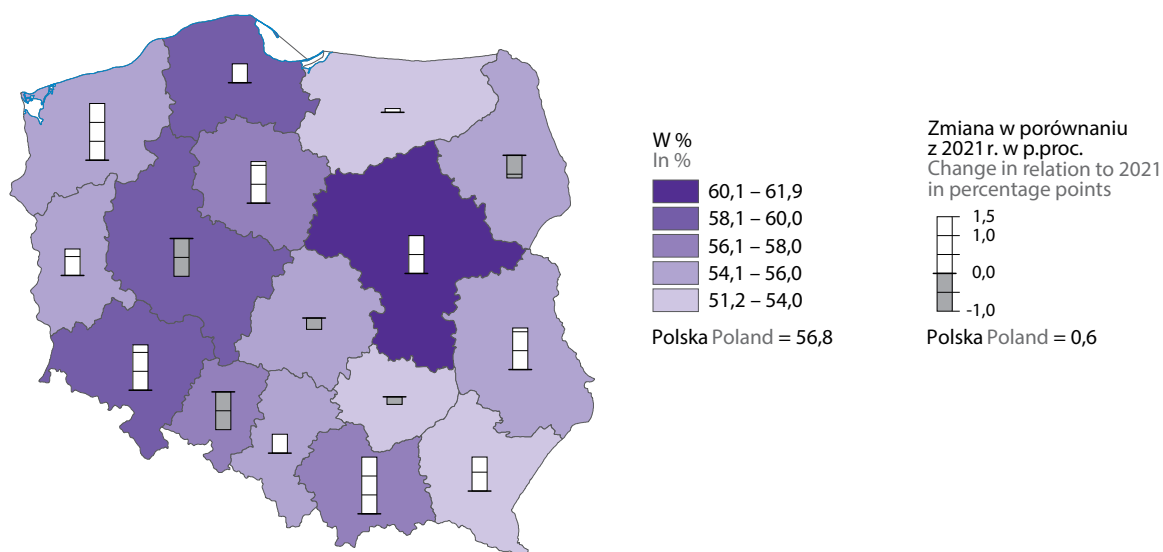
Wykres 3. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2024 r.

Chart 3. Net internal and international migration for permanent residence per 1,000 population in 2024

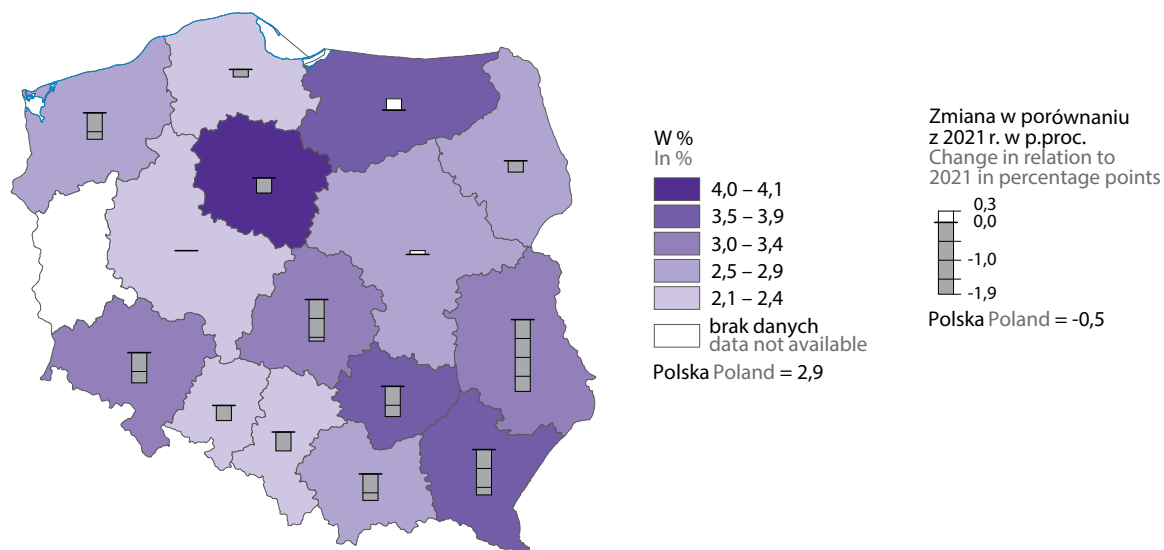

Mapa 2. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2024 r. (przeciętne w roku)

Map 2. Employment rate by LFS in 2024 (annual averages)

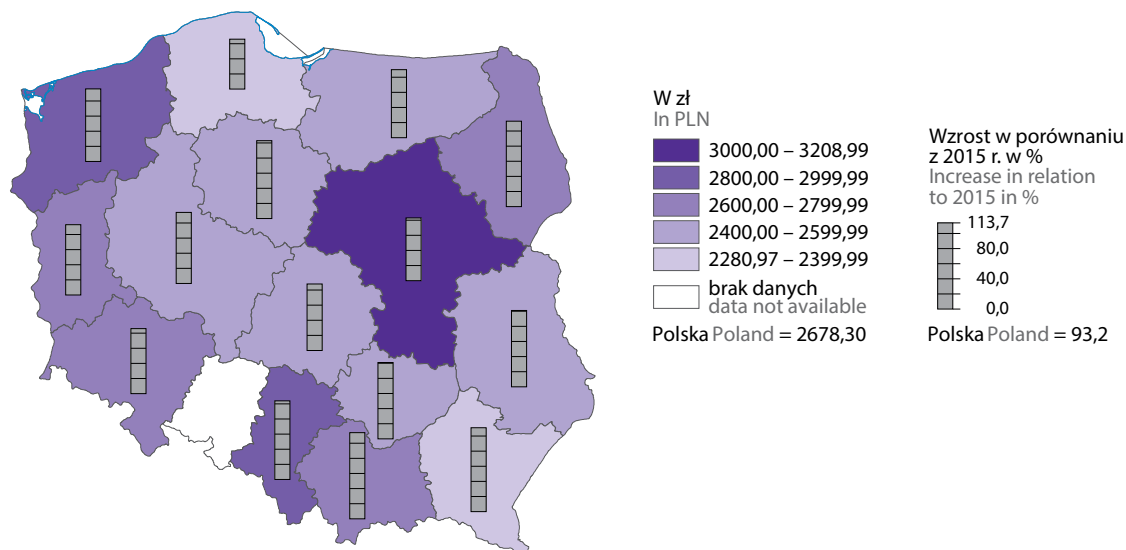

Mapa 3. Stopa bezrobocia według BAEL w 2024 r. (przeciętne w roku)

Map 3. Unemployment rate by LFS in 2024 (annual averages)

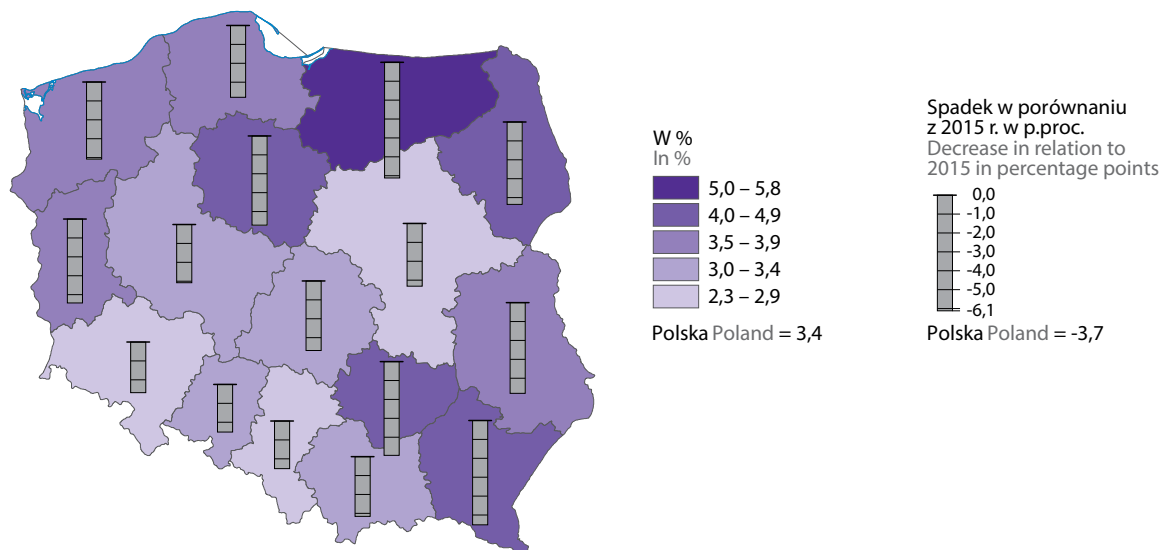
Mapa 4. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2023 r.

Map 4. Average monthly available income per capita in households in 2023

Mapa 5. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w 2023 r.

Map 5. Beneficiaries of social assistance at domicile in total population in 2023

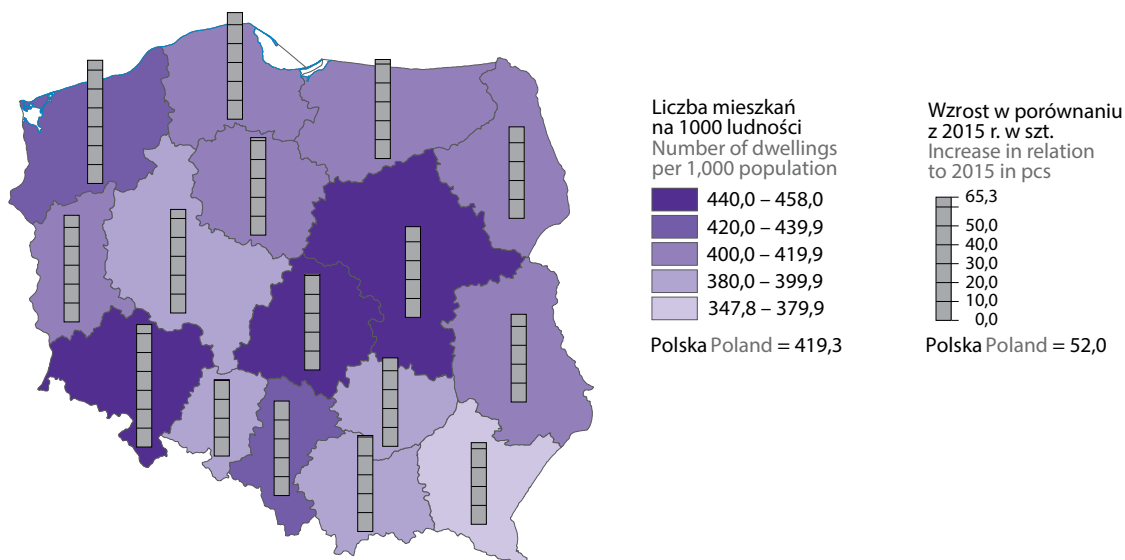

Mapa 6. Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 6. Dwelling stocks per 1,000 population in 2023

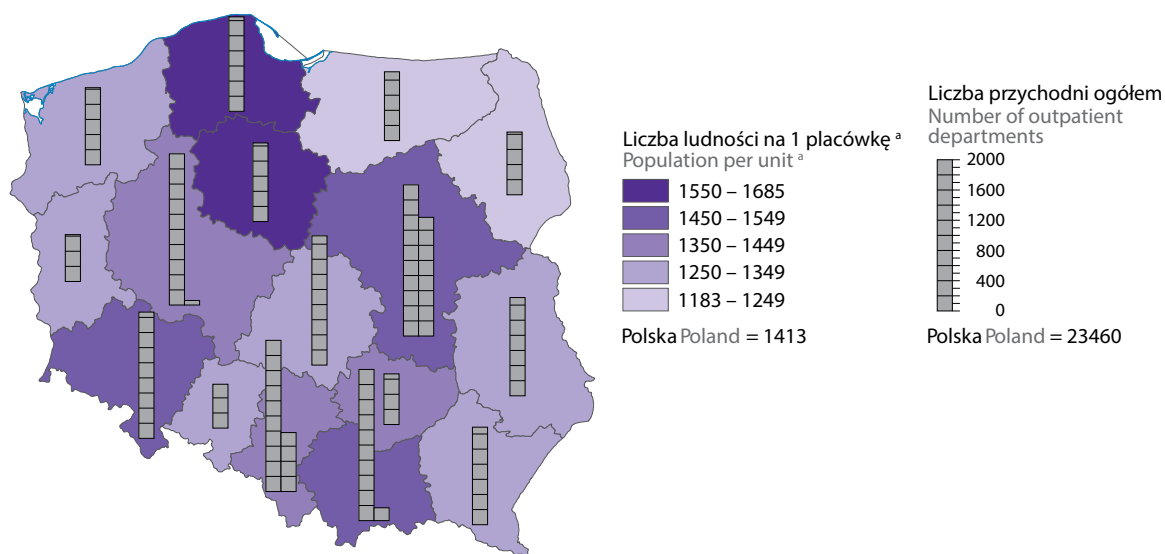
As of 31 December

Mapa 7. Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 7. Outpatient health care units in 2023

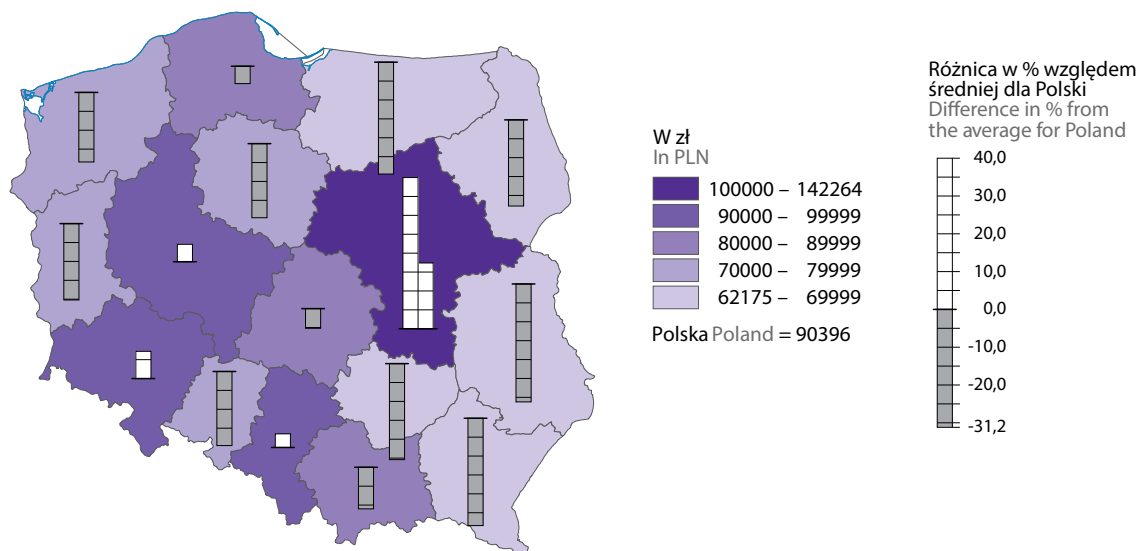
As of 31 December

^a Przychodnie oraz praktyki lekarzy i lekarzy dentyków.
a Outpatient departments as well as medical and dental practices.

Mapa 8. Produkt krajowy brutto ^a na 1 mieszkańca w 2023 r. (ceny bieżące)

Map 8. Gross domestic product ^a per capita in 2023 (current prices)

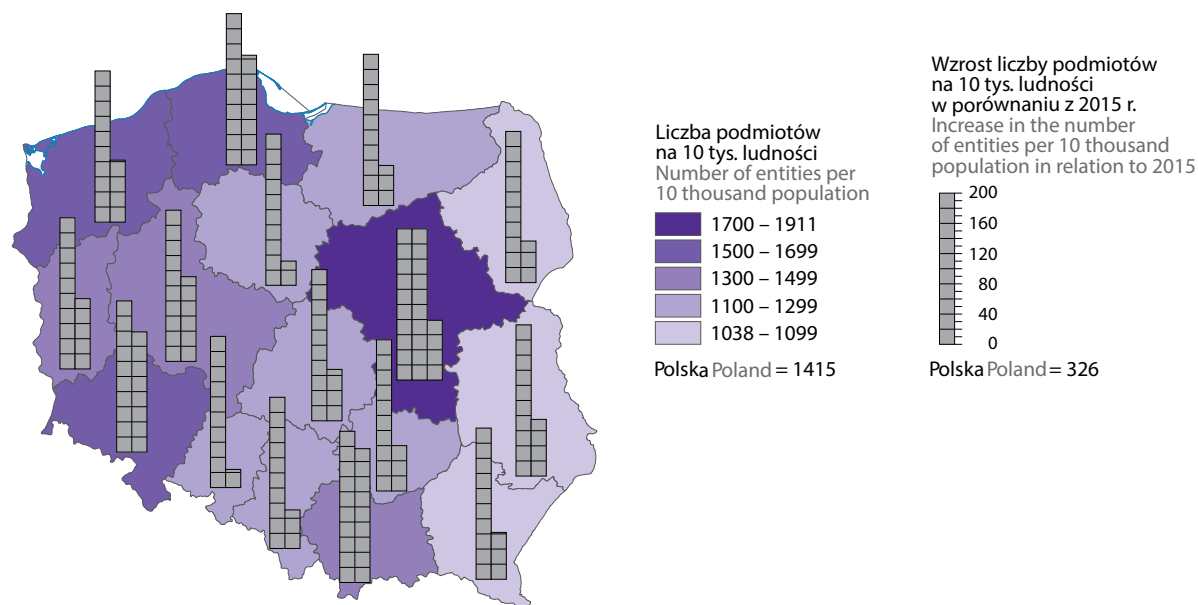
^a Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności; szacunek wstępny.
a Grouping by local kind-of-activity unit method; preliminary estimate.

Mapa 9. Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 9. Entities of the national economy per 10 thousand population in 2024

As of 31 December

Wykres 4. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2024 r.

Chart 4. Net turnover profitability indicator in non-financial enterprises in 2024

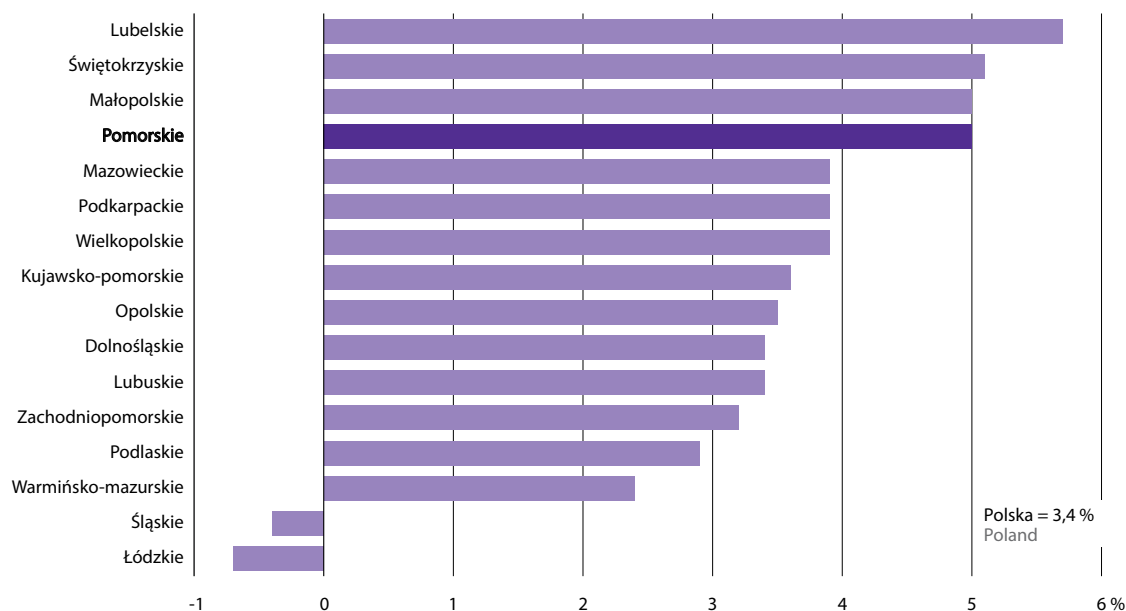
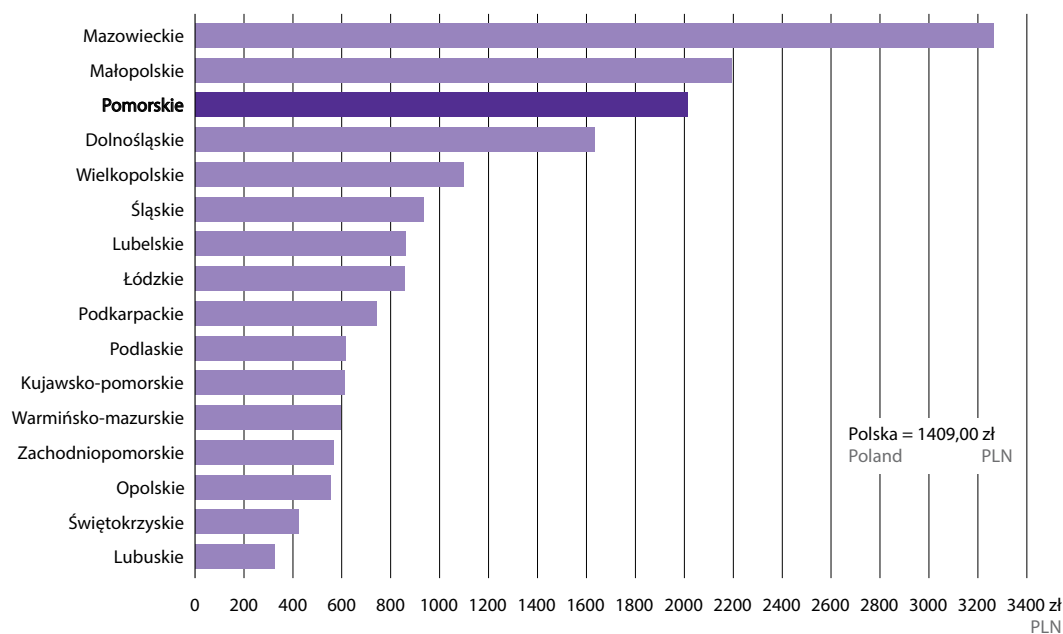
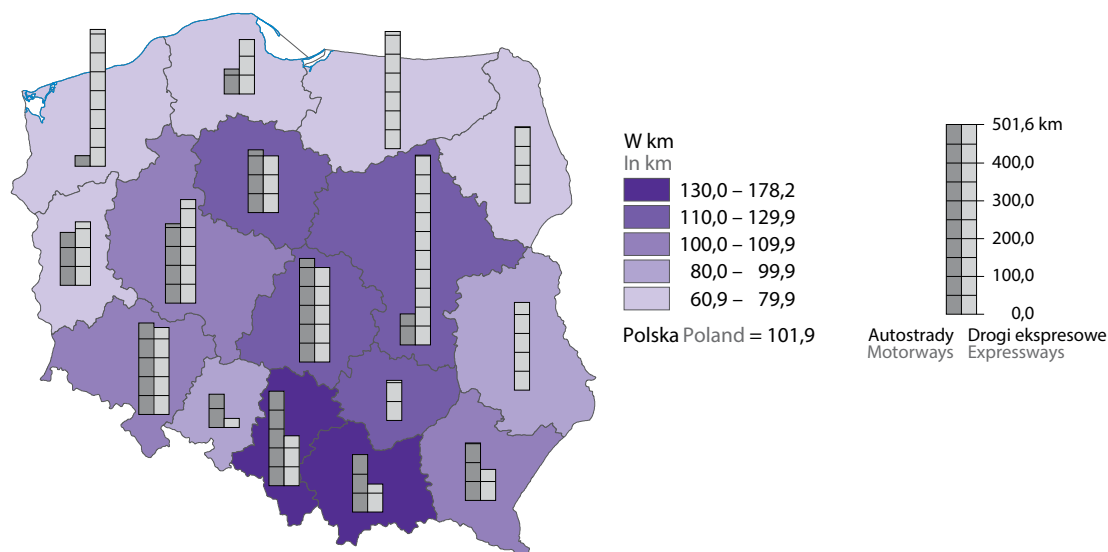
Wykres 5. Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową na 1 mieszkańca w 2023 r. (ceny bieżące)

Chart 5. Intramural expenditure on research and development per capita in 2023 (current prices)

Mapa 10. Drogi publiczne o twardej nawierzchni na 100 km² powierzchni ogólnej ^a w 2023 r.

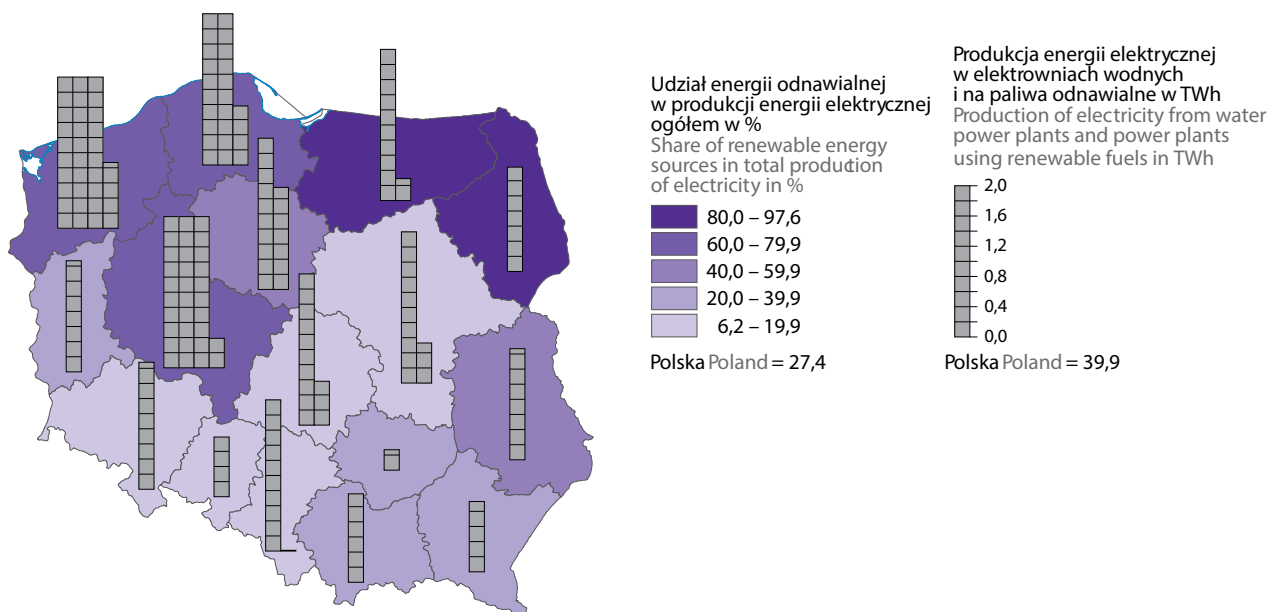
Map 10. Hard surface public roads per 100 km² of total area ^a in 2023

^a We wskaźniku uwzględniona jest całkowita powierzchnia jednostek, wliczając obszar morskich wód wewnętrznych.
^a The indicator takes into account the total area of the territorial units, including internal waters.

Mapa 11. Energia ze źródeł odnawialnych w 2023 r.

Map 11. Energy from renewable sources in 2023

Rozdział 3
Chapter 3

Powierzchnia i podział terytorialny województwa
Area and territorial division of the Voivodship

Mapa 12. Podział administracyjny województwa pomorskiego w 2024 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Map 12. Administrative division of Pomorskie Voivodship in 2024
As of 31 December

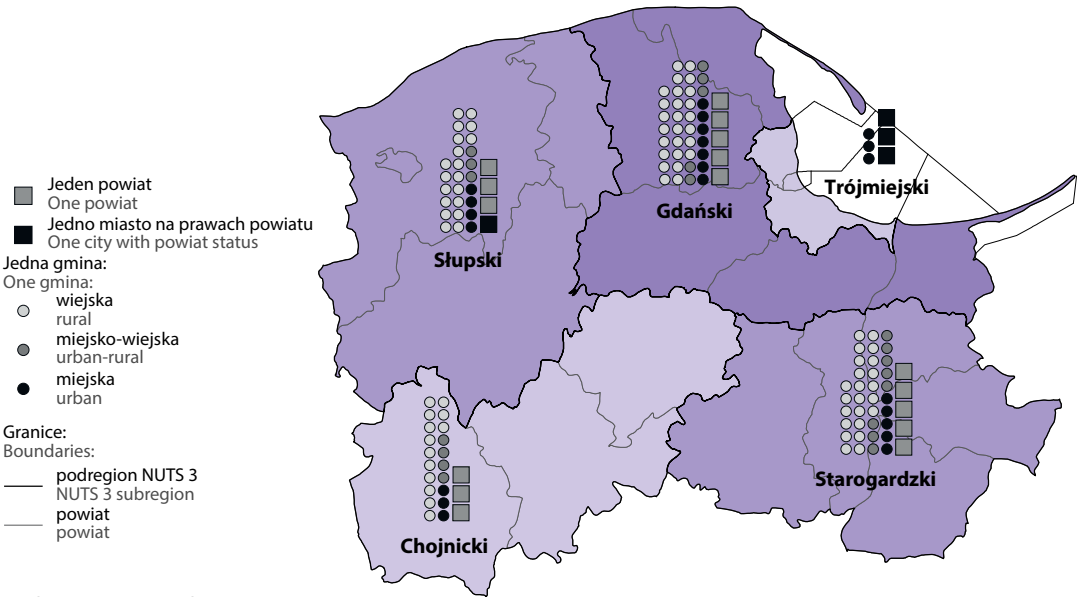
		Powierzchnia w ha Area in ha	Ludność w tys. Population in thousands			Powierzchnia w ha Area in ha	Ludność w tys. Population in thousands
Pomorskie		1954681	2359,5	pucki		86835	92,4
Powiaty:				słupski		230090	95,9
Powiaty:				starogardzki		134555	124,8
bydowski		219220	76,3	sztumski		73055	37,8
chojnicki		136421	95,5	tczewski		69713	110,5
człuchowski		157495	52,7	wejherowski		128744	230,8
gdański		79387	133,5	Miasta na prawach powiatu:			
kartuski		112050	155,4	Cities with powiat status:			
kościerski		116553	72,1	Gdańsk		68300	488,7
kwidzyński		83468	79,6	Gdynia		39151	240,1
lęborski		70753	63,4	Słupsk		5274	84,8
malborski		49439	60,4	Sopot		2776	31,4
nowodworski		91402	33,4				

Mapa 13. Podział województwa pomorskiego według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 13. Division of Pomorskie Voivodship according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) in 2024

As of 31 December

Podregiony województwa
Subregions of the Voivodship

	Powierzchnia w ha Area in ha	Ludność w tys. Population in thousands
Pomorskie	1954681	2359,5
Chojnicki	410469	220,4
Gdański	498418	645,5
Słupski	525337	320,4
Starogardzki	410230	413,1
Trójmiejski	110227	760,2

Według stanu w dniu 1 stycznia 2024 r. województwo pomorskie zajmowało powierzchnię 19547 km² (1954681 ha), co stanowiło 6,2% powierzchni kraju. Na jego obszarze (według stanu w dniu 31 grudnia 2024 r.) mieszkało 2359,5 tys. osób (6,3% ogólnej liczby ludności Polski). Gęstość zaludnienia na 1 km² wyniosła 120 osób. W miastach mieszkało 62,1% ludności województwa.

Rozdział 4

Chapter 4

Środowisko

Environment

4.1. Powierzchnia

4.1. Area

W 2024 r. województwo pomorskie uplasowało się na ósmym miejscu w kraju pod względem wielkości powierzchni geodezyjnej. W 2024 r. w skali roku powierzchnia gruntów zdegradowanych i zdewastowanych nieznacznie zwiększyła się, a stopień rekultywacji i zagospodarowania tych terenów nadal był bardzo niski.

Powierzchnia geodezyjna województwa pomorskiego według stanu w dniu 1 stycznia 2024 r. wyniosła 1954,7 tys. ha, co stanowiło 6,2% powierzchni kraju. Największy obszar województwa stanowiły użytki rolne – 46,6%, a także grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – 35,3%.

Zmiana w powierzchni jest związana z dostosowaniem granic jednostek terytorialnych do linii podstawowej morza terytorialnego, wynikającym z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie szczegółowego przebiegu linii podstawowej, zewnętrznej granicy morza terytorialnego oraz zewnętrznej granicy strefy przyległej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 183). Zmiany w tym zakresie zostały dokonane w 2022 r. i w głównej mierze polegały na włączeniu Zatoki Puckiej oraz części Zatoki Gdańskiej do morskich wód wewnętrznych, podziale tych wód i przypisaniu ich w EGIB do jednostek podziału terytorialnego z nimi sąsiadujących (jak dotychczas miało to już miejsce w przypadku morskich wód wewnętrznych Zalewu Szczecińskiego i Zalewu Wiślanego). W rezultacie, w granicach województwa pomorskiego, w największym stopniu zmianami objęte zostały powiaty: pucki (+28732 ha) i nowodworski (+24003 ha) oraz miasta na prawach powiatu: Gdańsk (+41713 ha), Gdynia (+25631 ha) i Sopot (+1040 ha).

Tablica 1. Powierzchnia geodezyjna według kierunków wykorzystania
 Table 1. Geodesic area by land use

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024	
	w ha in ha				Polska=100 Poland=100
Powierzchnia ogólna ^a Total area ^a	1831034	1832368	1954681	1954681	6,2
w tym: of which:					
Użytki rolne Agricultural land	920236	917220 ^b	928928 ^b	911671 ^b	4,9
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione Forest land as well as woodland and shrubland	690492	687939	692015	689141	7,2
Grunty pod wodami powierzchniowymi Land under surface waters	59053	59801	61237	60410	10,4
Grunty zabudowane i zurbanizowane Built-up and urbanised areas	96217	100554 ^c	106254 ^c	106376 ^c	5,7
Nieużytki Wasteland	41585	41156	42878	42424	9,1

a Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych. b Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. c Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Land area (including inland waters) as well as part of internal marine waters. b Including woodland and shrubland on agricultural land, classified in the item "Forest land as well as woodland and shrubland" until 2016. c Including areas allocated for the construction of public roads or railways.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

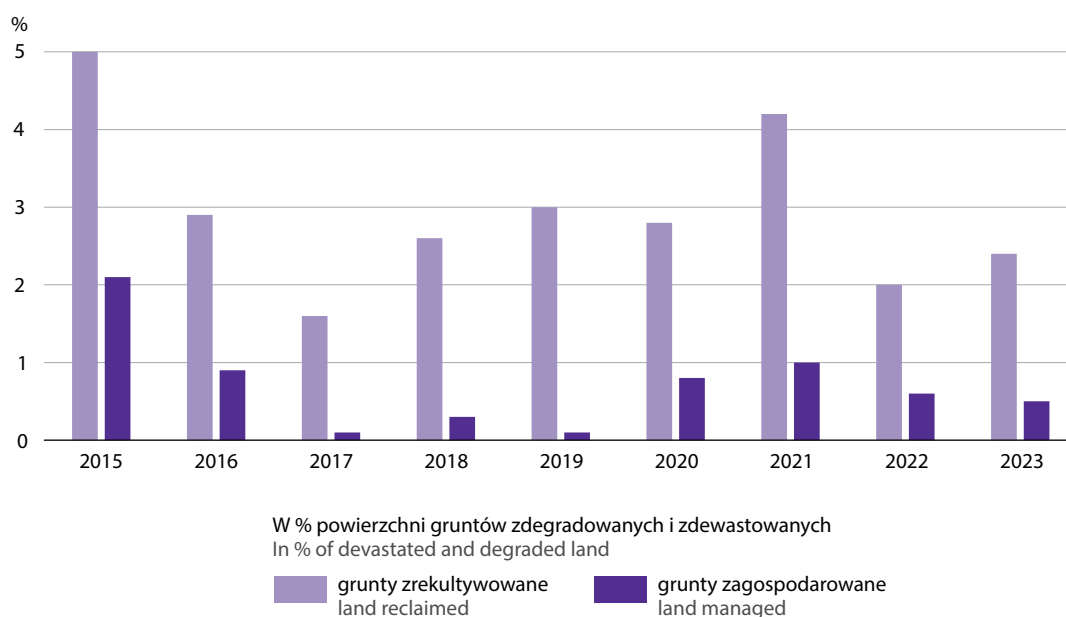
Grunty zdegradowane – grunty, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także nieodpowiedniej działalności rolniczej.

Grunty zdewastowane – grunty, które w wyniku działalności człowieka lub innych czynników utraciły całkowicie wartości użytkowe.

Rekultywacja gruntów – nadanie lub przywrócenie gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg. Grunty zrehabilitowane podlegają zagospodarowaniu, czyli rolnictwu, leśnemu lub innemu rodzajowi użytkowania.

W 2023 r. w województwie pomorskim powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wyniosła 3056 ha (wzrost o 5,6% w stosunku do 2022 r. i o 7,5% w odniesieniu do 2015 r.), co stanowiło 0,2% powierzchni województwa. W kraju grunty zdewastowane i zdegradowane wyniosły 60370 ha stanowiąc 0,2% powierzchni Polski. W 2023 r. w województwie pomorskim powierzchnia gruntów zrehabilitowanych i zagospodarowanych wśród gruntów zdegradowanych i zdewastowanych wyniosła 87 ha (w 2022 r. – 75 ha, a w 2015 r. – 204 ha), co stanowiło 2,5% wszystkich gruntów zrehabilitowanych i zagospodarowanych na terenie Polski. Na cele rolnicze zrehabilitowano i zagospodarowano 64,4% gruntów, a na cele leśne 33,3%. Stopień rekultywacji i zagospodarowania gruntów zdewastowanych i zdegradowanych w województwie pomorskim jest nadal niezadowalający i w 2023 r. wyniósł odpowiednio 2,4% i 0,5% ogólnej powierzchni gruntów zdewastowanych i zdegradowanych.

Wykres 6. Grunty zrekultywowane i zagospodarowane w ciągu roku
Chart 6. Land reclaimed and managed during the year

4.2. Zużycie wody. Ścieki komunalne i przemysłowe

4.2. Water consumption. Municipal and industrial wastewater

Od 2015 r. zużycie wody w województwie pomorskim utrzymuje się na zbliżonym poziomie, a największa część jest przeznaczana na cele przemysłowe i dla gospodarstw domowych. W 2023 r. w skali roku wzrosła liczba oczyszczalni ścieków, przy jednoczesnym wzroście ilości ścieków komunalnych i spadku ilości ścieków przemysłowych wymagających oczyszczania odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Z wielkością poboru wody ściśle wiąże się jej zużycie na potrzeby gospodarki narodowej i ludności. W 2023 r. zużycie wody wyniosło 183,5 hm³ (o 5,2% mniej niż w 2022 r. i o 8,4% mniej niż w 2015 r.), co stanowiło 2,3% zużycia wody w Polsce. Udział przemysłu w zużyciu wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w województwie pomorskim wyniósł 39,3% (w 2022 r. – 43,2%, a w 2015 r. – 47,5%). Pobór wody na potrzeby przemysłu pochodził głównie z wód powierzchniowych – 80,7% i wód podziemnych – 19,1%. W celach przemysłowych zakupiono 1,6 hm³ wody, z czego 0,8 hm³ to zakup wody z wodociągów komunalnych na cele produkcyjne. Zużycie wody w gospodarstwach domowych stanowiło 46,5% całkowitego zużycia (w 2022 r. – 43,2%, a w 2015 r. – 37,8%). W przeliczeniu na 1 mieszkańca w województwie pomorskim zużycie wody wyniosło 77,8 m³, a w Polsce – 210,1 m³.

Tablica 2. Zużycie wody według potrzeb w ciągu roku

Table 2. Water consumption by needs during the year

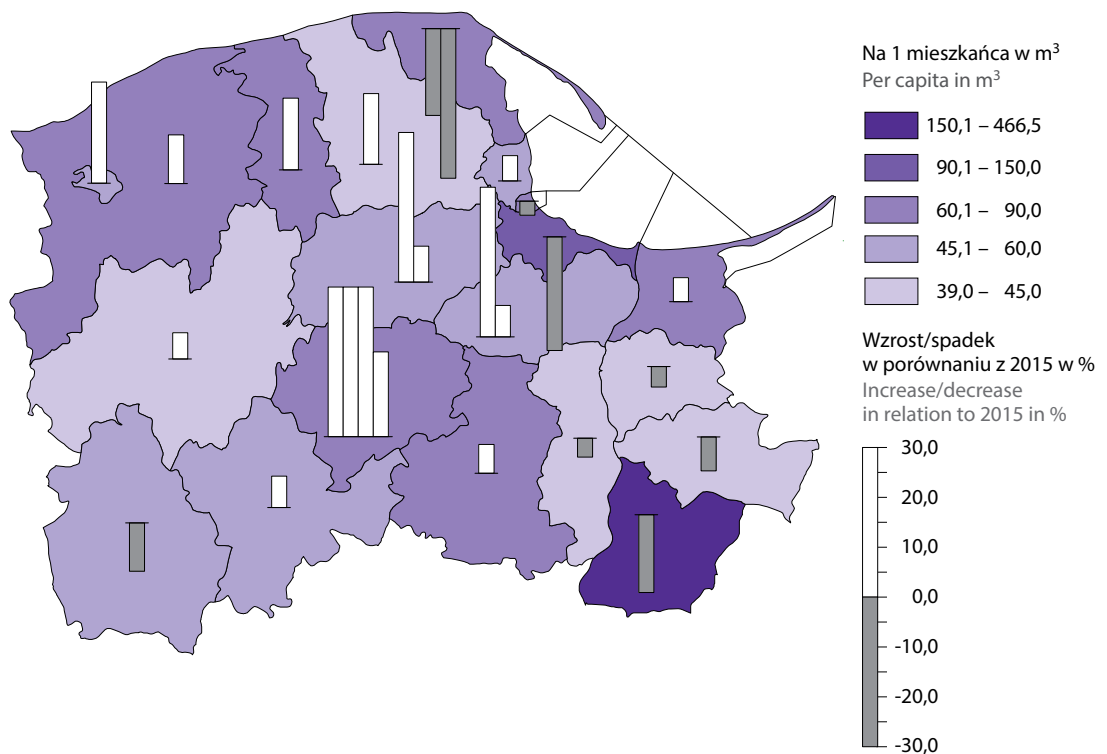
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023	
	w hm ³ in hm ³				Polska=100 Poland=100
Ogółem^a Total^a	200,3	182,7	193,6	183,5	2,3
w tym: of which:					
Przemysł Industry	95,2	78,3	83,7	72,1	1,3
Rybacktwo ^b Fishing ^b	9,2	1,0	3,0	3,0	0,4
Gospodarstwa domowe Households	75,7	83,3	83,7	85,3	6,6

a Do 2018 r. łącznie z nawodnieniami w rolnictwie i leśnictwie. b Napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych.

a Until 2018, including irrigation in agriculture and forestry. b Filling and replenishing fish ponds.

Mapa 14. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2023 r.

Map 14. Water consumption for the needs of the national economy and population in 2023

W 2023 r. najwyższe zużycie wody odnotowano w Gdańsku – 50,1 hm³ (spadek o 22,8% w odniesieniu do 2015 r.), w powiecie kwidzyńskim – 37,5 hm³ (spadek o 15,6%) oraz w Gdyni – 12,5 hm³ (wzrost o 5,1%). Natomiast najniższe zużycie wody odnotowano w powiecie sztumskim – 1,7 hm³ (spadek o 6,8%) i nowodworskim – 2,1 hm³ (wzrost o 4,8%) oraz w Sopocie – 2,2 hm³ (spadek o 2,5%). W przeliczeniu na 1 mieszkańca najwyższe zużycie wody odnotowano w powiecie kwidzyńskim (466,5 m³), a najniższe w powiecie wejherowskim (39,0 m³).

W 2023 r. w województwie pomorskim odprowadzono 90,5 hm³ ścieków komunalnych (więcej niż w 2022 r. i 2015 r. odpowiednio o 1,1% i o 11,3%), co stanowiło 6,5% ścieków komunalnych odprowadzonych w Polsce. Wśród ścieków komunalnych odprowadzonych do wód lub do ziemi 100,0% zostało oczyszczonych. Ilość ścieków przemysłowych odprowadzonych do wód lub do ziemi w województwie pomorskim wyniosła 70,1 hm³ i była niższa o 9,8% niż w 2022 r. i o 22,5% niż w 2015 r. W skali kraju ścieki przemysłowe z województwa pomorskiego stanowiły 1,3%. Wśród ścieków przemysłowych odprowadzonych do wód lub do ziemi w województwie pomorskim oczyszczonych zostało 44,8 hm³, głównie poprzez oczyszczanie biologiczne – 36,1 hm³.

W 2023 r. w województwie pomorskim funkcjonowały 192 oczyszczalnie ścieków komunalnych i przemysłowych o łącznej przepustowości 737,4 tys. m³/dobę (w 2022 r. – 191 oczyszczalni, a w 2015 r. – 200 oczyszczalni), co stanowiło 4,7% oczyszczalni w Polsce o łącznej przepustowości 5,4% w skali kraju. Wśród oczyszczalni ścieków w województwie pomorskim były 52 oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów o łącznej przepustowości 466,0 tys. m³/dobę. W 2023 r. w województwie pomorskim 1973,5 tys. osób korzystało z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich, z czego 72,2% to korzystający z oczyszczalni z podwyższonym usuwaniem biogenów.

W 2023 r. udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie ludności w województwie wyniósł 83,6% (w 2022 r. – 84,6%, a w 2015 r. – 83,2%), w kraju – 75,9% (w 2022 r. – 75,7%, a w 2015 r. – 72,7%).

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Tablica 3. Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi
Table 3. Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground

Wyszczególnienie	2015	2020	2022	2023	Specification
Oczyszczalnie ścieków	200	204	191	192	Wastewater treatment plants
Ścieki komunalne odprowadzone w ciągu roku w dam ³	81251	89401	89520	90467	Municipal wastewater discharged during the year in dam ³
Ścieki przemysłowe odprowadzone w ciągu roku w dam ³	90434	73422	77728	70127	Industrial wastewater discharged during the year in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^a	83,2	84,4	84,6	83,6	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^a

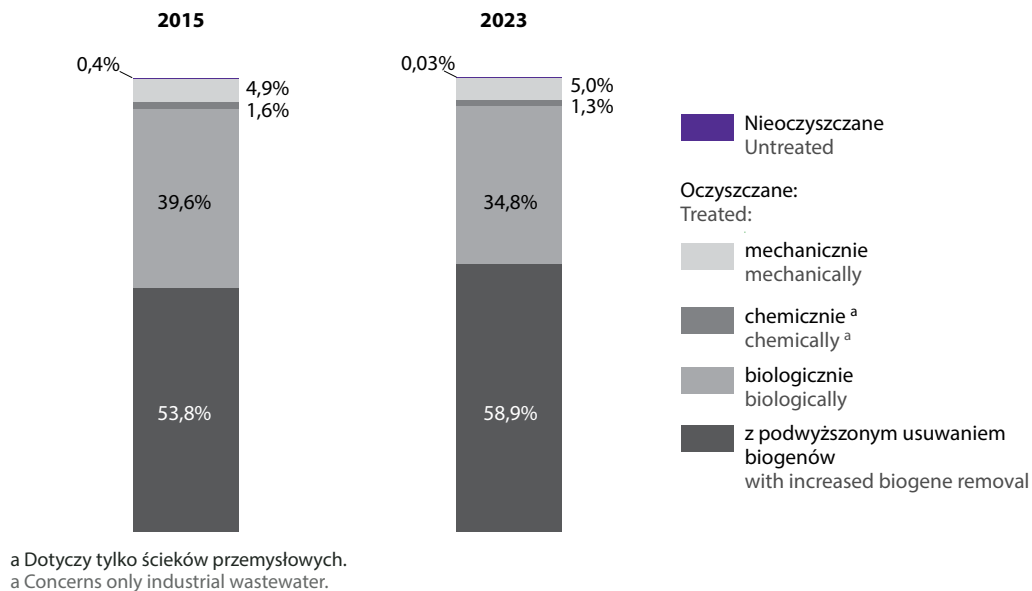
a Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – na podstawie szacunków, ludność ogółem – na podstawie bilansów.

a Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balances.

Oczyszczalnia ścieków – zespół podstawowych obiektów technologicznych, służących bezpośrednio do oczyszczania ścieków oraz znajdujących się na wspólnym terenie obiektów pomocniczych niezbędnych dla dostawy energii elektrycznej, wody, stworzenia odpowiednich warunków do pracy i obsługi oczyszczalni. Wyróżnia się oczyszczalnie mechaniczne, chemiczne, biologiczne, z podwyższonym usuwaniem biogenów.

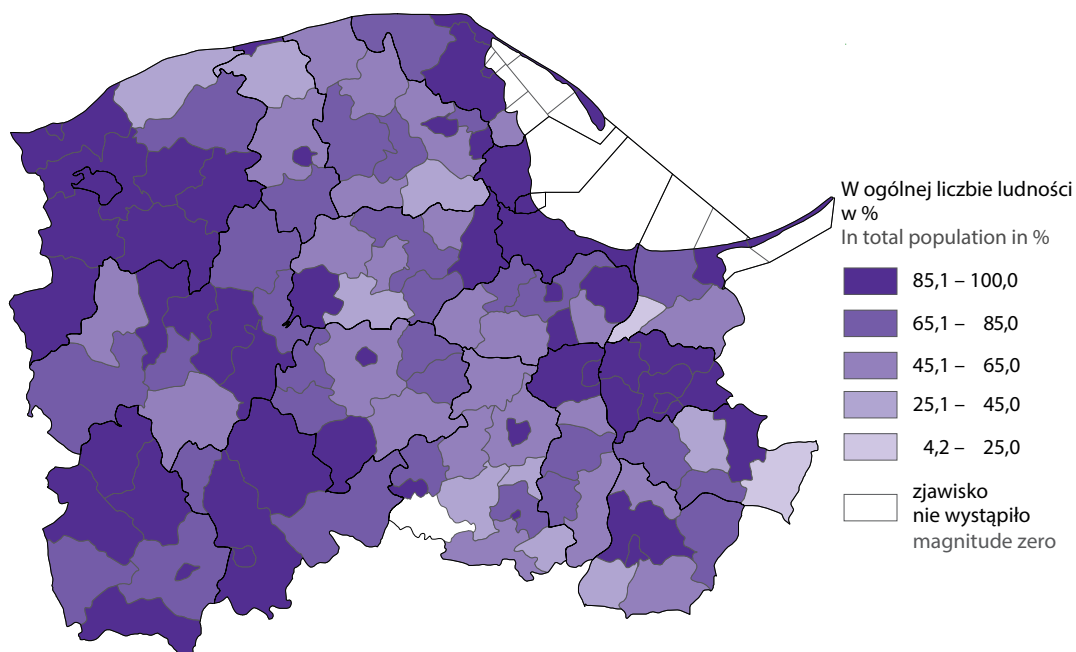
W 2023 r. najwyższy udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie ludności odnotowano w Sopocie (99,2%), w powiecie malborskim (97,3%) oraz w Gdyni (96,4%), a najniższy w powiatach: nowodworskim (65,2%), starogardzkim (70,1%) i sztumskim (70,3%).

Wykres 7. Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi
Chart 7. Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni pracujących na sieci kanalizacyjnej i oczyszczających ścieki z miast i wsi (łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych oczyszczających ścieki komunalne).

Mapa 15. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w 2023 r.
Map 15. Population connected to wastewater treatment plants in 2023

4.3. Zanieczyszczenie i ochrona powietrza

4.3. Pollution and protection of air

W 2023 r. emisja gazowych i pyłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza województwa pomorskiego zmniejszyła się w skali roku. Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza w województwie pomorskim był przemysł.

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych – ilość zanieczyszczeń pyłowych odprowadzonych do atmosfery w ciągu roku, obejmuje poszczególne rodzaje tych zanieczyszczeń, tj. pyły ze spalania paliw, cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadzę i inne emitowane w danym zakładzie zanieczyszczenia pyłowe.

Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych – ilość zanieczyszczeń gazowych odprowadzonych przez jednostkę sprawozdawczą do atmosfery w ciągu roku, obejmuje następujące rodzaje zanieczyszczeń: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory i inne emitowane przez dany zakład zanieczyszczenia gazowe.

W 2023 r. w województwie pomorskim z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza wyemitowano 466 t zanieczyszczeń pyłowych (o 23,9% mniej niż w 2022 r. i o 79,5% mniej niż w 2015 r.) oraz 6081,6 tys. t zanieczyszczeń gazowych (o 6,2% mniej niż w 2022 r. i o 8,1% mniej niż w 2015 r.). Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych stanowiła odpowiednio 2,9% i 3,5% zanieczyszczeń wyemitowanych w skali kraju. Największą emisję zanieczyszczeń pyłowych stanowiły pyły ze spalania paliw 273 t (58,6%), które stanowiły 3,5% emisji krajowej. Natomiast spośród zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) najwięcej wyemitowano dwutlenku siarki – 4,5 tys. t (o 12,3% mniej niż w 2022 r. i o 65,5% mniej niż w 2015 r.), co stanowiło 3,5% emisji w Polsce oraz tlenku węgla – 4,2 tys. t (odpowiednio mniej o 21,6% i o 22,9%) i tlenków azotu – 4,1 tys. t (mniej o 13,2% i o 50,1%), które stanowiły odpowiednio 2,1% i 2,8% emisji w Polsce.

Skuteczność działania urządzeń oczyszczających, określana jako stopień redukcji zanieczyszczeń, jest wielkością charakterystyczną dla urządzeń i wskazuje, jaki procent całkowitej ilości danego zanieczyszczenia wprowadzonego do urządzenia został przez to urządzenie zatrzymany. W 2023 r. w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w województwie pomorskim zatrzymano lub zneutralizowano 99,8% zanieczyszczeń pyłowych (w Polsce – 99,9%) oraz 92,4% zanieczyszczeń gazowych (w Polsce – 74,1%). Najwięcej zanieczyszczeń powietrza w województwie pomorskim pochodziło z przemysłu (0,4 tys. t zanieczyszczeń pyłowych i 6077,9 tys. t zanieczyszczeń gazowych), a szczególnie z przetwórstwa przemysłowego (0,3 tys. t zanieczyszczeń pyłowych i 3480,6 tys. t zanieczyszczeń gazowych) oraz wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (0,2 tys. t zanieczyszczeń pyłowych i 2582,7 tys. t zanieczyszczeń gazowych).

Tablica 4. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza
 Table 4. Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023	
	tys. ton/rok thousand tonnes/year			Polska=100 Poland=100	
	Emisja zanieczyszczeń gazowych Emission of gaseous pollutants				
Ogółem Total	6618,4	6522,2	6486,5	6081,6	3,5
w tym: of which:					
Dwutlenek siarki Sulphur dioxide	13,0	4,8	5,1	4,5	3,5
Metan Methane	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Tlenki azotu Nitrogen oxides	8,3	4,7	4,8	4,1	2,8
Tlenek węgla Carbon monoxide	5,4	4,5	5,4	4,2	2,1
Dwutlenek węgla Carbon dioxide	6590,0	6506,6	6469,7	6067,4	3,5
Emisja zanieczyszczeń pyłowych Emission of particulate pollutants					
Ogółem Total	2,3	0,7	0,6	0,5	2,9
w tym: of which:					
Ze spalania paliw From fuel combustion	1,4	0,4	0,4	0,3	3,5
Niezorganizowana Unorganised	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2

4.4. Ochrona przyrody. Lasy

4.4. Nature protection. Forests

W 2023 r. powierzchnia obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w województwie pomorskim zwiększyła się w skali roku, a największą część tych obszarów stanowiły obszary chronionego krajobrazu.

W 2023 r. powierzchnia gruntów leśnych, w tym lasów, w województwie pomorskim nieznacznie zwiększyła się. Wielkość wskaźnika lesistości uplasowała województwo pomorskie na czwartym miejscu w kraju.

W 2023 r. w województwie pomorskim powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona wyniosła 605,3 tys. ha (wzrost o 0,1% w stosunku do 2022 r. i o 1,2% w porównaniu z 2015 r.), co stanowiło 31,0% powierzchni województwa oraz 6,0% całkowitej powierzchni obszarów prawnie chronionych w Polsce. Największy udział miały 44 obszary chronionego krajobrazu (65,4%¹ powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych) oraz 7 parków krajobrazowych (odpowiednio 25,1%¹). W województwie istniały również 2 parki narodowe (Słowiński Park Narodowy oraz Park Narodowy Bory Tucholskie) oraz 135 rezerwatów przyrody. Na terenach o szczególnych walorach przyrodniczych znajdowało się 2830 pomników przyrody (8,1% wszystkich pomników przyrody w Polsce).

¹ Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

W 2023 r. największy udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych w ogólnej powierzchni danego powiatu odnotowano w powiecie chojnickim – 58,8% i kościerskim – 55,0%, a najmniejszy w powiecie malborskim – 8,3% i człuchowskim – 10,9%. Natomiast największa powierzchnia rezerwatów mieściła się w granicach powiatu puckiego (1866,8 ha) i słupskiego (1553,3 ha).

W 2023 r. w dwóch gminach województwa pomorskiego – w Lipuszu oraz w Osiecznej – obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione stanowiły 100,0% ich powierzchni, natomiast największą powierzchnię rezerwatów odnotowano w Krokowej (1203,6 ha) i w Główniczach (959,8 ha).

Park narodowy – obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Rezerваты przyrody – obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska: roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Park krajobrazowy – obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszar chronionego krajobrazu – tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Obszary Natura 2000 – obszar utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

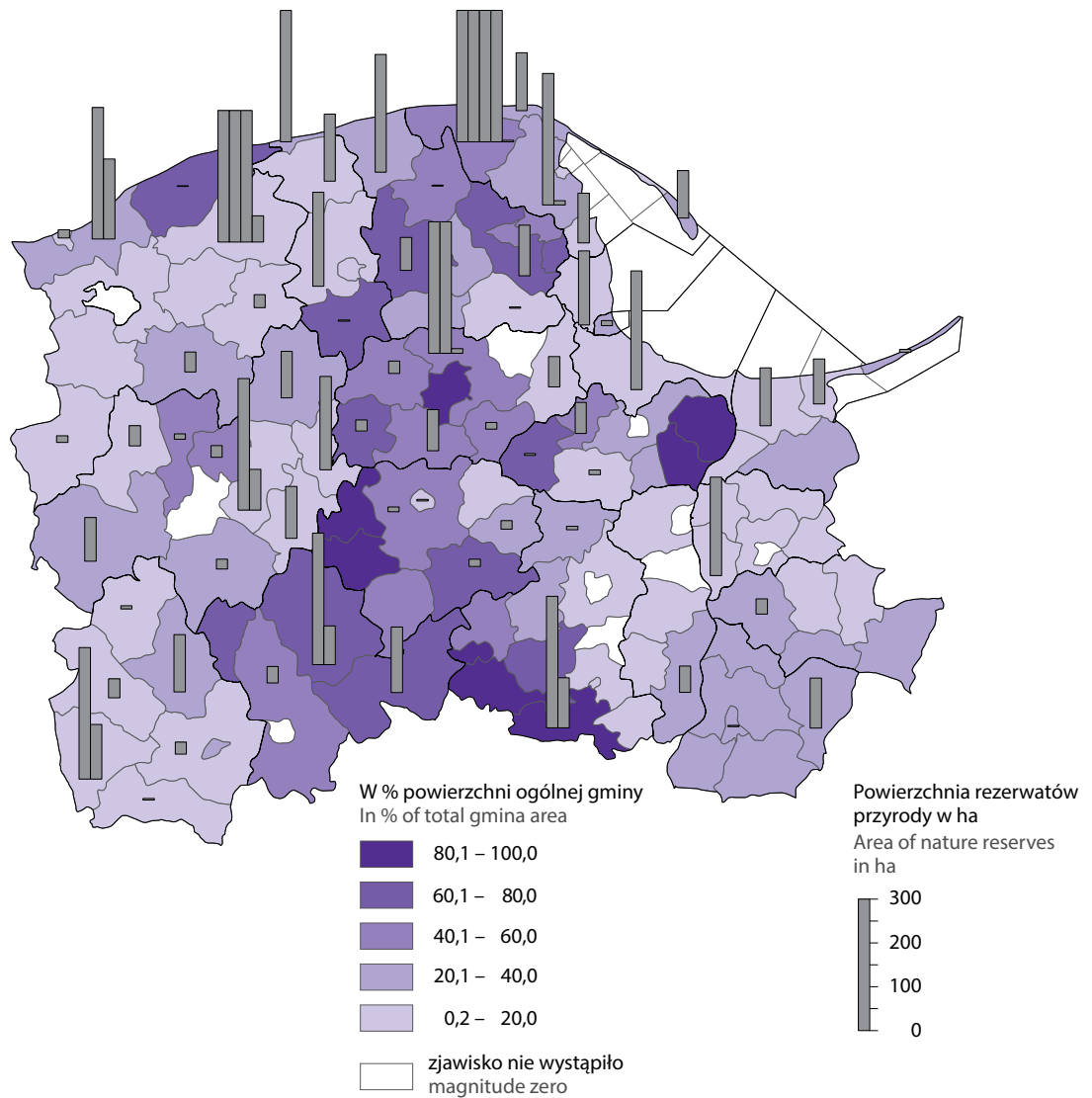
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe – fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Mapa 16. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 16. Area of special nature value under legal protection in 2023

As of 31 December

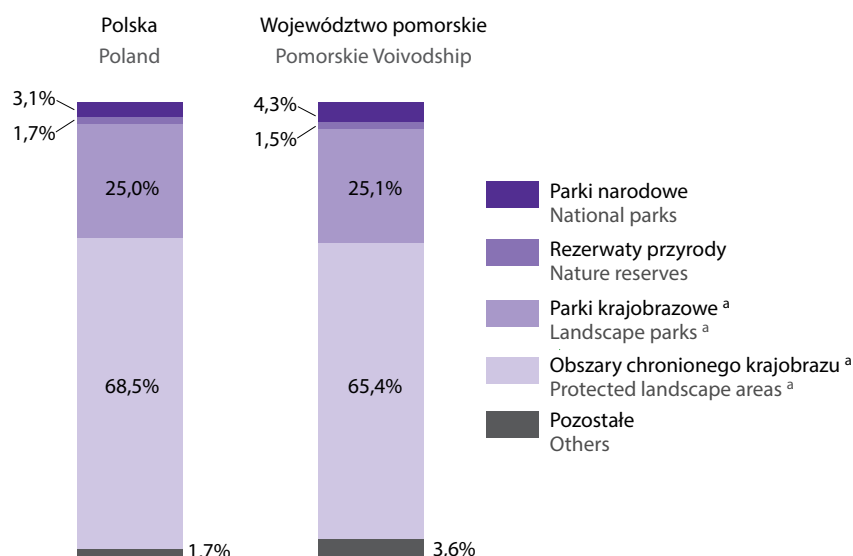

Wykres 8. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 8. Area of special nature value under legal protection in 2023

As of 31 December

a Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.
 a Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

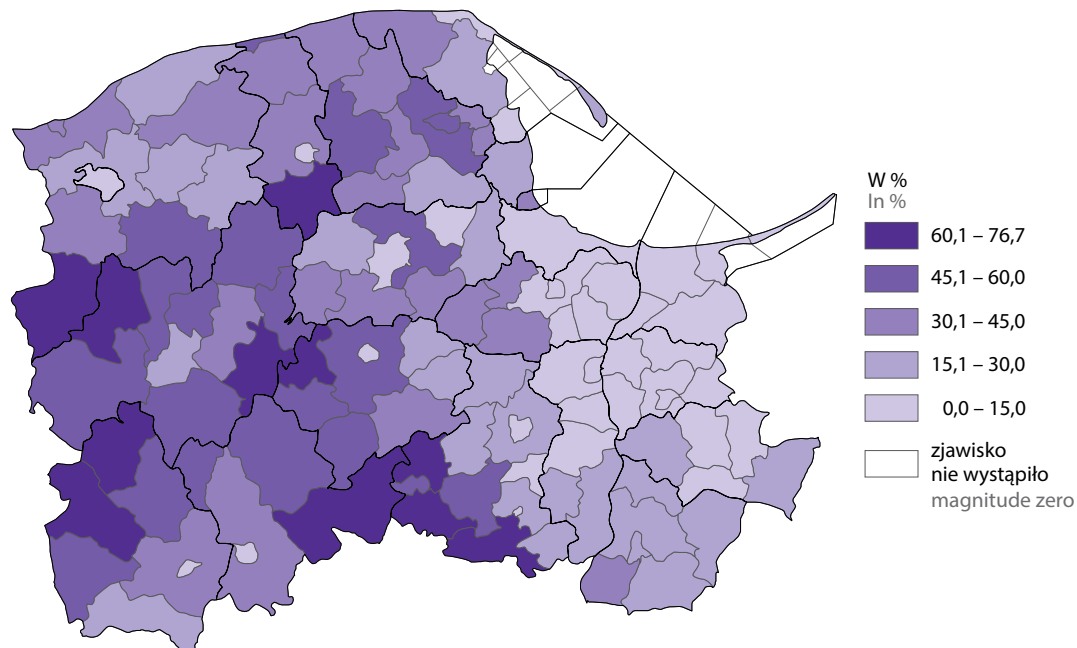
W 2023 r. powierzchnia gruntów leśnych w województwie pomorskim wyniosła 686,3 tys. ha (w kraju – 9484,2 tys. ha), co stanowiło 38,6% powierzchni lądowej województwa (w kraju – 31,0%). W poprzednich latach wartości te przedstawiały się odpowiednio: w 2022 r. – 686,1 tys. ha i 39,1%, a w 2015 r. – 683,5 tys. ha i 38,9%. Udział powierzchni gruntów leśnych województwa pomorskiego w ogólnej powierzchni gruntów leśnych kraju wyniósł 7,2% i w porównaniu z 2022 r. nie uległ zmianie, natomiast w stosunku do 2015 r. zmniejszył się o 0,1 p.proc.

W 2023 r. lasy zajmowały powierzchnię 669,4 tys. ha, o 213 ha większą niż w 2022 r. i o 3571 ha większą niż w 2015 r. Lasy publiczne stanowiły 88,6% ogólnej powierzchni lasów w województwie (w kraju – 80,8%).

W województwie pomorskim w 2023 r. wskaźnik lesistości (lesistość) wyniósł 34,2% (w kraju – 29,6%). Wskaźnik ten uplasował województwo pomorskie na czwartym miejscu w kraju po województwach: lubuskim, podkarpackim i zachodniopomorskim. W przekroju terytorialnym najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w powiecie bytowskim (52,7%) i chojnickim (51,6%), a najniższy w powiecie malborskim (2,4%) i nowodworskim (5,9%).

Lesistość (wskaźnik lesistości) – stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni danego obszaru (kraju, województwa, powiatu, gminy).

Mapa 17. Lesistość w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Map 17. Forest cover in 2023
As of 31 December

4.5. Odpady przemysłowe i komunalne

4.5. Industrial and municipal waste

W 2023 r. w województwie pomorskim w skali roku wytworzono mniej odpadów przemysłowych i odpadów komunalnych. W porównaniu z 2015 r. selektywna zbiórka odpadów wzrosła prawie trzykrotnie. Liczba składowisk odpadów komunalnych pozostała na tym samym poziomie, a zmniejszyła się liczba dzikich wysypisk o dużej masie odpadów komunalnych.

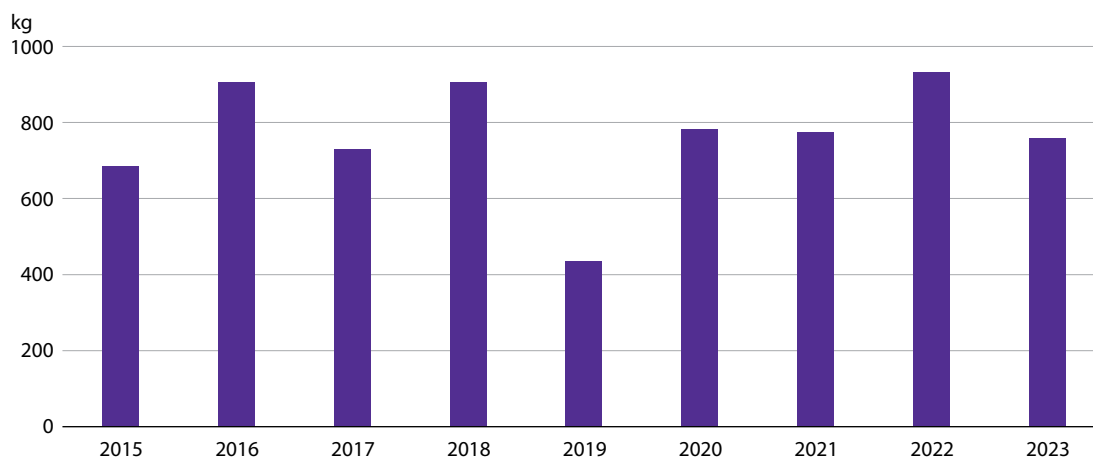
W 2023 r. wytworzono 1788,7 tys. t odpadów przemysłowych (o 18,7% mniej niż w 2022 r. i o 13,2% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 1,6% odpadów przemysłowych wytworzonych w Polsce. Wśród odpadów wytworzonych 29,2% zostało poddane odzyskowi, 2,5% poddano unieszkodliwieniu, 3,0% poddano magazynowaniu, a 65,3% przekazano innym odbiorcom. Ilość masy składowanej odpadów przemysłowych (nagromadzonej) w obiektach własnych wyniosła 4787,6 tys. t (o 8,5% mniej niż w 2022 r. i o 24,7% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 0,3% odpadów składowanych w Polsce.

Tablica 5. Odpady przemysłowe
Table 5. Industrial waste

Wyszczególnienie Specification	2015		2020	2022	2023	
	w tys. t in thousand tonnes	Polska=100 Poland=100	w tys. t in thousand tonnes		Polska=100 Poland=100	
Odpady wytworzone (w ciągu roku) – ogółem Waste generated (during the year) – total	1579,5	1,2	1842,6	2201,2	1788,7	1,6
w tym: of which:						
unieszkodliwione we własnym zakresie conditioned by waste producer on site	68,9	0,3	56,4	44,6	44,7	0,2
przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients	1013,2	1,4	926,9	1933,3	1168,9	1,9
magazynowane czasowo temporarily stored	52,1	2,9	165,3	71,4	52,9	4,9
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) ^a ; (stan w końcu roku) – ogółem Waste landfilled to date (accumulated) ^a ; (as of the end of the year) – total	3839,9	0,2	3626,0	5232,1	4787,6	0,3

a Na składowiskach (w tym hałdach i stawach osadowych) własnych.
a On own landfills (including heaps and settling ponds).

Wykres 9. Odpady przemysłowe wytworzone w ciągu roku na 1 mieszkańca
Chart 9. Industrial waste generated during the year per capita

Odpady komunalne – odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

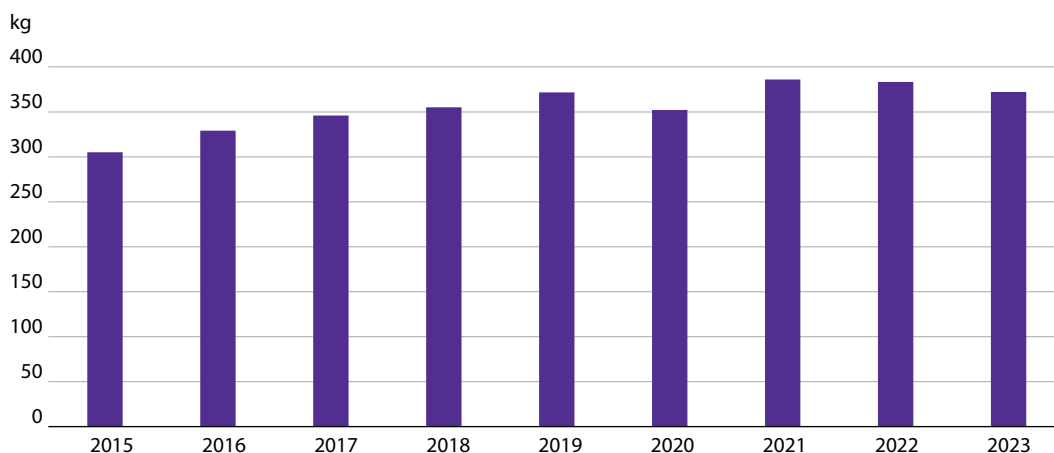
W 2023 r. w województwie pomorskim wytworzono 877,7 tys. t odpadów komunalnych (o 2,9% mniej niż w 2022 r. i o 24,9% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 6,5% odpadów komunalnych zebranych w skali kraju. Wśród zebranych odpadów komunalnych 87,5% stanowiły odpady pochodzące z gospodarstw domowych, a pozostałą część stanowiły odpady z usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji. W 2023 r. selektywnej zbiórce odpadów zostało poddanych 389,8 tys. t odpadów komunalnych (o 0,2% więcej niż w 2022 r. i o 149,0% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 7,1% odpadów komunalnych zebranych selektywnie w kraju. Największy udział w selektywnej zbiórce odpadów stanowiły odpady biodegradowalne – 40,6%, szkło – 13,0%, zmieszane odpady opakowaniowe – 12,7%, papier i tektura – 11,1%, odpady wielkogabarytowe – 8,2% oraz tworzywa sztuczne – 8,2%. Masa wytworzonych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca wyniosła 372 kg (o 11 kg mniej niż w 2022 r. i o 67 kg więcej niż w 2015 r.), a w Polsce – 357 kg (odpowiednio więcej o 2 kg i więcej o 74 kg).

Tablica 6. Odpady komunalne zebrane selektywnie w ciągu roku

Table 6. Municipal waste collected separately during the year

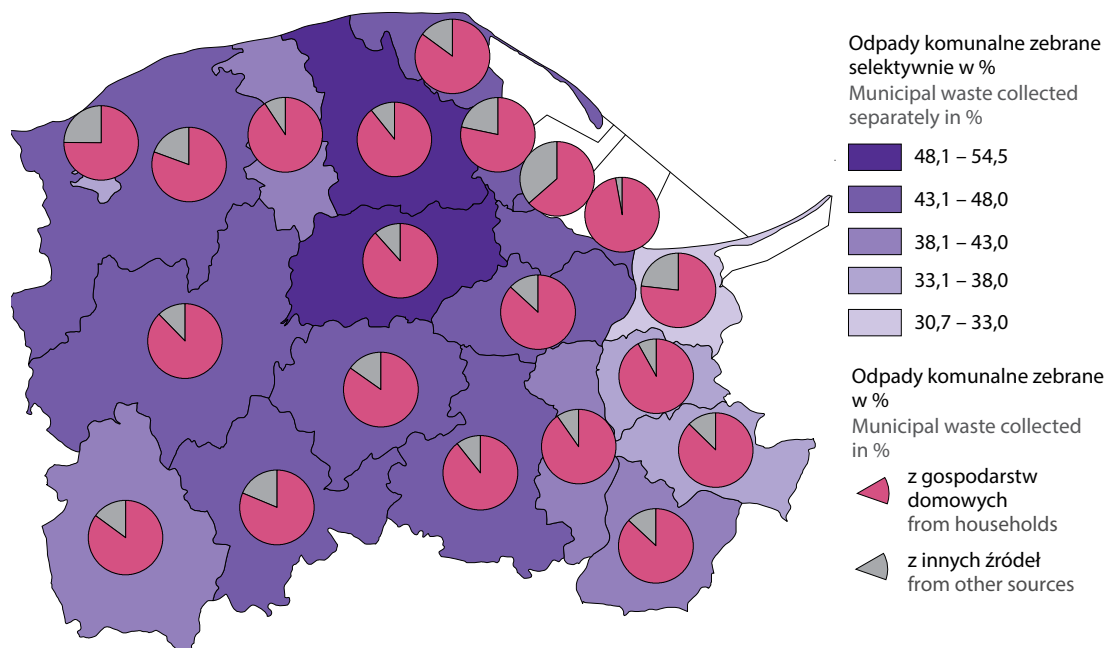
Wyszczególnienie Specification	2015		2020	2022	2023			
	ogółem total	w tym z gospo- darstw domowych of which from households	ogółem total			w tym z gospodarstw domowych of which from households		
			w tonach in tonnes			Polska=100 Poland=100	w tonach in tonnes	Polska=100 Poland=100
Ogółem Total	156548,9	134608,2	360305,8	388878,9	389768,3	7,1	366301,0	7,2
w tym: of which:								
Papier i tektura Paper and cardboard	14606,3	11279,3	37154,7	43046,7	43256,0	7,6	37342,6	7,8
Szkło Glass	25358,1	23102,9	53061,9	55949,8	50627,7	6,8	47624,6	6,8
Tworzywa sztuczne Plastics	17967,6	15846,7	34226,2	30247,2	31794,6	5,6	29632,1	5,7
Metale Metals	248,2	174,7	47,7	45,4	134,5	2,7	133,9	3,4
Tekstylia Textiles	208,0	117,5	263,4	330,6	326,4	6,3	325,3	6,5
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne Waste electrical and electronic equipment	1656,7	1489,0	3102,8	2041,8	2171,0	5,3	2074,0	5,1

Wykres 10. Odpady komunalne wytworzone w ciągu roku na 1 mieszkańca
Chart 10. Municipal waste generated during the year per capita

W 2023 r. w województwie pomorskim działało 11 czynnych składowisk odpadów, na których unieszkodliwiane były odpady komunalne (4,3% czynnych wysypisk w Polsce), o łącznej powierzchni 74,9 ha. Liczba czynnych składowisk pozostała na niezmiennym poziomie w stosunku do 2022 r., a w stosunku do 2015 r. ich liczba była niższa o 3 składowiska. W ciągu 2023 r. w województwie pomorskim zrekultywowano 1,0 ha powierzchni składowisk. W województwie pomorskim według stanu na koniec 2023 r. istniało 219 dzikich wysypisk (10,2% dzikich wysypisk w Polsce) o łącznej powierzchni 159,6 tys. m² (w 2022 r. 307 wysypisk o powierzchni 147,8 tys. m², a w 2015 r. 29 wysypisk o powierzchni 11,0 tys. m²). W 2023 r. zlikwidowano 556 dzikich wysypisk, a podczas ich likwidacji zebrano 1120,1 t odpadów komunalnych.

Mapa 18. Odpady komunalne wytworzone w 2023 r.
Map 18. Municipal waste generated in 2023

4.6. Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska

4.6. Economic aspects of environmental protection

W 2023 r. w skali roku niższe były nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska, natomiast wyższe były nakłady służące gospodarce wodnej. W latach 2015-2023 najwięcej nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód oraz na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, a także na ujęcia i odprowadzenia wody oraz budowę i modernizację stacji uzdatniania wody. Większość nakładów sfinansowano ze środków własnych inwestora oraz ze środków z zagranicy.

W 2023 r. w województwie pomorskim nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska wyniosły 731,1 mln zł (o 5,9% mniej niż w 2022 r. i o 13,7% mniej niż w 2015 r.), co stanowiło 4,0% nakładów służących ochronie środowiska w Polsce. Nakłady przeznaczone na gospodarkę ściekową i ochronę wód stanowiły 55,9%, a na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu 24,7%. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska najczęściej pochodziły ze środków własnych (63,1%), środków budżetowych (18,5%) oraz środków z zagranicy (9,4%).

W 2023 r. w województwie pomorskim nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły 232,7 mln zł (o 70,9% więcej niż w 2022 r. i o 11,1% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 5,4% nakładów służących gospodarce wodnej w Polsce. Nakłady przeznaczone na ujęcia i doprowadzenia wody stanowiły 61,1% nakładów na środki trwałe służące gospodarce wodnej, a nakłady na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody 22,0%. Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej najczęściej były finansowane ze środków własnych (56,0%), środków budżetowych (24,3%) oraz środków z zagranicy (2,8%).

W województwie pomorskim nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej na 1 mieszkańca wyniosły 408,67 zł (o 21,52 zł więcej niż w 2022 r. i o 49,72 zł mniej niż w 2015 r.). W skali kraju nakłady na 1 mieszkańca wyniosły 597,51 zł (o 124,16 zł więcej niż w 2022 r. i o 117,60 zł więcej niż w 2015 r.).

W 2023 r. efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej w województwie pomorskim to m.in. 211,2 km sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki (o 36,6 km mniej niż w 2022 r. i o 294,4 km mniej niż w 2015 r.), 72,7 km sieci odprowadzającej wody opadowe (odpowiednio o 2,8 km więcej i o 16,5 km więcej) oraz 205,4 km sieci wodociągowej (odpowiednio o 4,4 km mniej i o 155,0 km mniej).

Tablica 7. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej ^a w latach 2015-2023 (ceny bieżące)

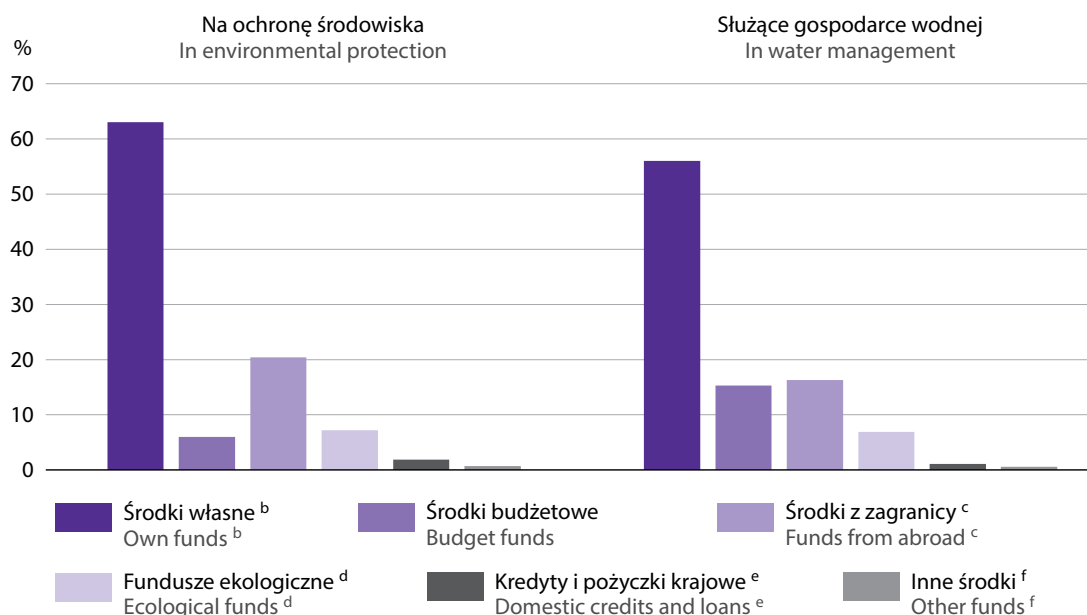
Table 7. Outlays on fixed assets for environmental protection and water management ^a in 2015-2023 (current prices)

Wyszczególnienie	W tysiącach zł In thousand PLN	Polska=100 Poland=100	Na 1 mieszkańca ^b w zł Per capita ^b in PLN	Specification
Ochrona środowiska – ogółem	6096144,4	5,7	2608,31	Environmental protection – total
w tym:				of which:
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	1999249,0	5,9	855,40	protection of air and climate
gospodarka ściekowa i ochrona wód	3214499,2	6,5	1375,36	wastewater management and protection of waters
gospodarka odpadami	487641,4	4,3	208,64	waste management
pozostała działalność związana z ochroną środowiska	313603,0	3,5	134,18	other environmental protection activities
Gospodarka wodna – ogółem	1320921,1	4,9	565,17	Water management – total
w tym:				of which:
ujęcia i doprowadzenia wody	755171,7	6,1	323,11	water intakes and systems
budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	208434,9	4,7	89,18	construction and modernisation of water treatment plants

a Według lokalizacji inwestycji. b Średnia wartość z danego okresu.
a By investment location. b Average value from a given period.

Wykres 11. Nakłady ^a na środki trwałe według źródeł finansowania w latach 2015-2023 (ceny bieżące)

Chart 11. Outlays ^a on fixed assets by source of financing in 2015-2023 (current prices)

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie ze środkami z budżetu gmin będących inwestorami. c Środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach międzynarodowych programów funduszy pomocowych (w tym Fundusz Spójności), funduszy strukturalnych, pomocy bilateralnej, ekokonwersji. d Pożyczki, kredyty i dotacje. e W tym bankowe. f W tym nakłady niesfinansowane.

a By investment location. b Including funds from budgets of gminas which are investors. c Non-refundable and refundable funds received from international programmes of aid funds (including the Cohesion Fund), structural funds, bilateral assistance, ecological conversion. d Loans, credits and grants. e Of which bank credits and loans. f Of which non-financed outlays.

Rozdział 5

Chapter 5

Społeczeństwo

Society

5.1. Kapitał ludzki

5.1. Human capital

Demografia

Demography

W 2024 r. w porównaniu z 2023 r. zaobserwowano nieznaczny spadek liczby ludności województwa. Liczba urodzeń była niższa niż liczba zgonów, co spowodowało ubytek naturalny ludności, który w przeliczeniu na 1000 ludności był jednym z najniższych w kraju.

W 2024 r. w województwie pomorskim udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności był najwyższy w kraju. Odnotowano spadek udziału ludności w wieku produkcyjnym oraz wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym.

W województwie pomorskim, tak jak i w całym kraju, obserwuje się zjawisko starzenia się społeczeństwa, co ma swoje odzwierciedlenie m.in. w stopniowym wzroście mediany wieku ludności, wartości współczynnika starości demograficznej oraz indeksu starości. Proces ten jednak postępuje wolniej niż w kraju.

Od ponad dwudziestu lat (z wyjątkiem 2006 r.) w województwie pomorskim obserwuje się dodatnie saldo migracji ludności – liczba zameldowań na pobyt stały przewyższa liczbę wymeldowań z pobytu stałego.

Stan i struktura ludności

Dane dotyczące ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się według krajowej definicji zamieszkania i dotyczą liczby stałych mieszkańców gminy skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące; do ludności gminy nie są zaliczani imigranci przebywający w Polsce czasowo, natomiast zaliczani są stali mieszkańcy Polski przebywający czasowo za granicą (bez względu na okres ich czasowego przebywania/nieobecności).

Szacunki stanu i struktury ludności dla lat międzyspisowych sporządza się metodą bilansową, w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu zmian w kolejnych okresach spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony), migracjami ludności (migracje wewnętrzne i zagraniczne na pobyt stały oraz wewnętrzne na pobyt czasowy), a także przesunięciami ludności z tytułu zmian administracyjnych mających swoje odzwierciedlenie w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta. Dane o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały pochodzą z rejestru PESEL (obejmują wyłącznie migracje zarejestrowane). Dane o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach pochodzą ze sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego.

Dane o ludności oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjmując jako bazę wyjściową:

- dla lat 2015–2019 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011,
- dla lat 2020–2024 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

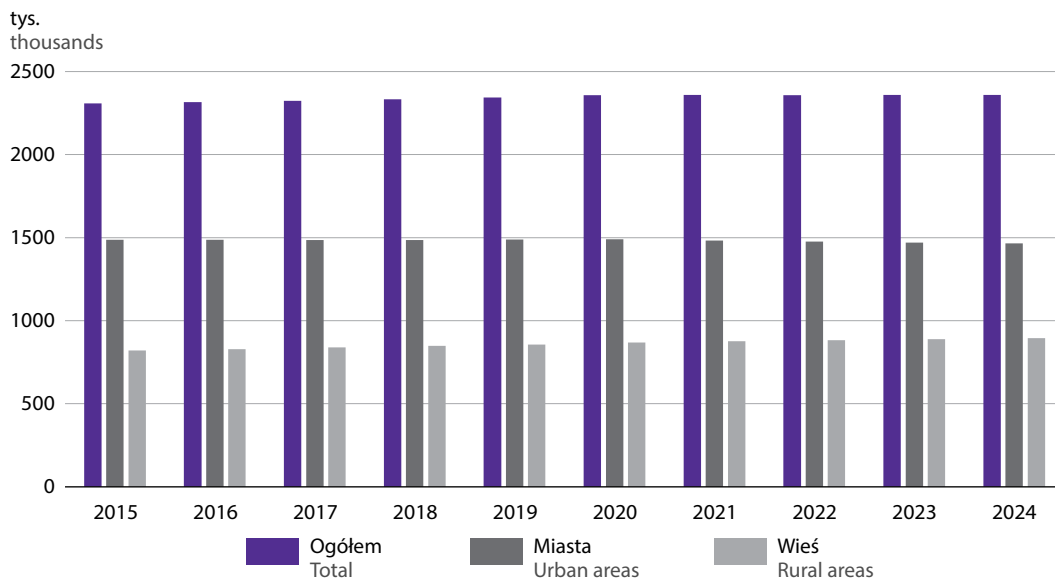
Według stanu w dniu 31 grudnia 2024 r. województwo pomorskie zamieszkiwało 2359,5 tys. osób, o 0,1 tys. osób mniej niż przed rokiem i o 51,8 tys. więcej niż w 2015 r. Populacja województwa w końcu grudnia 2024 r. stanowiła 6,3% ogólnej liczby ludności Polski (analogicznie jak w 2023 r. i o 0,3 p.proc. więcej niż w 2015 r.). W skali roku spadek liczby ludności odnotowano we wszystkich województwach, przy czym w województwie pomorskim był on najmniejszy. W Polsce w porównaniu z 2023 r. liczba ludności zmniejszyła się o 0,4%.

Gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) wyniosła w województwie 121 osób (analogicznie jak w 2023 r.). W Polsce na 1 km² przypadało 119 osób (o 1 osobę mniej niż w 2023 r.). Wskaźnik gęstości zaludnienia wykazywał znaczne zróżnicowanie terytorialne – nadal najwyższy notowano w Słupsku (1607 osób na 1 km²) i w Sopocie (1133 osoby na 1 km²), a najniższy w powiecie człuchowskim (33 osoby na 1 km²) i bytowskim (35 osób na 1 km²).

Tablica 8. Ludność
Stan w dniu 31 grudnia
Table 8. Population
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Ogółem Total	2307710	2358256	2359573	2359493
Polska=100 Poland=100	6,0	6,2	6,3	6,3
Kobiety na 100 mężczyzn Females per 100 males	105	106	106	106
Miasta – w % ogółu ludności Urban areas – in % of total population	64,4	63,2	62,3	62,1
Wieś – w % ogółu ludności Rural areas – in % of total population	35,6	36,8	37,7	37,9
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej Population per km ² of total area	126	129	121	121

Wykres 12. Ludność
Stan w dniu 31 grudnia
Chart 12. Population
As of 31 December

Podobnie jak w kraju, w województwie pomorskim przeważała ludność zamieszkała w miastach (1465,5 tys. osób w końcu 2024 r.). Współczynnik urbanizacji wyniósł 62,1% (62,3% w 2023 r. i 64,4% w 2015 r.) i był wyższy niż Polsce o 2,7 p.proc. W skali roku liczba ludności w miastach województwa pomorskiego zmniejszyła się o 5,0 tys., a współczynnik urbanizacji o 0,2 p.proc. (jego coroczny spadek – od 0,2 p.proc. do 0,4 p.proc. – obserwujemy od 2000 r.). W większości powiatów województwa (z wyjątkiem Gdańska oraz powiatu gdańskiego i wejherowskiego) odnotowano spadek liczby ludności zamieszkałej w miastach.

W końcu 2024 r. ludność Gdańska, największego miasta województwa pomorskiego, stanowiła 20,7% ogólnej liczby ludności województwa (bez zmian w porównaniu z 2023 r. i o 0,7 p.proc. więcej niż w 2015 r.).

W dalszym ciągu na terenie województwa obserwuje się wzrost liczby mieszkańców wsi, gdzie na koniec 2024 r. mieszkało 894,0 tys. osób – o 0,6% (o 4,9 tys.) więcej niż rok wcześniej i o 8,9% (o 73,1 tys.) więcej niż w 2015 r. Współczynnik ruralizacji wyniósł 37,9%, o 2,7 p.proc. mniej niż w kraju. W skali roku wzrost liczby ludności zamieszkałej na wsi odnotowano w 6 powiatach województwa, w tym największy w powiatach sąsiadujących z Trójmiastem: gdańskim (o 1,7%), puckim (o 1,6%) oraz kartuskim i wejherowskim (po 1,3%). Największy ubytek liczby ludności zamieszkałej na wsi wystąpił w powiecie sztumskim (o 0,9%).

Struktura ludności według płci w województwie pomorskim od kilku lat nie ulega większym zmianom. Nieznacznie przeważały kobiety, które w końcu grudnia 2024 r. stanowiły 51,5% ogólnej liczby mieszkańców (o 0,1 p.proc. więcej niż w 2023 r. i o 0,2 p.proc. więcej niż w 2015 r.). W Polsce udział kobiet wyniósł 51,7%.

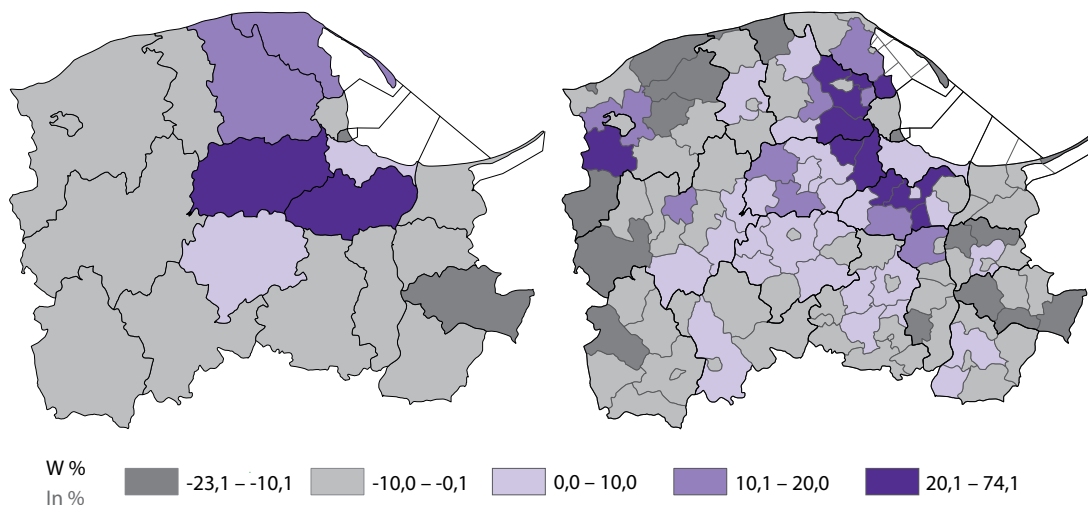
Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) w województwie ukształtował się na poziomie 106 (analogicznie jak w 2023 r. i o 1 kobietę więcej niż w 2015 r.), natomiast w Polsce wyniósł 107. Wielkość współczynnika feminizacji jest uzależniona od miejsca zamieszkania. W miastach województwa pomorskiego przeważały kobiety – w końcu 2024 r. na 100 mężczyzn przypadało przeciętnie 111 kobiet (o 1 kobietę więcej niż w 2023 r. i o 2 kobiety więcej niż w 2015 r.). Na wsi sytuacja była odwrotna – na 100 mężczyzn przypadało 99 kobiet (tyle samo co rok wcześniej i o 1 kobietę więcej niż w 2015 r.). W kraju przewaga kobiet we wszystkich analizowanych latach występowała zarówno w mieście, jak i na wsi i w końcu 2024 r. wyniosła odpowiednio 112 i 101.

Mapa 19. Zmiana liczby ludności w latach 2015-2024

Stan w dniu 31 grudnia

Map 19. Population changes in 2015-2024

As of 31 December

W 2024 r. w województwie pomorskim, podobnie jak w kraju, nastąpiły zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku.

Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym wyniosła 456,5 tys., co oznacza spadek o 6,0 tys. w porównaniu z 2023 r., a w porównaniu z 2015 r. wzrost o 8,8 tys. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności województwa wyniósł 19,3% (19,6% w 2023 r. i 19,4% w 2015 r.) i ponownie był najwyższy w kraju. W Polsce udział ten był niższy i wyniósł 18,0% (18,2% w 2023 r. i 18,0% w 2015 r.).

Po raz kolejny, zarówno w województwie pomorskim, jak i w Polsce, odnotowano spadek zarówno liczby ludności w wieku produkcyjnym, jak i jej udziału w ogólnej liczbie ludności. Na koniec 2024 r. liczba ludności w wieku produkcyjnym wyniosła 1385,2 tys. osób (o 1,9 tys. mniej niż rok wcześniej i o 51,0 tys. mniej niż w 2015 r.), co stanowiło 58,7% ogólnej liczby ludności województwa (58,8% w 2023 r. i 62,2% w 2015 r.). W kraju analogiczny wskaźnik wyniósł 58,2% (58,4% w 2023 r. i 62,4% w 2015 r.).

W ostatnich latach nadal obserwowany jest systematyczny wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. W województwie pomorskim na koniec 2024 r. odnotowano 517,7 tys. osób w wieku poprodukcyjnym, co oznacza wzrost zarówno w stosunku do 2023 r. (o 7,9 tys.), jak i 2015 r. (o 94,0 tys.). W analizowanym okresie udział ludności w wieku poprodukcyjnym wzrósł z 18,4% w 2015 r. do 21,6% w 2023 r. i do 21,9% w 2024 r. W kraju udział ten również wzrósł, jednak był wyższy niż w województwie i wyniósł odpowiednio 19,6%, 23,3% i 23,8%.

Efektem zmian w strukturze wieku ludności województwa pomorskiego jest obserwowany od 2011 r. (w Polsce od 2010 r.) coroczny wzrost współczynnika obciążenia demograficznego. W 2024 r. w województwie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 70,3 osób w wieku nieprodukcyjnym (o 0,2 osoby więcej niż w 2023 r. i o 9,6 osób więcej niż w 2015 r.). W kraju współczynnik obciążenia demograficznego wyniósł 71,7 osób (o 0,5 osoby więcej niż w 2023 r. i o 11,6 osób więcej niż w 2015 r.).

Współczynnik starości demograficznej (wskaźnik starości) – udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.

Indeks starości – liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0-14 lat (liczba dziadków na 100 wnuczków).

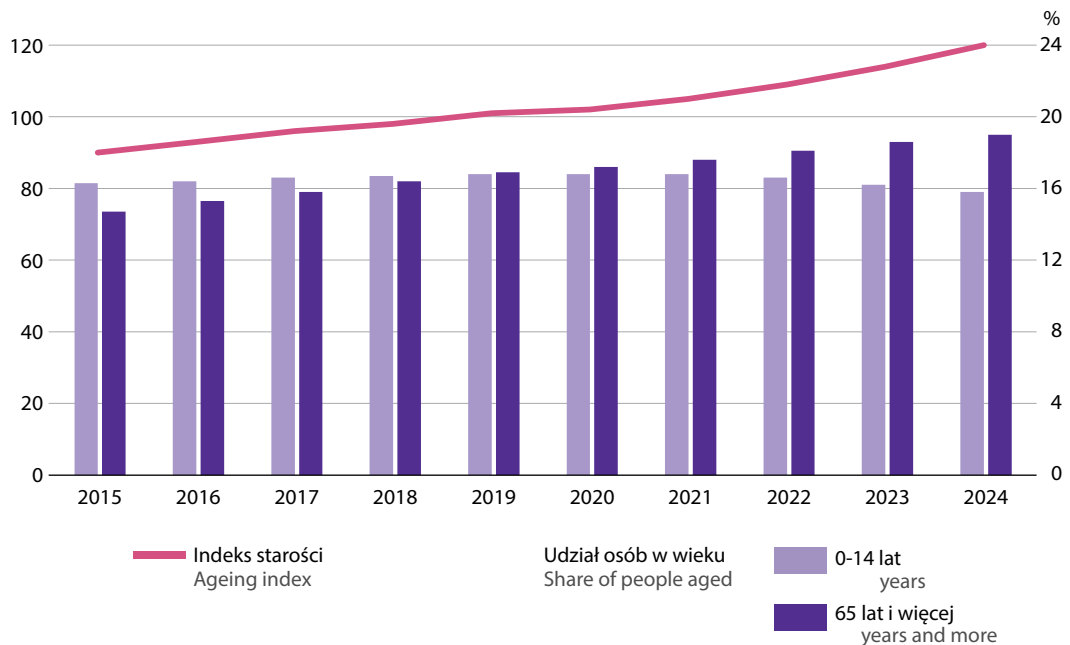
Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego (wskaźnik wsparcia osób najstarszych) – liczba osób w wieku 85 lat i więcej na 100 osób w wieku 50-64 lata.

Mediana wieku (wiek środkowy) ludności – jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

Wykres 13. Indeks starości oraz udział osób w wieku 0-14 i 65 lat i więcej

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 13. Ageing index and share of people aged 0-14 and 65 years and more
As of 31 December

Zmiany w strukturze wieku ludności (zarówno w województwie, jak i w kraju), przejawiające się m.in. wzrostem wskaźnika starości, indeksu starości czy mediany wieku, potwierdzają proces stopniowego starzenia się społeczeństwa.

Z roku na rok obserwowany jest wzrost liczby ludności w wieku 65 lat i więcej zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju. W końcu 2024 r. w województwie pomorskim odnotowano 449,1 tys. osób w tej grupie wieku, o 2,4% więcej niż w 2023 r. i o 32,5% więcej niż w 2015 r. (w kraju odpowiednio wzrost o 2,3% i o 27,1%). Wskaźnik starości w województwie pomorskim wyniósł 19,0%. W Polsce, podobnie jak w latach wcześniejszych, wskaźnik ten był wyższy i osiągnął wartość 20,6%. W porównaniu z 2023 r., zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju, odnotowano wzrost wskaźnika starości odpowiednio o 0,4 p.proc. i o 0,5 p.proc., a w porównaniu z 2015 r. był to wzrost o 4,3 p.proc. i o 4,8 p.proc.

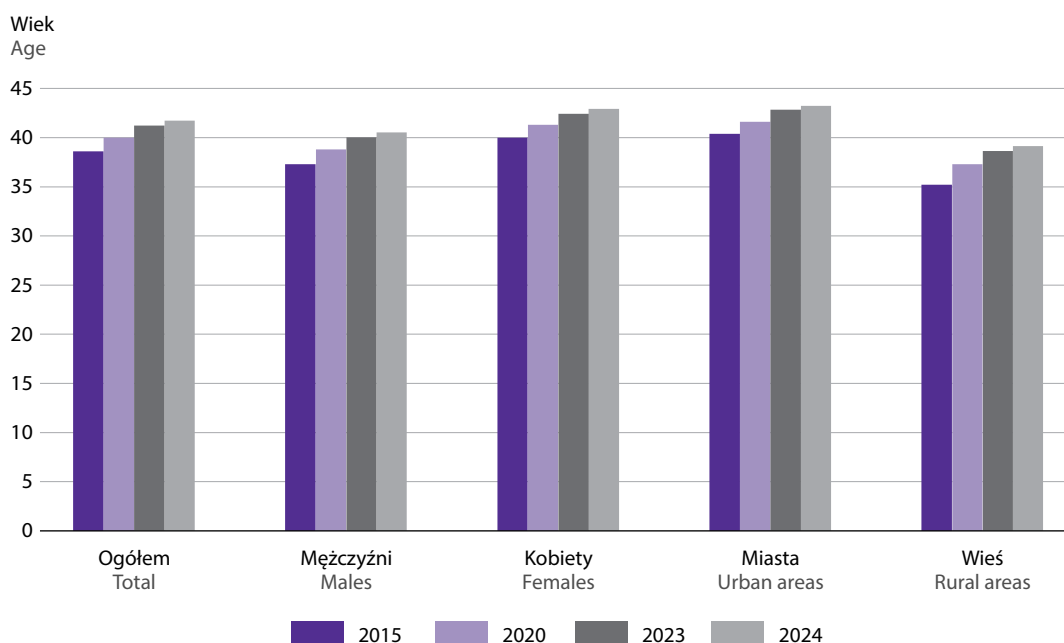
Oprócz zmian w strukturze ludności w najstarszych grupach wieku (65 lat i więcej) istotne są również zmiany wśród ludności w najmłodszej grupie wieku (0-14 lat). Miernikiem pokazującym relacje między tymi grupami jest indeks starości.

W wyniku systematycznego wzrostu udziału osób starszych i zmniejszającego się udziału osób młodych z roku na rok obserwowane są coraz wyższe wartości indeksu starości. W końcu 2024 r. w województwie pomorskim indeks starości wyniósł 120, co oznacza, że na 100 osób w wieku 0-14 lat przypadało 120 osób w wieku 65 lat i więcej. W stosunku do 2023 r. wartość indeksu wzrosła o 6 osób, a w porównaniu z 2015 r. – o 30 osób. Pomimo niekorzystnych zmian wartość wskaźnika ponownie była najniższa w kraju (w 2024 r. wspólnie z województwem małopolskim). W Polsce indeks starości był znacznie wyższy niż w województwie pomorskim i wyniósł 141 (o 8 osób więcej niż w 2023 r. i o 35 osób więcej niż w 2015 r.).

Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego w końcu 2024 r. wyniósł 11 osób, co oznacza, że na 100 osób w wieku 50-64 lata przypadało 11 osób w wieku 85 lat i więcej (w kraju 12 osób). Dla porównania w 2023 r. wskaźnik wyniósł 11 osób w województwie i 12 osób w kraju, natomiast w 2015 r. odpowiednio 8 i 9 osób.

W końcu 2024 r. mediana wieku ludności województwa pomorskiego wyniosła 41,7 roku co oznacza, że połowa ludności województwa przekroczyła 41,7 roku, a połowa jeszcze nie osiągnęła tego wieku. Po województwie małopolskim (41,6 roku) była to najniższa wartość w Polsce, gdzie mediana wieku wyniosła 43,3 roku. W porównaniu z 2023 r. mediana wieku w województwie i w kraju wzrosła o 0,5 roku, a w stosunku do 2015 r. odnotowano wzrost odpowiednio o 3,1 roku i o 3,5 roku.

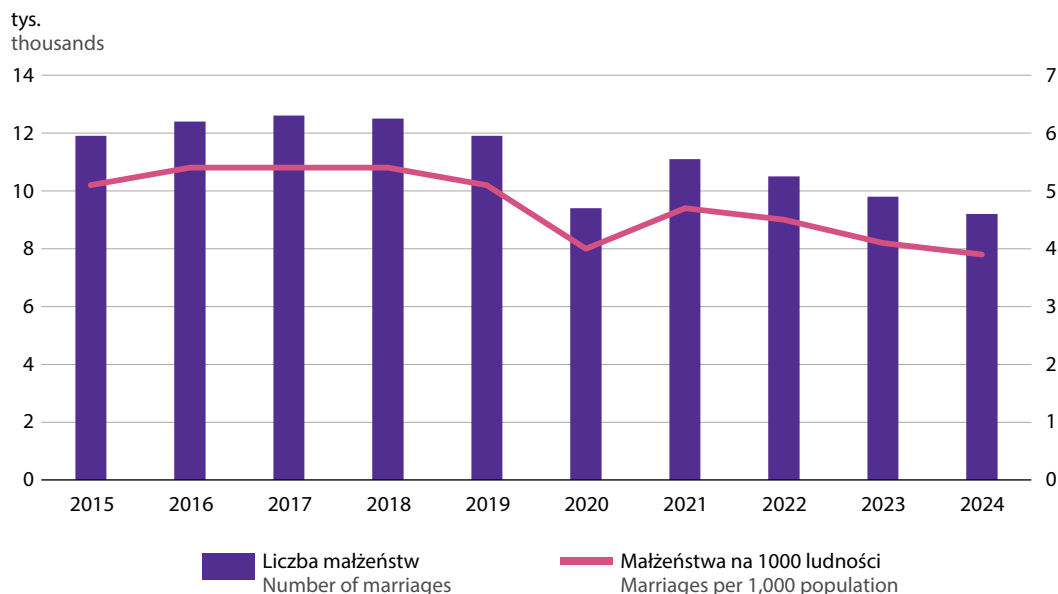
Wykres 14. Mediana wieku ludności
Chart 14. Median age of the population

Małżeństwa, ruch naturalny ludności i migracje

W pomorskich urzędach stanu cywilnego w 2024 r. zarejestrowano 9,2 tys. nowo zawartych małżeństw, o 0,6 tys. mniej niż w 2023 r. i o 2,7 tys. mniej niż w 2015 r. Współczynnik małżeństw na 1000 ludności osiągnął poziom 3,9‰. W porównaniu z innymi województwami wskaźnik ten był jednym z najwyższych w kraju, osiągając drugą lokatę po województwie małopolskim (4,0‰). Porównując z latami wcześniejszymi wartość wskaźnika była niższa niż w 2023 r. (4,1‰) i w 2015 r. (5,1‰). W Polsce liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była nieznacznie niższa od notowanej w województwie pomorskim i wyniosła 3,6‰ (3,9‰ w 2023 r. i 4,9‰ w 2015 r.).

Wykres 15. Małżeństwa zawarte
Chart 15. Marriages contracted

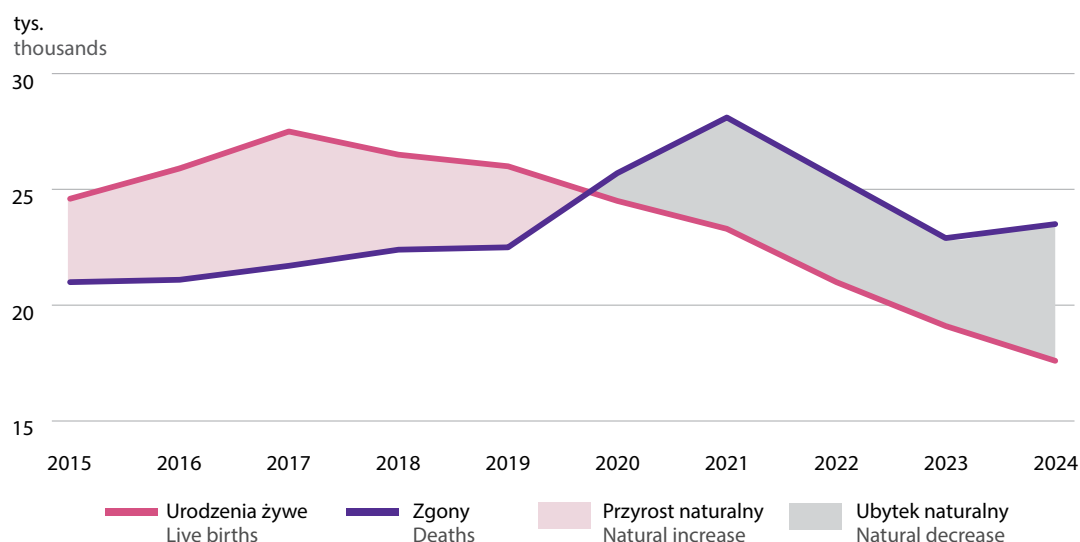
W 2024 r. w województwie pomorskim zarejestrowano 17,6 tys. urodzeń żywych – o 1,5 tys. (o 7,9%) mniej niż rok wcześniej i o 7,0 tys. (o 28,4%) mniej niż w 2015 r. W kraju także odnotowano spadek liczby urodzeń, który w porównaniu z 2023 r. wyniósł 7,6%, a w porównaniu z 2015 r. – 31,8%. Spadek liczby urodzeń wpłynął na zmianę współczynnika urodzeń. W województwie pomorskim liczba urodzeń żywych w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosła 7,5‰ (trzecia lokata w kraju po województwie małopolskim i mazowieckim), podczas gdy w 2023 r. było to 8,1‰, a w 2015 r. – 10,7‰. W kraju liczba urodzeń na 1000 ludności była niższa niż w województwie pomorskim i wyniosła 6,7‰ (7,2‰ w 2023 r. i 9,6‰ w 2015 r.).

W 2024 r. zmarło 23,5 tys. osób, o 0,5 tys. osób (o 2,2%) więcej niż w 2023 r. i o 2,4 tys. (o 11,5%) więcej niż w 2015 r. Natomiast w kraju liczba zgonów w porównaniu z 2023 r. była niższa o 0,1%, a w stosunku do 2015 r. wzrosła o 3,4%. W województwie pomorskim w 2024 r. liczba zgonów w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosła 9,9‰ (w 2023 r. – 9,7‰, a w 2015 r. – 9,1‰). Pod względem najniższej wartości tego wskaźnika była to trzecia lokata po województwie małopolskim i podkarpackim. W kraju wskaźnik zgonów był wyższy i wyniósł 10,9‰ (analogicznie jak w 2023 r. i 10,3‰ w 2015 r.).

W 2024 r. w województwie pomorskim odnotowano 80 zgonów niemowląt (87 w 2023 r. i 91 w 2015 r.). Liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych w województwie wyniosła 4,5‰ (analogicznie jak w 2023 r. i 3,7‰ w 2015 r.), natomiast w kraju 3,6‰ (3,9‰ w 2023 r. i 4,0‰ w 2015 r.).

Niezmiennie od wielu lat głównymi przyczynami zgonów zarówno w województwie pomorskim, jak i w Polsce, są choroby układu krążenia oraz choroby nowotworowe. W 2023 r. stanowiły one odpowiednio 35,6% i 28,4% wszystkich zgonów w województwie (w kraju odpowiednio 36,9% i 26,7%). Do 2012 r. w województwie pomorskim trzecią najczęstszą grupą przyczyn były zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu (urazy, zatrucia i inne wypadki), w latach 2013–2019 i 2022–2023 były to zgony z powodu chorób układu oddechowego, a w latach 2020–2021 – COVID-19. W 2023 r. choroby układu oddechowego przyczyniły się do 8,8% przypadków zgonów (w kraju 7,4%), a zewnętrzne przyczyny do 6,7% zgonów (4,8% w Polsce).

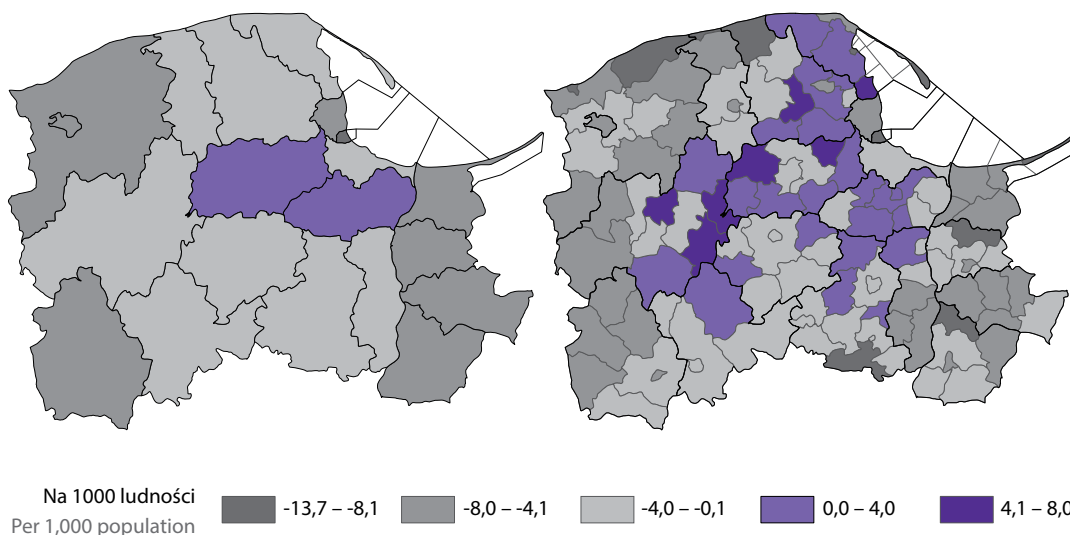
Wykres 16. Ruch naturalny ludności
Chart 16. Vital statistics

W województwie pomorskim do 2019 r. notowano dodatni przyrost naturalny, natomiast od 2020 r. notuje się ubytek naturalny. W 2024 r. różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów wyniosła minus 5,8 tys. (w 2023 r. było to minus 3,8 tys., a w 2015 r. plus 3,6 tys.). W przeliczeniu na 1000 ludności ubytek naturalny wyniósł minus 2,5‰ (minus 1,6‰ w 2023 r. i plus 1,5‰ w 2015 r.). Była to druga lokata w kraju po województwie małopolskim (minus 1,8‰). Dla Polski wskaźnik przyjmował znacznie niższe wartości i w 2024 r. ukształtował się na poziomie minus 4,2‰ (minus 3,6‰ w 2023 r. oraz minus 0,7‰ w 2015 r.).

W 2024 r. w przekroju terytorialnym województwa przyrost naturalny odnotowano tylko w 2 powiatach: kartuskim (3,1‰) i gdańskim (0,6‰). W pozostałych powiatach wystąpił ubytek naturalny, w tym największy w Sopocie (minus 9,1‰), w Słupsku (minus 6,0‰) i w powiecie nowodworskim (minus 5,7‰).

Mapa 20. Przyrost/ubytek naturalny ludności w 2024 r.
Map 20. Natural increase/decrease in 2024

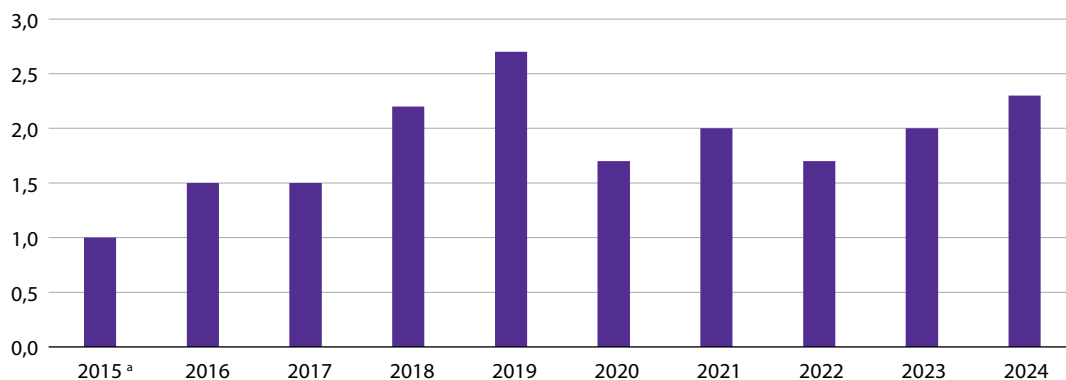
Drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem mającym istotny wpływ na liczbę ludności, jej strukturę i przestrzenne rozmieszczenie są migracje ludności.

W 2024 r. w województwie pomorskim w ruchu wewnętrznym na pobyt stały zameldowało się 33,6 tys. osób, natomiast wymeldowało się z pobytu stałego 28,7 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności było to odpowiednio 14,2‰ i 12,2‰. W związku z tym odnotowano dodatnie saldo migracji wewnętrznych – 4,9 tys. osób (4,4 tys. w 2023 r.), a wskaźnik salda migracji wewnętrznych na 1000 ludności wyniósł 2,1‰ (rok wcześniej 1,9‰).

W 2024 r. w województwie pomorskim w ramach migracji zewnętrznych na pobyt stały zameldowało się 1,4 tys. osób z zagranicy, natomiast za granicę wymeldowało się 0,8 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności było to odpowiednio 0,6‰ i 0,3‰. W efekcie odnotowano dodatnie saldo migracji zagranicznych, które wyniosło 585 osób (427 osób w 2023 r.). Saldo migracji zagranicznych na 1000 ludności wyniosło 0,2‰ (analogicznie jak w 2023 r.). W kraju z zagranicy na pobyt stały zameldowało się 19,5 tys. osób, a za granicę wymeldowało się 10,2 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności było to odpowiednio 0,5‰ i 0,3‰. W wyniku tych ruchów saldo migracji zagranicznych było dodatnie i wyniosło 9,3 tys., 0,2‰ na 1000 ludności (analogicznie jak w 2023 r.).

Wykres 17. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na 1000 ludności

Chart 17. Net internal and international migration per 1,000 population

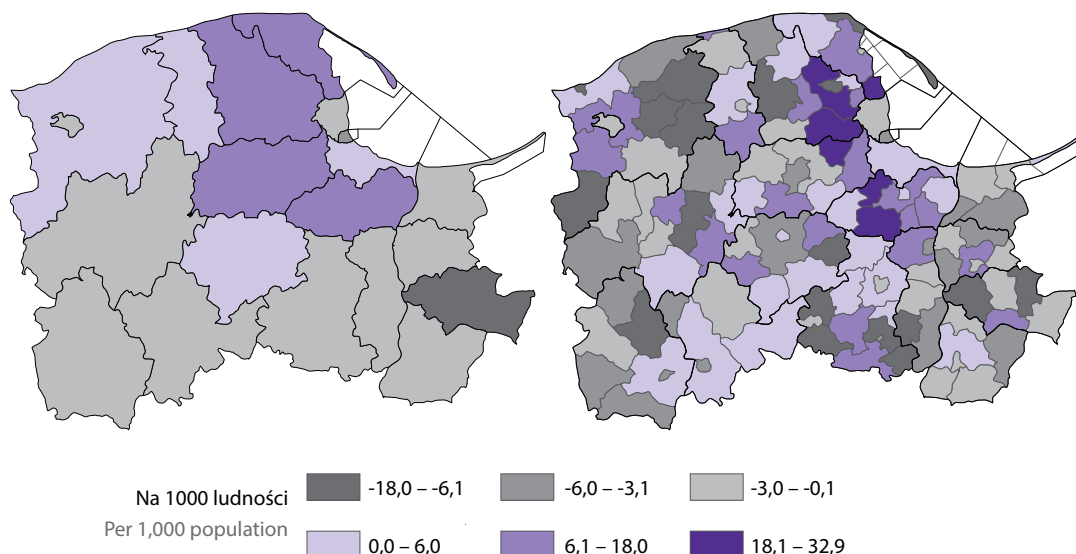
a Do obliczenia salda migracji wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.
a Net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014.

W 2024 r. w województwie pomorskim, podobnie jak w roku poprzednim, saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały było dodatnie. Oznacza to, że liczba osób zameldowanych na pobyt stały w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób wymeldowanych z pobytu stałego w tym czasie – w 2024 r. o 5,5 tys. osób, a w 2023 r. o 4,8 tys. (na 1000 ludności odpowiednio 2,3‰ i 2,0‰).

W 2024 r. tylko 5 województw miało dodatnie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności (województwo pomorskie zajęło drugie miejsce po województwie mazowieckim). Dla Polski wskaźnik ten również był dodatni i wyniósł 0,2‰.

W przekroju terytorialnym dodatnie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały zanotowano w 8 powiatach województwa pomorskiego, w tym najwyższe w powiatach: gdańskim (13,7‰), puckim (8,9‰) i kartuskim (7,3‰). Natomiast najwyższe ujemne saldo migracji wystąpiło w powiecie sztumskim (minus 6,6‰) i w Sopocie (minus 3,2‰).

Mapa 21. Saldo migracji ludności na pobyt stały w 2024 r.
 Map 21. Net migration of the population for permanent residence in 2024

Edukacja Education

W roku szkolnym 2023/24 w województwie pomorskim odnotowano wzrost liczby placówek wychowania przedszkolnego oraz nieznaczny spadek liczby uczęszczających do nich dzieci. W roku szkolnym 2022/23 szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży ukończyło o 0,8 tys. więcej (o 2,5%) absolwentów niż przed rokiem. Najwięcej uczniów szkół ponadpodstawowych wybrało naukę w technikach i w liceach ogólnokształcących.

W roku akademickim 2022/23 absolwenci uczelni ukończyli studia głównie na kierunkach z grupy Biznes, administracja i prawo, Technika, przemysł, budownictwo oraz Nauki społeczne, dziennikarstwo i informacja.

W 2024 r. udział osób z wykształceniem wyższym w ogólnej liczbie ludności w wieku 15-89 lat zbył niższy niż w 2023 r. i wyższy niż w 2021 r.

Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, o zdawalności egzaminów i o wydatkach jednostek samorządu terytorialnego, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe, opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Dane dotyczące zdawalności egzaminów pochodzą z Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Informacje dotyczące wydatków jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

Wychowanie przedszkolne jest pierwszym etapem kształcenia w polskim systemie oświaty i obejmuje zazwyczaj dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniając im opiekę oraz mając na celu przygotowanie ich do nauki w szkole. Jest ono realizowane w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych.

Tablica 9. Wychowanie przedszkolne ^a
Table 9. Pre-primary education ^a

Wyszczególnienie Specification	2020/21	2022/23	2023/24
Placówki Establishments	1498	1568	1573
miasta urban areas	868	926	931
wieś rural areas	630	642	642
W tym przedszkola Of which nursery schools	828	883	900
w tym specjalne of which special	22	22	22
Dzieci Children	93775	102851	101895
miasta urban areas	61389	66164	64693
wieś rural areas	32386	36687	37202
W tym w wieku: Of which aged :			
6 lat 6 years	25261	27742	28980
5 lat 5 years	23425	27369	26167

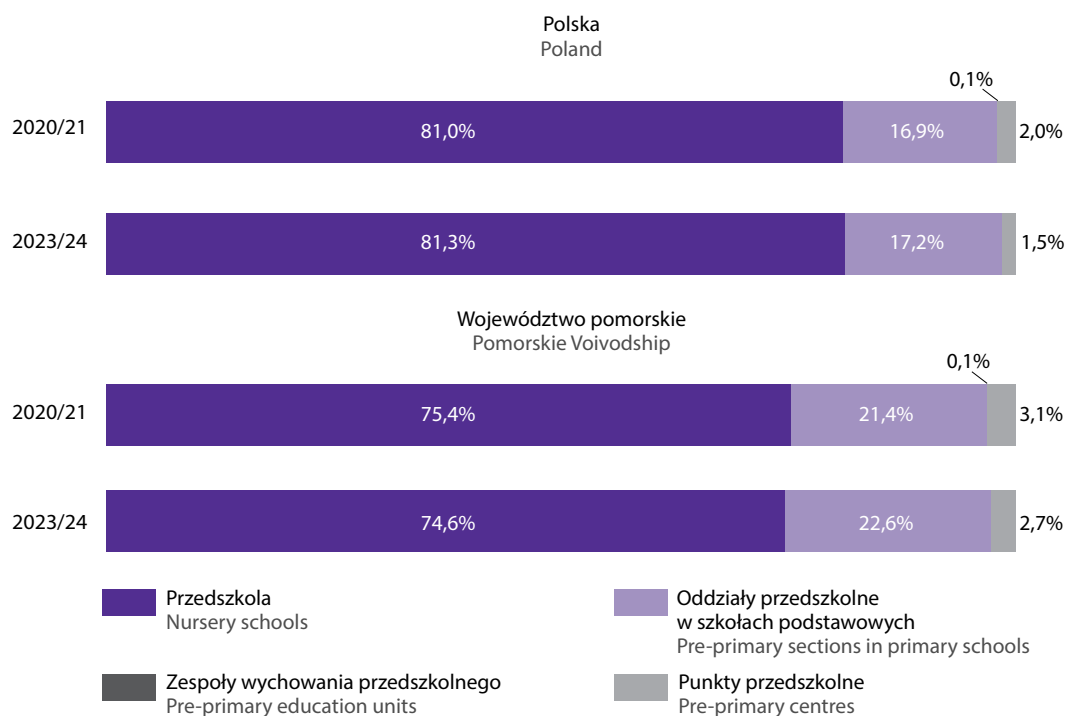
^a Łącznie z dziećmi przebywającymi w placówkach wykonujących działalność leczniczą.
^a Including children staying in the units performing health care activity.

W roku szkolnym 2023/24 w województwie pomorskim funkcjonowały 1573 placówki wychowania przedszkolnego, z tego 900 przedszkoli, 510 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, 1 zespół wychowania przedszkolnego oraz 162 punkty przedszkolne. Działało również 29 specjalnych placówek wychowania przedszkolnego (22 przedszkola i 7 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych), do których uczęszczało 586 dzieci.

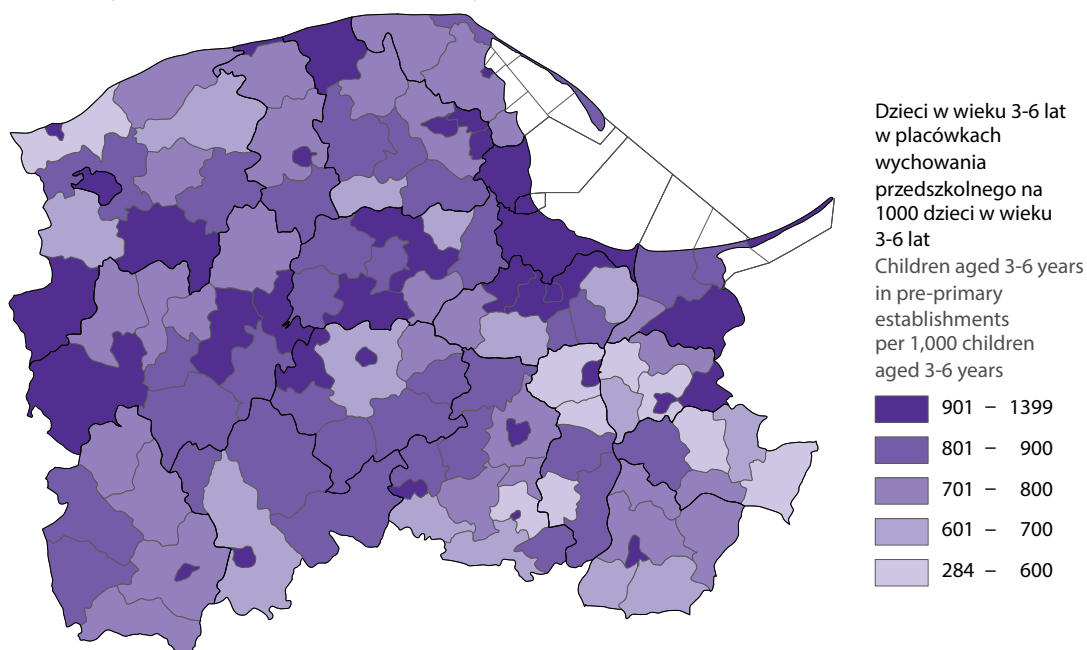
W omawianym roku szkolnym wychowaniem przedszkolnym objętych było 101,9 tys. dzieci – o 0,9% mniej niż w roku szkolnym 2022/23. Liczba dzieci w wieku 6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego wzrosła w skali roku o 4,5%, a dzieci w wieku 5 lat zmniejszyła się o 4,4%.

W polskim systemie oświaty najbardziej powszechnym typem placówek wychowania przedszkolnego są przedszkola. W województwie pomorskim w roku szkolnym 2023/24 uczęszczało do nich 74,6% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, podczas gdy w kraju udział wyniósł 81,3%. Formą wychowania przedszkolnego zrzeszającą głównie dzieci 6-letnie są oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, do których w województwie pomorskim uczęszczało 22,6% ogólnej liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (w kraju – 17,2%). Natomiast do punktów przedszkolnych, działających przede wszystkim na obszarach wiejskich, uczęszczało 2,7% dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (w Polsce – 1,5%).

Wykres 18. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego według typów placówek
 Chart 18. Children in pre-primary establishments by type of establishment

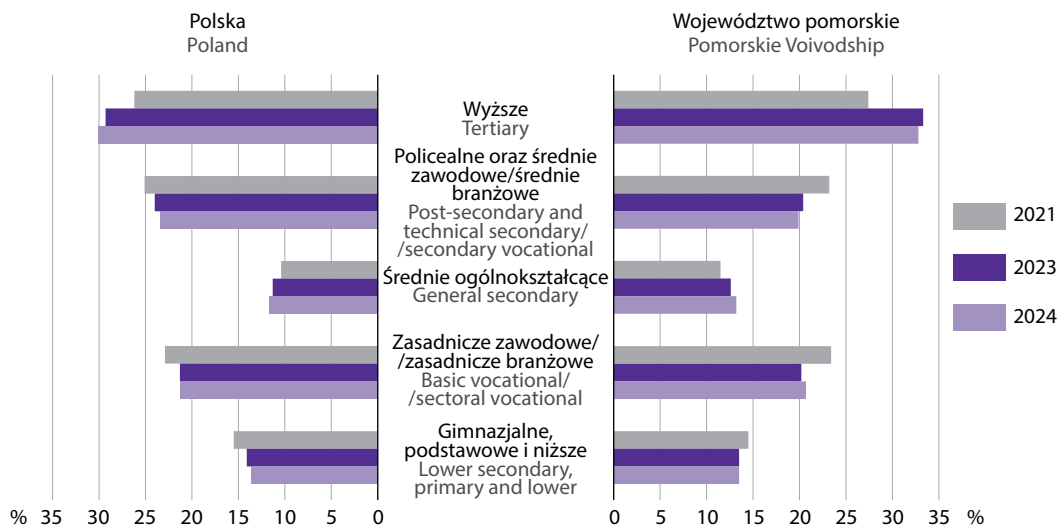
Mapa 22. Wychowanie przedszkolne w roku szkolnym 2023/24
 Map 22. Pre-primary education in the 2023/24 school year

Miarą dostępności wychowania przedszkolnego jest m.in. liczba dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym na 1000 dzieci w tej grupie wieku. Spośród gmin województwa pomorskiego wskaźnik ten przyjmował najwyższe wartości w gminach miejskich: Ustka (1399), Łeba (1324) oraz Puck (1302), zaś najniższe wartości zanotowano w gminach wiejskich: Malbork (284), Ustka (353) oraz Skórcz (485). Wartości wskaźnika bliskie lub przekraczające 1000 świadczą o dowożeniu dzieci spoza gminy do placówek położonych na jej terenie.

Wykres 19. Ludność ^a według poziomu wykształcenia według BAEL

Chart 19. Population ^a by level of educational attainment by LFS

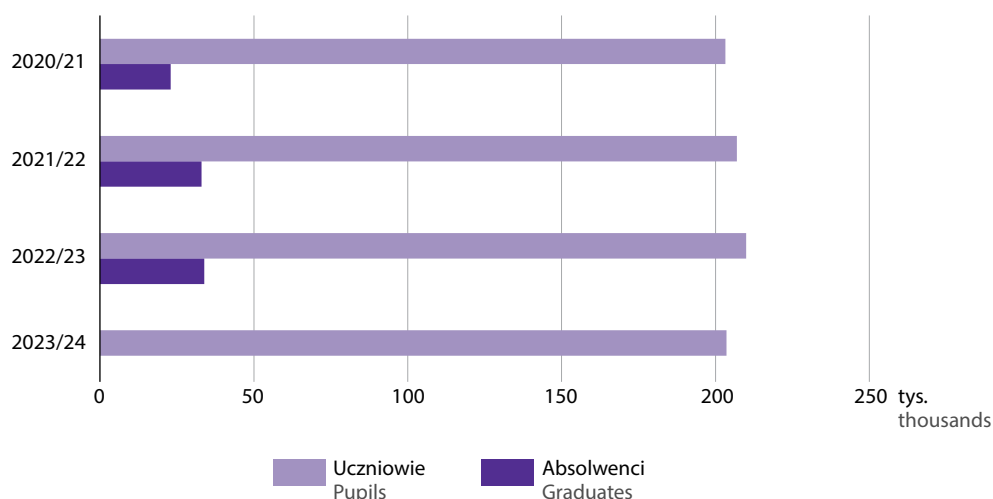
^a W wieku 15-89 lat.

^a Aged 15-89.

Według wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w 2024 r. w województwie pomorskim 32,8% osób w wieku 15-89 lat legitymowało się wykształceniem wyższym, co oznacza wzrost o 5,4 p.proc. w porównaniu z 2021 r. (w Polsce udział ten wyniósł 30,1% i wzrósł o 3,9 p.proc. w stosunku do 2021 r.). Zmniejszył się udział osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym oraz niższym – z 14,5% w 2021 r. do 13,5% w 2023 r. (w Polsce odpowiednio z 15,5% do 13,6%) oraz udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym / zasadniczym branżowym odpowiednio z 23,4% do 20,7% (w Polsce odpowiednio z 22,9% do 21,3%). Wykształcenie policealne oraz średnie zawodowe posiadało 19,9% mieszkańców województwa, natomiast najmniej osób w województwie legitymowało się wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 13,2% (w Polsce udział wyniósł odpowiednio 23,4% i 11,7%).

Wykres 20. Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych

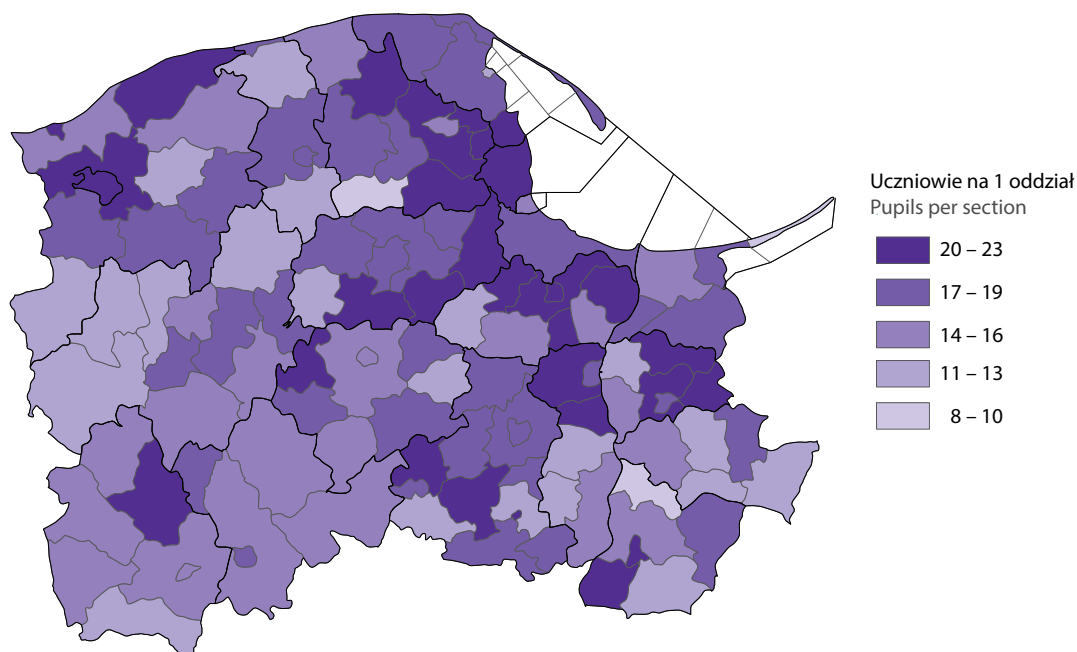
Chart 20. Pupils and graduates of primary schools

W roku szkolnym 2023/24 w szkołach podstawowych województwa pomorskiego (łącznie ze specjalnymi) uczęszczało 203,6 tys. dzieci i młodzieży, o 3,1% mniej niż w roku szkolnym 2022/23. W miastach do szkół podstawowych uczęszczało 126,6 tys. dzieci i młodzieży (o 3,8% mniej), natomiast na wsi uczęszczało 77,0 tys. osób (o 1,9% mniej).

Mapa 23. Uczniowie w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2023/24

Map 23. Pupils in primary schools in the 2023/24 school year

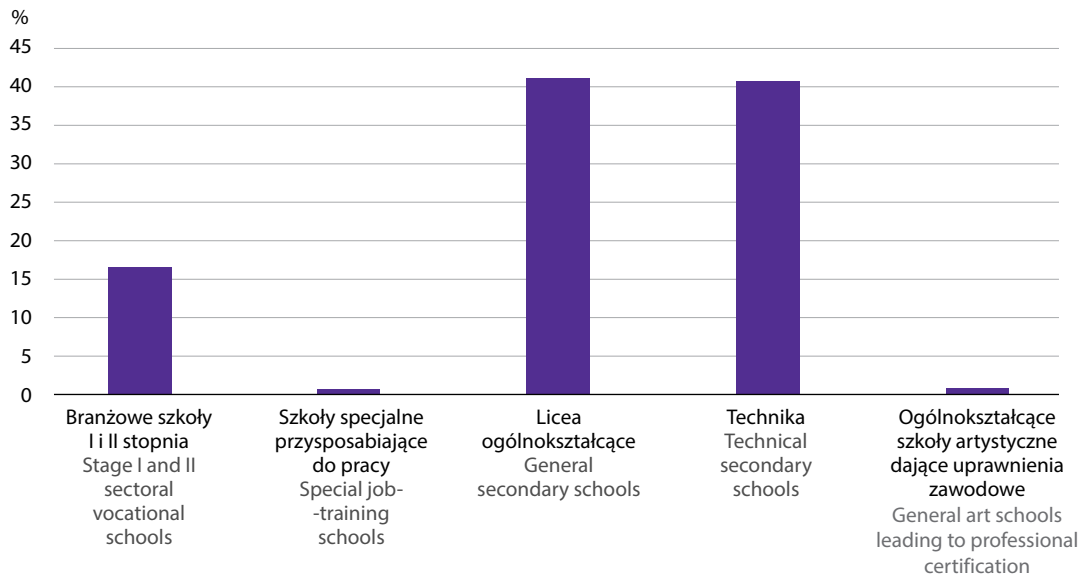

W roku szkolnym 2023/24 średnia wielkość oddziału w szkole podstawowej (łącznie ze specjalnymi) wyniosła 18 uczniów. Oddziały szkół wiejskich liczyły średnio po 16 uczniów, a w miastach 18 uczniów. Najmniej liczne oddziały szkół podstawowych funkcjonowały w gminie miejskiej Krynica Morska i w gminie wiejskiej Ryjewo (po 8 uczniów), a najliczniejsze w gminie miejskiej Kwidzyn oraz w gminie wiejskiej Pszczółki (po 23 uczniów).

Do szkół ponadpodstawowych zalicza się: specjalne szkoły przysposabiające do pracy, branżowe szkoły I stopnia, branżowe szkoły II stopnia, licea ogólnokształcące, technika, ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne.

Wykres 21. Uczniowie szkół ponadpodstawowych dla młodzieży według typów szkół w roku szkolnym 2023/24

Chart 21. Students of post-primary schools for youth by types of schools in the 2023/24 school year

W roku szkolnym 2023/24 do szkół ponadpodstawowych województwa pomorskiego uczęszczało 117,4 tys. uczniów, w tym 83,3% uczniów uczęszczało do szkół dających możliwość uzyskania świadectwa dojrzałości, a tym samym kontynuowania nauki w uczelniach.

Wśród szkół ponadpodstawowych dla młodzieży największą liczbę uczniów skupiały technika, do których uczęszczało 47,9 tys. młodzieży (40,8% ogólnej liczby uczniów szkół ponadpodstawowych dla młodzieży) oraz licea ogólnokształcące – 48,2 tys. osób (odpowiednio 41,1%).

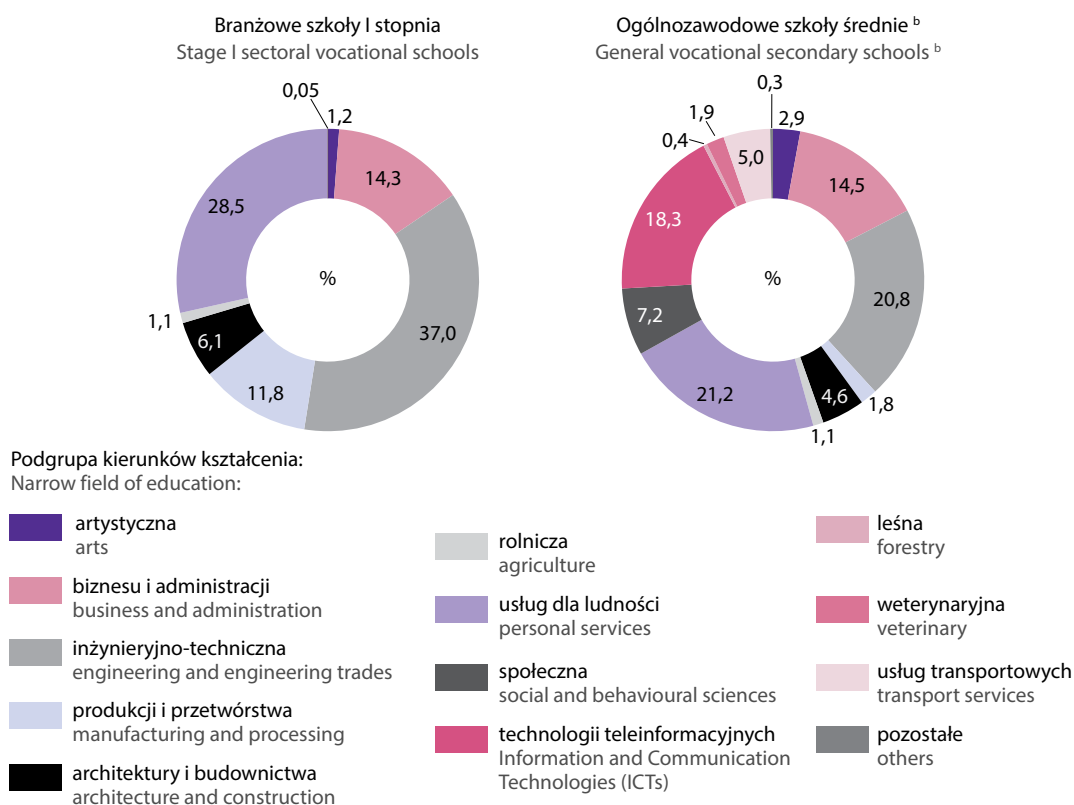
W 116 branżowych szkołach I i II stopnia kształciło się 19,5 tys. uczniów. Głównym celem tych szkół jest wykształcenie umiejętności przydatnych do pracy w określonym zawodzie. Do 30 specjalnych szkół przysposabiających do pracy uczęszczało 792 uczniów.

Odrębną grupę wśród szkół ponadpodstawowych stanowiły ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe. W roku szkolnym 2023/24 w województwie pomorskim w 6 placówkach tego typu zawód zdobywało 974 uczniów (w tym 87,0% stanowiły kobiety).

Do 76 szkół policealnych w roku szkolnym 2023/24 uczęszczało 15650 uczniów (w tym 73,4% stanowiły kobiety).

Wykres 22. Absolwenci szkół zawodowych dla młodzieży według podgrup kierunków kształcenia ^a w roku szkolnym 2022/23

Chart 22. Graduates of vocational schools for youth by narrow fields of education ^a in the 2022/23 school year

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Branżowe szkoły II stopnia, technika i ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Stage II sectoral vocational schools, technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

Najwięcej absolwentów branżowych szkół I stopnia ukończyło kierunki kształcenia z podgrupy inżynieryjno-technicznej oraz usług dla ludności – odpowiednio 37,0% i 28,5% ogólnej liczby absolwentów tego typu szkół. Absolwenci szkół ogólnozawodowych najczęściej kończyli kierunki z podgrupy usług dla ludności – 21,2% i inżynieryjno-technicznej – 20,8%, a także kierunki z podgrupy technologii teleinformatycznych – 18,3% oraz biznesu i administracji – 14,5%, które najczęściej kończyli absolwenci techników.

Tablica 10. Osoby, które przystąpiły/zdały egzamin maturalny ^a
Table 10. Number of persons who sat/passed the matriculation examination ^a

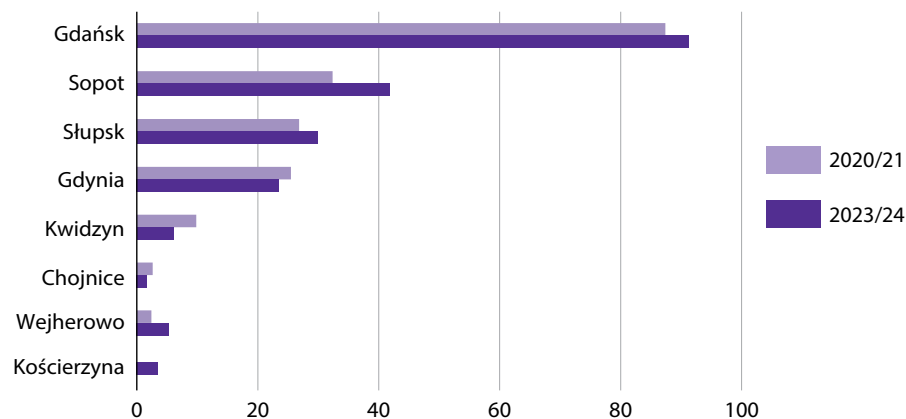
Wyszczególnienie Specification	2021	2023	2024
Kobiety: Females:			
przystąpiło do egzaminu maturalnego sat the matriculation examination	9412	8816	8418
zdało egzamin maturalny passed the matriculation examination	6783	7489	6955
Mężczyźni: Males:			
przystąpiło do egzaminu maturalnego sat the matriculation examination	7810	7099	7070
zdało egzamin maturalny passed the matriculation examination	5538	5804	5920

^a Od 2023 r. egzamin maturalny przeprowadzany jest w dwóch formułach – starej (obowiązującej od 2015 r.) i w nowej (obowiązującej od 2023 r.). W 2023 r. podano łącznie liczbę osób zdających egzamin maturalny według nowej i starej formuły.

^a Since 2023, the matriculation examination has been carried out in two formats – the old one (in force since 2015) and the new one (in force since 2023). In 2023, the total number of persons taking the matriculation examination in both formats was reported.

W 2024 r. w województwie pomorskim egzamin maturalny zdało 83,1% uczniów, którzy do niego przystąpili (o 0,4 p.proc. mniej niż w 2023 r.), w tym 83,7% mężczyzn i 82,6% kobiet.

Wykres 23. Studenci studiów stacjonarnych w miejscowościach akademickich na 1000 ludności
Chart 23. Students in full-time programmes in academic towns per 1,000 population

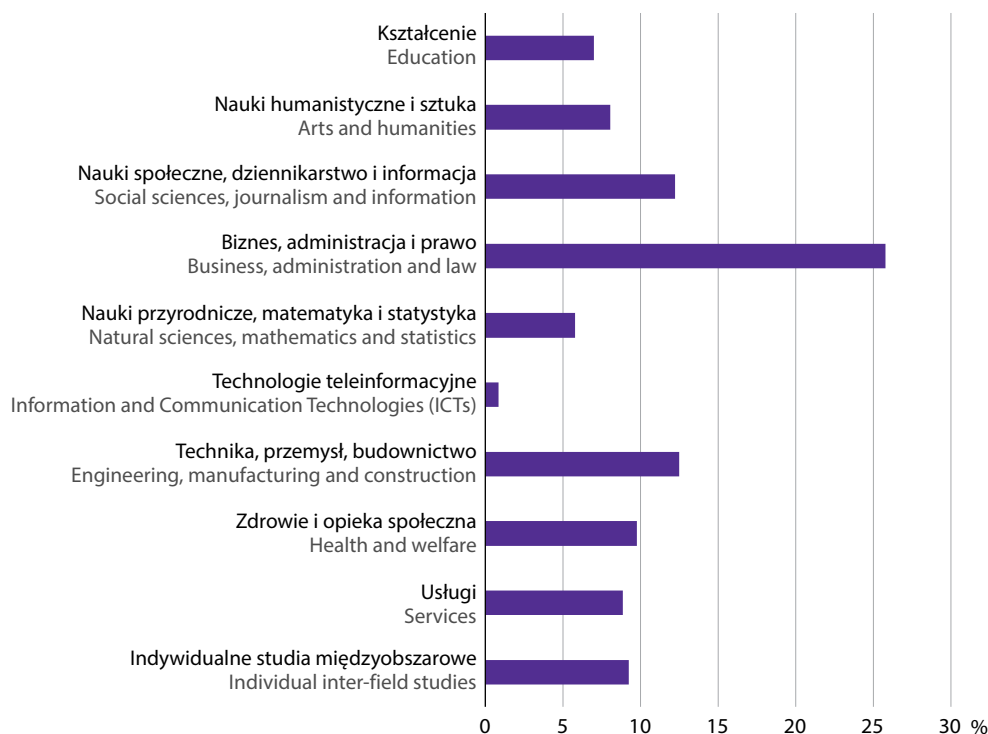
Uwaga. Uszeregowano malejąco według liczby studentów stacjonarnych na 1000 ludności w roku akademickim 2020/21.

Note. Listed in descending order by number of students in full-time programmes per 1,000 population in the 2020/21 academic year.

W województwie pomorskim w roku akademickim 2023/24 w 24 uczelniach kształciło się 88,5 tys. studentów. Liczba uczelni województwa pomorskiego stanowiła 7,0% wszystkich polskich uczelni, a liczba studentów województwa pomorskiego (łącznie z cudzoziemcami) 7,1% ogólnej liczby studentów w Polsce.

Największe pod względem liczby studentów uczelnie w województwie pomorskim to placówki publiczne zlokalizowane na terenie Trójmiasta. Wśród nich od lat największymi uczelniami są: Uniwersytet Gdański, na którym w roku akademickim 2023/24 studiowało 19,7 tys. studentów, co stanowiło 22,3% ogólnej liczby studentów z całego województwa, Politechnika Gdańska, na której kształciło się 14,4 tys. osób (odpowiednio 16,3%) oraz Gdański Uniwersytet Medyczny – 6,6 tys. osób (7,5%). Wśród uczelni niepublicznych od kilku lat największą pod względem liczby studentów jest Uniwersytet WSB Merito w Gdańsku, w której w roku akademickim 2023/24 studiowało 17,5 tys. osób (19,8% ogólnej liczby studentów w województwie pomorskim).

Wykres 24. Absolwenci uczelni według grup kierunków kształcenia ^a w roku akademickim 2022/23
Chart 24. Graduates by broad fields of education ^a in the 2022/23 academic year

^a Absolwenci, którzy uzyskali dyplomy ukończenia studiów w 2023 r. Łącznie z cudzoziemcami. Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

^a Graduates who obtained higher education diplomas in 2023. Including foreigners. According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

W roku akademickim 2022/23 dyplomy ukończenia studiów w województwie pomorskim otrzymało 20,3 tys. absolwentów (łącznie z cudzoziemcami), co stanowiło 7,0% ogólnej liczby absolwentów z całego kraju. Najwięcej z nich ukończyło kierunki z grupy: Biznes, administracja i prawo – 25,8% ogólnej liczby absolwentów (dominowali tu absolwenci kierunków: zarządzanie, finanse i rachunkowość oraz logistyka), Technika, przemysł, budownictwo – 12,5% (najwięcej absolwentów ukończyło kierunek architektura oraz budownictwo) oraz Nauki społeczne, dziennikarstwo i informacja – 12,2% (najwięcej absolwentów ukończyło kierunki: ekonomia, kryminologia oraz psychologia).

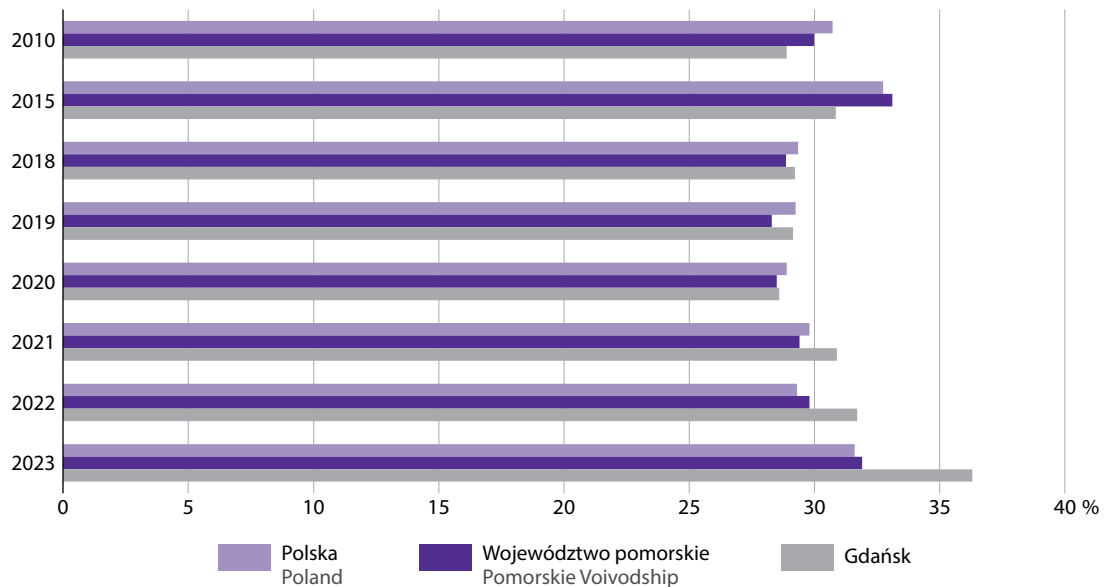
Według stanu w dniu 30 września 2023 r. w województwie pomorskim działało 50 szkół dla dorosłych (3 szkoły podstawowe i 47 liceów ogólnokształcących). W szkołach podstawowych uczyły się 72 osoby, a w liceach ogólnokształcących – 7918 osób dorosłych.

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) wskazują, że w 2024 r. udział osób w wieku 25-64 lata uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu w województwie pomorskim był wyższy niż średni udział w Polsce – 10,6% wobec 10,0% (w 2021 r. 6,8% wobec 5,6%). Wskaźnik ten ukazuje zarówno uczestnictwo w edukacji formalnej, jak i pozaformalnej, obejmującej różnego rodzaju kursy, warsztaty i szkolenia w miejscu pracy lub poza nim.

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na edukację, tj. oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą, w 2023 r. wyniosły w Polsce 121,5 mld zł, w województwie pomorskim 7,7 mld zł, natomiast w Gdańsku – 1,7 mld zł, co stanowiło odpowiednio 31,6%, 31,9% i 36,3% wydatków tych budżetów ogółem (w porównaniu z 2022 r. odnotowano odpowiednio wzrost o 2,3 p.proc., o 2,1 p.proc. i o 4,6 p.proc.). Największy udział w wydatkach miały wynagrodzenia nauczycieli oraz pozostałych pracowników szkół i placówek oświatowych.

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na szkolnictwo wyższe i naukę są stosunkowo niewielkie. W 2023 r. wyniosły one w Polsce 60,8 mln zł, w województwie pomorskim – 0,9 mln zł, a w Gdańsku – 0,4 mln zł (w porównaniu z 2022 r. odnotowano odpowiednio spadek o 0,7% oraz wzrost o 19,5% i o 49,4%).

Wykres 25. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na edukację
Chart 25. Educational expenditure of budgets of local governments units

Zasoby pracy

Labour resources

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w 2024 r. w województwie pomorskim wykazały w skali roku wzrost wskaźnika zatrudnienia wśród kobiet i spadek wśród mężczyzn, wzrost stopy bezrobocia oraz wzrost obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi.

W końcu października 2024 r. liczba pracujących w gospodarce narodowej w województwie pomorskim była wyższa niż w analogicznym okresie 2023 r.

W 2024 r. napływ do bezrobocia rejestrowanego oraz liczba osób wykreślonych z rejestru były wyższe niż w 2023 r. W skali roku stopa bezrobocia rejestrowanego pozostała na niezmiennym poziomie. W porównaniu z 2023 r. wyższa była liczba ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców do urzędów pracy w województwie pomorskim.

Źródłem danych kwartalnych o **ludności aktywnej zawodowo** (tj. pracujących i bezrobotnych według definicji Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz wytycznych Eurostatu) oraz o **osobach biernych zawodowo**, tj. tych, którzy pozostają poza siłą roboczą jest Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Od 1 kwartału 2021 r. w BAEL wprowadzono zmiany metodologiczne wynikające z wdrożenia rozporządzenia ramowego dla statystyki społecznej, tj. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r. oraz jego aktów implementacyjnych. Zmiany dotyczyły m.in. zakresu podmiotowego badania (badanie zasadnicze obejmuje osoby w wieku 15–89 lat, do 2020 r. były to osoby w wieku 15 lat i więcej) oraz definicji i sposobu wyodrębniania poszczególnych populacji osób na rynku pracy, tj. pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo. Na potrzeby analiz porównawczych zaprezentowano przeliczone dane BAEL dla lat wcześniejszych, z uwzględnieniem definicji obowiązujących od 2021 r. Wyniki BAEL za lata 2021–2023 zostały uogólnione na podstawie danych o ludności rezydującej Polski zamieszkałej w mieszkaniach i pochodzących z bilansów opracowanych na podstawie NSP 2021 i nie są w pełni porównywalne z danymi prezentowanymi w poprzednich edycjach.

Aktywność ekonomiczna ludności

Według wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w 2024 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie pomorskim liczyła 1137 tys. osób i wzrosła w porównaniu z 2023 r. o 0,4%, a w odniesieniu do 2021 r. – o 1,4%. Wśród osób aktywnych zawodowo większość stanowili mężczyźni (53,7%) oraz osoby mieszkające w miastach (62,5%).

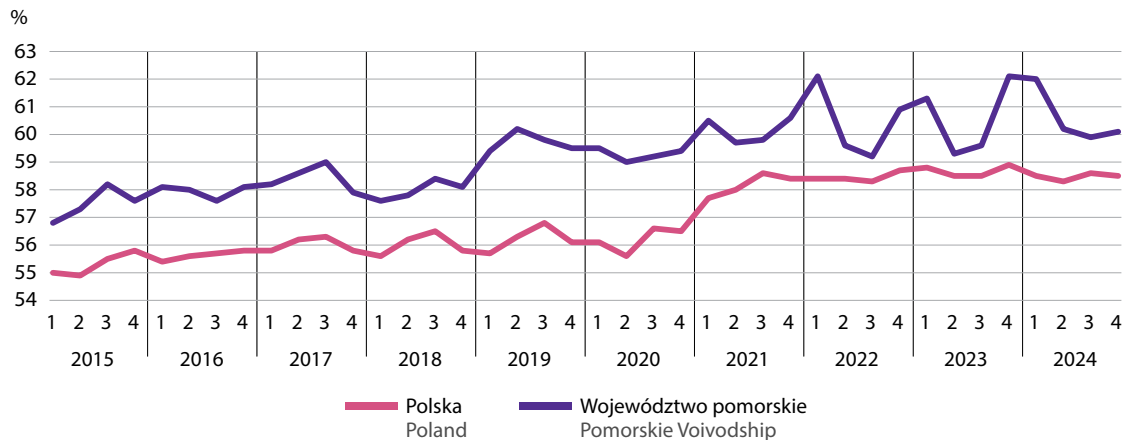
Tablica 11. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat według BAEL (przeciętne w roku)
Table 11. Economic activity of the population aged 15-89 by LFS (annual averages)

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024	2024 Polska Poland
Aktywni zawodowo w tys. Economically active persons in thousands	1058	1108	1133	1137	17743
pracujący employed persons	988	1073	1111	1112	17231
bezrobotni ^a unemployed persons ^a	70	35	22	24	512
Bierni zawodowo w tys. Economically inactive persons in thousands	784	762	737	741	12607
Współczynnik aktywności zawodowej w % Activity rate in %	57,4	59,3	60,6	60,5	58,5
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	53,6	57,4	59,4	59,2	56,8
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	6,6	3,2	1,9	2,1	2,9

a Osoby w wieku 15-74 lata.
a Persons aged 15-74.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

W 4 kwartale 2024 r. w województwie pomorskim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 60,1% (w kraju 58,5%), co oznacza spadek w odniesieniu do 4 kwartału 2023 r. i 2021 r. odpowiednio o 2,0 p.proc. i o 0,5 p.proc. (w kraju odpowiednio spadek o 0,4 p.proc. i wzrost o 0,1 p.proc.). W analizowanym okresie w województwie pomorskim wyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (65,3% wobec 55,2%).

Wykres 26. Współczynnik aktywności zawodowej ^a według kwartałówChart 26. Activity rate ^a by quarters

^a Dotyczy ludności w wieku 15-89 lat.
^a Concerns population aged 15-89 years.

W strukturze ludności w wieku 15-89 lat według statusu na rynku pracy w 2024 r. w skali roku udział pracujących zmniejszył się o 0,2 p.proc. do 59,2%, a udział bezrobotnych zwiększył się o 0,1 p.proc. do 1,3%. Natomiast w porównaniu z 2021 r. udział pracujących wzrósł o 0,2 p.proc., a udział bezrobotnych zmniejszył się o 0,1 p.proc. W kraju udział osób pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15-89 lat zmniejszył się o 0,2 p.proc. (do 56,8%) w porównaniu z 2023 r. i zwiększył się o 0,6 p.proc. w stosunku do 2021 r., natomiast udział osób bezrobotnych pozostał na niezmiennym w skali roku poziomie i wyniósł 1,7%, a w porównaniu z 2021 r. był niższy o 0,3 p.proc.

W 2024 r. liczba osób pracujących w województwie pomorskim wyniosła 1112 tys. i w ujęciu rocznym wzrosła o 0,1%. Liczba pracujących kobiet wzrosła o 1,2%, a liczba pracujących mężczyzn była niższa o 0,8%. W stosunku do 2021 r. zaobserwowano wzrost liczby pracujących o 1,6% – liczba pracujących kobiet wzrosła o 5,3%, a liczba pracujących mężczyzn była niższa o 1,5%.

Jako osoby zatrudnione w województwie pomorskim pracowało 82,6% osób pracujących (w kraju 81,0%). Spośród pracowników najemnych 84,2% posiadało umowę na czas nieokreślony (w kraju 84,8%).

W 2024 r. wśród osób pracujących mniejszy udział miały kobiety (46,5%). Biorąc pod uwagę wiek pracujących najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały, podobnie jak w 2021 r., osoby z najmłodszej grupy wiekowej (15-24 lata). Udział pracujących z grupy wiekowej 15-24 lata wyniósł 5,4% i zwiększył się w skali roku o 0,2 p.proc., a w stosunku do 2021 r. zmniejszył się o 0,4 p.proc. Najliczniej wśród osób pracujących była reprezentowana grupa wiekowa 35-44 lata (28,3%), choć udział tej grupy zmniejszył się o 1,1 p.proc. w porównaniu z 2023 r. i o 0,2 p.proc. w porównaniu z 2021 r. Najbardziej wzrósł udział osób w wieku 45-54 lata (o 1,2 p.proc. w porównaniu z 2023 r. i o 3,0 p.proc. w stosunku do 2021 r.) i wyniósł 25,9%.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Wskaźnik zatrudnienia w województwie pomorskim w 2024 r. wyniósł 59,2% (w kraju – 56,8%). W odniesieniu do 2023 r. odnotowano spadek omawianego wskaźnika na wsi z 61,5% do 60,7% oraz wzrost w miastach z 58,2% do 58,3%.

Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniają jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

W 2024 r. liczba bezrobotnych w województwie pomorskim ukształtowała się na poziomie 24 tys. i w ujęciu rocznym zwiększyła się o 9,1%, a w porównaniu z 2021 r. była niższa o 7,7%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w 2024 r. w województwie pomorskim wyniósł 6,0 miesiąca (w kraju – 7,8 miesiąca) i był krótszy niż przed rokiem o 0,3 miesiąca oraz o 2,3 miesiąca niż w 2021 r.

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Stopa bezrobocia w 2024 r. w województwie pomorskim ukształtowała się na poziomie 2,1% i była niższa o 0,8 p.proc. od wskaźnika ogólnokrajowego. W skali roku stopa bezrobocia zwiększyła się o 0,2 p.proc., a w odniesieniu do 2021 r. była niższa o 0,2 p.proc. (w Polsce odpowiednio wzrost o 0,1 p.proc. i spadek o 0,5 p.proc.). Stopa bezrobocia wśród kobiet w województwie pomorskim w 2024 r. wyniosła 1,7%.

W omawianym okresie zbiorowość biernych zawodowo liczyła 741 tys. osób i stanowiła 39,5% ogólnej liczby mieszkańców województwa w wieku 15-89 lat (w kraju odpowiednio 12607 tys. i 41,5%). Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo zwiększyła się o 0,5%, a w stosunku do 2021 r. zmniejszyła się o 0,3% (w kraju odpowiednio wzrost o 0,5% i spadek o 1,3%). Większość osób biernych zawodowo to kobiety, których udział wyniósł 60,3%. Najczęściej deklarowaną przyczyną bierności wśród osób w wieku 15-74 lata była emerytura – dotyczyła ona 49,2% osób biernych zawodowo w tym wieku w województwie.

W 2024 r. na 1000 pracujących przypadało 688 osób bezrobotnych i biernych zawodowo (wobec 683 osób w 2023 r. i 702 osób w 2021 r.). Relacja osób niepracujących do pracujących była drugą najniższą po województwie mazowieckim wartością w kraju.

Pracujący

Dane o **pracujących w gospodarce narodowej** (stan na ostatni dzień miesiąca) od grudnia 2022 r. są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych. Dane dotyczą pracujących we wszystkich podmiotach gospodarki narodowej.

Dane o pracujących dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Do pracujących zalicza się:

- 1) pracowników najemnych, czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór) lub stosunku służbowego na czas określony i nieokreślony, w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) członków spółdzielni produkcji rolnej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 5) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Według stanu w dniu 31 października 2024 r. liczba pracujących w gospodarce narodowej w województwie pomorskim (według miejsca zamieszkania) wyniosła 929,7 tys. osób (6,2% ogólnej liczby pracujących w Polsce) i w skali roku wzrosła o 0,6%. Wśród pracujących przeważali mężczyźni – 52,4%.

Zdecydowaną większość pracujących stanowili pracownicy najemni – 79,8%, natomiast udział pracujących na własny rachunek łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin wyniósł 20,1%. Wśród pracowników najemnych przeważały kobiety (50,7%), a wśród pracujących na własny rachunek mężczyźni (64,4%).

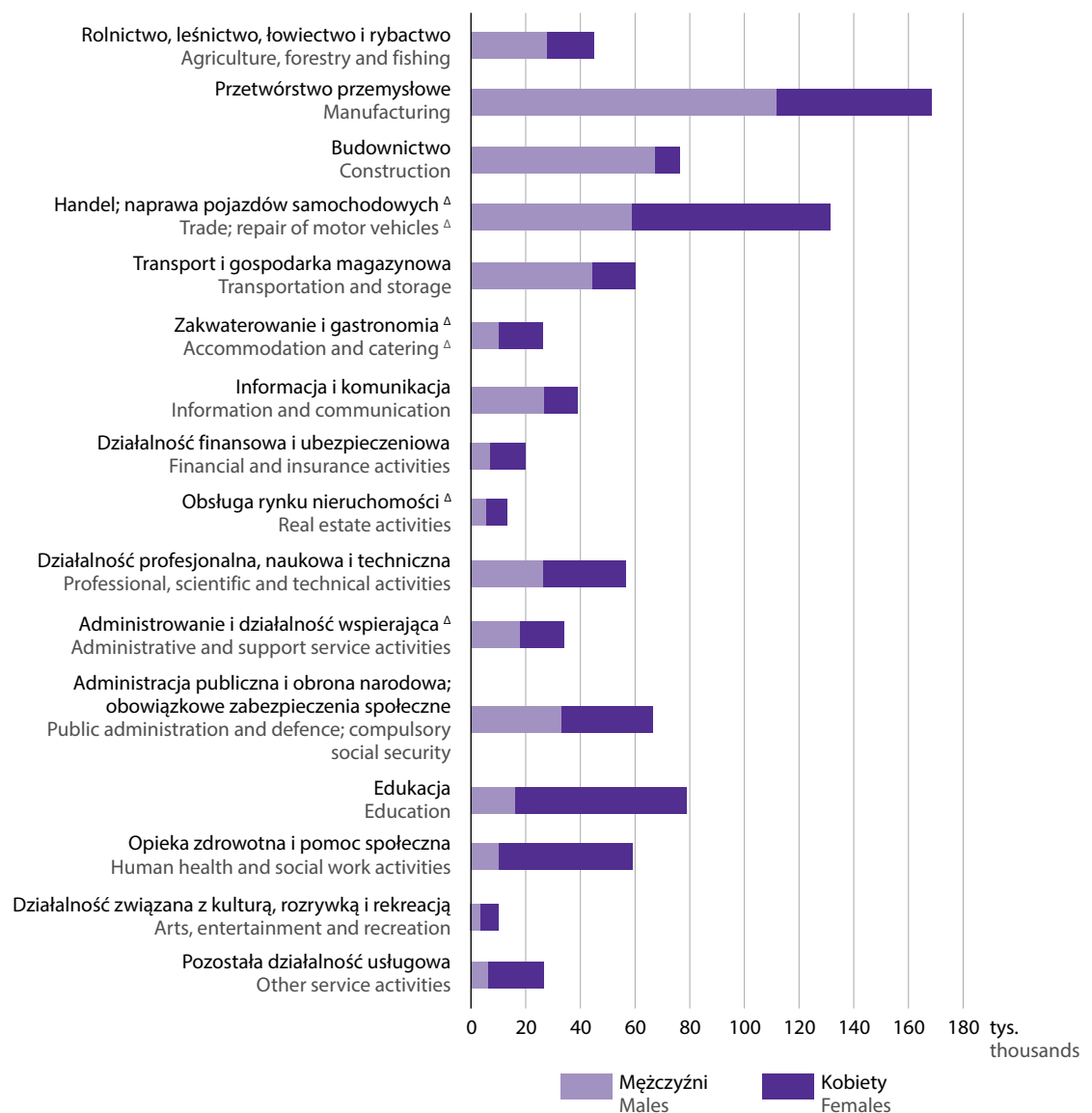
Najwięcej osób pracowało w przetwórstwie przemysłowym (18,1% ogólnej liczby pracujących), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (14,1%) oraz w budownictwie (8,2%). W porównaniu z październikiem 2023 r. wzrost liczby pracujących wystąpił m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii i w pozostałej działalności usługowej (po 3,6%), w edukacji (o 2,8%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 2,7%), natomiast spadek odnotowano m.in. w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 4,0%), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,4%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 0,4%).

Najwyższy udział mężczyzn odnotowano wśród pracujących w budownictwie (88,3%), natomiast najwięcej kobiet pracowało w podmiotach prowadzących działalność w zakresie opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (82,7%).

Wykres 27. Pracujący w gospodarce narodowej według wybranych sekcji PKD i płci w 2024 r.

Stan w dniu 31 października

Chart 27. Employed persons in the national economy by selected PKD/NACE sections and sex in 2024
As of 31 October

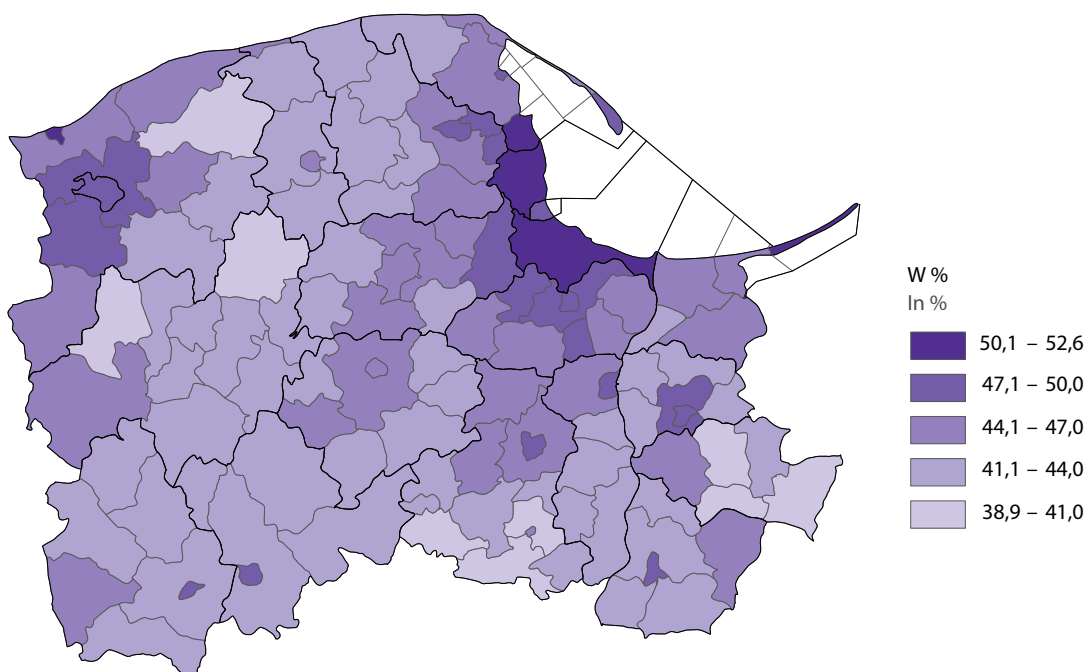
W większości gmin województwa pomorskiego wśród pracujących przeważali mężczyźni. Wyższym udziałem pracujących kobiet niż mężczyzn charakteryzowały się jedynie gminy miejskie: Krynica Morska (52,6%), Ustka (52,4%), Gdynia (50,7%) i Gdańsk (50,2%) oraz gmina wiejska Kosakowo (51,0%). Najniższy udział kobiet odnotowano w gminach wiejskich Stary Dzierżgoń (38,9%), Stary Targ (39,1%) i Mikołajki Pomorskie (39,4%).

Mapa 24. Udział kobiet w ogólnej liczbie pracujących w gospodarce narodowej według gminy zamieszkania w 2024 r.

Stan w dniu 31 października

Map 24. Share of women in the total number of employed persons in the national economy by gmina of residence in 2024

As of 31 October

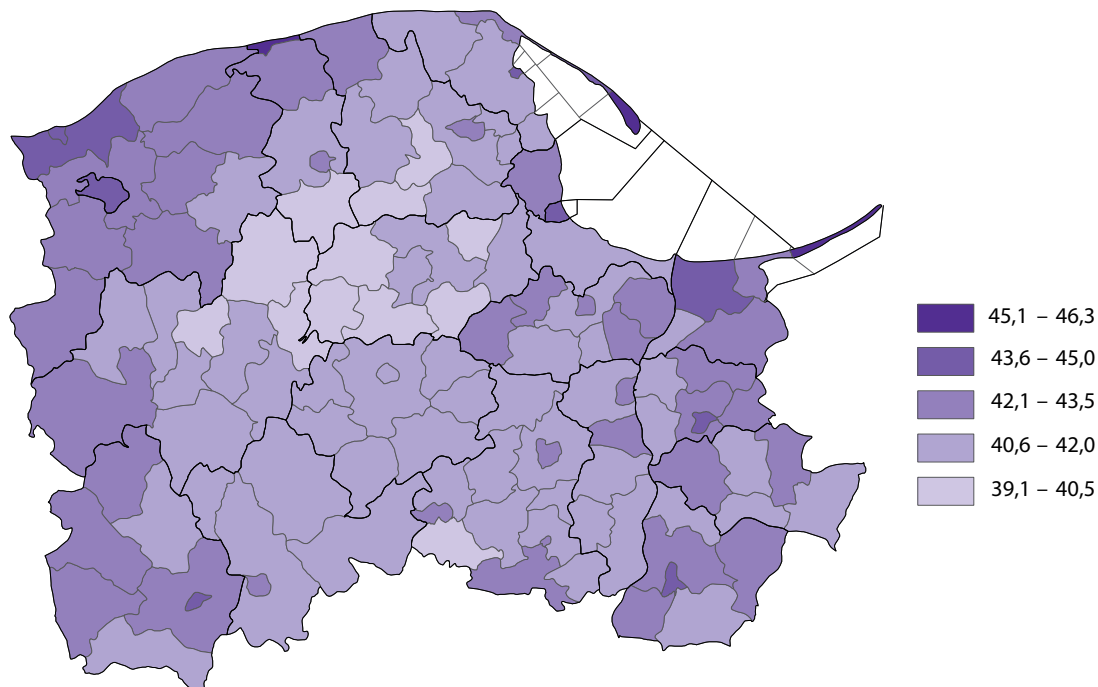
W końcu października 2024 r. średnia i mediana wieku pracujących w gospodarce narodowej w województwie pomorskim wyniosły odpowiednio 42,1 roku i 41,0 lat (w Polsce 42,8 roku i 42,0 lata). Średnia wieku pracujących mężczyzn była wyższa niż kobiet (42,3 roku wobec 41,9 roku), natomiast mediana wieku dla obu płci wyniosła 41,0 lat. Wśród gmin województwa pomorskiego najwyższą średnią wieku pracujących odnotowano w gminach miejskich: Krynica Morska (46,3 roku) oraz Hel i Łeba (po 46,1 roku), a najniższą w gminach wiejskich: Borzytuchom (39,1 roku), Sierakowice (39,5 roku) i Stężycza (39,8 roku). Mediana wieku pracujących ukształtowała się na poziomie od 39,0 lat w gminach wiejskich: Borzytuchom, Osieczna, Sierakowice, Stężycza i Sulęcyno do 47,0 lat w gminach miejskich Hel i Krynica Morska.

Mapa 25. Średnia wieku pracujących w gospodarce narodowej według gminy zamieszkania w 2024 r.

Stan w dniu 31 października

Map 25. Average age of employed persons in the national economy by gmina of residence in 2024

As of 31 October

Bezrobocie rejestrowane

Dane o bezrobotnych zarejestrowanych podano na podstawie badania, które opiera się na rejestracji osób w powiatowych urzędach pracy. Osoby te muszą spełniać kryteria przedstawione w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 475), w której określono je jako bezrobotne oraz w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167, z późn. zm.).

W końcu grudnia 2024 r. w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego zarejestrowanych było 42,9 tys. osób bezrobotnych, co w stosunku do grudnia 2023 r. oznacza wzrost o 0,1 tys. osób (o 0,3%). Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 58,1% i w porównaniu z 2023 r. zmniejszył się o 1,6 p.proc.

W skali roku wzrost liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano w ośmiu powiatach, w tym największy w Gdyni (o 14,7%). Spadek odnotowano w jedenastu powiatach, w tym największy w powiecie sztumskim (o 8,5%). W powiecie starogardzkim liczba bezrobotnych zarejestrowanych pozostała na tym samym poziomie. W Gdańsku liczba bezrobotnych zarejestrowanych wyniosła 6,4 tys. osób i wzrosła o 2,4% w porównaniu z 2023 r.

W końcu grudnia 2024 r. w województwie pomorskim prawa do zasiłku nie posiadało 35,9 tys. (83,7%) bezrobotnych zarejestrowanych (przed rokiem odpowiednio 35,7 tys. i 83,5%). W Polsce prawa do zasiłku nie posiadało 664,0 tys. osób (84,5% bezrobotnych zarejestrowanych).

W 2024 r. liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych w województwie pomorskim wyniosła 75,9 tys. osób, o 0,2% więcej niż przed rokiem, a z ewidencji bezrobotnych wyłączono 75,8 tys. osób, o 0,6% więcej niż w 2023 r.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie na koniec grudnia 2024 r. ukształtowała się na poziomie 4,6% i nie zmieniła się w ujęciu rocznym. W Polsce stopa bezrobocia wyniosła 5,1% (analogicznie jak w 2023 r.).

W porównaniu z 2023 r. stopa bezrobocia zmniejszyła się w dziewięciu powiatach, a najbardziej w powiecie nowodworskim (o 0,7 p.proc.), natomiast wzrosła w ośmiu powiatach, w tym najbardziej powiecie kwidzyńskim i wejherowskim oraz w Gdyni (po 0,3 p.proc.). W powiatach: chojnickim, gdańskim i starogardzkim stopa bezrobocia pozostała na niezmiennym w skali roku poziomie.

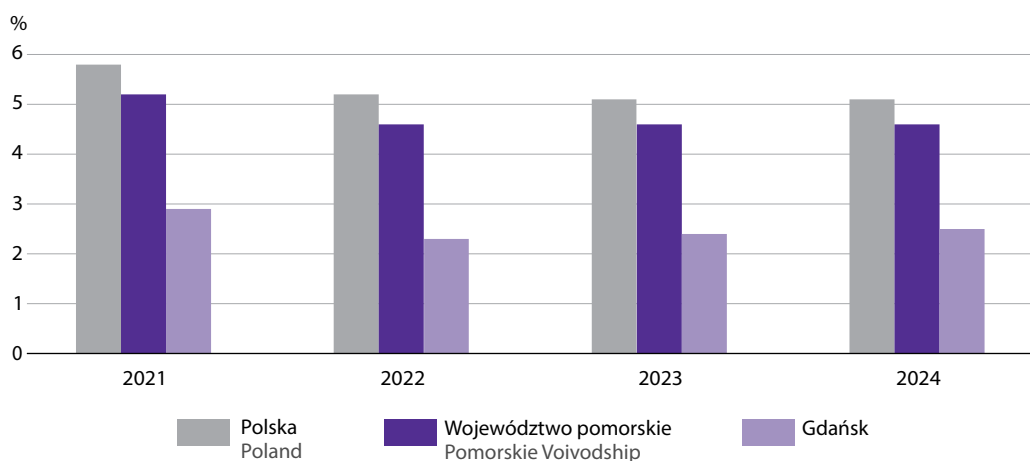
Najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego odnotowano w powiecie nowodworskim – 10,7% (w grudniu 2023 r. – 11,4%) oraz lęborskim – 10,3% (w grudniu 2023 r. – 10,6%), natomiast najniższą w Sopocie – 2,1% (w grudniu 2023 r. – 1,9%). W Gdańsku stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 2,5% i była o 0,1 p.proc. wyższa od zanotowanej w końcu 2023 r.

Wykres 28. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 28. Registered unemployment rate

As of 31 December

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

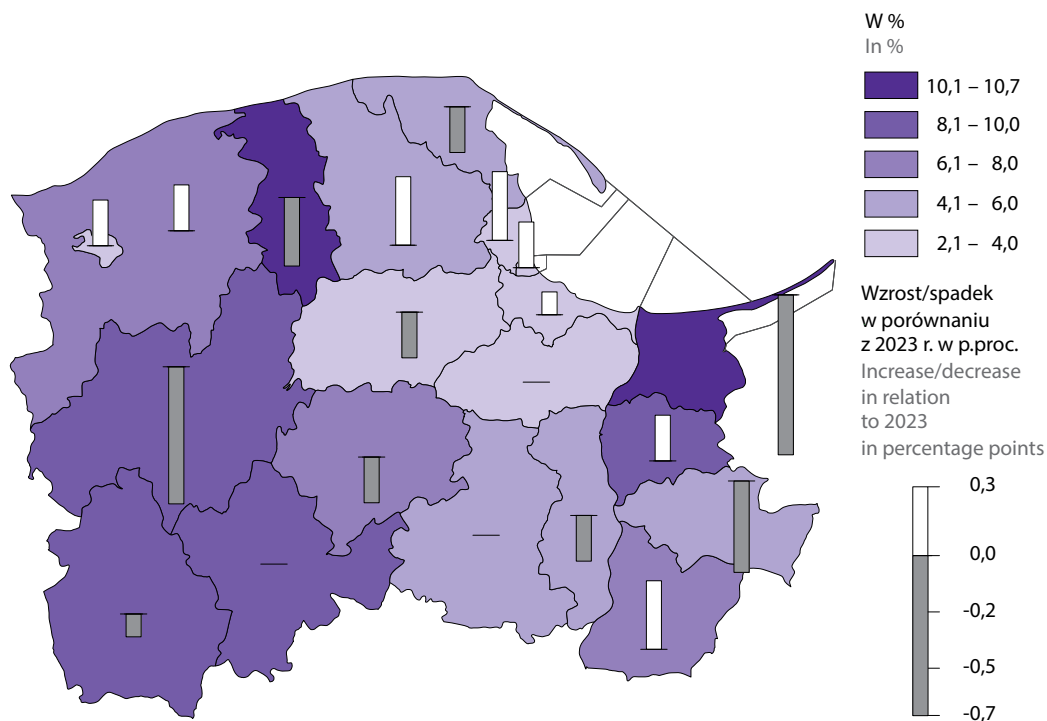
W obliczeniach stopy bezrobocia uwzględniono pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (od 2022 r. na podstawie administracyjnych źródeł danych) wyszacowanych od 2020 r. w oparciu o wyniki PSR 2020, w wyniku czego dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Mapa 26. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 26. Registered unemployment rate in 2024

As of 31 December

Większość bezrobotnych zarejestrowanych osób to mieszkańcy miast. W 2024 r. w województwie pomorskim ich udział wyniósł 55,8% (24,0 tys. osób) i w porównaniu z 2023 r. zwiększył się o 1,0 p.proc. W Polsce udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 54,3% (427,2 tys. osób). Bezrobotni zarejestrowani mieszkający na wsiach województwa pomorskiego stanowili 44,2% (19,0 tys.) ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych wobec 45,2% (19,3 tys.) w 2023 r. (w kraju w 2024 r. odpowiednio 45,7% i 358,9 tys. osób).

W końcu grudnia 2024 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych zarejestrowanych stanowiły osoby w wieku 35-44 lata – 11,0 tys. (w kraju – 201,9 tys.), a ich udział nie zmienił się w skali roku i wyniósł 25,5%. Najwyższy udział osób z tej grupy wiekowej w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano w Sopocie (31,5%) oraz w Gdyni (27,8%), a najniższy w powiecie kartuskim (21,5%). W Gdańsku udział bezrobotnych osób w wieku 35-44 lata w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 27,5%.

Osób bezrobotnych z najmłodszej grupy wiekowej (18-24 lata) zarejestrowano w 2024 r. w województwie pomorskim 6,1 tys. (w kraju – 101,9 tys.), a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w województwie zmniejszył się w skali roku o 0,1 p.proc. i wyniósł 14,3%. Wśród powiatów województwa pomorskiego największy udział tej grupy wiekowej w strukturze bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano w powiecie kartuskim – 24,4%, a najmniejszy w Sopocie – 3,1%. W Gdańsku udział ten wyniósł 6,7%.

Osoby w wieku 55 lat i więcej stanowiły 15,0% (6,4 tys. osób) bezrobotnych zarejestrowanych w 2024 r. w województwie (w kraju – 16,4%, 128,8 tys. osób), o 0,1 p.proc. mniej niż w 2023 r. Największy udział bezrobotnych osób z tej grupy wiekowej odnotowano w Sopocie (19,3%), a najmniejszy w powiecie kartuskim (11,8%). W Gdańsku udział ten wyniósł 18,1%.

W końcu 2024 r. w urzędach pracy województwa pomorskiego zarejestrowanych było 1,9 tys. absolwentów, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 4,4% (w kraju odpowiednio 31,9 tys. i 4,1%) i w stosunku do 2023 r. zwiększył się o 0,1 p.proc.

W 2024 r. większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy stanowiły osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. W województwie pomorskim dwie najliczniejsze grupy to osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (25,9%; w kraju 25,8%) oraz zasadnicze zawodowe/zasadnicze branżowe (24,9%; w kraju – 24,5%). Wykształcenie policealne i średnie zawodowe/średnie branżowe posiadało 20,8% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (w Polsce – 22,4%). Udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych osób z wykształceniem wyższym wyniósł 15,1% (w kraju – 14,8%). Najmniej osób bezrobotnych legitymowało się świadectwem ukończenia szkoły średniej ogólnokształcącej – 13,2% (w kraju – 12,5%).

W Gdańsku najwięcej osób bezrobotnych posiadało wykształcenie wyższe – 29,2% (wzrost o 0,4 p.proc. w porównaniu z 2023 r.), a najmniej wykształcenie zasadnicze zawodowe/zasadnicze branżowe – 13,1% (spadek o 0,1 p.proc.).

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu grudnia 2024 r. stanowili 79,4% ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w województwie pomorskim (79,9% w 2023 r.). W Polsce udział tej grupy osób wyniósł 80,7%. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, których udział wyniósł 43,4% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (w kraju – 48,6%), co oznacza wzrost o 0,1 p.proc. w stosunku do 2023 r. Zwiększył się również udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia – o 0,9 p.proc. do 25,4% (w kraju – 26,9%). Zmniejszył się natomiast udział osób posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia – o 1,6 p.proc. do 16,6% (w kraju – 14,3%), osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami – o 1,4 p.proc. do 8,4% (w kraju – 6,3%), osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej – o 0,1 p.proc. do 0,8% (w kraju – 1,4%) oraz osób bezrobotnych do 25 roku życia – o 0,1 p.proc. do 14,3% (w kraju – 13,0%).

W 2024 r. pracodawcy z terenu województwa pomorskiego zgłosili do urzędów pracy 94,3 tys. ofert pracy, o 5,0% więcej niż w 2023 r. Oferty z sektora prywatnego stanowiły 88,3% ogólnej liczby ofert zgłoszonych w województwie.

W końcu grudnia 2024 r. na 1 ofertę pracy przypadało 15 osób zarejestrowanych jako bezrobotne (w kraju 21 osób), o 1 osobę więcej niż w grudniu 2023 r. Najkorzystniej sytuacja kształtowała się w powiecie puckim, gdzie na 1 ofertę przypadały 3 osoby bezrobotne. Natomiast najwięcej osób bezrobotnych na 1 ofertę pracy odnotowano w powiecie lęborskim – 120. W Gdańsku na 1 ofertę pracy przypadało 9 osób bezrobotnych zarejestrowanych.

5.2. Jakość życia

5.2. Quality of life

Zamożność mieszkańców

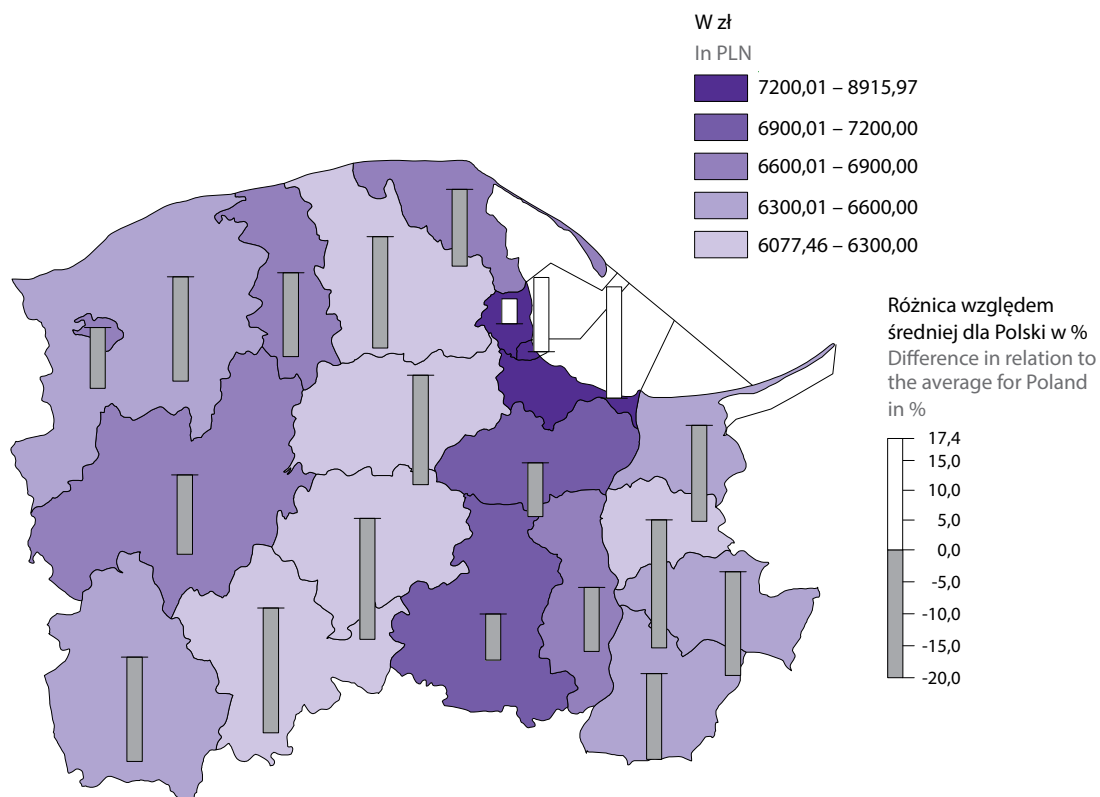
Inhabitants' wealth

W 2023 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób) było wyższe niż w 2022 r. i niższe niż średnia w kraju.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie; po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Informacje wynikowe o wysokości przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto zaprezentowano na podstawie rocznego badania statystyki publicznej Z-06 o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy (dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących) – na tej podstawie przedstawiono zróżnicowanie terytorialne wynagrodzeń (do poziomu powiatów) w 2023 r. (jako ostatnim dostępnym).

W 2023 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących 10 i więcej osób) w województwie pomorskim wyniosło 7550,99 zł (o 0,6% mniej niż średnia w kraju) i wzrosło zarówno w porównaniu z 2022 r., jak i 2015 r. (odpowiednio o 12,8% i o 82,7%). Pod względem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto województwo pomorskie uplasowało się na piątym miejscu w kraju po województwach: mazowieckim, dolnośląskim, małopolskim i śląskim. Wśród powiatów województwa pomorskiego najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto odnotowano w Gdańsku (8915,97 zł), Sopocie (8478,32 zł) i Gdyni (7890,40 zł), a najniższe w powiatach: malborskim (6077,46 zł), chojnickim (6114,44 zł) i kościerskim (6159,34 zł).

Mapa 27. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w 2023 r.Map 27. Average monthly gross wages and salaries ^a in 2023

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
^a Data concern economic entities employing 10 and more persons.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim w 2024 r. ukształtowało się na poziomie wyższym niż w 2023 r.

Informacje wynikowe o wysokości przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw zaprezentowano na podstawie miesięcznego meldunku o działalności gospodarczej DG-1 (dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 i więcej osób; w ramach badania podmioty o liczbie pracujących 50 lub więcej osób badane są metodą pełną, a podmioty o liczbie pracujących od 10 do 49 osób – metodą reprezentacyjną) – na tej podstawie przedstawiono przeciętne miesięczne wynagrodzenia w województwie w sektorze przedsiębiorstw w 2024 r. (jako ostatnim dostępnym).

Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty o liczbie pracujących 10 i więcej osób prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

W 2024 r. w województwie pomorskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 8393,41 zł i w skali roku wzrosło o 11,2% (w 2023 r. odnotowano wzrost o 9,9%). W kraju przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 8265,92 zł, co oznacza wzrost o 11,0% w skali roku (w 2023 r. wzrost o 11,9%). Pod względem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw województwo pomorskie uplasowało się na piątym miejscu w kraju po województwie mazowieckim, dolnośląskim, małopolskim i śląskim.

W 2024 r. w województwie pomorskim wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w porównaniu z 2023 r. odnotowano m.in. w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o 19,4%), administrowanie i działalność wspierająca (o 17,8%), pozostała działalność usługowa (o 17,3%), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 14,4%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (po 12,4%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 12,3%), budownictwo (o 11,4%), przetwórstwo przemysłowe (o 11,3%), transport i gospodarka magazynowa (o 11,0%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 10,9%), obsługa rynku nieruchomości (o 9,9%) oraz informacja i komunikacja (o 4,8%). W skali roku nie odnotowano spadku przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w żadnej z sekcji sektora przedsiębiorstw.

W 2024 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyższe od średniej wojewódzkiej odnotowano m.in. w sekcjach: informacja i komunikacja (o 61,2%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 39,4%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 19,5%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 10,4%).

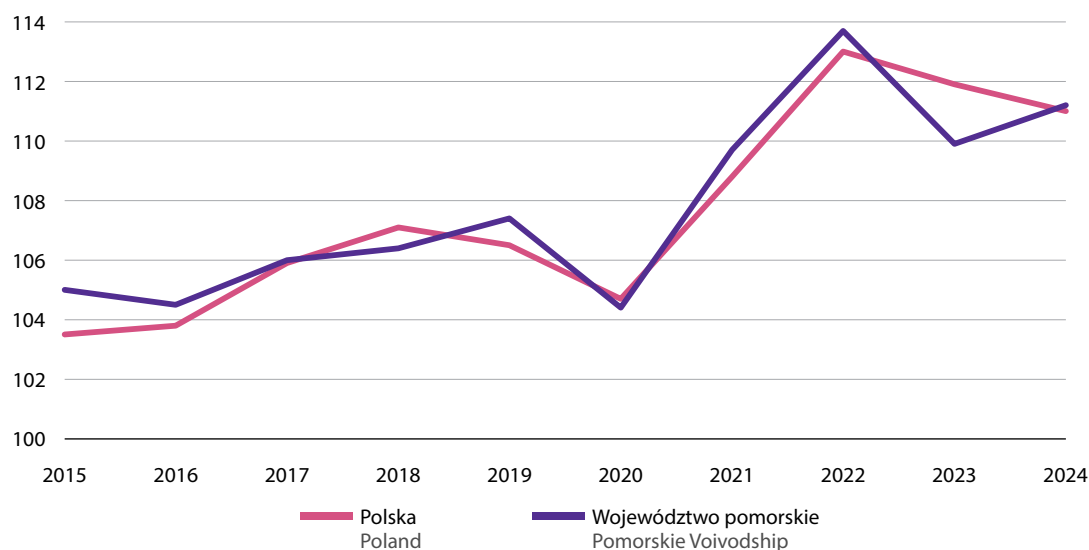
Tablica 12. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

Table 12. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector

Wyszczególnienie	2015	2020	2023	2024	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	4171,76	5512,43	7549,53	8393,41	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100)	101,2	101,9	101,4	101,5	Average monthly gross wages and salaries in relation to the national average (Poland=100)

Wykres 29. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
rok poprzedni=100

Chart 29. Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector
previous year=100

W 2024 r. w województwie pomorskim przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie wyższym niż rok wcześniej. Odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wzrost wielkości świadczeń wypłacanych z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych był wyższy niż świadczeń wypłaconych rolnikom indywidualnym.

W 2024 r. w województwie pomorskim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 491,0 tys. osób, o 0,9% więcej niż w 2023 r.

W 2024 r. emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie pomorskim otrzymało 459,0 tys. osób (wzrost o 1,0% w stosunku do 2023 r.). Najliczniejszą grupę świadczeniobiorców z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych stanowili emeryci (78,8% ogólnej liczby świadczeniobiorców z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (6,1%). W porównaniu z 2023 r. wzrosła przeciętna liczba emerytów (o 2,0%), a niższa była przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 6,4%) oraz liczba osób pobierających renty rodzinne (o 0,6%).

W 2024 r. emerytury i renty rolnicze pobierało 32,0 tys. osób (o 0,3% mniej niż w 2023 r.). W porównaniu z 2023 r. spadek liczby świadczeniobiorców zaobserwowano w przypadku osób otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy (o 2,8%) oraz osób korzystających z rent rodzinnych (o 2,3%), natomiast liczba osób pobierających emerytury wzrosła o 0,6%. Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, wśród rolników indywidualnych korzystających ze świadczeń społecznych również dominowali emeryci – ich udział wyniósł 75,7%. Najniższy udział stanowiły natomiast osoby pobierające renty rodzinne – 4,6%.

W 2024 r. w województwie pomorskim przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wyniosła 3722,76 zł i była wyższa o 14,3% niż w 2023 r. (w kraju odpowiednio 3735,81 zł, wzrost o 14,2%). To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 2140,78 zł, co oznacza wzrost o 14,2% w skali roku (w kraju odpowiednio 2103,34 zł, wzrost o 13,9%).

Tendencję wzrostową przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju. Rozpatrując poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto w województwie pomorskim odnotowano w przypadku renty z tytułu niezdolności do pracy wypłaconej rolnikom indywidualnym (o 15,5%).

W 2024 r. pod względem wysokości przeciętnej emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych województwo pomorskie uplasowało się na czwartym miejscu w kraju i na siódmym pod względem wysokości przeciętnego świadczenia wypłacanego rolnikom indywidualnym.

Tablica 13. Świadczenia społeczne
Table 13. Social benefits

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. Average monthly number of retirees and pensioners in thousands	448,8	480,9	486,4	491,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł Average monthly gross retirement and other pension paid from non-agricultural social security system in PLN	1955,84	2364,06	3256,89	3722,76
w tym emerytura of which retirement pension	2066,78	2447,75	3381,69	3858,67
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average monthly gross retirement and other pension of farmers in PLN	1186,54	1388,11	1875,05	2140,78
w tym emerytura of which retirement pension	1232,81	1397,27	1890,46	2151,06

Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego) gospodarstwa domowego, bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów, bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek. Przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

W 2023 r. przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w województwie pomorskim wyniósł 2291,82 zł i był niższy od krajowego o 386,48 zł (o 14,4%), a dochód do dyspozycji wyniósł 2224,97 zł i był niższy od krajowego o 397,14 zł (o 15,1%). W porównaniu z 2022 r. wartość dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w województwie pomorskim wzrosła o 8,7% (w kraju wzrost o 13,7%), a w stosunku do 2015 r. odnotowano wzrost o 66,0% (w kraju o 93,2%). Dochód do dyspozycji w województwie pomorskim wzrósł zarówno w porównaniu z 2022 r., jak i 2015 r. odpowiednio o 8,6% i 66,1% (w kraju wzrost odpowiednio o 14,0% i o 96,0%).

Tablica 14. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny
Table 14. Average monthly available income

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023	2023 Polska Poland
	w zł in PLN				
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym Average monthly available income per capita in a household	1380,92	1799,12	2108,73 ^a	2291,82	2678,30
w tym dochód do dyspozycji of which disposable income	1339,14	1741,89	2049,02 ^a	2224,97	2622,11

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji.
 a Data have been changed in relation to those published in the previous edition.

Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych

– odsetek osób z rocznym ekwiwalentnym dochodem do dyspozycji poniżej progu zagrożenia ubóstwem, który wynosi 60% krajowej mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji uwzględniający transfery społeczne.

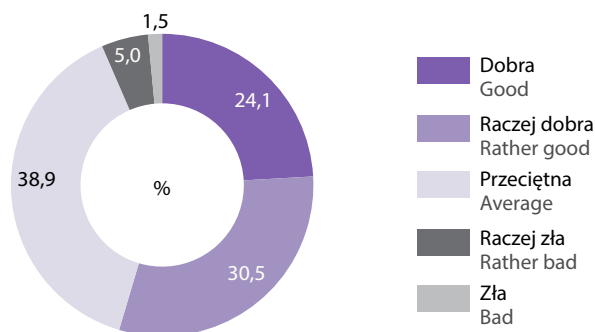
Transfery społeczne – bieżące przelewy otrzymywane przez gospodarstwa domowe podczas okresu odniesienia dochodu, przeznaczone do zmniejszenia ciężarów finansowych związanych z wieloma nieprzewidywalnymi sytuacjami lub potrzebami, dokonywane w ramach wspólnie organizowanych systemów lub poza tymi systemami przez organy rządowe lub instytucje typu non-profit świadczące usługi na rzecz gospodarstw domowych (NPISH).

Współczynnik Giniego – miara nierówności rozkładu dochodów; przybiera wartość między 0 a 1 (lub jeśli przemnożymy przez 100, między 0 a 100). Wskaźnik ten osiągnąłby wartość 0 (rozkład jednorodny), gdyby wszystkie osoby miały ten sam dochód, natomiast wartość 1, gdyby wszystkie osoby poza jedną miały dochód zerowy. Zatem, im wyższa jest wartość wskaźnika, tym większy jest stopień koncentracji dochodów i większe jest ich zróżnicowanie. W badaniu EU-SILC wskaźnik ten wyliczono dla rocznego ekwiwalentnego dochodu do dyspozycji gospodarstwa domowego.

Ubóstwo jest zjawiskiem wielowymiarowym i ze względów praktycznych pojęcie ubóstwa ograniczone zostało w niniejszym opracowaniu do wymiaru ekonomicznego. Jedną z miar wykorzystywanych do analizy ubóstwa jest wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych. Według wyników Europejskiego Badania Warunków Życia Ludności (EU-SILC) z 2023 r. w województwie pomorskim wyniósł on 12,5%, co oznacza spadek w skali roku o 1,2 p.proc. Pod względem najniższej wartości tego wskaźnika województwo pomorskie uplasowało się na szóstym miejscu w kraju, a najniższy wskaźnik zagrożenia ubóstwem odnotowano w województwie śląskim (7,6%). W Polsce wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych wyniósł 14,0% (wzrost o 0,3 p.proc. w stosunku do 2022 r.).

Do zbadania poziomu nierówności dochodowych często wykorzystywaną miarą jest współczynnik Giniego (im niższa jest jego wartość, tym mniejsze jest zróżnicowanie dochodów). Według wyników badania EU-SILC w 2023 r. w województwie pomorskim wskaźnik ten wyniósł 27,2% (w 2022 r. – 25,6%). Zróżnicowanie ekwiwalentnego dochodu do dyspozycji w województwie pomorskim było większe niż w kraju, mimo że współczynnik Giniego wzrósł z 26,3% w 2022 r. do 27,0% w 2023 r. W podziale na województwa najwyższą wartością współczynnika Giniego charakteryzowało się województwo mazowieckie (30,9%), natomiast województwo pomorskie uplasowało się na jedenastej pozycji.

Wykres 30. Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych w 2023 r.
 Chart 30. Subjective assessment of the financial situation of households in 2023

W 2023 r. najwięcej mieszkańców województwa pomorskiego (38,9%) oceniło sytuację materialną swojego gospodarstwa domowego jako „przeciętną” (w 2022 r. – 44,8%). Oceny skrajne „dobra” i „zła” sytuacji materialnej gospodarstw domowych zostały wystawione przez odpowiednio 24,1% i 1,5% mieszkańców (w 2022 r. odpowiednio 22,6% i 1,5%). W kraju również najwięcej osób (41,1%) oceniło sytuację materialną gospodarstwa domowego jako „przeciętną” (w 2022 r. – 43,5%), a jako „dobra” i „zła” odpowiednio 25,7% i 0,9% mieszkańców (w 2022 r. odpowiednio 23,9% i 1,2%).

Pomoc społeczna i wspieranie rodziny

Social assistance and family support

W latach 2014-2022 świadczenia społeczne przekazywano corocznie coraz mniejszej liczbie osób, jednak 2023 r. był pierwszym rokiem kiedy to odnotowano wzrost liczby osób którym przyznano świadczenia. Wzrosła również kwota wydatkowana na świadczenia społeczne.

W 2023 r. po raz pierwszy od 2014 r. wzrosła liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej.

W 2023 r. kontynuowano realizowanie rozpoczętego w kwietniu 2016 r. programu „Rodzina 500 plus”, kierowanego do rodzin naturalnych, a także dzieci objętych opieką w pieczy zastępczej. Świadczeniem objęto większą liczbę dzieci niż rok wcześniej, natomiast kwota wydatkowana na świadczenia była niższa.

W końcu 2023 r. opiekę nad dziećmi do lat 3 sprawowało 285 żłobków i 119 klubów dziecięcych, a także 247 dziennych opiekunów i 287 niań.

W 2023 r. w województwie pomorskim świadczenia społeczne w ramach zadań własnych i zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego przyznano na podstawie decyzji 58,4 tys. osób bez względu na liczbę pobieranych świadczeń, ich rodzaj, formę oraz źródło finansowania (o 0,4 tys. osób więcej niż w 2022 r. i o 51,2 tys. osób mniej niż w 2015 r.). Osoby te wchodziły w skład 43,7 tys. rodzin, w których łącznie było 89,9 tys. osób. Przeliczając na 10 tys. ludności pomoc została przyznana dla 248 osób (246 w 2022 r. i 476 w 2015 r.). W kraju wskaźnik ten był niższy i wyniósł 236 osób (241 w 2022 r. i 460 w 2015 r.).

Tablica 15. Świadczenia pomocy społecznej
Table 15. Social assistance benefits

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023
Osoby, którym decyzją przyznano świadczenia pomocy społecznej (rzeczywista liczb osób) Beneficiaries of social assistance benefits (total real number of persons)	109617	67044	58004	58371
Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	230353,7	245766,8	254109,0	269369,1
pomoc pieniężna financial assistance	156855,3	143640,6	142320,0	143019,7
pomoc niepieniężna non-financial assistance	73498,4	102126,2	111789,1	126349,4
Osoby, którym decyzją przyznano świadczenia pomocy społecznej na 10 tys. ludności Beneficiaries per 10 thousand population	476	284	246	248

Pomoc pieniężną stanowią m.in. różnego rodzaju zasiłki (stałe, okresowe, celowe, pomoc na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki, pomoc dla cudzoziemców), natomiast pomoc niepieniężna obejmuje m.in. posiłek, schronienie w placówkach dla bezdomnych, ubranie, sprawienie pogrzebu, usługi opiekuńcze, pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej. Osoby potrzebujące mogły otrzymać pomoc zarówno w formie pieniężnej, jak i niepieniężnej.

W 2023 r. w województwie pomorskim świadczenia w formie pieniężnej na podstawie decyzji otrzymało 48,3 tys. osób (o 1,8% mniej niż w 2022 r. i o 45,0% mniej niż w 2015 r.). Zasiłki celowe przyznano dla 25,1 tys. osób, zasiłki stałe dla 13,8 tys. osób, a zasiłki okresowe dla 8,4 tys. osób. Świadczenia w formie niepieniężnej przyznano dla 32,2 tys. osób (o 4,1% więcej niż w 2022 r. i o 46,3% mniej niż w 2015 r.). Były to głównie: posiłek (19,9 tys. osób), usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze (9,0 tys. osób), zapewnienie schronienia w noclegowniach, schroniskach i domach dla bezdomnych (2,9 tys. osób) oraz sprawienie pogrzebu (0,3 tys. świadczeń).

W ramach pomocy społecznej organizowanej i świadczonej przez jednostki samorządu terytorialnego (zadania własne i zlecone), a także realizowanej przez powiatowe centra pomocy rodzinie (zadania własne oraz z zakresu administracji rządowej) na pomoc społeczną w 2023 r. wydano łącznie 269,4 mln zł (o 15,3 mln zł więcej niż w 2022 r. i o 39,0 mln zł więcej niż w 2015 r.). Na pomoc pieniężną przeznaczono 143,0 mln zł (o 0,7 mln zł więcej niż w 2022 r. i o 13,8 mln zł mniej niż w 2015 r.), co stanowiło 53,1% wydatkowanej kwoty ogółem. Z tego na zasiłki stałe przeznaczono 82,4 mln zł, na zasiłki celowe – 41,5 mln zł, a na zasiłki okresowe – 14,1 mln zł. W ramach pomocy niepieniężnej na świadczenia wydano 126,3 mln zł (o 14,6 mln zł więcej niż w 2022 r. i o 52,9 mln zł więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 46,9% ogółu wydatkowanej kwoty. Na usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze wydano 76,5 mln zł, na schronienie – 28,4 mln zł, na posiłek – 20,2 mln zł, a na sprawienie pogrzebu – 1,2 mln zł.

W 2023 r. w województwie pomorskim w przeliczeniu na jednego beneficjenta pomocy społecznej wydano 4615 zł, co było kwotą wyższą o 234 zł niż rok wcześniej oraz wyższą o 2514 zł niż w 2015 r. W kraju przeciętna wartość pomocy była niższa niż w województwie we wszystkich analizowanych latach i w 2023 r. wyniosła 4174 zł (więcej niż w 2022 r. i 2015 r. odpowiednio o 252 zł i o 2126 zł).

Środowiskowa pomoc społeczna to pomoc udzielana ludności w miejscu zamieszkania za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej. Dane oszacowano na podstawie Zbioru Centralnego Krajowego Systemu Monitoringu Pomocy Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zawierającego informację o zrealizowanych świadczeniach środowiskowej pomocy społecznej i odbiorcach tej pomocy – gospodarstwach domowych i ich członkach oraz osobach bezdomnych.

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej to wszyscy członkowie gospodarstw domowych oraz osoby bezdomne, które w roku badania otrzymały przynajmniej raz jakąkolwiek pomoc świadczoną przez ośrodki pomocy społecznej w miejscu zamieszkania zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, z póź. zm.).

Tablica 16. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej
Table 16. Beneficiaries of social assistance at domicile

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej Households benefiting from social assistance at domicile	65498	46708	40349	40203
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej Beneficiaries of social assistance at domicile	170374	101711	84880	85112
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności Beneficiaries of social assistance at domicile per 10 thousand population	739	431	360	361

Środowiskowa pomoc społeczna zrealizowana w województwie pomorskim w 2023 r. na podstawie ustawy o pomocy społecznej została skierowana do 40,2 tys. gospodarstw domowych i objęła 85,1 tys. beneficjentów. W porównaniu z 2022 r. liczba beneficjentów była wyższa o 0,3%, a w stosunku do 2015 r. niższa o 50,0%.

W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców województwa pomorskiego w 2023 r. pomoc przyznano 361 osobom (o 1 osobę więcej niż w 2022 r. i o 378 osób mniej niż w 2015 r.). W kraju wskaźnik ten był niższy i wyniósł 338 osób (odpowiednio o 6 i o 372 osoby mniej).

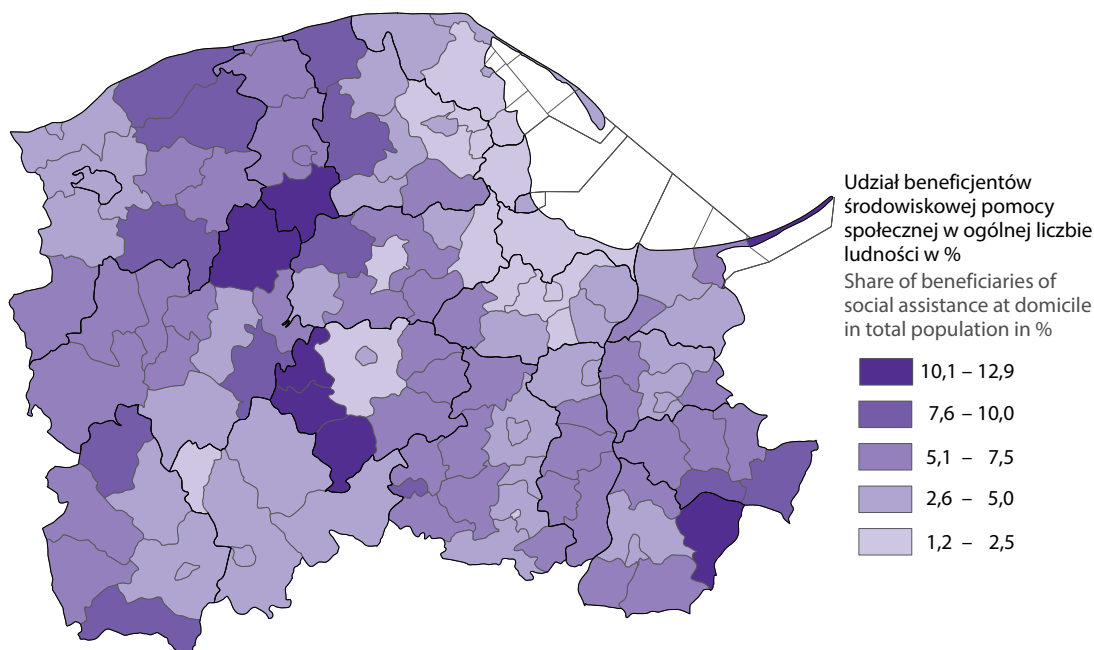
Zasięg korzystania z pomocy społecznej w województwie pomorskim, czyli udział beneficjentów pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców województwa nie zmienił się w stosunku do 2022 r. i wyniósł 3,6% (o 3,8 p.proc. mniej niż w 2015 r.). W kraju analizowany wskaźnik również pozostał na tym samym poziomie co rok wcześniej – 3,4% (o 3,7 p.proc. mniej niż w 2015 r.).

Występuje duże regionalne zróżnicowanie zasięgu korzystania z pomocy społecznej osób i gospodarstw domowych. W 2023 r. najczęściej z pomocy społecznej korzystali mieszkańcy powiatów: lęborskiego (6,6% ogólnej liczby ludności powiatu), sztumskiego (6,4%) i bytowskiego (6,3%), a najrzadziej mieszkańcy Gdańska (1,8%) i Gdyni (2,0%).

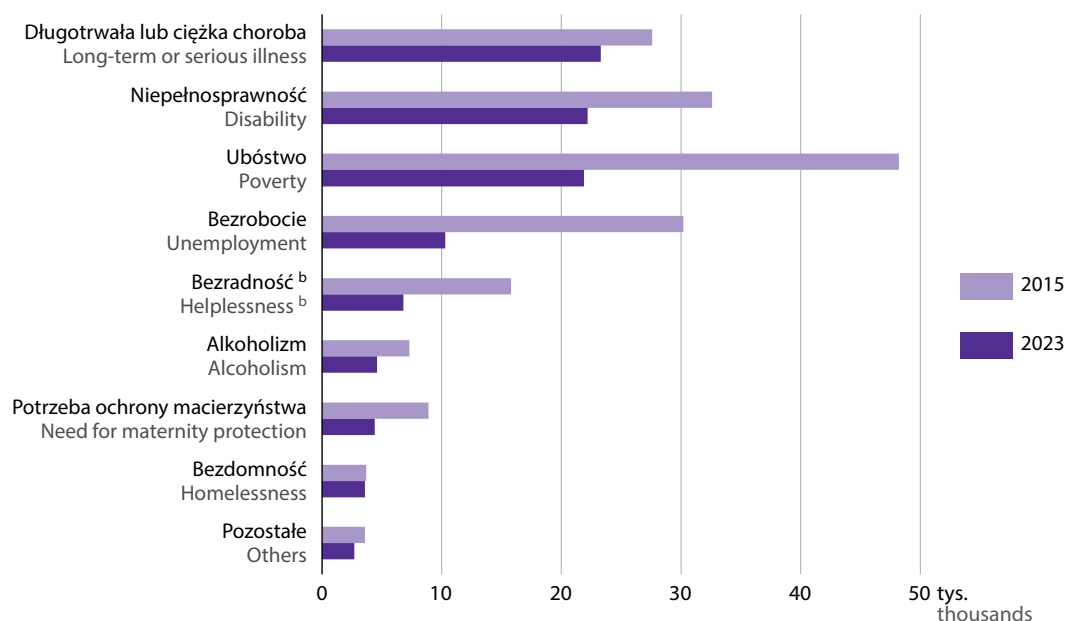
W 2023 r. zasięg beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej niemal w połowie gmin województwa pomorskiego kształtował się w przedziale 5-10% (60 gmin). Liczba gmin, w których udział ludności korzystającej z pomocy społecznej był mniejszy niż 5% wzrosła prawie 5-krotnie w porównaniu z 2015 r. (z 12 do 56 gmin). Jednocześnie 10-krotnie zmniejszyła się liczba gmin, w których zasięg beneficjentów był większy niż 10% (z 71 do 7 gmin).

Mapa 28. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej w 2023 r.

Map 28. Scope of use of social assistance at domicile in 2023

Jedna rodzina mogła uzyskać pomoc z kilku przyczyn. W 2023 r. w województwie pomorskim najczęściej pomoc społeczną przyznawano ze względu na: długotrwałą lub ciężką chorobę – 23,3 tys. rodzin (27,6 tys. w 2015 r.), niepełnosprawność – 22,2 tys. rodzin (odpowiednio 32,6 tys.), ubóstwo – 21,9 tys. rodzin (odpowiednio 48,2 tys.) oraz bezrobocie – 10,3 tys. rodzin (odpowiednio 30,2 tys.).

Wykres 31. Rodziny, którym przyznano pomoc ^a według przyczynChart 31. Number of families granted social assistance ^a by causes

^a Na podstawie decyzji. ^b W sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.
^a By virtue of an administrative decision. ^b Care and education as well as household management problems.

Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500 plus” od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576). Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

Tablica 17. Świadczenia wychowawcze „RODZINA 500 plus”

Table 17. „FAMILY 500 plus” child-raising benefit

Wyszczególnienie Specification	2016	2020	2022	2023
Wydatki na świadczenia wychowawcze w tys. zł Child-raising benefit payments in thousand PLN	1110836	2637716	2851403	2824588
Przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie wychowawcze Monthly average number of children in respect of whom families received a child-raising benefit	247957	427948	457135	464947

Uwaga. Od 1 kwietnia 2016 r. do 30 czerwca 2019 r. przysługiwało rodzicom lub opiekunom dzieci do 18 roku życia, niezależnie od dochodu na drugie i kolejne dziecko, a w przypadku dochodu w wysokości nie przekraczającej 800 zł na osobę, także na pierwsze lub jedyne dziecko. Od 1 lipca 2019 r. przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18. roku życia, bez względu na dochód osiągnięty przez rodzinę. Od 1 czerwca 2022 r. świadczenie wychowawcze otrzymują dzieci w pieczy zastępczej (do 31 maja 2022 r. były to dodatki).

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Note. From 1 April 2016 to 30 June 2019, it was available to parents or guardians for each child up to the age of 18, regardless of income for the second and subsequent children, and in the case of income not exceeding PLN 800 per person, also for the first or only child. Since 1 July 2019, the child-raising benefit has been granted to every child up to the age of 18, regardless of the family income. From 1 June 2022, foster children have been eligible for the child-raising benefit (until 31 May, they received supplements). Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy and Social Policy and Social Insurance Institution.

W 2023 r. kontynuowano realizowanie rozpoczętego w kwietniu 2016 r. rządowego programu „Rodzina 500 plus”, będącego długofalowym wsparciem kierowanym do rodzin naturalnych, a także do rodzinnej pieczy zastępczej i placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej. Świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł wypłacano na wszystkie dzieci do 18 roku życia, w tym także na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej (na które do 31 maja 2022 r. wypłacano trzy rodzaje dodatków: dodatek wychowawczy, dodatek do zryczałtowanej kwoty, dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego).

Przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które wypłacono świadczenia z programu „Rodzina 500 plus” w 2023 r. wyniosła 464,9 tys. dzieci (w 2022 r. – 457,1 tys.), a z budżetu państwa na świadczenia wychowawcze wydatkowano 2824,6 mln zł (w 2022 r. – 2851,4 mln zł).

W 2023 r. kontynuowano także program Karta Dużej Rodziny oferujący rodzinom wielodzietnym (mającym obecnie lub w przeszłości na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci) system zniżek oraz dodatkowych uprawnień przy korzystaniu z oferty kulturalnej, rekreacyjnej i transportowej. W województwie pomorskim Kartę posiadało 128,2 tys. rodzin (o 17,1% więcej niż w 2022 r.). Największy udział rodzin posiadających Kartę wśród wszystkich rodzin z Kartą w całym województwie odnotowano w powiecie wejherowskim (11,6%) i kartuskim (10,4%) oraz w Gdańsku (9,8%), natomiast najniższy w Sopocie (0,7%) i w powiecie nowodworskim (1,4%).

Tablica 18. Świadczenia na rzecz rodziny
Table 18. Family benefits

Wyszczególnienie	2018	2020	2022	2023	Specification
Dobry Start ^a :					Good Start ^a :
kwota świadczeń wypłaconych (w ciągu roku) w tys. zł	•	86191	92627	93262	amount of benefits paid (during a year) in thousand PLN
liczba dzieci (i osób uczących się), na które wypłacono świadczenie (w ciągu roku)	•	287429	308883	311120	number of children (and persons in education) in respect of whom benefits have been paid (during a year)
Zasiłek rodzinny:					Family allowance:
kwota świadczeń ^b wypłaconych (w ciągu roku) w tys. zł	294413	244287	189070	162366	amount of family allowances ^b (during a year) in thousand PLN
dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	143911	116380	88250	75053	children in respect of whom the parents receive family allowances
udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	29,5	23,5	17,8	15,4	share of children aged under 17 years in respect of whom the parents receive family allowances in the total number of children of this age
Fundusz alimentacyjny:					Alimony fund:
kwota świadczeń wypłaconych (w ciągu roku) w tys. zł	92786	80850	72934	66451	amount of benefits paid (during a year) in thousand PLN
liczba wypłaconych świadczeń	225487	192728	171337	153456	number of paid benefits
Ulga prorodzinna w zeznaniach podatkowych PIT:					Family tax relief in PIT returns:
kwota odliczeń od podatku z tytułu ulgi prorodzinnej w tys. zł	348474	351255	245065	•	amount of the pro-family tax relief deductions in thousand PLN
liczba dzieci ^c	414418	428326	449661	•	number of children ^c

a W ramach programu „Dobry Start” dla każdego uczącego się dziecka, rozpoczynającego rok szkolny wypłacane jest jeden raz w roku świadczenie na wyprawkę szkolną. b Wraz z dodatkami. c Liczba dzieci podana została łącznie, tj. dzieci, na które dokonano odliczenia od podatku jak również dzieci, na które przysługiwał zwrot nieodliczonej kwoty ulgi na dzieci.

a As part of the “Good Start” programme, a benefit for a school starter kit is paid once at the beginning of the school year to each child starting education. b Including supplements. c The total number of children was given, i.e. both children in respect of whom the child tax relief was deducted and those entitled to a refund of the unused portion of the child tax relief.

W ramach programu „Dobry start” pomoc realizowana jest w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na uczące się dziecko i ma wspomóc rodziny w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez dziecko 20. roku życia, a na dziecko niepełnosprawne do ukończenia przez nie 24. roku życia. W 2023 r. w województwie pomorskim przekazano na ten cel 93,3 mln zł (o 0,7% więcej niż w 2022 r.) dla 311,1 tys. uczniów (o 0,7% więcej).

W 2023 r. na świadczenia rodzinne, mające na celu finansowe wsparcie rodzin z dziećmi lub z osobami niepełnosprawnymi, przeznaczono 948,4 mln zł, o 69,9 mln zł (o 8,0%) więcej niż w 2022 r.

Wśród wydatków na świadczenia rodzinne istotne znaczenie miały wydatki na pomoc skierowaną do rodzin z dziećmi, czyli zasiłki rodzinne wraz z dodatkami (środki na częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka). W 2023 r. kwota wypłaconych zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami wyniosła 162,4 mln zł, o 14,1% mniej niż w 2022 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się także liczba rodzin pobierających to świadczenie – z 37,6 tys. do 31,4 tys. (o 16,4%) oraz liczba dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek – z 88,3 tys. do 75,1 tys. (o 15,0%). Zmniejszył się również udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (z 17,8% do 15,4%).

W ramach świadczeń rodzinnych obok zasiłków rodzinnych wypłacane są także zasiłki pielęgnacyjne, czyli przyznane w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Kwota wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych rosła corocznie osiągając w 2023 r. wartość 233,0 mln zł, o 4,4% więcej niż w 2022 r. Udział zasiłków pielęgnacyjnych w świadczeniach rodzinnych ogółem wyniósł 24,6% (25,4% w 2022 r.).

Od 1 stycznia 2022 r. wprowadzono rodzinny kapitał opiekuńczy, który przysługuje na każde drugie i kolejne dziecko w rodzinie w wieku od 12. do 35. miesiąca życia w maksymalnej wysokości 12 tys. zł na dziecko. Podczas składania wniosku rodzic dziecka/osoba, która przyjęła dziecko na wychowanie decyduje o formie wypłaty świadczenia, tj. czy chce otrzymywać świadczenie w wysokości 500 zł przez 24 miesiące, czy w wysokości 1000 zł przez 12 miesięcy. W 2023 r. w województwie pomorskim wypłacono środki na łączną wartość 156,8 mln zł (miesięcznie średnio 14,2 tys. kapitałów). Wśród wypłaconych środków przeważały (80,9%) świadczenia wypłacone w wysokości 1000 zł.

Dla dzieci i innych osób, które nie otrzymują należnego im wsparcia finansowego od osób zobowiązanych do alimentacji, został stworzony fundusz alimentacyjny. W 2023 r. na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydatkowano 66,5 mln zł, o 8,9% mniej niż w 2022 r. Wypłata środków ma charakter zwrotny, a do jej spłaty zobowiązani są dłużnicy alimentacyjni. W 2023 r. średnio miesięcznie udzielono 12,8 tys. świadczeń (14,3 tys. w 2022 r.), a ich przeciętna kwota wyniosła 433 zł (426 zł rok wcześniej).

Żłobek to jednostka organizacyjna sprawująca opiekę nad dziećmi do lat 3, realizująca funkcje opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne. Opieka w żłobku jest sprawowana od ukończenia 20 tygodnia życia dziecka, żłobek zapewnia opiekę do 10 godz. dziennie. Żłobki, obok klubów dziecięcych, opiekuna dziennego i niani, zostały wprowadzone ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338, z późn. zm.). Obecnie pieczę nad działalnością regulowaną ustawą sprawuje Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Klub dziecięcy to jednostka organizacyjna sprawująca opiekę nad dziećmi do lat 3, realizująca funkcje opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne. Opieka w klubie dziecięcym jest sprawowana od ukończenia 1 roku życia dziecka, klub dziecięcy zapewnia opiekę do 5 godz. dziennie.

Oddział żłobkowy przy przedszkolu – jednostka działająca przy przedszkolu (lub innej instytucji) sprawująca opiekę nad dziećmi do lat 3 nie wpisana do rejestru żłobków i klubów dziecięcych.

Na koniec 2023 r. w województwie pomorskim działały łącznie 404 żłobki i kluby dziecięce. Stanowiły one 7,4% wszystkich placówek tego typu w kraju. Najwięcej żłobków i klubów dziecięcych prowadzonych było przez osoby fizyczne (235), a najmniej przez jednostki nieposiadające osobowości prawnej (25). Pozostałe placówki prowadzone były przez osoby prawne (75) i gminy (69).

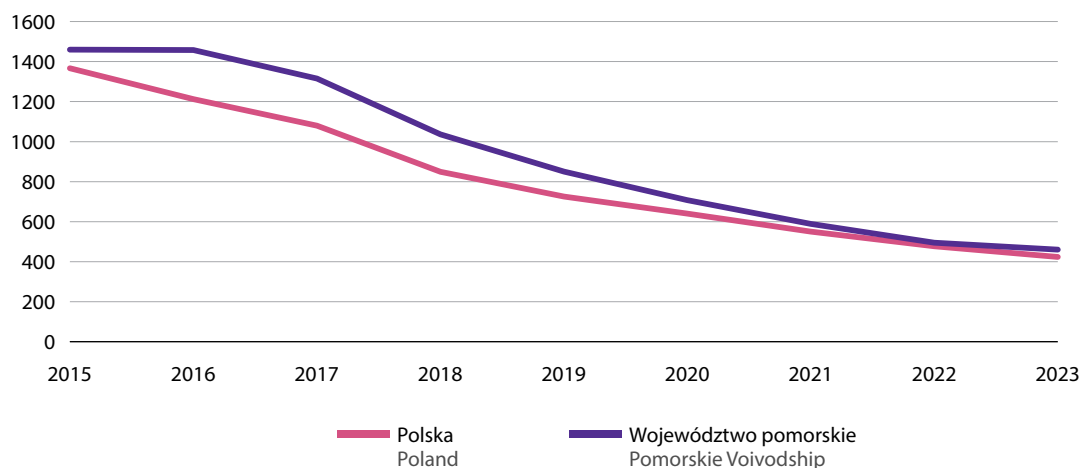
Tablica 19. Żłobki i kluby dziecięce
Stan w dniu 31 grudnia
Table 19. Nurseries and children's clubs
As of 31 December

Wyszczególnienie	2015	2020	2022	2023	Specification
Żłobki	161	227	271	285	Nurseries
w tym publiczne	28	50	64	•	of which public
Kluby dziecięce	53	102	119	119	Children's clubs
w tym publiczne	-	3	6	•	of which public
Miejsca:					Places:
w żłobkach	4224	8722	11336	11275	in nurseries
w klubach dziecięcych	786	1974	2412	2513	in children's clubs
Dzieci:					Children staying:
w żłobkach	3712	7088	8882	8547	in nurseries
w klubach dziecięcych	681	1501	1827	1846	in children's clubs

Źródło: od 2023 r. – dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
Source: since 2023 – data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy and Social Insurance Institution.

W końcu 2023 r. żłobki i kluby dziecięce łącznie dysponowały 13,8 tys. miejsc, w tym 81,8% miejsc zapewniały żłobki. Na 1000 dzieci w wieku do lat 3 przypadało 218 miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych. W kraju wskaźnik ten był wyższy i wyniósł 236. Wśród powiatów województwa pomorskiego najwyższy wskaźnik odnotowano w Sopocie (382) i w Gdańsku (309), a najniższy w powiecie kwidzyńskim (110) i lęborskim (113).

Wykres 32. Dzieci w wieku do lat 3 na 100 miejsc w żłobkach ^a i klubach dziecięcych
Stan w dniu 31 grudnia
Chart 32. Children up to the age of 3 years per 100 places in nurseries ^a and children's clubs
As of 31 December

^a łącznie z oddziałami żłobkowymi (w województwie pomorskim w latach 2016-2017, w Polsce w latach 2015-2021).
^a Including nursery sections (in Pomorskie Voivodship in 2016-2017, in Poland in 2015-2021).

W końcu 2023 r. w województwie pomorskim w żłobkach i klubach dziecięcych przebywało łącznie 10,4 tys. dzieci (w tym 82,2% w żłobkach). Wśród nich dwulatki stanowiły ponad połowę podopiecznych – 54,2%, a dzieci które miały ukończony pierwszy rok życia – 38,9%. Najmniej było dzieci poniżej pierwszego roku życia (0,9%) oraz trzylatków (5,6%). Z placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 korzystały również dzieci w wieku 4 lat i więcej, jednak ich udział był niewielki i wyniósł 0,5%.

Udział dzieci objętych opieką w żłobkach i klubach dziecięcych w ogólnej liczbie dzieci do lat 3 w końcu 2023 r. wyniósł 16,4%. W kraju wskaźnik ten ukształtował się na wyższym poziomie – 19,5%. Analizując opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 na poziomie powiatów województwa pomorskiego można zauważyć, że największy udział dzieci korzystających ze żłobków i klubów dziecięcych odnotowano w Sopocie – 36,8% i w Gdańsku – 24,3%. Natomiast najniższy udział wystąpił w powiecie kwidzyńskim i tczewskim – po 9,1%.

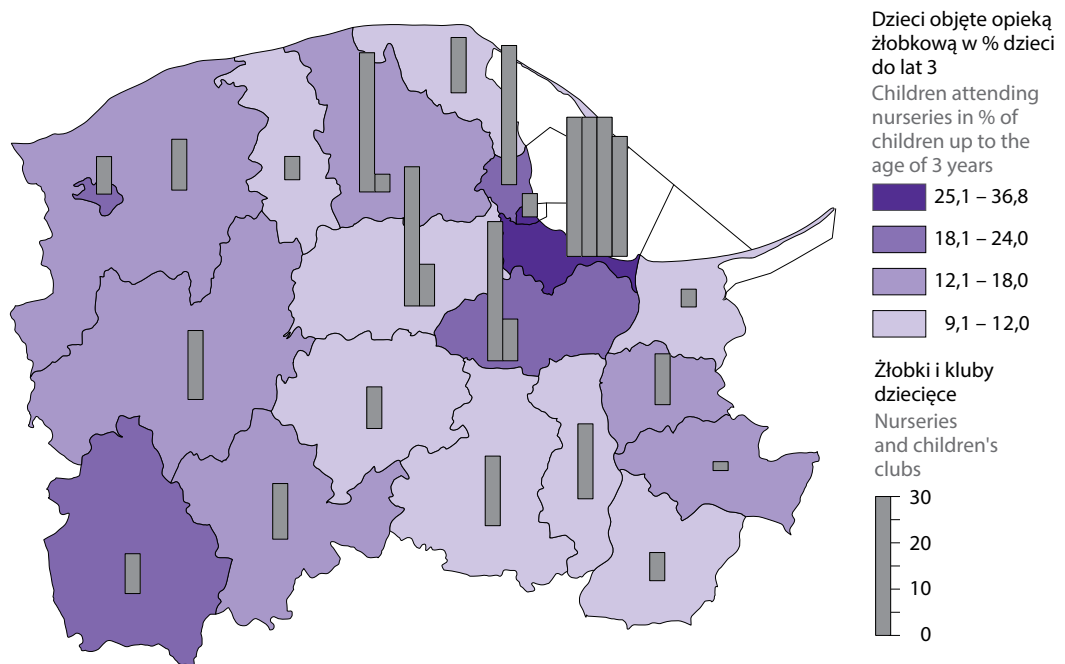
W końcu 2023 r. w 56,9% gmin województwa pomorskiego działał przynajmniej jeden żłobek lub klub dziecięcy.

Mapa 29. Żłobki i kluby dziecięce w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 29. Nurseries and children's clubs in 2023

As of 31 December

Według stanu na koniec 2023 r. w województwie pomorskim opiekę nad dziećmi do lat 3 sprawowało również 247 dziennych opiekunów. Podmiotem prowadzącym dla większości z nich (162) były osoby fizyczne, a pozostałe prowadziły osoby prawne (59), jednostki nieposiadające osobowości prawnej (24) i gminy (2).

Liczba miejsc u dziennych opiekunów wyniosła 1597, w tym najwięcej miejsc posiadali opiekunowie w Gdyni (471) i w Gdańsku (382), a najmniej w Sopocie (16) i w powiecie słupskim (21). W ośmiu powiatach nie było dziennych opiekunów. Biorąc pod uwagę liczbę miejsc na 1000 dzieci w wieku do lat 3 najwyższą wartość odnotowano w Gdyni (91) i w Słupsku (65), a najniższą w powiecie gdańskim i kartuskim (po 9). Z opieki skorzystało 1239 dzieci, wśród których największą grup stanowiły dwulatki – 55,5% i dzieci roczne – 34,9%.

Według danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na koniec 2023 r. zarejestrowanych było 287 niań, zatrudnionych na podstawie umowy uaktywniającej. Wśród nich najwięcej osób było w wieku 50-59 lat (36,6%). Większość (98,3%) wszystkich niań stanowiły kobiety.

Warunki mieszkaniowe

Housing conditions

W 2023 r. w województwie pomorskim odnotowano wzrost liczby mieszkań w zasobach mieszkaniowych w stosunku do roku poprzedniego.

W skali roku odnotowano wzrost długości sieci wodociągowej, sieci kanalizacyjnej oraz sieci gazowej, co przełożyło się na wzrost zużycia wody w gospodarstwach domowych oraz więcej ścieków zostało odprowadzonych siecią kanalizacyjną, natomiast zużycie gazu z sieci było niższe.

Tablica 20. Zasoby mieszkaniowe ^a

Stan w dniu 31 grudnia

Table 20. Dwelling stocks ^a

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023
Mieszkania Dwellings	836573	934604	970104	987998
Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności Dwelling stocks per 1,000 population	362,5	396,3	411,4	418,7
Przeciętna w zasobach: Dwelling stocks, average:				
liczba izb w mieszkaniu number of rooms in a dwelling	3,79	3,76	3,75	3,74
powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² useful floor area of a dwelling in m ²	71,8	73,1	73,2	73,3
liczba osób na 1 mieszkanie number of persons per dwelling	2,76	2,52	2,43	2,39

^a Na podstawie bilansów.

^a Based on balances.

Zasoby mieszkaniowe województwa pomorskiego na koniec grudnia 2023 r. obejmowały 988,0 tys. mieszkań (o 1,8% więcej niż w 2022 r. i o 18,1% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 6,3% zasobów mieszkaniowych w Polsce. Na 1 mieszkanie przypadały średnio 2 osoby, a przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych to 73,3 m². Pod względem liczby mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców województwo pomorskie znalazło się na siódmym miejscu w kraju (418,7 mieszkań). W 2023 r. w miastach znajdowało się 71,4% ogólnej liczby mieszkań, a ich liczba wzrosła o 11,3 tys. (o 1,6%) w stosunku do 2022 r. oraz o 93,8 tys. (o 15,3%) w stosunku do 2015 r.

Badanie z zakresu gospodarki mieszkaniowej w części dotyczącej stanu zasobów mieszkaniowych, jak i wybranych informacji charakteryzujących warunki mieszkaniowe, zostało przygotowane na podstawie opracowania statystycznego **Bilans zasobów mieszkaniowych** za dany rok (według stanu w dniu 31 grudnia).

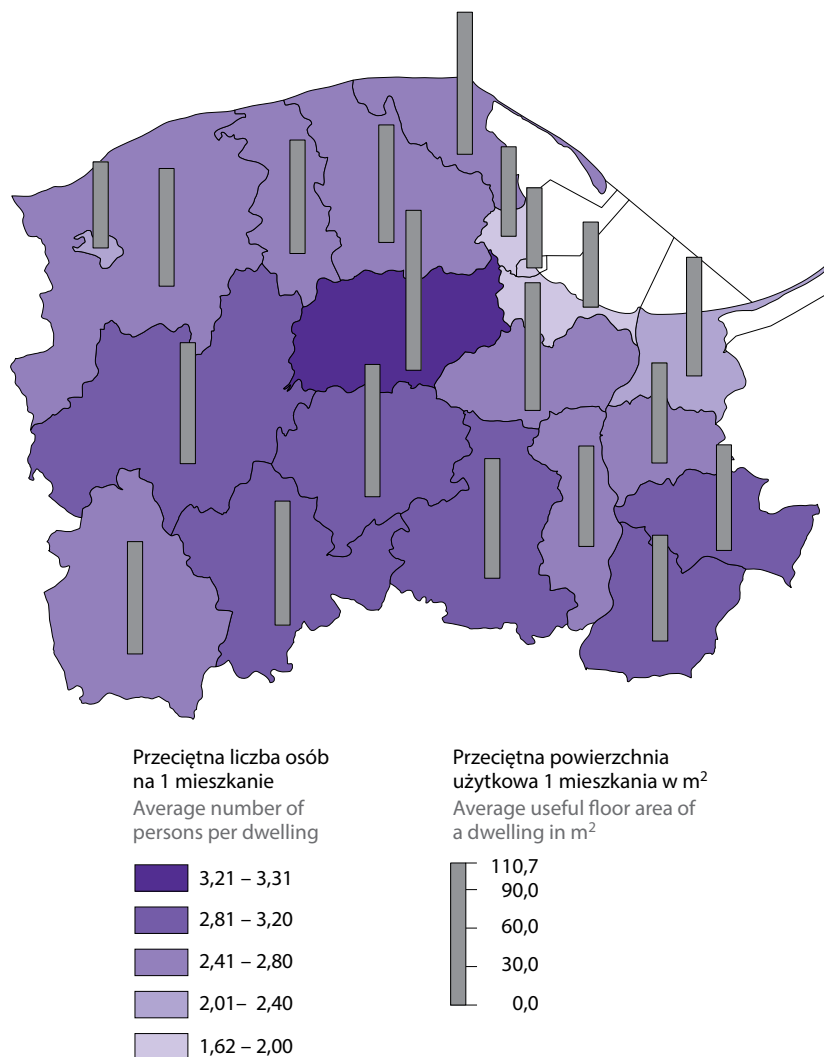
Zasoby mieszkaniowe – ogół mieszkań zamieszkałych i niezamieszkałych znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Do zasobów mieszkaniowych nie zalicza się lokali w obiektach zbiorowego zakwaterowania (tj. hoteli pracowniczych, domów studenckich, burs i internatów, domów pomocy społecznej) z wyjątkiem znajdujących się tam mieszkań; pomieszczeń prowizorycznych oraz obiektów ruchomych (tzn. barakowozów, wagonów kolejowych, barek i statków).

Mapa 30. Warunki mieszkaniowe ludności w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 30. Housing conditions of the population in 2023

As of 31 December

W 2023 r. długość rozdzielczej i przesyłowej sieci wodociągowej w województwie pomorskim wyniosła 18454,8 km (wzrost o 347,7 km w stosunku do 2022 r. i o 2302,5 km w porównaniu z 2015 r.), co stanowiło 5,4% długości sieci wodociągowej w kraju. W miastach długość rozdzielczej i przesyłowej sieci wodociągowej wyniosła 4830,7 km, co oznacza wzrost o 28,7 km (o 0,6%) w stosunku do 2022 r. Na terenach wiejskich sieć wodociągowa była dłuższa o 319,0 km (o 2,3%). Gęstość sieci wodociągowej w województwie pomorskim to 94,4 km/100 km² (w kraju – 108,7 km/100 km²), co uplasowało województwo pomorskie na dziesiątym miejscu w kraju. W miastach województwa pomorskiego wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 257,7 km/100 km², a na wsi 77,1 km/100 km².

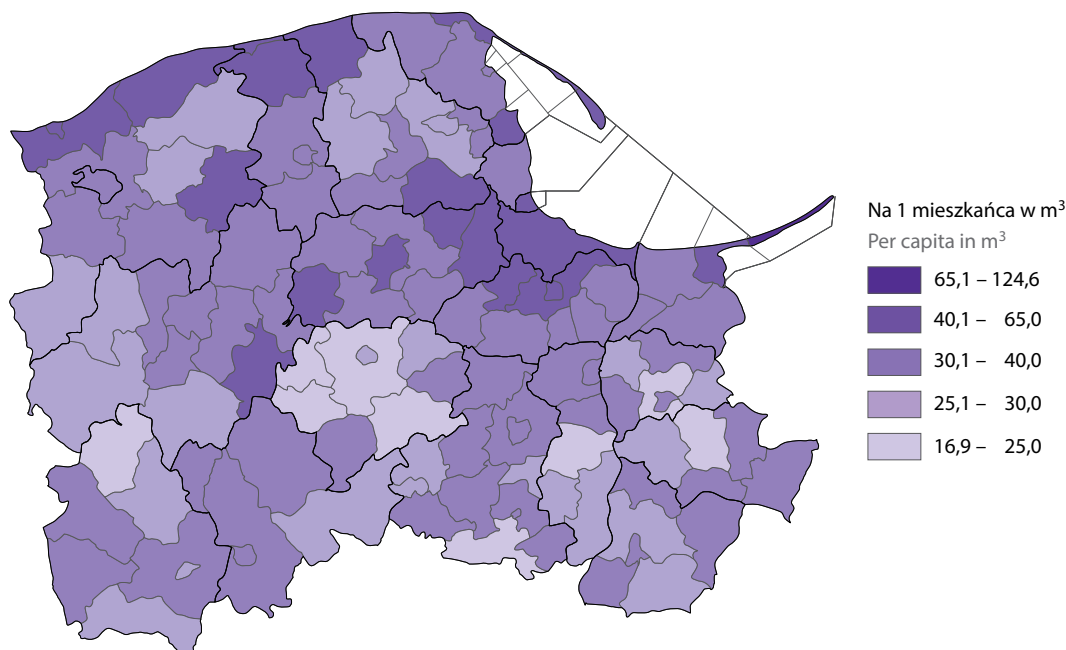
Wodociągi to kompleks urządzeń wodociągowych służących do ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych, studni publicznych, urządzeń służących do magazynowania i uzdatniania wód, sieci wodociągowe, urządzenia regulujące ciśnienie wody.

Tablica 21. Wodociągi
Stan w dniu 31 grudnia
Table 21. Water supply system
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023
Sieć wodociągowa (rozdzielcza i przesyłowa) w km Water supply network (distribution and transmission network) in km	16152,3	17386,3	18107,1	18454,8
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w szt. Connections leading to residential and collective accommodation buildings in units	281612	317049	333259	341480
Zużycie wody z sieci wodociągowej w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm ³ Consumption of water from the water supply network in households (during the year) in hm ³	75,7	83,3	83,7	85,3

Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w 2023 r. stanowiła 96,8% mieszkańców województwa pomorskiego (o 0,6 p.proc. więcej niż w 2015 r.) W miastach województwa pomorskiego wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 98,9% (o 0,2 p.proc. więcej niż w 2015 r.), a na wsi – 93,4% (o 1,9 p.proc. więcej niż w 2015 r.). W Polsce 92,6% ludności korzystało z sieci wodociągowej (w miastach 96,8%, a na wsi 86,4%), co stanowiło wzrost o 0,8 p.proc. w stosunku do 2015 r. (w miastach wzrost o 0,3 p.proc., a na wsi o 1,8 p.proc.).

Mapa 31. Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych w 2023 r.
Map 31. Consumption of water from water supply systems in households in 2023

Długość sieci kanalizacyjnej w województwie pomorskim w 2023 r. wyniosła 12591,3 km (wzrost o 275,1 km w stosunku do 2022 r. i o 2285,3 km do 2015 r.), co stanowiło 6,9% długości sieci kanalizacyjnej w kraju. W miastach długość sieci kanalizacyjnej wyniosła 3993,4 km, wzrost o 34,0 km (o 0,9%) w stosunku do 2022 r. Na terenach wiejskich długość sieci wyniosła 8597,9 km, wzrost o 241,1 km (o 2,9%). Gęstość sieci kanalizacyjnej w województwie pomorskim to 64,4 km/100 km² (w kraju – 57,8 km/100 km²), co uplasowało województwo pomorskie na piątym miejscu w Polsce. W miastach województwa pomorskiego wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 213,0 km/100 km², a na wsi 48,7 km/100 km².

Kanalizacja to kompleks urządzeń kanalizacyjnych służący do odprowadzania ścieków: sieć kanalizacyjna, wyloty urządzeń służących do wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, urządzenia podczyszczające i oczyszczające ścieki oraz przepompownie ścieków.

Tablica 22. Kanalizacja
Stan w dniu 31 grudnia
Table 22. Sewage system
As of 31 December

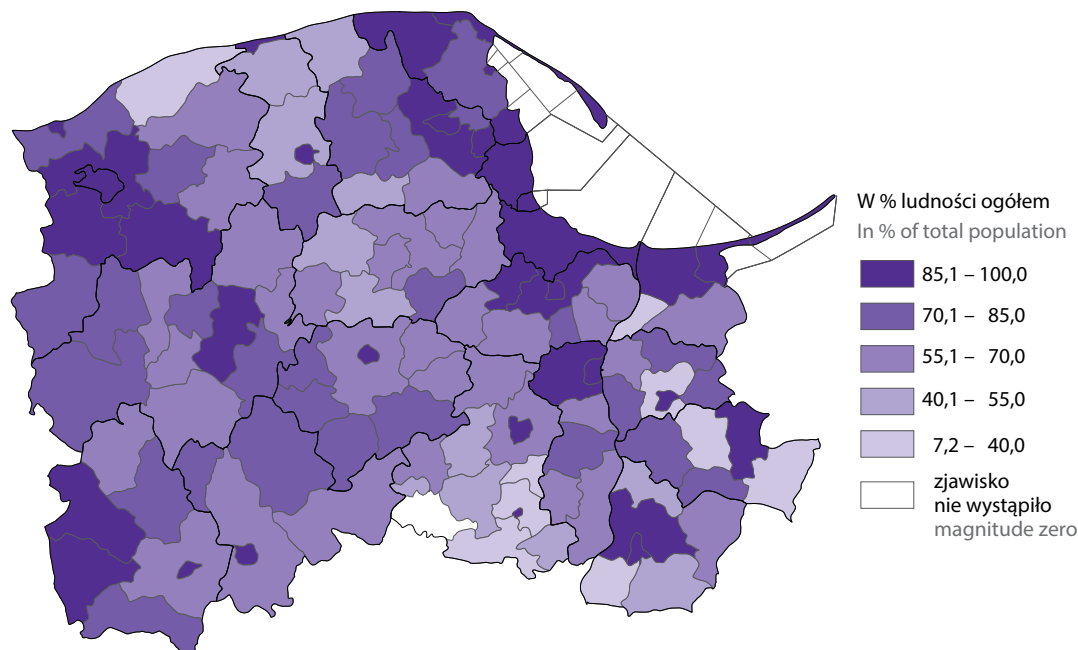
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023
Sieć kanalizacyjna ^a w km Sewage network ^a in km	10306,0	11867,4	12316,2	12591,3
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w szt. Connections leading to residential buildings and collective accommodation establishments in units	196749	223089	237829	244170
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm ³ Wastewater discharged through the sewage network (during the year) in hm ³	83,7	92,0	92,7	93,8
w tym oczyszczane of which treated	81,3	89,4	89,5	90,5

a Łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w województwie pomorskim w 2023 r. stanowiła 84,7% ogólnej liczby ludności (o 0,2 p.proc. więcej niż w 2022 r. i o 2,0 p.proc. więcej niż w 2015 r.). W miastach województwa pomorskiego wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 95,2% (o 0,4 p.proc. więcej niż w 2015 r.), a na wsi 67,4% (o 6,7 p.proc. więcej niż w 2015 r.). W kraju 72,6% ludności korzystało z sieci kanalizacyjnej (w miastach 91,0%, a na wsi 45,5%), co oznacza wzrost w porównaniu z 2015 r. o 2,9 p.proc. (w miastach wzrost o 1,2 p.proc., a na wsi o 6,3 p.proc.).

Mapa 32. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w 2023 r.

Map 32. Population connected to the sewage network in 2023

Sieć gazowa to system przewodów doprowadzających do odbiorców paliwa gazowe przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przesyłu i dystrybucji gazu. W systemie przewodów rozróżnia się:

- sieć przesyłową i rozdzielczą (na gaz wysokometanowy i zaazotowany) – przewody uliczne przeznaczone do doprowadzenia gazu do budynków lub innych obiektów za pośrednictwem przyłączy;
- przyłącza – system przewodów łączących sieć rozdzielczą z budynkami i innymi obiektami.

Długość sieci gazowej w województwie pomorskim w 2023 r. wyniosła 8461,8 km (wzrost o 139,1 km w stosunku do 2022 r. i o 1857,2 km w porównaniu z 2015 r.), co stanowiło 4,9% długości sieci gazowej w kraju. W miastach długość sieci gazowej wyniosła 4020,5 km, wzrost o 12,5 km (o 0,3%) w stosunku do 2022 r. Na terenach wiejskich długość sieci wyniosła 4441,3 km, wzrost o 126,6 km (o 2,9%). Gęstość sieci gazowej w województwie pomorskim to 40,7 km/100 km² (w kraju – 51,7 km/100 km²), co uplasowało województwo pomorskie na ósmym miejscu w Polsce. W miastach województwa pomorskiego wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 213,0 km/100 km², a na wsi 22,4 km/100 km².

Tablica 23. Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych

Stan w dniu 31 grudnia

Table 23. Gas supply network as well as consumers and consumption of the gas from gas supply network in households

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023
Sieć gazowa w km Gas supply network in km	6604,6	7798,5	8322,7	8461,8
Przylączy prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w szt. Connections leading to residential and non-residential buildings in units	114913	143925	159489	163946
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys. Consumers of gas from the network ^a in thousands	402,5	461,4	481,4	488,4
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku): Consumption of gas from the network (during the year):				
w GWh in GWh	2206,5	2715,4	3065,8	2858,5
na 1 mieszkańca w kWh per capita in kWh	957,4	1151,4	1299,9	1212,1

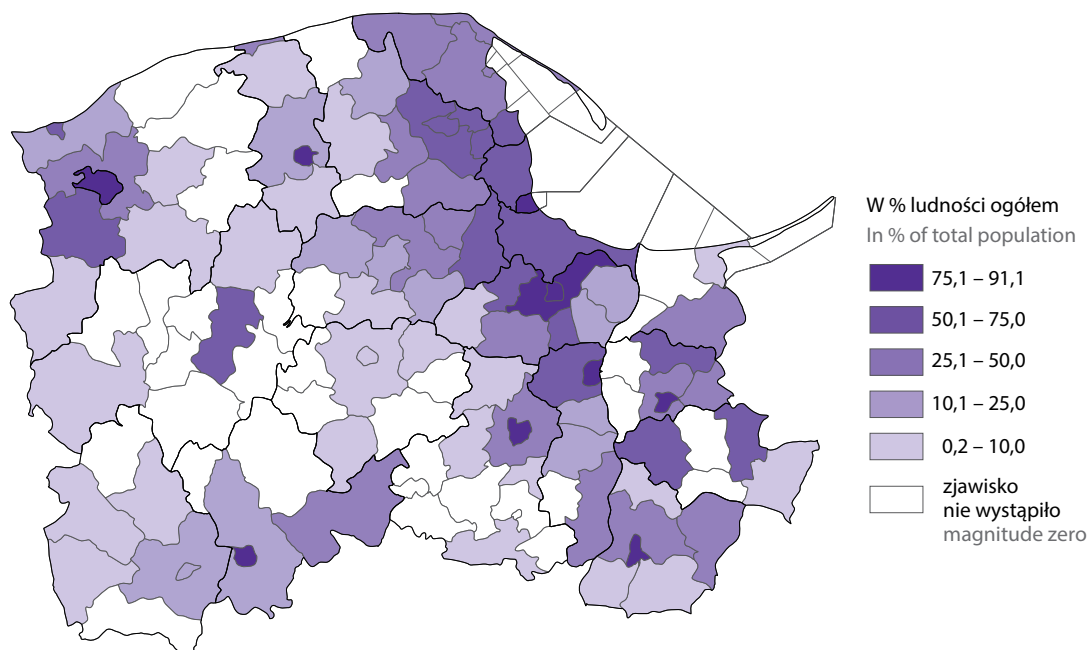
a łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

a Including customers using collective gas-meters.

W 2023 r. w województwie pomorskim 51,7% ludności korzystało z sieci gazowej, co oznacza spadek o 0,3 p.proc. w stosunku do 2022 r. oraz wzrost o 2,6 p.proc. w porównaniu z 2015 r. W miastach województwa pomorskiego wskaźnik ten wyniósł 68,0% (o 2,2 p.proc. mniej niż w 2015 r.), a na wsi 24,8% (o 13,9 p.proc. więcej niż w 2015 r.). W kraju 56,3% ludności korzystało z sieci gazowej (w miastach 72,2%, a na wsi 33,0%), co oznacza wzrost o 4,2 p.proc. w stosunku do 2015 r. (w miastach wzrost o 0,6 p.proc., a na wsi wzrost o 10,4 p.proc.). W 2023 r. w województwie pomorskim zużycie gazu w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 1212,1 kWh, a w Polsce – 1434,6 kWh.

Mapa 33. Ludność korzystająca z gazu z sieci w 2023 r.

Map 33. Population connected to the gas supply network in 2023

Ochrona zdrowia

Health care

Od kilkunastu lat utrzymuje się systematyczny wzrost liczby poradni ambulatoryjnej opieki zdrowotnej i jednocześnie spadek liczby praktyk lekarskich, które udzielały porad w ramach umowy podpisanej bezpośrednio z NFZ. Natomiast liczba porad udzielonych w tych placówkach systematycznie zwiększa się od 2014 r. (z wyjątkiem 2020 r.).

W porównaniu z 2015 r. odnotowano spadek liczby szpitali, łóżek w szpitalach oraz leczonych pacjentów.

W końcu 2023 r., w stosunku do analogicznego okresu 2019 r., odnotowano wzrost liczby lekarzy, lekarzy dentyków i położnych oraz spadek liczby pielęgniarek.

W 2023 r., w porównaniu z 2015 r., odnotowano wzrost liczby zespołów ratownictwa medycznego. natomiast liczba zrealizowanych wyjazdów na miejsce zdarzenia oraz liczba osób którym udzielono pomocy była mniejsza.

Ambulatoryjna opieka zdrowotna realizowana jest przez poradnie, przychodnie i praktyki lekarskie (tj. przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria i izby chorych oraz zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne).

Stacjonarna opieka zdrowotna to całodobowa opieka lekarska i pielęgniarska świadczona w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej (tj. szpitale – ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, oddziały opieki paliatywnej, sanatoria).

Ratownictwo medyczne to system, który tworzy się w ramach realizacji zadań państwa polegających na zapewnieniu pomocy każdej osobie znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

W końcu 2023 r. w województwie pomorskim działało 1400 podmiotów ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (1252 przychodnie oraz 148 praktyk lekarzy i lekarzy dentyków) realizujących świadczenia finansowane ze środków publicznych. Liczba przychodni wzrosła o 3,6% w porównaniu z 2022 r. i o 31,9% w stosunku do 2015 r., natomiast liczba praktyk lekarzy i lekarzy dentyków zmniejszyła się zarówno w odniesieniu do 2022 r., jak i 2015 r. odpowiednio o 13,5% i o 43,1%. W Polsce w 2023 r. w skali roku odnotowano większą o 3,8% liczbę przychodni oraz o 8,7% mniejszą liczbę praktyk lekarzy i lekarzy dentyków.

Tablica 24. Placówki opieki zdrowotnej

Stan w dniu 31 grudnia

Table 24. Health care facilities

As of 31 December

Wyszczególnienie	2015	2020	2022	2023	Specification
Przychodnie	949	1114	1208	1252	Outpatient departments
Praktyki lekarzy i lekarzy dentystów ^a	260	193	171	148	Medical and dental practices ^a
Porady udzielone ^{bc} w tys.	18467,9	17640,0	20634,1	21756,9	Consultations provided ^{bc} in thousands
lekarskie ^d	16636,3	16195,2	18687,1	19781,1	medical ^d
stomatologiczne	1831,7	1444,8	1947,0	1975,9	dental
Szpitala ogólne	54	43	41	40	General hospitals
łóżka w szpitalach ogólnych	9506	8615	7820	7787	beds in general hospitals
na 10 tys. ludności	41,2	36,5	33,2	33,0	per 10 thousand population
wykorzystanie łóżek w %	64,8	53,1	65,4	67,0	usage of beds in %
przeciętny pobyt chorego w dniach	5,1	4,9	4,7	4,7	average patient stay in days

a Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub przychodniami. b Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów. c W ciągu roku. d Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom niehospitalizowanym.

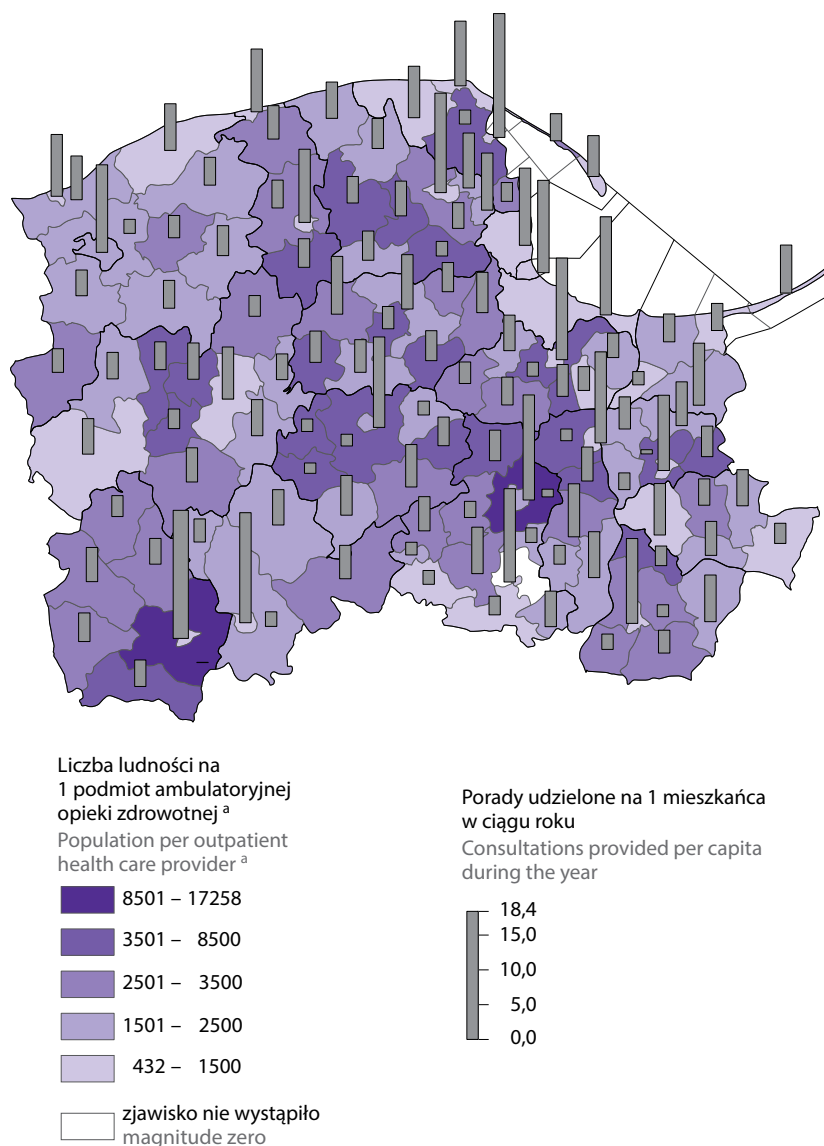
a Data concern practices that have signed a contract with the National Health Fund or outpatient departments. b Including consultations paid by patients. c During the year. d Including consultations provided to non-hospitalised patients in admission rooms.

Według stanu w końcu 2023 r. w województwie pomorskim na 1 podmiot ambulatoryjnej opieki zdrowotnej przypadało 1685 osób (1710 w 2022 r. i 1909 w 2015 r.). W kraju wskaźnik ten był niższy i wyniósł odpowiednio 1413 osób (1448 w 2022 r. i 1481 w 2015 r.).

W 2023 r. w województwie pomorskim udzielono 21756,9 tys. porad, o 5,4% więcej niż w 2022 r. i o 17,8% więcej niż w 2015 r. Spośród 19781,1 tys. porad lekarskich 8625,5 tys. stanowiły porady w opiece specjalistycznej (7829,4 tys. w 2022 r. i 6731,4 tys. w 2015 r.).

W 2023 r. liczba udzielonych porad ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa pomorskiego wyniosła 9,2 (w 2022 r. – 8,7, a w 2015 r. – 8,0). W Polsce przeciętnie 1 mieszkańcowi udzielono 9,3 porad (8,9 w 2022 r. i 8,3 w 2015 r.).

Mapa 34. Ambulatoryjna opieka zdrowotna w 2023 r.
 Map 34. Outpatient health care in 2023

^a Stan w dniu 31 grudnia.
^a As of 31 December.

W województwie pomorskim na koniec 2023 r. funkcjonowało 40 szpitali ogólnych, do dyspozycji których było 7787 łóżek (o 0,4% mniej niż rok wcześniej i o 18,1% mniej niż w 2015 r.). Liczba łóżek w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców wyniosła 33,0 (o 0,2 mniej niż w 2022 r. i o 8,2 mniej niż w 2015 r.). Na 1 łóżko przypadało przeciętnie 303 mieszkańców (o 1 osobę więcej niż w 2022 r. i o 60 więcej niż w 2015 r.). W Polsce na 10 tys. ludności przypadały 42,8 łóżka (o 0,7 mniej niż w 2022 r. i o 5,8 mniej niż w 2015 r.), a na 1 łóżko przeciętnie przypadało 233 mieszkańców (o 3 osoby więcej niż w 2022 r. i o 27 więcej niż w 2015 r.).

W 2023 r. w województwie pomorskim hospitalizowano 376,1 tys. pacjentów (o 0,4% mniej niż w 2022 r. i o 8,1% mniej niż w 2015 r.). Przeliczając na 10 tys. mieszkańców leczono 1595 osób, o 6 mniej niż rok wcześniej i o 181 mniej niż w 2015 r. W Polsce wskaźnik ten był wyższy i wyniósł 1899 osób (o 76 więcej niż w 2022 r. i o 128 mniej niż w 2015 r.).

Od 2019 r. dane dotyczące **lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych** opracowywane są w oparciu o źródła administracyjne, w tym rejestry:

- posiadających prawo wykonywania zawodu (lekarzy i lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych),
- płatników składek ZUS,
- podmiotów wykonujących działalność leczniczą,
- praktyk lekarskich,
- praktyk pielęgniarek i położnych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, bez względu na główne miejsce pracy.

W województwie pomorskim w końcu 2023 r. bezpośrednio z pacjentem pracowało 8,7 tys. lekarzy (o 6,1% więcej niż w 2022 r. i o 13,9% więcej niż w 2019 r.) oraz 2,4 tys. lekarzy dentystów (odpowiednio więcej o 5,3% i o 11,4%). Przeliczając na 10 tys. ludności lekarzy było 36,8, a lekarzy dentystów 10,1. W kraju wskaźniki te były zbliżone i wyniosły odpowiednio 37,6 i 9,8.

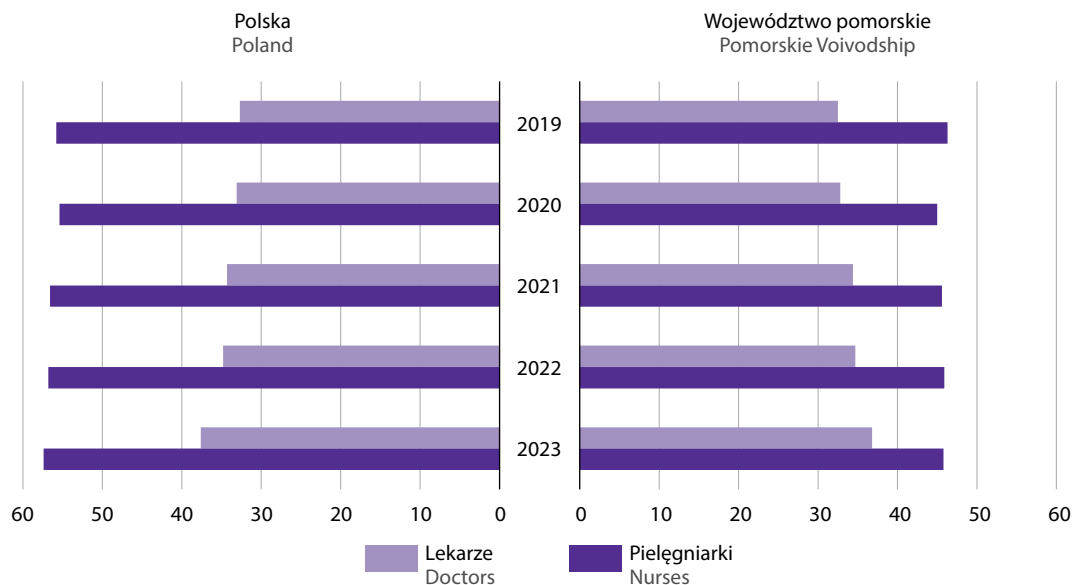
Pielęgniarek pracowało 10,8 tys. (tyle samo co w 2022 r. i o 0,3% mniej niż w 2019 r.), a położnych 1,5 tys. (odpowiednio więcej o 2,9% i o 5,8%). W przeliczeniu na 10 tys. ludności przypadało 45,8 pielęgniarek, natomiast na 10 tys. kobiet było 12,0 położnych. W kraju wskaźniki te były wyższe i wyniosły odpowiednio 57,4 i 14,7.

Wykres 33. Lekarze i pielęgniarki na 10 tys. ludności

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 33. Doctors and nurses per 10 thousand population

As of 31 December

W końcu 2023 r. w województwie pomorskim pracowało 5,4 tys. lekarzy specjalistów (o 2,4% więcej niż w 2022 r. i o 7,4% więcej niż w 2019 r.), którzy stanowili 62,4% ogólnej liczby lekarzy (64,7% w 2022 r. i 66,2% w 2019 r.). W kraju udział ten był wyższy i wyniósł odpowiednio 64,5% (odpowiednio 66,8% i 67,5%).

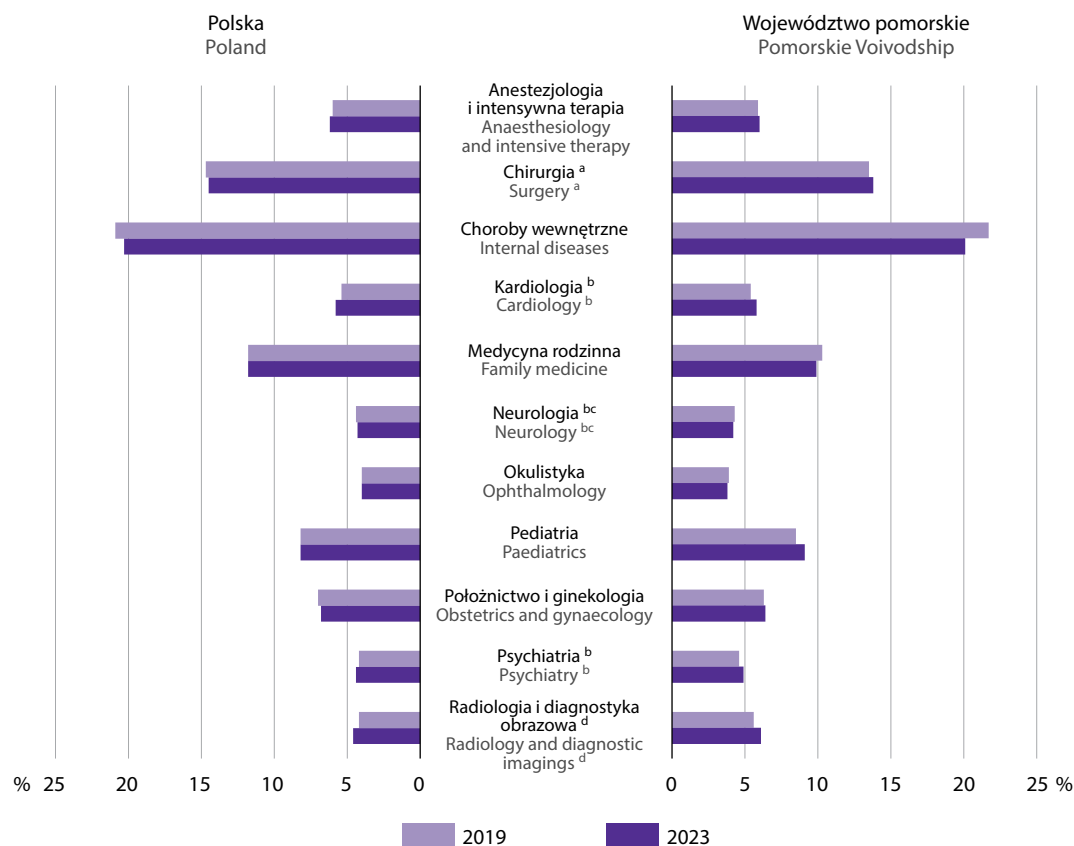
W województwie pomorskim w 2023 r. najczęściej posiadaną specjalizacją była specjalizacja z zakresu chorób wewnętrznych (20,1% ogólnej liczby lekarzy specjalistów), chirurgii (13,8%) oraz medycyny rodzinnej (9,9%). W kraju te same specjalizacje również były najczęstsze, przy czym ich udziały wyniosły odpowiednio 20,3%, 14,5% i 11,8%.

Wykres 34. Lekarze specjaliści

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 34. Medical specialists

As of 31 December

a Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, ortopedii i traumatologii narządu ruchu, neurochirurgii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiochirurgii oraz urologii i chirurgii naczyniowej. b Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. cd Także: c – neuropatologii, d – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

a General, paediatric and thoracic surgery, orthopaedics and traumatology, orthopaedics and traumatology of the locomotor system, neurosurgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardiosurgery as well as urology and vascular surgery. b Including children's specialists. cd Also: c – neuropathology, d – oncological radiotherapy and children's radiology.

W końcu 2023 r. w województwie pomorskim pracowało także 1,8 tys. farmaceutów (o 0,4% więcej niż w 2022 r.), 3,6 tys. fizjoterapeutów (o 7,2% więcej) oraz 0,8 tys. diagnostów laboratoryjnych (o 20,4% więcej).

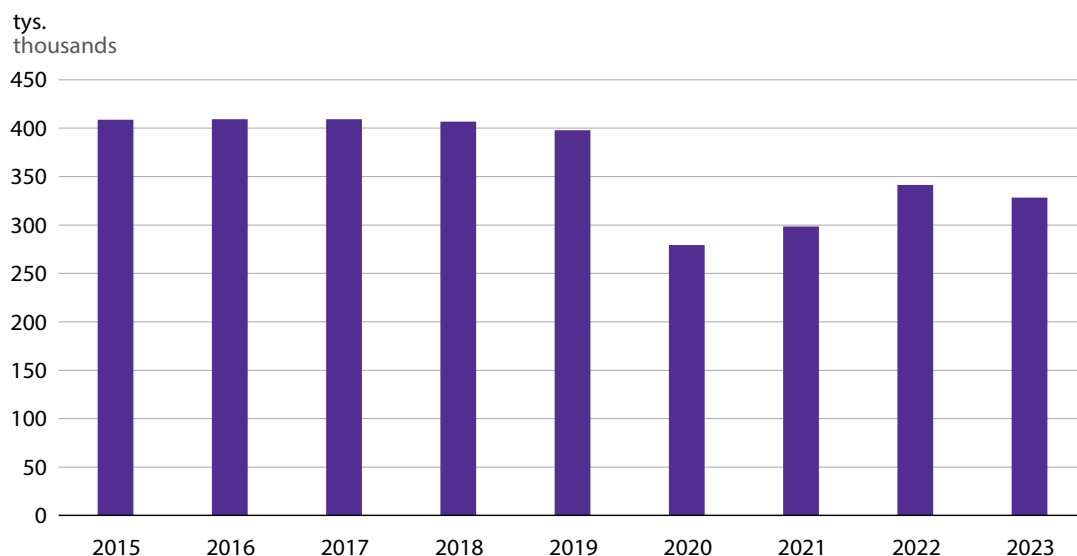
W końcu 2023 r. w województwie pomorskim świadczeń medycznych udzielało 99 zespołów ratownictwa medycznego (o 3 więcej niż w 2022 r. i o 13 więcej niż w 2015 r.), w tym 80 zespołów podstawowych i 19 specjalistycznych. Dodatkowo działał 1 lotniczy zespół ratownictwa medycznego, 13 szpitalnych oddziałów ratunkowych i 10 izb przyjęć.

W 2023 r. w województwie pomorskim zespoły ratownictwa medycznego zrealizowały 164,7 tys. wyjazdów na miejsce zdarzenia, o 6,3% mniej niż rok wcześniej i o 1,7% mniej niż w 2015 r. Przeciętnie w przeliczeniu na 1000 ludności przypadało 70 wyjazdów zespołów ratownictwa medycznego na miejsce zdarzenia (o 5 mniej niż w 2022 r. i o 3 mniej niż w 2015 r.). W Polsce wskaźnik wyjazdów był wyższy i wyniósł 74 (o 7 mniej niż rok wcześniej i o 8 mniej niż w 2015 r.).

W trakcie jednego wyjazdu pomoc mogła zostać udzielona więcej niż jednej osobie, dlatego liczba osób, którym udzielono świadczeń w trakcie wyjazdów zespołów ratownictwa była wyższa niż liczba wyjazdów i wyniosła 165,0 tys. (o 6,5% mniej niż w 2022 r. i o 2,5% mniej niż w 2015 r.). Wśród osób, którym udzielono pomocy na miejscu zdarzenia dzieci i młodzież w wieku do 18 lat stanowiły 7,1%, a osoby w wieku 65 lat i więcej – 47,6%.

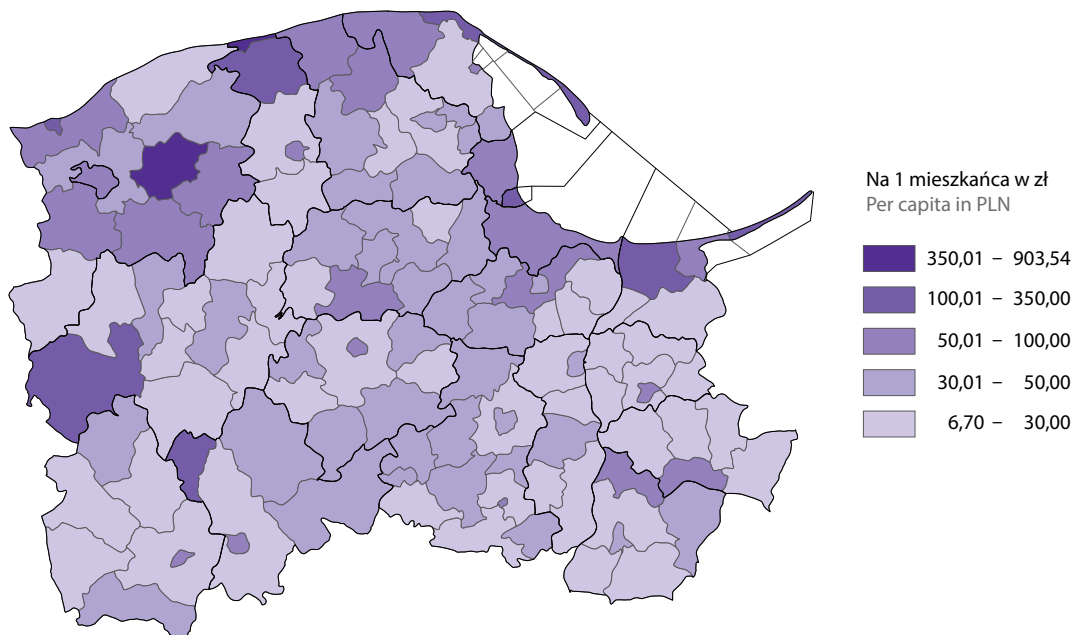
Wykres 35. Świadczenia udzielone w trybie ambulatoryjnym w szpitalnych oddziałach ratunkowych i izbach przyjęć

Chart 35. Outpatient health services provided in hospital emergency wards and admission rooms

W 2023 r. w szpitalnych oddziałach ratunkowych lub na izbie przyjęć udzielono pomocy medycznej w trybie ambulatoryjnym dla 304,8 tys. osób (o 5,2% mniej niż w 2022 r. i o 20,3% mniej niż w 2015 r.). Większość pacjentów stanowili mężczyźni – 51,1%, natomiast udział dzieci i młodzieży do lat 18 wyniósł 18,8%, a osób w wieku 65 lat i więcej – 22,5%.

Mapa 35. Wydatki gmin i miast na prawach powiatu w dziale „Ochrona zdrowia” w 2023 r.
 Map 35. Expenditures of gminas and cities with powiat status in the “Health care” division in 2023

W 2023 r. wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dziale ochrona zdrowia w województwie pomorskim wyniosły 473,1 mln zł, o 26,4% więcej niż w 2022 r. i o 170,2% więcej niż w 2015 r. (w Polsce 7049,5 mln zł, odpowiednio więcej o 1,0% i o 80,5%). Najwięcej na ochronę zdrowia wydatkował samorząd województwa (62,9% wydatków wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w województwie na ochronę zdrowia), następnie gminy (15,3%), miasta na prawach powiatu (14,7%) i powiaty (7,1%). W Polsce również najwięcej wydatkował samorząd województwa (51,0% wydatków wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w kraju na ochronę zdrowia), a następnie miasta na prawach powiatu (18,7%), gminy (18,1%) oraz powiaty (12,1%). Spośród gmin i miast na prawach powiatu województwa pomorskiego najwyższe wydatki na ochronę zdrowia na 1 mieszkańca odnotowano w gminie wiejskiej Damnica – 903,54 zł oraz w gminie miejskiej Łeba – 522,54 zł i gminie miejskiej Krynica Morska – 342,86 zł, natomiast najniższe w gminach wiejskich: Malbork – 6,70 zł, Skórcz – 7,62 zł i Suchy Dąb – 8,32 zł.

Kultura Culture

W 2023 r. odnotowano w skali roku spadek liczby bibliotek publicznych. Wzrosła natomiast liczba muzeów, galerii sztuki, kin oraz centrów, domów i ośrodków kultury, a także klubów i świetlic, a liczba teatrów i instytucji muzycznych nie uległa zmianie. Wydatki budżetów gmin i miast na prawach powiatu w dziale „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” w przeliczeniu na 1 mieszkańca były wyższe niż w 2022 r.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. w województwie pomorskim działało 340 bibliotek publicznych (z filiami) i punktów bibliotecznych (4,1% ogólnej liczby placówek bibliotecznych w kraju), o 8 mniej niż w 2022 r. i o 63 mniej niż w 2015 r. Liczba ludności przypadająca na 1 placówkę biblioteczną wyniosła 6940 osób i wzrosła o 163 osoby w odniesieniu do 2022 r. i o 1214 osób w porównaniu z 2015 r. W Polsce wartość tego wskaźnika była niższa niż w województwie pomorskim i wyniosła 4523 osoby (o 50 osób więcej niż w 2022 r. i o 410 osób więcej niż w 2015 r.). Liczba czytelników wyniosła 344,5 tys., co oznacza wzrost o 7,6% w porównaniu z 2022 r. i spadek o 9,2% w odniesieniu do 2015 r. W 2023 r. w województwie pomorskim na 1000 ludności przypadało 146 czytelników (szósta lokata w kraju), a w Polsce odpowiednio 141 czytelników.

W województwie pomorskim w końcu 2023 r. liczba muzeów (łącznie z oddziałami) wyniosła 101 (10,4% ogólnej liczby muzeów w kraju), o 3 więcej niż w 2022 r. Muzea i oddziały muzealne zwiedziło 3,5 mln osób, co w porównaniu z 2022 r. oznacza wzrost o 7,8%. W 2023 r. w województwie pomorskim w przeliczeniu na 1000 ludności przypadały 1502 osoby zwiedzające muzea i oddziały muzealne (w Polsce – 1123 osoby), co uplasowało województwo pomorskie na trzecim miejscu w kraju po województwie małopolskim i mazowieckim.

W końcu 2023 r. w województwie pomorskim działały 22 galerie sztuki (6,9% ogólnej liczby galerii w kraju), o 3 więcej niż w 2022 r. i o 1 więcej niż w 2015 r. Galerie sztuki zwiedziło 185,6 tys. osób, co oznacza spadek o 17,7% w porównaniu z 2022 r. i spadek o 21,6% w odniesieniu do 2015 r.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. w województwie pomorskim działało 16 teatrów i instytucji muzycznych (tyle samo co w 2022 r. i o 2 więcej niż w 2015 r.), które stanowiły 8,8% ogólnej liczby tego rodzaju instytucji w Polsce. W 2023 r. teatry i instytucje muzyczne zorganizowały 3,3 tys. przedstawień i koncertów, w których uczestniczyło 953,1 tys. widzów i słuchaczy (wzrost w porównaniu z 2022 r. odpowiednio o 15,6% i o 33,4%). Na 1000 ludności w województwie pomorskim przypadało 404 widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych (w Polsce – 325), co uplasowało województwo pomorskie na czwartym miejscu w kraju po województwach: mazowieckim, lubuskim i zachodniopomorskim.

W końcu grudnia 2023 r. w województwie pomorskim działalność prowadziło 295 centrów kultury, domów i ośrodków kultury, klubów oraz świetlic (o 9 więcej niż w 2022 r. i o 26 mniej niż w 2015 r.). Większość tych instytucji stanowiły świetlice (48,8%), a najmniej było klubów (7,8%). W 2023 r. centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice zorganizowały 18,8 tys. imprez, w których uczestniczyło 1,6 mln osób (w 2022 r. odpowiednio 15,4 tys. imprez i 1,5 mln uczestników). Na 1000 ludności w województwie pomorskim przypadało 660 uczestników imprez (w Polsce odpowiednio 888 uczestników). Wśród zorganizowanych imprez przeważały warsztaty (30,7%), natomiast największą liczbę uczestników zgromadziły koncerty (30,9%).

W końcu grudnia 2023 r. w województwie pomorskim działały 32 kina stałe (o 1 więcej niż w 2022 r. i o 8 więcej niż w 2015 r.), które stanowiły 6,0% kin w kraju. Liczba widzów w kinach w 2023 r. wyniosła 3,6 mln, co oznacza wzrost w skali roku o 17,1% i spadek o 1,5% w porównaniu z 2015 r. Na 1000 ludności w województwie pomorskim przypadało 1520 widzów w kinach (trzecia lokata w kraju po województwie mazowieckim i dolnośląskim), a w Polsce odpowiednio 1319 widzów.

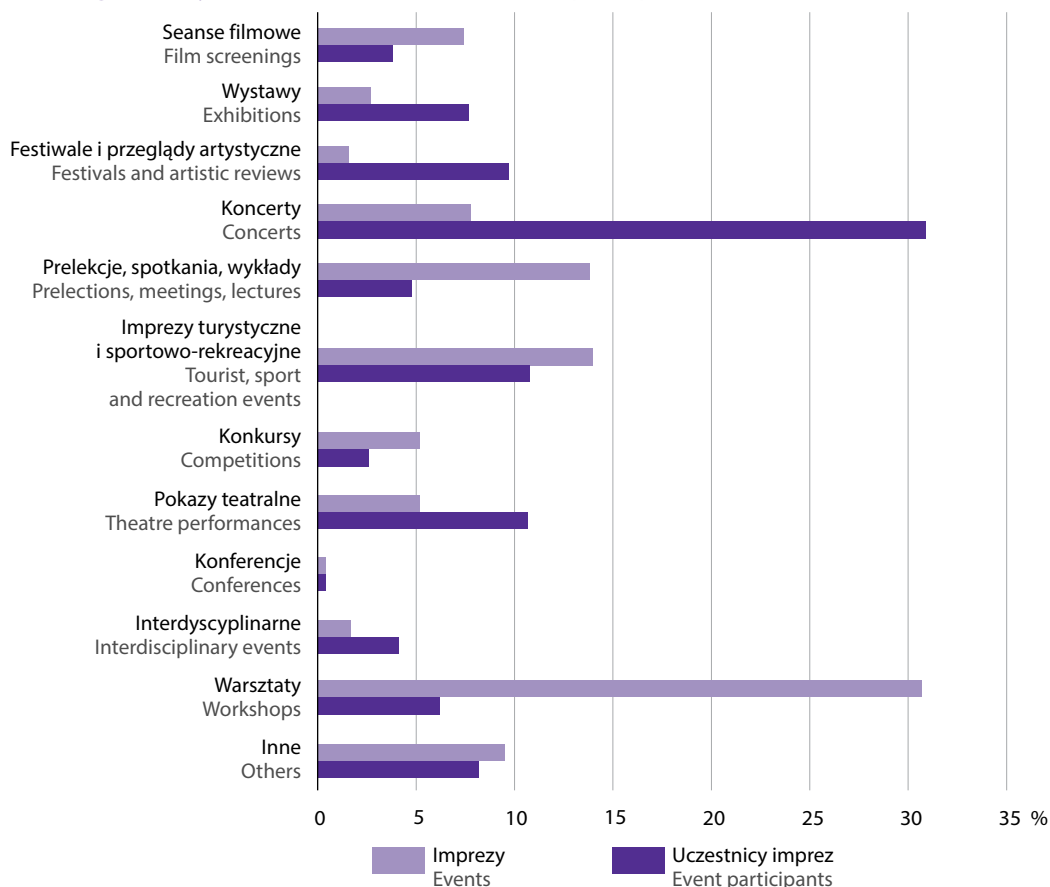
Tablica 25. Instytucje kultury
Stan w dniu 31 grudnia
Table 25. Cultural institutions
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023
Biblioteki publiczne i punkty biblioteczne Public libraries and library service points	403	366	348	340
Muzea i oddziały muzealne ^a Museums with branches ^a	73	90	98	101
Galerie sztuki Art galleries	21	20	19	22
Teatry i instytucje muzyczne Theatres and music institutions	14	16	16	16
Centra, domy i ośrodki kultury Centres of culture, cultural centres and establishments	128	131	127	128
Kluby i świetlice Clubs and community centres	193	159	159	167
Kina stałe Indoor cinemas	24	28	31	32
Ludność na 1 placówkę biblioteczną Population per library establishment	5726	6443	6777	6940
Zwiedzający muzea i oddziały muzealne ^{ab} na 1000 ludności Museums and exhibition visitors ^{ab} per 1,000 population	1034	700	1394	1502
Ludność na 1 instytucję kultury ^c Population per culture institution ^c	7189	8132	8246	7999

a Od 2020 r. do muzeów zaliczane są wyłącznie muzea działające w oparciu o uzgodniony z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego statut bądź regulamin, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach. b W ciągu roku. c Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice.

a Since 2020, museums have included only museums operating on the basis of a statute or regulations agreed upon with the minister responsible for culture and protection of national heritage, pursuant to Art. 6 of the Act of 21 November 1996 on museums. b During the year. c Centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres.

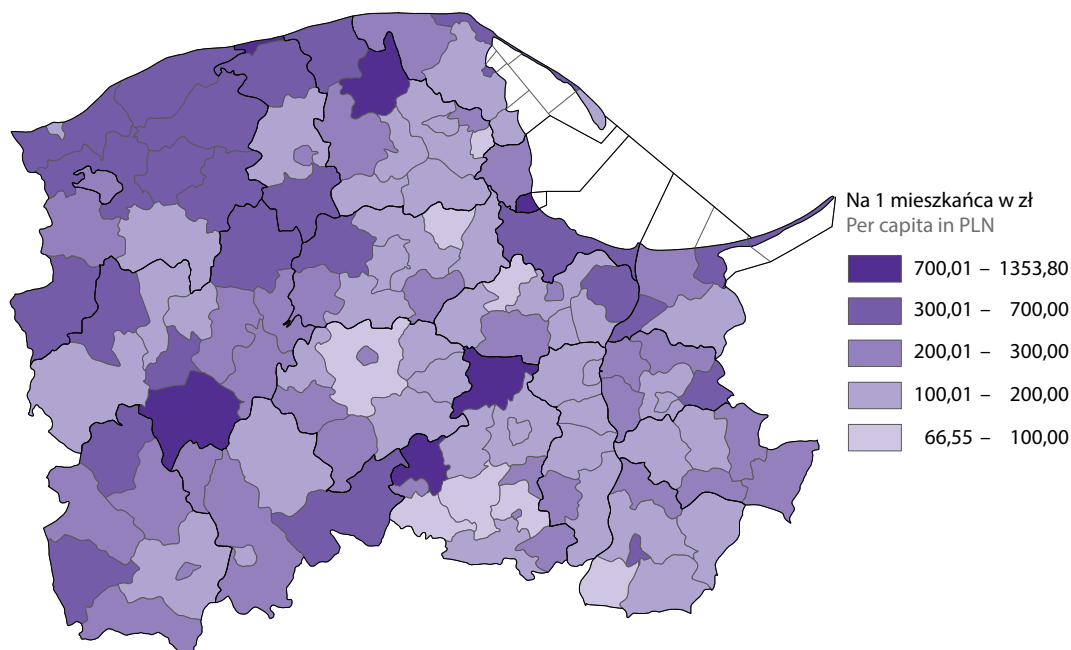
Wykres 36. Imprezy i uczestnicy imprez organizowanych przez placówki kultury w 2023 r.
Chart 36. Events organised by culture institutions and the event participants in 2023

W 2023 r. w województwie pomorskim wydatki budżetów gmin i miast na prawach powiatu w dziale „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły średnio 256,28 zł (w 2022 r. – 223,80 zł, a w 2015 r. – 155,09 zł) i były niższe niż w kraju, gdzie ukształtowały się na poziomie 280,16 zł. Wśród gmin i miast na prawach powiatu w województwie pomorskim najwyższe wydatki na 1 mieszkańca odnotowano w gminie miejskiej Łeba (1353,80 zł) oraz w gminie wiejskiej Lipnica (1125,48 zł) i w gminie wiejskiej Kaliska (1103,43 zł), a najniższe w gminie wiejskiej Sadlinki (66,55 zł) i w gminie wiejskiej Kościerzyna (68,66 zł) oraz w gminie miejskiej Rumia (74,50 zł).

Mapa 36. Wydatki budżetów gmin i miast na prawach powiatu w dziale „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” w 2023 r.

Map 36. Expenditures of gminas and cities with powiat status in the “Culture and national heritage” division in 2023

Bezpieczeństwo publiczne

Public safety

W 2024 r. liczba przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych była niższa niż w 2023 r., na co wpływ miał spadek liczby przestępstw o charakterze kryminalnym. Liczba wypadków drogowych była wyższa niż w 2023 r.

Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

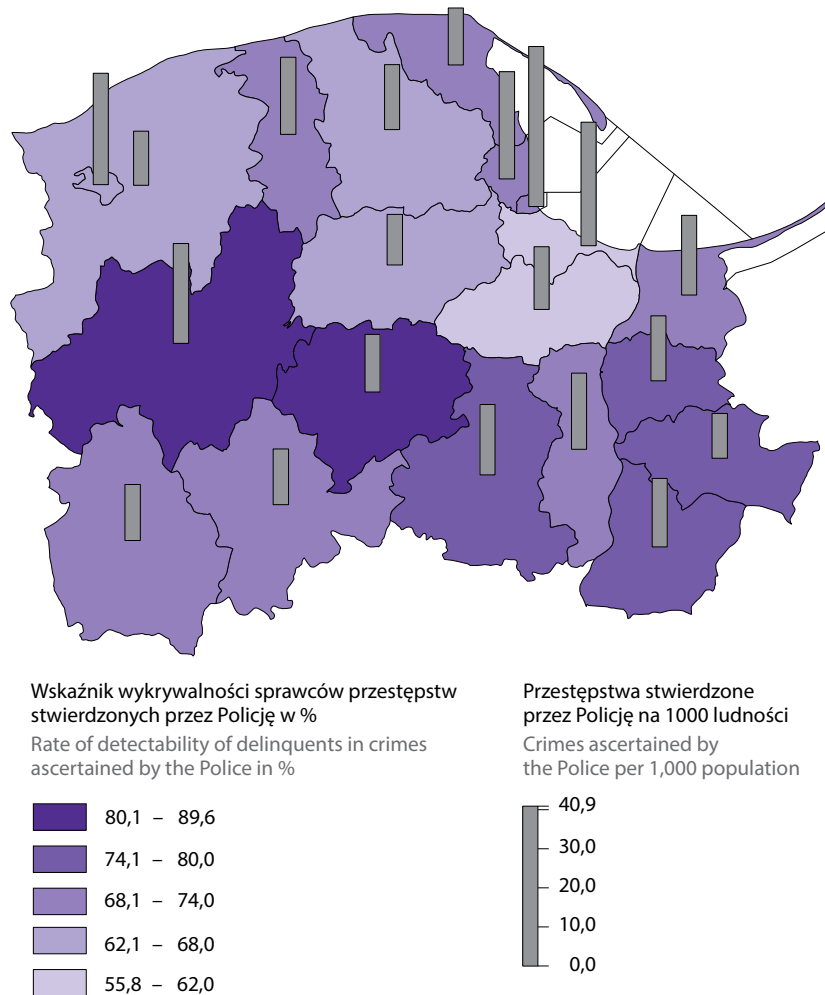
Zmiany w życiu społeczno-gospodarczym mieszkańców województwa pomorskiego wpłynęły na rozmiar przestępczości w województwie. W 2024 r. w zakończonych postępowaniach przygotowawczych stwierdzono 50,7 tys. przestępstw, co oznacza spadek w stosunku do 2023 r. (o 5,2%) i wzrost (o 3,3%) w porównaniu z 2015 r. (w Polsce odnotowano 772,7 tys. przestępstw oraz spadek odpowiednio o 2,4% oraz o 3,4%).

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw wyniósł 66,9% (w Polsce – 69,8%) wobec 68,4% w 2023 r. i 59,1% w 2015 r. Najwyższy wskaźnik wykrywalności odnotowano w powiecie bytowskim (89,6%), a najniższy w Gdańsku (55,8%).

Liczba przestępstw o charakterze kryminalnym wyniosła 27,9 tys. (spadek o 21,7% w stosunku do 2023 r.), przy wskaźniku wykrywalności 62,4%, przestępstw o charakterze gospodarczym 16,0 tys. (wzrost odpowiednio o 32,0%, a wskaźnik wykrywalności 69,6%), a przestępstw drogowych 3,5 tys. (wzrost o 1,3%, wskaźnik wykrywalności – 98,4%). W ogólnej liczbie przestępstw najczęściej odnotowano m.in. przestępstw przeciwko mieniu (29,9 tys., wskaźnik wykrywalności 55,2%), przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji (3,9 tys., wskaźnik wykrywalności 98,0%) oraz przeciwko rodzinie i opiece (2,9 tys., wskaźnik wykrywalności 99,8%).

Mapa 37. Zagrożenie przestępczością w 2024 r.

Map 37. Crime risk in 2024

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.
Source: data of the National Police Headquarters.

Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

W 2024 r. w województwie pomorskim miało miejsce 1686 wypadków drogowych, o 8,0% więcej niż w 2023 r. i o 37,0% mniej niż w 2015 r. (w Polsce odpowiednio 21519 wypadków, wzrost o 2,8% w stosunku do 2023 r., a spadek o 34,7% w porównaniu z 2015 r.). W wypadkach tych poszkodowanych zostało 2155 osób, w tym 115 osób to ofiary śmiertelne. W stosunku do 2023 r. odnotowano wzrost liczby osób poszkodowanych w wypadkach drogowych o 10,5%, a spadek w porównaniu z 2015 r. o 38,7%. Liczba ofiar śmiertelnych wzrosła w stosunku do 2023 r. (o 5,5%) i była niższa niż w 2015 r. (o 32,4%). Analizując wypadki drogowe na 100 tys. ludności wskaźnik w województwie pomorskim wyniósł 71,4. Najniższy wskaźnik odnotowano w województwie podlaskim (30,6), a najwyższy w województwie łódzkim (94,9), podczas gdy średnia dla kraju wyniosła 57,3.

Tablica 26. Wypadki drogowe ^a oraz ich skutki

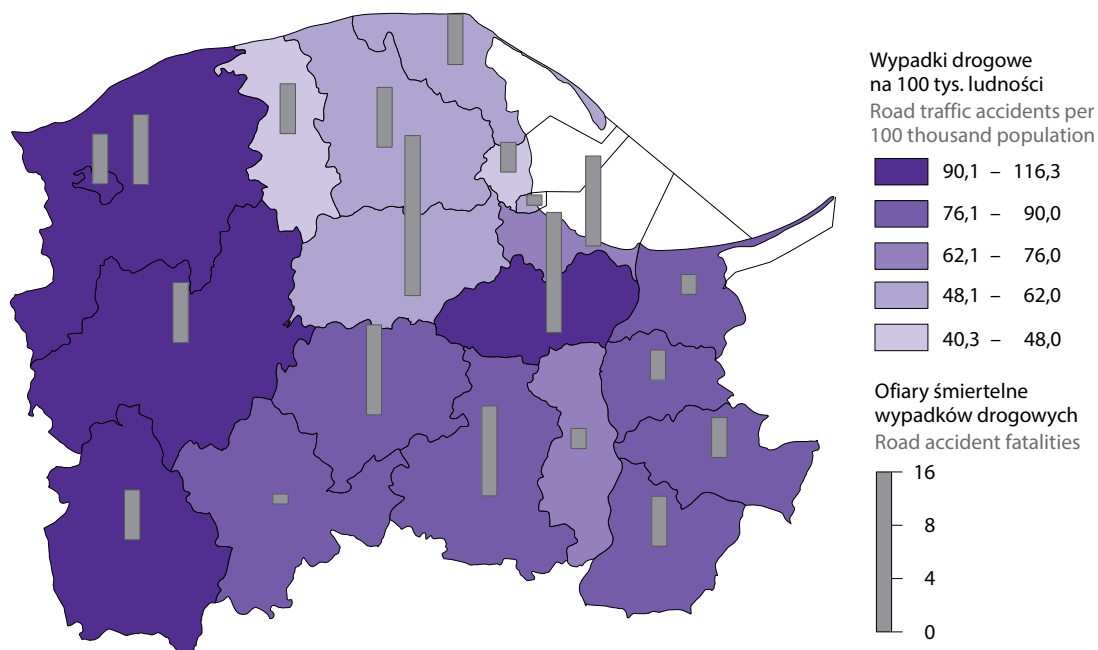
Table 26. Road accidents ^a and their effects

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
Wypadki Accidents	2675	1848	1561	1686
Ofiary śmiertelne Fatalities	170	169	109	115
na 100 wypadków per 100 road accidents	6,4	9,1	7,0	6,8
Ranni Injured persons	3347	2236	1842	2040
na 100 wypadków per 100 road accidents	125,1	121,0	118,0	121,0

^a Zarejestrowane przez Policję.
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.
^a Registered by the Police.
Source: data of the National Police Headquarters.

Mapa 38. Bezpieczeństwo na drogach w 2024 r.

Map 38. Road safety in 2024

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.
Source: data of the National Police Headquarters.

Społeczeństwo informacyjne
Information society

W 2024 r. w województwie pomorskim udział gospodarstw domowych (z co najmniej jedną osobą w wieku 16-74 lata) posiadających dostęp do Internetu w domu oraz udział osób w wieku 16-74 lata, które korzystały z Internetu zwiększył się zarówno w porównaniu z 2023 r., jak i 2015 r.

Tablica 27. Gospodarstwa domowe posiadające dostęp do Internetu w domu oraz osoby korzystające z Internetu
Table 27. Households with access to the Internet at home and Internet users

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024
	w % in %			
Odsetek gospodarstw domowych ^a posiadających dostęp do Internetu w domu Percentage of households ^a with access to the Internet at home	78,1	90,5	93,5	95,4
Odsetek osób ^b korzystających z Internetu Percentage of individuals ^b using the Internet	76,8	87,8	90,2	91,4
Odsetek osób ^b korzystających regularnie (co najmniej raz w tygodniu) z Internetu Percentage of individuals ^b using the Internet regularly (at least once a week)	71,1	84,3	87,6	89,6

a Dane dotyczą gospodarstw domowych z osobami w wieku 16-74 lata. b Osoby w wieku 16-74 lata.
a Data concern households with persons aged 16-74. b Persons aged 16-74.

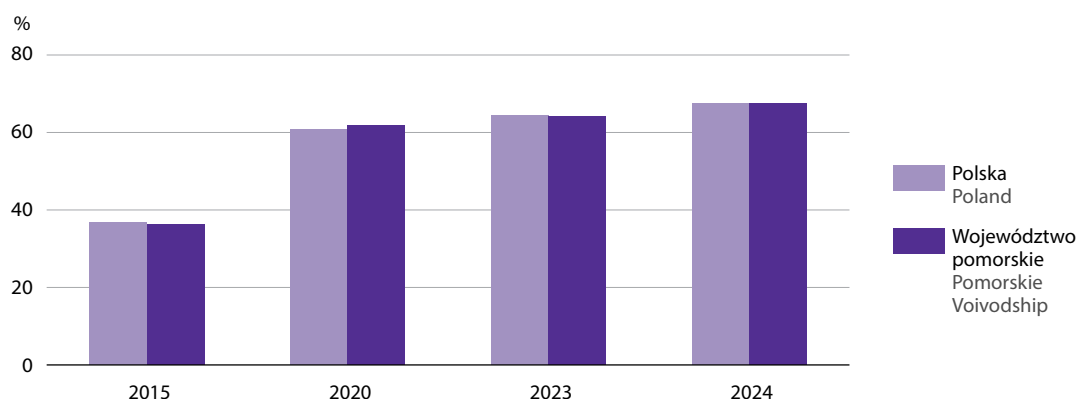
Wskaźnik gospodarstw domowych posiadających w domu dostęp do Internetu dotyczy wszystkich gospodarstw z co najmniej jedną osobą w wieku 16-74 lata, posiadających połączenie z Internetem poprzez dowolne urządzenie (uwzględniając również urządzenia przenośne, w tym smartfony), a nie gospodarstw będących jedynie w zasięgu tej infrastruktury.

Powszechny dostęp do Internetu umożliwia społeczeństwu komunikację w sferze społecznej, kulturalnej i biznesowej. W 2024 r. w województwie pomorskim dostęp do Internetu w domu posiadało 95,4% gospodarstw domowych (z co najmniej jedną osobą w wieku 16-74 lata), co oznacza wzrost zarówno w porównaniu z 2023 r., jak i 2015 r. (odpowiednio o 1,9 p.proc. i o 17,3 p.proc.). Regularnie (co najmniej raz w tygodniu) korzystało z Internetu 89,6% osób w wieku 16-74 lata (w 2023 r. – 87,6%, a w 2015 r. – 71,1%).

Spośród gospodarstw domowych posiadających dostęp do Internetu w województwie pomorskim, 94,6% korzystało z łączy szerokopasmowych, co oznacza wzrost w skali roku o 1,3 p.proc. Dostęp do szerokopasmowego łączy stacjonarnego posiadało 69,0% gospodarstw domowych (wzrost o 0,9 p.proc.), natomiast z szerokopasmowego łączy mobilnego korzystało 72,9% gospodarstw domowych (spadek o 1,6 p.proc.).

Wykres 37. Osoby ^a zamawiające przez Internet towary lub usługi do użytku prywatnego w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Chart 37. Individuals ^a ordering goods or services via the Internet for private use during the last 12 months

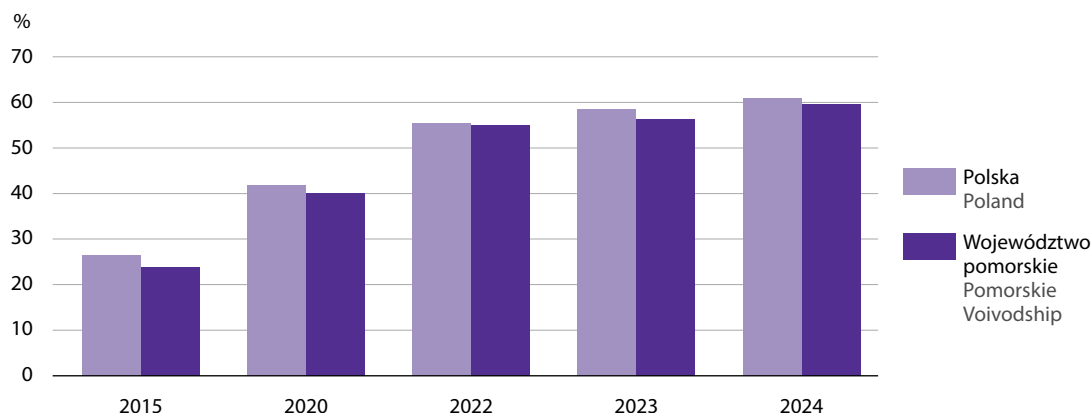
^a Osoby w wieku 16-74 lata.
^a Persons aged 16-74.

W 2024 r. zakupów towaru lub usługi przez Internet w ciągu ostatnich 12 miesięcy od momentu przeprowadzenia badania dokonało 67,4% mieszkańców województwa pomorskiego w wieku 16-74 lata, o 3,2 p.proc. więcej niż przed rokiem (w Polsce odpowiednio – 67,4%, wzrost o 3,1 p.proc.).

W latach 2015-2024 systematycznie wzrastał udział osób zamawiających towary lub usługi do użytku prywatnego w sieci w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających moment przeprowadzenia badania. W województwie pomorskim udział ten wzrósł w porównaniu z 2015 r. o 31,1 p.proc., a w Polsce o 30,5 p.proc.

Wykres 38. Osoby ^a korzystające z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Chart 38. Individuals ^a using e-government services during the last 12 months

^a Osoby w wieku 16-74 lata.
^a Persons aged 16-74.

W 2024 r. w województwie pomorskim osoby korzystające w ciągu ostatnich 12 miesięcy od momentu przeprowadzenia badania z usług administracji publicznej przez Internet stanowiły 59,7% ogólnej liczby osób w wieku 16-74 lata (w Polsce – 61,0%), co oznacza wzrost zarówno w porównaniu z 2023 r., jak i 2015 r. odpowiednio o 3,4 p.proc. i o 36,0 p.proc. (w Polsce wzrost o 2,5 p.proc. i o 34,4 p.proc.). Wśród osób korzystających z usług administracji publicznej przez Internet największym zainteresowaniem cieszyło się wysyłanie wypełnionych deklaracji podatkowych. Z możliwości tej skorzystało 39,7% mieszkańców województwa pomorskiego (w kraju 39,4%).

Aktywność społeczna
Social activity

W 2024 r. w województwie pomorskim odnotowano wzrost liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych wpisanych do rejestru REGON w porównaniu z 2015 r.
W 2022 r. działało więcej rejestrowych organizacji non-profit niż w 2016 r.

Tablica 28. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne wpisane do rejestru REGON
Stan w dniu 31 grudnia
Table 28. Foundations, associations and social organisations entered in the REGON register
As of 31 December

Wyszczególnienie	2015	2020	2023	2024	Specification
Ogółem	8103	8906	10246	10781	Total
Na 10 tys. ludności	35,1	37,8	43,4	45,7	Per 10 thousand population

Według stanu na koniec 2024 r. do rejestru REGON w województwie pomorskim wpisanych było 10781 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych, co oznacza wzrost w stosunku do 2023 r. o 5,2%, a w porównaniu z 2015 r. o 33,0%. W 2024 r. stanowiły one 6,0% tego typu podmiotów w całym kraju.

W przeliczeniu na 10 tys. ludności liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych wyniosła 45,7 wobec 43,4 w 2023 r. i 35,1 w 2015 r. (w kraju odpowiednio 48,2 oraz 45,8 i 35,1). Wartość tego wskaźnika uplasowała województwo pomorskie na dwunastym miejscu w kraju (w 2015 r. – ósme miejsce).

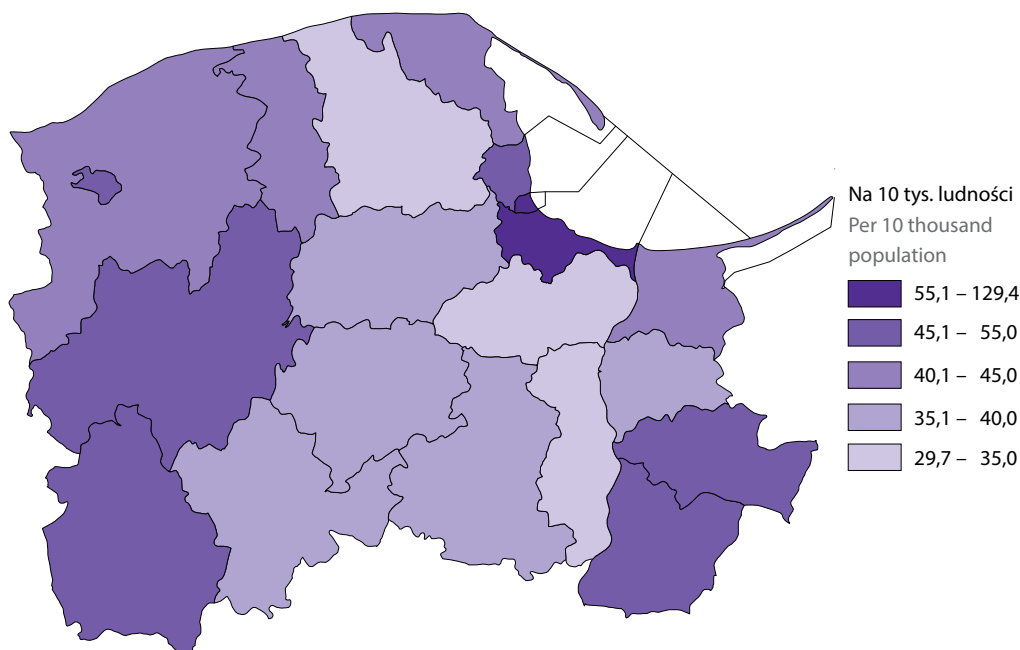
W końcu 2024 r. najwięcej zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych odnotowano w Gdańsku – 2802, natomiast najmniej w powiecie nowodworskim – 144. Przeliczając liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców najwyższy wskaźnik odnotowano w Sopocie – 129,4, a najniższy w powiecie wejherowskim – 29,7.

Mapa 39. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne wpisane do rejestru REGON w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 39. Foundations, associations and social organisations entered in the REGON register in 2023

As of 31 December

Sektor non-profit – zalicza się do niego podmioty, które spełniają następujące warunki:

- 1) są w odpowiednim stopniu sformalizowane (np. w wyniku zarejestrowania we właściwym urzędzie) lub przynajmniej ich cele, sposób działania i struktura mają charakter trwały,
- 2) są instytucjonalnie odrębne od administracji publicznej,
- 3) mają charakter niezarobkowy (działają nie dla zysku i nie rozdzielają ewentualnej nadwyżki między swoich członków, pracowników itp.),
- 4) są samorządne (władze i kierunki działania określone są wewnątrz organizacji),
- 5) charakteryzują się dobrowolnością uczestnictwa w działalności organizacji.

W 2022 r. na terenie województwa pomorskiego aktywną działalność prowadziło 5,8 tys. organizacji non-profit (w 2020 r. – 5,4 tys., a w 2016 r. – 5,5 tys.), tj. stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych (3,9 tys.), fundacji (1,4 tys.), społecznych podmiotów wyznaniowych (0,1 tys.), kół gospodyń wiejskich (0,4 tys.) oraz organizacji samorządu gospodarczego i zawodowego (0,1 tys.).

Pod względem liczby rejestrowych organizacji non-profit województwo pomorskie zajęło 9 lokatę wśród innych województw, z udziałem 5,6% ogólnej liczby tego typu podmiotów w kraju (103,4 tys.). Najwięcej aktywnych organizacji non-profit (99,2%) stanowiły podmioty ekonomii społecznej, a co ósma organizacja posiadała status organizacji pożytku publicznego (0,7 tys.).

W 2022 r. w przeliczeniu na 10 tys. ludności w województwie pomorskim było 25 organizacji non-profit (23 w 2020 r. i 24 w 2016 r.). W kraju wskaźnik ten wyniósł 27 (25 w 2020 r. i 24 w 2016 r.).

Rozdział 6

Chapter 6

Gospodarka

Economy

6.1. Produkt krajowy brutto

6.1. Gross domestic product

W 2023 r. według wstępnego szacunku produkt krajowy brutto w województwie pomorskim był wyższy niż rok wcześniej, a relacja PKB na 1 mieszkańca według parytetu siły nabywczej osiągnęła 74% średniej unijnej.

W 2022 r. w skali roku odnotowano wzrost wartości dodanej brutto w przeliczeniu na 1 pracującego.

Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

Według wstępnych danych wartość produktu krajowego brutto wytworzonego w województwie pomorskim w 2023 r. wyniosła 203794 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim była (w cenach bieżących) wyższa o 6,4% (w porównaniu z 2020 r. wyższa o 49,5%). Był to wzrost niższy od przeciętnego w kraju o 3,3 p.proc. Udział województwa w generowaniu PKB kraju wyniósł 6,0% i był o 0,2 p.proc. niższy niż w 2022 r. i o 0,2 p.proc. wyższy niż w 2020 r.

W 2023 r. produkt krajowy brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniósł 86,2 tys. zł i był wyższy o 6,6% niż rok wcześniej. Pod względem omawianego wskaźnika województwo pomorskie uplasowało się na piątym miejscu w kraju po województwach: mazowieckim, dolnośląskim, wielkopolskim i śląskim. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca stanowił 95,4% wartości krajowej (w 2022 r. – 98,5%, a w 2020 r. – 93,4%).

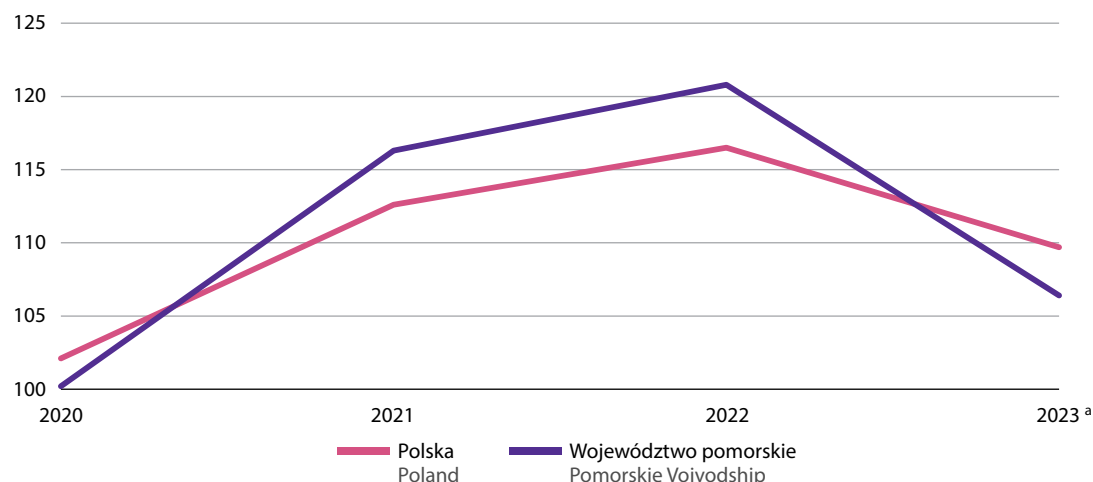
Wartość PKB na 1 mieszkańca w 2023 r. wyrażona we wspólnej umownej walucie – standardzie siły nabywczej (PPS) – stanowiła 74% średniej obliczonej dla 27 państw Unii Europejskiej¹ (w 2022 r. – 77%, a w 2020 r. – 73%).

¹ Dane będą przedmiotem dalszej rewizji, zgodnie z rekomendacjami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP).

Wykres 39. Dynamika produktu krajowego brutto (ceny bieżące)

rok poprzedni=100

Chart 39. Indices of gross domestic product (current prices)
previous year=100

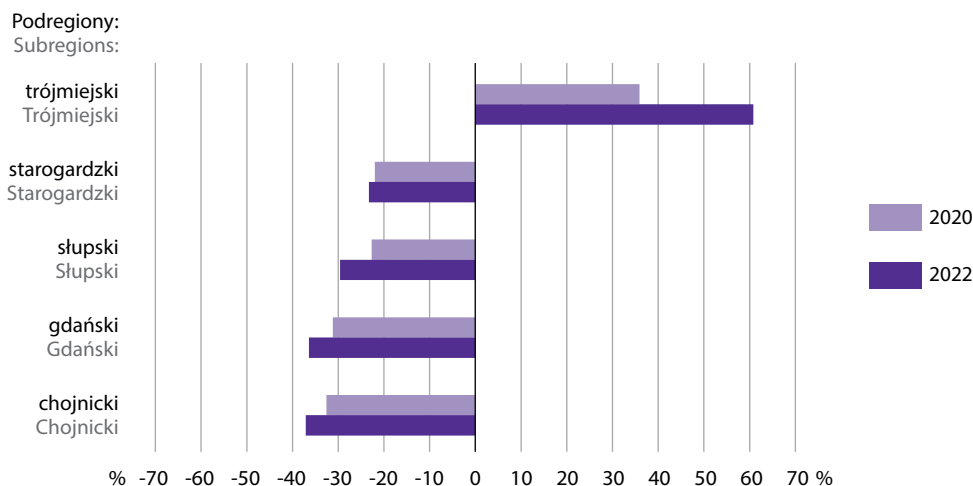
a Wstępny szacunek.
a Preliminary estimate.

W 2022 r. udziały poszczególnych podregionów w generowaniu PKB województwa kształtowały się na poziomie od 5,9% w podregionie chojnickim do 53,4% w podregionie trójmiejskim (w 2020 r. odpowiednio od 6,8% do 47,6% w tych samych podregionach). W porównaniu z 2020 r. jedynie podregion trójmiejski zwiększył swój udział w tworzeniu produktu krajowego brutto województwa (o 5,8 p.proc.), pozostałe podregiony zmniejszyły swój udział – gdański o 2,0 p.proc., słupski o 1,7 p.proc., starogardzki o 1,4 p.proc., a chojnicki o 0,9 p.proc. PKB wytworzony w podregionie trójmiejskim stanowił 3,3% ogólnej wartości wytworzonej w całym kraju (w 2020 r. – 2,7%).

W województwie pomorskim wartość PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca była wyraźnie zróżnicowana w poszczególnych podregionach – w 2022 r. wskaźnik ten wyniósł od 51,6 tys. zł w podregionie chojnickim do 131,9 tys. zł w podregionie trójmiejskim – odpowiednio od 63,8% do 163,1% średniej wojewódzkiej. W porównaniu z 2020 r. jedynie udział podregionu trójmiejskiego wzrósł w stosunku do średniej wojewódzkiej o 17,6 p.proc., a udziały pozostałych podregionów zmniejszyły się – słupskiego o 11,3 p.proc., gdańskiego o 9,1 p.proc., chojnickiego o 8,4 p.proc. i starogardzkiego o 5,7 p.proc.

Wykres 40. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według podregionów (ceny bieżące) – odchylenia względne od przeciętnej wartości w kraju

Chart 40. Gross domestic product per capita by subregions (current prices) – relative deviations from the national average value

W 2022 r. pod względem wartości PKB na 1 mieszkańca podregion trójmiejski zajmował czwartą lokatę w Polsce, przewyższając średnią krajową o 60,8% (w 2020 r. o 35,9%). W pozostałych podregionach województwa PKB na 1 mieszkańca stanowił od 62,9% średniej krajowej w podregionie chojnickim do 76,7% w podregionie starogardzkim (w 2020 r. od 67,4% do 78,0% w tych samych podregionach). W 2022 r. w porównaniu z 2020 r. rozpiętość między podregionami o najniższym i najwyższym wskaźniku zwiększyła się o 29,4 p.proc. do 97,9 p.proc.

Do przeliczeń danych **na 1 mieszkańca** przyjęto ludność spełniającą kryterium rezydencji według definicji Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (ESA 2010), zakładającej okres przebywania osoby na terytorium ekonomicznym danego państwa przez jeden rok lub dłużej. Liczba ludności została przeliczona według stanu w dniu 30 czerwca. Dane o liczbie ludności rezydującej od 2022 r. uwzględniają dane dotyczące ludności ukraińskiej.

Wskaźnik dyspersji (miara zróżnicowania) regionalnego produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca na poziomie podregionów (NUTS 3) został obliczony, jako suma wartości bezwzględnych różnic między wartościami dla podregionów danego województwa a wartością produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca dla tego województwa, ważonych udziałem liczby ludności rezydującej poszczególnych podregionów w województwie, wyrażona w procentach produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca dla danego województwa.

W 2022 r. wskaźnik dyspersji PKB na 1 mieszkańca obliczony na poziomie podregionów wyniósł 41,3%, co oznacza wzrost o 11,5 p.proc. w porównaniu z 2020 r.

Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną, a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

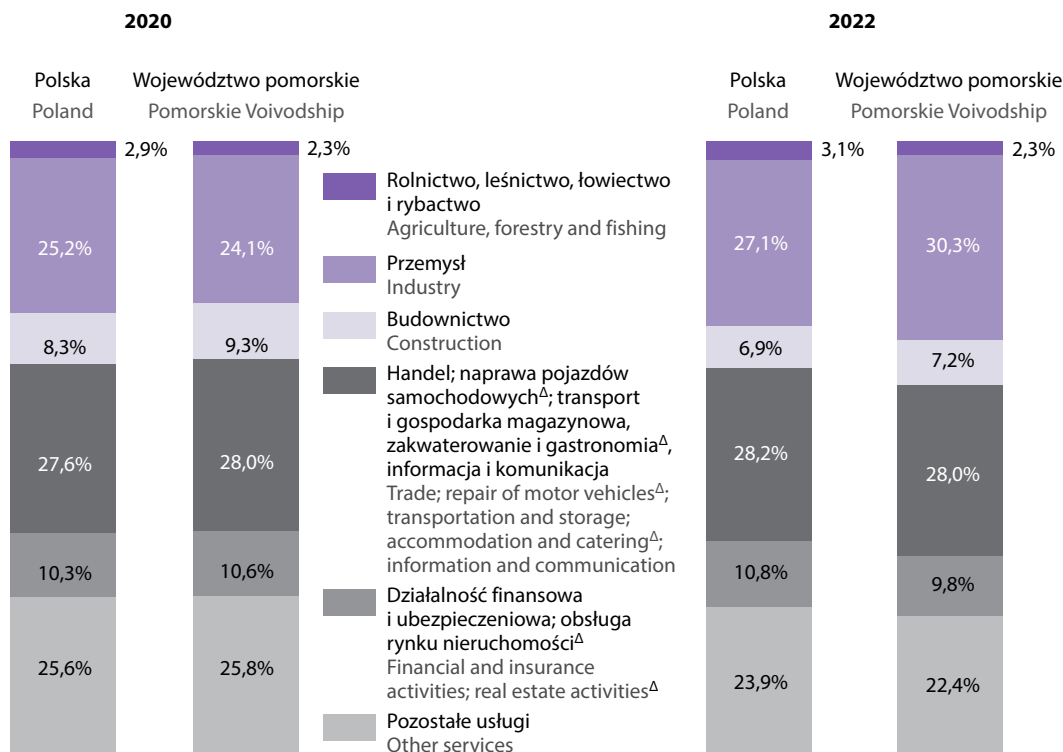
Wartość dodana brutto (WDB) wytworzona w województwie pomorskim w 2022 r. osiągnęła wartość 170802 mln zł (o 23,6% więcej niż rok wcześniej). Wydajność pracy, mierzona wartością dodaną brutto przypadającą na 1 pracującego, wyniosła 193,0 tys. zł (w 2021 r. – 158,3 tys. zł, w 2020 r. – 140,2 tys. zł), a w relacji do średniej krajowej wyniosła 104,5% w 2022 r. i była wyższa niż w 2021 r. o 3,8 p.proc. oraz wyższa niż w 2020 r. o 7,0 p.proc.

W 2022 r. w województwie pomorskim najwyższy udział w generowaniu wartości dodanej brutto osiągnęły jednostki przemysłowe, a najniższy – jednostki działające w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie.

W 2022 r. jednostki prowadzące działalność w zakresie przemysłu wypracowały 30,3% WDB województwa (w 2021 r. – 27,2%, w 2020 r. – 24,1%). Udział jednostek prowadzących działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji stanowił 28,0% WDB województwa (w 2021 r. – 28,4%, w 2020 r. – 28,0%). Udział jednostek świadczących pozostałe usługi (w tym administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne) stanowił 22,4% wartości dodanej brutto województwa – o 2,7 p.proc. mniej niż w 2021 r. i o 3,4 p.proc. mniej niż w 2020 r. Jednostki prowadzące działalność finansową i ubezpieczeniową; obsługę rynku nieruchomości wytworzyły 9,8% wojewódzkiej wartości dodanej brutto – o 0,4 p.proc. więcej niż w 2021 r. i o 0,8 p.proc. mniej niż w 2020 r. Jednostki budowlane wypracowały 7,2% WDB województwa – o 0,8 p.proc. mniej niż w 2021 r. i o 2,1 p.proc. mniej niż w 2020 r. Udział rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa w generowaniu wojewódzkiej wartości dodanej brutto wyniósł 2,3% – o 0,3 p.proc. więcej niż w 2021 r. i analogicznie jak w 2020 r.

Wykres 41. Wartość dodana brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące)

Chart 41. Gross value added by kinds of activity (current prices)

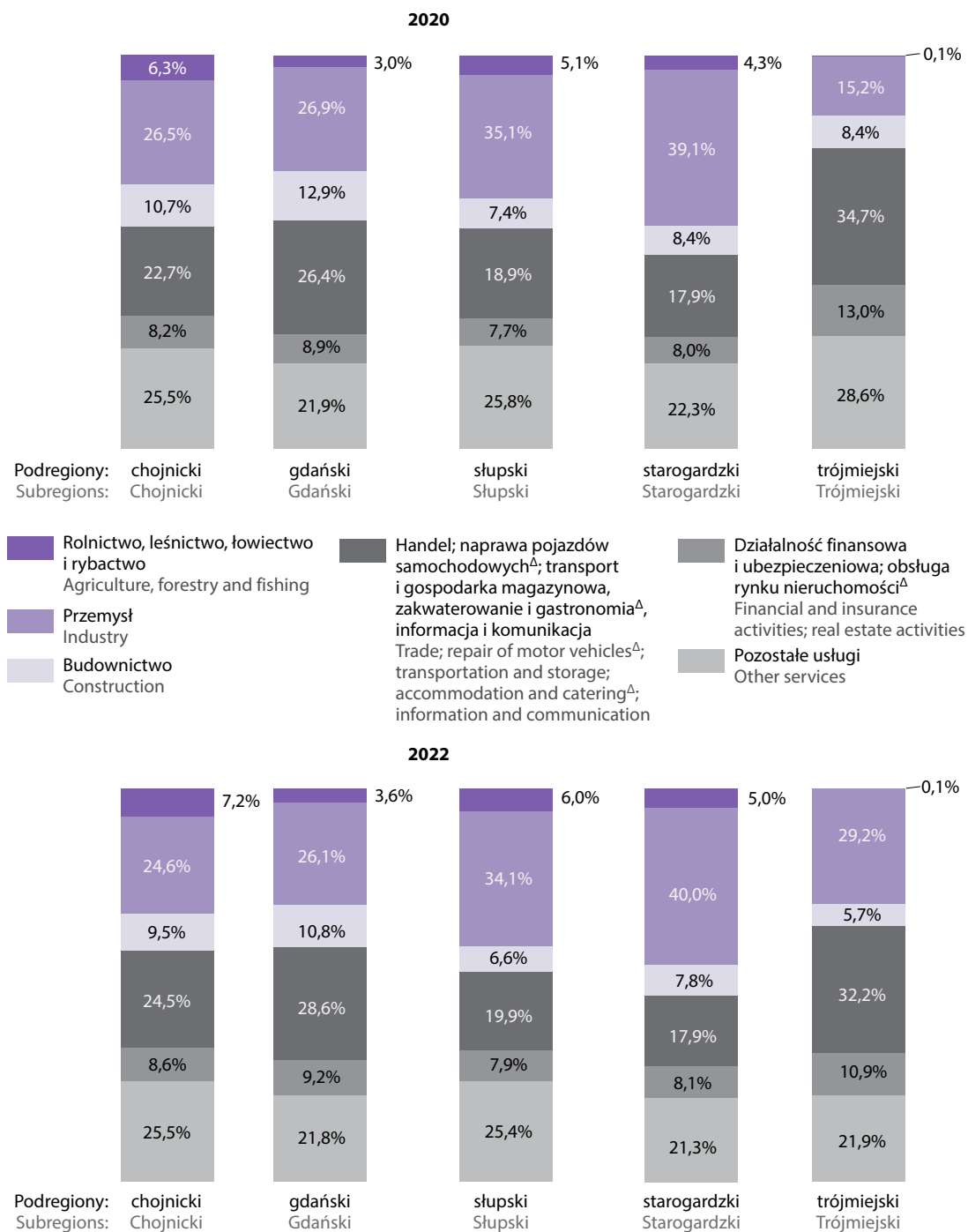

Struktura WDB według rodzajów działalności różnie się przedstawia w poszczególnych podregionach. W 2022 r. odnotowano znaczne zróżnicowanie udziału jednostek przemysłowych w generowaniu wartości dodanej brutto – od 24,6% w podregionie chojnickim do 40,0% w podregionie starogardzkim (w 2020 r. od 15,2% w podregionie trójmiejskim do 39,1% w podregionie starogardzkim). Udział podmiotów prowadzących działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji w tworzeniu wartości dodanej brutto kształtował się na poziomie od 17,9% w podregionie starogardzkim do 32,2% w podregionie trójmiejskim (w 2020 r. od 17,9% do 34,7% w tych samych podregionach). Najmniej zróżnicowany był udział jednostek w działalności finansowej i ubezpieczeniowej; obsługi rynku nieruchomości od 7,9% w podregionie słupskim do 10,9% w podregionie trójmiejskim (w 2020 r. od 7,7% do 13,0% w tych samych podregionach).

Struktura gospodarki według rodzajów działalności determinuje poziom wydajności pracy. Duży udział usług oraz przemysłu zazwyczaj podwyższa ogólny poziom wydajności, natomiast duży udział rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa – obniża go. Stąd WDB w przeliczeniu na 1 pracującego jest wyraźnie zróżnicowana w poszczególnych podregionach województwa pomorskiego. W 2022 r. wskaźnik ten wyniósł od 139,0 tys. zł w podregionie chojnickim do 239,1 tys. zł w podregionie trójmiejskim – odpowiednio od 75,3% do 129,4% średniej krajowej. W 2020 r. zawierał się w przedziale od 79,2% do 108,9% średniej krajowej w tych samych podregionach (odpowiednio 113,9 tys. zł i 156,6 tys. zł na 1 pracującego).

Wykres 42. Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i podregionów (ceny bieżące)

Chart 42. Gross value added by kinds of activity and subregions (current prices)

6.2. Przedsiębiorczość

6.2. Entrepreneurship

Podmioty gospodarki narodowej

Entities of the national economy

Według stanu na koniec 2024 r. w skali roku odnotowano wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. Wzrosła również liczba podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 1000 ludności, a także liczba nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów. Największy udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Podmiot gospodarki narodowej to osoba prawna, jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej oraz osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą.

W systemie REGON pojęcie podmiotu gospodarki narodowej jest tożsame z pojęciem jednostki prawnej. Posiadanie osobowości prawnej nie jest kryterium określenia podmiotu jako jednostki prawnej. Dane nie obejmują osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

W województwie pomorskim według stanu na koniec grudnia 2024 r. w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON zarejestrowanych było 369626 podmiotów gospodarczych, co stanowiło 7,0% ogólnej liczby podmiotów zarejestrowanych w kraju. W porównaniu z końcem 2023 r. liczba podmiotów wzrosła o 3,4%, a w stosunku do 2015 r. o 31,1% (w Polsce liczba podmiotów wzrosła odpowiednio o 3,0% i o 26,8%). Pod względem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON województwo pomorskie uplasowało się na szóstym miejscu w kraju.

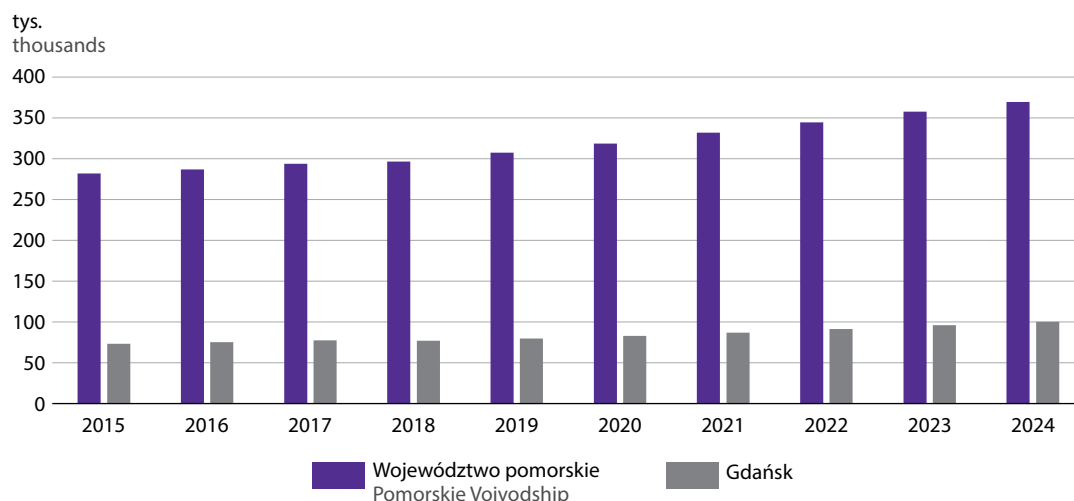
Dominującą grupę (95,7% ogólnej liczby podmiotów) stanowiły jednostki z sektora prywatnego, które skupiały 353790 podmiotów, a ich liczba wzrosła w stosunku do 2023 r. o 3,3%. Jednocześnie odnotowano w skali roku spadek liczby podmiotów w sektorze publicznym o 0,3%.

Wykres 43. Podmioty gospodarki narodowej

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 43. Entities of the national economy

As of 31 December

Tablica 29. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^a

Stan w dniu 31 grudnia

Table 29. Entities of the national economy in the REGON register ^a

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024	
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				Polska=100 Poland=100
Ogółem Total	281861	318518	357517	369626	7,0
sektor publiczny public sector	7813	7102	7079	7059	6,3
sektor prywatny private sector	272446	306524	342615	353790	7,0
W tym: Of which:					
spółki partnerships and companies	47994	50370	57562	59878	6,0
fundacje foundations	1476	2016	2504	2713	6,8
stowarzyszenia i organizacje społeczne associations and social organisations	6627	6890	7701	7899	5,7
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	200399	233511	262660	271133	7,2

a W podziale według sektorów własności bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a In the breakdown by ownership sectors, excluding the entities for which the information about ownership form is not included in the REGON register.

W końcu 2024 r. w województwie pomorskim liczba podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosła 156,7 (czwarte miejsce w kraju), w 2023 r. – 151,5, a w 2015 r. – 122,1 (w Polsce odpowiednio 141,5; 136,8; 108,9). Pod względem przestrzennego rozmieszczenia podmiotów dominowały gminy miejskie Łeba (432,4 podmiotów na 1000 ludności) i Krynica Morska (431,3) oraz gmina miejsko-wiejska Jastarnia (351,5), a najniższą liczbę podmiotów w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w gminach wiejskich: Sadlinki (74,7), Mikołajki Pomorskie (76,0) oraz Skórcz (76,1).

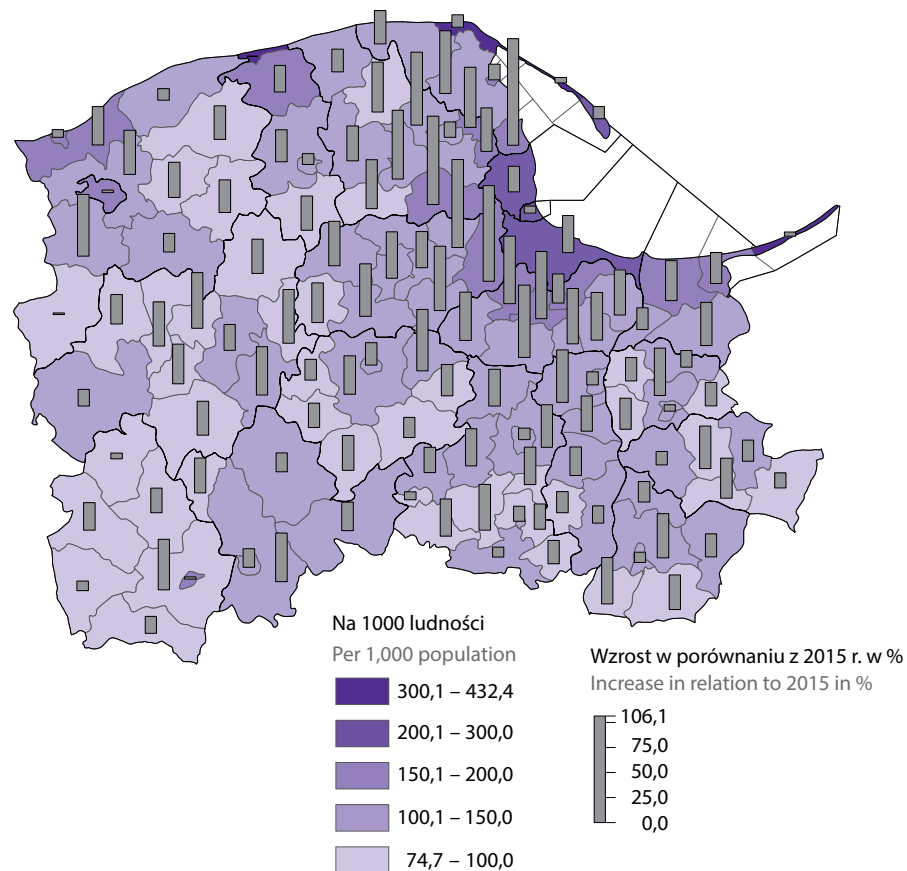
W końcu 2024 r. największy wzrost liczby podmiotów w skali roku odnotowano w gminach wiejskich: Przodkowo i Szemud (po 9,3%), Trąbki Wielkie (o 8,7%), Nowa Karczma (o 7,9%) oraz Gniewino (o 7,8%). Natomiast największy spadek liczby podmiotów odnotowano w gminie miejskiej Krynica Morska i w gminach wiejskich: Stare Pole (po 1,4%), Studzienice (o 1,3%) oraz Liniewo (o 0,7%).

Mapa 40. Podmioty gospodarki narodowej w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 40. Entities of the national economy in 2024

As of 31 December

W 2024 r. w województwie pomorskim zarejestrowano 28594 nowe podmioty (spadek o 3,2% w stosunku do 2023 r.), natomiast wyrejestrowano 16441 podmiotów (odpowiednio spadek o 1,6%). Największy udział w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 80,4% (spadek o 2,2 p.proc. w stosunku do 2023 r.) oraz spółki handlowe – 12,9% (wzrost o 1,1 p.proc.).

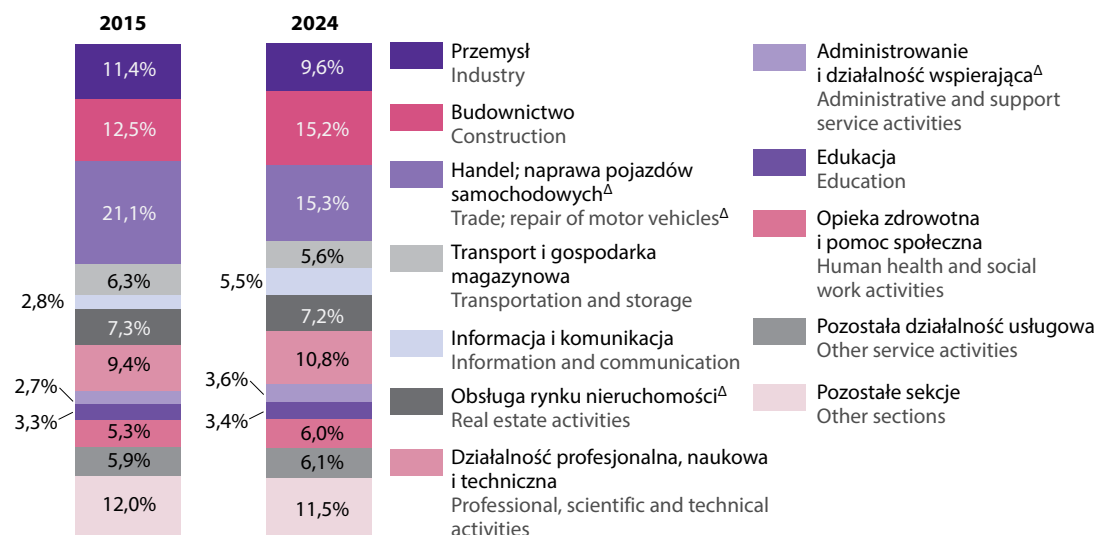
Wśród zarejestrowanych w województwie pomorskim podmiotów gospodarki narodowej dominowały jednostki, których podstawową działalnością był handel; naprawa pojazdów samochodowych – 15,3% ogólnej liczby podmiotów (wzrost o 0,5% w stosunku do 2023 r.), budownictwo – 15,2% (wzrost o 3,7%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 10,8% (wzrost o 4,8%). Największy wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów w odniesieniu do 2015 r. odnotowano w sekcji informacja i komunikacja z 7957 do 20510 (o 157,8%).

Wykres 44. Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji PKD

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 44. Entities of the national economy by selected PKD sections

As of 31 December

Według stanu na koniec 2024 r. w sektorze prywatnym w podziale podmiotów według form prawnych dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 73,4% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów (w 2023 r. – 73,5%).

W końcu 2024 r. w województwie pomorskim w rejestrze REGON wpisanych było 59878 spółek (wzrost zarówno w stosunku do 2023 r., jak i 2015 r. odpowiednio o 4,0% i o 24,8%) oraz 10612 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych (wzrost odpowiednio o 4,0% i o 31,0%).

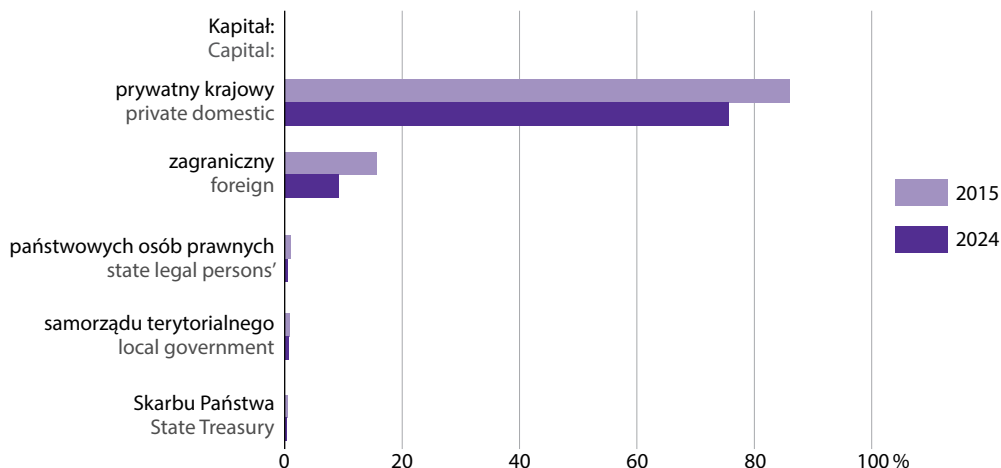
W 41435 zarejestrowanych spółkach handlowych w podziale według rodzaju kapitału największy udział miał kapitał prywatny krajowy – 75,6% oraz kapitał zagraniczny – 9,1%. Natomiast w podziale według sekcji najwięcej spółek handlowych prowadziło działalność w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych – 16,3% ogólnej liczby spółek handlowych oraz budownictwo – 15,4%.

Wykres 45. Spółki handlowe według rodzaju kapitału ^a

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 45. Commercial companies by type of capital ^a

As of 31 December

a Danych dotyczących liczby spółek według rodzaju kapitału nie należy sumować na „ogółem”, ponieważ ujmują one spółki według występowania w nich rodzaju kapitału, a nie kapitału przeważającego.

a Data on the number of companies by type of capital should not be summed up as "total" as they list companies by share of capital type rather than their predominant capital.

Działalność badawcza i rozwojowa

Research and development as well

W 2023 r. nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową w województwie pomorskim były o 33,2% wyższe niż w 2022 r. Wskaźnik personelu wewnętrznego B+R wyrażony w EPC na 1000 osób aktywnych zawodowo wyniósł 10,7 EPC.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy już istniejącej.

Nakłady wewnętrzne na działalność B+R to wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez jej własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania.

W badaniu z zakresu działalności badawczej i rozwojowej w województwie pomorskim według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. prowadzenie działalności badawczej i rozwojowej wykazało 537 podmiotów, co oznacza wzrost w skali roku o 17 podmiotów. W porównaniu z 2015 r. liczba podmiotów zaangażowanych w działalność B+R w województwie wzrosła o 288 podmiotów. Wśród jednostek, które wykazały działalność B+R, zdecydowanie dominowały jednostki z sektora przedsiębiorstw, dla których działalność badawcza i rozwojowa nie była podstawową działalnością.

W 2023 r. w województwie pomorskim nakłady wewnętrzne na działalność B+R wyniosły 4743,8 mln zł i wzrosły w skali roku o 33,2%, a w porównaniu z 2015 r. o 310,3%.

W 2023 r. w województwie pomorskim analizując sektory wykonawcze największe nakłady wewnętrzne na działalność B+R poniosły podmioty sektora przedsiębiorstw – 71,6% (wzrost o 10,7 p.proc. w porównaniu z 2015 r. i spadek o 2,4 p.proc. w stosunku do 2022 r.), podczas gdy w Polsce udział ten wyniósł 64,6% (odpowiednio wzrost o 18,0 p.proc. i spadek o 1,3 p.proc.). Udział nakładów wewnętrznych poniesionych na działalność badawczą i rozwojową w województwie pomorskim w stosunku do nakładów krajowych wyniósł 8,9% w 2023 r. (w 2015 r. – 6,4%, a w 2022 r. – 8,0%).

Tablica 30. Nakłady wewnętrzne ^a na działalność B+R według źródeł finansowania (ceny bieżące)

Table 30. Intramural expenditure ^a on R&D by sources of financing (current prices)

Wyszczególnienie	2015	2020	2022	2023	Specification
	w mln zł				
	in million PLN				
Ogółem	1156,1	2365,5	3562,7	4743,8	Total
sektor finansujący:					funding sector:
Rządowy	390,1	690,5	815,6	937,1	Government
Przedsiębiorstw	597,8	1476,7	2417,1	3174,1	Business enterprise
Szkolnictwa wyższego	18,7	•	•	274,1	Higher education
Prywatnych instytucji niekomercyjnych	2,6	•	•	23,0	Private non-profit
Reszta świata	146,9	110,2	243,8	335,5	Rest of the world

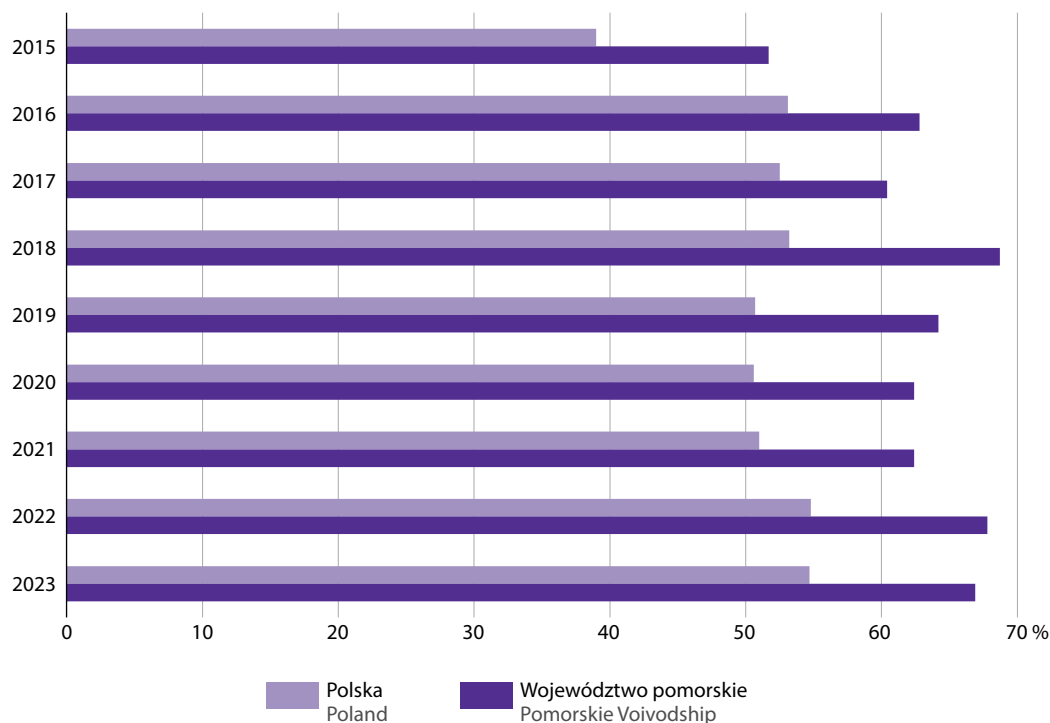
a Bez amortyzacji środków trwałych.

a Excluding depreciation of fixed assets.

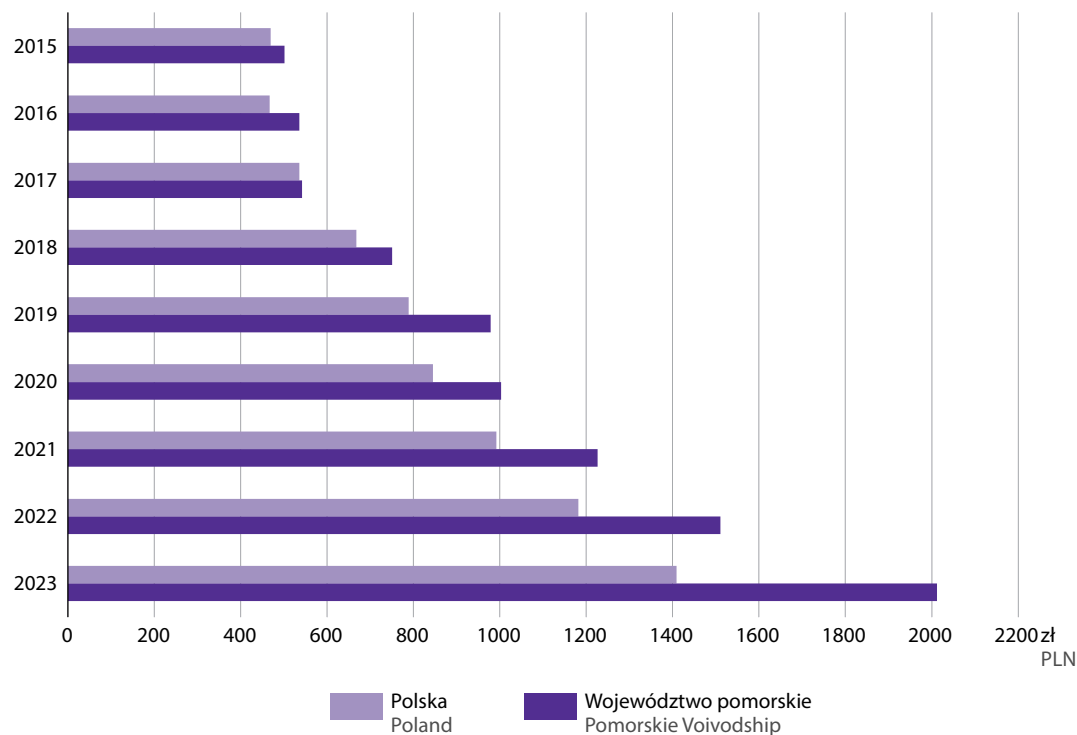
W 2023 r. w województwie pomorskim w 2023 r. 66,9% nakładów wewnętrznych na działalność badawczą i rozwojową było finansowanych ze środków sektora przedsiębiorstw. Udział środków pochodzących z tego sektora był niższy o 0,9 p.proc. niż w 2022 r., a wyższy o 15,2 p.proc. niż w 2015 r. W kraju udział ten ukształtował się na poziomie 54,7% i był niższy o 0,1 p.proc. niż w 2022 r. oraz wyższy o 15,7 p.proc. niż w 2015 r.

Wykres 46. Udział nakładów wewnętrznych na działalność B+R finansowanych przez sektor przedsiębiorstw w nakładach wewnętrznych na działalność B+R

Chart 46. Share of intramural expenditure on R&D financed from business enterprise sector in intramural expenditure on R&D

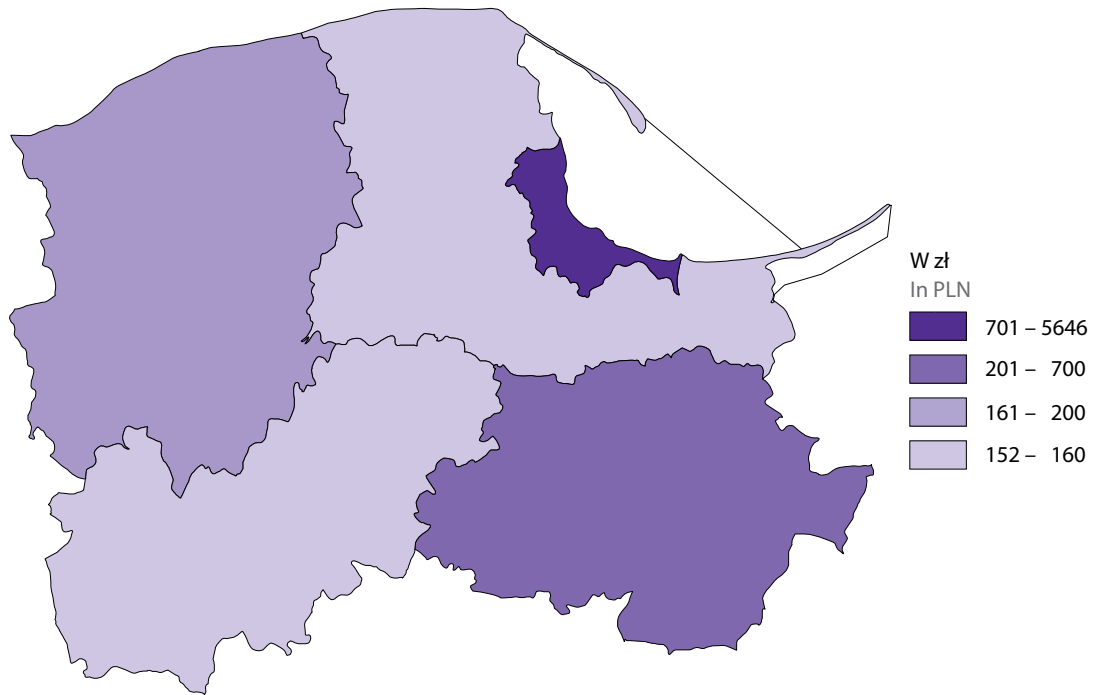

W 2023 r. nakłady wewnętrzne na działalność B+R w przeliczeniu na 1 mieszkańca w województwie pomorskim wyniosły 2012 zł (w 2015 r. – 502 zł, a w 2022 r. – 1511 zł), co uplasowało województwo na trzecim miejscu w kraju. W latach 2015-2023 średnia wartość nakładów wewnętrznych na działalność B+R przypadająca na 1 mieszkańca województwa pomorskiego była wyższa niż wartość krajowa.

Wykres 47. Nakłady wewnętrzne ^a na działalność B+R na 1 mieszkańcaChart 47. Intramural expenditure ^a on R&D per capita

^a Bez amortyzacji środków trwałych.
^a Excluding depreciation of fixed assets.

W 2023 r. w nakładach wewnętrznych na działalność B+R w województwie pomorskim dominowały nakłady finansowane ze środków wewnętrznych – 70,1% (w kraju 56,7%). W skali roku udział środków wewnętrznych w nakładach wewnętrznych na działalność B+R zwiększył się o 3,4 p.proc. (w kraju wzrost o 0,4 p.proc.).

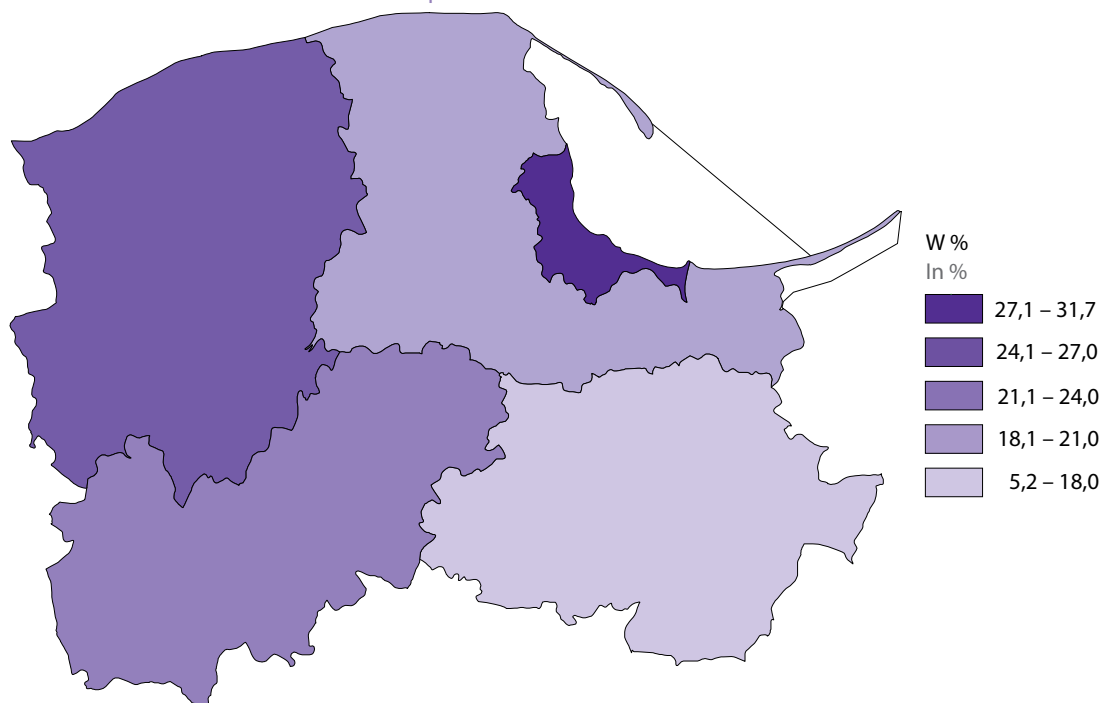
Mapa 41. Nakłady wewnętrzne ^a na działalność B+R na 1 mieszkańca w 2023 r.Map 41. Intramural expenditure ^a on R&D per capita in 2023

^a Bez amortyzacji środków trwałych.
^a Excluding depreciation of fixed assets.

Tablica 31. Nakłady wewnętrzne ^a na działalność B+R według pochodzenia środków (ceny bieżące)Table 31. Intramural expenditure ^a on R&D by origin of funds (current prices)

Wyszczególnienie	2018	2020	2022	2023	2023 Polska=100 Poland=100	Specification
	w mln zł in million PLN					
Ogółem	1748,0	2365,5	3562,7	4743,8	8,9	Total
nakłady finansowane ze środków:						expenditure financed from:
Wewnętrznych	1194,2	1487,2	2376,1	3325,8	11,0	Internal funds
Zewnętrznych	553,9	878,3	1186,6	1417,9	6,2	External funds
w tym od instytucji rządowych i samorządowych	420,2	•	805,3	927,6	5,5	of which funds from the general government

^a Bez amortyzacji środków trwałych.
^a Excluding depreciation of fixed assets.

Mapa 42. Udział środków zewnętrznych w nakładach wewnętrznych ^a na działalność B+R w 2023 r.Map 42. Share of external funds in intramural expenditure ^a on R&D in 2023

^a Bez amortyzacji środków trwałych.
^a Excluding depreciation of fixed assets.

Personel wewnętrzny B+R są to osoby pracujące (zatrudnieni, pracujący właściciele oraz nieodpłatnie pomagający członkowie ich rodzin) w jednostce statystycznej, które wnoszą wkład w wewnętrzną działalność badawczą i rozwojową tej jednostki.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (ECP) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden ECP oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

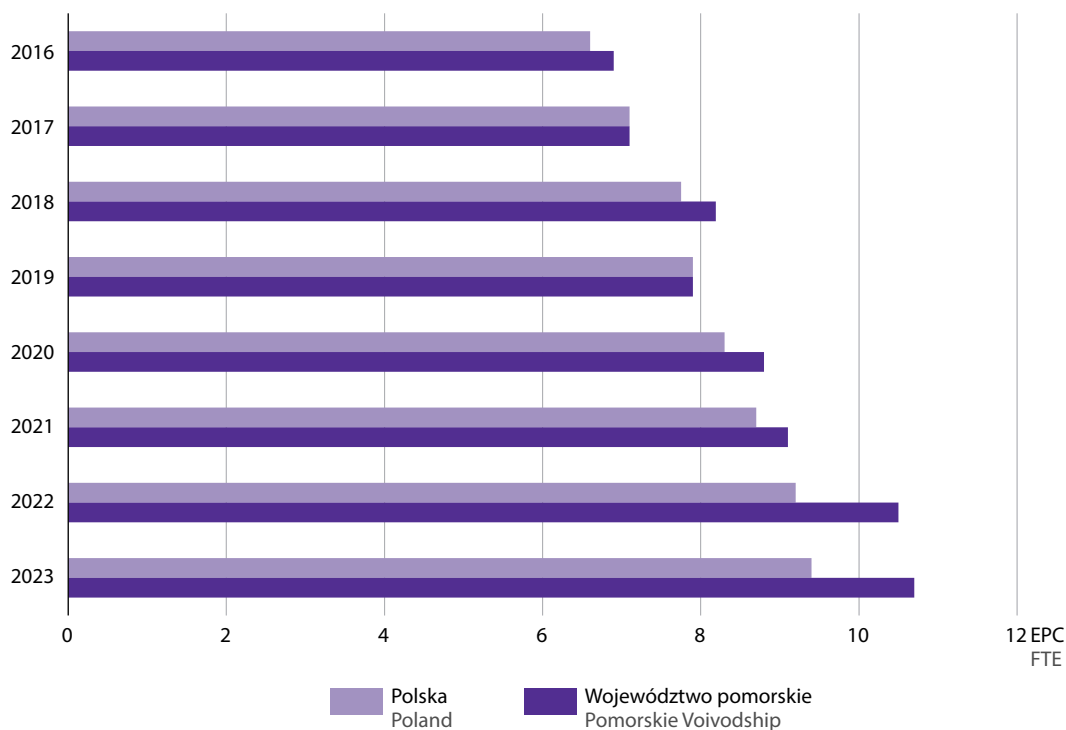
W 2023 r. rzeczywiste zaangażowanie personelu wewnętrznego w prowadzone badania naukowe i prace rozwojowe w województwie pomorskim wyniosło 12,1 tys. ekwiwalentów pełnego czasu pracy (ECP) i wzrosło w skali roku o 2,8%. Personel ten stanowił 7,2% ogółu personelu wewnętrznego B+R w kraju. Personel wewnętrzny B+R (mierzony w ECP) na 1000 osób aktywnych zawodowo wyniósł 10,7 (w 2022 r. – 10,5). Wskaźnik ten w kraju wyniósł 9,4 (w 2022 r. – 9,2).

Badacze (pracownicy naukowo-badawczy) są to osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne.

Zdecydowaną większość personelu zaangażowanego w działalność badawczą i rozwojową w województwie pomorskim w 2023 r. stanowili badacze. Liczebność badaczy z personelu wewnętrznego wyrażona w ekwiwalentach pełnego czasu pracy wyniosła 9,6 tys. EPC, co stanowiło 79,5% ogółu personelu wewnętrznego B+R wyrażonego w EPC (o 2,7 p.proc. mniej niż rok wcześniej). W kraju udział ten wyniósł 71,9% (o 0,6 p.proc. mniej niż w 2022 r.).

Wykres 48. Personel wewnętrzny B+R^a na 1000 osób aktywnych zawodowo^b

Chart 48. Internal R&D personnel^a per 1,000 economically active persons^b

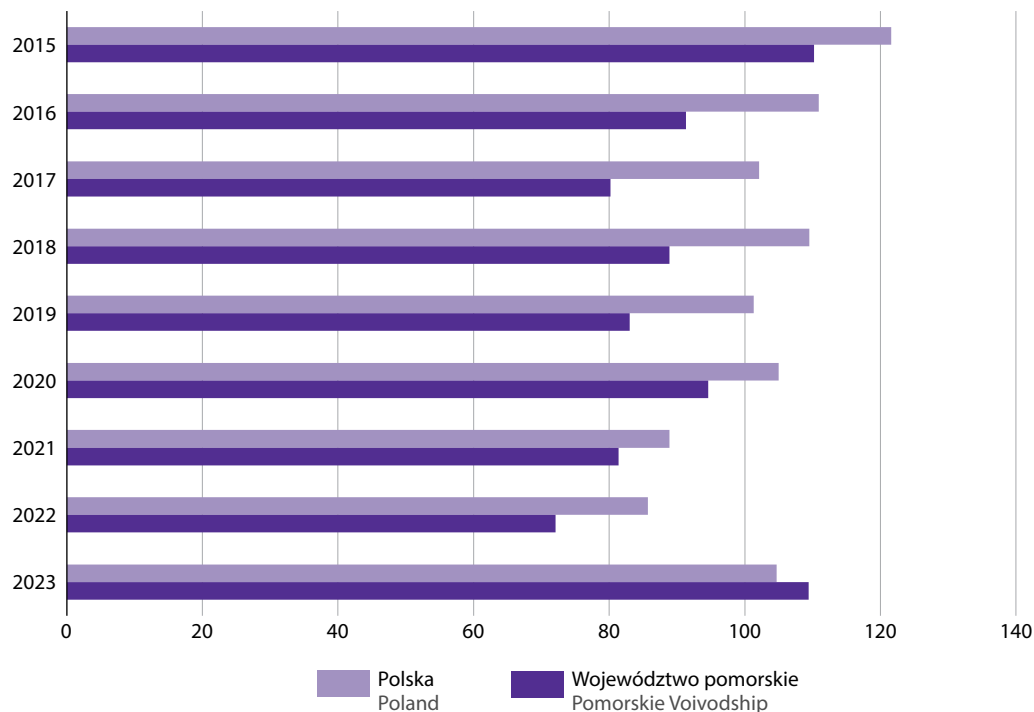
a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Do obliczenia relacji przyjęto za podstawę (mianownik) liczbę aktywnych zawodowo i pracujących na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) – przeciętne w roku.

a In full time equivalent (FTE). b The ratios were calculated on the basis of the number of economically active and employed persons (denominator), based on the Labour Force Survey (LFS) – annual averages.

W 2023 r. wnioskodawcy z województwa pomorskiego zgłosili do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej 258 wynalazków (wzrost o 51,8% w stosunku do 2022 r. i o 1,6% w odniesieniu do 2015 r.), co stanowiło 6,5% ogólnej liczby wynalazków zgłoszonych w Polsce przez podmioty krajowe i uplasowało województwo pomorskie na siódmym miejscu w kraju. W 2023 r. w województwie pomorskim udzielono 101 patentów (spadek o 25,7% w stosunku do 2022 r. i o 9,0% w stosunku do 2015 r.). Ze zgłoszonych w kraju wynalazków, na które udzielono patent, 4,6% zostało zgłoszonych przez podmioty z województwa pomorskiego, co uplasowało województwo pomorskie na dziewiątym miejscu w kraju.

Liczba zgłaszanych wzorów użytkowych do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej przez podmioty krajowe z województwa pomorskiego kształtowała się następująco: 62 w 2015 r., 26 w 2022 r. i 32 w 2023 r., a liczba udzielonych praw ochronnych na zgłoszone wzory użytkowe odpowiednio: 37, 38 oraz 21. Ilość zgłoszonych z terenu województwa pomorskiego wzorów użytkowych stanowiła 4,8% zgłoszeń w skali kraju, natomiast liczba udzielonych praw ochronnych – 5,8%.

Wykres 49. Zgłoszenia wynalazków dokonane przez podmioty krajowe ^a na 1 mln mieszkańców
Chart 49. Patent applications filed by domestic entities ^a per million inhabitants

^a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

^a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Wskaźnik liczby zgłoszeń wynalazków krajowych do ochrony w Urzędzie Patentowym RP na 1 milion mieszkańców w 2023 r. wyniósł 109,4 dla województwa pomorskiego i 104,7 dla Polski (w 2015 r. odpowiednio 110,2 i 121,6, a w 2022 r. – 72,1 i 85,7).

Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwach

Use of information and communication technologies in enterprises

W 2024 r. w województwie pomorskim udział przedsiębiorstw posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu zwiększył się zarówno w stosunku do 2015 r., jak i 2023 r.

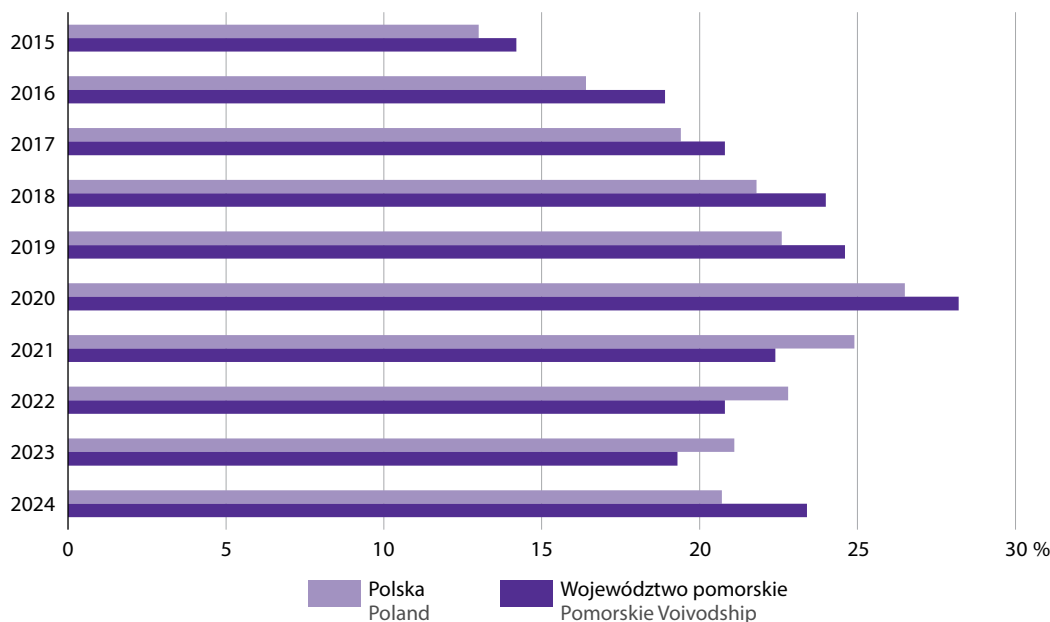
W 2023 r. odnotowano wzrost udziału przedsiębiorstw otrzymujących zamówienia przez sieci komputerowe w stosunku do 2015 r., a spadek w porównaniu z 2022 r.

Pod pojęciem **technologii informacyjnych i komunikacyjnych**, zwanych zamiennie technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, teleinformatycznymi lub technikami informacyjnymi, kryje się rodzina technologii przetwarzających, gromadzących i przesyłających informacje w formie elektronicznej.

Badanie dotyczące wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwach (SSI-01) obejmuje podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

W 2024 r. szerokopasmowy dostęp do Internetu (w tym szerokopasmowy mobilny) posiadało 98,8% przedsiębiorstw z województwa pomorskiego (wzrost w porównaniu z 2023 r. i 2015 r. odpowiednio o 0,3 p.proc. i o 4,2 p.proc.) oraz 98,7% przedsiębiorstw w Polsce (analogicznie jak w 2023 r. i wzrost o 6,8 p.proc. w porównaniu z 2015 r.).

Wykres 50. Przedsiębiorstwa posiadające dostęp do Internetu ^a
Chart 50. Enterprises with access to the Internet ^a

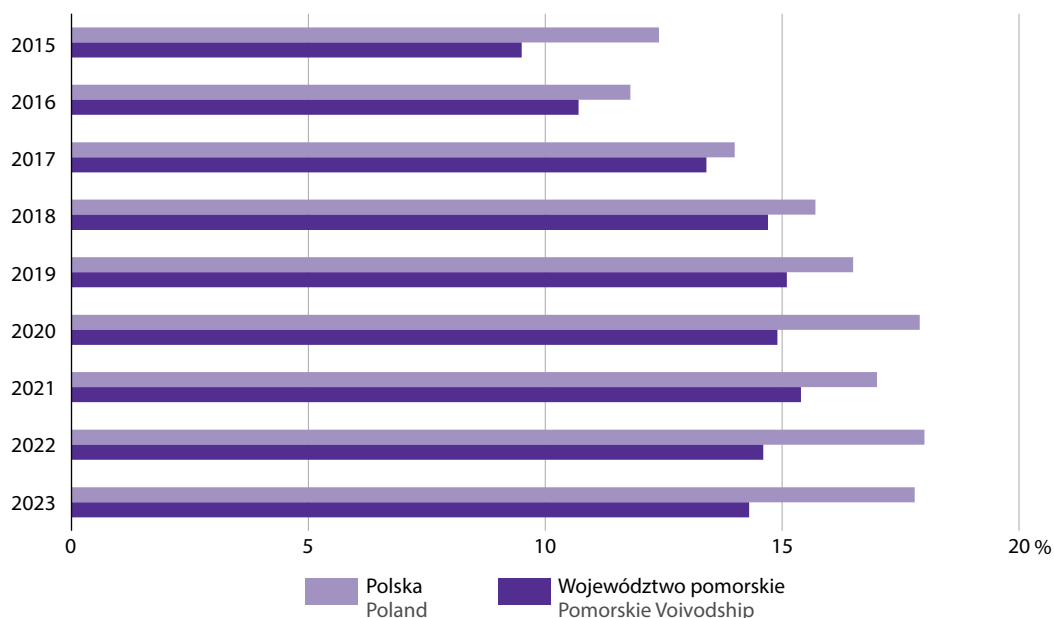
^a Dostęp do Internetu o prędkości 30-100 Mbit/s.
^a Internet access 30-100 Mbit/s.

W 2024 r. w województwie pomorskim udział przedsiębiorstw korzystających z Internetu poprzez stałe łącze szerokopasmowe zwiększył się zarówno w porównaniu z 2015 r., jak i 2023 r. odpowiednio o 2,9 p.proc. i o 7,7 p.proc. (w kraju wzrost odpowiednio o 5,0 p.proc. i o 8,0 p.proc.). W 2024 r. najczęściej przedsiębiorstwa wyposażone były w stałe szerokopasmowe łącza internetowe o prędkości „przynajmniej 100, ale mniej niż 500 Mbit/s” (w województwie pomorskim – 28,9%, w Polsce – 32,1%). Zmieniające się potrzeby użytkowników Internetu i tym samym rosnące zapotrzebowanie na wyższą jakość oferowanych usług powoduje, że zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju znacząca jest liczba przedsiębiorstw, które preferują stałe szerokopasmowe łącza z prędkością „przynajmniej 500 Mbit/s, ale mniej niż 1 Gbit/s” (w województwie pomorskim – 16,8%, w Polsce – 17,4%).

Do **sprzedaży elektronicznej** zaliczyć należy zamówienia i rezerwacje składane na stronie internetowej przedsiębiorstwa (w sklepie internetowym, aplikacji, poprzez extranet), na internetowych platformach handlowych, w serwisach aukcyjnych oraz za pośrednictwem systemu EDI. Z transakcji elektronicznych wykluczone są zamówienia składane pocztą elektroniczną (e-mail), faxem lub przez telefon. Do podstawowych cech odróżniających sprzedaż elektroniczną od sprzedaży tradycyjnej zaliczyć można dostępność ofert handlowych z wielu źródeł w krótkim czasie i o każdej porze.

W 2023 r. w województwie pomorskim udział przedsiębiorstw prowadzących sprzedaż poprzez sieci komputerowe wyniósł 14,3% w porównaniu z 2015 r. wzrósł o 4,8 p.proc., w stosunku do 2022 r. zmniejszył się o 0,3 p.proc. (w Polsce odpowiednio 17,8%, wzrost o 5,4 p.proc. i spadek o 0,2 p.proc.).

Wykres 51. Przedsiębiorstwa otrzymujące zamówienia przez sieci komputerowe
Chart 51. Enterprises receiving orders via computer networks

Otwarte dane publiczne – wytworzone przez urząd administracji publicznej (lub na jego zlecenie), które są dostępne dla każdego zainteresowanego do wykorzystania, przetwarzania i udostępniania w dowolnych celach.

Otwarte dane publiczne stanowią użyteczne źródło informacji do przetwarzania, planowania i podejmowania decyzji biznesowych w przedsiębiorstwach. W 2023 r. w województwie pomorskim z otwartych danych publicznych korzystało 19,6% przedsiębiorstw, o 5,4 p.proc. więcej niż w 2022 r. (w Polsce – 19,5%, wzrost o 4,9 p.proc.). Przedsiębiorstwa wykazywały zainteresowanie m.in. danymi z kategorii: gospodarka i finanse (16,9%), transport (8,2%), dane przestrzenne (7,1%) oraz ochrona środowiska (6,9%). Udział przedsiębiorstw identyfikujących dane publiczne, które mogłyby być wykorzystane w celach biznesowych, lecz nie zostały udostępnione w ramach otwartych danych publicznych, wyniósł 3,9% (o 0,5 p.proc. mniej niż w kraju).

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Financial results of non-financial enterprises

W 2024 r. w województwie pomorskim odnotowano w skali roku poprawę wyników finansowych badanych przedsiębiorstw niefinansowych (z wyjątkiem wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów). Przychody i koszty ogółem były jednak niższe niż rok wcześniej. Niższe były również przychody ze sprzedaży na eksport. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe poprawiły się (z wyjątkiem wskaźnika rentowności sprzedaży brutto). Zmniejszył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych.

Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007), szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

W 2024 r. w województwie pomorskim przychody ogółem badanych przedsiębiorstw niefinansowych ukształtowały się na poziomie 272446,3 mln zł i zmniejszyły się o 1,5% w stosunku do 2023 r., a wzrosły o 79,1% w porównaniu z 2015 r.

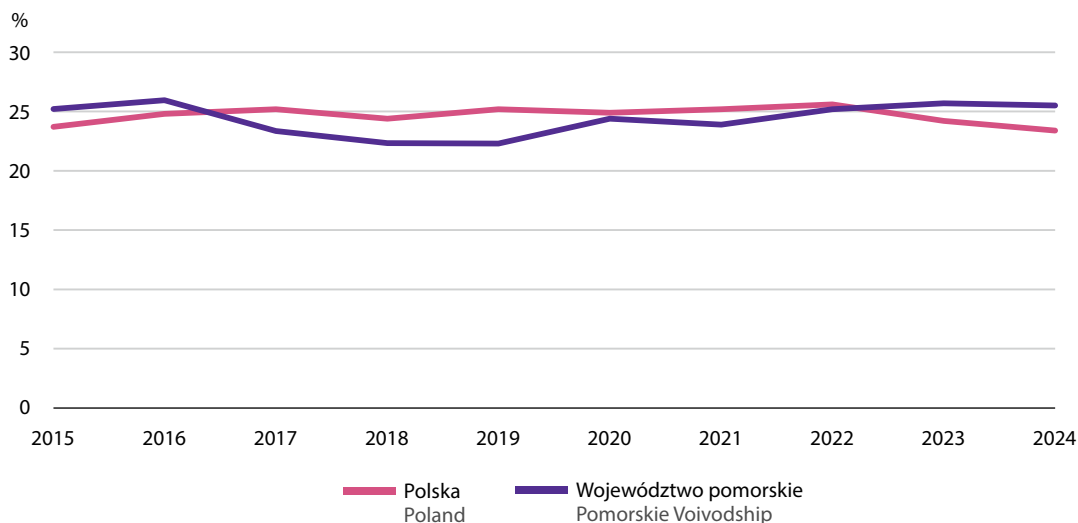
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2024 r. osiągnęły wartość 263141,3 mln zł (spadek o 1,9% w stosunku do 2023 r. i wzrost o 77,8% w porównaniu z 2015 r.). Spadek przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w skali roku wystąpił m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 17,6% do 29021,1 mln zł), w przetwórstwie przemysłowym (o 2,0% do 107987,8 mln zł), w budownictwie (o 1,9% do 10888,5 mln zł) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,0% do 63660,8 mln zł). Wzrost przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów odnotowano m.in. w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 15,9% do 5490,5 mln zł), w obsłudze rynku nieruchomości (o 15,5% do 3523,1 mln zł) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 13,2% do 20481,1 mln zł).

Największy udział przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w województwie odnotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się przetwórstwem przemysłowym (41,0% wartości województwa) oraz handlem; naprawą pojazdów samochodowych (odpowiednio 24,2%).

W 2024 r. przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów przeznaczonych na eksport wyniosły 67117,9 mln zł – o 2,5% mniej niż w 2023 r. Udział eksportu w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniósł 25,5% (w 2023 r. – 25,7%). Przychody ze sprzedaży produktów na eksport stanowiły 77,0% przychodów na eksport ogółem, natomiast przychody ze sprzedaży towarów i materiałów na eksport – 23,0%.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport obejmują wewnątrzwspólnotową dostawę do krajów członkowskich UE oraz eksport do krajów pozaunijnych.

Wykres 52. Udział eksportu w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółem
Chart 52. Share of export in total revenue from sale of products, goods and materials

Koszty ogółem w 2024 r. wyniosły 255766,1 mln zł (spadek o 1,8% w stosunku do 2023 r. i wzrost o 76,4% w porównaniu z 2015 r.). Koszty bieżącej działalności poniesione przez badane podmioty były o 2,8% wyższe niż przed rokiem. W strukturze rodzajowej tych kosztów zwiększył się udział usług obcych (o 2,2 p.proc. do 28,1%), wynagrodzeń (o 1,6 p.proc. do 17,3%), ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń (o 0,3 p.proc. do 4,0%) i amortyzacji (o 0,1 p.proc. do 5,1%). Zmniejszył się natomiast udział zużycia materiałów i energii (o 3,6 p.proc. do 38,1%), a także udział podatków i opłat (o 0,8 p.proc. do 5,3%).

W 2024 r. koszty ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniosły 247083,5 mln zł (o 1,1% mniej niż rok wcześniej, ale o 75,7% więcej niż w 2015 r.). Największy udział kosztów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w województwie pomorskim wykazały podmioty działające w sekcji przetwórstwo przemysłowe (41,4% kosztów województwa) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (odpowiednio 24,6%). Spadek w skali roku kosztów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wystąpił m.in. w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 18,4%), przetwórstwo przemysłowe (o 1,9%), informacja i komunikacja (o 0,6%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 0,3%). Wzrost tych kosztów w skali roku odnotowano m.in. w pozostałej działalności usługowej (o 17,5%), w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 17,1%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 16,6%), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 13,9%), w obsłudze rynku nieruchomości (o 11,8%), w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 7,8%), w budownictwie (o 5,2%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,5%).

Wyniki finansowe:

- wynik finansowy brutto oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem – w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (-);
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) to wynik finansowy brutto pomniejszony o obowiązkowe obciążenia.

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się w 2024 r. na poziomie 16057,8 mln zł i był niższy o 13,0% niż w 2023 r.

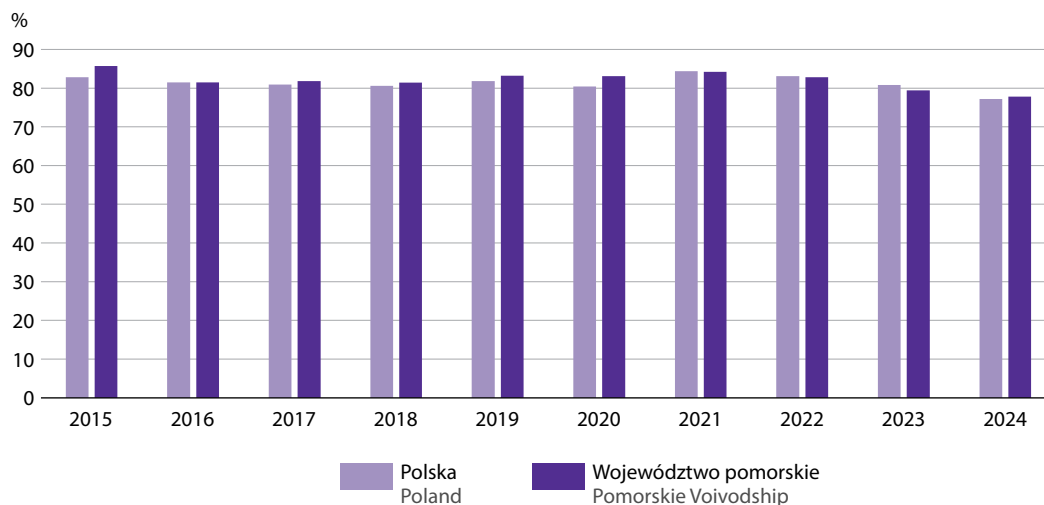
Wynik na operacjach finansowych poprawił się z minus 1549,1 mln zł w 2023 r. do 613,0 mln zł w 2024 r. W badanym okresie poprawił się również wynik na pozostałej działalności operacyjnej (z minus 754,5 mln zł do 9,4 mln zł). W rezultacie wynik finansowy brutto osiągnął wartość 16680,2 mln zł (o 3,2% wyższą niż przed rokiem – zysk brutto był niższy o 0,2%, a strata brutto zmniejszyła się o 16,8%), a po odliczeniu obowiązkowych obciążeń wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 13726,3 mln zł (wzrost o 7,5% w stosunku rocznym – zysk netto wzrósł o 2,1%, a strata netto zmniejszyła się o 18,4%).

W 2024 r. poprawa wyniku finansowego netto w skali roku wystąpiła m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 379,9% do 1660,4 mln zł), w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 350,8% do 126,7 mln zł), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 56,1% do 343,8 mln zł), w obsłudze rynku nieruchomości (o 27,5% do 704,5 mln zł), w przetwórstwie przemysłowym (o 21,2% do 5680,3 mln zł) oraz w informacji i komunikacji (o 16,1% do 811,0 mln zł). Niższy wynik finansowy netto niż rok wcześniej odnotowano m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 45,0% do 50,9 mln zł), w budownictwie (o 39,2% do 800,2 mln zł), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 23,5% do 2582,3 mln zł) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 17,9% do 1449,5 mln zł).

Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w 2024 r. wyniósł 77,8% (w 2023 r. – 79,4%, a w 2015 r. – 85,7%). Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej kwocie przychodów wyniósł 83,6% (w 2023 r. – 83,9%, a w 2015 r. – 95,4%).

Wykres 53. Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw niefinansowych

Chart 53. Share of the number of enterprises showing net profit in the total number of non-financial enterprises

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów ogółem do przychodów ogółem;
- wskaźnik rentowności sprzedaży brutto to relacja wyniku finansowego ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem;
- wskaźnik rentowności obrotu netto to relacja wyniku finansowego netto do przychodów ogółem;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych);
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych).

W 2024 r. podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych poprawiły się w skali roku, pogorszył się tylko wskaźnik rentowności sprzedaży brutto.

W 2024 r. wskaźnik poziomu kosztów zmniejszył się w skali roku i wyniósł 93,9% (wobec 94,2% w 2023 r.). Odnotowano poprawę wskaźników rentowności obrotu brutto i netto (wzrost o 0,3 p.proc. i o 0,4 p.proc. do odpowiednio 6,1% i 5,0%). Poprawiły się również wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (wzrost o 3,3 p.proc. i o 3,2 p.proc. do odpowiednio 43,7% i 110,1%). Zmniejszył się natomiast wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (o 0,8 p.proc. do 6,1%).

W 2024 r. najwyższą rentowność netto osiągnęły przedsiębiorstwa z sekcji: obsługa rynku nieruchomości (18,6%), edukacja i pozostała działalność usługowa (po 8,0%) oraz informacja i komunikacja (7,8%), natomiast najniższą rentowność netto odnotowano w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (minus 18,5%), w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (1,3%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (3,7%).

W porównaniu z 2023 r. poprawa rentowności wystąpiła m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (z 1,0% do 5,5%), w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (z 1,3% do 5,3%), w administrowaniu i działalności wspierającej (z 4,9% do 7,2%), w obsłudze rynku nieruchomości (z 16,6% do 18,6%), w informacji i komunikacji (z 6,7% do 7,8%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (z 4,1% do 5,1%). Natomiast pogorszenie rentowności wystąpiło m.in. w budownictwie (z 11,6% do 7,1%), w zakwaterowaniu i gastronomii (z 7,4% do 3,7%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (z 9,4% do 6,9%).

W latach 2015-2024 rentowność obrotu brutto i netto pomorskich przedsiębiorstw była na ogół wyższa niż średnio w kraju (o 0,3-1,8 p.proc.), natomiast płynność finansowa w omawianym okresie była najczęściej niższa (o 0,2-7,4 p.proc.).

Tablica 32. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych
Table 32. Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises

Wyszczególnienie	2015	2020	2023	2024	2024 Polska Poland	Specification
	w % in %					
Wskaźnik poziomu kosztów	95,3	96,3	94,2	93,9	95,7	Cost level indicator
Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto	5,0	3,8	6,9	6,1	4,4	Gross sales profitability indicator
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	4,7	3,7	5,8	6,1	4,3	Gross turnover profitability indicator
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,0	3,1	4,6	5,0	3,4	Net turnover profitability indicator
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	39,1	41,6	40,4	43,7	44,6	First degree financial liquidity indicator
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	100,8	101,1	106,9	110,1	107,5	Second degree financial liquidity indicator

Aktywa obrotowe są częścią kontrolowanych przez jednostkę zasobów majątkowych wykorzystywanych w działalności operacyjnej o wiarygodnie określonej wartości, powstałych w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Obejmują zapasy (rzeczowe aktywa obrotowe) oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje oraz rozliczenia międzyokresowe.

Na koniec grudnia 2024 r. wartość aktywów obrotowych badanych przedsiębiorstw wyniosła 97980,3 mln zł i była o 3,1% wyższa niż na koniec grudnia 2023 r. W skali roku zwiększyły się krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (o 21,4%), inwestycje krótkoterminowe (o 7,3%) oraz zapasy (o 3,6%). Zmniejszyły się natomiast należności krótkoterminowe (o 1,2%).

W strukturze zapasów zwiększył się udział towarów (z 35,1% do 37,6%) oraz produktów gotowych (z 14,3% do 16,3%), natomiast zmniejszył się udział materiałów (z 29,7% do 27,3%) oraz półproduktów i produktów w toku (z 16,2% do 15,0%).

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) na koniec grudnia 2024 r. wyniosły łącznie 88048,0 mln zł i były o 3,5% wyższe niż na koniec grudnia 2023 r. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 34,7% ogółu zobowiązań (31,7% w końcu grudnia 2023 r.), a ich wartość wyniosła 30513,2 mln zł i była o 13,2% wyższa niż na koniec grudnia 2023 r. Zobowiązania krótkoterminowe badanych przedsiębiorstw wyniosły 57534,8 mln zł i w skali roku zmniejszyły się o 1,0%. Relacja zobowiązań krótkoterminowych do należności krótkoterminowych ukształtowała się na poziomie 150,7% i była o 0,4 p.proc. wyższa od odnotowanej na koniec grudnia 2023 r. W porównaniu z 2023 r. odnotowano pogorszenie w zakresie sprawności działania przedsiębiorstw. Cykl spłaty zobowiązań z tytułu dostaw i usług wydłużył się o 5 dni (do 39 dni), cykl rotacji zapasów – o 2 dni (do 43 dni), natomiast skrócił się cykl rotacji należności z tytułu dostaw i usług – o 1 dzień (do 40 dni).

Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw

Investment outlays of enterprises

W 2023 r. w skali roku odnotowano wzrost zarówno wartości nakładów inwestycyjnych (w cenach bieżących; według lokalizacji inwestycji), jak i ich wartości w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa poniesionych przez przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

W 2024 r. w skali roku odnotowano wzrost wartości nakładów inwestycyjnych poniesionych, jak i liczby inwestycji rozpoczętych oraz ich wartości kosztorysowej przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego.

Nakłady inwestycyjne to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

W pierwszej części analizy dane o nakładach inwestycyjnych dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (na podstawie rocznych sprawozdań: SP, F-03, F-02/dk, SP-3); dane prezentowane są zgodnie z lokalizacją inwestycji.

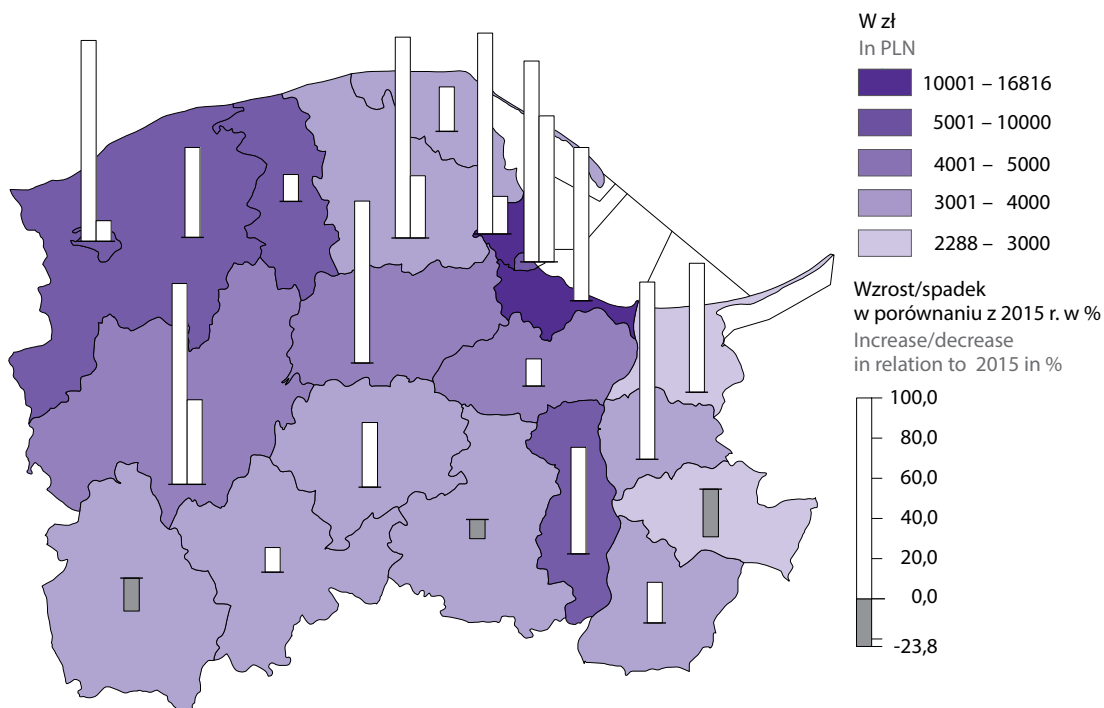
W 2023 r. wartość nakładów inwestycyjnych (w cenach bieżących; według lokalizacji inwestycji) poniesionych przez przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób wyniosła 17631,5 mln zł i w odniesieniu do 2022 r. wzrosła o 33,5%, a w porównaniu z 2015 r. o 70,2% (w kraju wartość nakładów inwestycyjnych wzrosła odpowiednio o 13,0% i o 68,6%).

W 2023 r. udział wartości nakładów inwestycyjnych poniesionych przez przedsiębiorstwa na terenie województwa w łącznej wartości nakładów inwestycyjnych w kraju wyniósł 6,3% i zwiększył się zarówno w porównaniu z 2022 r. (o 1,0 p.proc.), jak i 2015 r. (o 0,9 p.proc.).

Według lokalizacji inwestycji największe nakłady wśród przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, zanotowano w jednostkach działających w miastach na prawach powiatu: Gdańsku – 8180,6 mln zł (46,4% ogółu w województwie), w Gdyni – 2505,6 mln zł (odpowiednio 14,2%) oraz w powiecie wejherowskim – 909,3 mln zł (5,2%) i kartuskim – 639,1 mln zł (3,6%). Natomiast najniższą wartość nakładów inwestycyjnych zanotowano wśród przedsiębiorstw z powiatów: nowodworskiego – 83,2 mln zł (0,5% ogółu w województwie), sztumskiego – 88,1 mln zł (odpowiednio 0,5%), człuchowskiego – 164,2 mln zł (0,9%) oraz z Sopotu – 205,6 mln zł (1,2%).

W 2023 r. wartość nakładów inwestycyjnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa wyniosła 7476 zł, w 2022 r. – 5601 zł, a w 2015 r. – 4494 zł (w kraju odpowiednio 7476 zł, 6592 zł i 4347 zł).

W nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących w przeliczeniu na 1 jednego mieszkańca najczęściej zainwestowano w Gdańsku – 16816 zł, w Gdyni – 10348 zł, w powiecie lęborskim – 7842 zł i w Sopocie – 6403 zł. Natomiast najniższy poziom nakładów inwestycyjnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca zanotowano w powiatach: sztumskim – 2288 zł, nowodworskim – 2465 zł, człuchowskim – 3076 zł oraz malborskim – 3220 zł.

Mapa 43. Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^a na 1 mieszkańca w 2023 r. (ceny bieżące)Map 43. Investment outlays in enterprises ^a per capita in 2023 (current prices)

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

W drugiej części analizy dane o **nakładach inwestycyjnych** dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób (na podstawie kwartalnego sprawozdania F-01/I-01¹); dane prezentowane są zgodnie z siedzibą inwestora.

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) poniesione w 2024 r. przez przedsiębiorstwa niefinansowe mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego wyniosły 12336,1 mln zł (5,9% wartości krajowej – wzrost o 0,6 p.proc. w skali roku) i były wyższe o 3,0% od poniesionych w 2023 r. W kraju wartość nakładów inwestycyjnych w odniesieniu do zrealizowanych w 2023 r. zmniejszyła się o 6,7%.

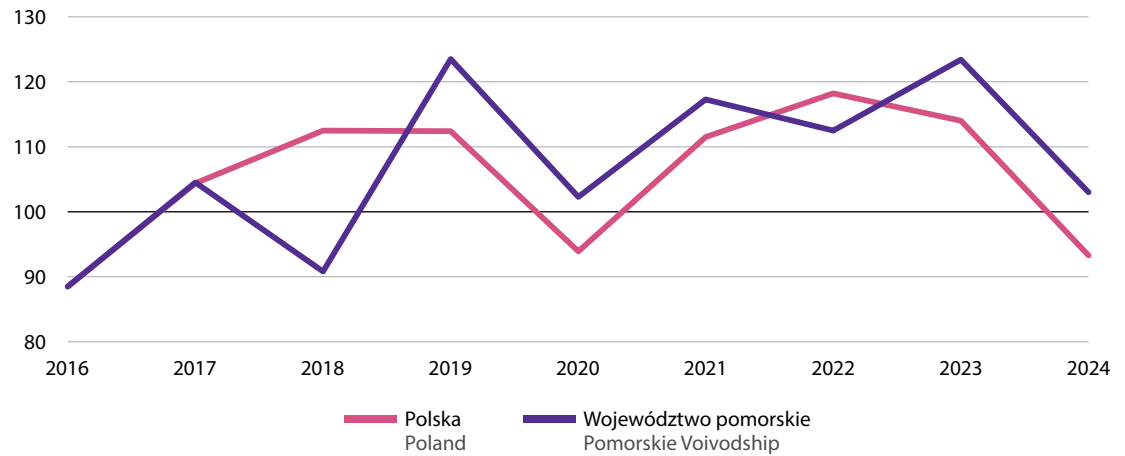
1 Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007); działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007); szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

Wykres 54. Dynamika nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw niefinansowych (ceny bieżące)

rok poprzedni=100

Chart 54. Indices of investment outlays of non-financial enterprises (current prices)

previous year=100

Nakłady na środki trwałe to nakłady na: budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe; maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem); środki transportu; inne, tj. melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Tablica 33. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych (ceny bieżące)

Table 33. Investment outlays of non-financial enterprises (current prices)

Wyszczególnienie	2015	2020	2023	2024	Specification
Ogółem:					Total:
w mln zł	6936,2	7358,5	11975,9	12336,1	in million PLN
Polska=100	5,1	4,9	5,3	5,9	Poland=100
W tym – w % – nakłady na:					Of which – in % – outlays on:
budynki i budowle	50,0	44,5	41,2	43,5	buildings and structures
zakupy	49,6	55,2	58,4	55,9	purchases
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	38,1	36,9	40,9	34,2	machinery, technical equipment and tools
środków transportu	11,5	18,3	17,5	21,7	transport equipment

W 2024 r. w województwie pomorskim 5362,5 mln zł (o 8,6% więcej niż rok wcześniej) z ogólnej wartości nakładów inwestycyjnych (zrealizowanych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego) wydatkowano na budynki i budowle, 4219,0 mln zł (odpowiednio spadek o 13,8%) na zakup maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi, a 2677,3 mln zł (wzrost o 27,7%) na zakup środków transportu. Zakupy inwestycyjne osiągnęły wartość 6896,3 mln zł i w porównaniu z 2023 r. zmniejszyły się o 1,3%.

W skali roku wzrost wielkości nakładów inwestycyjnych miał miejsce m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 86,4%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 23,0%), w budownictwie (o 22,0%), w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 16,3%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,3%). Natomiast spadek nakładów w omawianym okresie odnotowano m.in. w informacji i komunikacji (o 55,8%), w obsłudze rynku nieruchomości (o 17,6%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 12,6%).

W 2024 r. inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (na które przypadało 26,0% ogółu poniesionych nakładów), przetwórstwa przemysłowego (odpowiednio 22,5%), transportu i gospodarki magazynowej (18,0%), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (7,4%), obsługi rynku nieruchomości (4,1%), budownictwa (2,6%) oraz informacji i komunikacji (1,7%).

W strukturze nakładów inwestycyjnych według sekcji w porównaniu z 2023 r. zwiększył się udział nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność m.in. w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,0 p.proc.) oraz transportu i gospodarki magazynowej (o 2,9 p.proc.). Zmniejszył się natomiast udział nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność m.in. w zakresie przetwórstwa przemysłowego (o 4,0 p.proc.), informacji i komunikacji (o 2,3 p.proc.) oraz obsługi rynku nieruchomości (o 1,0 p.proc.).

W 2024 r. rozpoczęto realizację 23815 inwestycji, o 35,6% więcej niż przed rokiem. Łączna wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych wyniosła 3697,3 mln zł i była o 42,3% wyższa niż w 2023 r. Natomiast w kraju zwiększyła się zarówno liczba rozpoczętych inwestycji (o 1,3%), jak ich wartość kosztorysowa (o 2,6%).

Na ulepszenie (przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 41,6% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych (przed rokiem 41,2%).

Wartość kosztorysowa inwestycji dotyczy nakładów na budowę środków trwałych zarówno rozpoczętą i zakończoną, jak również rozpoczętą i niezakończoną w roku sprawozdawczym, przyjmując wartość w cenach bieżących wynikającą z dokumentacji projektowo-kosztorysowej, z uwzględnieniem ewentualnych zmian w wartości kosztorysowej dokonanych do końca roku sprawozdawczego.

Przez **inwestycje nowo rozpoczęte** rozumie się te budowy środków trwałych, których realizację faktycznie rozpoczęto w roku sprawozdawczym.

6.3. Produkcja i usługi

6.3. Production and services

Rolnictwo

Agriculture

W 2024 r. w województwie pomorskim w skali roku zmniejszyła się powierzchnia uprawy, a wzrosły plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi. Zbiory rzepaku i rzepiku były niższe, o czym zadecydowały niższe plony przy zmniejszonej powierzchni uprawy. Zwiększył się natomiast areal uprawy i zbiory ziemniaków, ale niższe były ich plony. Odnotowano wzrost powierzchni buraków cukrowych, co jednak nie przełożyło się na wyższe ich zbiory, ponieważ niższe były ich plony.

W 2024 r. w skali roku odnotowano wzrost pogłowia owiec oraz spadek pogłowia trzody chlewnej i bydła. Więcej skupiono ziarna żyta, ziemniaków, żywca wieprzowego oraz drobiowego i mleka krowiego, a mniej ziarna pszenicy i żywca wołowego. Odnotowano w skupie wzrost cen ziemniaków jadalnych i żywca rzeźnego wieprzowego. Natomiast niższe były ceny w skupie ziarna pszenicy, żyta, żywca rzeźnego wołowego i drobiowego oraz mleka.

W 2023 r. w województwie pomorskim wystąpił wzrost w skali roku globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała wyższa wartość produkcji zwierzęcej, przy niższej wartości produkcji roślinnej. Odnotowano również spadek wartości końcowej produkcji rolniczej i wzrost wartości towarowej produkcji rolniczej.

Produkcja roślinna

Powierzchnia upraw zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2024 r. wyniosła 329,3 tys. ha i zmniejszyła się w stosunku do 2023 r. i 2015 r. odpowiednio o 0,9% i o 12,3%. Z 1 ha zebrano 48,0 dt zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi (o 7,4% więcej od przeciętnych plonów w kraju), co oznacza wzrost zarówno w stosunku do 2023 r., jak i 2015 r. odpowiednio o 6,7% i o 12,7%. W 2024 r. zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie oszacowano na 1582,0 tys. t (6,2% zbiorów krajowych), o 5,9% więcej niż w 2023 r. i o 1,1% mniej niż w 2015 r., na co wpływ miało zmniejszenie powierzchni uprawy, przy wyższym plonowaniu.

Powierzchnia uprawy pszenicy ogółem, która w 2024 r. wyniosła 164,6 tys. ha i w porównaniu z 2023 r. zmniejszyła się o 2,4%, a w stosunku do 2015 r. zwiększyła się o 7,0%. Uzyskane plony pszenicy wyniosły 58,0 dt z 1 ha (o 11,5% więcej od przeciętnych plonów w kraju), co oznacza wzrost zarówno w skali roku, jak i w porównaniu z 2015 r. odpowiednio o 1,8% i o 4,9%. Zbiory pszenicy oszacowano na 954,1 tys. t, o 0,7% mniej niż 2023 r., a o 12,1% więcej niż w 2015 r.

Powierzchnia uprawy żyta w 2024 r. wyniosła 51,1 tys. ha i zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku o 3,9%, a w odniesieniu do 2015 r. zmniejszyła się o 0,5%. Plony żyta wyniosły 36,5 dt z 1 ha (o 2,2% więcej od przeciętnych plonów w kraju) i zwiększyły się w odniesieniu do 2023 r. i 2015 r. odpowiednio o 12,3% i o 18,5%. Zbiory żyta w województwie oszacowano na 186,6 tys. t, co oznacza wzrost w stosunku do 2023 r. o 16,7% i o 17,8% w porównaniu z 2015 r.

Powierzchnia uprawy pszenżyta w 2024 r. wyniosła 44,6 tys. ha i była mniejsza o 1,7% niż w 2023 r. i o 42,7% niż w 2015 r. Plony pszenżyta osiągnęły poziom 42,8 dt z 1 ha (o 2,7% mniej od przeciętnych plonów w kraju), co oznacza wzrost zarówno w odniesieniu do 2023 r., jak i 2015 r. odpowiednio o 7,8% i o 14,7%. Zbiory pszenżyta w województwie oszacowano na 190,9 tys. t, o 5,9% więcej niż w 2023 r. i o 34,3% mniej niż w 2015 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2024 r. wyniosła 83,0 tys. ha i zmniejszyła się w skali roku o 5,2%, a w stosunku do 2015 r. zwiększyła się o 7,2%. Plony osiągnęły poziom 33,5 dt z 1 ha (o 3,4% więcej od przeciętnych plonów w kraju) i zmniejszyły się o 7,7% w porównaniu z 2023 r., a w odniesieniu do 2015 r. wzrosły o 15,1%. Zbiory rzepaku i rzepiku oszacowano na 278,3 tys. t (8,5% zbiorów krajowych), co oznacza spadek w stosunku do 2023 r. o 12,4%, a wzrost o 23,6% w porównaniu z 2015 r.

Tablica 34. Plony wybranych ziemiopłodów rolnych

Table 34. Yields of selected agricultural crops

Wyszczególnienie	2015	2020	2023	2024	2024 Polska Poland	Specification
	z 1 ha w dt per ha in dt					
Zboża ogółem	42,1	48,9	46,0	49,3	49,4	Total cereals
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	42,6	49,0	45,0	48,0	44,7	of which basic cereals with cereal mixtures
w tym:						of which:
pszenica	55,3	63,1	57,0	58,0	52,0	wheat
żyto	30,8	34,9	32,5	36,5	35,7	rye
pszenżyto	37,3	43,5	39,7	42,8	44,0	triticale
Rzepak i rzepik	29,1	33,4	36,3	33,5	32,4	Rape and turnip rape
Ziemniaki ^a	260	358	312	311	302	Potatoes ^a
Buraki cukrowe	568	664	770	711	663	Sugar beets

a Bez uprawy w ogrodach przydomowych; w 2015 r. – łącznie z ogrodami przydomowymi.

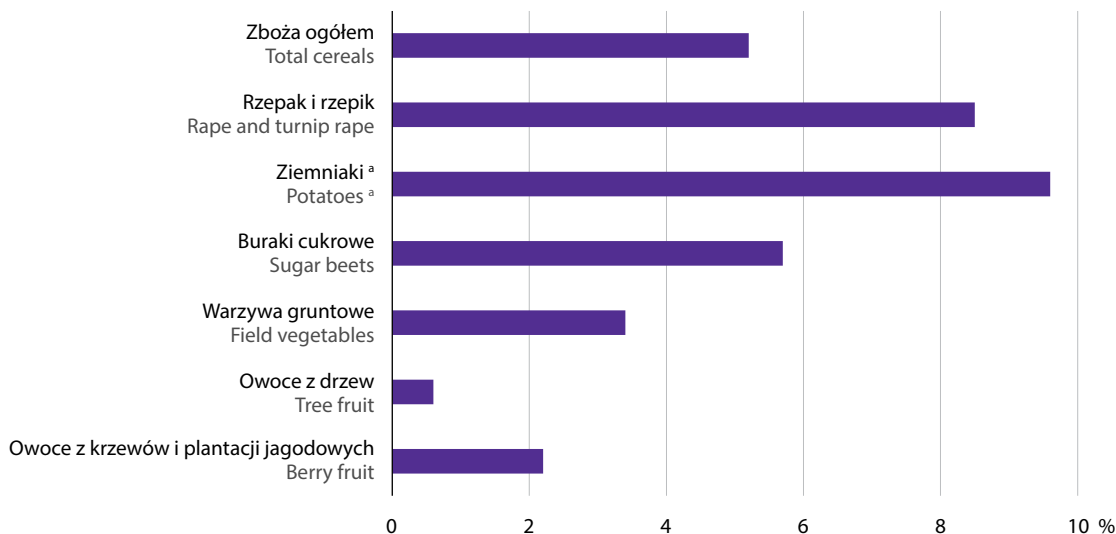
a Excluding cultivation in the kitchen gardens; in 2015 – including kitchen gardens.

Powierzchnia uprawy ziemniaków w 2024 r. wyniosła 18,2 tys. ha i była większa o 3,3% niż w 2023 r. i o 2,3% niż w 2015 r. Z 1 ha zebrano 311 dt ziemniaków (o 3,0% więcej niż w kraju), co oznacza spadek w skali roku o 0,3%, a wzrost o 19,6% w odniesieniu do 2015 r. Zbiory ziemniaków w województwie oszacowano na 565,7 tys. t (9,6% zbiorów krajowych), co oznacza wzrost zarówno w stosunku do 2023 r., jak i 2015 r. odpowiednio o 3,0% i o 22,4%.

Powierzchnia uprawy buraków cukrowych wyniosła 13,8 tys. ha i zarówno w porównaniu z 2023 r., jak i 2015 r. zwiększyła się odpowiednio o 8,4% i o 50,2%. Z 1 ha zebrano 711 dt buraków cukrowych (o 7,2% więcej niż w kraju), co oznacza spadek w skali roku o 7,7%, a wzrost o 25,2% w odniesieniu do 2015 r. Produkcja buraków cukrowych w województwie wyniosła 983,8 tys. t (5,3% zbiorów krajowych) i była na tym samym poziomie co w 2023 r., a w odniesieniu do 2015 r. wzrosła o 88,2%. Taka sama produkcja buraków cukrowych, pomimo spadku plonowania była wynikiem zwiększenia powierzchni.

Wykres 55. Udział województwa w krajowej produkcji wybranych ziemiopłodów rolnych i ogrodnich w 2024 r.

Chart 55. The Voivodship's share in domestic production of selected agricultural and horticultural crops in 2024

^a Bez uprawy w ogrodach przydomowych.
^a Excluding cultivation in the kitchen gardens.

Pogłowie zwierząt gospodarskich

W latach 2015-2018 badanie pogłowia trzody chlewnej oraz produkcji żywca wieprzowego było prowadzone 3 razy w roku (według stanu w dniu 1 marca, 1 czerwca oraz 1 grudnia). Od 2019 r. badanie pogłowia trzody chlewnej oraz produkcji żywca wieprzowego prowadzone jest 2 razy w roku – w czerwcu (według stanu w dniu 1 czerwca) i w grudniu (według stanu w dniu 1 grudnia).

Do grudnia 2021 r. badanie pogłowia bydła, owiec i drobiu oraz produkcji zwierzęcej według siedziby użytkownika prowadzone było 2 razy w roku – według stanu w czerwcu i w grudniu. Od czerwca 2022 r. dane o pogłowie bydła, owiec według siedziby stada w dniu 1 czerwca 2022 r. pochodzą z systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i zostały uzupełnione o szacunki Głównego Urzędu Statystycznego. Od 2022 r. badanie pogłowia drobiu prowadzone jest raz w roku w grudniu (według stanu w dniu 1 grudnia).

W latach 2020-2022 użytki rolne zaprezentowano według stanu w dniu 1 czerwca 2020 r., a od 2023 r. według stanu w dniu 1 czerwca 2023 r.

W czerwcu 2024 r. pogłowie bydła w województwie pomorskim liczyło 230,5 tys. szt., co stanowiło 3,6% pogłowia bydła w kraju (ósmie miejsce w kraju). Obsada bydła ogółem na 100 ha użytków rolnych wyniosła 30,5 szt. wobec 30,8 szt. rok wcześniej. W stosunku do 2023 r. liczebność stada bydła zmniejszyła się o 0,9%, natomiast w odniesieniu do 2015 r. zwiększyła się o 12,8% (w kraju odpowiednio spadek o 0,4% i wzrost o 6,3%).

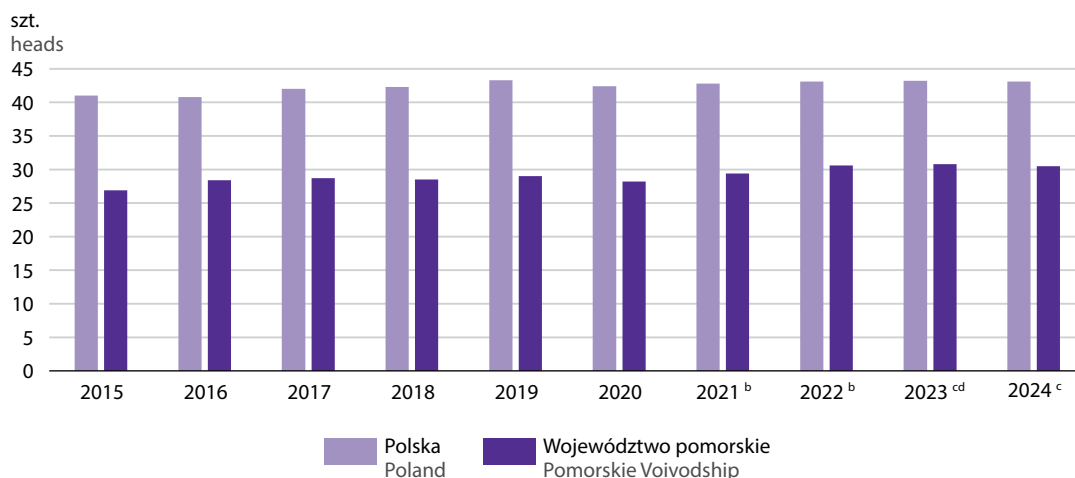
W czerwcu 2024 r. w pogłowie bydła ogółem 32,5% stanowiły krowy, wśród których udział krów mlecznych wyniósł 89,3% (w kraju odpowiednio 36,9% i 93,8%). Znaczny udział krów mlecznych w stadzie bydła świadczy o ukierunkowaniu hodowli tego gatunku zwierząt na produkcję mleka.

Wykres 56. Obsada bydła ^a na 100 ha użytków rolnych

Stan w dniu 1 czerwca

Chart 56. Cattle density ^a per 100 ha of agricultural land

As of 1 June

a Do grudnia 2021 r. – pogłowie bydła według siedziby użytkownika na podstawie badania GUS R-ZW-B. Od czerwca 2022 r. – pogłowie bydła według siedziby stada na podstawie danych z systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. bc Jako podstawę przeliczeń przyjęto powierzchnię użytków rolnych według stanu: b – w dniu 1 czerwca 2020 r., c – w dniu 1 czerwca 2023 r. (dane wstępne). d Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji.

a Until December 2021 – cattle population by location of the holder, based on the GUS R-ZW-B survey. Since June 2022 – cattle population by herd location, based on data from the Animal Identification and Registration (IRZ) system of the Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture. bc Data were calculated based on the area of agricultural land: b – as of 1 June 2020, c – on 1 June 2023 (preliminary data). d Data have been changed in relation to those published in the previous edition.

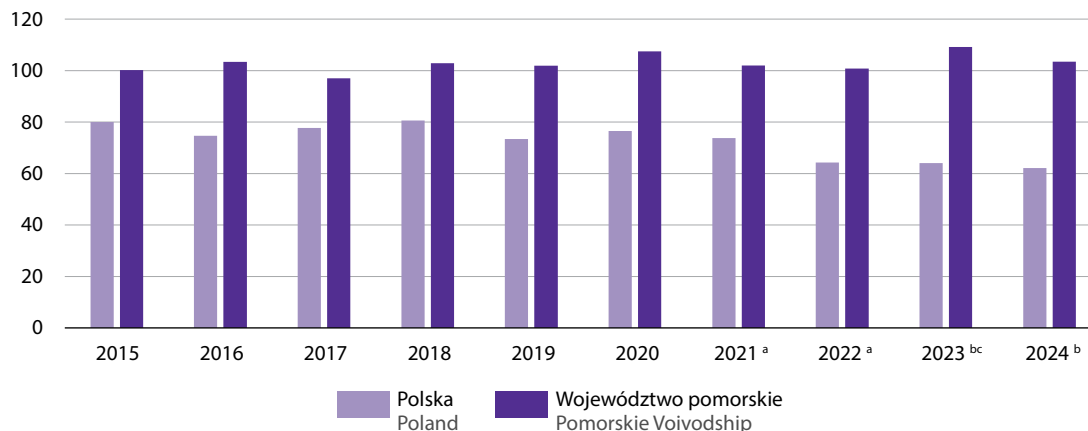
W czerwcu 2024 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie pomorskim ukształtowało się na poziomie 781,4 tys. szt., co stanowiło 8,6% pogłowia trzody chlewnej w kraju (piąta lokata w kraju), w tym 68,3 tys. szt. (8,7%) stanowiły lochy (w kraju – 7,0%). Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych wyniosła 103,5 szt. wobec 109,2 szt. w czerwcu 2023 r. W odniesieniu do stanu z czerwca 2023 r. wielkość stada trzody chlewnej zmniejszyła się o 5,2% (w Polsce spadek o 3,2%), a w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. nastąpił wzrost o 2,6% (w kraju spadek o 21,5%).

Wykres 57. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych

Stan w dniu 1 czerwca

Chart 57. Pig density per 100 ha of agricultural land

As of 1 June

szt.
heads

ab Jako podstawę przeliczeń przyjęto powierzchnię użytków rolnych według stanu: a – w dniu 1 czerwca 2020 r., b – w dniu 1 czerwca 2023 r. (dane wstępne). c Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji.

ab Data were calculated based on the area of agricultural land: a – as of 1 June 2020, b – on 1 June 2023 (preliminary data).

c Data have been changed in relation to those published in the previous edition.

W czerwcu 2024 r. stado owiec liczyło 19,8 tys. szt., co stanowiło 6,6% pogłowia owiec w kraju (piąta lokata w kraju). Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wyniosła 2,6 szt. wobec 2,3 szt. rok wcześniej. Stan pogłowia owiec zwiększył się w skali roku o 13,0% (w Polsce o 7,5%), a w stosunku do 2015 r. zaobserwowano wzrost o 35,1% (w kraju wzrost o 31,2%).

Według wstępnych danych stado drobiu w grudniu 2024 r. liczyło 9173,7 tys. szt. i stanowiło 3,4% pogłowia drobiu w Polsce (dziesiąte miejsce w kraju). Obsada drobiu na 100 ha użytków rolnych wyniosła 1215,2 szt. wobec 749,5 szt. w grudniu 2023 r. W porównaniu z 2023 r. jego liczebność w województwie zwiększyła się o 62,1% (w kraju wzrost o 23,2%), a w stosunku do 2015 r. wzrosła o 65,7% (w Polsce wzrost o 75,5%).

Skup produktów rolnych

W 2024 r. skupiono 838,6 tys. t ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 9,3% skupu ogółem tego typu ziaren zbóż w kraju. W skali roku skup w województwie był niższy o 10,9%, a w kraju niższy o 14,0%. W omawianym roku skupiono 601,2 tys. t pszenicy, o 19,3% mniej niż w poprzednim roku. Skup żyta wyniósł 71,1 tys. t i zwiększył się o 8,1% w odniesieniu do 2023 r.

Skup ziemniaków ukształtował się na poziomie 326,6 tys. t, co stanowiło 16,4% skupu ziemniaków ogółem w kraju. W porównaniu z 2023 r. odnotowano wzrost skupu ziemniaków o 17,3%, a w kraju wzrost o 12,0%.

W analizowanym okresie skupiono 336,7 tys. t żywca rzeźnego (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami) w wadze poubojowej ciepłej (wbc), co stanowiło 6,7% skupu ogólnokrajowego. W porównaniu z 2023 r. skup żywca rzeźnego w wadze poubojowej ciepłej w województwie był wyższy o 8,4%, a w kraju wyższy o 4,8%.

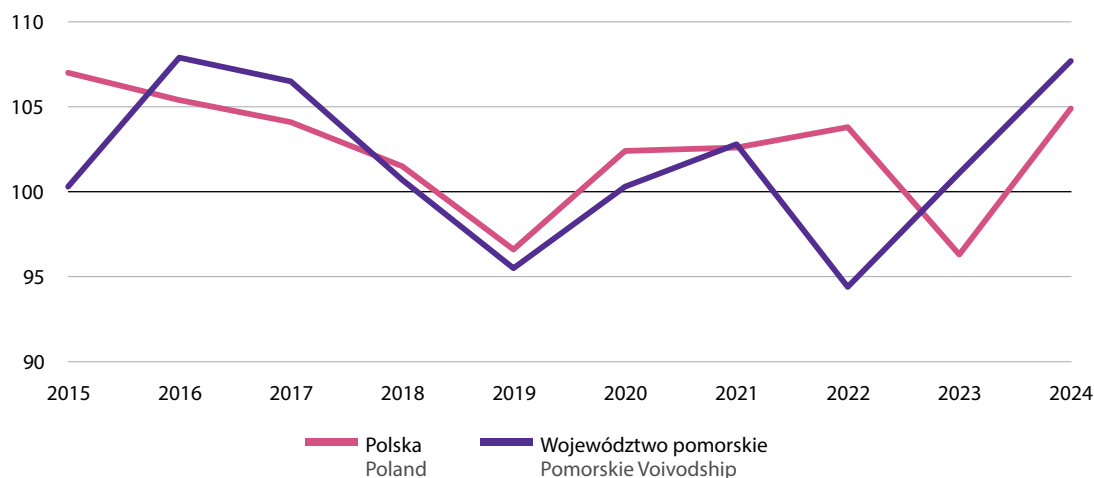
W ciągu 2024 r. skupiono 442,7 tys. t żywca rzeźnego w wadze żywej (6,4% skupu żywca rzeźnego ogółem w kraju), o 7,7% więcej niż w 2023 r. (w kraju o 4,9% więcej).

Wykres 58. Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)

Rok poprzedni=100

Chart 58. Indices of total procurement of animals for slaughter (in live weight)

Previous year=100

W 2024 r. skupiono 326,9 tys. t żywca wieprzowego, o 10,4% więcej niż w roku poprzednim. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 21,8 tys. t i był o 19,4% niższy niż przed rokiem, a żywca drobiowego skupiono 93,5 tys. t, o 7,1% więcej niż w 2023 r.

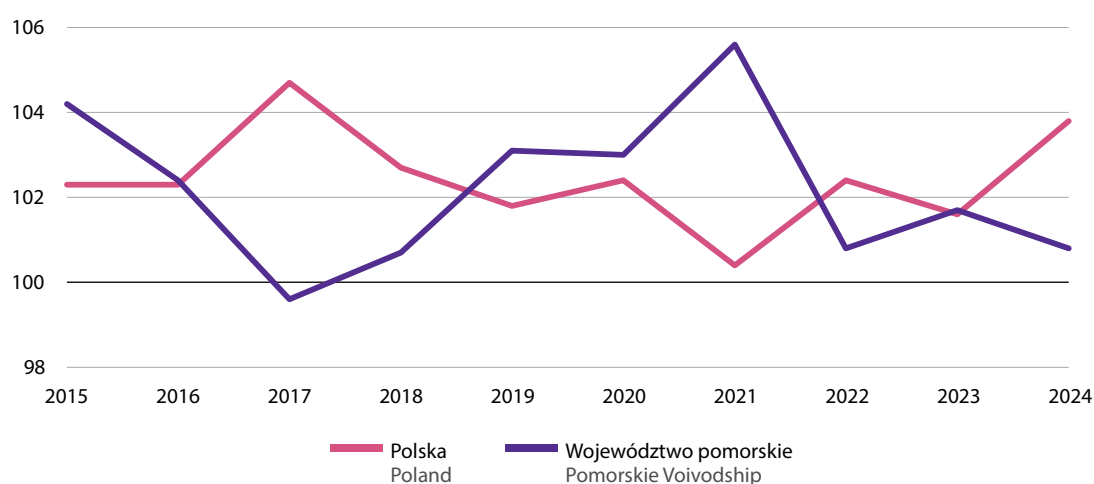
Skup mleka krowiego wyniósł 369,3 mln l (2,8% wielkości skupu mleka krowiego w kraju), o 0,8% więcej niż przed rokiem (w kraju więcej o 3,8%).

Wykres 59. Dynamika skupu mleka

Rok poprzedni=100

Chart 59. Indices of cows' milk procurement

Previous year=100

Ceny produktów rolnych w skupie

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

W województwie pomorskim ceny skupu w 2024 r. w porównaniu z 2023 r. kształtowały się następująco:

- pszenicy – 87,95 za 1 dt (w kraju – 82,62 zł), spadek o 16,0%,
- żyta – 58,88 zł za 1 dt (w kraju – 59,35 zł), spadek o 21,6%,
- ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) – 110,61 zł za 1 dt (w kraju – 118,95 zł), wzrost o 8,7%,
- żywca wołowego – 9,73 zł za 1 kg (w kraju – 10,62 zł), spadek o 2,4%,
- żywca wieprzowego – 6,97 zł za 1 kg (w kraju – 7,10 zł), spadek o 14,1%,
- drobiu rzeźnego – 5,20 zł za 1 kg (w kraju – 5,34 zł), spadek o 4,6%,
- mleka krowiego – 2,01 zł za 1 l (w kraju – 2,11 zł), wzrost o 1,6%.

Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku),
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

W 2023 r. zanotowano spadek produkcji globalnej o 2,8% w porównaniu z 2022 r., o czym zadecydował spadek produkcji roślinnej o 5,6% przy jednoczesnym wzroście produkcji zwierzęcej o 1,0%. W 2023 r. udział województwa pomorskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 4,1% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 3,9%, a zwierzęcej 4,4%.

Produkcja zwierzęca stanowiła 50,2% wartości końcowej produkcji rolniczej w województwie pomorskim. Wartość produkcji końcowej była w skali roku o 3,2% niższa (na co wpłynął spadek produkcji roślinnej o 8,1% oraz wzrost produkcji zwierzęcej o 2,1%).

W towarowej produkcji rolniczej odnotowano wzrost produkcji ogółem (o 1,1%), na co wpływ miał wzrost produkcji roślinnej i zwierzęcej odpowiednio o 0,5% i o 1,7%.

Udział województwa w produkcji końcowej oraz towarowej ogółem w kraju wyniósł odpowiednio 4,2% i 4,1%.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane uwzględniają naliczone za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

Przemysł Industry

W 2023 r. w województwie pomorskim w porównaniu z 2022 r. niższa była produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych). Niższa w skali roku była również wydajności pracy mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego w przemyśle (w cenach bieżących) przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: B – „Górnictwo i wydobywanie”, C – „Przetwórstwo przemysłowe”, D – „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz E – „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Dane o **wartości produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

W pierwszej części analizy dane o produkcji sprzedanej przemysłu oraz przeciętnym zatrudnieniu w przemyśle dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

W 2023 r. wartość produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim w cenach bieżących wyniosła 122468,2 mln zł – siódme miejsce w kraju (w 2022 r. – 135858,5 mln zł), a jej udział w wartości ogólnokrajowej wyniósł 5,2% (o 0,6 p.proc. mniej niż w 2022 r.). Natomiast produkcja sprzedana przemysłu liczona w cenach stałych była w województwie pomorskim niższa o 8,5% niż w 2022 r.

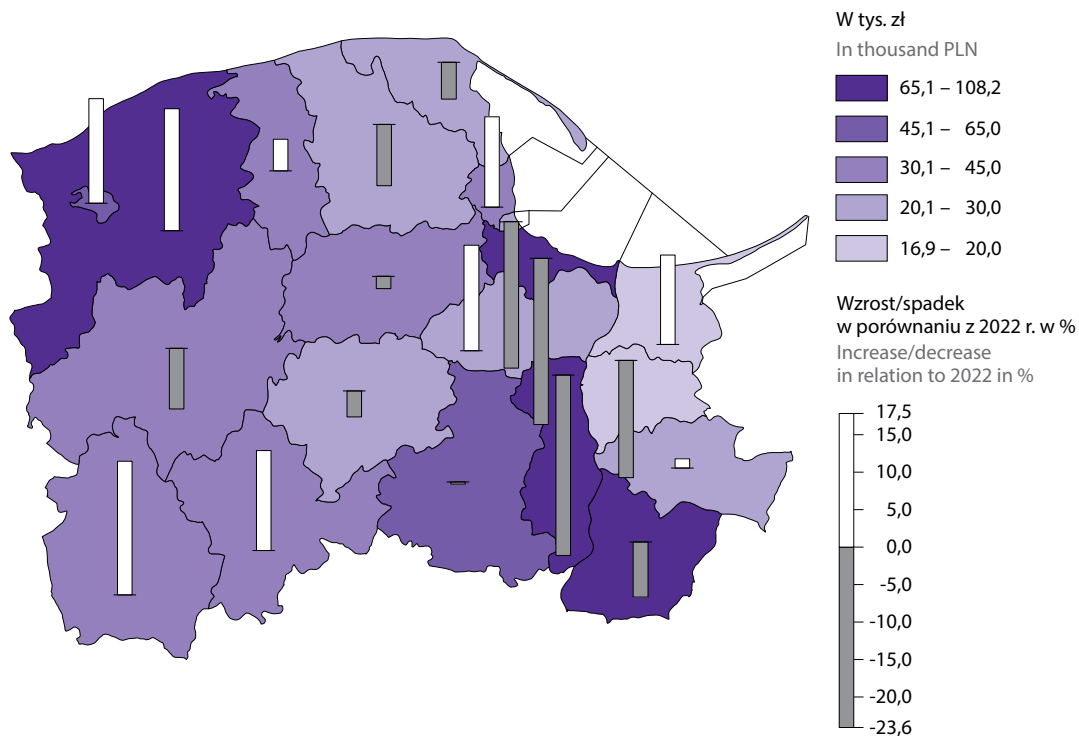
W 2023 r. na terenie województwa pomorskiego działalność gospodarczą prowadziły 2073 podmioty przemysłowe, o jeden mniej niż w 2022 r.

Najwyższą wartość produkcji sprzedanej (w cenach bieżących) wśród przedsiębiorstw przemysłowych osiągnęły podmioty mające siedzibę w Gdańsku – 44502,4 mln zł (36,3% wartości dla województwa), w powiatach: tczewskim – 9103,9 mln zł (odpowiednio 7,4%), kwidzyńskim – 8694,4 mln zł (7,1%) i słupskim – 8012,9 mln zł (6,5%) oraz w Gdyni – 7536,9 mln zł (6,2%). Najniższą wartość produkcji sprzedanej przemysłu odnotowano natomiast w powiecie nowodworskim – 570,8 mln zł (0,5% wartości w województwie), w Sopocie – 706,8 mln zł (odpowiednio 0,6%) oraz w powiecie sztumskim – 1013,9 mln zł (0,8%) i malborskim – 1090,1 mln zł (0,9%). Spośród wymienionych powiatów produkcja sprzedana przemysłu (w cenach bieżących) w skali roku była niższa w powiecie tczewskim (o 24,0%), w Gdańsku (o 21,7%), w Sopocie (o 20,1%) oraz w powiecie malborskim (o 15,8%) i kwidzyńskim (o 7,7%), natomiast wzrosła w powiecie słupskim (o 15,8%), w Gdyni (o 11,1%) oraz w powiecie nowodworskim (o 10,9%) i sztumskim (o 0,2%).

W relacji do 2022 r. spośród dwudziestu powiatów w województwie pomorskim w jedenastu z nich odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących).

Mapa 44. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2023 r.

Map 44. Sold production of industry (current prices) per inhabitant in 2023

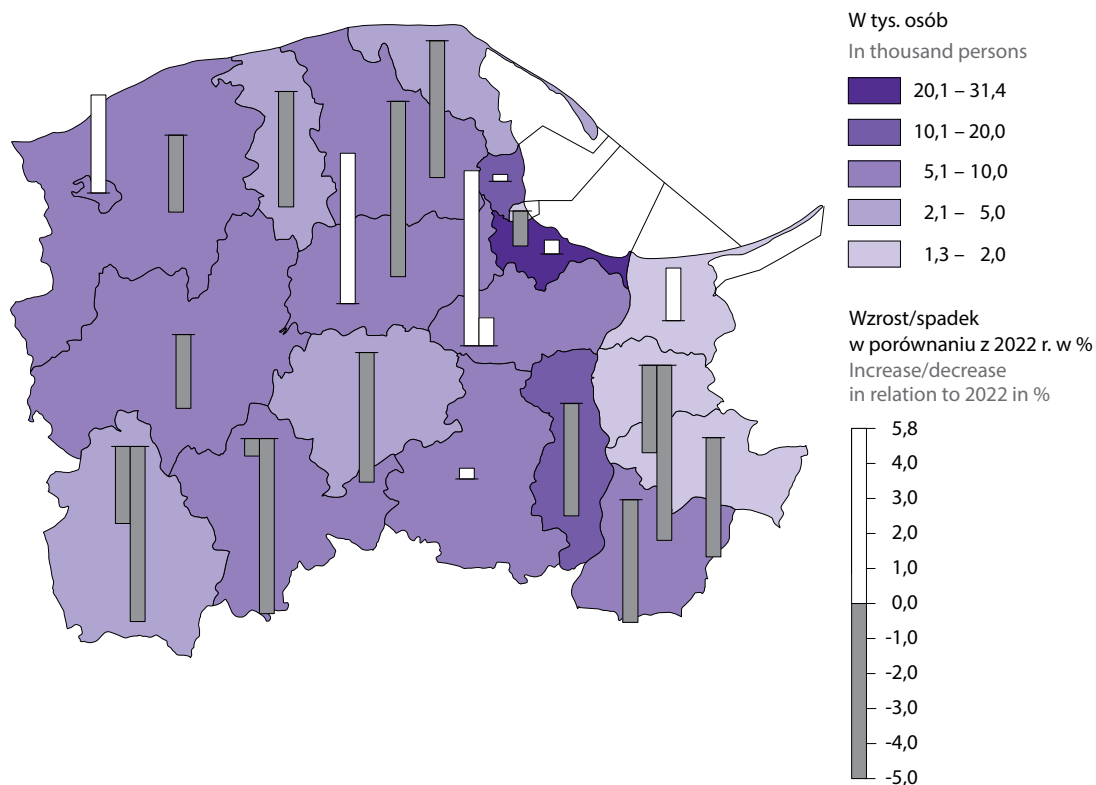

W 2023 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca wartość produkcji sprzedanej przemysłu wyniosła 51930 zł – siódme miejsce w kraju (dla Polski odpowiednio 62680 zł) i w skali roku była niższa w województwie o 9,9%, a w kraju wzrosła o 0,6%.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca największe wartości produkcji sprzedanej przemysłu odnotowano w powiecie kwidzyńskim 108163 zł (spadek w skali roku o 7,2%), w Gdańsku 91476 zł (spadek o 21,7%) oraz w powiecie słupskim 83324 zł (wzrost o 15,9%) i tczewskim 81600 zł (spadek o 23,6%).

Mapa 45. Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w 2023 r.

Map 45. Average employment in industry in 2023

W 2023 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle wyniosło 154,3 tys. osób i zmniejszyło się w porównaniu z poprzednim rokiem o 1,2%.

Najwyższą liczbę osób przeciętnie zatrudnionych wśród przedsiębiorstw przemysłowych osiągnęły podmioty mające siedzibę w Gdańsku – 31,4 tys. osób (20,3% ogólnej liczby zatrudnionych w województwie) i w Gdyni – 13,5 tys. osób (odpowiednio 8,7%) oraz w powiatach: tczewskim – 12,9 tys. osób (8,3%), starogardzkim – 9,8 tys. osób (6,3%), kwidzińskim – 9,6 tys. osób (6,2%) oraz wejherowskim – 9,3 tys. osób (6,0%). Najniższą liczbę osób przeciętnie zatrudnionych odnotowano natomiast w przedsiębiorstwach w powiecie nowodworskim – 1,3 tys. osób (0,8%), w Sopocie – 1,5 tys. osób (1,0%) oraz w powiecie malborskim – 1,6 tys. osób (1,1%) i sztumskim – 2,0 tys. osób (1,3%).

W trzynastu powiatach w porównaniu z 2022 r. odnotowano spadek przeciętnego zatrudnienia, które najbardziej zmniejszyło się w powiecie malborskim (o 7,5%), natomiast największy wzrost odnotowano w powiecie gdańskim (o 5,8%).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, w województwie pomorskim w 2023 r. wyniosła 793,6 tys. zł (w cenach bieżących) i była niższa o 8,8% niż w 2022 r.

Największą wartość wydajności pracy wśród przedsiębiorstw przemysłowych osiągnęły podmioty mające siedzibę w Gdańsku (1417,4 tys. zł) oraz w powiatach: słupskim (923,7 tys. zł), kwidzyńskim (902,4 tys. zł) i człuchowskim (802,0 tys. zł), natomiast najniższą odnotowano w powiecie bytowskim (425,2 tys. zł), w powiecie nowodworskim (453,7 tys. zł), w Sopocie (458,7 tys. zł) oraz w powiecie kościerskim (475,1 tys. zł).

W relacji do 2022 r. w dziesięciu powiatach województwa pomorskiego odnotowano spadek wydajności pracy w przemyśle, mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego w cenach bieżących, m.in. w Gdańsku (o 22,0%), w powiecie tczewskim (o 21,4%), w Sopocie (o 19,3%) oraz w powiecie malborskim (o 9,0%). Natomiast wzrost wydajności pracy w przemyśle odnotowano m.in. w powiatach: człuchowskim (o 25,8%), chojnickim (o 19,5%) i słupskim (o 18,5%) oraz w Gdyni (o 10,8%).

W 2024 r. w województwie pomorskim według danych wstępnych produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była wyższa niż przed rokiem. Odnotowano wzrost wydajności pracy mierzonej wartością produkcji sprzedanej (w cenach stałych) na 1 zatrudnionego w przemyśle, któremu towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia.

W drugiej części analizy dane o produkcji sprzedanej przemysłu oraz przeciętnym zatrudnieniu w przemyśle dotyczą 2024 r. i podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; opracowane zostały na podstawie danych krótkookresowych pozyskiwanych z miesięcznych meldunków o działalności gospodarczej DG-1.

W 2024 r. w województwie pomorskim według wstępnych danych produkcja sprzedana przemysłu osiągnęła (w cenach bieżących) wartość 121754,8 mln zł (siódme miejsce w kraju) i była wyższa (w cenach stałych) o 4,2% od zanotowanej w 2023 r. oraz niższa o 12,8% w porównaniu z 2021 r. W kraju produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była wyższa zarówno w skali roku (o 0,3%), jaki i w porównaniu z 2021 r. (o 8,5%).

W skali roku odnotowano następujący wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych): w I kwartale o 3,1%, w I półroczu o 3,1%, a w okresie trzech kwartałów o 3,8%.

Tablica 35. Przemysł
Table 35. Industry

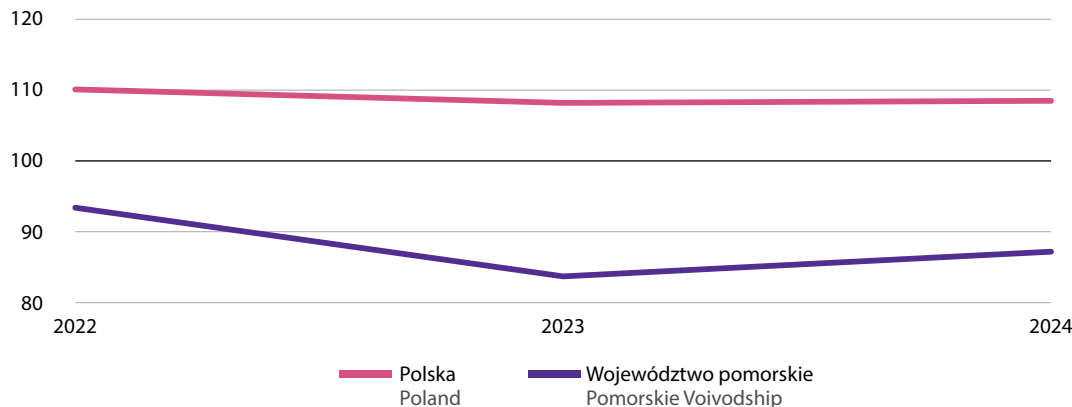
Wyszczególnienie	2015	2020	2023	2024	Specification
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):					Sold production of industry (current prices):
w mln zł	76715,3	91650,4	122712,0	121754,8	in million PLN
Polska=100	6,4	6,1	5,0	5,3	Poland=100
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	91,7	92,1	89,7	90,0	Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	135,6	154,3	157,3	155,5	Average paid employment in industry in thousands

Wykres 60. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)

2021=100

Chart 60. Indices of sold production of industry (constant prices)

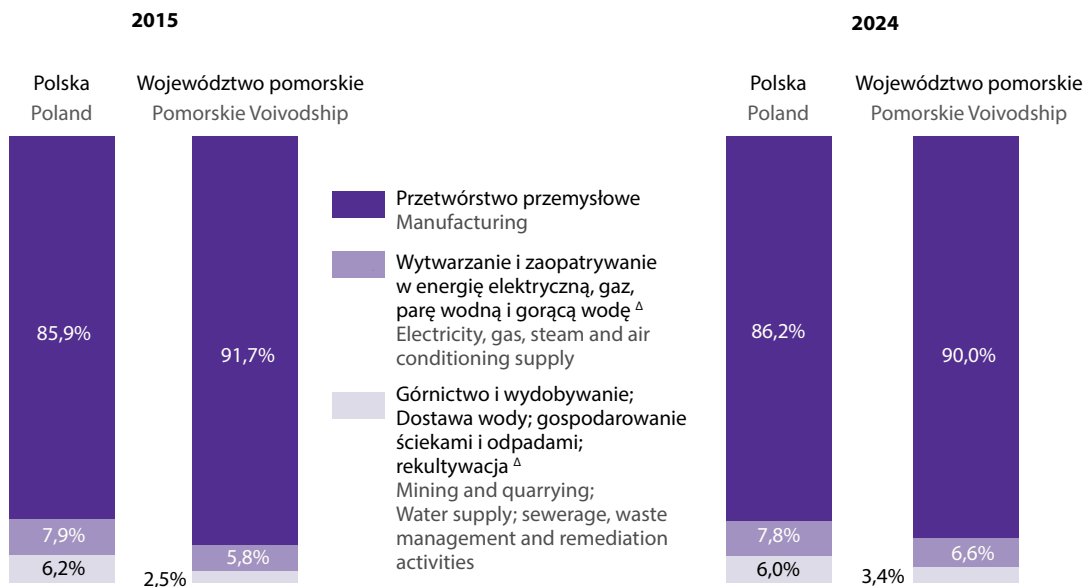
2021=100

W 2024 r. w województwie pomorskim dominującą wartość w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (w cenach bieżących) stanowiła produkcja w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 109565,8 mln zł. Natomiast produkcja sprzedana w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę wyniosła 8081,9 mln zł.

Wykres 61. Produkcja sprzedana przemysłu według sekcji PKD (ceny bieżące)

Chart 61. Sold production of industry by PKD sections (current prices)

W 2024 r. w porównaniu z 2023 r. odnotowano wzrost produkcji sprzedanej w cenach stałych m.in. w sekcji przetwórstwo przemysłowe (o 5,3%), której udział (w cenach bieżących) w produkcji przemysłowej ogółem w województwie wyniósł 90,0% (w kraju udział ten wyniósł 86,2%). W skali roku zmniejszyła się produkcja w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 12,9%), a produkcja w tej sekcji (w cenach bieżących) stanowiła 6,6% produkcji przemysłowej województwa (w kraju odpowiednio 7,8%).

W 2024 r. wyższa niż przed rokiem była produkcja sprzedana (w cenach stałych) m.in. w następujących działach przetwórstwa przemysłowego: produkcja pozostałego sprzętu transportowego (o 38,8%), produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 16,3%), produkcja maszyn i urządzeń (o 13,8%), produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 12,1%), produkcja artykułów spożywczych (o 11,0%), produkcja wyrobów z metali (o 4,2%), produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 2,6%) oraz produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 2,1%). Z kolei spadek odnotowano m.in. w produkcji: komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 9,5%), urządzeń elektrycznych (o 5,2%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 2,8%) oraz mebli (o 0,5%).

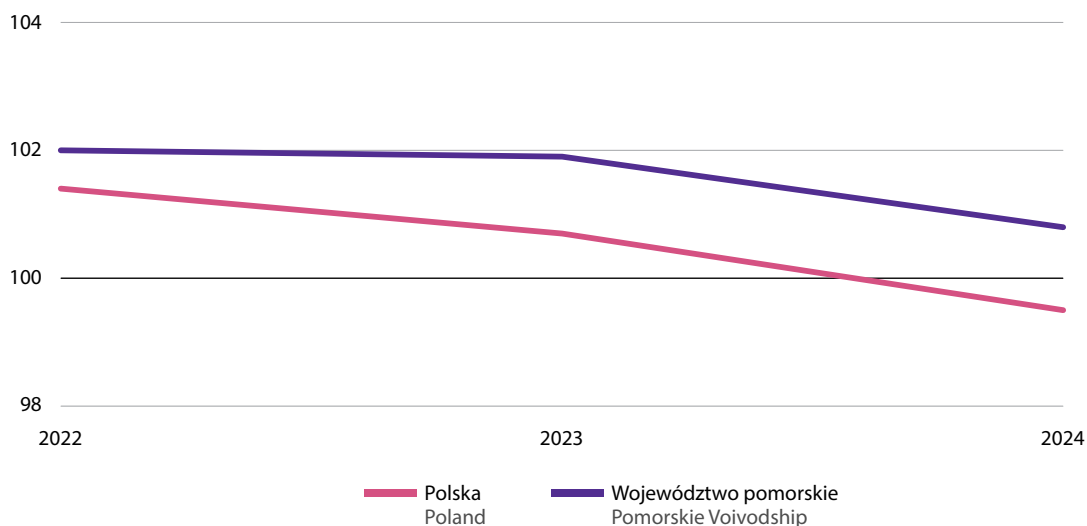
W skali roku spadkowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle. Przeciętne zatrudnienie w przemyśle wyniosło 155,5 tys. osób, co oznacza spadek o 1,1% w stosunku do 2023 r. (w kraju spadek o 1,2%) oraz wzrost w porównaniu z 2021 r. o 0,8% (w kraju spadek o 0,5%). W skali roku spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano m.in. w sekcji przetwórstwo przemysłowe (o 1,5%), natomiast wzrost wystąpił m.in. w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,8%).

Wykres 62. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle

2021=100

Chart 62. Indices of average paid employment in industry

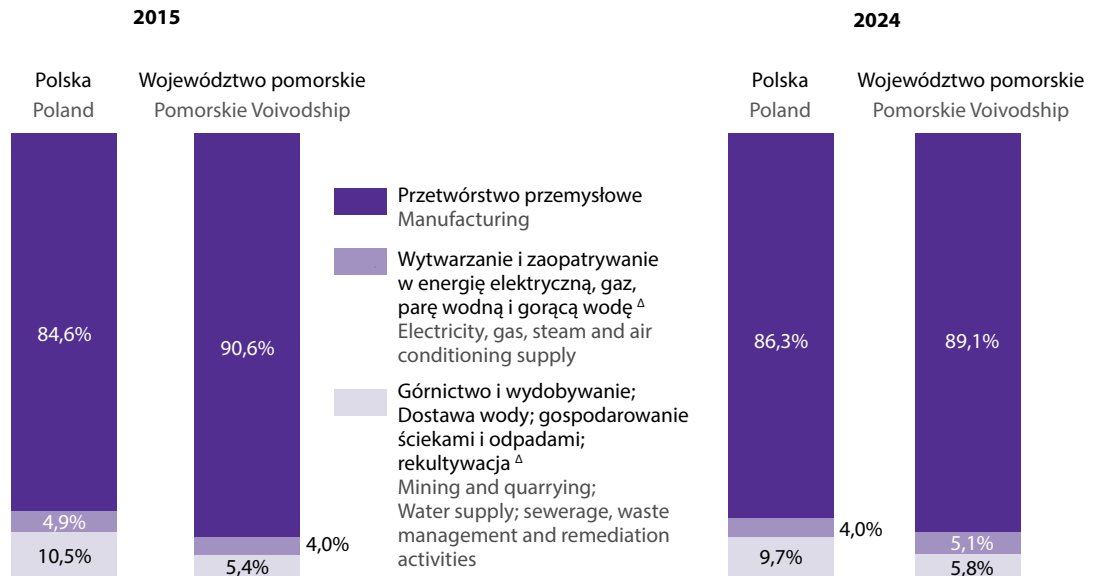
2021=100

Wydajność pracy w przemyśle mierzona wartością produkcji sprzedanej w cenach stałych na 1 zatrudnionego w województwie pomorskim w 2024 r. zwiększyła się o 5,4% w skali roku (w kraju wzrost o 1,5%).

Wykres 63. Przeciętne zatrudnienie w przemyśle według sekcji PKD

Chart 63. Average paid employment in industry by PKD sections

Budownictwo Construction

W 2024 r. w województwie pomorskim w skali roku odnotowano spadek produkcji sprzedanej budownictwa. Niższa niż przed rokiem była również wartość produkcji budowlano-montażowej. Odnotowano wzrost wydajności pracy w budownictwie, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji.

Dane zarówno o produkcji sprzedanej budownictwa, jak i sprzedaży produkcji budowlano-montażowej dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; opracowane zostały na podstawie danych pozyskiwanych z miesięcznych meldunków o działalności gospodarczej DG-1.

W 2024 r. w województwie pomorskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 31359,7 mln zł (piąte miejsce w kraju), co oznacza spadek w stosunku do 2023 r. o 1,5% oraz wzrost w porównaniu z 2021 r. o 45,3% (w kraju odpowiednio spadek o 1,6% i wzrost o 35,9%).

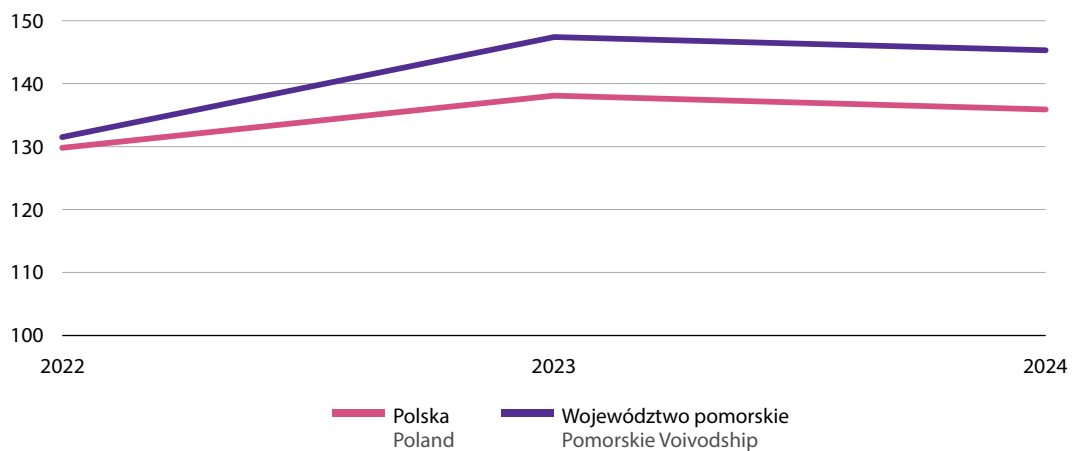
Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”.

Tablica 36. Budownictwo
Table 36. Construction

Wyszczególnienie	2015	2020	2023	2024	Specification
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące):					Sold production of construction (current prices):
w mln zł	11376,3	19374,4	31821,4	31359,7	in million PLN
Polska=100	6,3	7,3	7,6	7,6	Poland=100
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	44,7	44,5	41,9	42,5	Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	25,7	31,6	31,4	30,8	Average paid employment in construction in thousands

Wykres 64. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)
2021=100

Chart 64. Indices of sold production of construction (current prices)
2021=100

W 2024 r. w województwie pomorskim produkcja budowlano-montażowa wyniosła 13339,6 mln zł, co stanowiło 42,5% wartości produkcji sprzedanej budownictwa ogółem (w 2023 r. – 41,9%) i była niższa o 4,1 mln zł niż w 2023 r. oraz wzrosła o 47,3% w porównaniu z 2021 r. (w kraju odpowiednio spadek o 2,5% i wzrost o 29,9%).

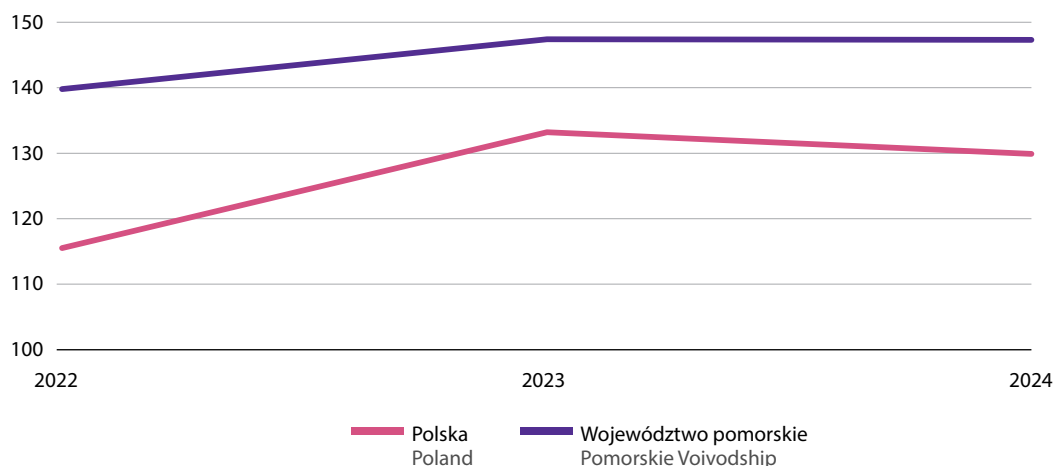
Dane o **sprzedaży produkcji budowlano-montażowej** dotyczą robót zrealizowanych na terenie kraju, wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców) na rzecz zlecniodawców przez podmioty budowlane zaliczane zgodnie z PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”. Obejmują roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów.

Wykres 65. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)

2021=100

Chart 65. Indices of construction and assembly production (current prices)

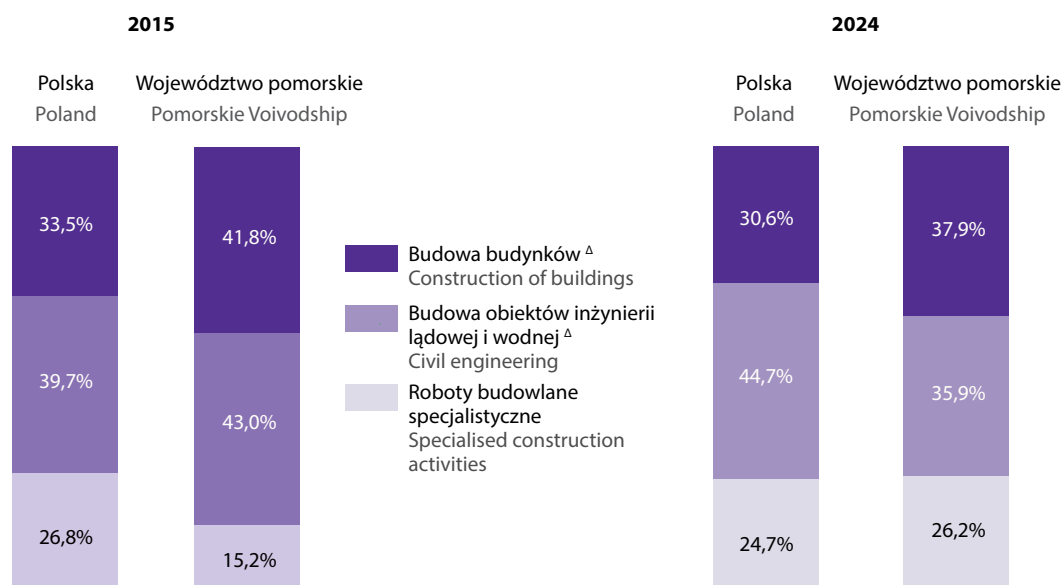
2021=100

W 2024 r. w produkcji budowlano-montażowej ogółem najwyższy udział miały przedsiębiorstwa specjalizujące się w budowie budynków (37,9%), a ich produkcja była o 6,9% niższa niż w 2023 r. Udział podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest wykonywanie robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej wyniósł 35,9%, a produkcja zmniejszyła się o 2,5%. Natomiast udział jednostek wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne wyniósł 26,2%, a ich produkcja była wyższa o 16,4%.

Wykres 66. Produkcja budowlano-montażowa według działów PKD (ceny bieżące)

Chart 66. Construction and assembly production by PKD divisions (current prices)

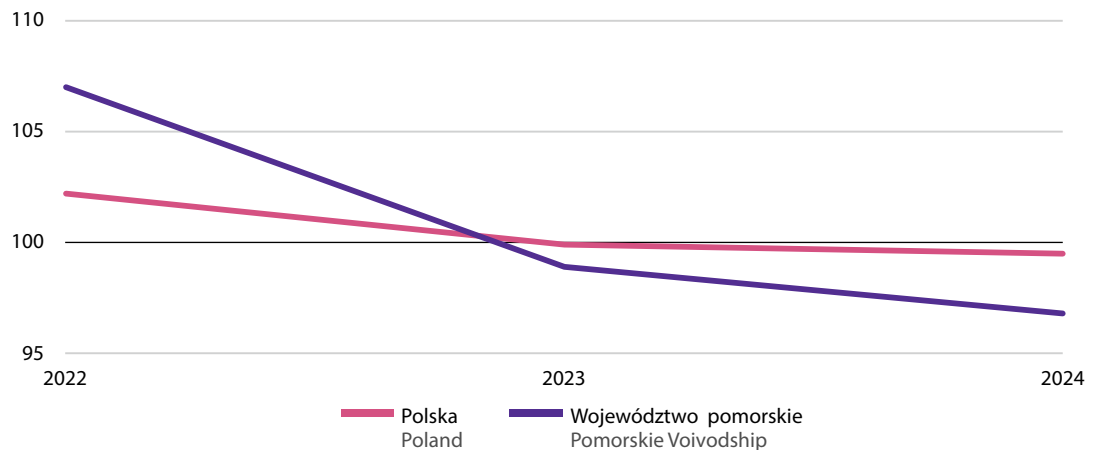
W 2024 r. w skali roku w strukturze sprzedaży produkcji budowlano-montażowej zwiększył się udział przedsiębiorstw wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (o 3,7 p.proc.), natomiast zmniejszył się udział przedsiębiorstw zajmujących się głównie budową budynków (o 2,8 p.proc.) oraz wykonujących roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 0,9 p.proc.).

Wykres 67. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie

2021=100

Chart 67. Indices of average paid employment in construction

2021=100

Zmniejszeniu się wartości produkcji sprzedanej budownictwa w województwie pomorskim towarzyszył spadek w skali roku przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji o 2,1% (w kraju spadek o 0,4%). W województwie pomorskim wydajność pracy w budownictwie mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego wyniosła (w cenach bieżących) 1019,2 tys. zł i była wyższa o 0,7% niż w 2023 r. W Polsce wydajność wyniosła odpowiednio 977,1 tys. zł i była niższa o 1,2%.

W 2024 r. w województwie pomorskim według wstępnych danych oddano do użytkowania 18,4 tys. mieszkań o łącznej powierzchni 1460,5 tys. m², co stanowiło 9,2% efektów budownictwa mieszkaniowego w Polsce. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania była niższa o 5,0% niż w 2023 r. (w kraju spadek o 9,4%), a wyższa o 39,2% w odniesieniu do 2015 r. (w kraju wzrost o 35,7%).

Wykres 68. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania

2021=100

Chart 68. Indices of dwellings completed

2021=100

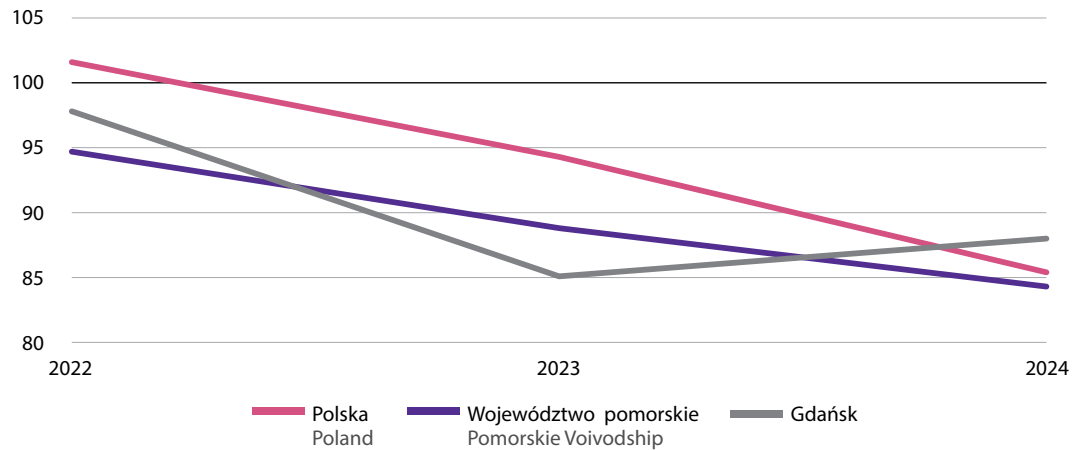
Tablica 37. Budownictwo mieszkaniowe

Table 37. Residential construction

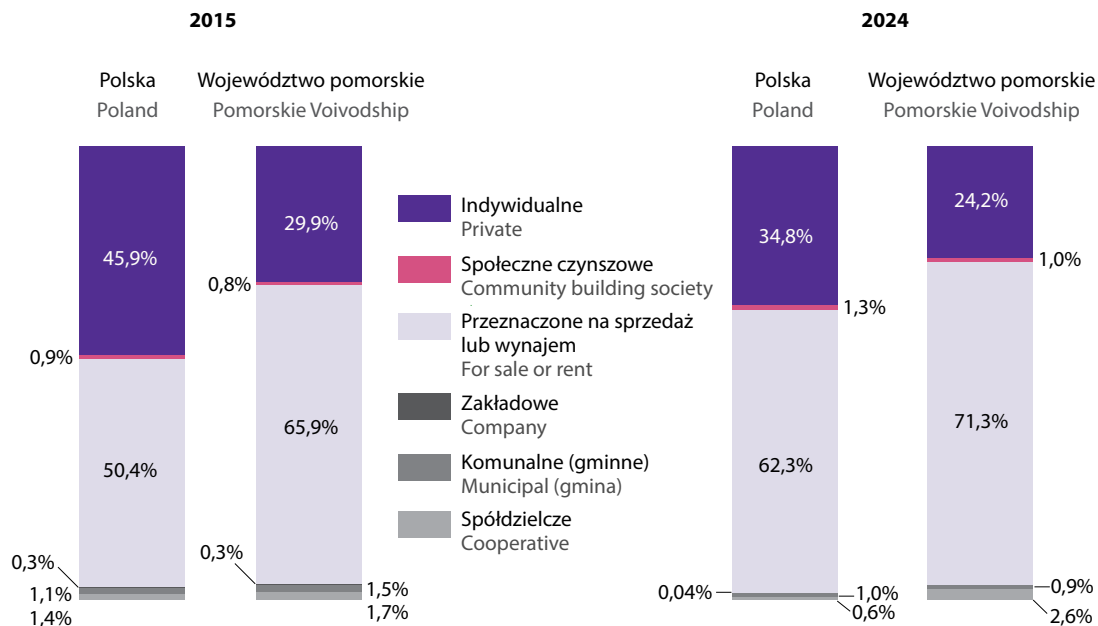
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024	2024 Polska Poland
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności Dwellings completed per 1,000 population	5,7	8,1	8,2	7,8	5,3
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² Average useful floor area of a dwelling completed in m ²	86,3	79,7	80,6 ^a	79,6	89,1
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności Dwellings which received construction permits or whose construction projects were registered per 1,000 population	6,7	11,4	7,5 ^a	10,1	7,8
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności Dwellings started per 1,000 population	6,0	8,9	7,2	8,3	6,2

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji.

a Data have been changed in relation to those published in the previous edition.

W 2024 r. najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w ramach budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (71,3% ogólnej liczby oddanych mieszkań) oraz budownictwa indywidualnego (24,2%). W miastach wybudowano 65,6% ogólnej liczby mieszkań oddanych do użytkowania.

Wykres 69. Mieszkania oddane do użytkowania według form budownictwa
Chart 69. Dwellings completed by forms of construction

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

W 2024 r. w województwie pomorskim przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 79,6 m² i zmniejszyła się o 1,0 m² w stosunku do 2023 r., a w porównaniu z 2015 r. zmniejszyła się o 6,7 m². Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej przekazano do użytkowania w powiatach: sztumskim (158,8 m²), kartuskim (138,7 m²) oraz bytowskim (124,0 m²), natomiast o najmniejszej powierzchni użytkowej – w Gdańsku (58,9 m²), w Sopocie (60,0 m²) oraz w Słupsku (62,8 m²).

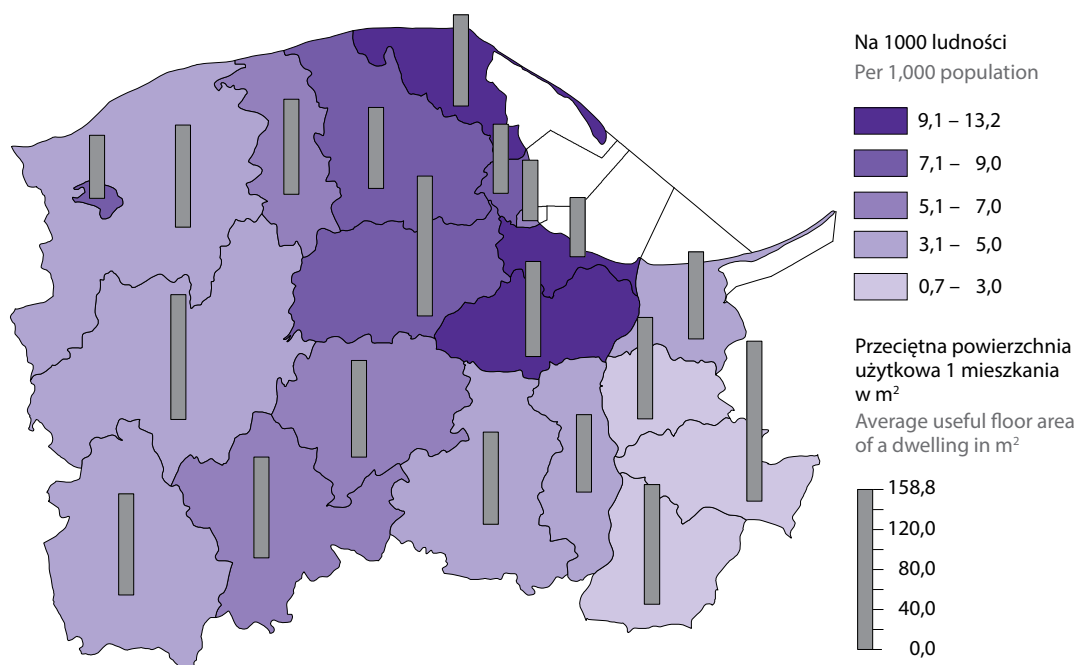
W Polsce przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 89,2 m² i zmniejszyła się o 0,7 m² w stosunku do 2023 r. oraz o 10,6 m² w porównaniu z 2015 r.

W 2024 r. przeciętna liczba izb w mieszkaniu oddanym do użytkowania w województwie pomorskim wyniosła 3,4 (3,5 w 2023 r., a w 2015 r. – 3,6).

W przeliczeniu na 1000 ludności w województwie pomorskim oddano do użytkowania 7,8 mieszkania (w 2023 r. – 8,2, a w 2015 r. – 5,7), najwięcej w Gdańsku (13,2), w powiecie puckim (12,5) i w powiecie gdańskim (10,8). W Polsce wskaźnik ten osiągnął wartość 5,3 (w 2023 r. – 5,9, a w 2015 r. – 3,8).

Mapa 46. Mieszkania oddane do użytkowania w 2024 r.

Map 46. Dwellings completed in 2024

W 2024 r. w województwie pomorskim odnotowano 23,8 tys. pozwoleń na mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (wzrost o 33,7% w stosunku do 2023 r. oraz wzrost o 53,7% w stosunku do 2015 r.), co stanowiło 8,2% wszystkich pozwoleń na budowę w kraju. W ogólnej liczbie mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym 73,5% stanowiły mieszkania przeznaczone na sprzedaż lub wynajem, a 23,5% inwestycje indywidualne. Największy wzrost liczby wydanych pozwoleń w stosunku do 2023 r. odnotowano w powiecie malborskim (o 433,0%), w powiecie tczewskim (o 273,6%) oraz w Słupsku (o 192,7%), a największy spadek odnotowano w powiecie lęborskim (o 49,5%), w powiecie nowodworskim (o 65,4%) oraz w powiecie człuchowskim (o 74,3%).

W 2024 r. w województwie pomorskim rozpoczęto budowę 19,7 tys. mieszkań (8,4% wszystkich mieszkań, których budowę rozpoczęto w Polsce), co oznacza wzrost o 15,5% w stosunku do 2023 r. oraz wzrost o 41,2% w stosunku do 2015 r. Najwięcej mieszkań, których budowę rozpoczęto stanowią inwestycje przeznaczone na sprzedaż lub wynajem (70,9%) oraz inwestycje indywidualne (27,6%). Największy wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto w stosunku do 2023 r. odnotowano w Sopocie (o 307,0%), w powiecie malborskim (o 200,0%) i w powiecie tczewskim (o 158,6%), a największy spadek w powiecie sztumskim (o 43,5%), w Słupsku (o 45,8%) oraz w powiecie puckim (o 68,7%).

Rynek wewnętrzny

Internal market

W 2024 r. w województwie pomorskim w skali roku odnotowano wzrost wartości sprzedaży detalicznej oraz spadek sprzedaży hurtowej.

Dane zarówno o **sprzedaży detalicznej**, jak i **hurtowej** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, opracowane zostały na podstawie danych pozyskiwanych z miesięcznych meldunków o działalności gospodarczej DG-1.

W 2024 r. sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących) zrealizowana przez jednostki handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) z województwa pomorskiego wzrosła w skali roku o 2,4% (w 2023 r. wzrost wyniósł 3,8%). W kraju wzrost sprzedaży w skali roku wyniósł 3,3% (w 2023 r. 5,0%).

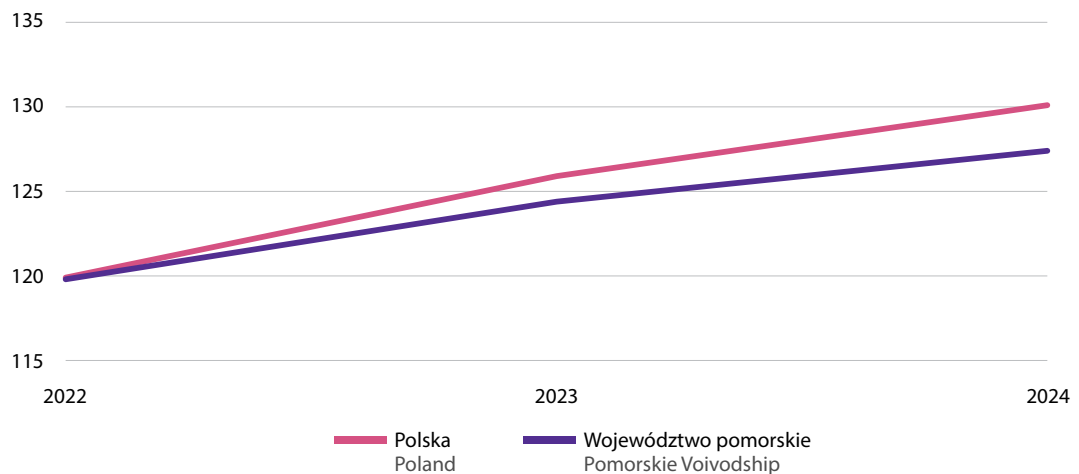
Dane o **sprzedaży detalicznej towarów** (łącznie z podatkiem VAT) obejmują sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych), dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Wykres 70. Dynamika sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące)

2021=100

Chart 70. Indices of retail sales of goods (current prices)

2021=100

Tablica 38. Dynamika sprzedaży detalicznej towarów ^a (ceny bieżące)Table 38. Indices of retail sales of goods ^a (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2023	2024	2024 Polska Poland
	rok poprzedni=100 previous year=100				
Ogółem Total	103,7	92,1	103,8	102,4	103,3
w tym: of which:					
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	120,5	85,9	134,7	168,6	115,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	99,6	104,3	115,2	95,1	102,9
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, orthopedic equipment	108,2	102,6	86,1	114,2	108,9
Meble, RTV, AGD Furniture, radio, TV and household appliances	112,0	99,8	99,9	103,9	96,0
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Newspapers, books, other sale in specialised stores	113,0	101,4	72,4	99,7	104,0
Pozostałe Others	97,7	90,2	147,3	72,3	115,1

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym stanem organizacyjnym. Kształtowanie się dynamiki sprzedaży detalicznej wynika m.in. ze zmiany zarówno przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa, jak i zmian organizacyjnych.

a Enterprises were grouped on the basis of the Polish Classification of Activities (PKD 2007), with each enterprise assigned to a specific category according to its predominant type of activity and current organisational structure. The development of the retail sales index results, inter alia, from a change in both the predominant type of activity of the enterprise and its organisational structure.

Wyższy poziom sprzedaży niż w 2023 r. uzyskano m.in. w podmiotach z grup: pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 68,6%), farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (o 14,2%) oraz meble, RTV, AGD (o 3,9%). Spadek sprzedaży zanotowano natomiast m.in. w grupach: pozostałe (o 27,7%), żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 4,9%) oraz prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 0,3%).

W 2024 r. znaczący udział w sprzedaży detalicznej ogółem uzyskano w podmiotach z grup: pojazdy samochodowe, motocykle, części (15,2%), żywność, napoje i wyroby tytoniowe (10,4%) oraz pozostałe (10,2%).

Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** (łącznie z podatkiem VAT) obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych lub użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstw handlowych zaliczanych do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

Sprzedaż hurtowa towarów (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych, a także w przedsiębiorstwach hurtowych województwa pomorskiego w 2024 r. była niższa niż w 2023 r. odpowiednio o 7,3% i o 0,5% (w kraju odnotowano spadek odpowiednio o 0,2% i o 1,4%). W 2024 r. w skali roku spadek sprzedaży hurtowej w przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano m.in. w sprzedaży hurtowej kosmetyków i wyrobów farmaceutycznych (o 40,0%), żywności (o 20,5%) oraz w sprzedaży hurtowej niewyspecjalizowanej (o 9,6%), natomiast wzrost odnotowano m.in. w sprzedaży hurtowej produktów rolnych i żywych zwierząt (o 48,5%), AGD, RTV, artykułów użytku domowego (o 28,5%) oraz narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej, maszyn, sprzętu i dodatkowego wyposażenia (o 20,3%).

Transport
Transport

Według stanu na koniec 2023 r. zarówno długość dróg publicznych o twardej nawierzchni, jak i długość dróg dla rowerów w województwie pomorskim wzrosła zarówno w stosunku do 2022 r., jak i 2015 r.

W 2023 r. w województwie pomorskim w skali roku odnotowano wzrost liczby przewiezionych pasażerów transportem autobusowym w komunikacji krajowej oraz międzynarodowej (bez komunikacji miejskiej). Liczba i długość linii krajowych i zagranicznych regularnej komunikacji autobusowej wzrosła.

W 2023 r. przedsiębiorstwa i zakłady komunikacji miejskiej w województwie pomorskim przewiozły powszechnie dostępnymi dla ludności środkami komunikacji miejskiej więcej pasażerów niż w 2022 r. i mniej niż w 2015 r. W skali roku długość linii trolejbusowych i autobusowych komunikacji miejskiej była niższa, a linii tramwajowych wyższa.

W 2023 r. liczba startów i lądowań samolotów w Porcie Lotniczym Gdańsk oraz liczba pasażerów obsługanych wzrosła zarówno w stosunku do 2022 r., jaki i 2015 r.

Rozwój sieci transportowej wpływa na rozwój przemysłu i miast, jak również warunkuje przemieszczanie towarów oraz ludności na każdym poziomie podziału terytorialnego.

Długość eksploatowanych na terenie województwa pomorskiego linii kolejowych normalnotorowych na koniec 2023 r. wyniosła 1244 km i wzrosła zarówno w stosunku do 2022 r., jak i 2015 r. odpowiednio o 30 km i o 26 km. Zelektryfikowane linie kolejowe stanowiły 39,2% ogólnej długości sieci kolejowej województwa (w kraju 62,5%). Gęstość linii kolejowych w województwie pomorskim wyniosła 6,8 km na 100 km², co uplasowało województwo pomorskie na piątym miejscu w kraju, natomiast w 2015 r. odpowiednio 6,7 km na 100 km² i szóste miejsce w kraju. W Polsce wskaźnik gęstość linii kolejowych na 100 km² wyniósł 6,3 km w 2023 r. i 6,2 km w 2015 r.

Drogi publiczne to drogi zaliczone na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 320, z późn. zm.) do jednej z kategorii dróg, z których może korzystać każdy, zgodnie z ich przeznaczeniem. Ze względu na funkcje w sieci drogowej, dzielą się na następujące kategorie: drogi krajowe; drogi wojewódzkie; drogi powiatowe oraz drogi gminne.

Tablica 39. Drogi publiczne według rodzajów nawierzchni

Stan w dniu 31 grudnia

Table 39. Public roads by types of surface
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023
Ogółem w km Total in km	22804,0	23251,2	21442,4	21411,1
O nawierzchni twardej Hard surface	13382,4	15123,7	15316,4	15548,4
w tym ulepszonej of which improved	12195,3	13589,8	13851,1	14095,8
O nawierzchni gruntowej Unsurfaced	9421,6	8127,5	6126,0	5862,7

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
Source: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

Według stanu na koniec 2023 r. łączna długość dróg publicznych w województwie pomorskim wyniosła 21411 km, z czego 72,6% stanowiły drogi o nawierzchni twardej, a 27,4% drogi o nawierzchni gruntowej. W porównaniu z 2022 r. długość dróg publicznych w województwie zmniejszyła się o 31 km, a w stosunku do 2015 r. – o 1393 km. Wskaźnik gęstości dróg publicznych wyniósł 109,5 km na 100 km² (w 2022 r. – 116,9 km, a w 2015 r. – 124,5 km). W Polsce wskaźnik gęstości dróg publicznych wyniósł 136,5 km na 100 km² (w 2022 r. – 136,7 km, a w 2015 r. – 134,2 km).

Tablica 40. Drogi publiczne o twardej nawierzchni

Stan w dniu 31 grudnia

Table 40. Hard surface public roads

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023
Ogółem w km Total in km	13382,4	15123,7	15316,4	15548,4
na 100 km ² per 100 km ²	73,1	82,5	83,5	79,5
W tym o nawierzchni ulepszonej Of which with improved surface	12195,3	13589,8	13851,1	14095,8
w tym: of which:				
ekspresowe expressways	72,3	103,3	143,1	143,1
autostrady motorways	65,9	65,9	65,9	65,9

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

Na koniec 2023 r. długość dróg publicznych o twardej nawierzchni w województwie pomorskim wyniosła 15548 km, co oznacza wzrost zarówno w stosunku do 2022 r. (o 232 km), jak i 2015 r. (o 2166 km). Wskaźnik gęstości dróg publicznych o twardej nawierzchni wyniósł 79,5 km na 100 km² (w 2022 r. – 83,5 km, a w 2015 r. – 73,1 km). W Polsce wskaźnik gęstości dróg publicznych o twardej nawierzchni wyniósł 101,9 km na 100 km² (w 2022 r. – 101,5 km, a w 2015 r. – 93,0 km).

W 2023 r. na terenie województwa długość dróg ekspresowych wyniosła 143 km i w porównaniu z 2022 r. nie zmieniła się, natomiast wzrosła o 71 km w porównaniu z 2015 r. Długość autostrad wyniosła 66 km (bez zmian w stosunku do 2022 r. i 2015 r.). Wskaźnik gęstości dróg ekspresowych i autostrad wyniósł 1,07 km na 100 km² (w 2022 r. – 1,14 km, a w 2015 r. – 0,75 km). W Polsce wskaźnik gęstości dróg ekspresowych i autostrad wyniósł 1,62 km (w 2022 r. – 1,56 km, a w 2015 r. – 0,98 km).

Drogi o nawierzchni ulepszonej stanowiły 90,7% długości dróg publicznych o twardej nawierzchni w województwie (w 2022 r. – 90,4%, a w 2015 r. – 91,1%).

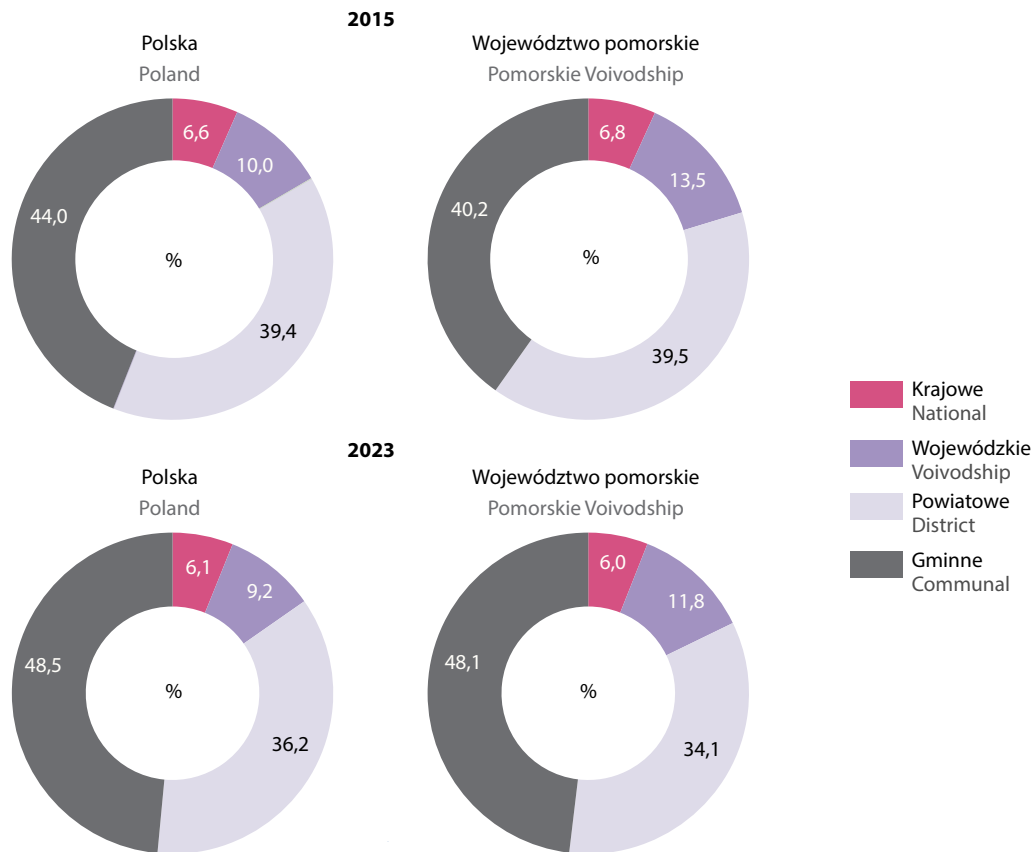
Według stanu na koniec 2023 r. łączna długość dróg krajowych o nawierzchni twardej w województwie pomorskim wyniosła 928 km (o 15 km więcej niż w 2015 r.), dróg wojewódzkich – 1849 km (odpowiednio wzrost o 48 km), dróg powiatowych – 5297 km (wzrost o 7 km), a dróg gminnych – 7475 km (wzrost o 2096 km).

Wykres 71. Drogi publiczne o twardej nawierzchni

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 71. Hard surface public roads

As of 31 December

Na koniec 2023 r. znaczny udział w długości sieci dróg publicznych o nawierzchni twardej w województwie pomorskim miały drogi gminne – 48,1% oraz powiatowe – 34,1% (w 2015 r. odpowiednio 40,2% oraz 39,5%).

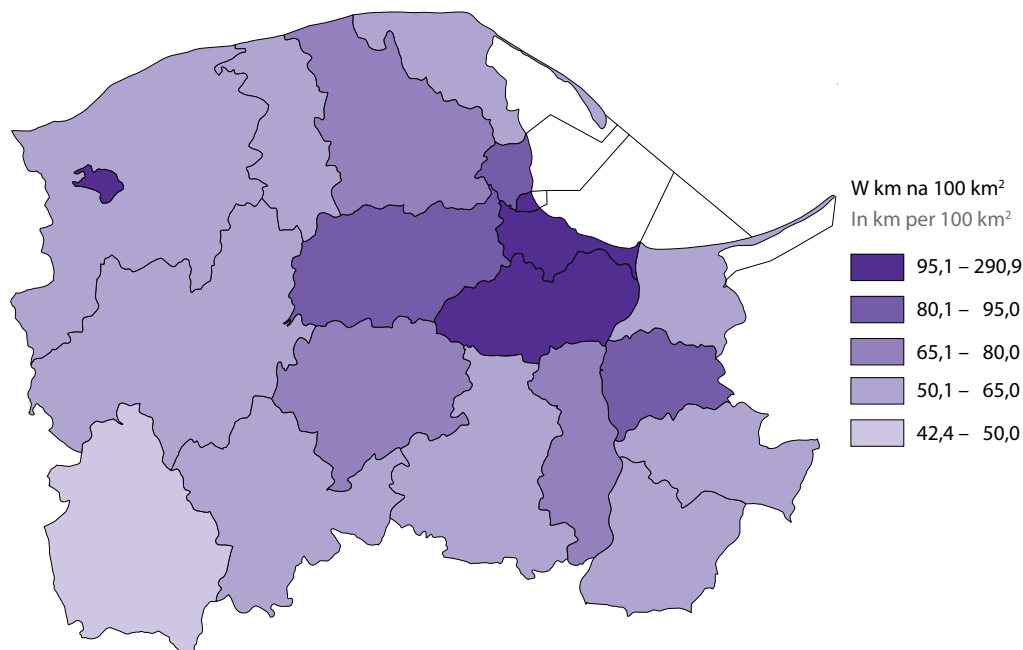
Sieć dróg publicznych powiatowych wyniosła 5654 km, a dróg publicznych gminnych – 12980 km. Drogi powiatowe o nawierzchni twardej wyniosły 5297 km (27,1 km na 100 km²), natomiast drogi gminne o nawierzchni twardej – 7475 km (38,2 km na 100 km²). Nawierzchnię gruntową posiadało 6,3% długości dróg powiatowych i 42,4% dróg gminnych.

Mapa 47. Drogi gminne i powiatowe o nawierzchni twardej ulepszonej w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 47. Improved hard surface communal and district roads in 2023

As of 31 December

Droga dla rowerów – droga lub część drogi niebędącej jezdnią, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi, przeznaczona do ruchu rowerów, hulajnóg elektrycznych i urządzeń transportu osobistego oraz osób poruszających się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch i ruchu pieszych, w przypadkach przewidzianych w ustawie (ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym Dz. U. z 2024 r. poz. 1251).

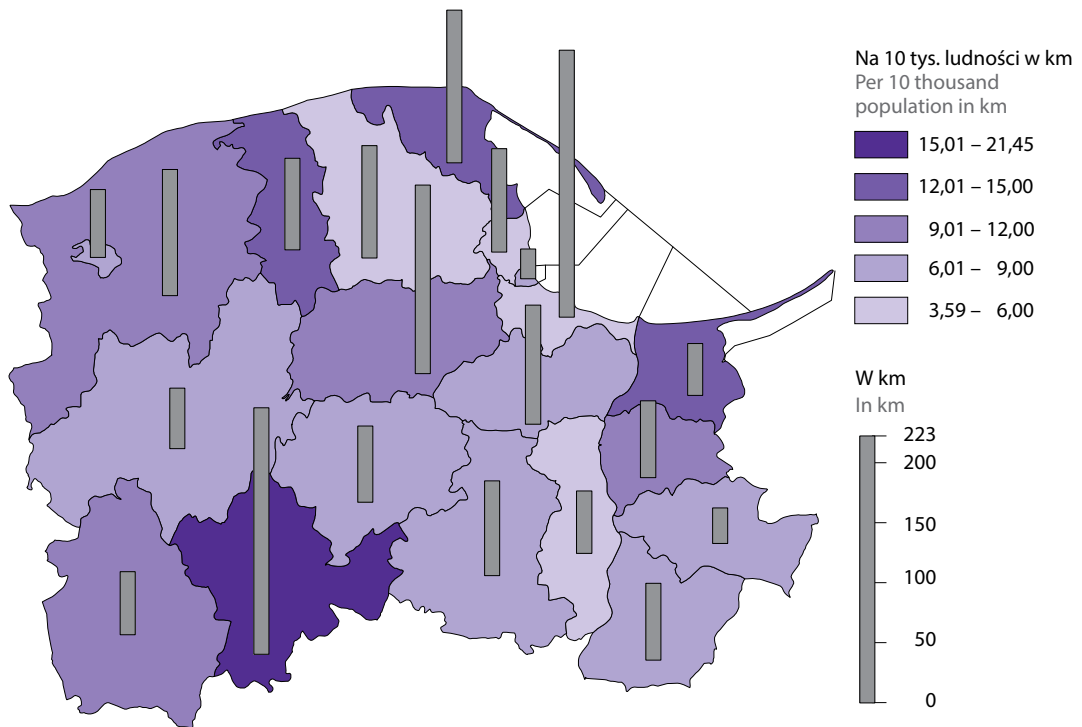
Według stanu na koniec 2023 r. długość dróg dla rowerów w województwie pomorskim wyniosła 1757 km i w porównaniu z 2022 r. wzrosła o 125 km, a w stosunku do 2015 r. – o 706 km. Wskaźnik gęstości dróg dla rowerów wyniósł 8,99 km na 100 km² (w 2022 r. – 8,90 km, a w 2015 r. – 5,74 km). W Polsce wskaźnik gęstości dróg dla rowerów wyniósł 6,87 km na 100 km² (w 2022 r. – 6,34 km, a w 2015 r. – 3,45 km).

Mapa 48. Drogi dla rowerów w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 48. Cycle tracks in 2023

As of 31 December

Pod względem długości dróg dla rowerów w województwie pomorskim przodował Gdańsk – 223 km oraz powiaty: chojnicki – 206 km, kartuski – 158 km i pucki – 128 km. W porównaniu z 2015 r. znaczący przyrost długości dróg dla rowerów odnotowano w powiecie kartuskim (o 141 km) i chojnickim (o 70 km) oraz w Gdańsku (o 56 km).

Najwyższe wartości wskaźnika długości dróg dla rowerów na 10 tys. ludności w województwie pomorskim odnotowano w powiatach: chojnickim (21,45 km), puckim (13,91 km) oraz nowodworskim (12,88 km), natomiast najniższe w Gdyni (3,59 km) oraz w powiecie wejherowskim (4,09 km) i w Gdańsku (4,58 km).

Według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego (bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej) prowadziły regularną komunikację autobusową na 757 liniach krajowych o całkowitej długości 29,4 tys. km (w 2022 r. odpowiednio 692 linie, 29,0 tys. km) oraz na 5 liniach międzynarodowych o długości 3,3 tys. km (w 2022 r. odpowiednio 3 linie, 1,9 tys. km).

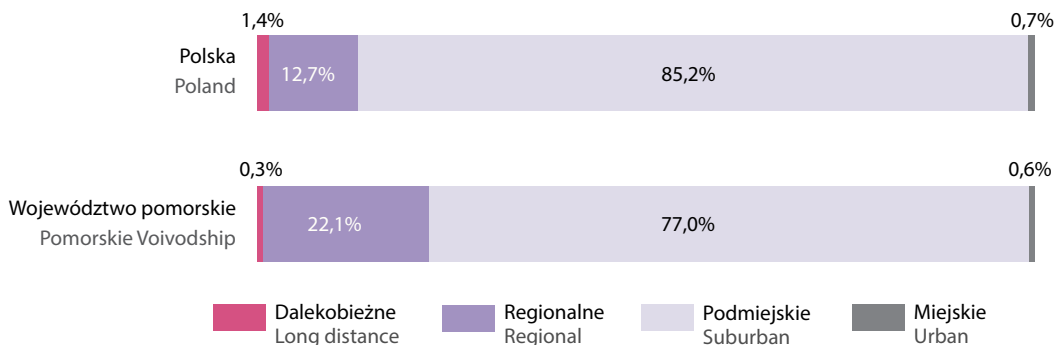
W stosunku do stanu z 31 grudnia 2015 r. zmniejszyła się zarówno liczba autobusowych linii krajowych, jak i ich długość odpowiednio o 2,1% i o 22,1%, natomiast zwiększyła się zarówno liczba autobusowych linii międzynarodowych, jak i ich długość odpowiednio o 500,0% i o 1724,3%. W ogólnej liczbie linii krajowych dominowały linie podmiejskie, które w 2023 r. stanowiły 77,0%, w 2022 r. – 77,3%, a w 2015 r. – 75,4%.

Wykres 72. Krajowe linie regularnej komunikacji autobusowej w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 72. National lines of scheduled bus transport in 2023

As of 31 December

W 2023 r. transportem autobusowym, realizowanym przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego (bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej), przewieziono 24,6 mln pasażerów, o 26,3% więcej niż w 2022 r. W komunikacji krajowej przedsiębiorstwa przewiozły 24540,7 tys. pasażerów, a w międzynarodowej – 44,3 tys. (w 2022 r. odpowiednio 19440,7 tys. i 18,8 tys.). Według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. do dyspozycji przedsiębiorstw znajdowało się 1078 autobusów (o 209 autobusów więcej niż w 2022 r.). Średnia odległość przewozu jednego pasażera w 2023 r. wyniosła 29 km w komunikacji krajowej i 652 km w komunikacji międzynarodowej (w 2022 r. odpowiednio 40 km i 880 km). Większość pasażerów komunikacji międzynarodowej stanowiły osoby podróżujące do Rosji – 50,1% i na Białoruś – 49,6% (w 2022 r. odpowiednio 50,1% i 49,9%).

Tablica 41. Komunikacja miejska ^a

Stan w dniu 31 grudnia

Table 41. Urban transport ^a

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023
Długość linii komunikacji miejskiej ogółem w km Total length of urban transport lines in km	2902	3643	3011	2922
linii autobusowych bus lines	2560	3277	2646	2584
linii tramwajowych tram lines	162	155	154	172
linii trolejbusowych trolleybus lines	180	211	211	166
Tabor komunikacji miejskiej: Urban transport stock:				
autobusy buses	661	728	736	759
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which adapted to carry people with disabilities	607	708	713	733

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Tablica 41. Komunikacja miejska ^a (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

Table 41. Urban transport ^a (cont.)

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023
Tabor komunikacji miejskiej (dok.): Urban transport stock (cont.):				
trolejbusy trolleybuses	86	108	109	107
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which adapted to carry people with disabilities	.	.	.	.
tramwaje trams	171	141	139	139
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which adapted to carry people with disabilities	109	136	139	139
Liczba miejsc w autobusach w tys. Number of seats in buses in thousands	74,1	80,1	80,0	81,1
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which adapted to carry people with disabilities	69,3	78,7	78,5	79,1
Liczba miejsc w trolejbusach w tys. Number of seats in trolleybuses in thousands	8,5	11,8	11,9	11,2
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which adapted to carry people with disabilities	.	.	.	.
Liczba miejsc w tramwajach w tys. Number of seats in trams in thousands	24,9	27,7	26,4	26,4
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which adapted to carry people with disabilities	20,4	25,7	26,4	26,4
Przewozy pasażerów w mln (w ciągu roku) Transport of passengers in millions (during the year)	291,6	192,5	255,9	274,8
Przewozy pasażerskie na 1 mieszkańca (w ciągu roku) Passenger transport per capita (during the year)	126,52	81,63	108,50	116,50

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Na koniec 2023 r. w województwie pomorskim łączna długość linii komunikacyjnych komunikacji miejskiej (realizowanej przez przedsiębiorstwa i zakłady komunikacji miejskiej o liczbie pracujących powyżej 9 osób) wyniosła 2922 km (spadek w stosunku do 2022 r. o 2,9% i wzrost o 0,7% w porównaniu z 2015 r.). Długość linii trolejbusowych i autobusowych komunikacji miejskiej zmniejszyła się w porównaniu z 2022 r. odpowiednio o 21,3% i o 2,3%, natomiast długość linii tramwajowych zwiększyła się o 11,4%. W porównaniu z 2015 r. długość linii tramwajowych i autobusowych komunikacji miejskiej zwiększyła się odpowiednio o 1,0% i o 5,7%, a długość linii trolejbusowych zmniejszyła się o 7,8%.

Tabor komunikacji miejskiej w województwie pomorskim według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. liczył 759 autobusów, 139 tramwajów (silnikowych i doczepnych) oraz 107 trolejbusów (w 2022 r. odpowiednio: 736, 139 i 109). W stosunku do 2015 r. tabor komunikacji miejskiej zwiększył się o 98 autobusów i o 21 trolejbusy oraz zmniejszył się o 32 tramwaje. Pojazdy w wieku do 10 lat stanowiły 56,8% ogólnej liczby autobusów używanych przez przedsiębiorstwa i zakłady komunikacji miejskiej (w 2022 r. – 50,7%), a 14,2% pojazdów wykorzystywało paliwa alternatywne (w 2022 r. – 10,9%).

W 2023 r. liczba autobusów komunikacji miejskiej przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych wzrosła zarówno w porównaniu z 2022 r. (o 20 autobusów), jak i 2015 r. (o 126 autobusów). Udział autobusów komunikacji miejskiej przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie autobusów komunikacji miejskiej wyniósł 91,8% w 2015 r., 96,9% w 2022 r. i 96,6% w 2023 r. Liczba tramwajów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych nie zmieniła się w porównaniu z 2022 r. oraz wzrosła w porównaniu z 2015 r. (o 30 tramwajów), a ich udział w ogólnej liczbie tramwajów wzrósł z 63,7% w 2015 r. do 100,0% zarówno w 2022 r., jak i w 2023 r.

Przedsiębiorstwa i zakłady komunikacji miejskiej przewiozły w województwie pomorskim w 2023 r. powszechnie dostępnymi dla ludności środkami komunikacji miejskiej (autobusami, tramwajami i trolejbusami) 274,8 mln pasażerów, o 7,4% więcej niż w 2022 r. i o 5,8% mniej niż w 2015 r.

Dane o **ruchu pasażerów w portach lotniczych** obejmują pasażerów: dla których określony port krajowy jest portem zakończenia lotu rozpoczętego w porcie krajowym lub zagranicznym, dla których określony port krajowy jest portem rozpoczęcia lotu kończącego się w porcie krajowym lub zagranicznym, w transzycie bezpośrednim, tj. pasażerów dla których przy kontynuacji podróży samolotem numer lotu pozostał bez zmian.

W 2023 r. łączna liczba startów i lądowań w Porcie Lotniczym Gdańsk wyniosła 48,7 tys., co oznacza wzrost w skali roku o 12,0% oraz o 21,0% w porównaniu z 2015 r. W skali roku liczba startów i lądowań samolotów polskich była wyższa o 7,8%, a samolotów zagranicznych wzrosła o 12,7%. W 2023 r. w łącznej liczbie startów i lądowań z lotniska Gdańsk udział startów i lądowań samolotów polskich wyniósł 13,9% i w porównaniu z 2022 r. i 2015 r. zmniejszył się odpowiednio o 0,6 p.proc. i o 17,0 p.proc.

Tablica 42. Ruch pasażerów w Porcie Lotniczym Gdańsk

Table 42. Passenger traffic at Gdańsk Airport

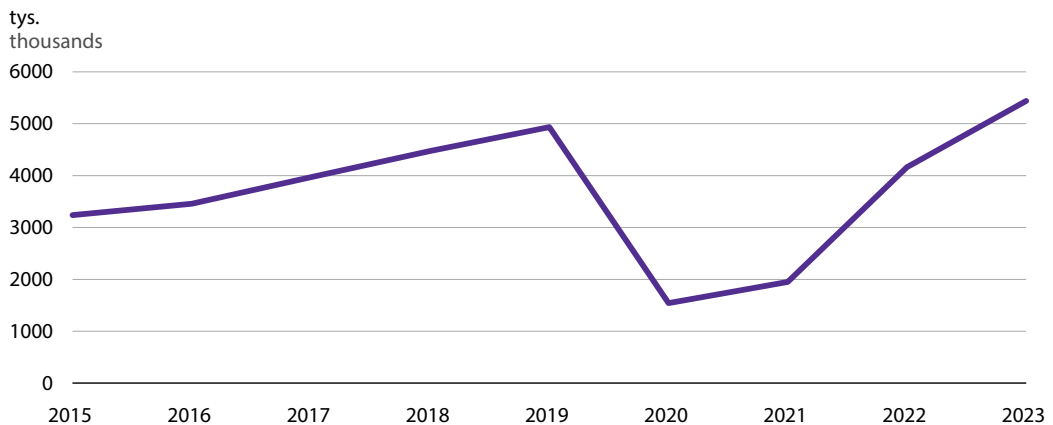
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023
Pasażerowie przybyli z portów ^a : Passenger arrivals from airports ^a :				
krajowych domestic	225564	78060	200009	228981
zagranicznych foreign	1618766	767189	2075492	2714563
w tym w ruchu regularnym of which scheduled service	1505294	763392	2071360	2695389
Pasażerowie odprawieni do portów ^a : Passenger departures to airports ^a :				
krajowych domestic	230842	76966	198608	228913
zagranicznych foreign	1620204	775639	2085140	2723648
w tym w ruchu regularnym of which scheduled service	1507841	771817	2080606	2701258

a W lotach komunikacyjnych.
a In transport flights.

W 2023 r. port lotniczy w Gdańsku obsłużył łącznie 5896,1 tys. pasażerów (bez tranzytu), co oznacza wzrost zarówno w stosunku do 2022 r., jak i 2015 r. odpowiednio o 29,3% i o 59,6%. Liczba obsłużonych pasażerów w skali roku wzrosła w ruchu międzynarodowym o 30,7%, a w ruchu krajowym o 14,9%. W porównaniu z 2015 r. liczba obsłużonych pasażerów wzrosła zarówno w ruchu zagranicznym (o 67,9%), jak i w ruchu krajowym (o 0,3%). Udział obsłużonych przez port lotniczy w Gdańsku pasażerów w ruchu krajowym (przyjazdy i wyjazdy) wyniósł 7,8% (w 2022 r. – 8,7%, a w 2015 r. – 12,4%).

Wykres 73. Międzynarodowy ruch pasażerów w Porcie Lotniczym Gdańsk (przyjazdy i wyjazdy)

Chart 73. International passenger traffic at Gdańsk Airport (arrivals and departures)

Udział pasażerów obsłużonych przez port lotniczy w Gdańsku w ruchu ogólnokrajowym w 2023 r. wyniósł 11,3% (w 2022 r. – 11,1%, a w 2015 r. – 12,1%).

Gospodarka morską

Maritime economy

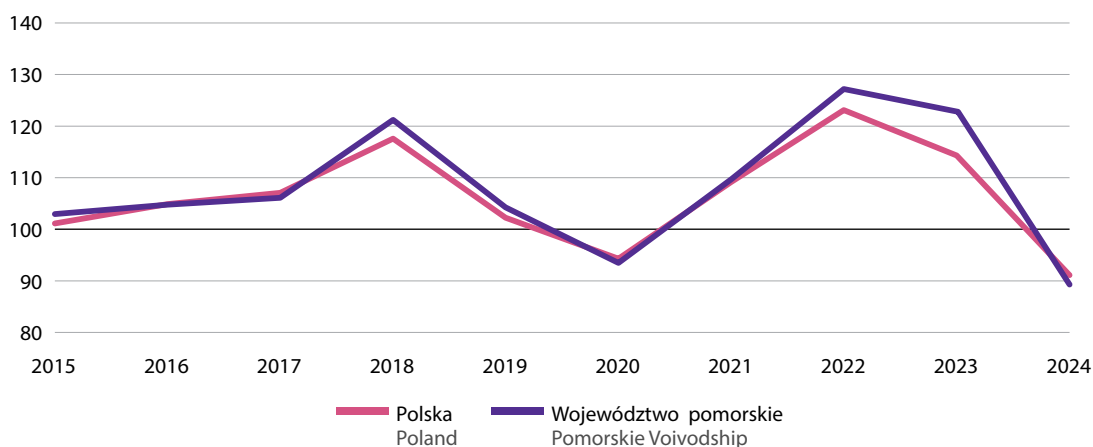
W 2024 r. obroty ładunkowe w portach województwa pomorskiego były niższe niż w 2023 r., a wyższe niż w 2015 r.

W 2024 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa pomorskiego wyniosły 94,3 mln t, co oznacza spadek o 10,7% w porównaniu z 2023 r. oraz wzrost o 100,4% w odniesieniu do 2015 r. (w kraju odpowiednio spadek o 8,9% i wzrost o 78,7%).

Obroty ładunkowe w portach morskich województwa pomorskiego stanowiły 75,9% obrotów ładunkowych w kraju (o 1,5 p.proc. mniej niż w 2023 r. i o 8,2 p.proc. więcej niż w 2015 r.).

Wykres 74. Dynamika obrotów ładunkowych w portach morskich
rok poprzedni=100

Chart 74. Indices of cargo traffic in seaports
previous year=100

Informacje o obrotach ładunkowych pochodzą od przedstawicieli statków zawijających do portów morskich i są pozyskiwane za pośrednictwem urzędów morskich – kapitanatów, bosmanatów w zakresie wymaganym Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/42/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie sprawozdań statystycznych w odniesieniu do przewozu rzeczy i osób drogą morską (DZ. U. WE L 141 z 6 czerwca 2009 r.). Dane te nie uwzględniają: statków o pojemności brutto (GT) mniejszej niż 100, jednak w przypadkach uzasadnionych względami statystycznymi (np. duża częstotliwość ruchu lub znaczna waga ładunku transportowanego) są ujmowane w badaniu; załadunku bunkru (tj. paliwa dla statków) – wykazywany jest tylko wtedy, gdy statki dokonują jego przewozu pomiędzy portami lub z portu do statku zacumowanego na otwartym morzu; obrotu wewnątrzkrajowego, z wyjątkiem kabotażu, tj. ładunków przewożonych drogą morską pomiędzy polskimi portami morskimi; wagi własnej załadowanych i wyładowanych kontenerów i jednostek ro-ro służących do transportu towarów.

W 2024 r. w skali roku w portach morskich województwa spadek wielkości przeładunków odnotowano w przeładunkach: „masowych suchych” (o 29,7%), „pozostałych ładunków drobnicowych” (o 21,0%) oraz „kontenerów dużych” (o 8,9%), natomiast wzrost wystąpił w przeładunkach „ładunków tocznych” (o 13,6%) oraz „masowych ciekłych” (o 1,4%).

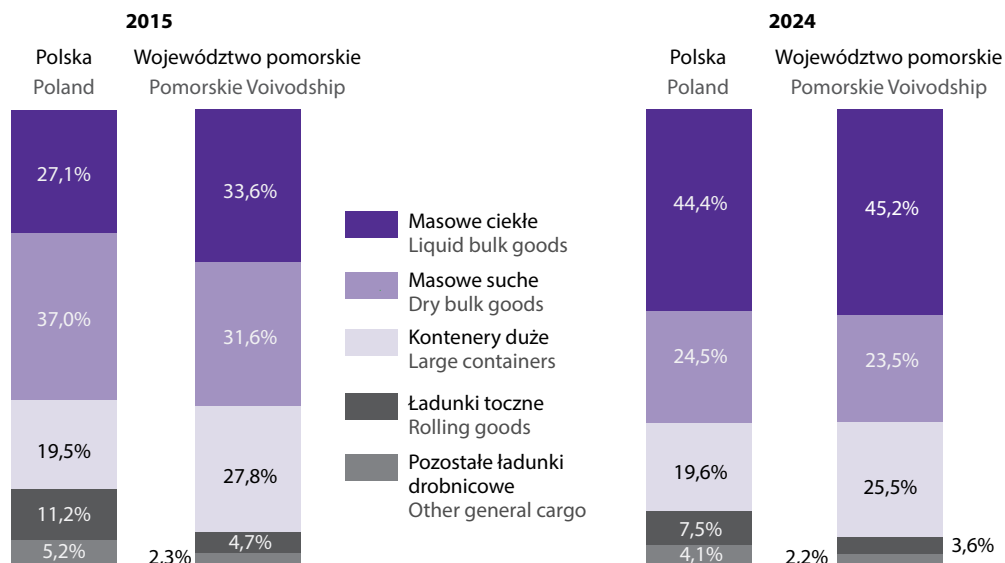
Tablica 43. Obroty ładunkowe w portach morskich
Table 43. Cargo traffic in seaports

Wyszczególnienie	2015	2020	2023	2024		Specification
	w tys. t in thousand tonnes			2023=100		
POLSKA POLAND						
Ogółem	69529,5	88520,0	136415,1 ^a	124234,3	91,1	Total
Masowe ciekłe	18856,3	22460,6	53112,2 ^a	55134,8	103,8	Liquid bulk goods
w tym ropa naftowa ^b	16693,8	17306,8	45735,4 ^a	47643,2	104,2	of which crude oil ^b
Masowe suche	25744,3	30420,2	42330,1 ^a	30390,2	71,8	Dry bulk goods
w tym węgiel i koks	8138,8	10014,4	19998,1 ^a	9981,5	49,9	of which coal and coke
Kontenery duże	13576,4	21655,6	26853,4	24355,7	90,7	Large containers
Ładunki toczne ^c	7759,5	8747,2	8731,3	9321,2	106,8	Rolling goods ^c
Pozostałe ładunki drobnicowe	3593,1	5236,5	5388,1 ^a	5032,5	93,4	Other general cargo
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE POMORSKIE VOIVODSHIP						
Ogółem	47081,5	61811,3	105636,9 ^a	94346,9	89,3	Total
Masowe ciekłe	15834,2	15841,5	42037,3 ^a	42630,4	101,4	Liquid bulk goods
w tym ropa naftowa ^b	14988,7	14513,0	40456,3 ^a	41011,0	101,4	of which crude oil ^b
Masowe suche	14884,8	19997,5	31608,9 ^a	22215,3	70,3	Dry bulk goods
w tym węgiel i koks	5565,3	7370,7	17180,2 ^a	8410,7	49,0	of which coal and coke
Kontenery duże	13060,5	21116,8	26441,9	24097,1	91,1	Large containers
Ładunki toczne ^c	2206,7	2733,2	2948,5	3349,7	113,6	Rolling goods ^c
Pozostałe ładunki drobnicowe	1095,2	2122,4	2600,3 ^a	2054,4	79,0	Other general cargo
GDAŃSK						
Ogółem	31684,9	40574,7	79787,1 ^a	71030,7	89,0	Total
Masowe ciekłe	14992,2	13473,9	37817,0 ^a	39147,9	103,5	Liquid bulk goods
w tym ropa naftowa ^b	14539,5	12709,8	36878,2 ^a	38138,4	103,4	of which crude oil ^b
Masowe suche	8546,4	11402,9	21537,1 ^a	14434,7	67,0	Dry bulk goods
w tym węgiel i koks	4183,1	5629,4	14272,2 ^a	7343,6	51,5	of which coal and coke
Kontenery duże	7508,2	14038,0	18952,8	16018,0	84,5	Large containers
Ładunki toczne ^c	163,7	448,6	400,1	471,5	117,8	Rolling goods ^c
Pozostałe ładunki drobnicowe	474,3	1211,2	1080,2 ^a	958,6	88,7	Other general cargo

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji. b łącznie z produktami z ropy naftowej. c Np. pojazdy drogowo, wagony kolejowe.

a Data have been changed in relation to those published in the previous edition. b Including petroleum products. c E.g. road vehicles, railway wagons.

Wykres 75. Obroty ładunkowe w portach morskich według kategorii ładunkowych
Chart 75. Cargo traffic in seaports by cargo categories

Spośród portów morskich województwa największe obroty ładunkowe w 2024 r. odnotowano w Gdańsku – 71,0 mln t, co oznacza spadek w stosunku do 2023 r. (o 11,0%) oraz wzrost w odniesieniu do 2015 r. (o 124,2%). Obroty ładunkowe w Gdańsku stanowiły 75,3% obrotów województwa pomorskiego ogółem, co oznacza spadek udziału w stosunku do 2023 r. (o 0,2 p.proc.) oraz wzrost w porównaniu z 2015 r. (o 8,0 p.proc.). Największy udział w obrotach ładunkowych ogółem w gdańskich portach miały przeładunki z grupy „masowe ciekłe”, których przeładowano 39,1 mln t (55,1%) oraz „kontenerów dużych” odpowiednio 16,0 mln t (22,6%).

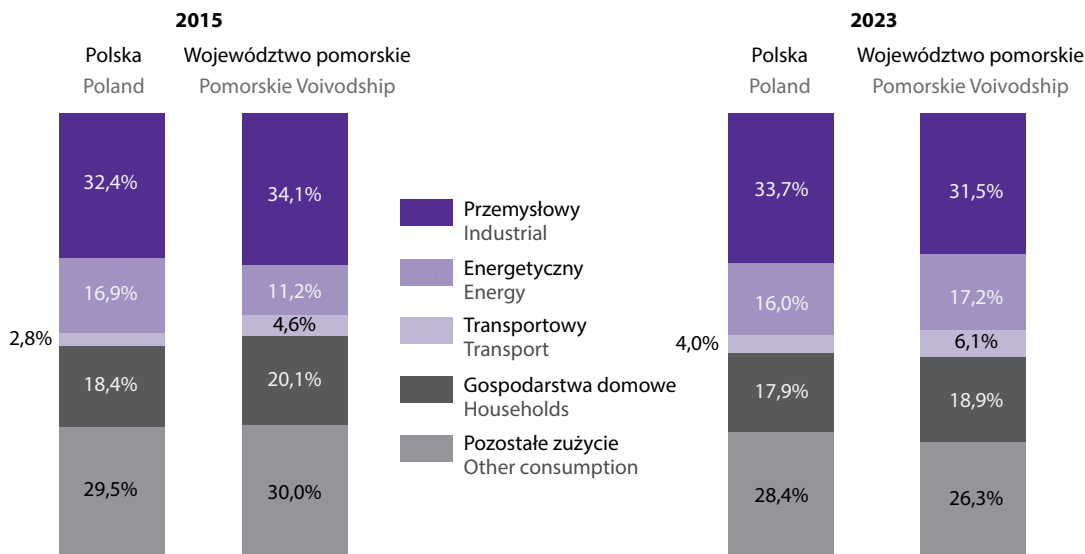
Energia Energy

W 2023 r. w województwie pomorskim w skali roku odnotowano wzrost mocy zainstalowanej w elektrowniach oraz mocy osiągalnej w elektrowniach. Udział produkcji energii elektrycznej z odnawialnych nośników energii w produkcji energii elektrycznej ogółem w województwie był znaczny i wzrósł zarówno w skali roku, jak i w porównaniu z 2015 r.

W gospodarstwach domowych odnotowano zarówno wzrost odbiorców energii elektrycznej, jak i zużycia energii elektrycznej.

W 2023 r. moc zainstalowana w elektrowniach w województwie pomorskim wyniosła 3656,0 MW, co stanowiło 5,5% mocy zainstalowanej w kraju. W porównaniu z 2015 r. moc zainstalowana wzrosła w województwie o 106,7% (w kraju o 63,8%), natomiast w odniesieniu do 2022 r. odnotowano wzrost o 8,5% (w kraju o 9,4%). Moc osiągalna wyniosła 3533,0 MW, 5,5% mocy osiągalnej w kraju. W porównaniu z 2015 r. moc osiągalna wzrosła w województwie o 97,4%, a w kraju o 60,7%, natomiast w odniesieniu do 2022 r. odnotowano wzrost odpowiednio o 8,0% i o 9,2%.

Wykres 76. Zużycie energii elektrycznej według sektorów gospodarki
Chart 76. Electricity consumption by economy sectors

W 2023 r. w województwie pomorskim wyprodukowano 6983,4 GWh energii elektrycznej (wzrost o 10,4% w stosunku do 2022 r. i o 64,6% w porównaniu z 2015 r.), co stanowiło 4,2% energii wyprodukowanej w Polsce. W kraju odnotowano spadek energii wyprodukowanej o 7,0% w odniesieniu do 2022 r. i wzrost o 1,4% w stosunku do 2015 r. Udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem w województwie pomorskim zwiększył się z 45,9% w 2015 r. do 63,9% w 2022 r. i 64,5% w 2023 r. (w Polsce odpowiednio 13,8%, 21,0% i 27,4%).

Informacje o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** dotyczą gospodarstw domowych oraz gospodarstw zbiorowego zamieszkania, które opłacają rachunki za zużycie energii elektrycznej według stawek grupy taryfowej „gospodarstwa domowe”. Dane o zużyciu energii elektrycznej ustala się na podstawie wpłat zaliczkowych dokonanych przez odbiorców.

Tablica 44. Odbiorcy i zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych
Table 44. Consumers and consumption of electricity in households

Wyszczególnienie	2015	2020	2022	2023	Specification
Odbiorcy (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	846,1	1004,0	996,6	1018,4	Consumers (as of 31 December) in thousands
miasta	612,2	715,0	698,7	710,8	urban areas
wieś	233,8	289,0	297,9	307,6	rural areas
Zużycie (w ciągu roku):					Consumption (during the year):
w GWh	1655,8	1934,4	1782,1	1789,3	in GWh
miasta	1087,8	1204,9	1101,4	1090,8	urban areas
wieś	568,0	729,6	680,7	698,4	rural areas
w kWh na odbiorcę ^a	1957,1	1926,7	1788,2	1757,0	in kWh per consumer ^a
miasta	1776,8	1685,1	1576,5	1534,7	urban areas
wieś	2429,1	2524,2	2284,8	2270,4	rural areas

^a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

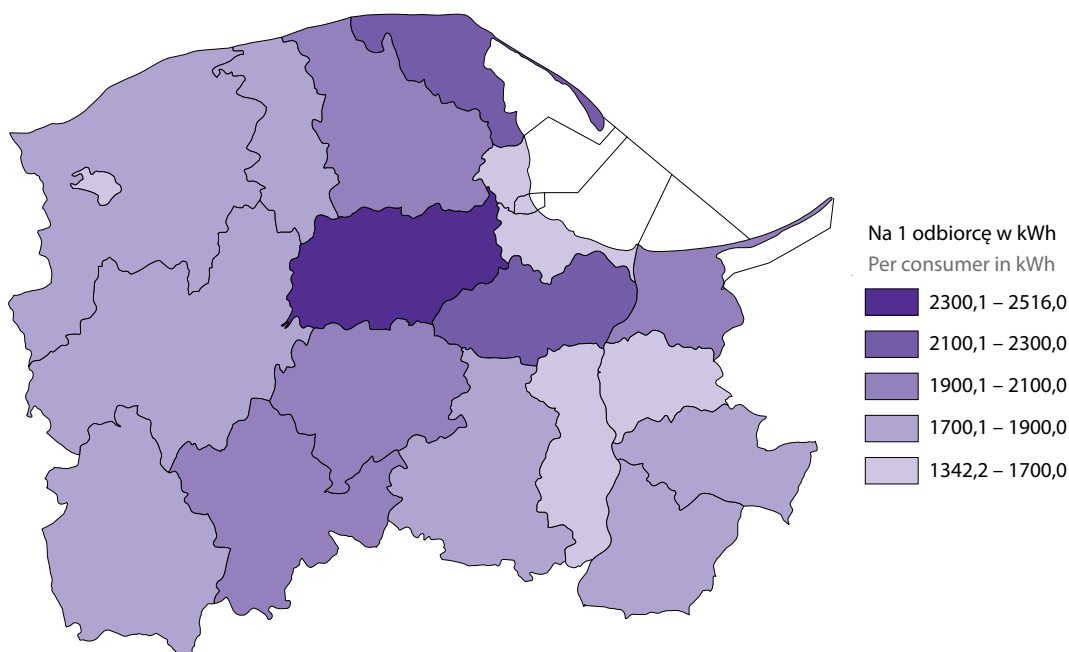
^a Data were calculated using the number of customers as of 31 December.

Source: data of the Ministry of Climate and Environment.

W 2023 r. w województwie pomorskim odnotowano 1018,4 tys. odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (o 2,2% więcej niż w 2022 r. i o 20,4% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 5,8% wszystkich odbiorców w Polsce. Większość odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w województwie to mieszkańcy miast – 69,8% (w 2022 r. – 70,1%, a w 2015 r. – 72,4%). W Polsce odbiorcy w miastach stanowili 66,4% (w 2022 r. – 66,5%, a w 2015 r. – 66,3%). Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych wyniosło 1789,3 GWh (o 0,4% więcej niż w 2022 r. i o 8,1% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 6,0% zużycia energii elektrycznej w gospodarstwach w Polsce. Więcej energii elektrycznej w gospodarstwach domowych zużyto w miastach – 61,0% (w 2022 r. – 61,8%), natomiast w Polsce udział ten wyniósł 58,8% (w 2022 r. – 59,4%). Zużycie energii elektrycznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca w województwie pomorskim w 2023 r. wyniosło 758,7 kWh – w miastach 740,5 kWh, a na wsi 789,0 kWh (w Polsce odpowiednio 789,8 kWh, 780,0 kWh i 804,3 kWh).

Mapa 49. Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w 2023 r.

Map 49. Consumption of electricity in households in 2023

Rozdział 7

Chapter 7

Zarządzanie rozwojem

Development management

7.1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego

7.1. Revenue of local government units

W 2023 r. jednostki samorządu terytorialnego uzyskały łącznie dochody wyższe niż rok wcześniej, przy czym relatywnie najbardziej wzrosły dochody samorządu województwa. W skali roku odnotowano spadek dochodów własnych i dotacji oraz wzrost subwencji ogólnej z budżetu państwa.

Dochody ogółem jednostek samorządu terytorialnego województwa pomorskiego w 2023 r. wyniosły 23088,2 mln zł (więcej o 5,5% niż w 2022 r. i o 85,7% niż w 2015 r.) i stanowiły 6,4% łącznych dochodów jednostek samorządu terytorialnego w kraju. Wzrost dochodów w skali roku dotyczył samorządów: województwa (o 72,1%), powiatów (o 14,7%) oraz miast na prawach powiatu (o 2,2%). Zmniejszyły się natomiast dochody gmin (o 2,5%). W strukturze dochodów jednostek samorządu terytorialnego województwa pomorskiego dochody gmin stanowiły 45,1%, miast na prawach powiatu – 33,1%, powiatów – 12,0%, a województwa – 9,7%.

Największą część dochodów stanowiły dochody własne – 49,0% (w kraju – 49,5%), a najmniejszą subwencja ogólna z budżetu państwa – 27,0% (w kraju – 27,5%).

Dochody ogółem jednostek samorządu terytorialnego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 9790 zł i były wyższe niż przed rokiem o 507 zł (o 5,5%) oraz o 4397 zł (o 81,5%) niż w 2015 r. Jednostki poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego znacznie różnią się między sobą wielkością omawianego wskaźnika. W miastach na prawach powiatu i gminach jest on znacznie wyższy niż w powiatach i województwie. W miastach na prawach powiatu na 1 mieszkańca przeciętnie przypadało 9038 zł dochodów, w gminach – 6895 zł, a w powiatach – 1833 zł. Z dochodów samorządu województwa na 1 mieszkańca przeciętnie przypadało 951 zł. W 2023 r. w gminach najwyższe dochody na 1 mieszkańca odnotowano w gminie miejskiej Krynica Morska – 24754 zł, a najniższe w gminie miejskiej Reda – 4993 zł. W Gdańsku na 1 mieszkańca przypadało przeciętnie 8980 zł z tytułu dochodów.

Tablica 45. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Table 45. Revenues of budgets of local government units

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023	
	na 1 mieszkańca w zł per capita in PLN				udział dochodów własnych w % ogółem dochodów share of own revenue in % of total revenue
Ogółem Total	5393,19	8330,74	9283,27	9790,08	49,0
Gminy ^a Gminas ^a	3692,60	6359,24	7080,02	6894,77	44,4
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	5659,94	8017,72	8819,65	9038,02	62,0
Powiaty Powiats	972,76	1416,13	1600,89	1833,08	32,5
Województwo Voivodship	365,43	467,41	552,41	950,86	46,6

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

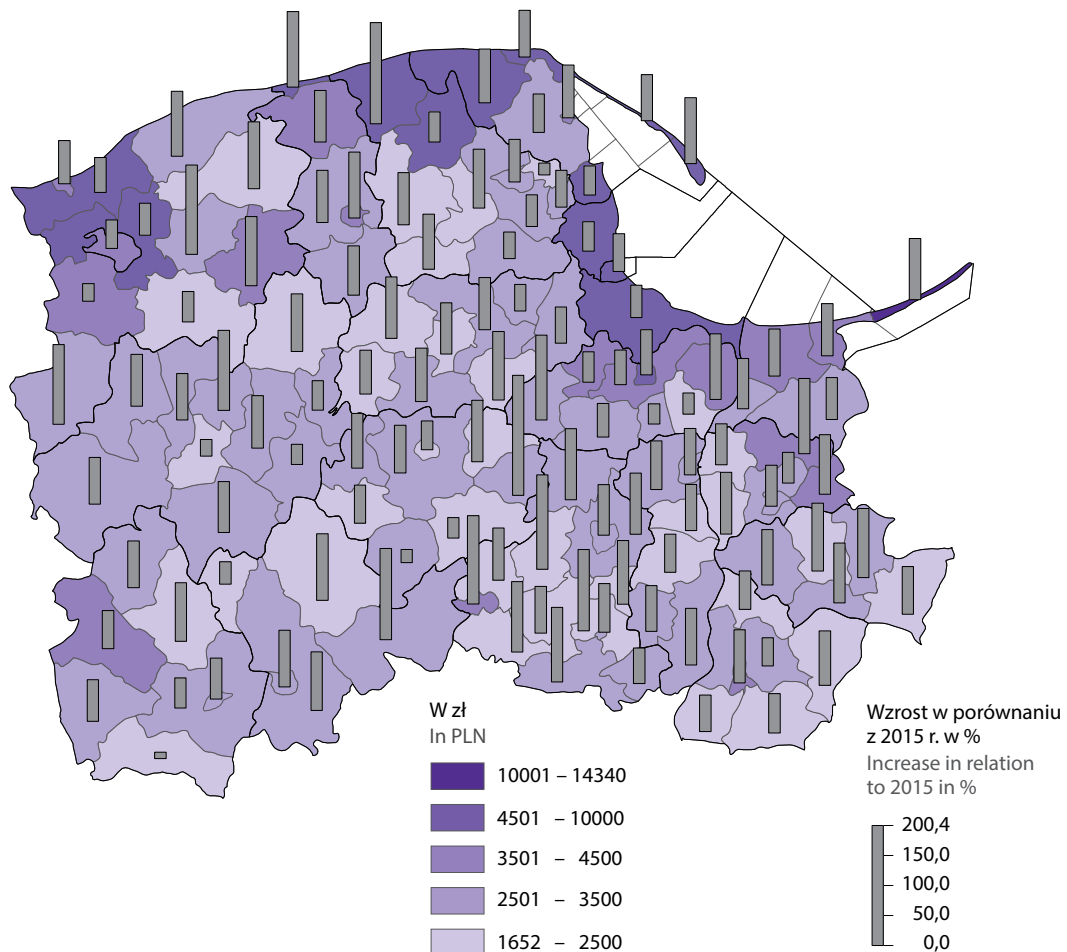
Źródłami **dochodów własnych** jednostek samorządu terytorialnego są m.in: wpływy z podatków, opłat, dochody z majątku JST, spadki, zapisy i darowizny na rzecz JST, dochody z kar pieniężnych i grzywnien określonych w odrębnych przepisach, odsetki od pożyczek udzielanych przez jednostki samorządu terytorialnego o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody JST, odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej i inne. W rozumieniu ustawy dochodami własnymi jednostek samorządu terytorialnego są również udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) oraz z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT).

Głównym źródłem dochodów JST są dochody własne – w 2023 r. wyniosły one 11310,7 mln zł i stanowiły 49,0% dochodów ogółem (o 3,1 p.proc. mniej niż przed rokiem i o 3,1 p.proc. mniej niż w 2015 r.). Największy udział dochodów własnych w dochodach ogółem odnotowano w budżetach miast na prawach powiatu (62,0%), następnie w budżecie samorządu województwa (46,6%), w budżetach gmin (44,4%) oraz w budżetach powiatów (32,5%).

W dochodach własnych JST najważniejszymi pozycjami są udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz podatek od nieruchomości. W 2023 r. wpływy z tytułu udziału w PIT wyniosły 3212,2 mln zł, a z tytułu podatku od nieruchomości – 2094,5 mln zł, stanowiąc odpowiednio 28,4% i 18,5% dochodów własnych. W porównaniu z rokiem poprzednim dochody własne JST były niższe o 103,9 mln zł (o 0,9%). Dochody z tytułu udziału w PIT zmniejszyły się o 910,9 mln zł (o 22,1%), a z tytułu podatku od nieruchomości odnotowano wzrost o 206,3 mln zł (o 10,9%).

Porównując dochody z udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych przekazanymi w poprzednim roku budżetowym, należy mieć na uwadze, że w 2022 r. składały się one z kwoty przekazanej jednostkom na podstawie art. 9 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz dodatkowej kwoty przekazanej na podstawie art. 70j tej ustawy. W związku z powyższym kwota dochodów z ww. tytułu przekazana w 2023 r. była niższa od wszystkich dochodów z tego tytułu przekazanych w 2022 r.

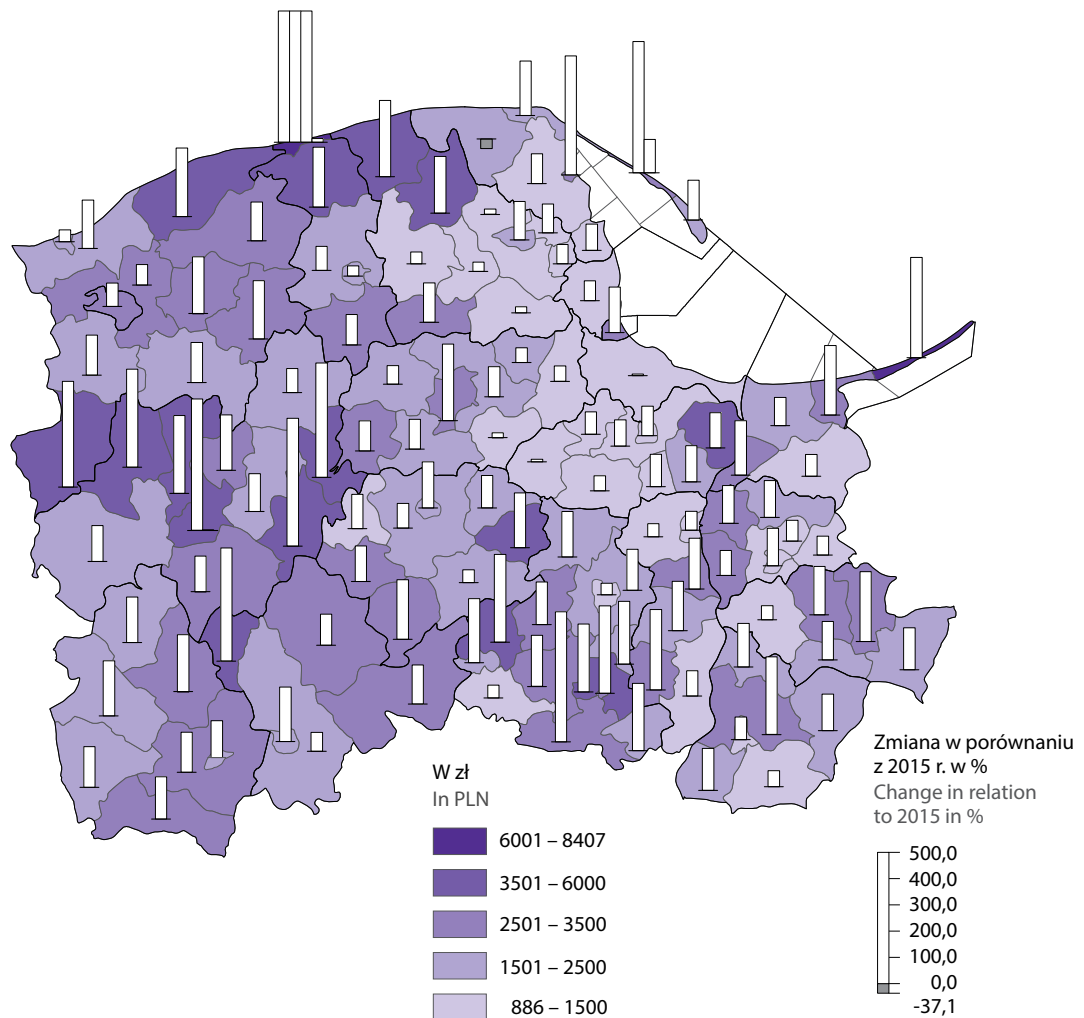
Dochody własne budżetów JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca kształtowały się na poziomie 4796 zł. W gminach było to przeciętnie 3058 zł (od 1652 zł w gminie wiejskiej Sadlinki do 14340 zł w gminie miejskiej Krynica Morska), natomiast w miastach na prawach powiatu – 5600 zł (od 4014 zł w Słupsku do 9548 zł w Sopocie). W Gdańsku na 1 mieszkańca przypadało 5841 zł dochodów własnych. W powiatach omawiany wskaźnik wyniósł przeciętnie 597 zł (od 390 zł w powiecie sztumskim do 1058 zł w powiecie człuchowskim). Z budżetu województwa na każdego mieszkańca przypadało 443 zł dochodów własnych. Znaczne dysproporcje między jednostkami poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego wynikają przede wszystkim z ustawowo różnych udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z podatku dochodowego od osób prawnych.

Mapa 50. Dochody własne budżetów gmin^a na 1 mieszkańca w 2023 r.Map 50. Own revenues of budgets of gminas^a per capita in 2023

^a Dochody własne miast na prawach powiatu obejmują środki otrzymane w ramach części gminnej i powiatowej.
^a Own revenue of cities with powiat status includes funds received under the gmina and powiat parts.

W 2023 r. oprócz dochodów własnych na rachunki jednostek samorządu terytorialnego wpłynęły dotacje w kwocie 5536,7 mln zł, z czego 2459,1 mln zł (44,4%) to dotacje na zadania inwestycyjne. Łącznie dotacje stanowiły 24,0% dochodów ogółem JST (o 2,8 p.proc. mniej niż w 2022 r. i o 1,8 p.proc. więcej niż w 2015 r.), w tym w budżetach gmin – 26,9%, miast na prawach powiatu – 15,3%, powiatów – 22,8%, a w budżecie województwa – 41,4%. W porównaniu z 2022 r. dotacje ogółem JST były niższe o 330,5 mln zł (o 5,6%), przy czym dotacje na zadania inwestycyjne wzrosły o 189,5%.

W 2023 r. na 1 mieszkańca średnio przypadało 2348 zł z tytułu dotacji z uwzględnieniem programów z udziałem środków europejskich (w tym 1043 zł z tytułu dotacji na zadania inwestycyjne). W gminach było to 1854 zł (odpowiednio 782 zł), w miastach na prawach powiatu – 1387 zł (441 zł), w powiatach – 417 zł (171 zł), a z budżetu samorządu województwa na 1 mieszkańca przypadało 394 zł dotacji (274 zł). W gminach najwyższą wartość dotacji na 1 mieszkańca odnotowano w gminie miejskiej Krynica Morska – 8407 zł, a najniższą w gminie miejskiej Rumia – 886 zł. W Gdańsku przypadało 1198 zł dotacji na 1 mieszkańca. Wartość dotacji inwestycyjnych na 1 mieszkańca najwyższa była w gminie miejskiej Łeba – 6695 zł, a najniższa w gminie miejskiej Rumia – 46 zł. W Gdańsku przypadało 357 zł dotacji inwestycyjnych na 1 mieszkańca.

Mapa 51. Dotacje^a dla gmin na 1 mieszkańca w 2023 r.Map 51. Grants^a for gminas per capita in 2023

a Dane dotyczą dotacji celowych oraz dotacji z paragrafów 200, 620 oraz 205 i 625 klasyfikacji budżetowej; w 2023 r. wraz z dotacjami z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (w tym z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych) i dotacjami z Funduszu Pomocy lub z innych środków na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań w zakresie pomocy Ukrainy. Dotacje dla miast na prawach powiatu obejmują środki otrzymane w ramach części gminnej i powiatowej.

a Data concern targeted grants and grants under paragraphs 200, 620, 205 and 625 of the budget classification; in 2023, together with grants from the COVID-19 Prevention Fund (including the Government's Polish Deal: Strategic Investment Programme) and grants from the Assistance Fund or other sources of financing or co-financing the implementation of tasks related to aid for citizens of Ukraine. Grants for cities with powiat status include funds received under the gmina and powiat parts.

W 2023 r. JST otrzymały również subwencję ogólną z budżetu państwa w wysokości 6240,8 mln zł stanowiącą 27,0% dochodów ogółem (o 6,0 p.proc. więcej niż przed rokiem i o 1,3 p.proc. więcej niż w 2015 r.). Największą część subwencji ogólnej (69,2%) stanowiła część oświatowa w kwocie 4317,9 mln zł. Największy udział subwencji ogólnej w dochodach ogółem dotyczył budżetów powiatów (44,7%), a najmniejszy budżetu województwa (12,0%). W odniesieniu do 2022 r. subwencja ogólna JST była wyższa o 1628,4 mln zł (o 35,3%), a subwencja oświatowa wyższa o 588,9 mln zł (o 15,8%).

7.2. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego

7.2. Expenditure of local government units

W 2023 r. jednostki samorządu terytorialnego zrealizowały łącznie wydatki wyższe niż przed rokiem. Najbardziej wzrosły wydatki samorządu województwa. W strukturze wydatków zwiększył się udział wydatków majątkowych kosztem wydatków bieżących. W skali roku zwiększyła się wartość wydatków inwestycyjnych oraz ich udział w wydatkach ogółem.

W 2023 r. wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 24293,8 mln zł (wzrost o 8,7% w porównaniu z 2022 r. i o 101,0% w porównaniu z 2015 r.) i stanowiły 6,3% łącznych wydatków jednostek samorządu terytorialnego w kraju. Wydatki gmin stanowiły 45,2% wydatków JST województwa, miast na prawach powiatu – 33,5%, powiatów – 11,8%, a samorządu województwa – 9,5%. Zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju, główną część wydatków jednostek samorządu terytorialnego stanowiły wydatki bieżące – odpowiednio 76,5% i 75,8%. Wydatki majątkowe jednostek samorządu terytorialnego stanowiły 23,5% wydatków ogółem, a wydatki inwestycyjne – 21,8%. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem najwyższy był w przypadku samorządu województwa – 50,6%, w gminach wskaźnik ten wyniósł 22,5%, w powiatach – 19,7%, a w miastach na prawach powiatu – 13,6%.

Wydatki ogółem JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 10301 zł i w odniesieniu do 2022 r. były wyższe o 823 zł (o 8,7%), a w porównaniu z 2015 r. wyższe odpowiednio o 5057 zł (o 96,4%). Jednostki poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego znacznie różnią się między sobą wielkością omawianego wskaźnika. W miastach na prawach powiatu i gminach był on znacznie wyższy niż w powiatach i w województwie. W miastach na prawach powiatu wskaźnik ten wyniósł 9620 zł, w gminach – 7261 zł, a w powiatach – 1897 zł. Z wydatków budżetu województwa na 1 mieszkańca przeciętnie przypadało 978 zł.

Tablica 46. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Table 46. Expenditures of budgets of local government units

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023	
	na 1 mieszkańca w zł per capita in PLN				udział wydatków inwesty- cyjnych w % ogółem wydatków share of investment expenditure in % of total expenditure
Ogółem Total	5244,66	8114,06	9477,81	10301,29	21,8
Gminy ^a Gminas ^a	3636,16	6080,74	7223,74	7260,58	22,5
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	5412,75	8125,73	8982,21	9619,63	13,6
Powiaty Powiats	964,54	1319,33	1635,11	1896,98	19,7
Województwo Voivodship	348,06	450,63	574,55	977,82	50,6

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Głównym obciążeniem dla budżetów JST są wydatki bieżące, które w 2023 r. wyniosły 18582,9 mln zł, stanowiąc 76,5% wydatków ogółem (o 6,7 p.proc. mniej niż w 2022 r. i o 3,9 p.proc. mniej niż w 2015 r.). Najwyższy udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem był w budżetach miast na prawach powiatu (84,1%), następnie w budżetach powiatów (80,2%) i gmin (75,9%), a niższy w budżecie samorządu województwa (47,7%). Z ogólnej kwoty wydatków bieżących najwięcej przeznaczono na wynagrodzenia (6596,3 mln zł) oraz na zakup materiałów i usług (5083,6 mln zł), co stanowiło odpowiednio 27,2% i 20,9% wydatków ogółem.

W porównaniu z 2022 r. wydatki bieżące JST były niższe o 13,7 mln zł (o 0,1%). Zmniejszyły się m.in. wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych o 1857,2 mln zł (o 51,1%). Wydatki na wynagrodzenia wzrosły o 777,8 mln zł (o 13,4%), a wydatki na zakup materiałów i usług wzrosły o 451,3 mln zł (o 9,7%).

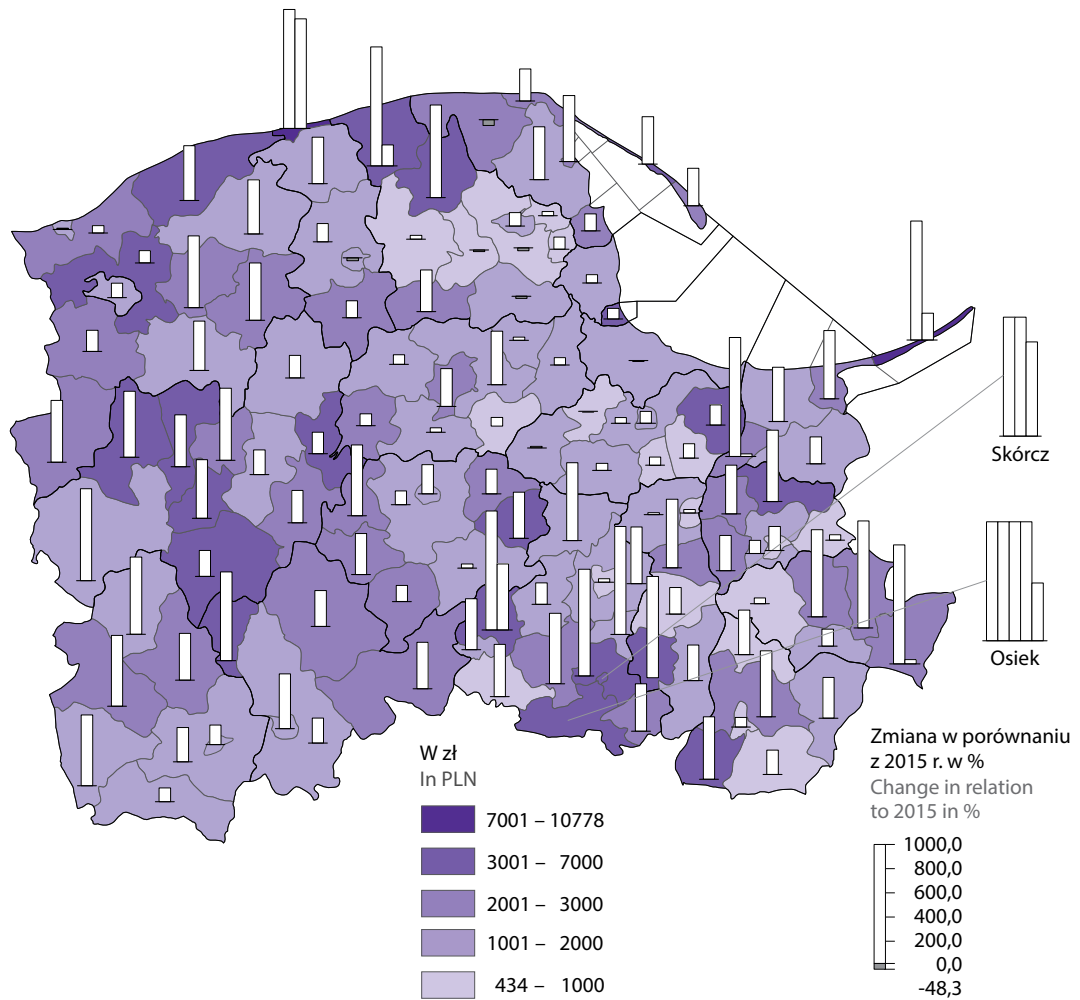
Oprócz wydatków bieżących jednostki samorządu terytorialnego zrealizowały wydatki majątkowe w kwocie 5710,8 mln zł, 92,9% z nich stanowiły wydatki inwestycyjne – 5303,8 mln zł. Wydatki inwestycyjne stanowiły 21,8% wydatków ogółem JST (o 6,6 p.proc. więcej niż w 2022 r. i o 3,0 p.proc. więcej niż w 2015 r.). Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem najwyższy był w budżecie województwa (50,6%), a niższy w budżetach gmin (22,5%), powiatów (19,7%) i miast na prawach powiatu (13,6%).

W porównaniu z 2022 r. wydatki majątkowe JST były wyższe o 1954,5 mln zł, a wydatki inwestycyjne wyższe o 1907,5 mln zł, co oznacza odpowiednio wzrost o 52,0% i o 56,2%.

Wydatki inwestycyjne budżetów JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca kształtowały się na poziomie 2249 zł. W gminach było to przeciętnie 1631 zł, w miastach na prawach powiatu – 1309 zł, a w powiatach – 373 zł. Z budżetu samorządu województwa na każdego mieszkańca przypadało 494 zł wydatków inwestycyjnych. W gminach najwyższe wydatki inwestycyjne w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w gminie miejskiej Łeba – 10778 zł, a najniższe w gminie miejskiej Starogard Gdański – 434 zł. W Gdańsku wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 1103 zł.

Mapa 52. Wydatki inwestycyjne gmin^a na 1 mieszkańca w 2023 r.

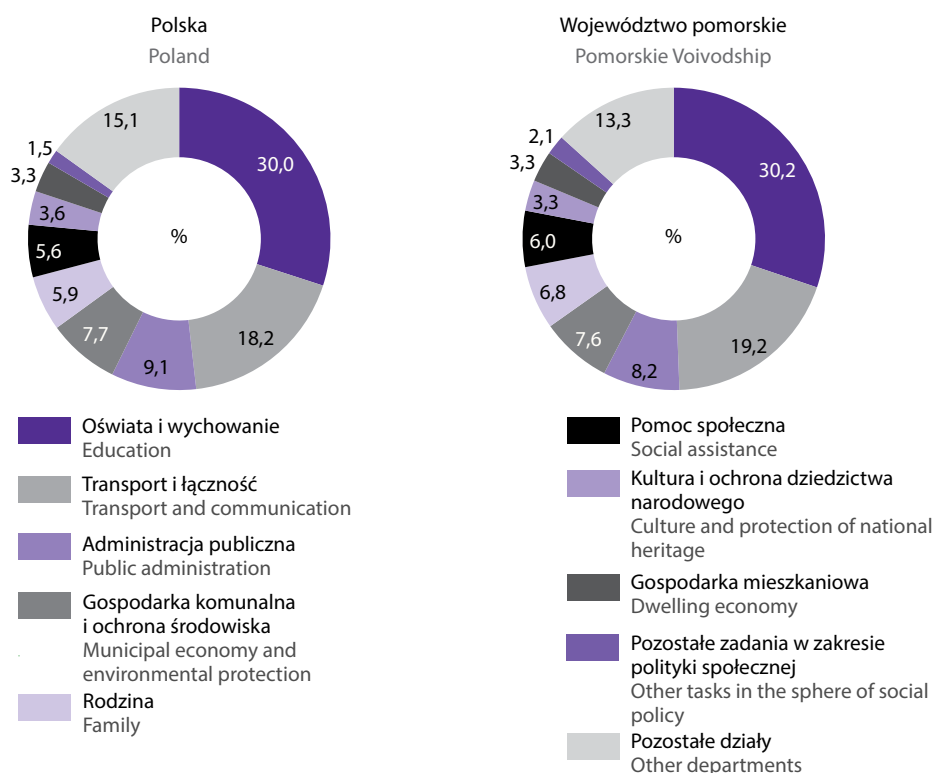
Map 52. Investment expenditures of gminas^a per capita in 2023

^a Wydatki miast na prawach powiatu dotyczą zadań statutowych gmin i powiatów.

^a Expenditures of cities with powiat status concern the statutory tasks of gminas and powiats.

Wykres 77. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2023 r.
Chart 77. Expenditure of budgets of local government units by divisions in 2023

Analizując wydatki JST według działów, można stwierdzić, że 9 działów (spośród 34 ujętych w klasyfikacji budżetowej) skupia blisko 87% wydatków ogółem. Największy udział mają „Oświata i wychowanie” (30,2%), następnie „Transport i łączność” (19,2%) oraz „Administracja publiczna” (8,2%).

Wydatki w dziale „Oświata i wychowanie” miały najwyższy udział w budżetach gmin i miast na prawach powiatu (stanowiąc odpowiednio 34,0% i 32,6% wydatków ogółem tych jednostek), natomiast wydatki w dziale „Transport i łączność” w budżetach samorządu województwa i miast na prawach powiatu (odpowiednio 59,6% i 18,1%). Najwyższy udział wydatków w dziale „Administracja publiczna” wystąpił w powiatach, stanowiąc 9,7% wydatków ogółem tych jednostek, w gminach i w samorządzie województwa wskaźnik ten wyniósł po 9,0%, a w miastach na prawach powiatu odpowiednio 6,4%. Różna struktura wydatków jednostek poszczególnych szczebli samorządu wynika z odmienności przypisanych im zadań.

Strukturę wydatków ogółem JST według działów cechuje duża stabilność. Różnice w porównaniu z 2022 r. zawierały się w przedziale od minus 4,9 p.proc. do plus 4,8 p.proc.

7.3. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego

7.3. Result of budgets of local government units

W 2023 r. łączne dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego były niższe niż wydatki, co wpłynęło na ujemny wynik budżetów tych jednostek. Najwyższy deficyt wystąpił w gminach oraz w miastach na prawach powiatu.

Rok budżetowy 2023 jednostki samorządu terytorialnego (JST) województwa pomorskiego zamknęły deficytem w wysokości 1205,6 mln zł (w 2022 r. deficyt wyniósł 458,8 mln zł, a w 2015 r. wystąpiła nadwyżka 342,3 mln zł). Na tę kwotę złożył się ujemny wynik jednostek wszystkich szczebli samorządu. Największy deficyt odnotowano w gminach (552,9 mln zł) oraz w miastach na prawach powiatu (492,5 mln zł).

Tablica 47. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego
Table 47. Result of budgets of local government units

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2022	2023	
	w mln zł in million PLN				relacja do dochodów ogółem w % relation to total revenue in %
Ogółem Total	342,3	511,0	-458,8	-1205,6	-5,2
Gminy ^a Gminas ^a	82,7	418,4	-216,9	-552,9	-5,3
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	207,6	-92,4	-138,1	-492,5	-6,4
Powiaty Powiats	12,1	145,4	-51,7	-96,6	-3,5
Województwo Voivodship	40,0	39,6	-52,2	-63,6	-2,8

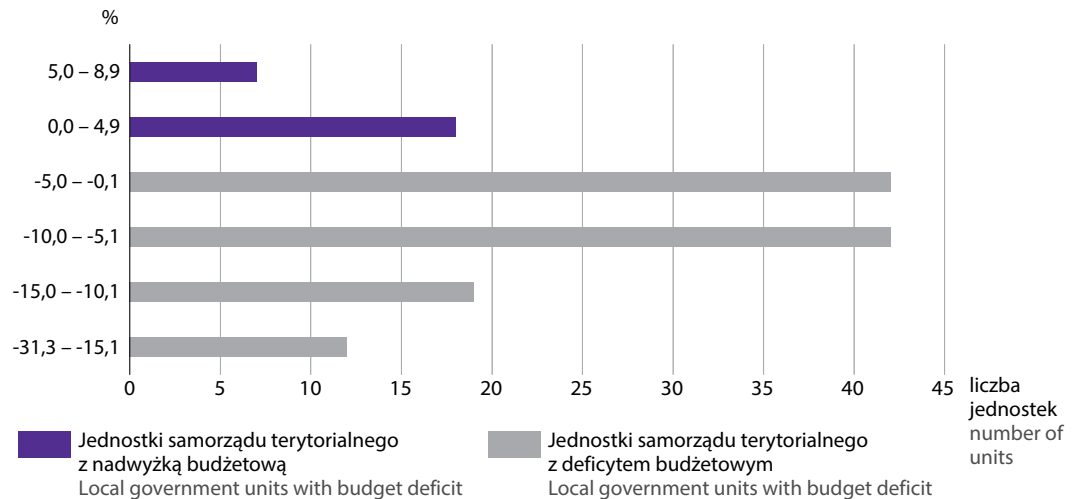
^a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

W 2023 r. deficyt budżetów JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniósł przeciętnie 511 zł, przy czym w miastach na prawach powiatu było to 582 zł, w gminach – 366 zł, a w powiatach – 64 zł. Deficyt w samorządzie województwa wyniósł przeciętnie 27 zł na 1 mieszkańca.

Relacja deficytu JST do dochodów ogółem wyniosła 5,2%. W miastach na prawach powiatu relacja ta wyniosła 6,4%, w gminach – 5,3%, w powiatach – 3,5, a w samorządzie województwa – 2,8%.

Wykres 78. Liczba jednostek samorządu terytorialnego według relacji wyniku budżetowego do dochodów ogółem w 2023 r.

Chart 78. Number of local government units by relation of the budget result to total revenue in 2023

W 2023 r. spośród 119 gmin województwa pomorskiego w 22 nie wydatkowano wszystkich środków budżetowych, a w 97 wydatki przekroczyły dochody. Gminą z najwyższą relacją nadwyżki do dochodów była gmina wiejska Stare Pole (8,9%), natomiast najmniej korzystna sytuacja przedstawiała się w gminie wiejskiej Stary Dzierzgoń, w której udział deficytu do dochodów ogółem wyniósł 31,3%. W miastach na prawach powiatu najwyższą relację deficytu budżetowego do dochodów odnotowano w Gdyni (8,2%), następnie w Gdańsku (6,2%), w Sopocie (4,8%) oraz w Słupsku (4,3%). Natomiast w powiatach województwa pomorskiego tylko 2 powiaty odnotowały nadwyżkę (chojnicki i lęborski), a 14 powiatów odnotowało deficyt. Najwyższą relację deficytu do dochodów odnotowano w powiecie nowodworskim (19,2%), a najwyższą relację nadwyżki do dochodów osiągnął powiat chojnicki (5,3%).

Tablica 48. Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Table 48. Debt of local government units in 2023

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Ogółem w mln zł Total in million PLN	Na 1 mieszkańca w zł Per capita in PLN	W % dochodów ogółem In % of total revenue	2022=100
Ogółem Total	5986,6	2537,17	25,9	110,8
Gminy ^a Gminas ^a	2772,2	1831,55	26,6	113,5
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	2523,4	2982,86	33,0	107,9
Powiaty Powiats	439,2	290,16	15,9	116,9
Województwo Voivodship	251,8	106,71	11,2	102,0

^a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

^a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Source: own contribution based on data of the Ministry of Finance.

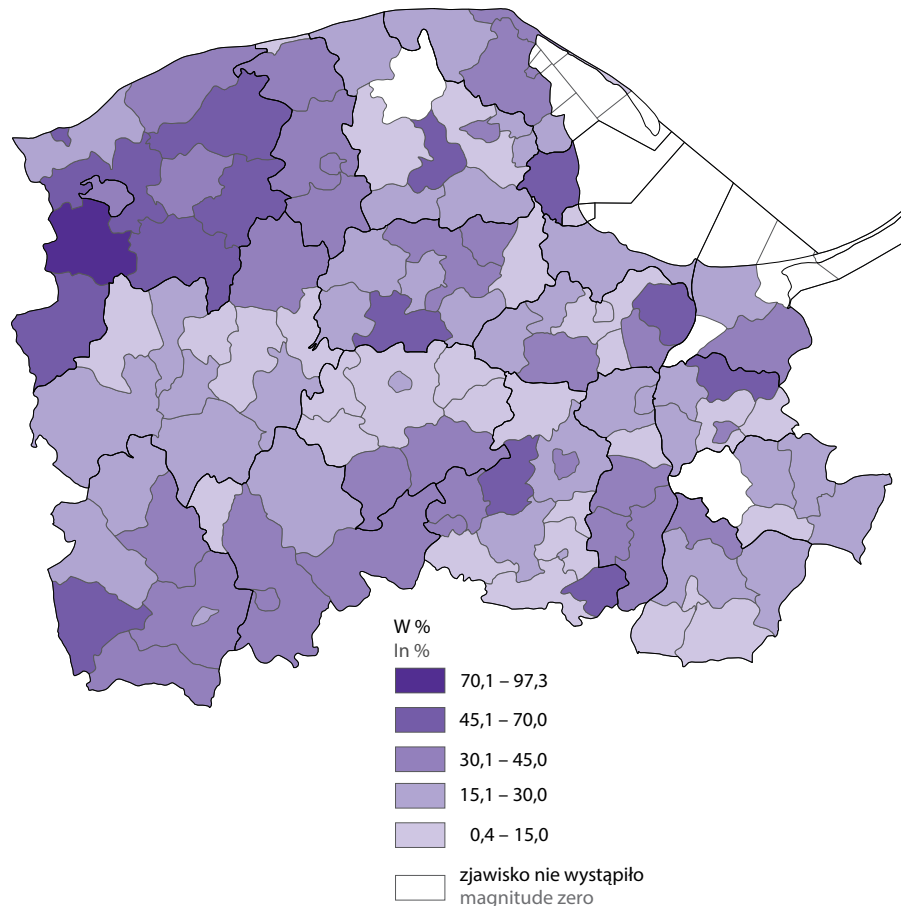
Zobowiązania jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2023 r. wyniosły 5986,6 mln zł (o 10,8% więcej niż rok wcześniej), z tego większość stanowiły kredyty i pożyczki – 5982,4 mln zł. Udział zobowiązań gmin wyniósł 46,3% zobowiązań ogółem JST województwa pomorskiego, miast na prawach – 42,2%, powiatów – 7,3%, a samorządu województwa – 4,2%. W porównaniu z 2022 r. najbardziej wzrosło zadłużenie powiatów (o 16,9%), następnie gmin (o 13,5%), miast na prawach powiatu (o 7,9%), a w samorządzie województwa wzrost zadłużenia wyniósł 2,0%.

Mapa 53. Zadłużenie gmin w dochodach ogółem w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 53. Debt of gminas in total revenue in 2023

As of 31 December

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.
Source: own contribution based on data of the Ministry of Finance.

7.4. Projekty dofinansowane ze środków europejskich

7.4. Projects co-financed by the European funds

Udział dofinansowania ze środków Unii Europejskiej projektów zrealizowanych w ramach Umowy Partnerstwa 2014–2020 na terenie województwa pomorskiego do końca grudnia 2024 r. był niższy niż przeciętnie w kraju. Najwięcej środków było przeznaczonych na projekty zrealizowane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

W 2023 r. jednostki samorządu terytorialnego otrzymały wyższe niż rok wcześniej dotacje na realizację projektów europejskich.

Umowa Partnerstwa 2014–2020 jest dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w ramach trzech polityk unijnych: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej (WPR) i wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) w Polsce w latach 2014–2020. Instrumentami realizacji Umowy Partnerstwa są krajowe programy operacyjne (KPO) i regionalne programy operacyjne (RPO).

Większa część rozdzielonych w Umowie Partnerstwa 2014–2020 funduszy strukturalnych (tj. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – EFRR i Europejskiego Funduszu Społecznego – EFS) oraz Funduszu Spójności (FS) przypada na Krajowe Programy Operacyjne (KPO), niemające przypisania do konkretnych regionów, natomiast pozostała ich część została programowo rozdzielona na określone obszary kraju. Dotyczy to 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) oraz Programu Operacyjnego Polska Wschodnia (PO PW).

Do końca grudnia 2024 r. całkowita wartość projektów zrealizowanych na terenie województwa pomorskiego w ramach Umowy Partnerstwa 2014–2020 wyniosła 33,5 mld zł, co stanowiło 5,7% wartości całkowitej w Polsce (nie wliczając środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna). Ponad połowa omawianej kwoty (58,0%, 19,4 mld zł) pochodziła z budżetu Unii Europejskiej. W kraju udział dofinansowania ze środków wspólnotowych był o 2,8 p.proc. wyższy i wyniósł 60,8% wartości całkowitej projektów zrealizowanych w ramach Umowy Partnerstwa. Na 1 mieszkańca województwa pomorskiego przypadało przeciętnie 8233 zł, o 1342 zł mniej niż w kraju.

Spośród programów zrealizowanych w województwie pomorskim najwyższą wartość miały projekty Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – 15,7 mld zł. Stanowiły one 46,8% wartości całkowitej wszystkich projektów w województwie oraz 6,4% wszystkich projektów w tym programie w Polsce. Wartość umów/decyzji w pozostałych programach operacyjnych była znacznie niższa i wyniosła: 4,6 mld zł dla PO Inteligentny Rozwój, 0,7 mld zł dla PO Wiedza Edukacja Rozwój i 0,3 mld zł dla PO Polska Cyfrowa. Ich udział w kraju zawierał się w granicach od 6,1% do 1,7%. Najwyższe dofinansowanie ze środków UE (na poziomie 84,7%) uzyskały projekty w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój. Wartość projektów zrealizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego wyniosła 12,2 mld zł i stanowiła 5,7% wszystkich RPO w Polsce.

Tablica 49. Wartość całkowita projektów w tym wartość dofinansowania ze środków Unii Europejskiej projektów zrealizowanych w ramach Umowy Partnerstwa 2014-2020 na terenie województwa do końca grudnia 2024 r. ^a

Table 49. Total value of projects including the value of European Union co-financing of projects implemented under the Partnership Agreement 2014-2020 in the Voivodship by the end of December 2024 ^a

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	W tym dofinanso- wane ze środków Unii Europejskiej Of which co- -financed from the European Union funds	Polska=100 Poland=100	Na 1 mieszkańca w zł ^b Per capita in PLN ^b
	w mln zł in million PLN			
Ogółem Total	33517,6	19426,6	5,7 ^c	14205
programy operacyjne: operational programmes:				
Infrastruktura i Środowisko Infrastructure and Environment	15680,8	7874,1	6,4	6646
Inteligentny Rozwój Smart Growth	4644,1	2484,4	6,1	1968
Polska Cyfrowa Digital Poland	274,3	170,5	1,7	116
Wiedza Edukacja Rozwój Knowledge Education Development	680,0	575,8	2,6	288
Regionalne Programy Operacyjne Regional Operational Programmes	12238,4	8321,9	5,7	5187

^a Dane szacunkowe; miejsce realizacji projektu zgodnie z umową o dofinansowanie; dane dotyczą podpisanych umów o dofinansowanie; bez środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna. ^b Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia 2024 r. ^c Dla Polski łącznie ze środkami Programu Operacyjnego Polska Wschodnia.

Źródło: dane Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej

^a Estimated data; the place of project implementation in accordance with the financing agreement; data relate to the signed co-financing agreements; without the funds of the Technical Assistance Operational Programme. ^b Data were calculated using the population size as of 31 December 2024. ^c For Poland, including the funds from Operational Programme Eastern Poland.

Source: data of the Ministry of Funds and Regional Policy.

Tylko część środków publicznych przekazanych na realizację wymienionych programów operacyjnych jest realizowana przez samorządy, natomiast pozostałe trafiają bezpośrednio do sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), fundacji, stowarzyszeń, uczelni, szkół itp.

Należy podkreślić, że opisane wartości projektów to nie są wszystkie środki europejskie wykorzystywane w województwie. Nie obejmują one:

- funduszy z formalnie już zakończonych poprzednich ram finansowych 2007–2013, lecz jeszcze później w niewielkim stopniu wykorzystywanych,
- środków pozaunijnych z Norweskiego Mechanizmu Finansowego (NMF, tzw. Funduszu Norweskiego), Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy (SPPW) i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG),
- projektów unijnych na lata 2014–2020 realizowanych poza funduszami strukturalnymi i Funduszem Spójności, czyli poza Umową Partnerstwa i pieczęć Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (np. realizowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – EFRRO).

Całkowita wartość realizowanych przez samorządy projektów europejskich obejmuje publiczne środki europejskie uzyskiwane w formie dotacji oraz wkład własny pochodzący z dochodów własnych samorządów lub z kredytów i pożyczek.

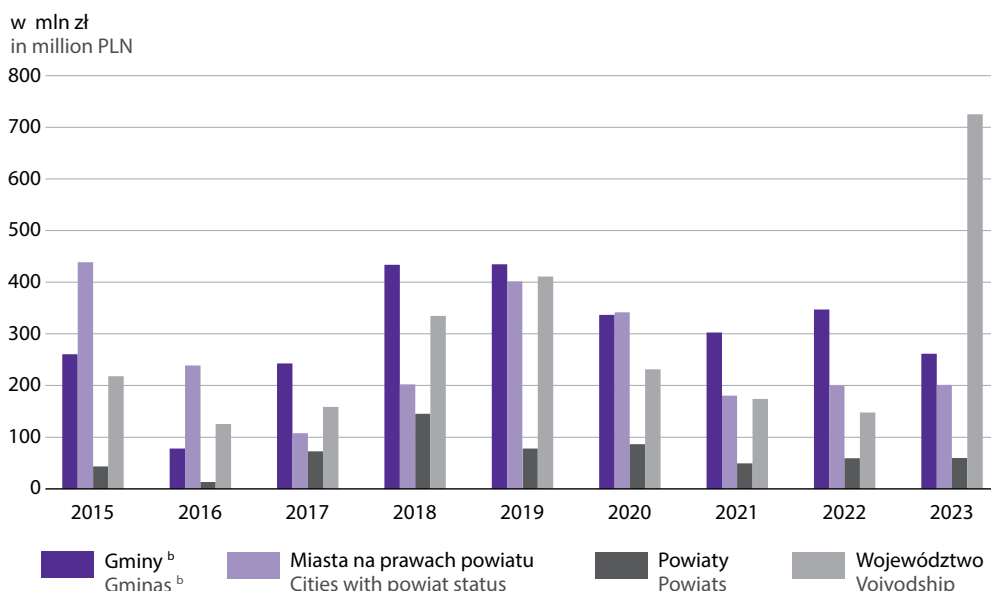
Dotacje z funduszy europejskich (nie tylko z budżetu Unii Europejskiej, ale także ze środków pochodzących z Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy) oznaczone są w klasyfikacji dochodów budżetowych czterema paragrafami:

- § 200 i 620 dotyczą ram finansowych okresu 2007–2013 oraz źródeł pozaunijnych,
- § 205 i 625 dotyczą ram finansowych okresu 2014–2020.

Dotacje z tytułu § 200 i 205 odnoszą się do projektów i zadań o charakterze nieinwestycyjnym, a dotacje z § 620 i 625 – do zadań inwestycyjnych. Dotacje te wchodziły do budżetów jednostek samorządu terytorialnego, gdy jednostki te skutecznie aplikują o ich przyznanie.

Wykres 79. Dotacje otrzymane przez jednostki samorządu terytorialnego na realizację projektów europejskich^a

Chart 79. Grants received by local government units for the implementation of European projects^a

a Dane dotyczą dotacji z § 200, 620, 205 i 625 klasyfikacji budżetowej. b Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Data relate to grants under § 200, 620, 205 and 625 of the budget classification. b Excluding gminas which are also cities with powiat status.

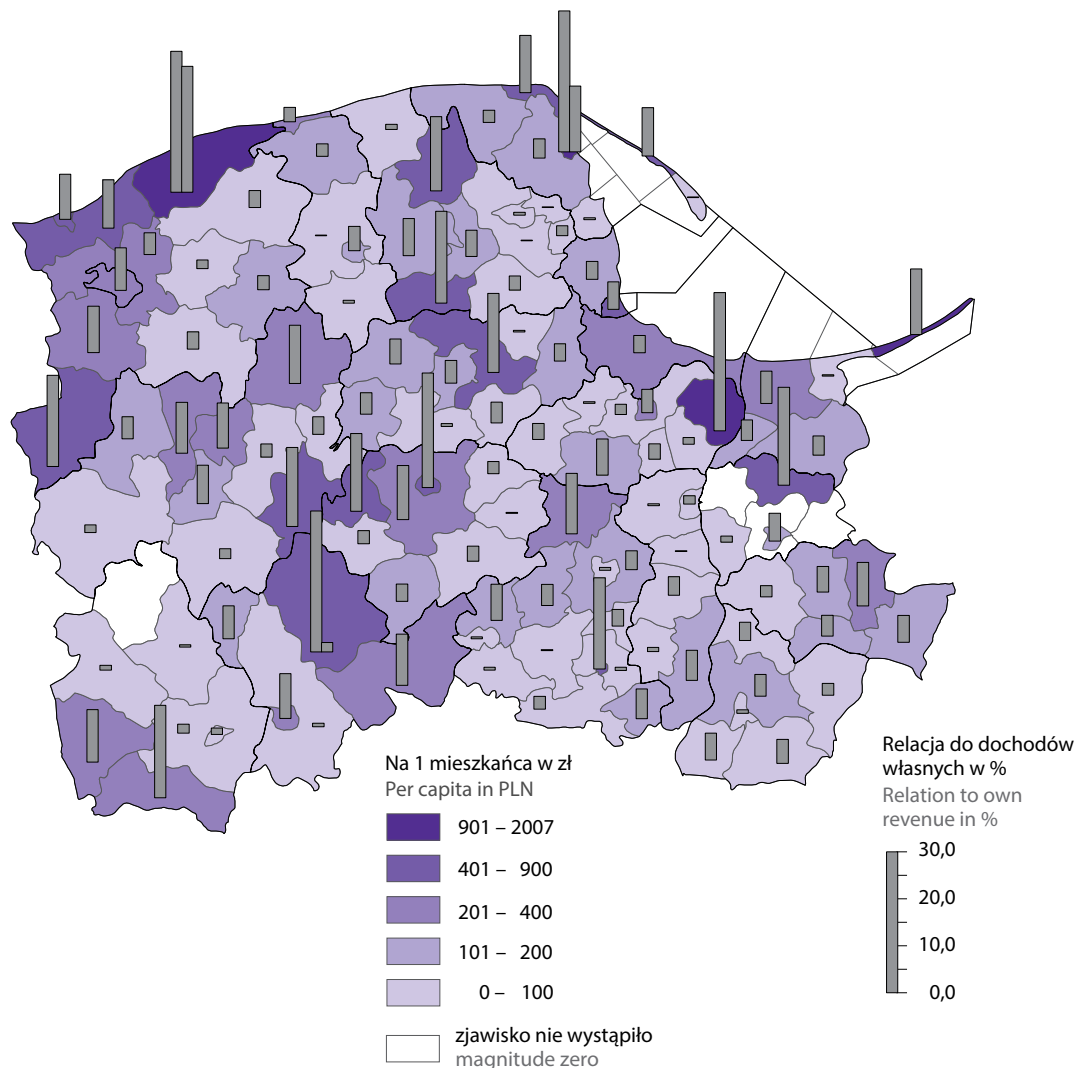
W 2023 r. JST otrzymały 1247,6 mln zł (wzrost o 65,5% w stosunku do 2022 r. oraz o 29,9% do 2015 r.) dotacji przekazanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich.

Najwyższy udział w 2023 r. dotacji europejskich spośród wszystkich szczebli jednostek samorządu terytorialnego odnotowano w samorządzie województwa (58,1% dotacji europejskich JST w województwie pomorskim), następnie w gminach (21,0%), w miastach na prawach powiatu (16,1%) oraz w powiatach (4,8%).

Dotacje otrzymane na projekty europejskie JST w 2023 r. wyniosły średnio 529 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Najwyższy wskaźnik odnotowano w samorządzie województwa – 308 zł, następnie w miastach na prawach powiatu – 238 zł, w gminach – 173 zł oraz w powiatach – 39 zł.

Dotacje JST na realizację projektów europejskich stanowiły 11,0% dochodów własnych. Najwyższa relacja dotacji europejskich do dochodów własnych wystąpiła w przypadku samorządu województwa – 69,4%, w powiatach było to 6,6%, w gminach – 5,7%, a w miastach na prawach powiatu – 4,2%.

Mapa 54. Dotacje otrzymane przez gminy^a na realizację projektów europejskich^b w 2023 r.
Map 54. Grants received by gminas^a for the implementation of European project^b in 2023

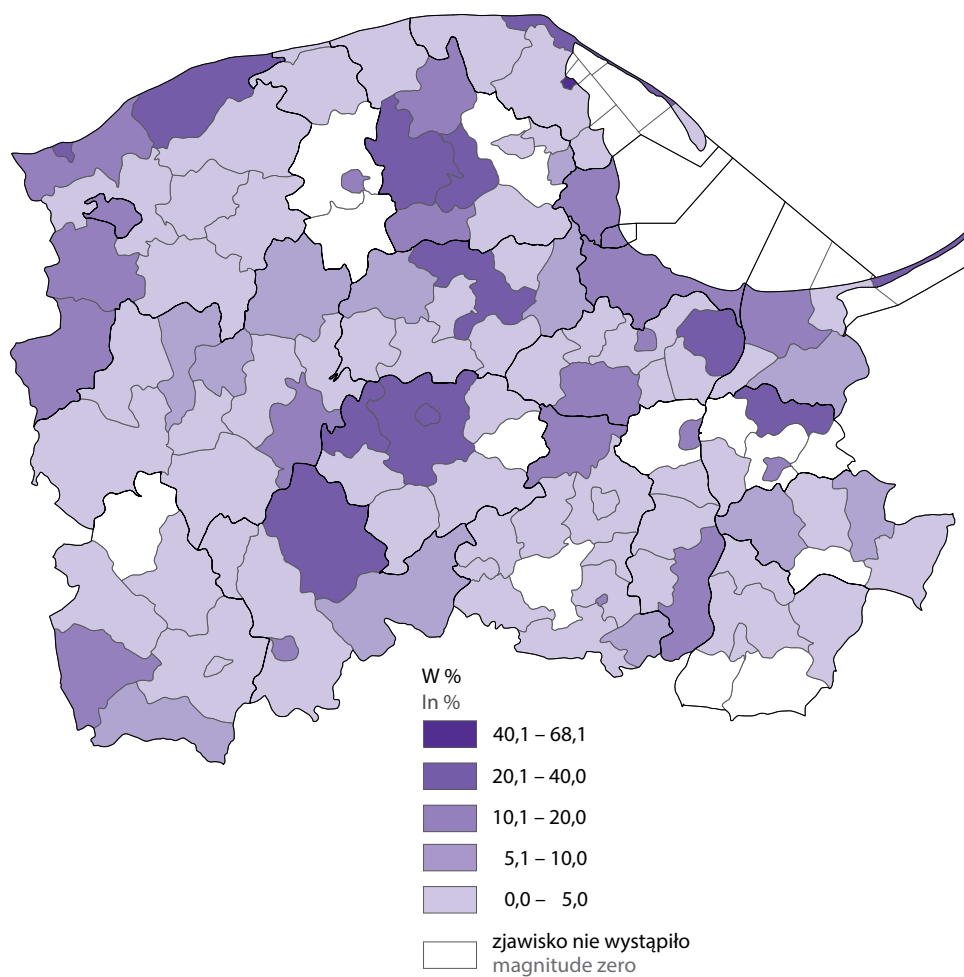
a Dotacje dla miast na prawach powiatu obejmują środki otrzymywane w ramach części gminnej i powiatowej. b Dane dotyczą dotacji z § 200, 620, 205 i 625 klasyfikacji budżetowej.

a Grants for cities with powiat status include funds received under the gmina and powiat parts. b Data relate to grants from § 200, 620, 205 and 625 of the budget classification.

Dotacje na projekty europejskie w 2023 r. gmin i miast na prawach powiatu wyniosły łącznie 462,7 mln zł, co stanowiło 4,9% dochodów własnych tych jednostek. Na 1 mieszkańca łącznie w gminach i miastach na na prawach powiatu przypadało średnio 196 zł z tytułu dotacji na projekty europejskie. Najwięcej w gminie miejskiej Krynica Morska – 2007 zł, a najmniej w gminie wiejskiej Wejherowo – 0,3 zł. W czterech gminach wiejskich nie wykazano dotacji na projekty europejskie (Koczała, Lichnowy, Malbork, Stare Pole).

Mapa 55. Udział europejskich dotacji inwestycyjnych ^a w wydatkach inwestycyjnych ogółem w gminach ^b w 2023 r.

Mapa 55. Share of the European investment ^a grants in total investment expenditure of gminas ^b in 2023

a Dane dotyczą dotacji z § 620 i 625 klasyfikacji budżetowej. b Dotacje i wydatki miast na prawach powiatu obejmują środki otrzymane i wydatkowane w ramach części gminnej i powiatowej.

a Data relate to grants from § 620 and 625 of the budget classification. b Grants and expenditure of cities with powiat status include funds received and expended under the gmina and powiat parts.

W 2023 r. europejskie dotacje inwestycyjne gmin i miast na prawach powiatu wyniosły łącznie 404,9 mln zł, co przekładało się na ich 11,3% udział w wydatkach inwestycyjnych tych jednostek. Najwyższy udział odnotowano w gminie miejskiej Puck (68,1%), a najniższy w gminie wiejskiej Przdokowo (0,05%). W 13 gminach nie zrealizowano ani jednej inwestycji z udziałem środków europejskich.

7.5. Planowanie przestrzenne

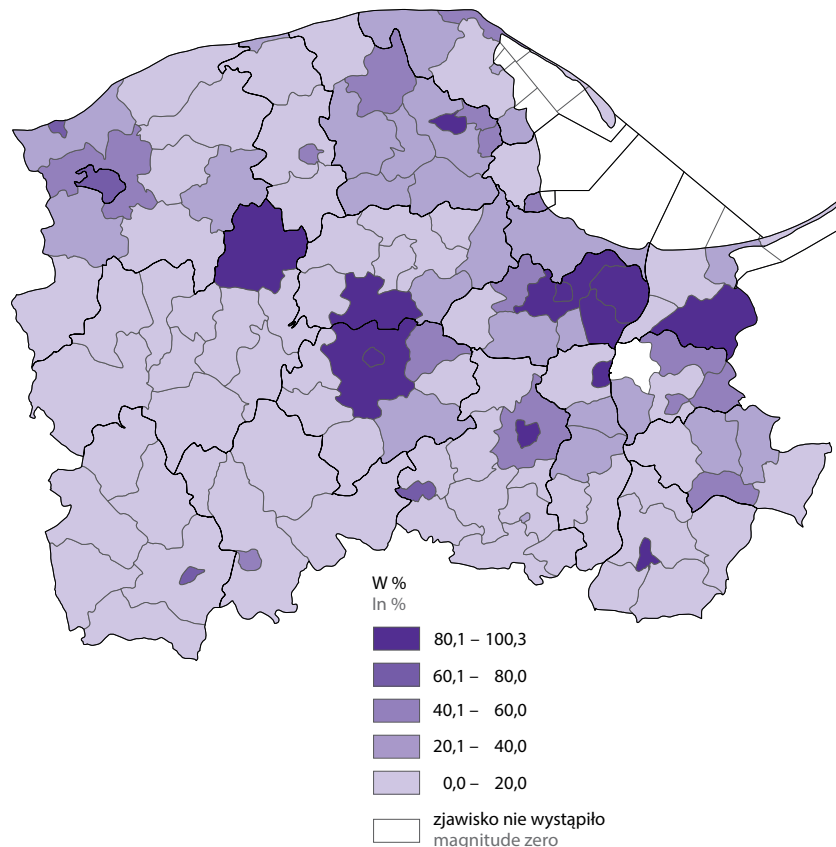
7.5. Spatial planning

W 2023 r. w województwie pomorskim zmniejszyła się w skali roku liczba planów zagospodarowania przestrzennego oraz powierzchnia nimi objęta.

W 2023 r. w województwie pomorskim obowiązywało 6801 planów zagospodarowania przestrzennego (o 186 planów mniej niż w 2022 r.), które obejmowały 21,7% powierzchni województwa (spadek o 1,1 p.proc. w skali roku).

Mapa 56. Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem ^a w 2023 r.

Map 56. Share of the area covered by binding local spatial management plans in total area ^a in 2023

^a Wartość wskaźnika większa od 100% wynika z rozbieżności zapisów w dokumentacji planistycznej gmin w stosunku do powierzchni geodezyjnej publikowanej przez GUGIK z uwzględnieniem prowadzonej od 2006 r. rewizji granic jednostek terytorialnych.

^a The index value exceeding 100% results from discrepancies between the planning documentation of gminas and the geodetic area published by GUGIK, taking into account the revision of territorial unit borders conducted since 2006.

W województwie pomorskim w 2023 r. odnotowano 900 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w trakcie sporządzania na podstawie ustawy z 27 marca 2003 r. (o 37 planów mniej niż w 2022 r.). W studium do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazano powierzchnię 206,5 tys. ha (wzrost o 12,7%).

Rewitalizacja stanowi jeden z obszarów działań władz lokalnych skierowanych na poprawę stanu zagospodarowania i jakości życia na obszarach będących w stanie kryzysowym. Potrzeba rewitalizacji wynika z narastających problemów o charakterze przestrzennym i infrastrukturalnym oraz społecznym i gospodarczym. Jej efektem powinno być przywrócenie funkcji danego obszaru z uwzględnieniem nowych uwarunkowań i potrzeb poprzez np. likwidację zagrożeń środowiska naturalnego, przywrócenie wartości użytkowych terenu, stwarzanie nowych miejsc pracy, spadek zagrożenia przestępczością, zachowanie dziedzictwa kulturowego, poprawę dostępu do usług kulturalnych lub edukacyjnych, przeciwdziałanie trudnościom gospodarczym tych terenów oraz złemu stanowi technicznemu budynków

W 2023 r. odnotowano w skali roku spadek liczby gmin prowadzących działania rewitalizacyjne. Zmniejszyła się powierzchnia zdegradowanych obszarów. Na obszarach objętych rewitalizacją mieszkało mniej osób niż w 2022 r.

W 2023 r. w obszarów województwie pomorskim działania rewitalizacyjne prowadzone były przez 28 gmin (22,8% wszystkich gmin) – 11 gmin miejskich, 3 miasta na prawach powiatu, 2 gminy wiejskie oraz 12 gmin miejsko-wiejskich. Wśród tych gmin 50,0% prowadziło działania rewitalizacyjne na podstawie GPR (Gminnego Programu Rewitalizacji uchwalonego na podstawie ustawy o rewitalizacji), 46,4% gmin prowadziło działania rewitalizacyjne na podstawie PR (Programu Rewitalizacji uchwalonego na podstawie ustawy o samorządzie gminnym) oraz 3,6% gmin zadeklarowało prowadzenie działań rewitalizacyjnych na podstawie dokumentu IDS (innego dokumentu strategicznego niż program rewitalizacji). Obszary te obejmowały łącznie 2,0% powierzchni województwa, a na 0,4% powierzchni prowadzone były działania rewitalizacyjne. Tereny obszarów zdegradowanych zamieszkiwało 9,6% ludności województwa.

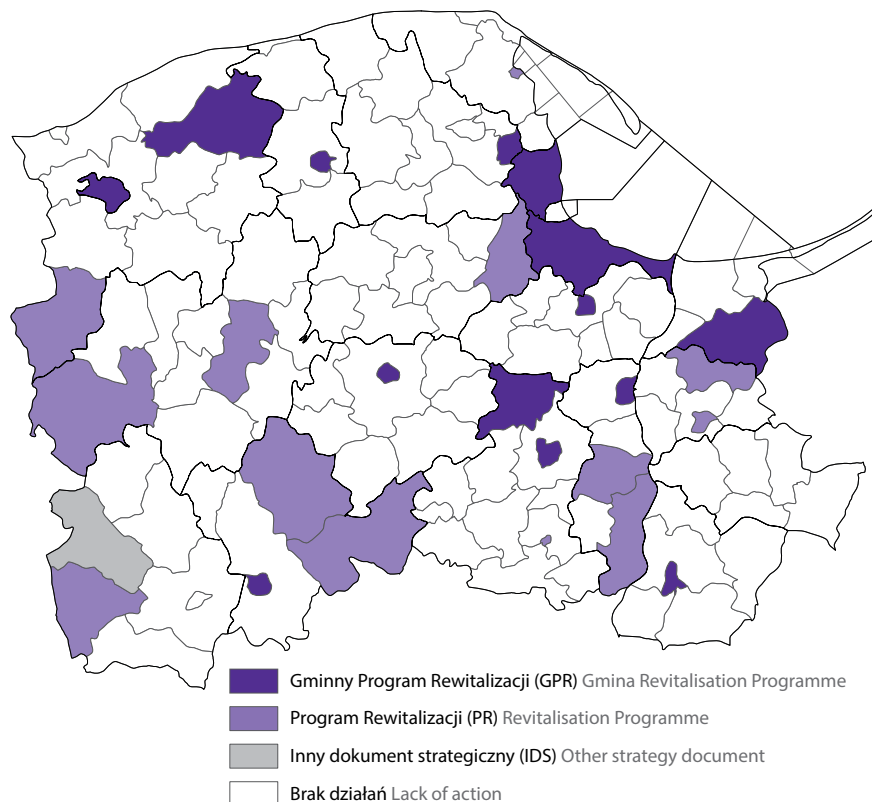
Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji, na podstawie działań przygotowanych przez gminy i prowadzonych na podstawie dokumentu strategicznego (gminnego programu rewitalizacji, programu rewitalizacji lub innego dokumentu strategicznego).

Obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych (m.in.: niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowych (m.in.: przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalnych (m.in.: niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych),
- technicznych (m.in.: degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, niefunkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Mapa 57. Aktywność gmin w zakresie rewitalizacji w 2023 r.

Map 57. Revitalisation activities of gminas in 2023

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego stanowi pierwszy etap działań prowadzących do wskazania terytorium gminy, na którym będzie prowadzona rewitalizacja.

W 2023 r. w województwie pomorskim 27 gmin podało informacje o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (o 5 gmin mniej niż w 2022 r.), co stanowiło 22,0% wszystkich gmin w województwie. Obszary zdegradowane w tych gminach obejmowały 39,1 tys. ha (2,0% powierzchni województwa).

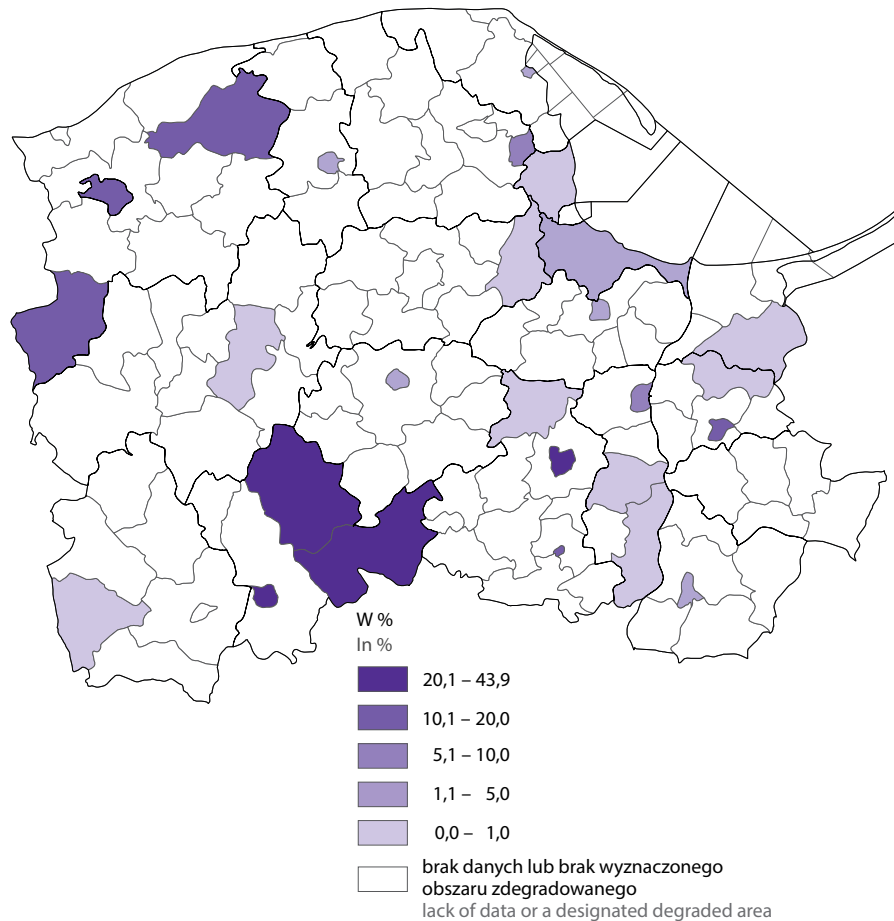
Tablica 50. Obszary zdegradowane w gminach

Table 50. Degraded area in gminas

Wyszczególnienie Specification	2022	2023		2022	2023	
	gminy, które wyznaczyły obszar zdegradowany gminas which demarcated the degraded area			powierzchnia obszaru zdegradowanego degraded area		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % in %	w ha in ha		w % in %
Ogółem Total	32	27	100,0	39697	39145	100,0
gminy miejskie urban gminas	14	11	40,7	2666	2193	5,6
miasta na prawach powiatu cities with powiat status	3	3	11,1	1666	1666	4,3
gminy wiejskie rural gminas	1	1	3,7	3915	3915	10,0
gminy miejsko-wiejskie urban-rural gminas	14	12	44,5	31450	31371	80,1

Mapa 58. Udział powierzchni obszaru zdegradowanego w powierzchni ogółem gmin, które prowadziły działania rewitalizacyjne na podstawie GPR lub PR w 2023 r.

Map 58. Share of degraded area in total area of gminas which carried out revitalisation activities on the basis of GPR or PR in 2023

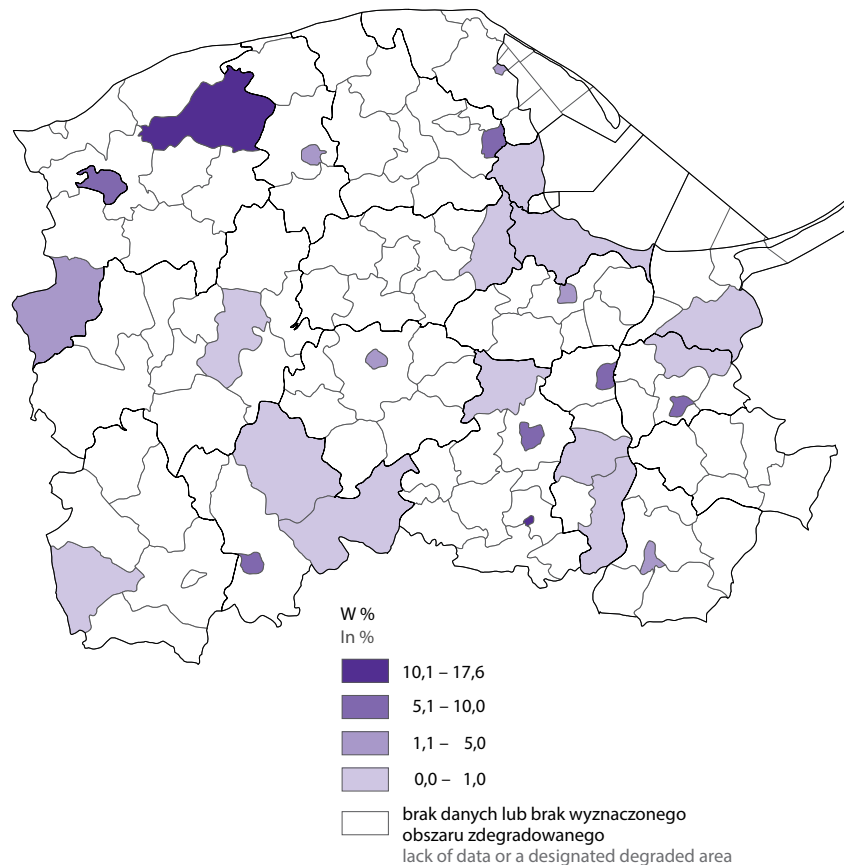
W 2023 r. w 27 gminach, które podały informację o liczbie osób zamieszkujących obszar zdegradowany w momencie jego ustanowienia, mieszkało 226,2 tys. osób (9,6% wszystkich mieszkańców województwa), z czego 78,9% osób zamieszkiwało tereny, na których prowadzono działania rewitalizacyjne na podstawie GPR (o 5,9 p.proc. mniej niż w 2022 r.).

Obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz co najmniej jednego o charakterze gospodarczym lub środowiskowym lub technicznym lub przestrzenno-funkcjonalnym, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji powinien być wyznaczony na podstawie zapisów uchwały rady gminy lub przynajmniej wskazany w dokumentach strategicznych uchwalonych przez radę gminy.

Łączna powierzchnia obszarów rewitalizacji w gminach prowadzących działania rewitalizacyjne na podstawie GPR lub PR wyniosła w województwie pomorskim 7,2 tys. ha (0,4% powierzchni województwa). W gminach posiadających GPR powierzchnia rewitalizacji wyniosła 6,1 tys. ha, a wśród gmin posiadających PR – 1,0 tys. ha.

Mapa 59. Udział powierzchni obszaru rewitalizacji w powierzchni ogółem gmin, które prowadziły działania rewitalizacyjne na podstawie GPR lub PR w 2023 r.

Map 59. Share of revitalisation area in total area of gminas which carried out revitalisation activities on the basis of GPR or PR in 2023

W 2023 r. liczba ludności zamieszkująca obszar rewitalizacji (28 gmin) wyniosła 135,7 tys. osób (5,8% ludności województwa), o 6,5 tys. osób mniej niż w 2022 r. Do wyliczenia liczby ludności wykorzystano doszacowania dla tych jednostek, które nie podały liczby osób zamieszkujących obszar rewitalizacji według stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. W gminach posiadających GPR ludność stanowiła 80,5% obszarów objętych rewitalizacją, a pozostała część zamieszkiwała gminy posiadające PR.

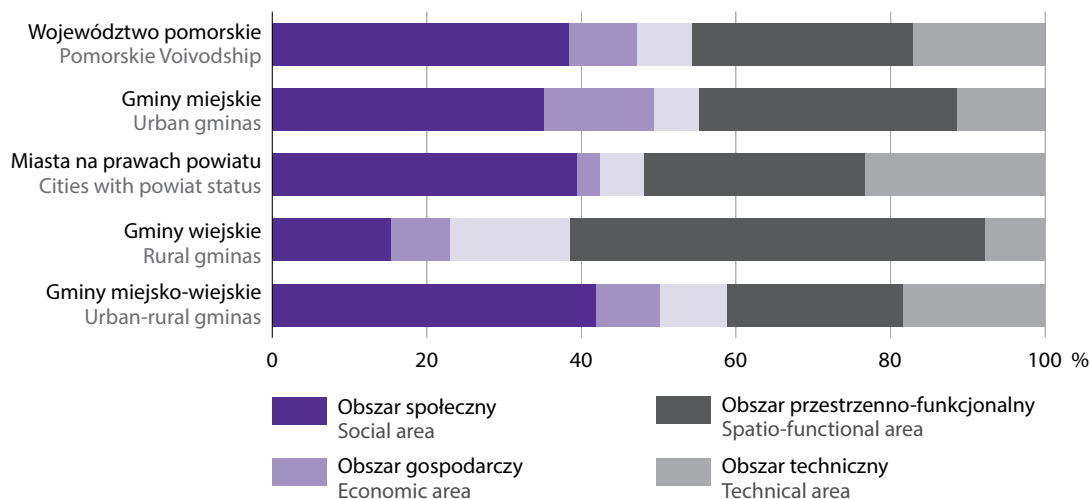
W strukturze powierzchni podlegającej rewitalizacji w województwie pomorskim według typu funkcjonalnego terenów, na których ustanowiono obszar rewitalizacji w gminach (w których obowiązywał GPR/PR), wyraźnie dominowały pozostałe tereny niezamieszkane (użytki rolne, lasy, nieużytki), które stanowiły 41,3% obszaru rewitalizacji. Tereny mieszkaniowe łącznie z towarzyszącymi terenami usługowymi i komunikacyjnymi w mieście stanowiły 36,0%, tereny zieleni (parki, zieleńce, cmentarze) – 17,8%, a tereny niezamieszkane zabudowane – 2,8%.

Przedsięwzięcia z zakresu rewitalizacji to sformalizowana i zdefiniowana w programach rewitalizacji forma aktywności podmiotów zaangażowanych w procesy rewitalizacji służąca realizacji celów rewitalizacji. Przedsięwzięcia realizowane mogą być przez gminę (jej jednostki organizacyjne) lub inny podmiot publiczny lub prywatny. Przedsięwzięcia podstawowe to takie, dla których zawarto: nazwy przedsięwzięć i podmioty je realizujące, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość środków finansowych, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji. Przedsięwzięcia, dla których nie ma możliwości wskazania powyższych informacji – zgodnie z ustawą o rewitalizacji – stanowią przedsięwzięcia dopuszczalne.

W programach obowiązujących w 2023 r. na cały okres obowiązywania GPR lub PR w województwie pomorskim zaplanowane były 633 przedsięwzięcia (w 2022 r. – 743), z czego w realizacji GPR było 375 przedsięwzięć, a w PR – 258. Na terenie gmin miejskich było zaplanowanych 34,6% przedsięwzięć, 36,2% na terenie gmin miejsko-wiejskich, 27,2% na terenie miast na prawach powiatu, a 2,1% na terenie gmin wiejskich. Wśród zaplanowanych działań rewitalizacyjnych dominowały interwencje w obszarze społecznym (38,4% przedsięwzięć) oraz interwencje w obszarze przestrzenno-funkcjonalnym (28,6%).

Wykres 80. Przedsięwzięcia z zakresu rewitalizacji zaplanowane w programach rewitalizacji GPR/PR według obszaru interwencji w 2023 r.

Chart 80. Revitalisation ventures planned in GPR/PR revitalisation programmes by intervention area in 2023

W 2023 r. w województwie pomorskim odnotowano 48 przedsięwzięć rozpoczętych/realizowanych w GPR lub PR (o 110 mniej niż w 2022 r.), a 146 przedsięwzięć zostało zakończonych (o 10 więcej niż w 2022 r.).

Rozdział 8. Wybrane dane o województwie pomorskim

Chapter 8. Selected data on Pomorskie Voivodship

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
1	Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska w tys. zł (ceny bieżące)	847046,1	402301,9	564622,4	606644,4	690597,0
2	Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej w tys. zł (ceny bieżące)	209405,2	58248,2	74098,1	138234,5	156265,7
3	Ścieki komunalne odprowadzone na 1 mieszkańca w m ³	35,3	36,2	37,3	38,2	38,4
4	Odpady komunalne zebrane selektywnie w odpadach komunalnych zebranych ogółem w %	22,3	23,8	27,2	28,9	32,3
5	Przyrost/ubytok naturalny na 1000 ludności	1,5	2,0	2,5	1,8	1,5
6	Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,7	11,2	11,8	11,4	11,1
7	Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności	1,0 ^a	1,5	1,5	2,2	2,7
8	Współczynnik starości demograficznej w % (stan w dniu 31 grudnia)	14,7	15,3	15,8	16,4	16,9
9	Dzieci w wieku 3-6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat	632	755	828	865	878
10	Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^b (przeciętny w roku) w %	53,6	54,6	56,0	56,3	58,1
11	Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^b (przeciętny w roku) w %	57,4	57,9	58,4	58,0	59,7
12	Stopa bezrobocia według BAEL ^b (przeciętna w roku) w %	6,6	5,8	4,3	3,0	2,8
13	Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy (stan w dniu 31 grudnia)	19	14	12	13	15
14	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^c w zł	4171,76	4358,51	4620,19	4916,59	5282,31
15	Przeciętna w roku liczba emerytów i rencistów w tys.	448,8	450,8	453,5	470,5	476,5
16	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł	1955,84	1991,44	2043,95	2133,79	2236,73
17	Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym w zł	1380,92	1560,35	1649,04	1737,54	1859,98
18	Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych w %	.	.	.	.	12,8
19	Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w %	7,4	6,8	5,9	5,3	4,8
20	Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3	60	63	70	84	106
21	Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności (stan w dniu 31 grudnia)	362,5	366,5	371,5	376,8	382,6
22	Zużycie wody z sieci wodociągowej w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w m ³	32,8	34,2	33,6	35,2	34,8
23	Porady lekarskie udzielone w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca	7,2	7,3	7,4	7,6	7,8
24	Liczba ludności na 1 placówkę ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 grudnia)	1909	1851	1839	1744	1760
25	Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^e w %	95,3	95,0	94,1	95,0	95,8
26	Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych ^e w %	4,0	4,2	5,0	4,0	3,3

a Do obliczenia salda migracji wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. b Od 2021 r. wyniki podstawie NSP 2021 i nie są w pełni porównywalne z danymi prezentowanymi w poprzednich edycjach. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and international migration for 2014. b Since 2021, the results have Census and are not fully comparable with the data presented in previous editions. c Data concern economic entities employing more than 9 persons.

2020	2021	2022	2023	2024	Specification	No.
780306,1	696676,1	776867,2	731083,2		• Outlays on fixed assets in environmental protection in thousand PLN (current prices)	1
132409,0	183364,0	136198,8	232697,6		• Outlays on fixed assets in water management in thousand PLN (current prices)	2
37,9	38,0	38,0	38,4		• Municipal wastewater discharged per capita in m ³	3
43,4	44,0	43,0	44,4		• Municipal waste collected separately in total municipal waste collected in %	4
-0,5	-2,0	-1,9	-1,6	-2,5	Natural increase/decrease per 1,000 population	5
10,4	9,9	8,9	8,1	7,5	Live births per 1,000 population	6
1,7	2,0	1,7	2,0	2,3	Net migration for permanent residence per 1,000 population	7
17,2	17,6	18,1	18,6	19,0	Old age index in % (as of 31 December)	8
854	881	925	942		• Children aged 3-6 years in pre-primary establishments per 1,000 children aged 3-6 years	9
57,4	58,7	59,3	59,4	59,2	Employment rate by LFS ^b (annual averages of 2024) in %	10
59,3	60,1	60,5	60,6	60,5	Activity rate by LFS ^b (annual averages of 2024) in %	11
3,2	2,3	1,9	1,9	2,1	Unemployment rate by LFS ^b (annual averages of 2024) in %	12
22	13	16	14	15	Registered unemployed persons per job offer (as of 31 December)	13
5512,43	6045,62	6871,80	7549,53	8393,41	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^c in PLN	14
480,9	480,9	482,2	486,4	491,0	Annual average number of retirees and pensioners in thousands	15
2364,06	2531,12	2771,37	3256,89	3722,76	Average monthly gross retirement and other pension paid from non-agricultural social security system in PLN	16
1799,12	1790,58	2108,73 ^d	2291,82		• Average monthly available income per capita in households in PLN	17
10,1	13,1	13,7	12,5		• At-risk-of-poverty rate after social transfers in %	18
4,3	3,9	3,6	3,6		• Beneficiaries of social assistance at domicile in total population in %	19
113	139	157	164		• Children staying in nurseries and children's clubs per 1,000 children up to the age of 3 years	20
396,3	403,2	411,4	418,7		• Dwelling stocks per 1,000 population (as of 31 December)	21
35,3	35,4	35,5	36,2		• Consumption of water from the water supply network in households per capita in m ³	22
6,9	7,7	7,9	8,4		• Doctor's consultations provided within the scope of outpatient health care per capita	23
1804	1775	1710	1685		• Population per outpatient health care unit (as of 31 December)	24
96,3	92,2	93,1	94,2	93,9	Cost level indicator in non-financial enterprises ^e in %	25
3,1	6,5	5,6	4,6	5,0	Net turnover profitability indicator in non-financial enterprises ^e in %	26

zostały uogólnione na podstawie danych o ludności rezydującej w Polsce zamieszkającej w mieszkaniach i pochodzących z bilansów opracowanych na w których liczba pracujących przekracza 9 osób. d Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji. e Dane dotyczą podmiotów

been generalised based on data on the resident population of Poland living in dwellings and derived from the balances prepared on the basis of the 2021 d Data have been changed in relation to those published in the previous edition. e Data concern economic entities employing more than 49 persons.

SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
1	Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych ^a w mln zł (ceny bieżące)	6936,2	6135,4	6413,1	5823,1	7194,1
2	Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	113,6	88,5	104,5	90,8	123,5
3	Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową ^b na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	502	536	542	751	979
4	Sprzedaż detaliczna towarów ^c (rok poprzedni=100; ceny bieżące)	103,7	94,8	116,1	110,8	105,6
5	Drogi gminne i powiatowe o twardej nawierzchni na 100 km ² powierzchni ogólnej	58,3	58,5	61,0	63,0	64,4
6	Udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej w %	45,9	49,8	53,1	51,3	51,9
	Udział dochodów własnych w dochodach ogółem jednostek samorządu terytorialnego w %:					
7	ogółem	52,1	49,5	48,8	49,5	48,9
8	gminy ^d	46,8	41,8	39,9	40,9	41,2
9	miasta na prawach powiatu	64,8	62,9	64,7	65,5	61,1
10	powiaty	32,8	35,0	34,2	34,8	39,7
11	województwo	47,4	55,5	54,6	49,9	52,1
	Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem jednostek samorządu terytorialnego w %:					
12	ogółem	18,8	12,1	13,8	20,9	19,0
13	gminy ^d	17,3	11,2	14,5	21,8	16,7
14	miasta na prawach powiatu	19,0	11,9	11,3	16,2	17,2
15	powiaty	14,0	12,7	14,3	21,7	17,2
16	województwo	35,4	20,3	21,8	39,1	45,6
	Dotacje inwestycyjne ogółem ^e dla jednostek samorządu terytorialnego w mln zł:					
17	ogółem	1065,7	475,4	501,9	1081,4	1284,8
18	gminy ^d	301,2	113,9	220,6	475,7	437,6
19	miasta na prawach powiatu	460,0	239,5	77,7	160,2	388,7
20	powiaty	99,1	61,5	102,1	190,4	101,5
21	województwo	205,3	60,5	101,5	255,1	357,0
	Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego w mln zł:					
22	ogółem	342,3	506,4	-2,6	-576,5	-319,8
23	gminy ^d	82,7	237,5	-71,7	-460,8	-47,9
24	miasta na prawach powiatu	207,6	224,4	37,7	-51,5	-243,0
25	powiaty	12,1	21,4	48,4	-59,8	1,9
26	województwo	40,0	23,2	-17,0	-4,5	-30,7

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Bez amortyzacji środków trwałych. c Dotyczą wszystkich typów dotacji inwestycyjnych.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Excluding depreciation of fixed assets. c Data concern economic entities

2020	2021	2022	2023	2024	Specification	No.
7358,5	8628,4	9706,2	11975,9	12336,1	Investment outlays of non-financial enterprises ^a in million PLN (current prices)	1
102,3	117,3	112,5	123,4	103,0	Investment outlays of non-financial enterprises ^a (previous year = 100; current prices)	2
1003	1226	1511	2012		Intramural expenditure on research and development ^b per capita in PLN (current prices)	3
92,1	122,1	119,8	103,8	102,4	Retail sale of goods ^c (previous year=100; current prices)	4
67,4	68,0	68,2	65,3		Hard surface communal and district roads per 100 km ² of total area	5
56,6	60,0	63,9	64,5		Share of renewable energy sources in production of electricity in %	6
					Share of own revenue in total revenue of local government units in %:	
49,2	48,9	52,1	49,0		• total	7
43,2	41,4	45,2	44,4		• gminas ^d	8
58,4	59,6	64,4	62,0		• cities with powiat status	9
40,6	38,0	38,1	32,5		• powiats	10
60,3	64,5	64,4	46,6		• Voivodship	11
					Share of investment expenditure in total expenditure of local government units in %:	
14,8	13,5	15,2	21,8		• total	12
14,1	14,6	16,7	22,5		• gminas ^d	13
13,6	10,8	11,1	13,6		• cities with powiat status	14
13,8	12,7	15,3	19,7		• powiats	15
30,3	23,1	25,6	50,6		• Voivodship	16
					Total investment grants ^e for local government units in million PLN:	
876,2	801,8	849,4	2459,1		• total	17
326,5	441,7	465,5	1181,5		• gminas ^d	18
327,5	231,6	194,7	373,5		• cities with powiat status	19
77,3	52,2	115,1	258,0		• powiats	20
144,8	76,4	74,1	646,1		• Voivodship	21
					Result of budgets of local government units in million PLN:	
511,0	906,3	-458,8	-1205,6		• total	22
418,4	370,9	-216,9	-552,9		• gminas ^d	23
-92,4	314,6	-138,1	-492,5		• cities with powiat status	24
145,4	129,1	-51,7	-96,6		• powiats	25
39,6	91,6	-52,2	-63,6		• Voivodship	26

podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. d Bez gmin mających również status miast na prawach powiatu. e Suma employing more than 9 persons. d Excluding gminas which are also cities with powiat status. e Sum of all types of investment grants.

Rozdział 9. Wybrane dane o Gdańsku

Chapter 9. Selected data on Gdańsk

Lp.	Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tonach/rok:					
1	gazowych	3053035	3141267 ^a	3021706	3179888	3159775
2	pyłowych	474	260	176	177	112
3	Odpady wytworzone ^b w tys. t	228,2	348,0	261,7	527,2	144,5
4	Zmieszane odpady komunalne zebrane na 1 mieszkańca w kg	270,8	295,6	295,2	279,0	268,7
5	Ludność (stan w dniu 31 grudnia)	462249	463754	464254	466631	470907
6	Przyrost/ubytok naturalny na 1000 ludności	0,1	1,4	1,4	0,5	1,0
7	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	2,5 ^c	2,7	1,7	4,2	6,7
8	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 grudnia)	64,0	66,5	69,0	71,0	72,4
9	Dzieci w wieku 3-6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego ^d na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat	704	814	902	928	916
10	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 grudnia) w %	4,0	3,5	2,7	2,6	2,4
11	Długotrwale bezrobotni w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (stan w dniu 31 grudnia) w %	50,6 ^a	47,1 ^a	45,5 ^a	44,0 ^a	46,2 ^a
12	Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy (stan w dniu 31 grudnia)	16	11	15	12	8
13	Liczba osób na 1 przychodnię ^e (stan w dniu 31 grudnia)	2160	2080	2010	1768	1784
14	Porady lekarskie udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej ^e na 1 mieszkańca	9,5	9,6	10,0	10,0	10,8
15	Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w %	3,0	2,9	2,6	2,4	2,2
16	Udział dzieci w wieku do lat 3 objętych opieką w żłobkach i klubach dziecięcych w %	9,9	10,6	11,5	13,2	16,9
17	Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3	104	111	118	146	178
18	Liczba osób na 1 mieszkanie w zasobach mieszkaniowych (stan w dniu 31 grudnia)	2,19	2,15	2,09	2,04	1,99
19	Podmioty gospodarki narodowej na 1000 ludności (stan w dniu 31 grudnia)	158,6	162,6	167,1	165,1	169,6
20	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności (stan w dniu 31 grudnia)	102,2	103,7	106,5	111,2	114,6
21	Spółki handlowe na 1000 ludności (stan w dniu 31 grudnia)	25,6	27,6	29,0	23,3	24,3
22	Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych ^f w %	3,1	3,8	4,5	4,3	3,0
23	Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) ^g na 1 mieszkańca w zł	9540	8172	10225	9891	9779
24	Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	9,8	11,0	13,9	14,7	15,5
25	Dochody własne budżetu miasta na 1 mieszkańca w zł	3802	3877	4167	4734	4951
26	Wydatki majątkowe budżetu miasta na 1 mieszkańca w zł	1326	1067	949	1446	1451

a Dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji. b W ciągu roku. Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Do przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą. e Łącznie z danymi o placówkach podległych g Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

a Data have been changed in relation to those published in the previous edition. b During the year. Excluding municipal waste. c Net care activities throughout the school year. e Data have included health care of the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and according to investment location.

2020	2021	2022	2023	2024	Specification	No.
					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in tonnes/year:	
3232302	3307416	3332858	3382350	•	gaseous pollutants	1
110	118	111	89	•	particulate pollutants	2
241,9	497,2	633,9	344,0	•	Waste generated ^b in thousand tonnes	3
157,5	229,7	234,0	229,5	•	Mixed municipal waste collected per capita in kg	4
486542	486271	486345	487371	488651	Population (as of 31 December)	5
-0,7	-2,1	-1,8	-1,5	-2,2	Natural increase/decrease per 1,000 population	6
2,2	2,1	1,8	3,2	3,8	Internal and international net migration for permanent residence per 1,000 population	7
65,6	66,2	66,9	67,1	67,1	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 December)	8
965	995	1043	1054	•	Children aged 3-6 years in pre-primary establishments ^d per 1,000 children aged 3-6 years	9
3,5	2,9	2,3	2,4 ^a	2,5	Registered unemployment rate (as of 31 December) in %	10
41,5 ^a	58,8 ^a	49,0 ^a	45,4 ^a	46,3	Long-term unemployed persons in the total number of registered unemployed persons (as of 31 December) in %	11
15	8	7	7	9	Registered unemployed persons per job offer (as of 31 December)	12
1815	1712	1574	1490	•	Population per outpatient department ^e (as of 31 December)	13
9,5	10,7	11,1	12,6	•	Medical consultations provided in outpatient health care ^e per capita	14
2,0	1,9	1,8	1,8	•	Beneficiaries of social assistance at domicile in total population in %	15
18,8	23,4	24,4	24,3	•	Share of children up to the age of 3 years attending nurseries and children's club in %	16
224	276	313	309	•	Places in nurseries and children's clubs per 1,000 children up to the age of 3 years	17
1,99	1,95	1,89	1,85	•	Population per dwelling in dwelling stocks (as of 31 December)	18
170,7	178,7	188,0	197,0	205,3	Entities of the national economy per 1,000 population (as of 31 December)	19
115,7	121,2	128,1	134,8	140,4	Natural persons conducting economic activity per 1,000 population (as of 31 December)	20
24,9	26,9	29,0	30,8	33,2	Commercial companies per 1,000 population (as of 31 December)	21
1,5	6,5	4,9	4,5	5,0	Net turnover profitability indicator in non-financial ^f in %	22
8080	9949	11084	16816	•	Investment outlays in enterprises (current prices) ^g per capita in PLN	23
13,5	15,1	14,7	12,8 ^a	13,2	Dwellings completed per 1,000 population	24
4844	5375	5982	5841	•	Own revenue of the city budget per capita in PLN	25
1283	1166	1253	1442	•	Capital expenditure of the city budget per capita in PLN	26

obliczenia salda migracji wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. d Łącznie z dziećmi resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji. f Dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

migration was calculated using data on internal migration for 2015 and international migration for 2014. d Including children in units performing health Administration. f Data concern economic entities employing more than 49 persons. g Data concern economic entities employing more than 9 persons;

Rozdział 10. Wybrane dane o miastach na prawach powiatu

Chapter 10. Selected data on cities with powiat status

Wyszczególnienie	Gdańsk	Gdynia	Słupsk	Sopot	Specification
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w 2023 r. w tonach/rok:					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in 2023 in tonnes/year:
gazowych	3382350	651578	92614	115	gaseous pollutants
pyłowych	89	43	45	-	particulate pollutants
Odpady wytworzone ^a w 2023 r. w tys. t	344,0	263,6	128,5	-	Waste generated ^a in 2023 in thousand tonnes
Zmieszane odpady komunalne zebrane na 1 mieszkańca w 2023 r. w kg	229,5	207,6	243,9	316,6	Mixed municipal waste collected per capita in 2023 in kg
Ludność w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia)	488651	240084	84767	31444	Population in 2024 (as of 31 December)
Ubytek naturalny na 1000 ludności w 2024 r.	-2,2	-4,8	-6,0	-9,1	Natural decrease per 1,000 population in 2024
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2024 r.	3,8	-0,9	-2,4	-3,2	Internal and international net migration for permanent residence per 1,000 population in 2024
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia)	67,1	73,6	79,1	83,9	Non-working age population per 100 persons of working age in 2024 (as of 31 December)
Dzieci w wieku 3-6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat w roku szkolnym 2023/24	1054	1019	1159	1002	Children aged 3-6 years in pre-primary establishments per 1,000 children aged 3-6 years in the 2023/24 school year
Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia) w %	2,5	2,3	3,9	2,1	Registered unemployment rate in 2024 (as of 31 December) in %
Długotrwale bezrobotni w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia) w %	46,3	33,3	28,2	36,1	Long-term unemployed persons in the total number of registered unemployed persons in 2024 (as of 31 December) in %
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia)	9	16	22	15	Registered unemployed persons per job offer in 2024 (as of 31 December)
Liczba osób na 1 przychodnię w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia)	1490	1498	1745	602	Population per outpatient department in 2023 (as of 31 December)
Porady lekarskie udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej na 1 mieszkańca w 2023 r.	12,6	10,2	11,5	11,5	Medical consultations provided in outpatient health care per capita in 2023
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w 2023 r. w %	1,8	2,0	3,0	3,9	Beneficiaries of social assistance at domicile in total population in 2023 in %
Udział dzieci w wieku do lat 3 objętych opieką w żłobkach i klubach dziecięcych w 2023 r. w %	24,3	20,5	22,8	36,8	Share of children up to the age of 3 years attending nurseries and children's club in 2023 in %
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia)	309	234	272	382	Places in nurseries and children's clubs per 1,000 children up to the age of 3 years in 2023 (as of 31 December)
Liczba osób na 1 mieszkanie w zasobach mieszkaniowych w 2023 r. (stan w dniu 31 grudnia)	1,85	1,98	2,03	1,62	Population per dwelling in dwelling stocks in 2023 (as of 31 December)
Podmioty gospodarki narodowej na 1000 ludności w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia)	205,3	202,0	157,2	299,7	Entities of the national economy per 1,000 population in 2024 (as of 31 December)
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia)	140,4	138,4	106,4	162,8	Natural persons conducting economic activity per 1,000 population in 2024 (as of 31 December)
Spółki handlowe na 1000 ludności w 2024 r. (stan w dniu 31 grudnia)	33,2	35,7	12,5	60,6	Commercial companies per 1,000 population in 2024 (as of 31 December)
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) ^b na 1 mieszkańca w 2023 r. w zł	16816	10348	5093	6403	Investment outlays in enterprises (current prices) ^b per capita in 2023 in PLN
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w 2024 r.	13,2	7,6	7,1	6,7	Dwellings completed per 1,000 population in 2024
Dochody własne budżetu miasta na 1 mieszkańca w 2023 r. w zł	5841	5155	4014	9548	Own revenue of the city budget per capita in 2023 in PLN
Wydatki majątkowe budżetu miasta na 1 mieszkańca w 2023 r. w zł	1442	1303	2040	3173	Capital expenditure of the city budget per capita in 2023 in PLN

a W ciągu roku. Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

a During the year. Excluding municipal waste. b Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

Aneks

Annex

Wybrane dane dla Obszarów Strategicznej Interwencji w województwie pomorskim

Selected data for Areas of Strategic Intervention in Pomorskie Voivodship

Ochrona środowiska

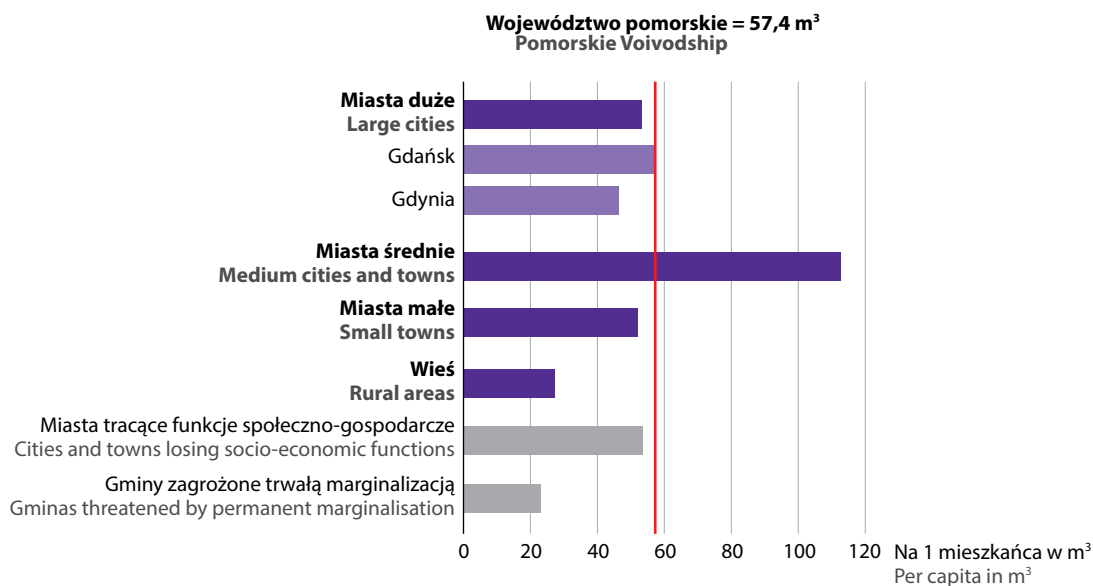
Environmental protection

Zużycie wody i gospodarka ściekowa

Water consumption and wastewater management

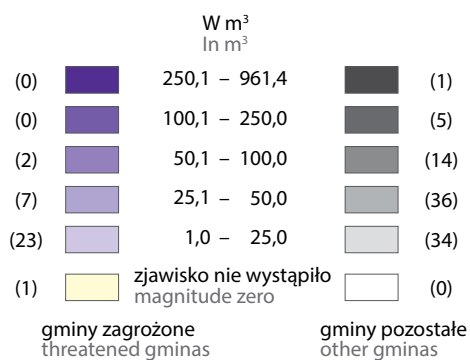
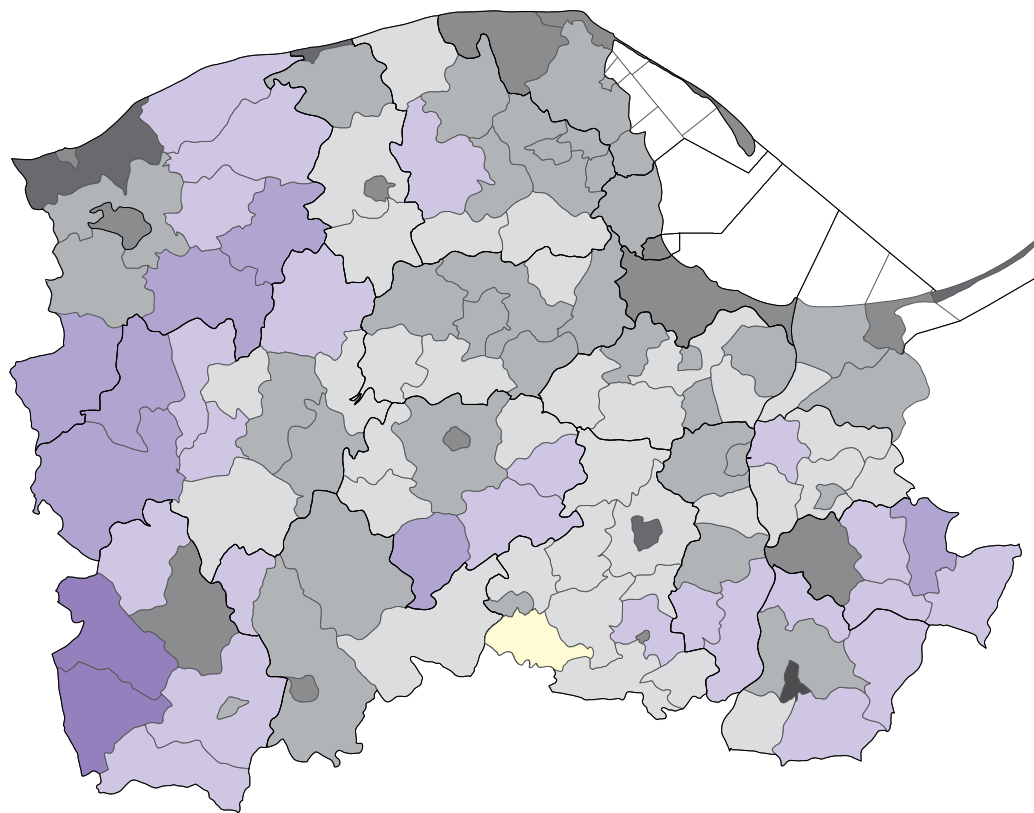
Wykres 81. Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi (w ciągu roku) w 2023 r.

Chart 81. Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground (during the year) in 2023

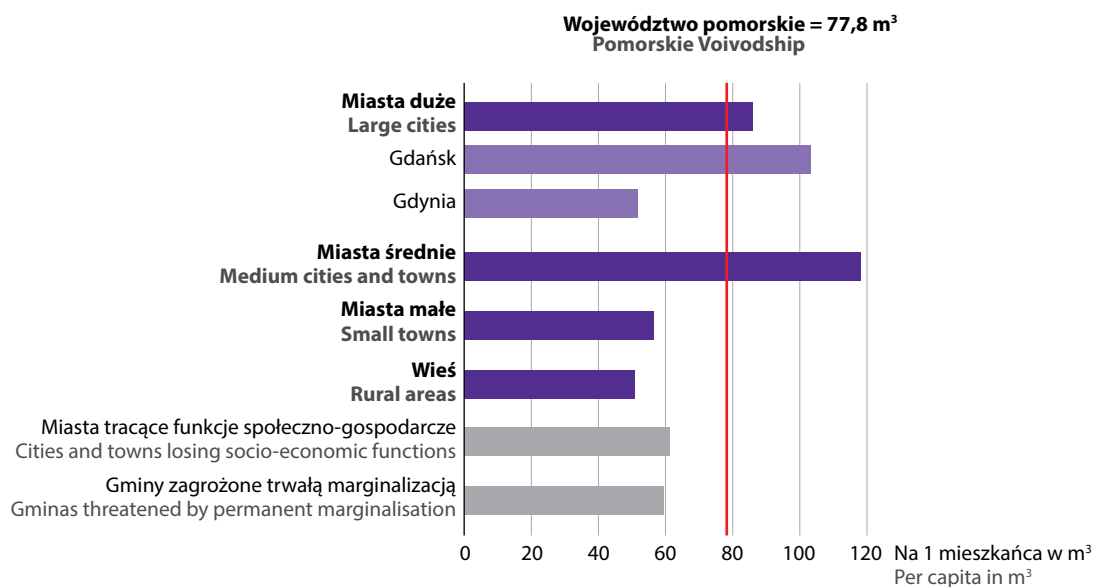
Mapa 60. Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w 2023 r.

Map 60. Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground (during the year) per capita in 2023

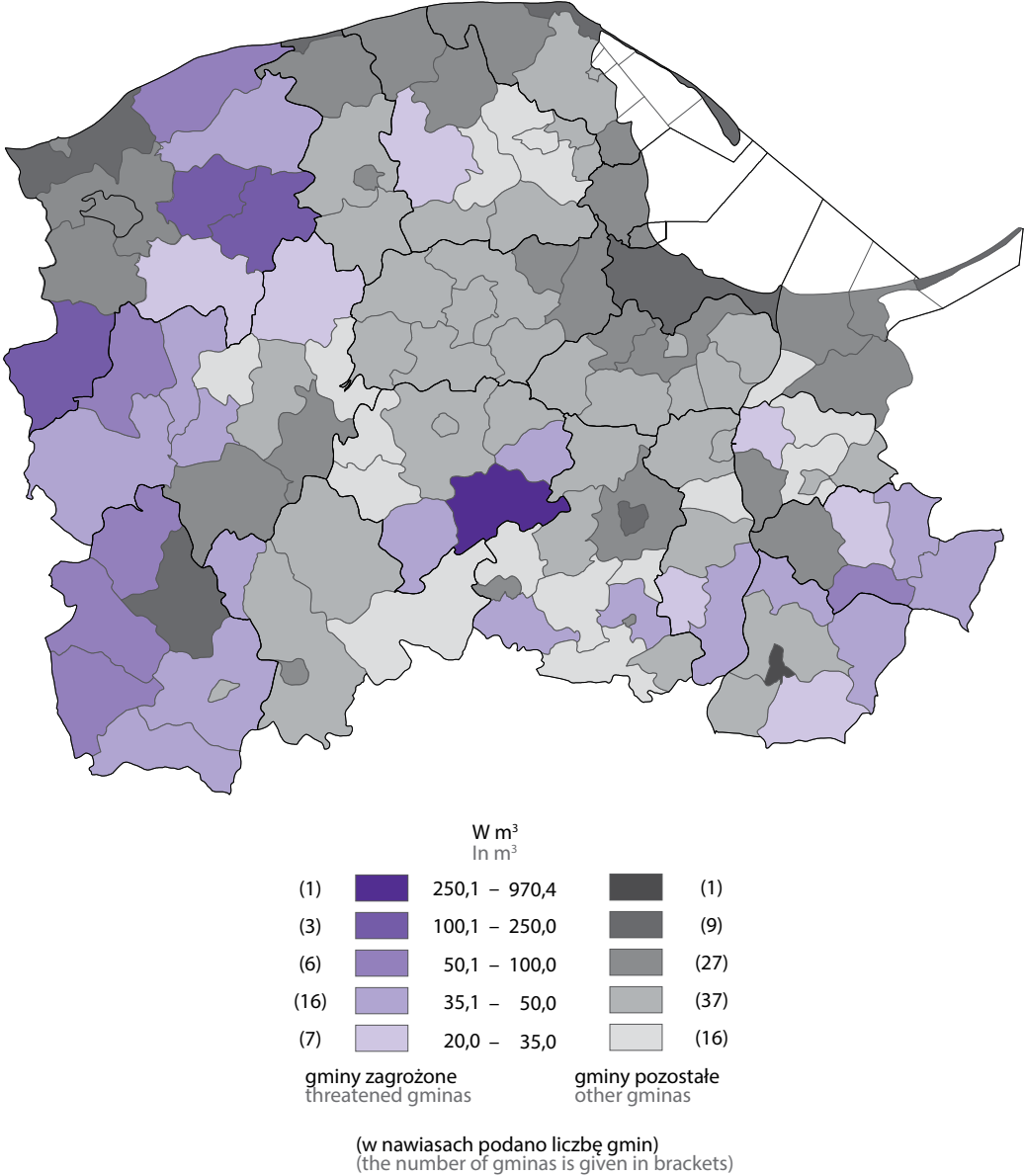

(w nawiasach podano liczbę gmin)
(the number of gminas is given in brackets)

Wykres 82. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2023 r.
Chart 82. Water consumption for the needs of the national economy and population in 2023

Mapa 61. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 mieszkańca w 2023 r.
Map 61. Water consumption for the needs of the national economy and population per capita in 2023

Ochrona przyrody

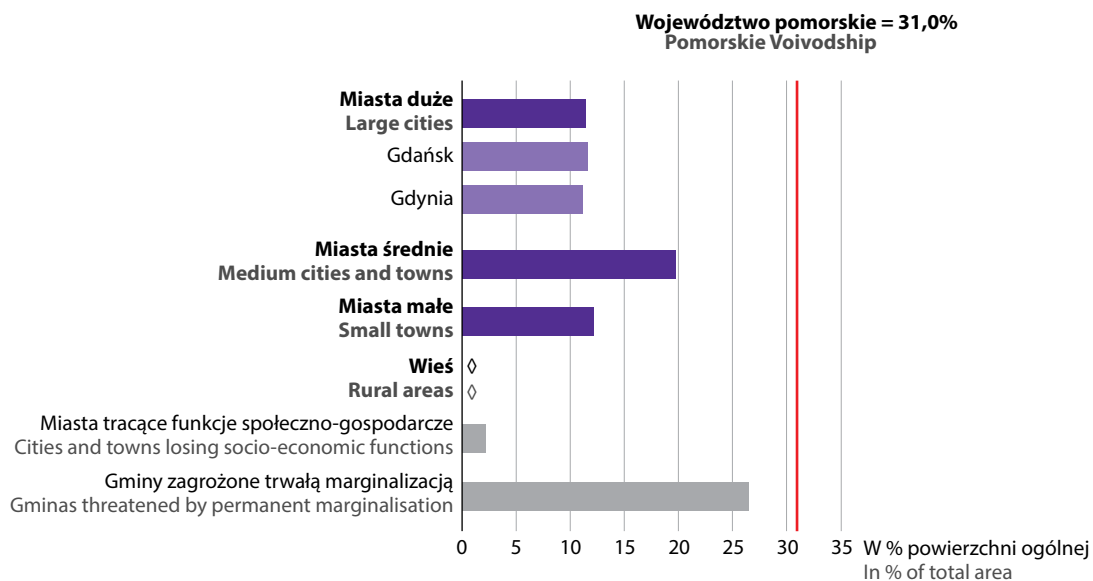
Nature protection

Wykres 83. Powierzchnia obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych ^a w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 83. Area of special nature value under legal protection ^a in 2023

As of 31 December

^a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

^a Data do not include information concerning the areas of the Natura 2000 network, they only cover the part located within other legally protected areas.

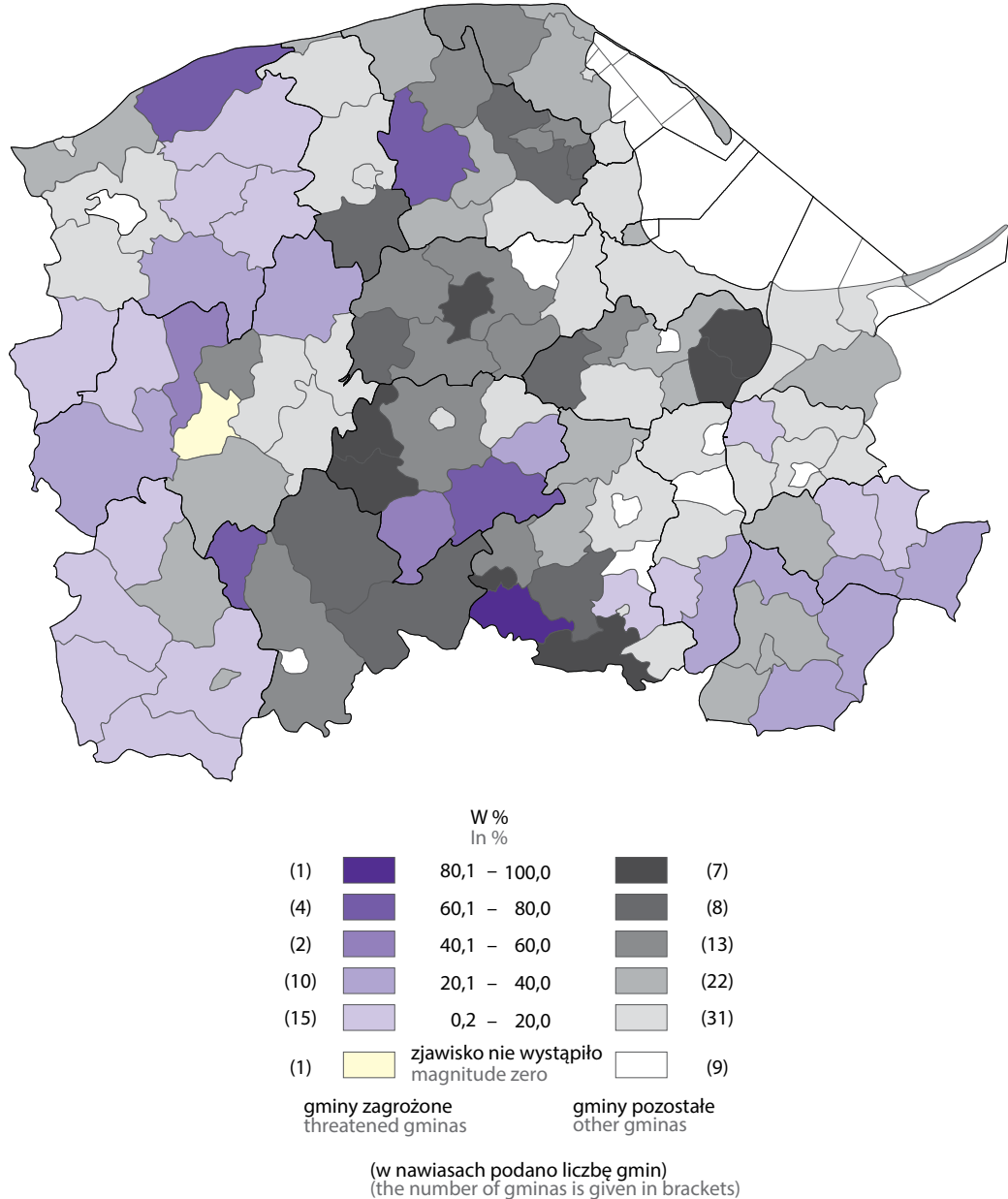
◊ Brak danych.

◊ Lack of data.

Mapa 62. Powierzchnia obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych ^a w % powierzchni ogólnej w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 62. Area of special nature value under legal protection ^a in % of total area in 2023
As of 31 December

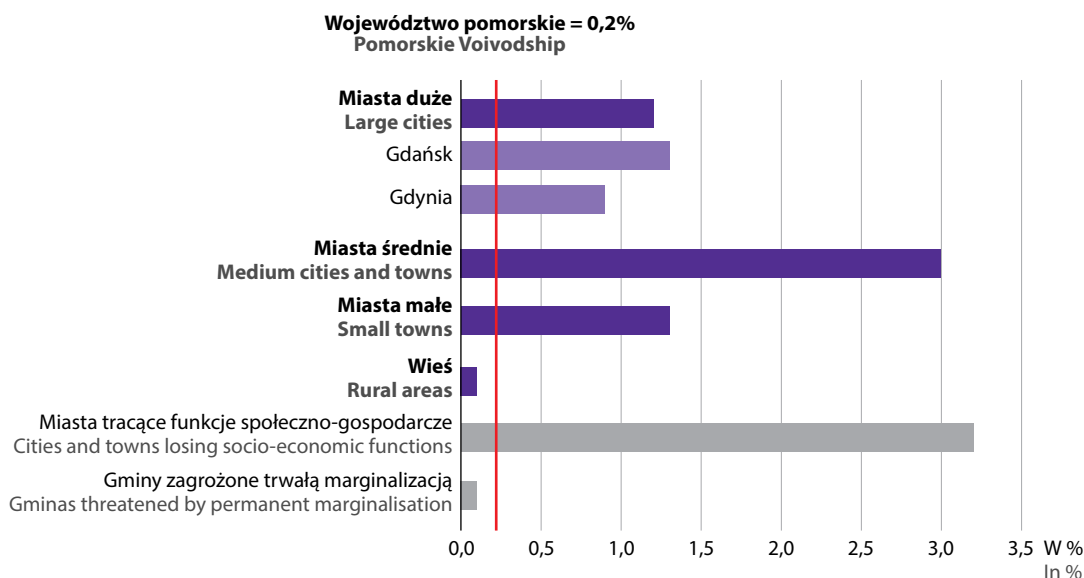

^a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

^a Data do not include information concerning the areas of the Natura 2000 network, they only cover the part located within other legally protected areas.

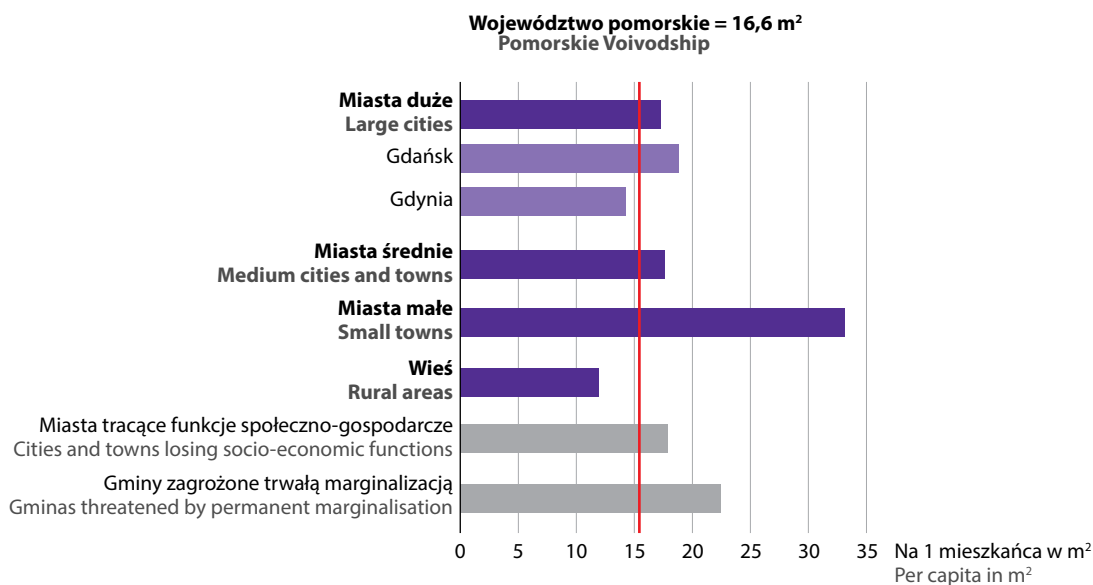
Wykres 84. Powierzchnia parków, zieleni i terenów zieleni osiedlowej w % powierzchni ogólnej w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 84. Area of parks, public green spaces, and housing estate green spaces in % of total area in 2023
As of 31 December

Wykres 85. Powierzchnia parków, zieleni i terenów zieleni osiedlowej w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia

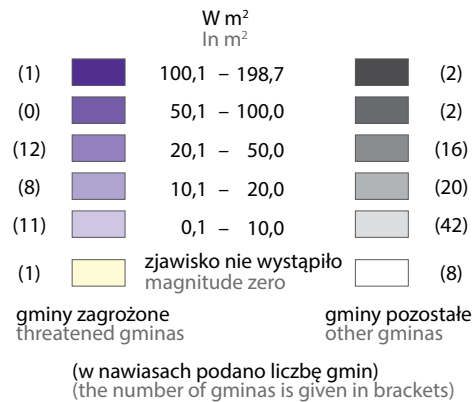
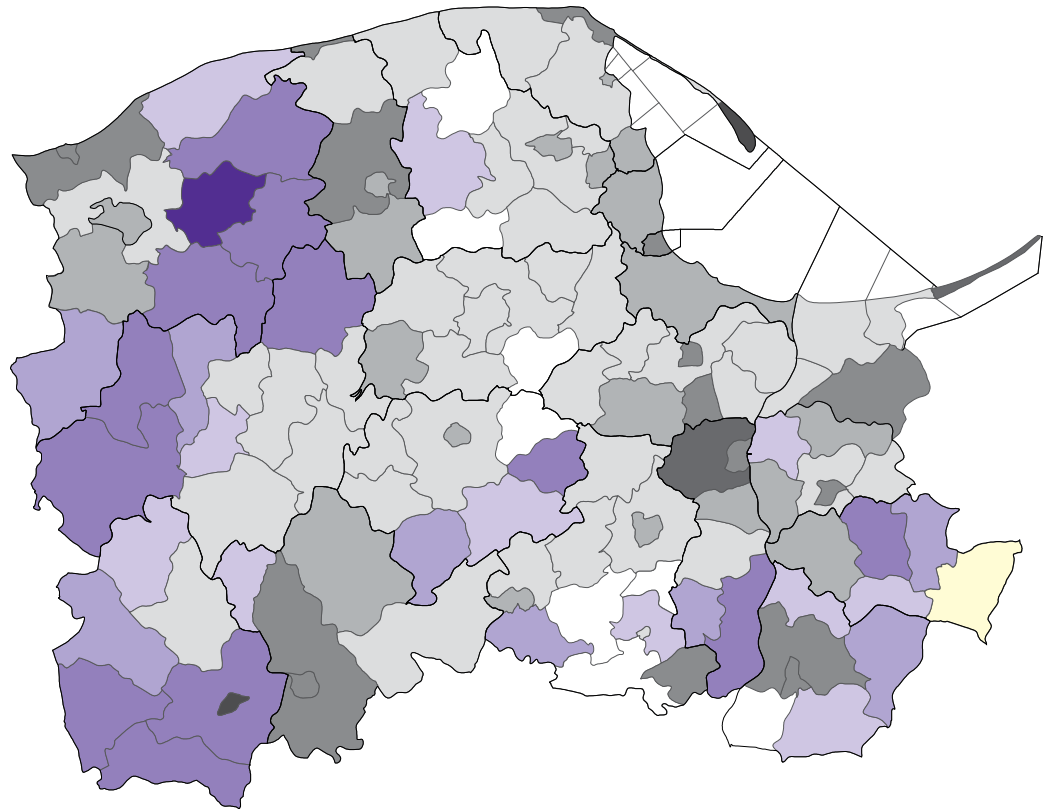
Chart 85. Area of parks, public green spaces, and housing estate green spaces in 2023
As of 31 December

Mapa 63. Powierzchnia parków, zieleni i terenów zieleni osiedlowej na 1 mieszkańca w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 63. Area of parks, public green spaces, and housing estate green spaces per capita in 2023
As of 31 December

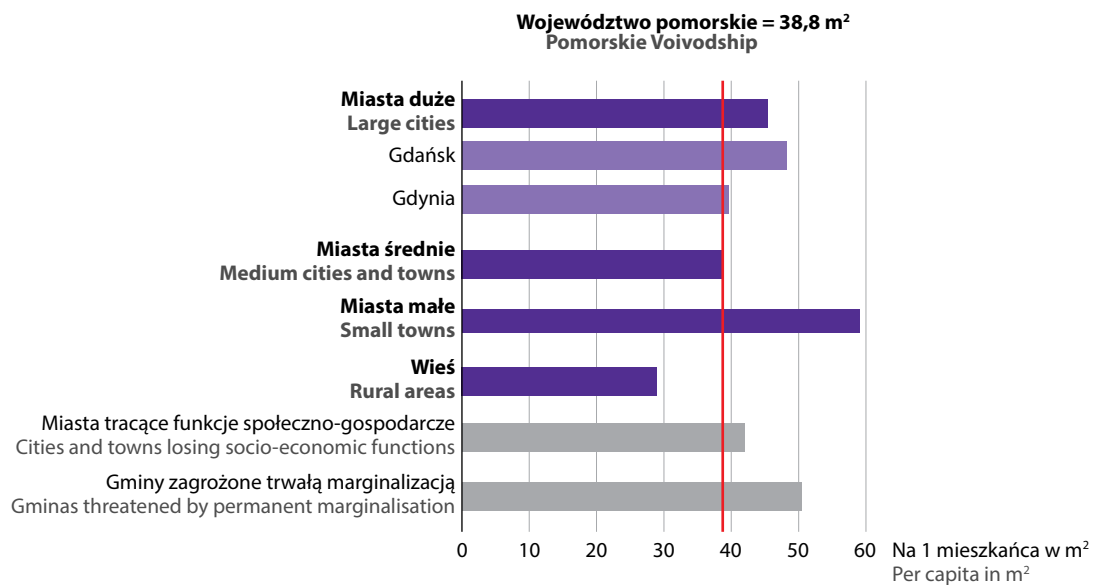

Wykres 86. Powierzchnia terenów zieleni w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 86. Area of green spaces in 2023

As of 31 December

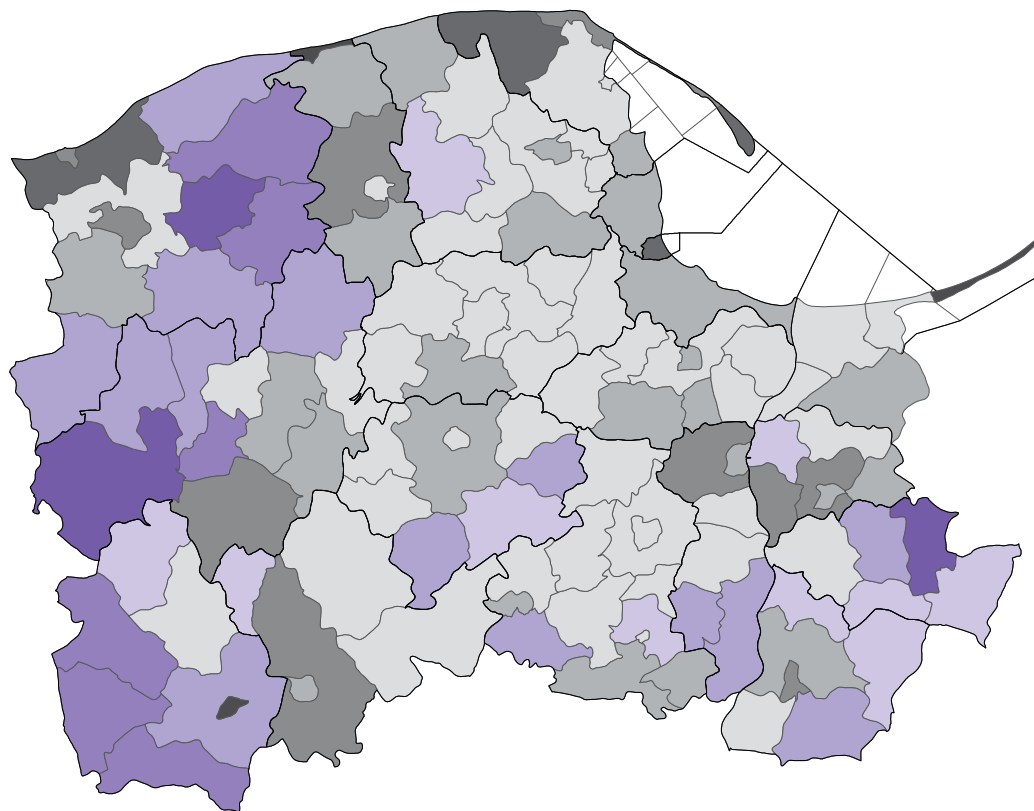

Mapa 64. Powierzchnia terenów zieleni na 1 mieszkańca w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 64. Area of green spaces per capita in 2023

As of 31 December

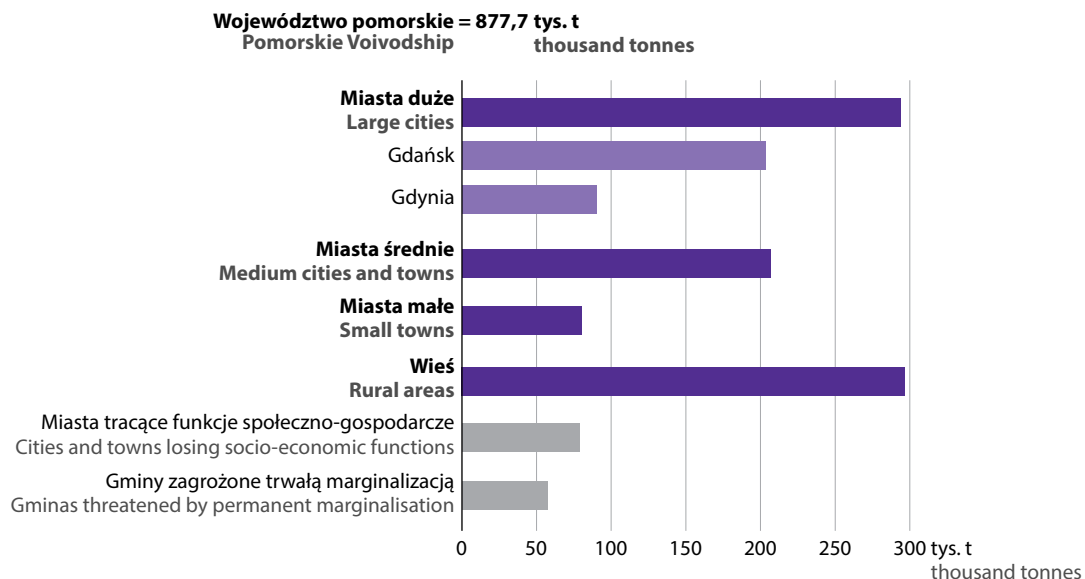
W m ² In m ²			
(0)		250,1 – 392,0	(3)
(3)		100,1 – 200,0	(4)
(6)		50,1 – 100,0	(11)
(14)		25,1 – 50,0	(25)
(10)		2,1 – 25,0	(47)
gminy zagrożone threatened gminas		gminy pozostałe other gminas	

(w nawiasach podano liczbę gmin)
(the number of gminas is given in brackets)

Gospodarka odpadami komunalnymi Municipal waste management

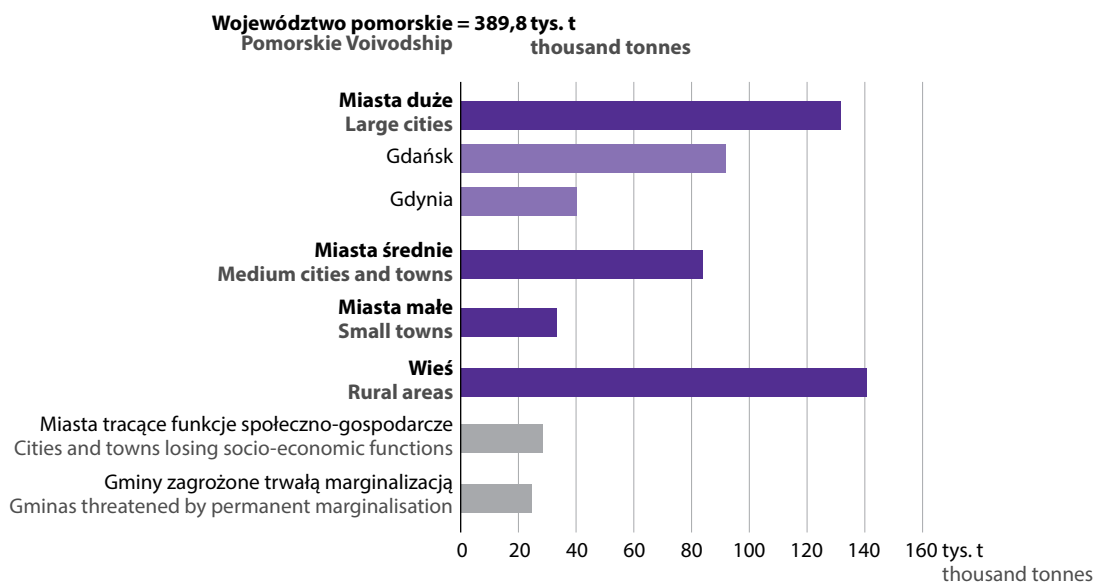
Wykres 87. Odpady komunalne wytworzone (w ciągu roku) w 2023 r.

Chart 87. Municipal waste generated (during the year) in 2023

Wykres 88. Odpady komunalne zebrane selektywnie (w ciągu roku) w 2023 r.

Chart 88. Municipal waste collected separately (during the year) in 2023

Procesy demograficzne
Demographic processes

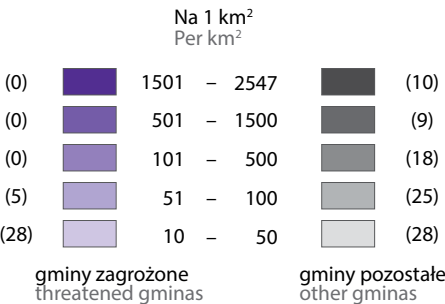
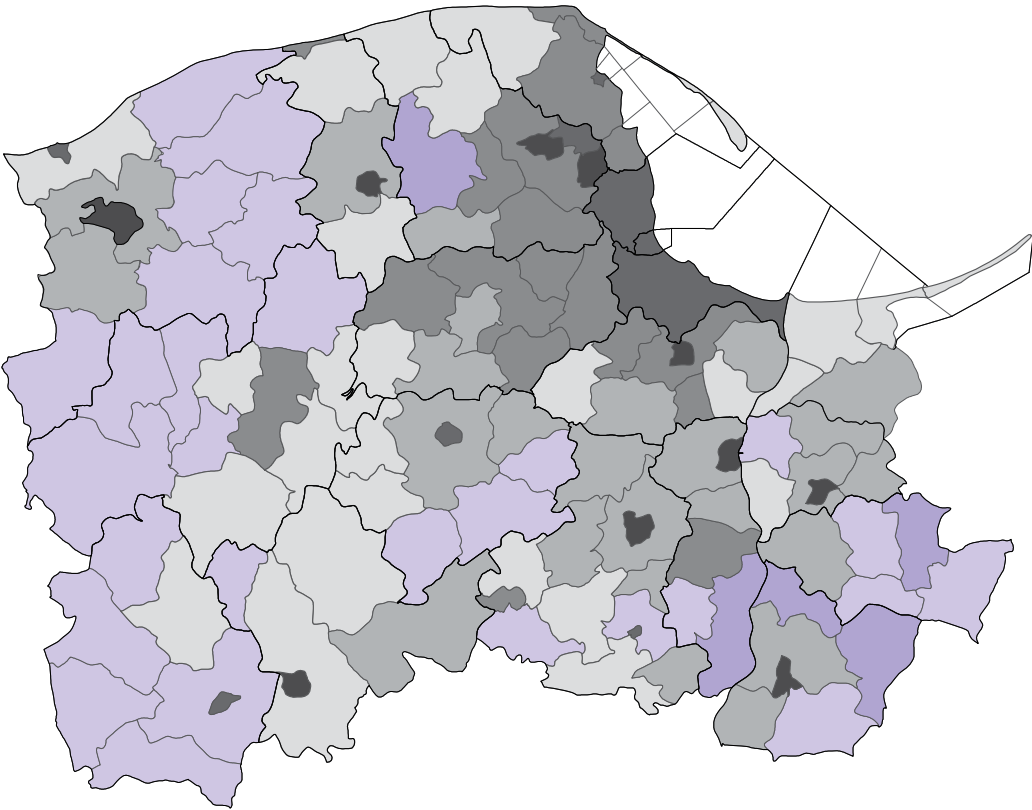
Procesy urbanizacyjne
Urbanisation processes

Mapa 65. Gęstość zaludnienia w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 65. Population density in 2023

As of 31 December

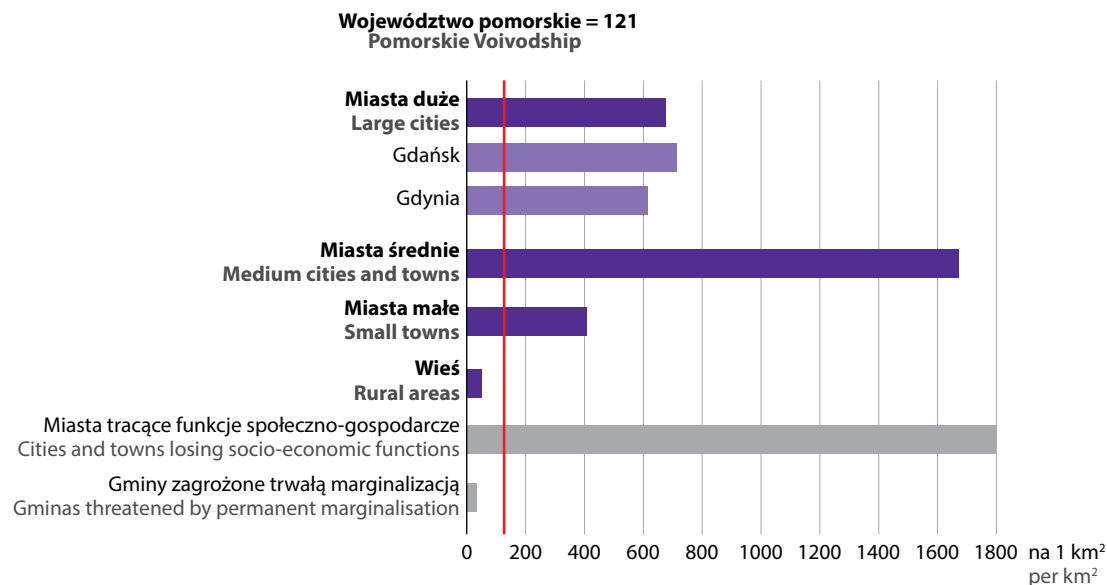
(w nawiasach podano liczbę gmin)
(the number of gminas is given in brackets)

Wykres 89. Gęstość zaludnienia w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 89. Population density in 2023

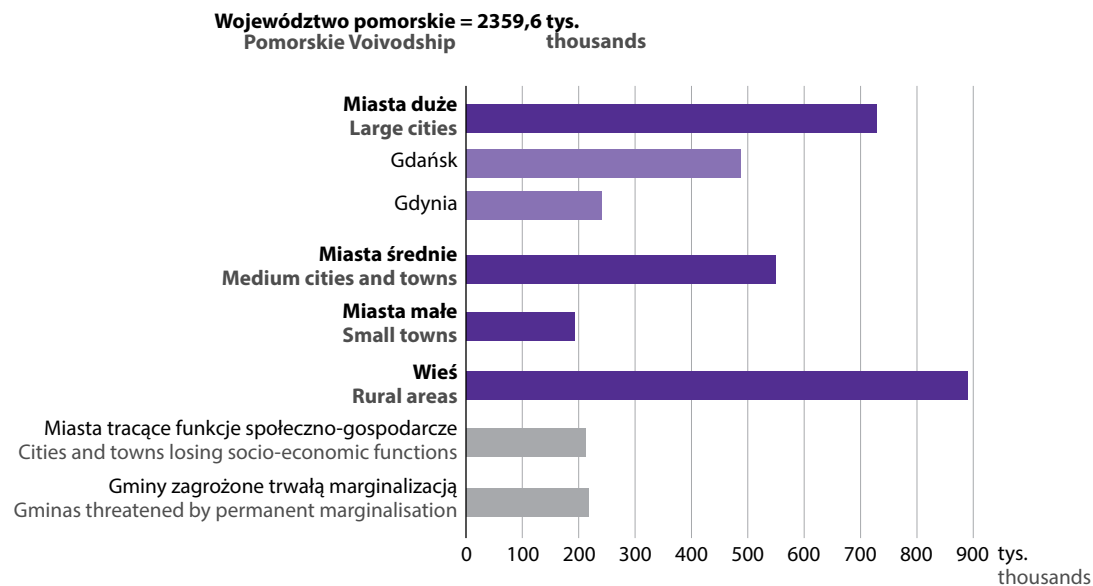
As of 31 December

Zmiany demograficzne**Demographic changes****Wykres 90. Ludność w 2023 r.**

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 90. Population in 2023

As of 31 December

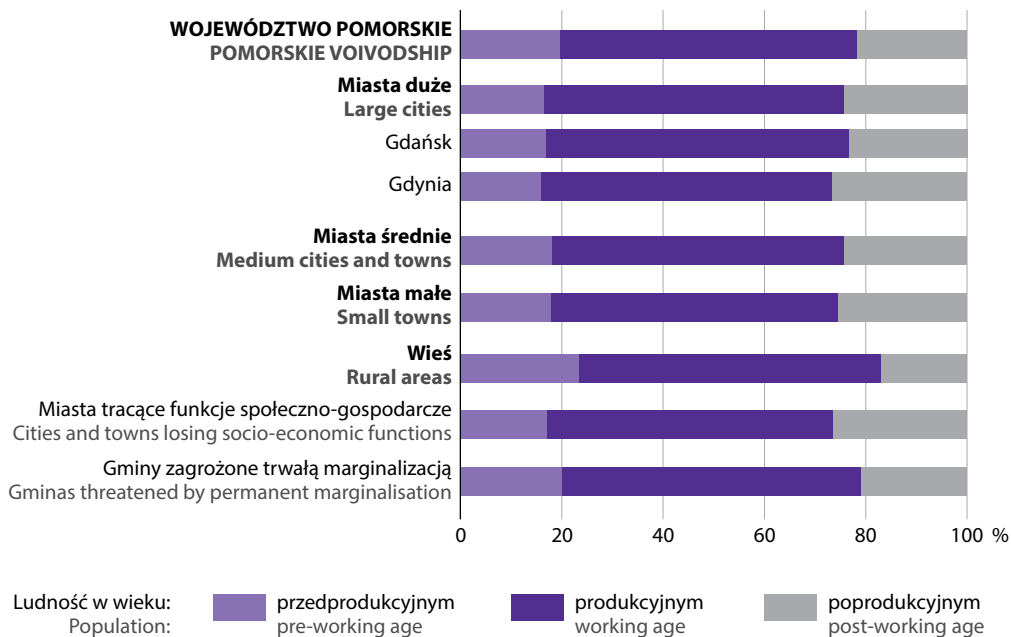

Wykres 91. Ludność według ekonomicznych grup wieku w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 91. Population by economic age groups in 2023

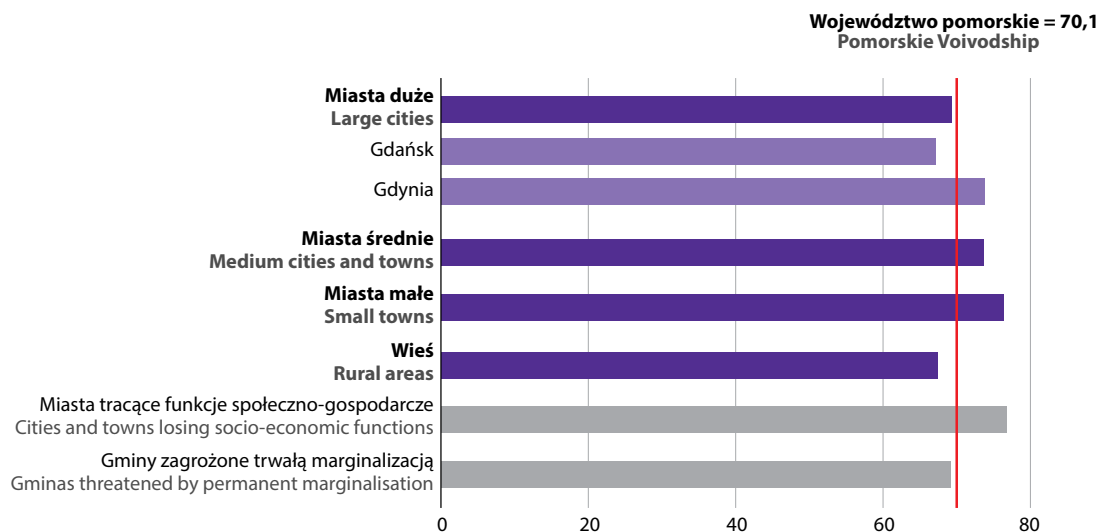
As of 31 December

Wykres 92. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 92. Non-working age population per 100 persons of working age in 2023

As of 31 December

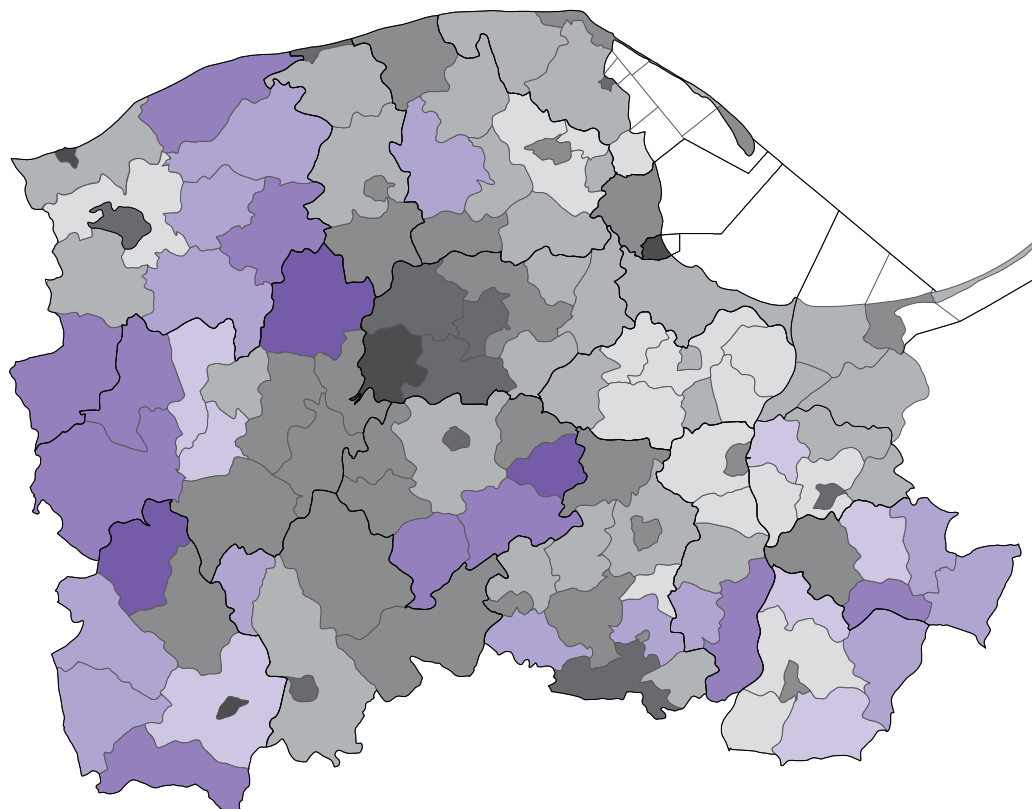

Mapa 66. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 66. Non-working age population per 100 persons of working age in 2023

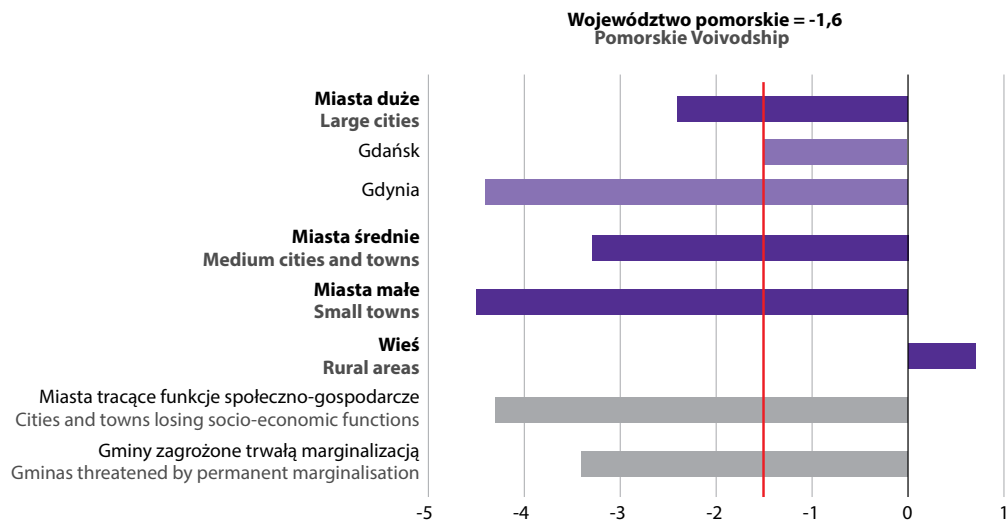
As of 31 December

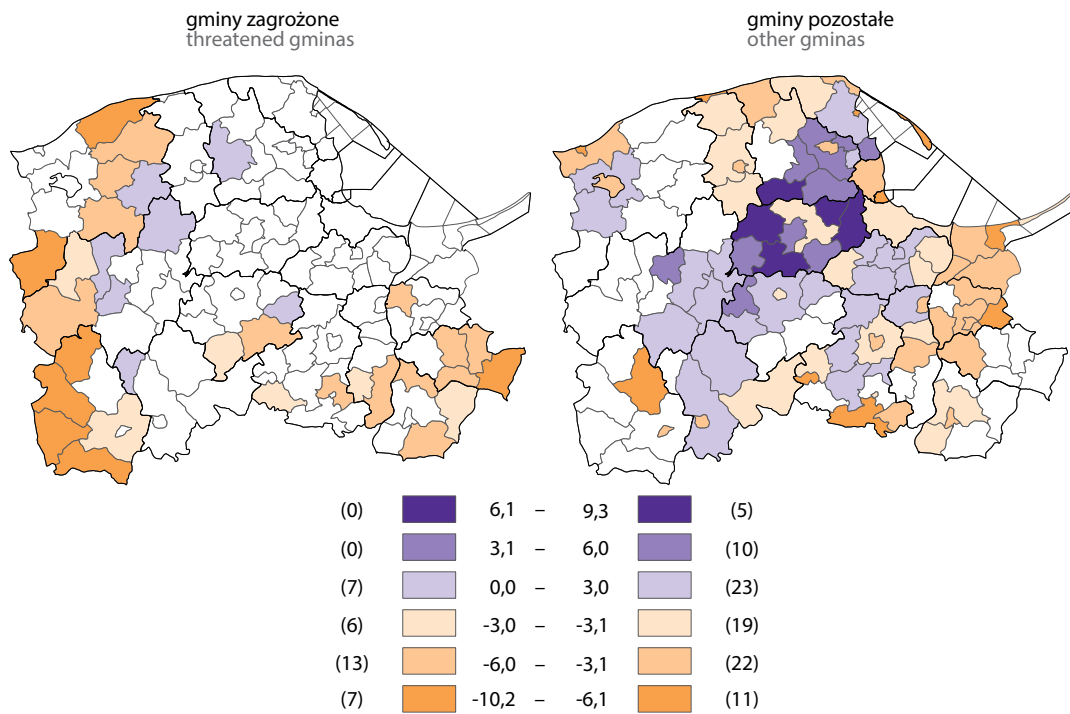
(0)		80,1 – 87,4		(4)
(3)		75,1 – 80,0		(10)
(10)		70,1 – 75,0		(28)
(13)		65,1 – 70,0		(32)
(7)		59,9 – 65,0		(16)

gminy zagrożone
threatened gminasgminy pozostałe
other gminas(w nawiasach podano liczbę gmin)
(the number of gminas is given in brackets)

Wykres 93. Przyrost/ubytok naturalny na 1000 ludności w 2023 r.
Chart 93. Natural increase/decrease per 1,000 population in 2023

Mapa 67. Przyrost/ubytok naturalny na 1000 ludności w 2023 r.
Map 67. Natural increase/decrease per 1,000 population in 2023

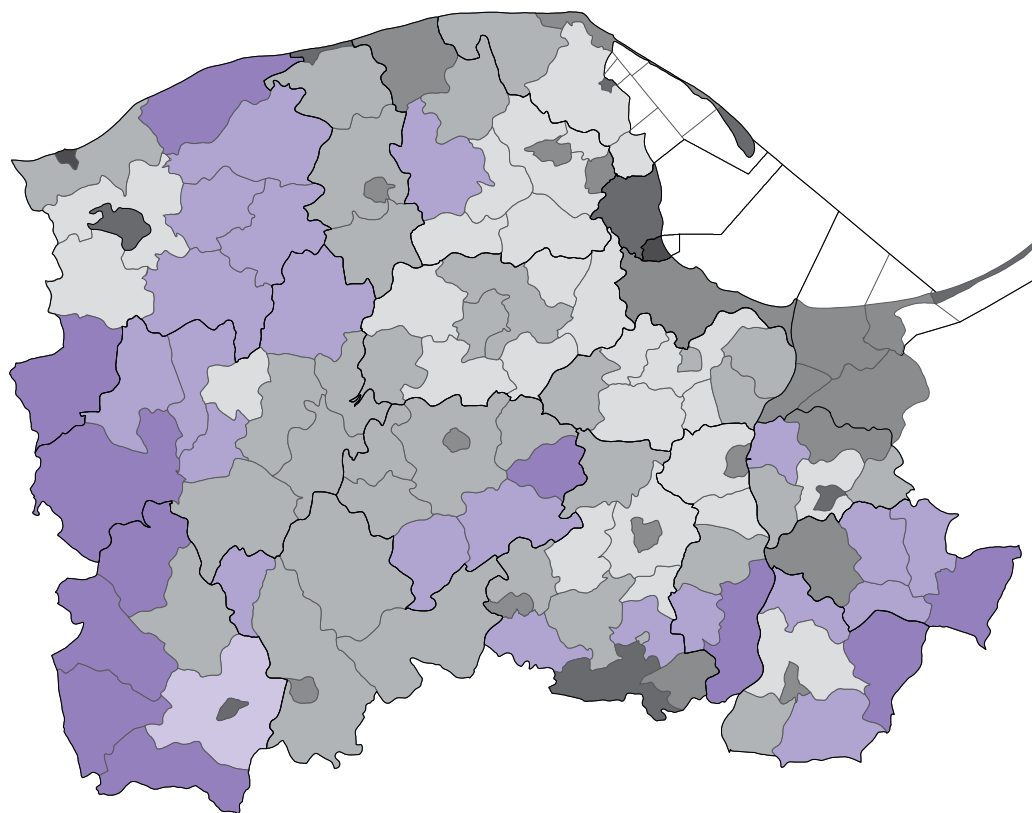
(w nawiasach podano liczbę gmin)
 (the number of gminas is given in brackets)

Mapa 68. Współczynnik starości demograficznej ^a w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 68. Old age rate ^a in 2023

As of 31 December

W % In %			
(0)		26,1 – 29,3	 (2)
(0)		22,1 – 26,0	 (9)
(11)		18,1 – 22,0	 (20)
(21)		14,1 – 18,0	 (33)
(1)		10,5 – 14,0	 (26)
gminy zagrożone threatened gminas		gminy pozostałe other gminas	

(w nawiasach podano liczbę gmin)
(the number of gminas is given in brackets)

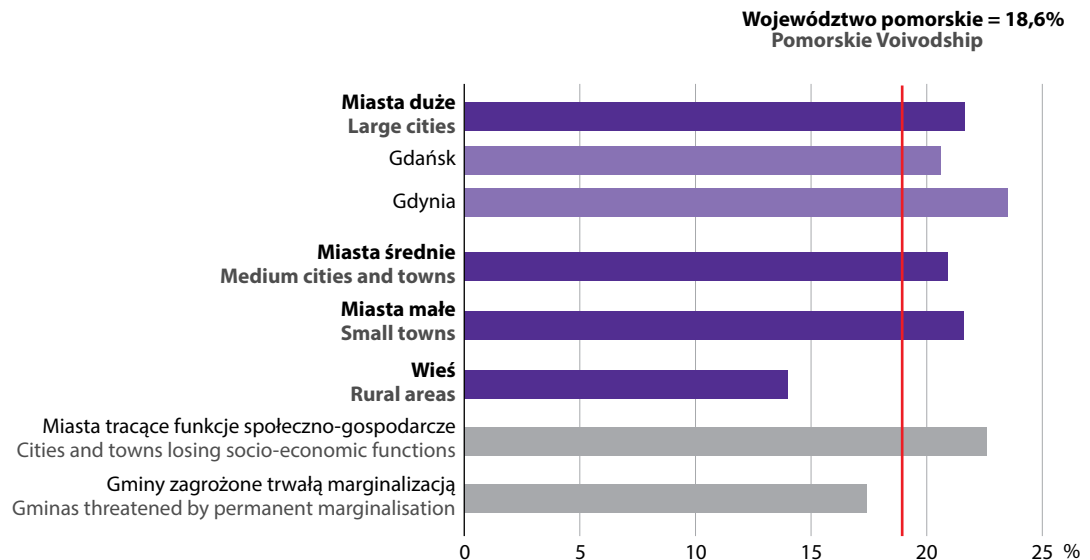
^a Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.
^a Share of people aged 65 years and more in total population.

Wykres 94. Współczynnik starości demograficznej^a w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 94. Old age rate^a in 2023

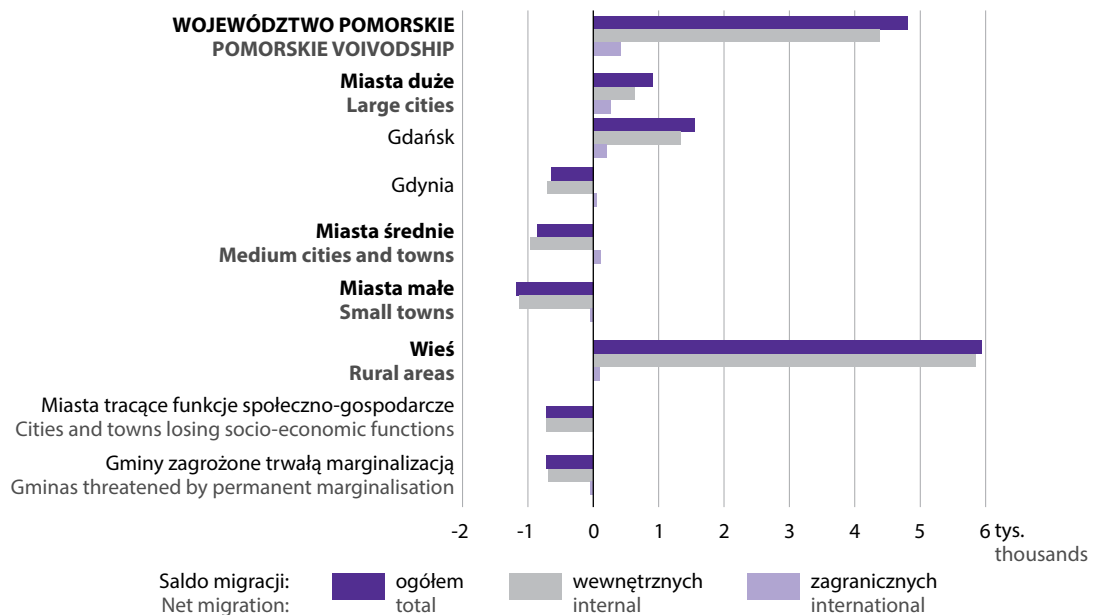
As of 31 December

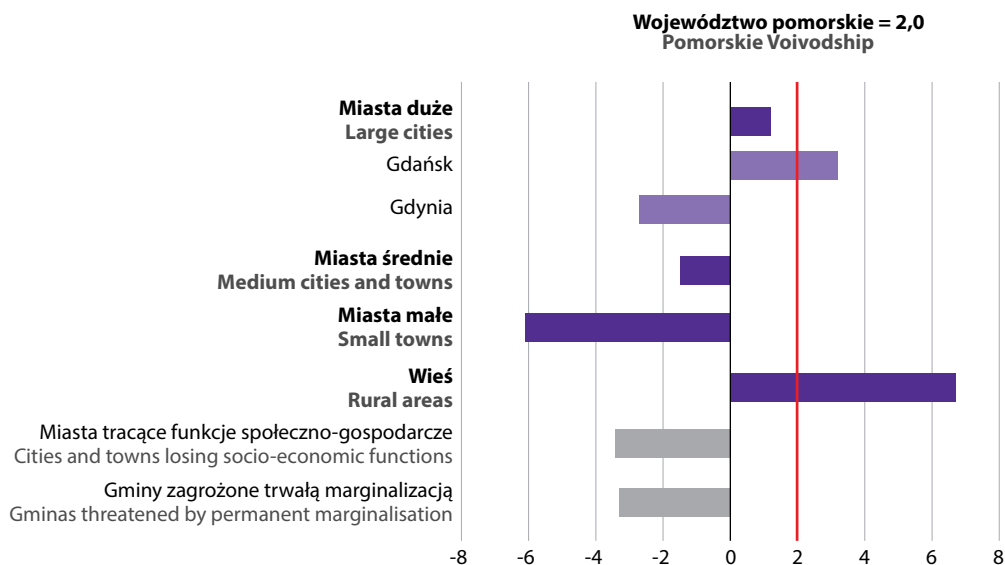
^a Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.
^a Share of people aged 65 years and more in total population.

Migracje**Migrations****Wykres 95. Migracje ludności na pobyt stały w 2023 r.**

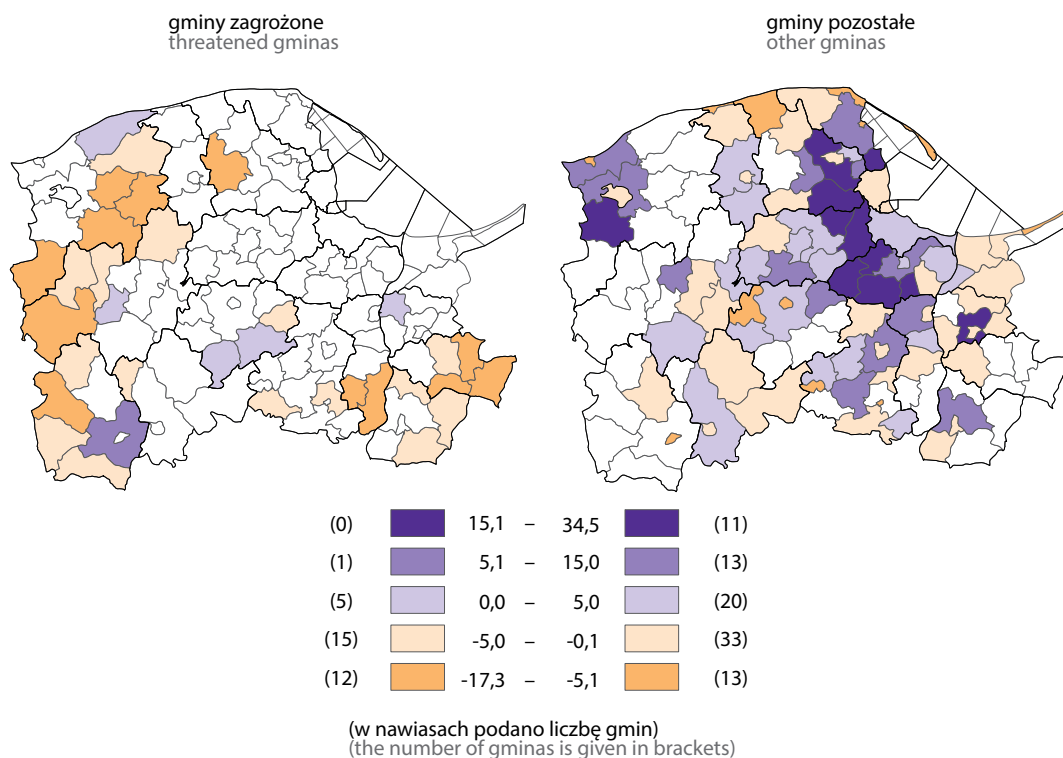
Chart 95. Migration of population for permanent residence in 2023

Wykres 96. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2023 r.
Chart 96. Internal and international net migration for permanent residence per 1,000 population in 2023

Mapa 69. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2023 r.
Map 69. Internal and international net migration for permanent residence per 1,000 population in 2023

Kapitał ludzki i społeczny

Human and social capital

Zasoby pracy

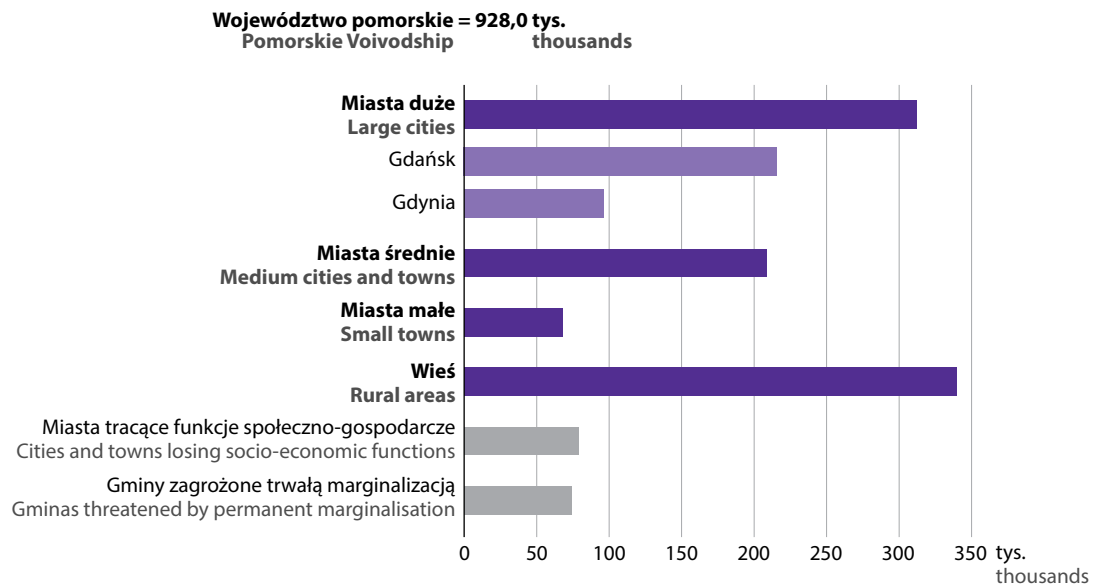
Labour resources

Wykres 97. Pracujący w gospodarce narodowej ^a w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 97. Employed persons in the national economy ^a in 2023

As of 31 December

^a Według miejsca zamieszkania, na podstawie administracyjnych źródeł danych.

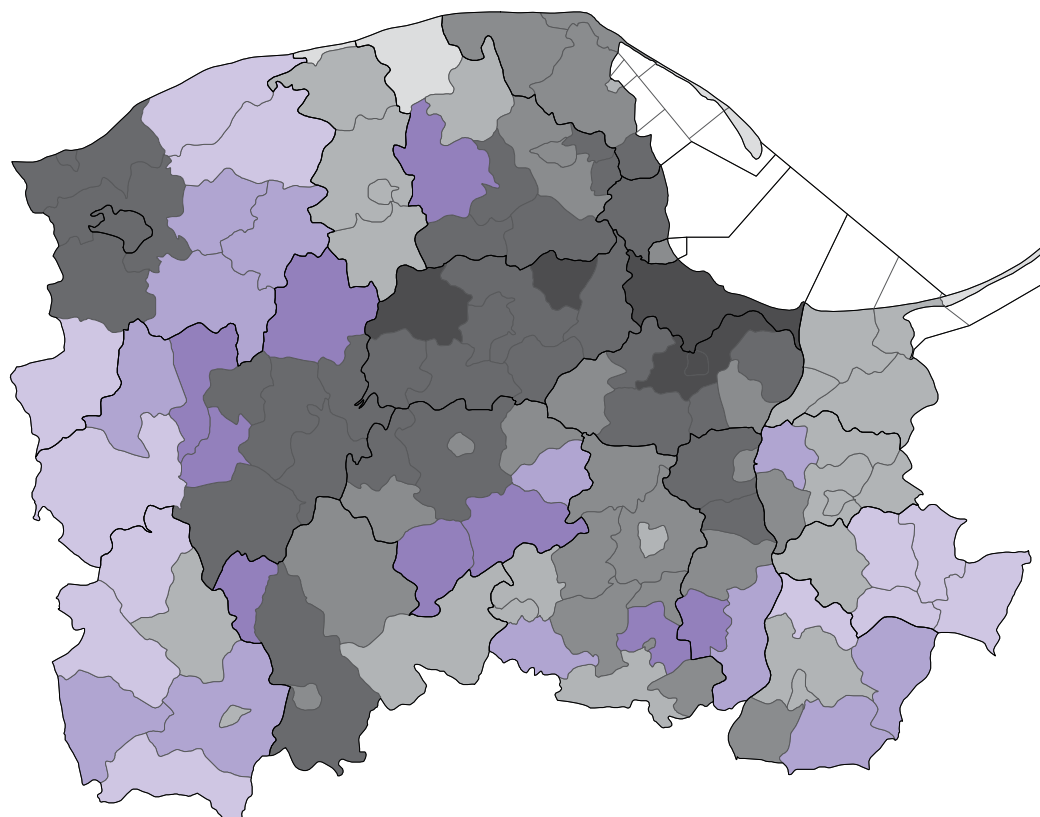
^a By place of residence, on the basis of administrative data sources.

Mapa 70. Pracujący w gospodarce narodowej ^a na 1000 ludności w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 70. Employed persons in the national economy ^a per 1,000 population in 2023

As of 31 December

(0)		421 – 447		(5)
(0)		391 – 420		(32)
(9)		361 – 390		(24)
(12)		331 – 360		(24)
(12)		285 – 330		(5)

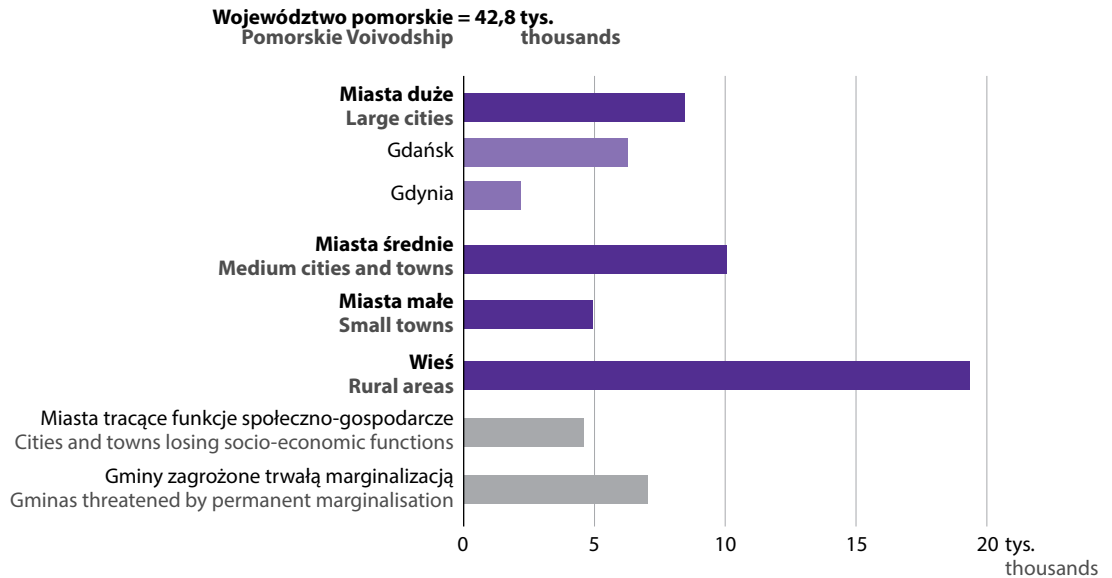
gminy zagrożone
threatened gminasgminy pozostałe
other gminas(w nawiasach podano liczbę gmin)
(the number of gminas is given in brackets)

^a Według miejsca zamieszkania, na podstawie administracyjnych źródeł danych.
^a By place of residence, on the basis of administrative data sources.

Wykres 98. Bezrobotni zarejestrowani w 2023 r.

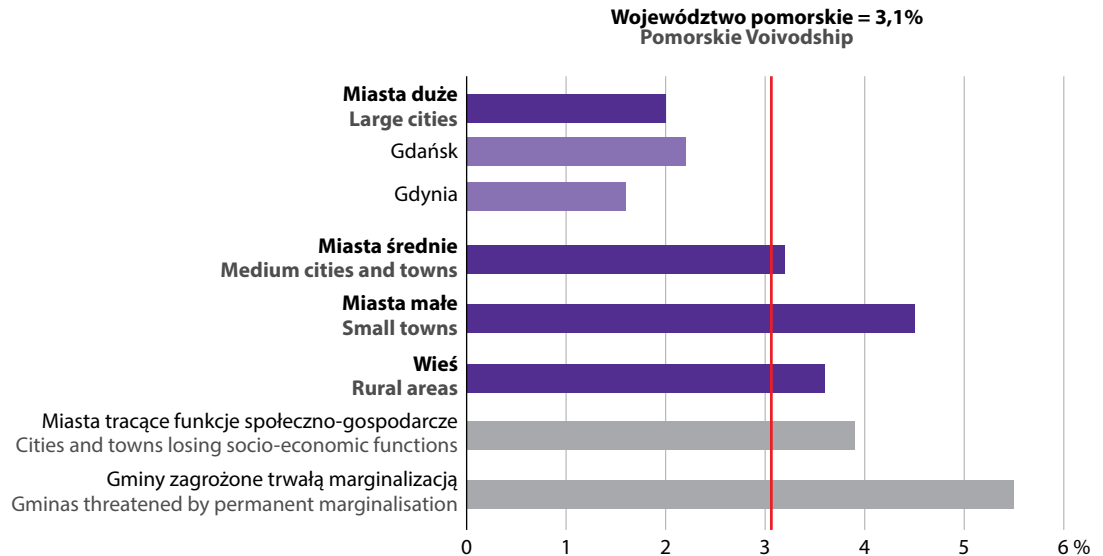
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 98. Registered unemployed persons in 2023
As of 31 December

Wykres 99. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 99. Percentage of registered unemployed persons in the total population in working age population in 2023
As of 31 December

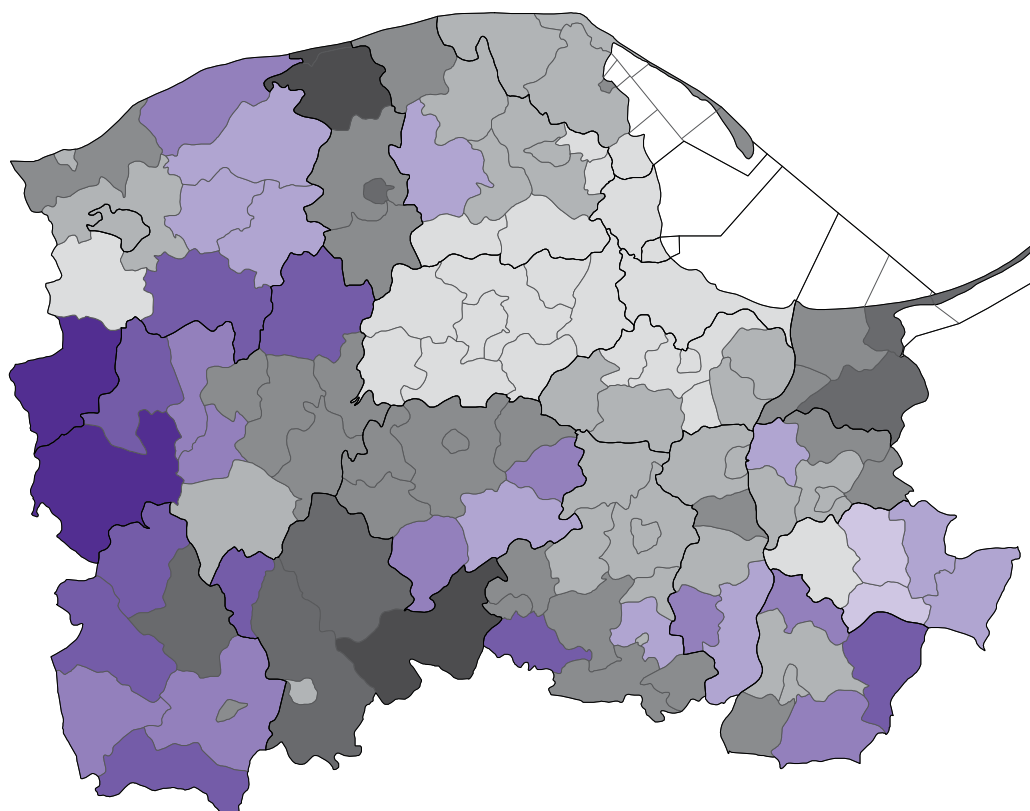

Mapa 71. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 71. Percentage of registered unemployed persons in the total population in working age population in 2023

As of 31 December

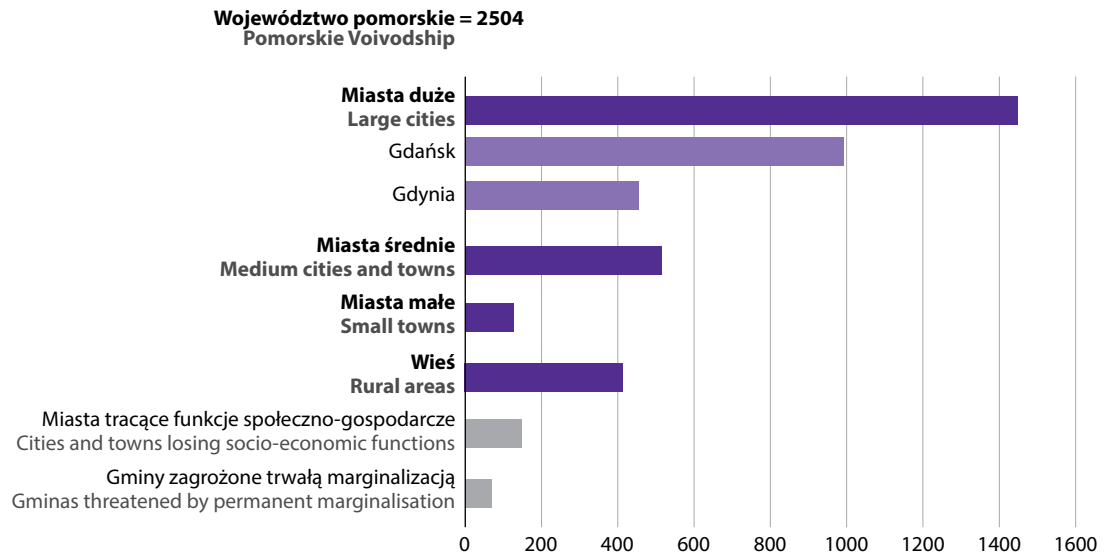

W %				In %			
(5)		7,1	–	9,9		(3)	
(6)		5,6	–	7,0		(7)	
(10)		4,1	–	5,5		(28)	
(10)		2,6	–	4,0		(30)	
(2)		1,1	–	2,5		(22)	
gminy zagrożone				gminy pozostałe			
threatened gminas				other gminas			
(w nawiasach podano liczbę gmin)							
(the number of gminas is given in brackets)							

Aktywność społeczna

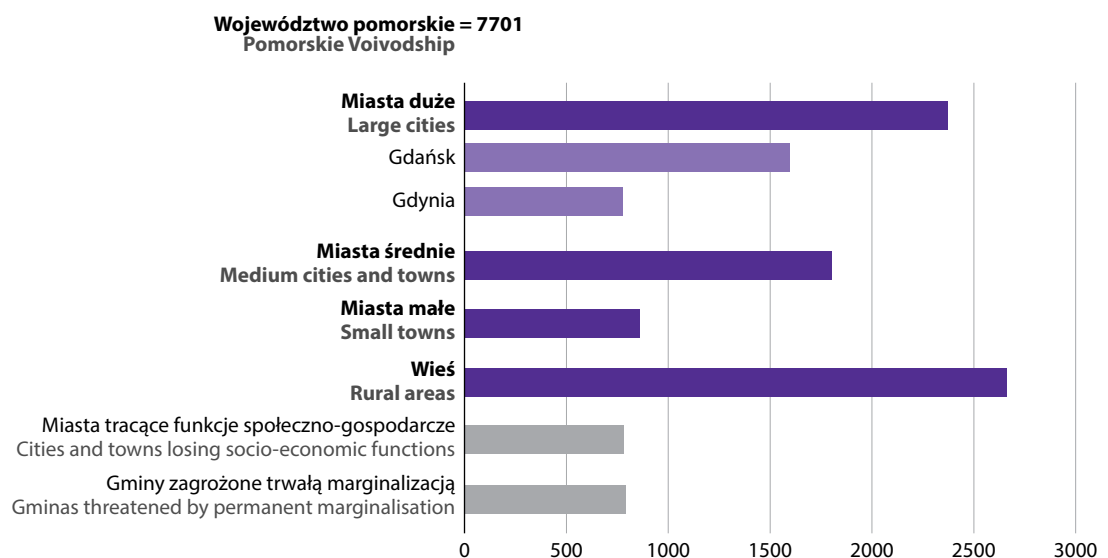
Social activity

Wykres 100. Fundacje^a w rejestrze REGON w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Chart 100. Foundations^a in the REGON register in 2023
As of 31 December

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

Wykres 101. Stowarzyszenia i organizacje społeczne^a w rejestrze REGON w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Chart 101. Associations and social organisations^a in the REGON register in 2023
As of 31 December

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

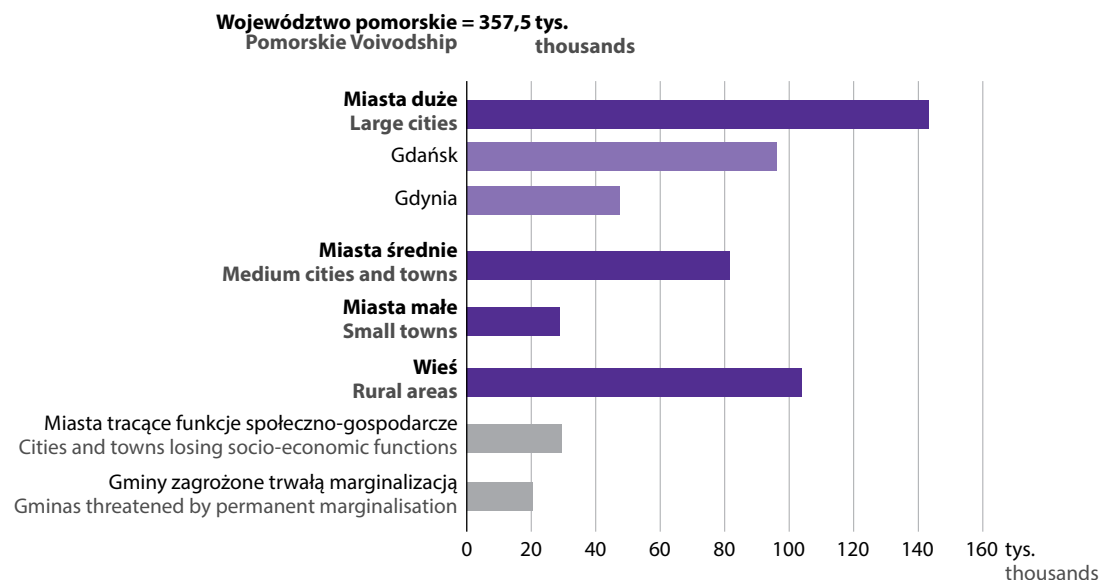
Przedsiębiorczość Entrepreneurship

Wykres 102. Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 102. Entities of the national economy^a in the REGON register in 2023

As of 31 December

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

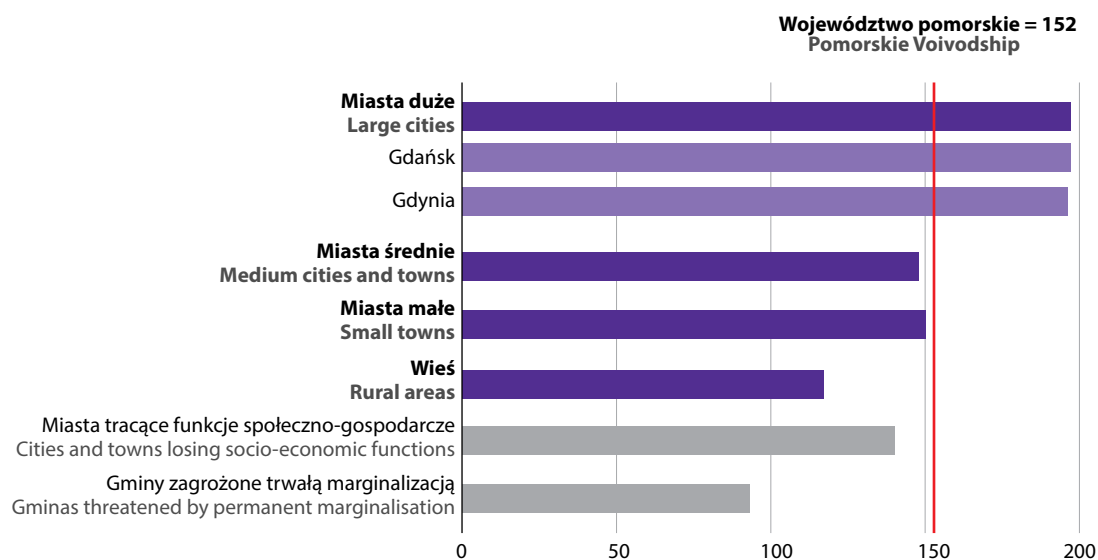
a Excluding persons tending private farms in agriculture.

Wykres 103. Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON na 1000 ludności w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 103. Entities of the national economy^a in the REGON register per 1,000 population in 2023

As of 31 December

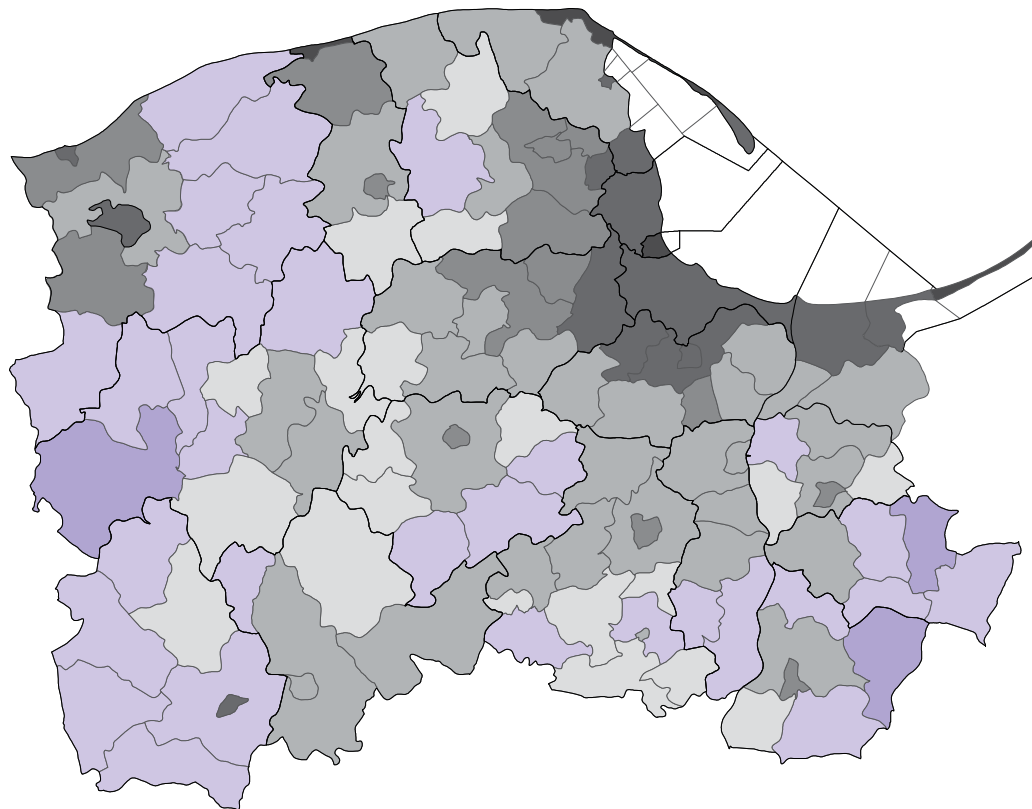
a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

Mapa 72. Podmioty gospodarki narodowej ^a w rejestrze REGON na 1000 ludności w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 72. Entities of the national economy ^a in the REGON register per 1,000 population in 2023
As of 31 December

(0)		251 – 434		(5)
(0)		151 – 250		(15)
(0)		126 – 150		(15)
(3)		101 – 125		(35)
(30)		72 – 100		(20)

gminy zagrożone
threatened gminasgminy pozostałe
other gminas

(w nawiasach podano liczbę gmin)
(the number of gminas is given in brackets)

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

Infrastruktura

Infrastructure

Infrastruktura techniczna

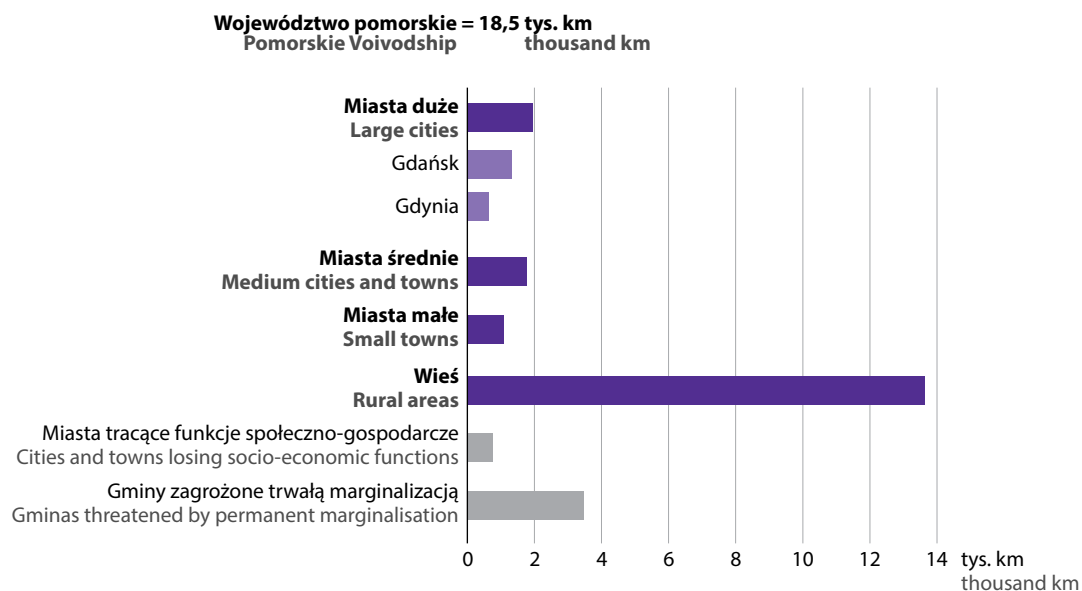
Technical infrastructure

Wykres 104. Długość sieci wodociągowej ^a w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 104. Length of the water supply network ^a in 2023

As of 31 December

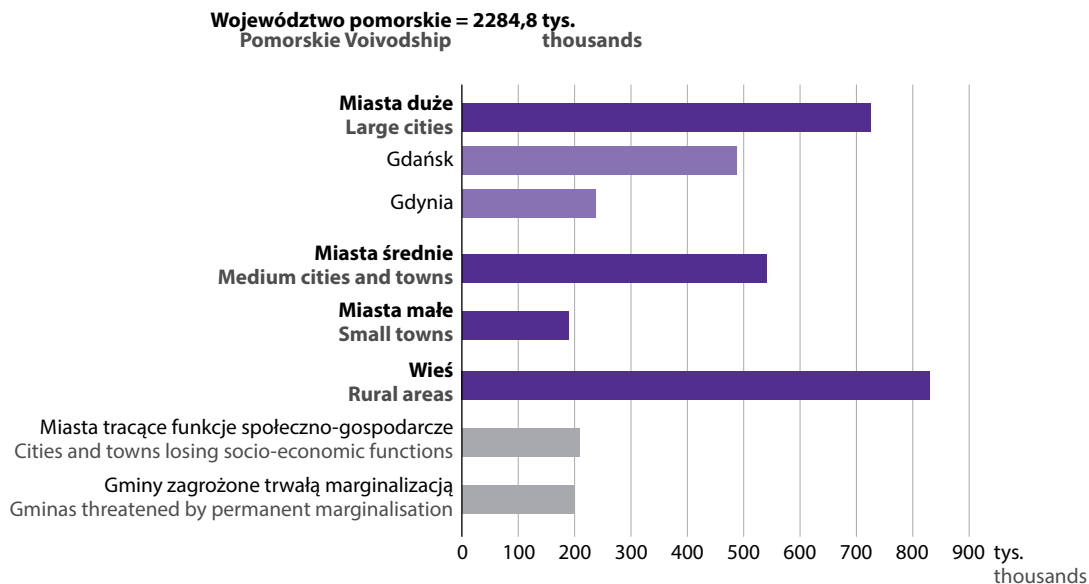
^a Rozdzielcza i przesyłowa.
^a Distribution and transmission.

Wykres 105. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 105. Population connected to the water supply network in 2023

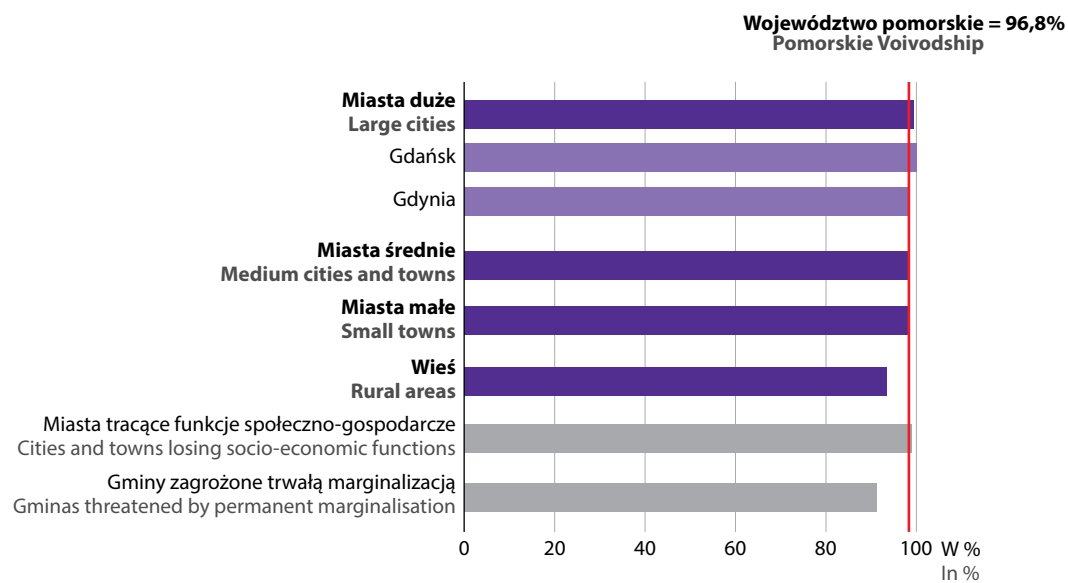
As of 31 December

Wykres 106. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w % ogółu ludności w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 106. Population connected to the water supply network in % of total population in 2023

As of 31 December

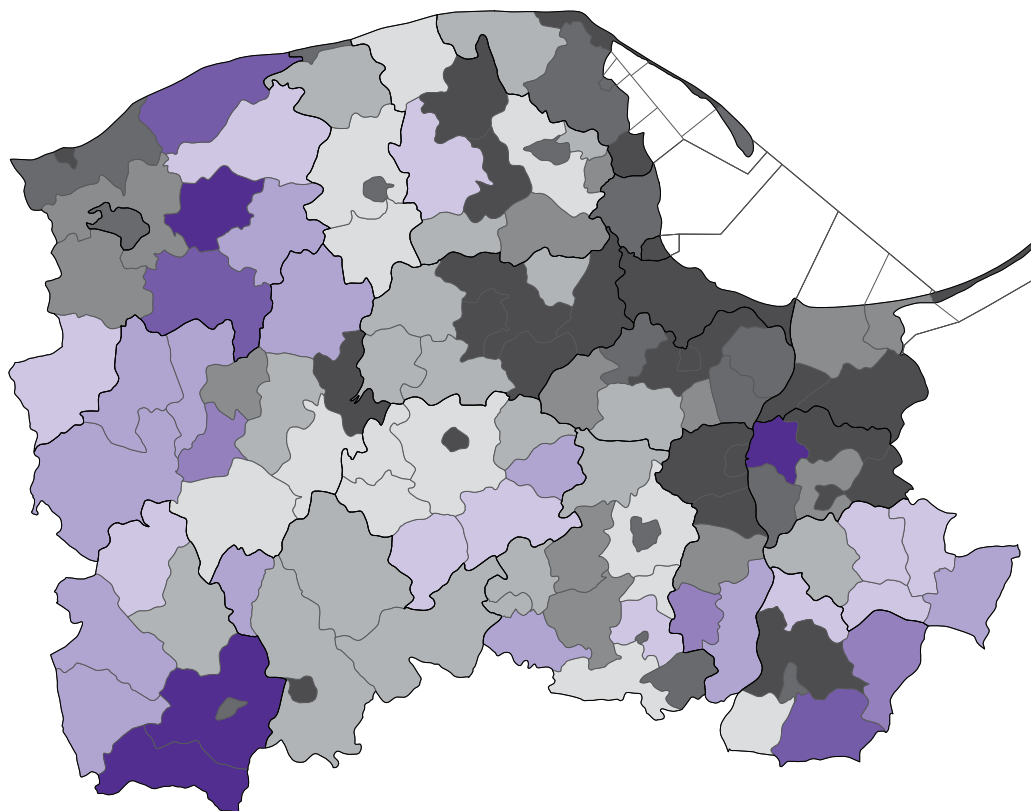

Mapa 73. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 73. Population connected to the water supply network in 2023

As of 31 December

W % ogółu ludności
In % of total population

(4)		99,1 – 100,0		(27)
(3)		97,1 – 99,0		(18)
(3)		95,1 – 97,0		(13)
(12)		90,1 – 95,0		(19)
(11)		55,0 – 90,0		(13)

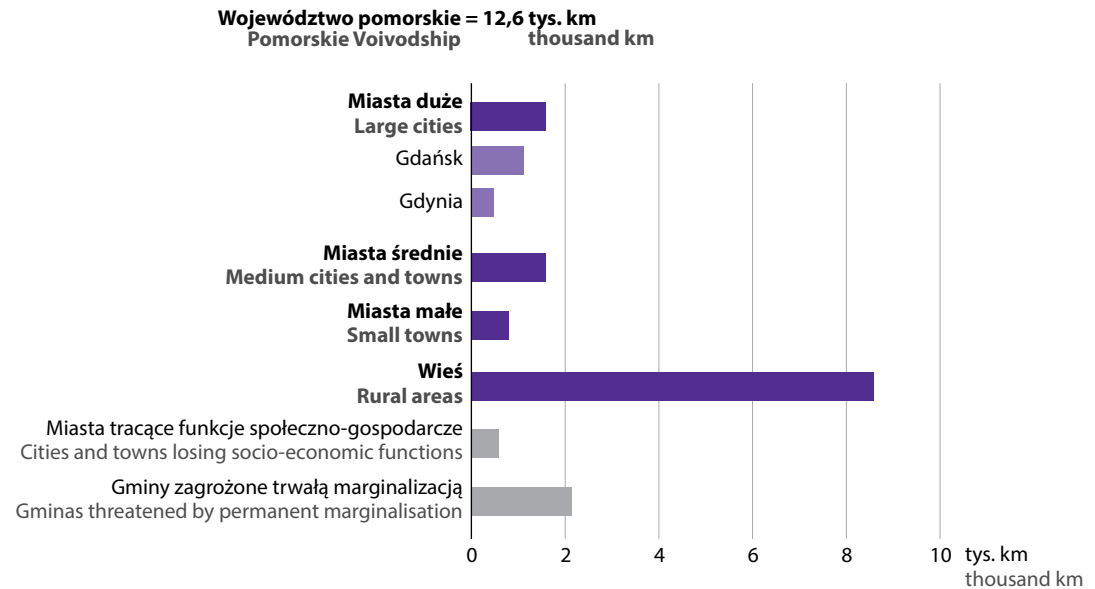
gminy zagrożone
threatened gminasgminy pozostałe
other gminas(w nawiasach podano liczbę gmin)
(the number of gminas is given in brackets)

Wykres 107. Długość sieci kanalizacyjnej ^a w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 107. Length of the sewage network ^a in 2023

As of 31 December

a Rozdzielcza łącznie z kolektorami.

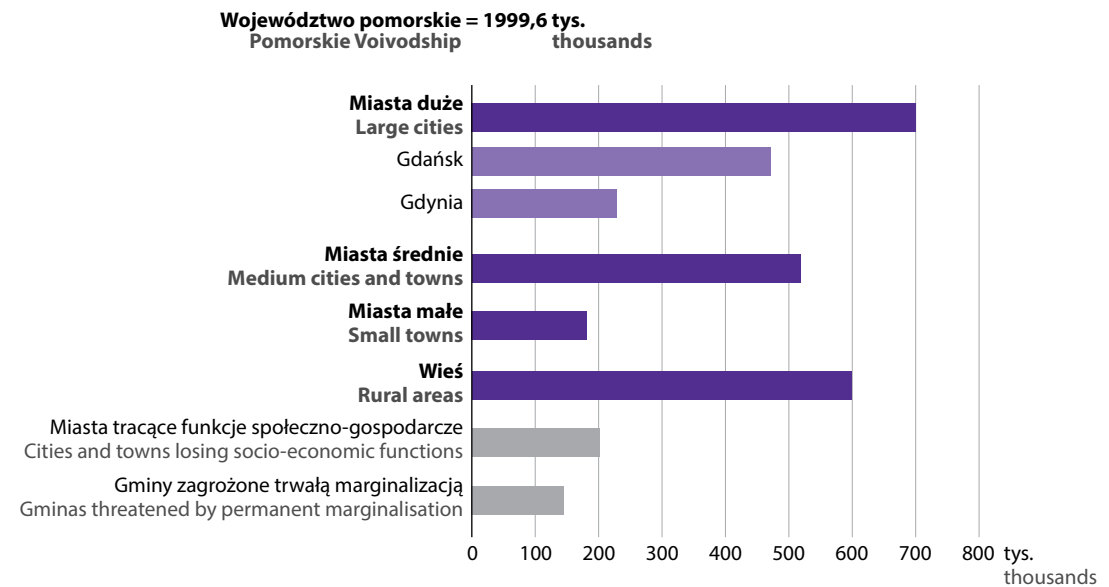
a a Distribution network including collectors.

Wykres 108. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 108. Population connected to the sewage network in 2023

As of 31 December

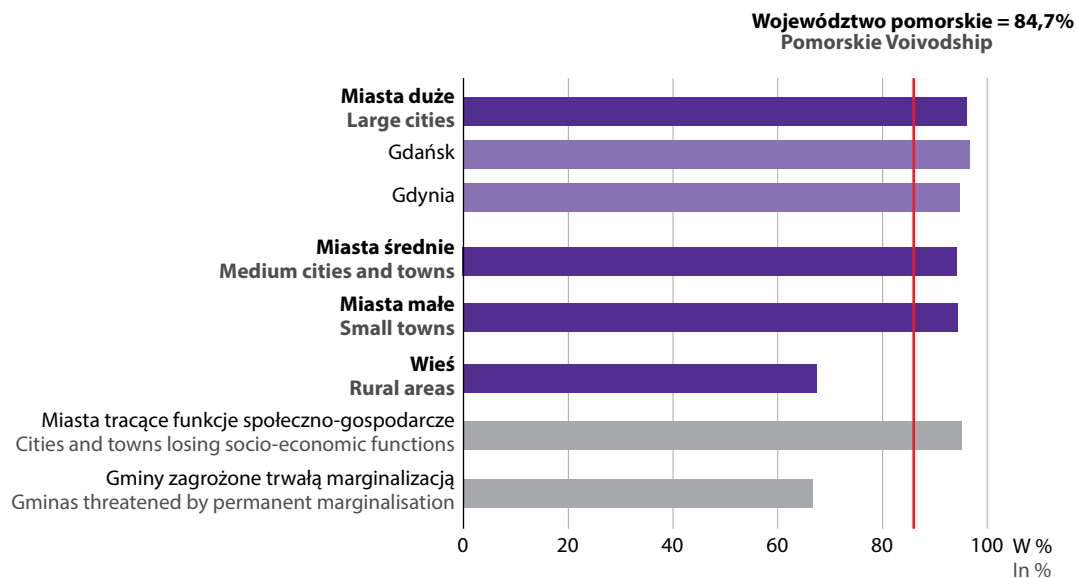

Wykres 109. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 109. Population connected to the sewage network in % of total population in 2023

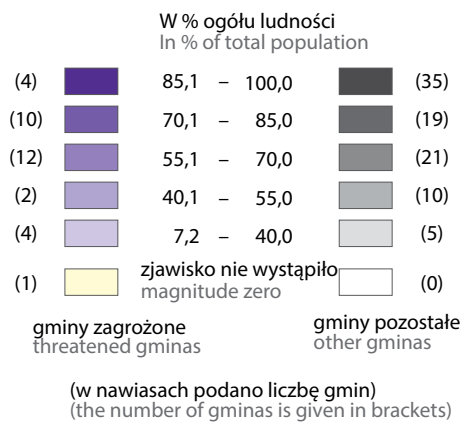
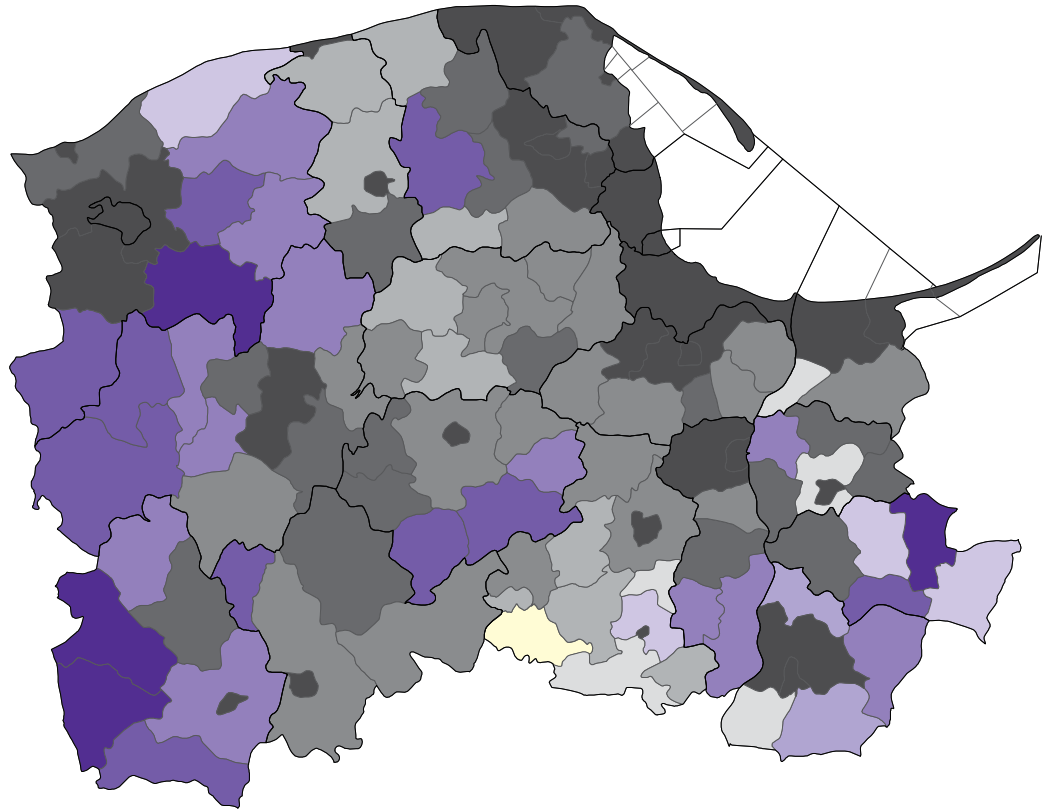
As of 31 December

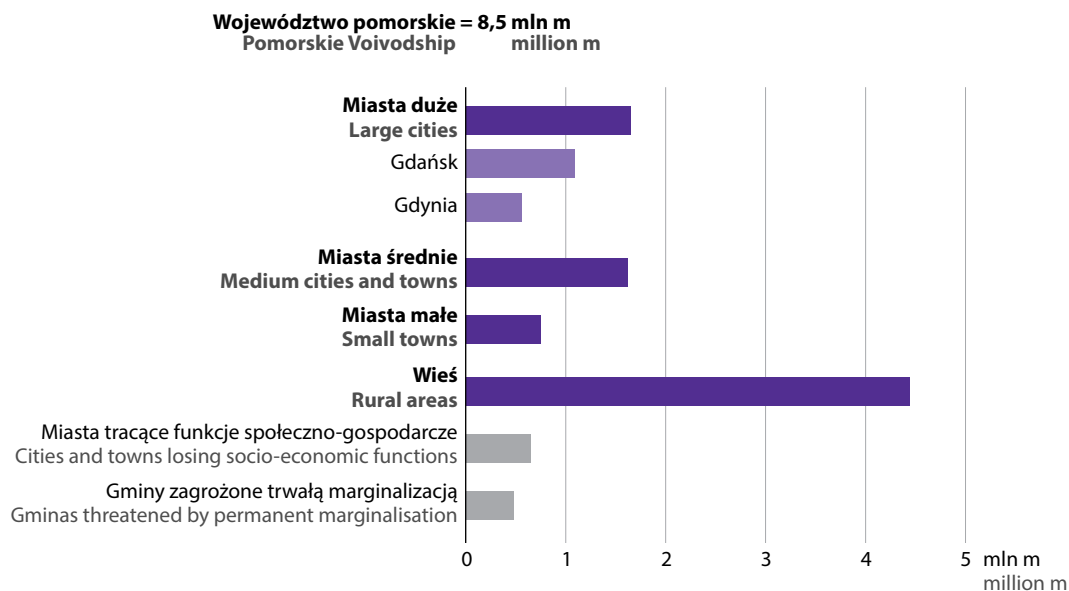
Mapa 74. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 74. Population connected to the sewage network in 2023
As of 31 December

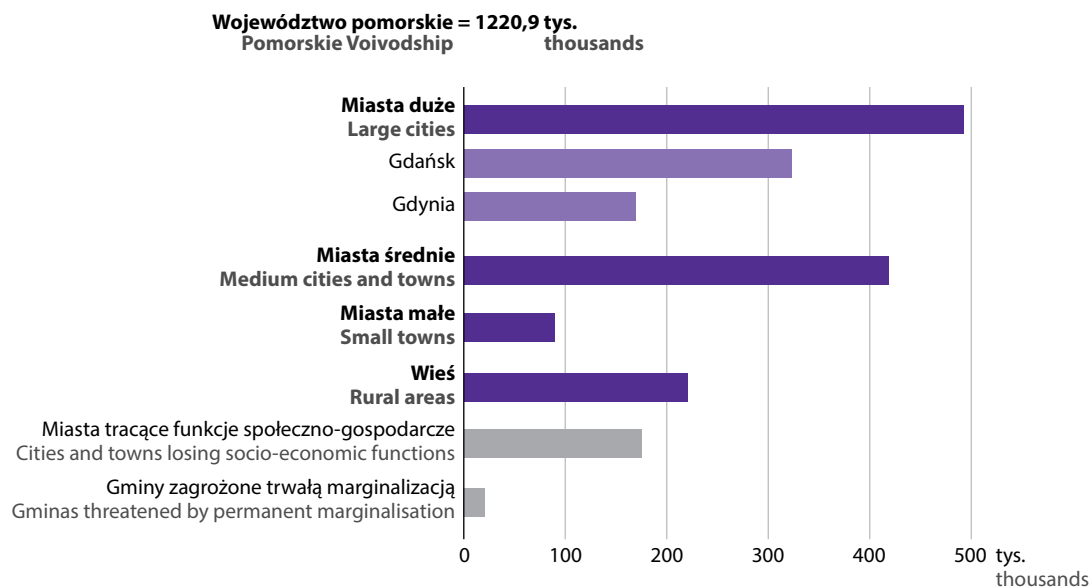

Wykres 110. Długość sieci gazowej ^a w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Chart 110. Length of the gas supply network ^a in 2023
As of 31 December

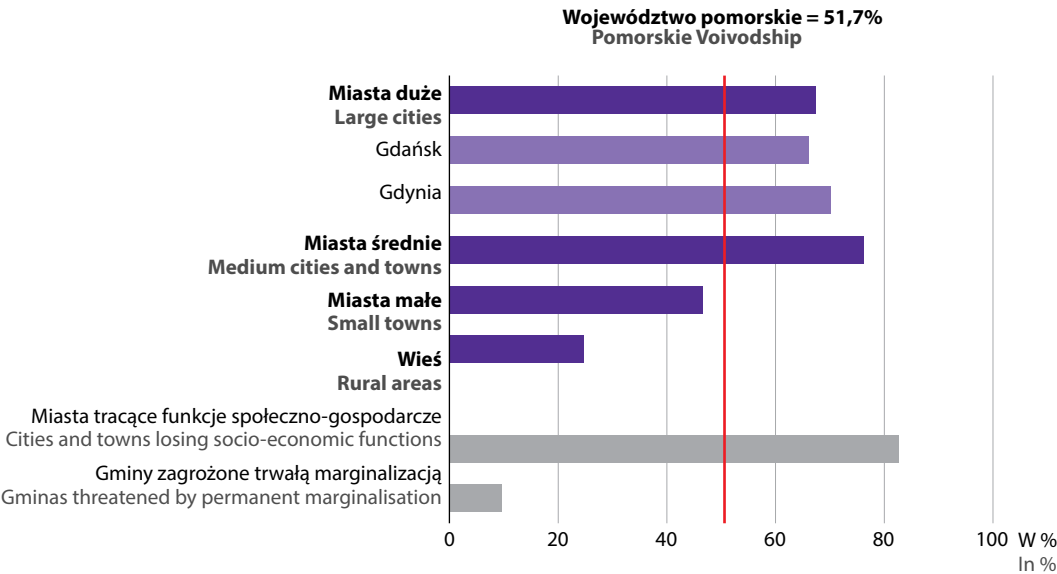

^a Rozdzielcza i przesyłowa.
^a Distribution and transmission.

Wykres 111. Ludność korzystająca z sieci gazowej w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Chart 111. Population connected to the gas supply network in 2023
As of 31 December

Wykres 112. Ludność korzystająca z sieci gazowej w % ogółu ludności w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Chart 112. Population connected to the gas supply network in % of total population in 2023
As of 31 December

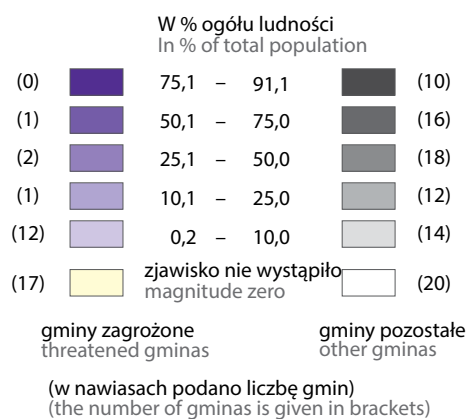
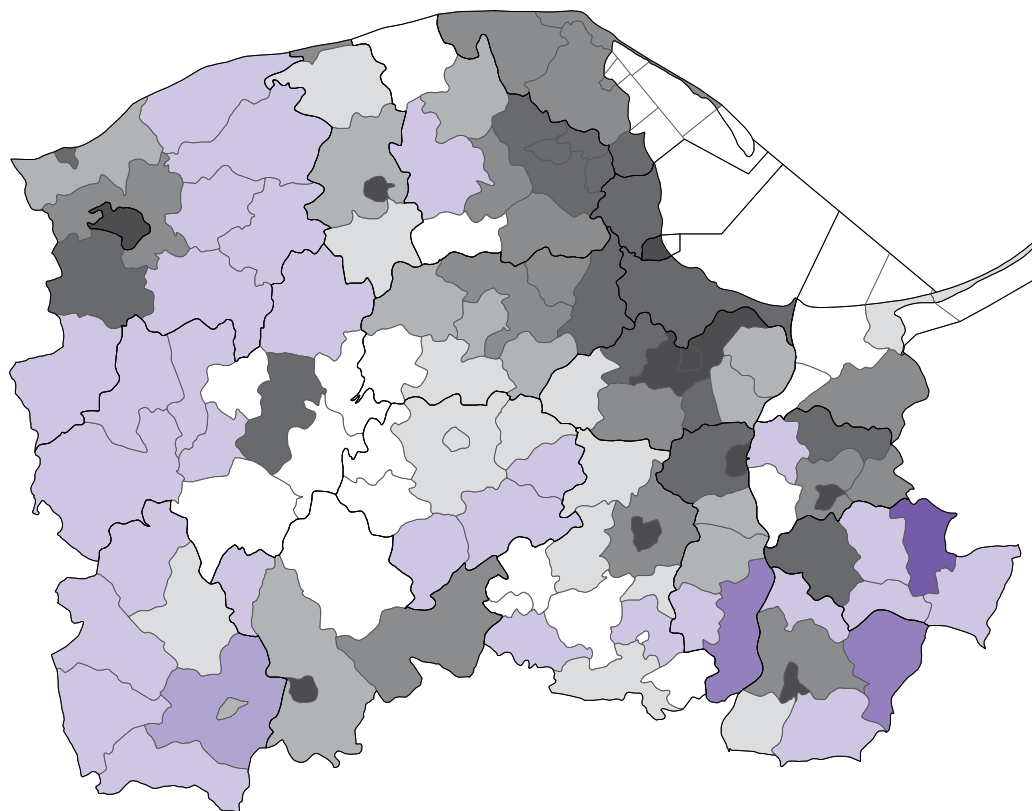

Mapa 75. Ludność korzystająca z sieci gazowej w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 75. Population connected to the gas supply network in 2023

As of 31 December

Wykres 113. Mieszkania oddane do użytkowania w 2023 r.

Chart 113. Dwellings completed in 2023

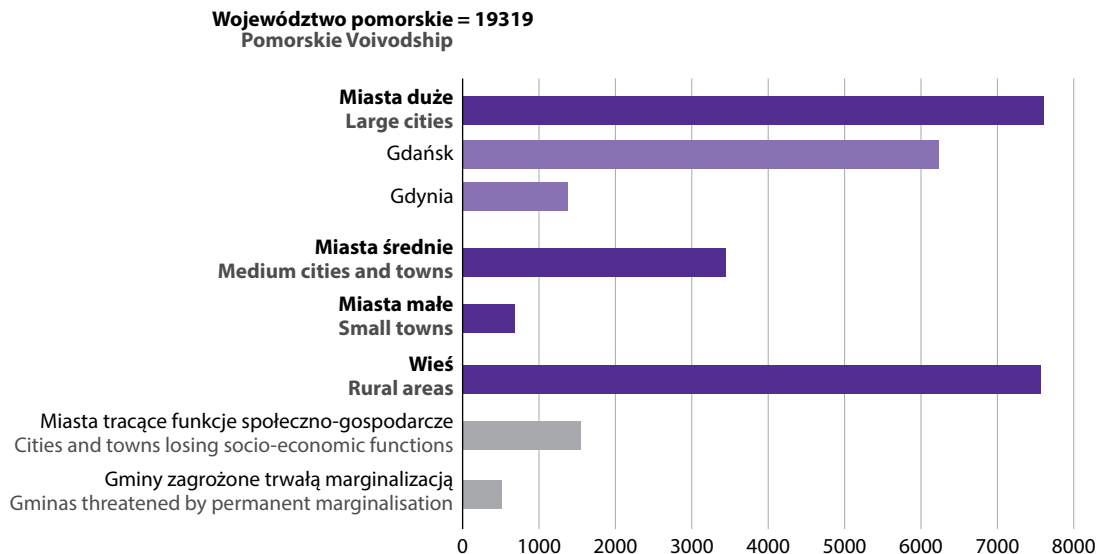
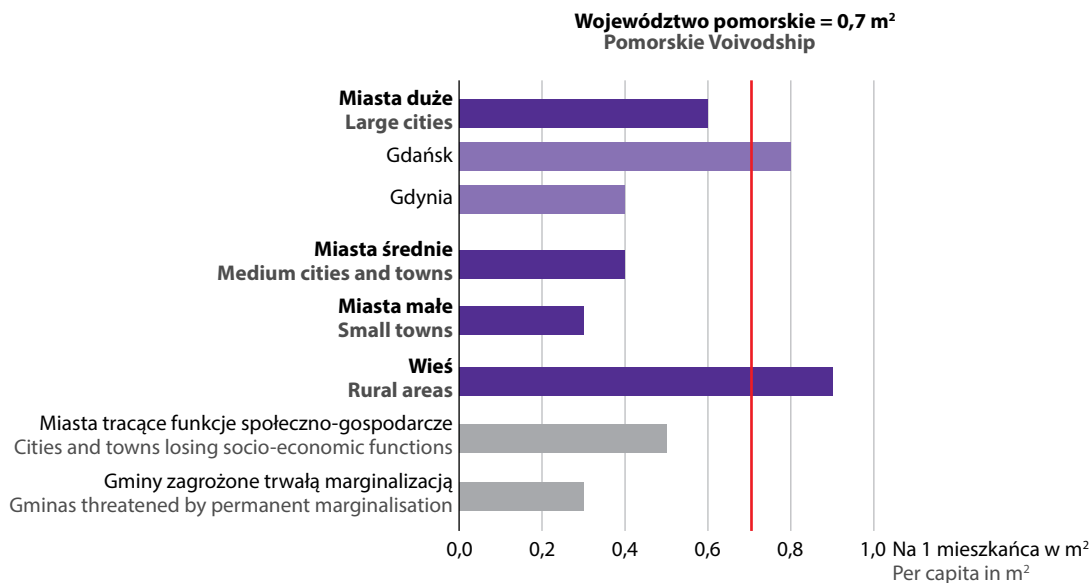
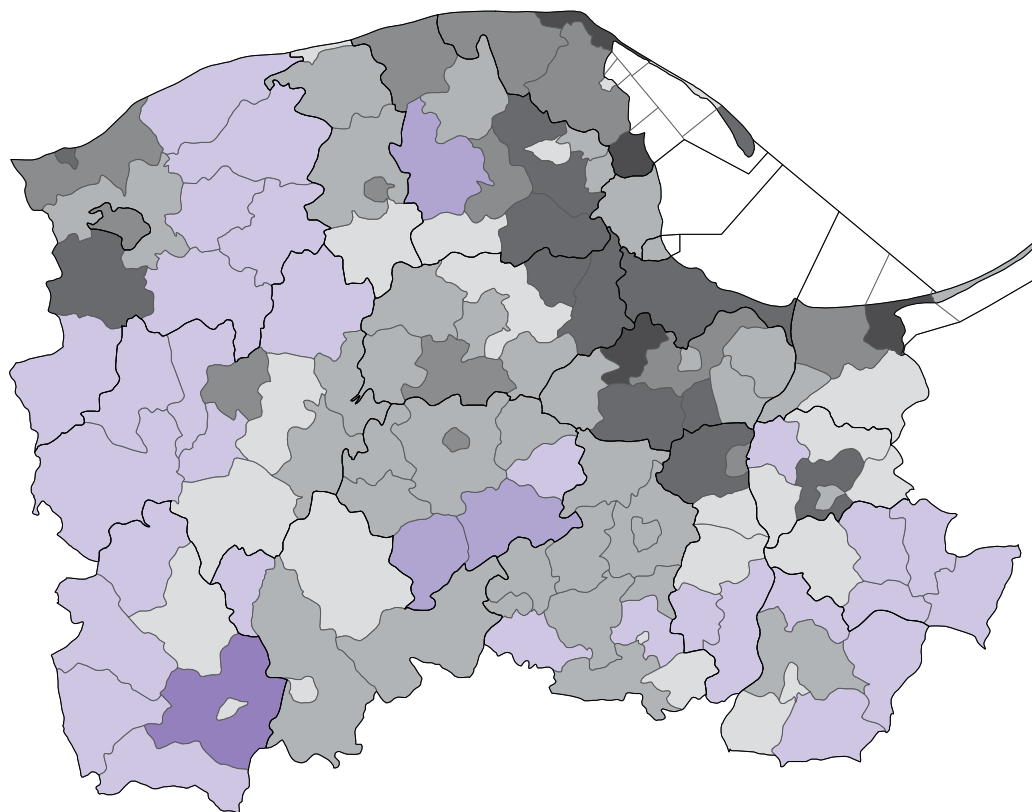
Wykres 114. Powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w 2023 r.

Chart 114. Useful floor area of dwellings completed in 2023

Mapa 76. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w 2023 r.

Map 76. Dwellings completed per 1,000 population in 2023

(0)	20,1 – 91,2	(4)
(0)	11,1 – 20,0	(12)
(1)	7,6 – 11,0	(13)
(3)	4,1 – 7,5	(37)
(29)	0,0 – 4,0	(24)
gminy zagrożone threatened gminas		gminy pozostałe other gminas

(w nawiasach podano liczbę gmin)
(the number of gminas is given in brackets)

Infrastruktura społeczna i turystyczna

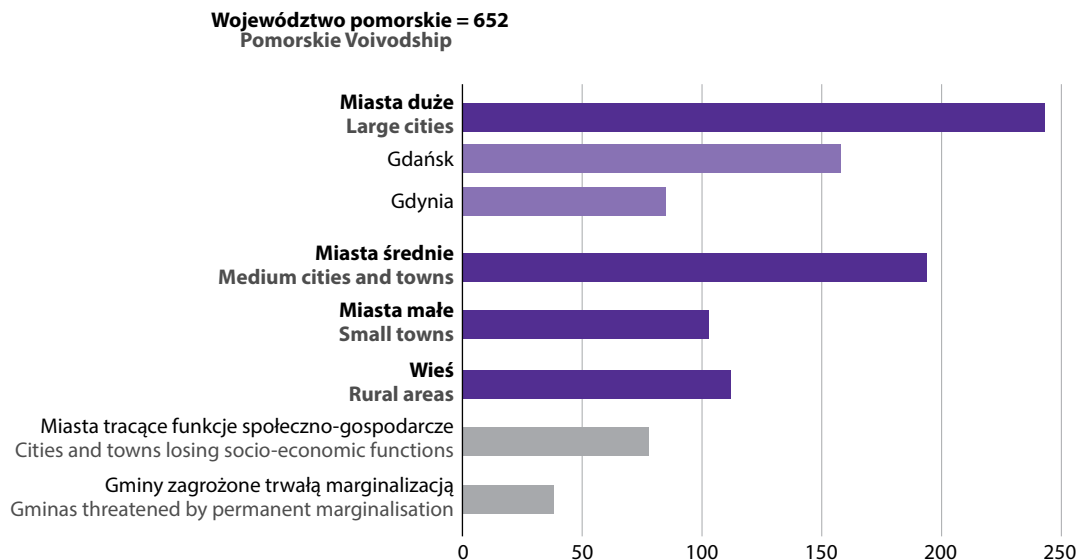
Social and tourist infrastructure

Wykres 115. Apteki ogólnodostępne w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 115. Generally available pharmacies in 2023

As of 31 December

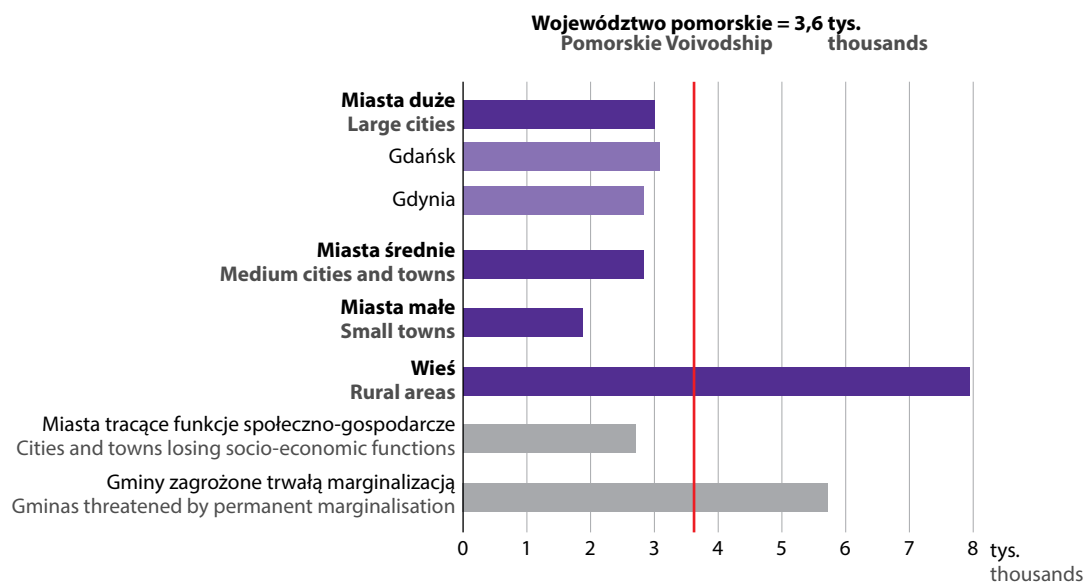

Wykres 116. Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 116. Population per generally available pharmacy in 2023

As of 31 December

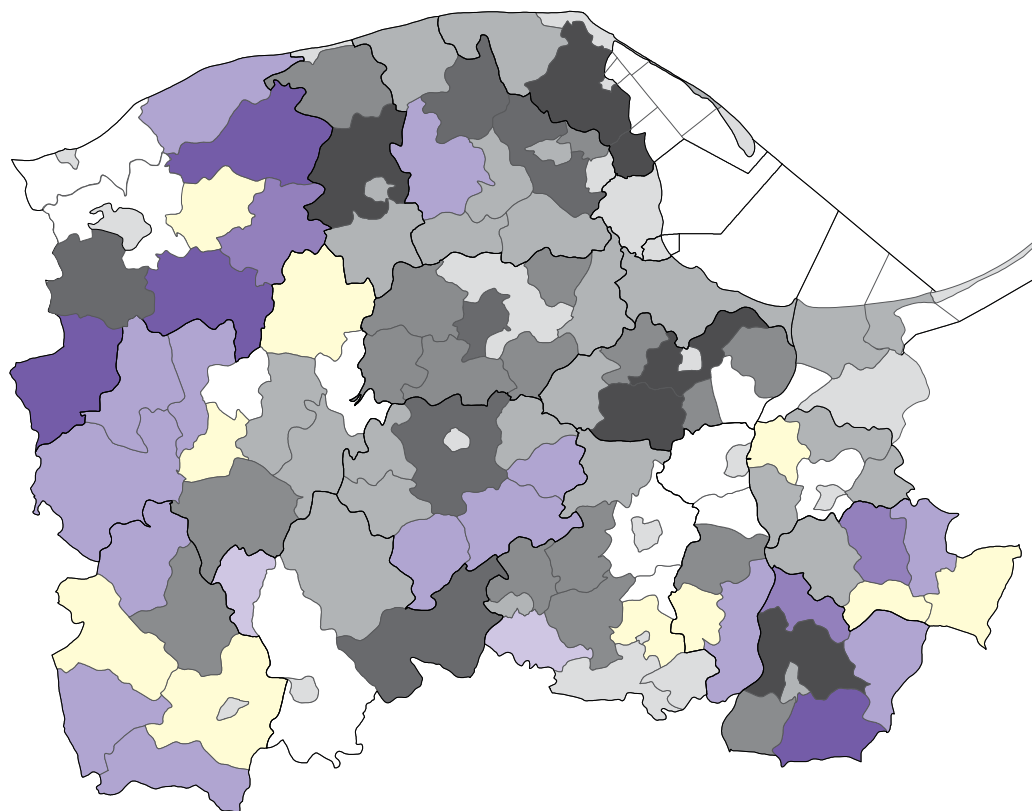

Mapa 77. Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 77. Population per generally available pharmacy in 2023

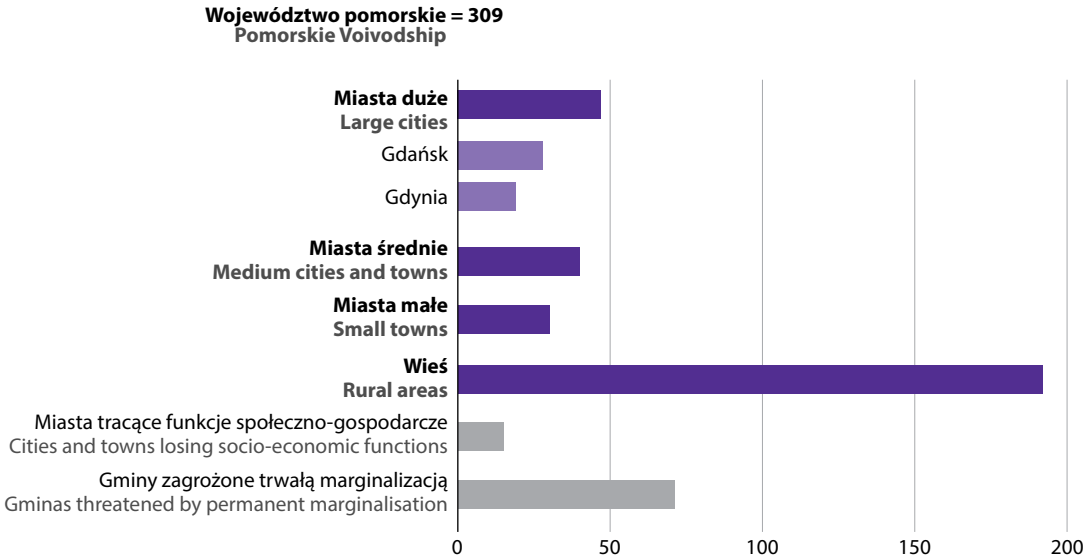
As of 31 December

(0)		9001 – 14348		(6)
(4)		7001 – 9000		(6)
(3)		5001 – 7000		(17)
(14)		3001 – 5000		(26)
(2)		1046 – 3000		(23)
(10)		zjawisko nie wystąpiło magnitude zero		(12)
gminy zagrożone threatened gminas			gminy pozostałe other gminas	

(w nawiasach podano liczbę gmin)
(the number of gminas is given in brackets)

Wykres 117. Biblioteki publiczne (z filiami) w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia
Chart 117. Public libraries (with branches) in 2023 r.
As of 31 December

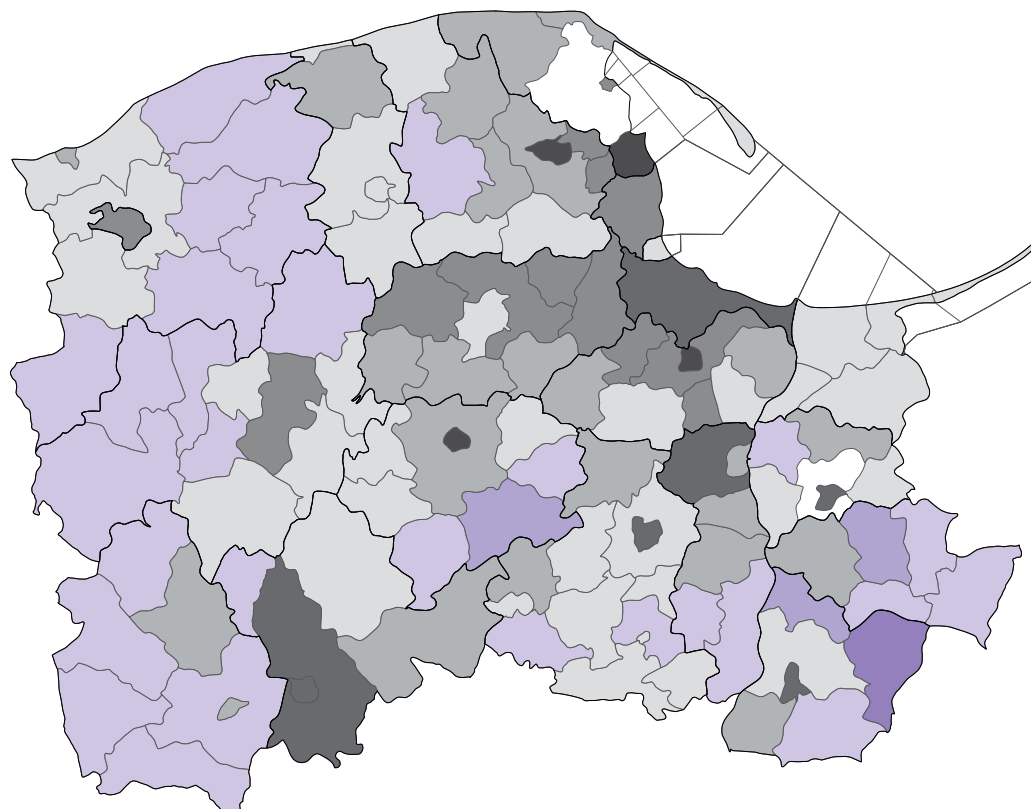

Mapa 78. Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 78. Population per library establishment in 2023

As of 31 December

(0)		20001 – 32171		(4)
(0)		15001 – 20000		(7)
(1)		1000 – 15000		(13)
(3)		5001 – 10000		(24)
(29)		1022 – 5000		(40)
(0)		zjawisko nie wystąpiło magnitude zero		(2)

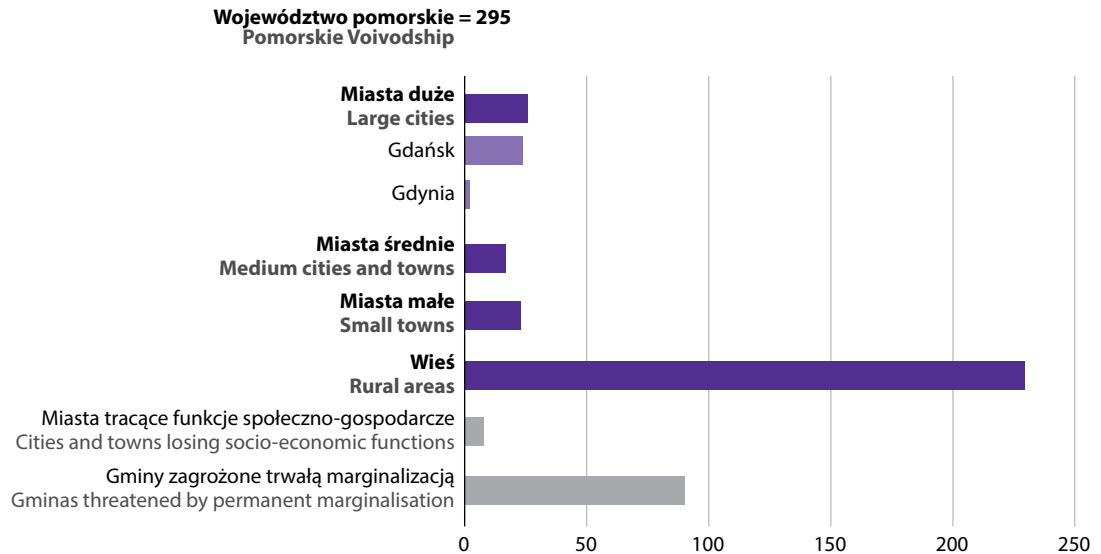
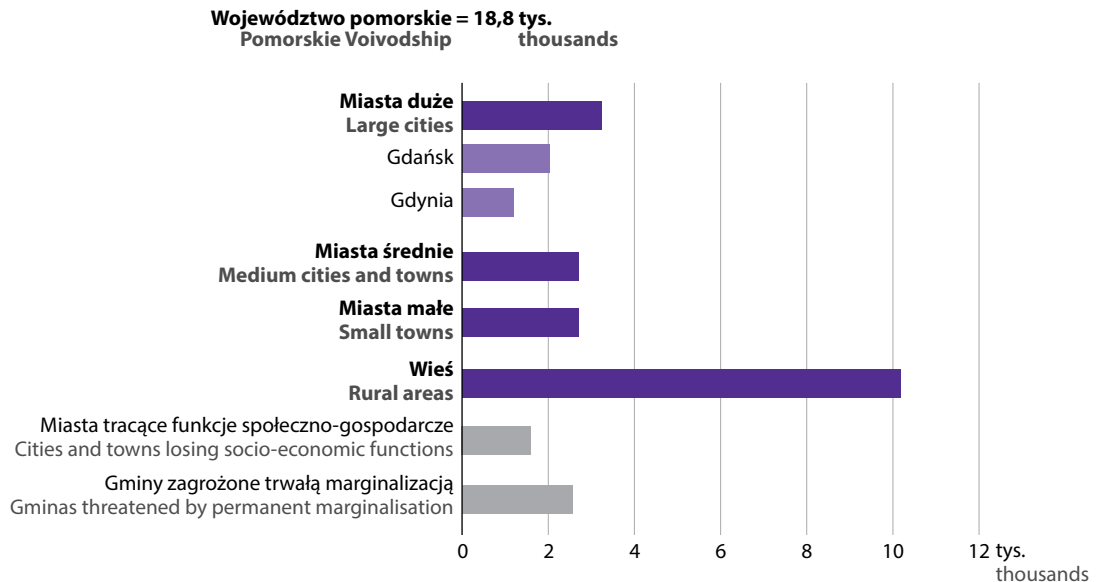
gminy zagrożone
threatened gminasgminy pozostałe
other gminas(w nawiasach podano liczbę gmin)
(the number of gminas is given in brackets)

Wykres 118. Placówki kultury ^a w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 118. Culture institutions ^a in 2023 r.

As of 31 December

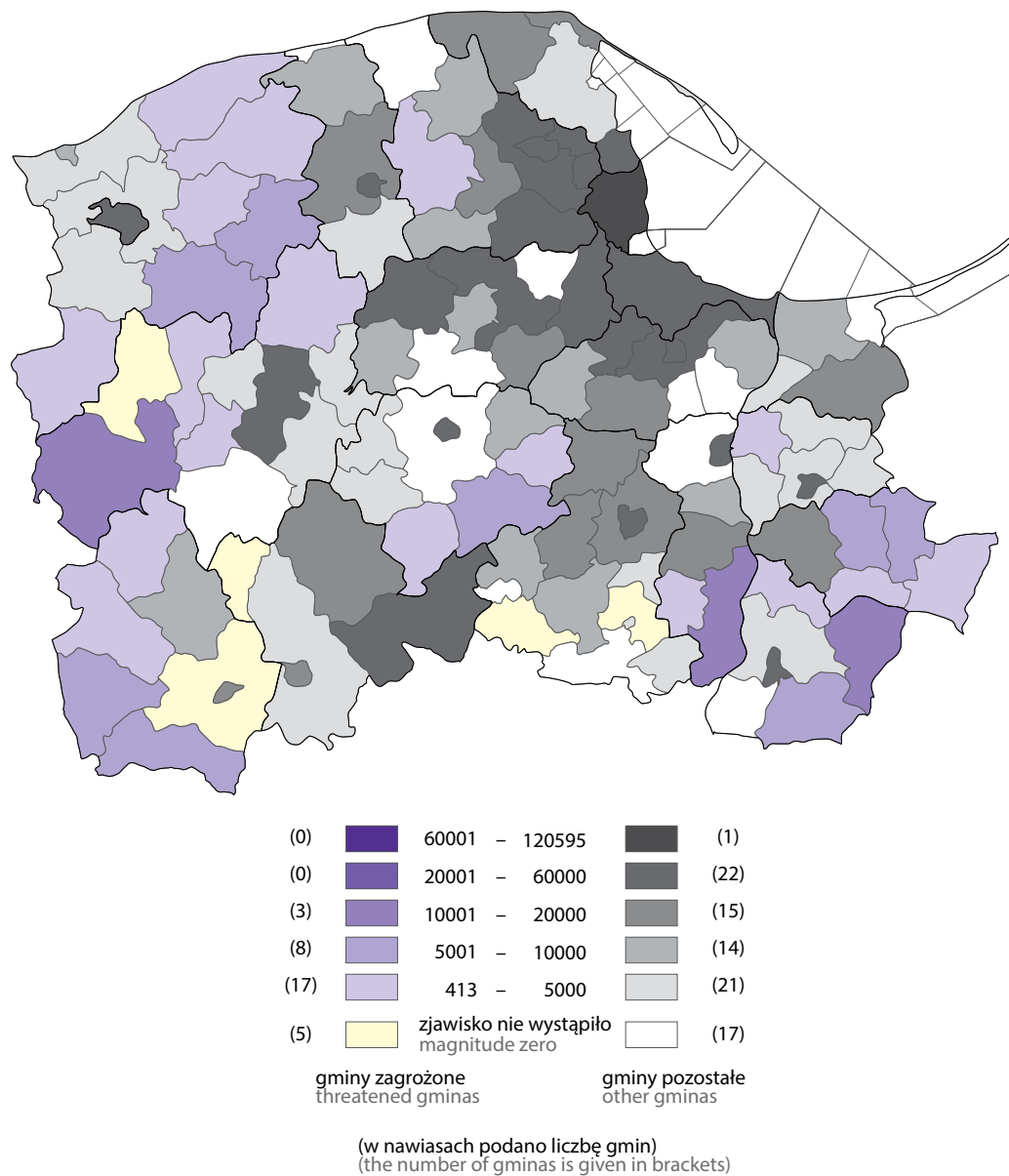
^a Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice.^a Centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres.**Wykres 119. Imprezy zorganizowane przez placówki kultury ^a w 2023 r.**Chart 119. Events organised by culture institutions ^a in 2023 r.^a Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice.^a Centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres.

Mapa 79. Liczba ludności na 1 placówkę kultury ^a w 2023 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 79. Population per culture institution ^a in 2023

As of 31 December

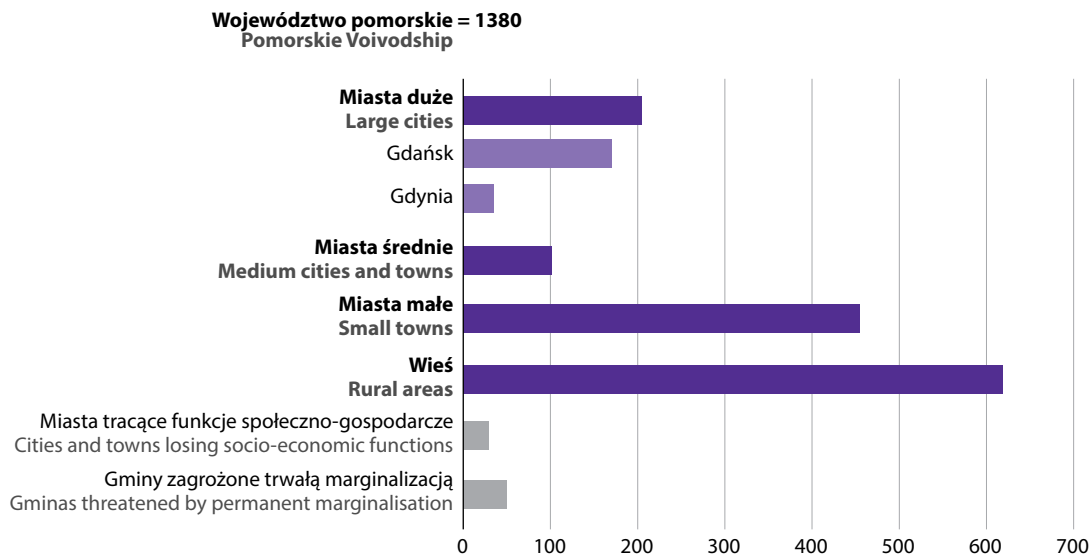
^a Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice.^a Centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres.

Wykres 120. Turystyczne obiekty noclegowe ^a w 2023 r.

Stan w dniu 31 lipca

Chart 120. Tourist accommodation establishments ^a in 2023

As of 31 July

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

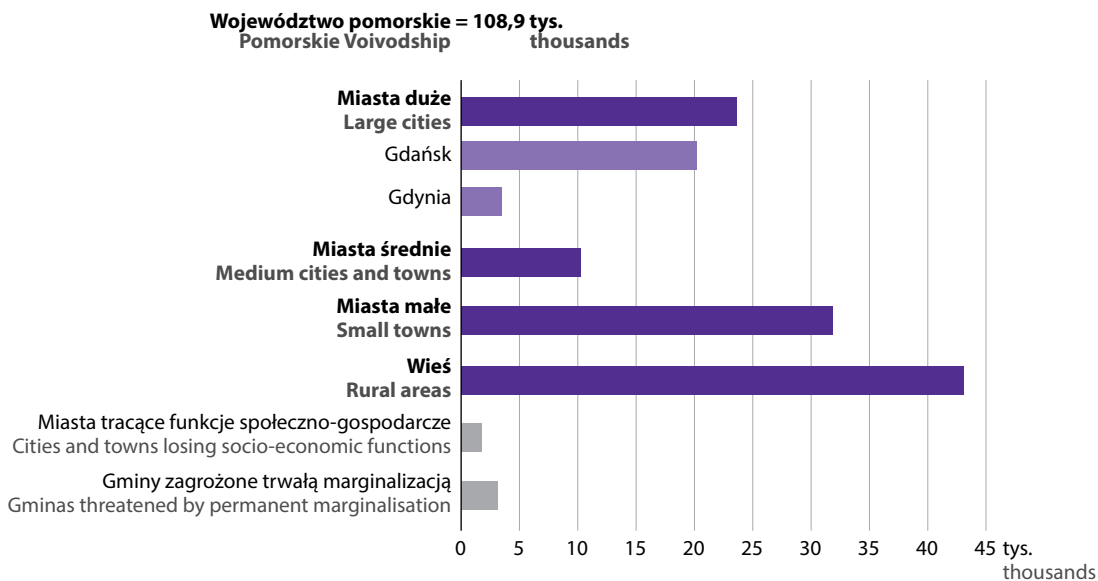
^a Data concern establishments with 10 and more bed places. Data were compiled taking into account imputation for units which refused to participate in the survey.

Wykres 121. Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach noclegowych ^a w 2023 r.

Stan w dniu 31 lipca

Chart 121. Bed places in tourist accommodation establishments ^a in 2023

As of 31 July

^a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

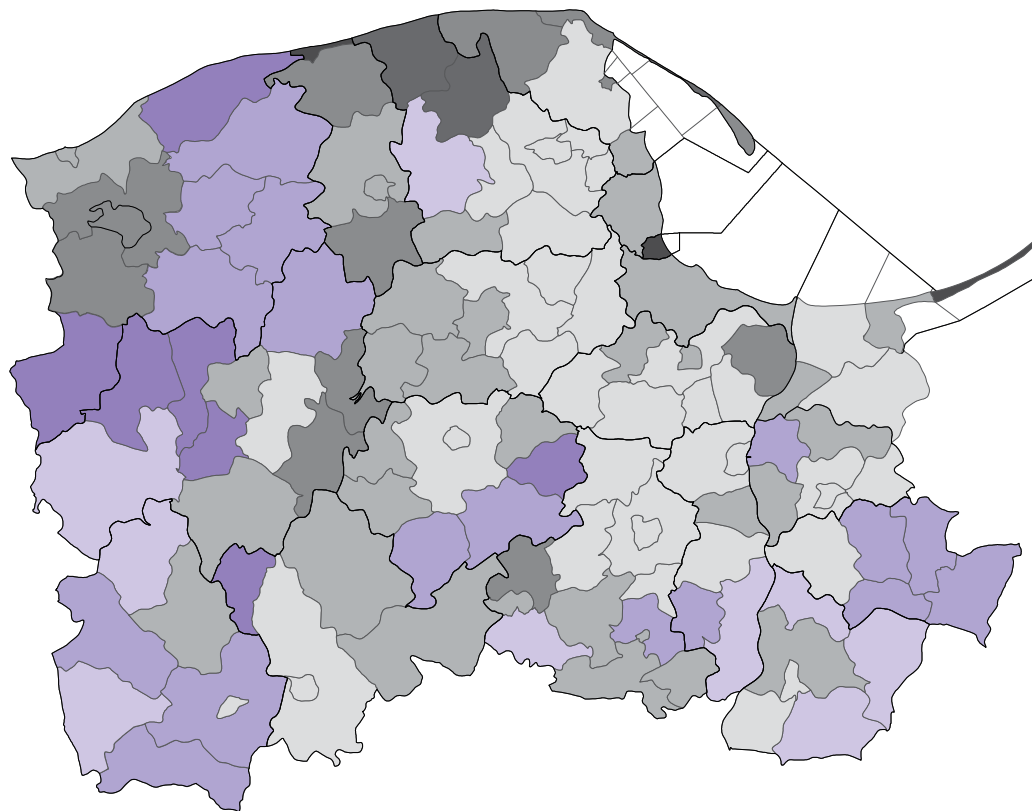
^a Data concern establishments with 10 and more bed places. Data were compiled taking into account imputation for units which refused to participate in the survey.

Finanse jednostek samorządu terytorialnego i zarządzanie rozwojem Finance of local government units and development management

Finanse budżetów gmin i miast na prawach powiatu

Finance of budgets of gminas and cities with powiat status

Mapa 80. Dochody ogółem budżetów gmin i miast na prawach powiatu w 2023 r.
Map 80. Total revenues of budgets of gminas and cities with powiat status in 2023

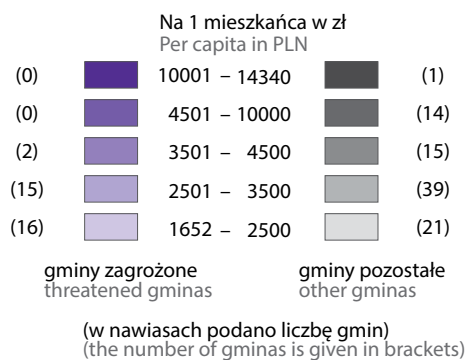
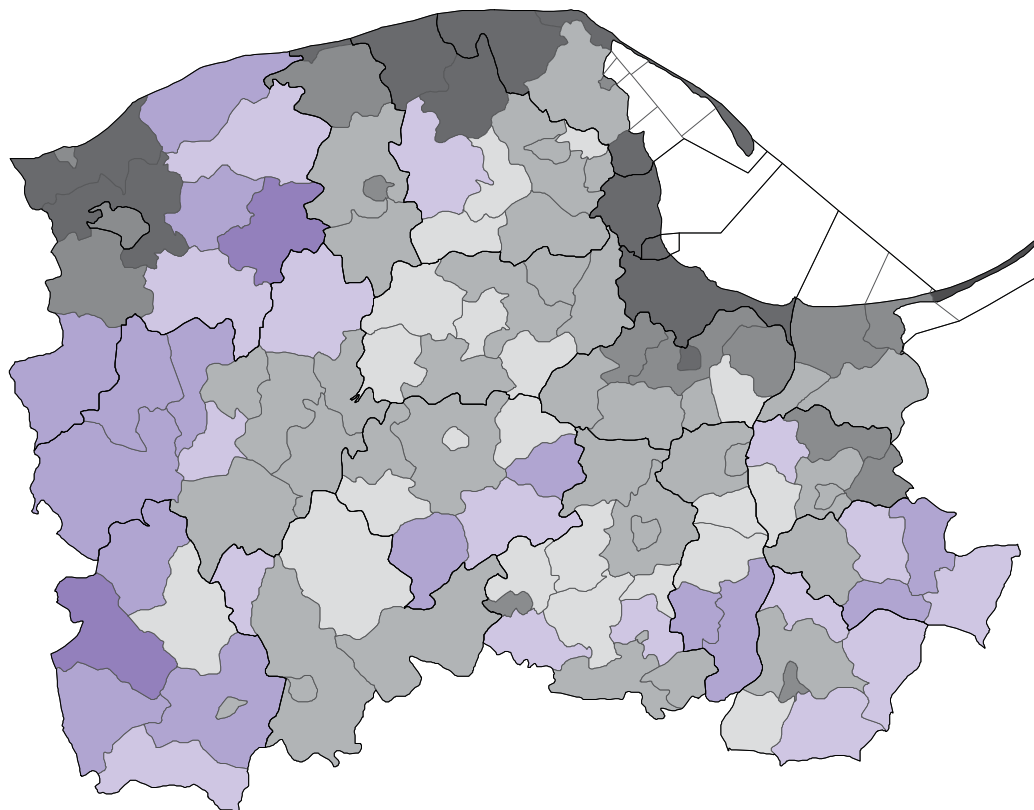

Na 1 mieszkańca w zł Per capita in PLN			
(0)	15001 – 24754	(3)	
(0)	11001 – 15000	(3)	
(7)	9001 – 11000	(12)	
(17)	7001 – 9000	(34)	
(9)	4993 – 7000	(38)	
gminy zagrożone threatened gminas		gminy pozostałe other gminas	

(w nawiasach podano liczbę gmin)
(the number of gminas is given in brackets)

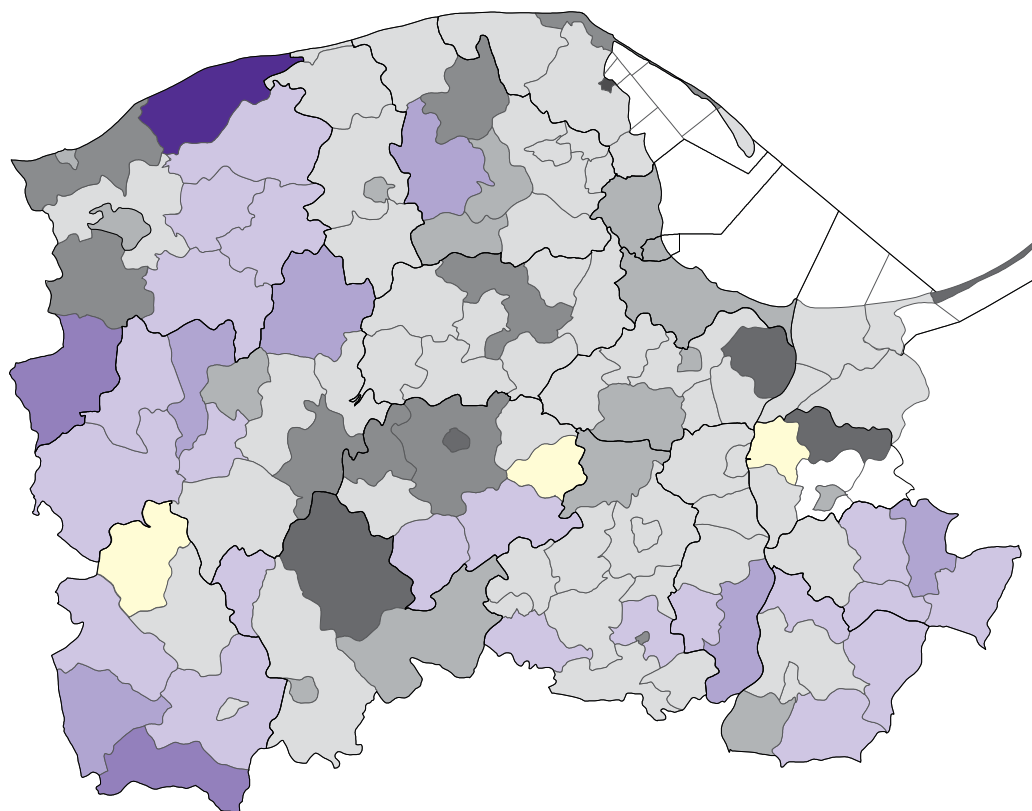
Mapa 81. Dochody własne budżetów gmin i miast na prawach powiatu w 2023 r.

Map 81. Own revenues of budgets of gminas and cities with powiat status in 2023

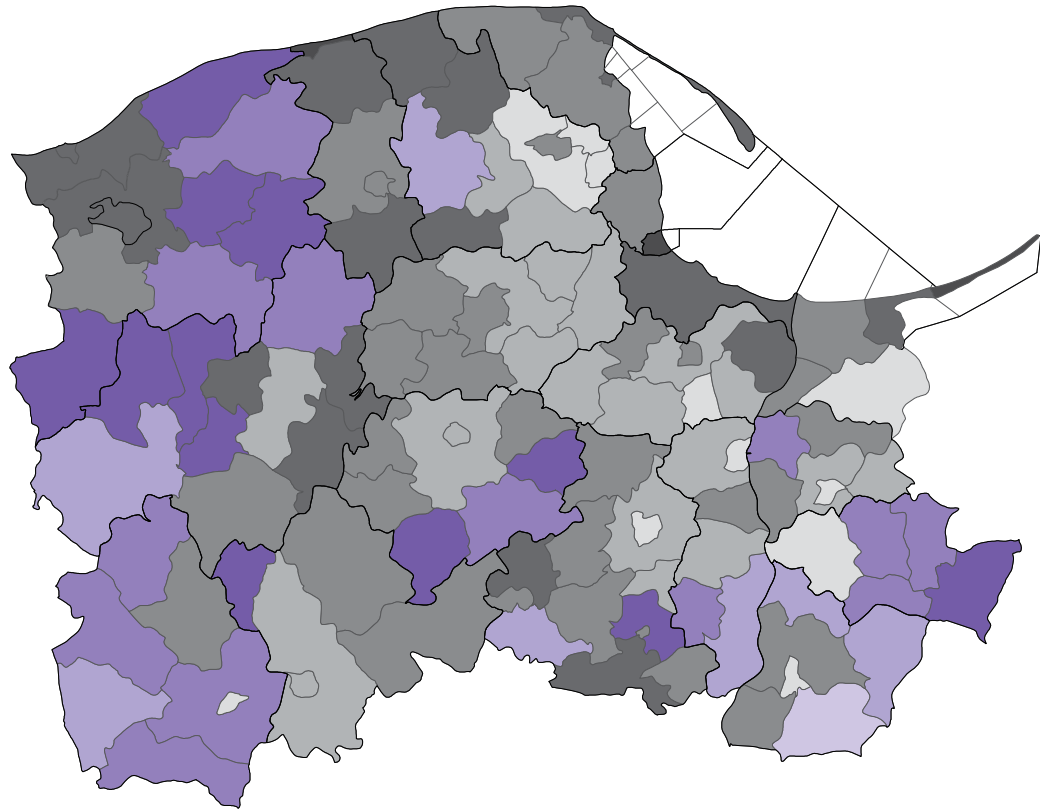
Mapa 82. Dochody gmin i miast na prawach powiatu na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w dochodach ogółem w 2023 r.

Map 82. Revenues of gminas and cities with powiat status for the financing and co-financing of EU programmes and projects in total revenues in 2023

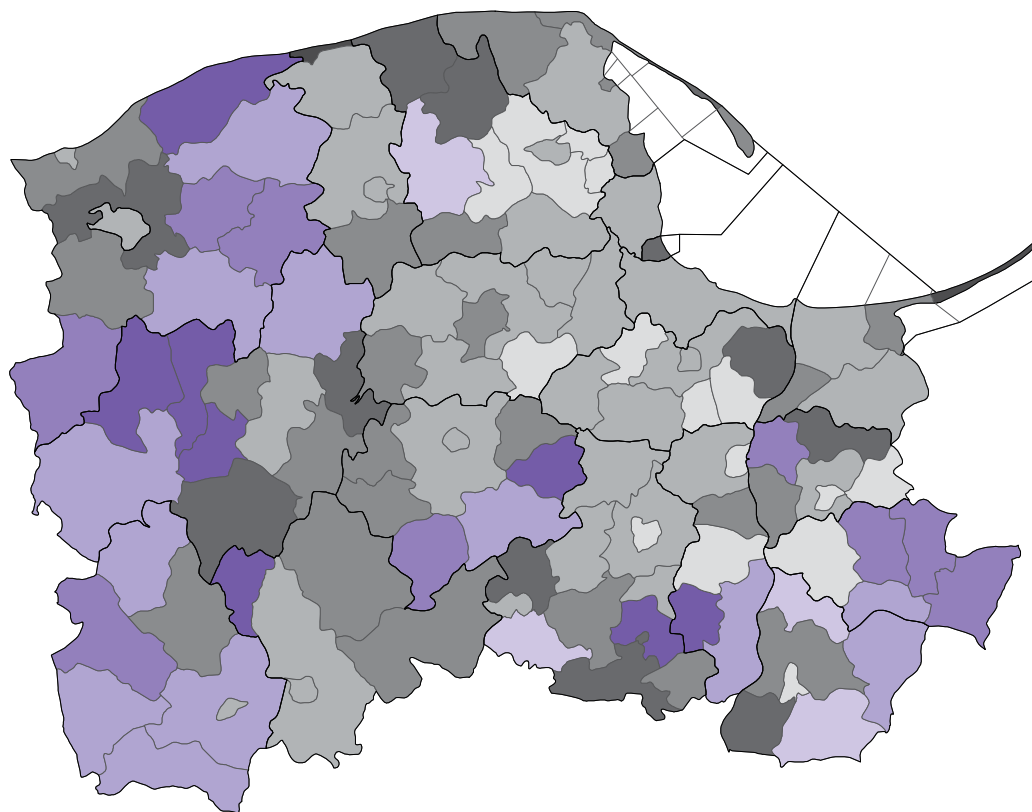
		W %	In %		
(1)		12,6	– 19,0		(1)
(0)		7,6	– 12,5		(5)
(2)		5,1	– 7,5		(10)
(6)		2,6	– 5,0		(16)
(21)		0,0	– 2,5		(56)
(3)		zjawisko nie wystąpiło magnitude zero			(2)
gminy zagrożone threatened gminas			gminy pozostałe other gminas		
(w nawiasach podano liczbę gmin) (the number of gminas is given in brackets)					

Mapa 83. Wydatki ogółem budżetów gmin i miast na prawach powiatu w 2023 r.
 Map 83. Total expenditures of budgets of gminas and cities with powiat status in 2023

Na 1 mieszkańca w zł			
Per capita in PLN			
(0)		15001 – 27195	 (3)
(12)		9001 – 15000	 (21)
(13)		7001 – 9000	 (34)
(7)		6001 – 7000	 (21)
(1)		5234 – 6000	 (11)
gminy zagrożone		gminy pozostałe	
threatened gminas		other gminas	
(w nawiasach podano liczbę gmin)			
(the number of gminas is given in brackets)			

Mapa 84. Wydatki inwestycyjne budżetów gmin i miast na prawach powiatu w 2023 r.
 Map 84. Investment expenditures of budgets of gminas and cities with powiat status in 2023

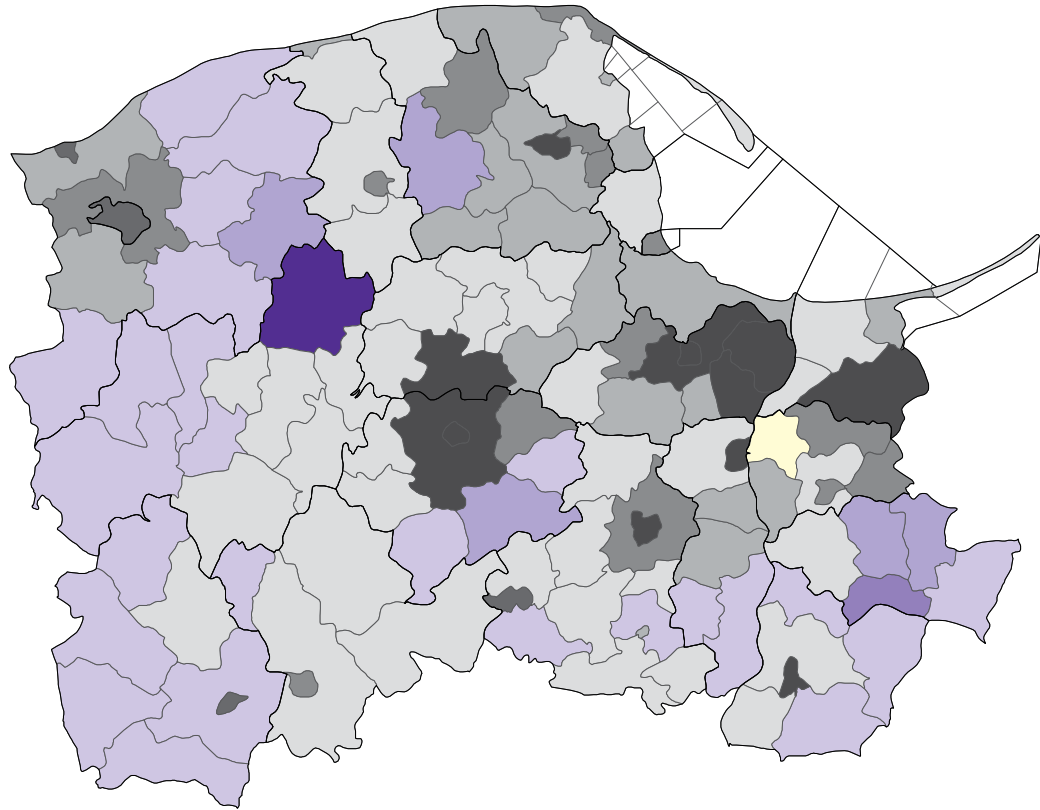
Na 1 mieszkańca w zł Per capita in PLN			
(0)		7001 – 10778	 (2)
(8)		3001 – 7000	 (13)
(9)		2001 – 3000	 (26)
(12)		1001 – 2000	 (34)
(4)		434 – 1000	 (15)
gminy zagrożone threatened gminas		gminy pozostałe other gminas	
(w nawiasach podano liczbę gmin) (the number of gminas is given in brackets)			

Zarządzanie rozwojem

Development management

Mapa 85. Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem ^a w 2023 r.

Map 85. Share of the area covered by binding local spatial management plans in the total area ^a in 2023

W % powierzchni ogólnej In % of total areas			
(1)		80,1 – 100,3	(12)
(0)		60,1 – 80,0	(4)
(1)		40,1 – 60,0	(14)
(5)		20,1 – 40,0	(20)
(25)		0,0 – 20,0	(40)
(1)		zjawisko nie wystąpiło magnitude zero	(0)

gminy zagrożone
threatened gminas

gminy pozostałe
other gminas

(w nawiasach podano liczbę gmin)
(the number of gminas is given in brackets)

^a Wartość wskaźnika większa od 100% wynika z rozbieżności zapisów w dokumentacji planistycznej gmin w stosunku do powierzchni geodezyjnej publikowanej przez GUGIK z uwzględnieniem prowadzonej od 2006 r. rewizji granic jednostek terytorialnych.

^a The index value exceeding 100% results from discrepancies between the planning documentation of gminas and the geodetic area published by GUGIK, taking into account the revision of territorial unit borders conducted since 2006.